ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।।

ਅਥ ਗੀਤਾ ਗ੍ਰਿੰਥ ਅਠਾਰਹਿ ਧਿਆਇ ਲਿਖਤੇ ।।

ਛੰਦ ।। ਓਮੰ ਸੋਹੰ ਗੋਬਿੰਦ ਅਕ੍ਰੇ ਨਿਰਾਕਾਰ ਅਨਾਮੁ ਨਿਰਬੰਧ ।। ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਜਲ ਥਨ ਮਹੀਅਲਿ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ।। ਸਰਬੇ ਏਕੋ ਪੂਰਨ ਸੁਆਮੀ ਅਚਲੁ ਅਗਾਧ ਸਭ ਵਹੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ।। ਜੋ ਦੀਸੈ ਅਰ ਜੋ ਕਛੁ ਸੁਣੀਐ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਅਦ੍ਵੈਤ ਅਖੰਡ ।।੧।। ਚੌਪਈ ।। ਨਮੋ ਪਰਮੇਸਰ ਰਾਮ ਹਮਾਰੇ ।। ਤੁਮ ਹਮ ਹੋਇ ਕਰ ਖੇਲ ਪਸਾਰੇ ।। ਹਮ ਤੁਮ ਏਕ ਅਕਾਲ ਸਰੂਪ ।। ਅਲਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਰੂਪ ।।੨।। ਨਾਨਾ ਭਾਂਤਿ ਹੋਇ ਪਸਤਿਓ ਸੁਆਮੀ ।। ਘਟ ਘਟ ਕਾ ਹੈ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ।। ਨਾਮ ਜਾਪ ਸਭ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰੇ ।। ਤੁਧ ਬਿਨ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਪਿਆਰੇ ।।੩।। ਜੋ ਦਿਸੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੇ ।। ਜਿਨਿ ਏਹ ਸਗਲੇ ਖੇਲ ਪਸਾਰੇ ।। ਬਾਲਿਕ ਨਿਆਈ ਖੇਲ ਸਭ ਖੇਲੇ ।। ਖੇਲ ਰਹੇ ਤਬ ਆਪ ਸੰਗ ਮੇਲੇ ।।੪।। ਬੋਲਨ ਸੁਨਨ ਪੇਖਨ ਸਭ ਸੁਪਨਾ ।। ਅਦ੍ਵੈਤ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਜਾਪਨ ਜਪਨਾ ।। ਸੁਪਨ ਮਾਹਿ ਏਕ ਬਾਜੀ ਰਾਚੀ ।। ਜਿਨਿ ਜਾਨੀ ਸੋ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਚੀ ।।੫।। ਵਹੀ ਸੁਪਨਾ ਇਕ ਜੁਗ ਕਹਾਏਓ ।। ਦੁਆਪੁਰ ਨਾਮੁ ਬੇਦ ਕਹਿ ਗਾਇਓ ।। ਤਹਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੋਇ ਕਉਤਕ ਕੀਨੋ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਸਭ ਹੀ ਕੋ ਦੀਨੋ ।।੬।। ਜੋ ਦੇਖੋ ਸੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਿਆਰਾ ।। ਜਿਹ ਸਭ ਜਾਪ ਅਦ੍ਵੈਤ ਉਚਾਰਾ ।। ਖੇਲ ਸੰਕੋਚਨ ਪਰ ਜਬ ਆਇਆ ।। ਭਾਰਥ ਕਾ ਤਬ ਜੁਧ ਰਚਾਇਆ ।।੭।। ਸਭ ਪਾਂਡਵ ਕੈਰਵ ਦੇਹ ਬਨਾਏ ।। ਬੀਚ ਸਭਨ ਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ।। ਜੋ ਕਛੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਾਵੈ ।। ਕਰੈ ਕਰਾਵੈ ਮਗਨ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ।।੮।। ਸੁਪਨ ਮਾਹਿ ਜੁਧ ਜਬ ਥਾਪਿਆ ।। ਤਬ ਦੋ ਦਲ ਕੈਰਵ ਪਾਂਡਵ ਜਾਪਿਆ ।। ਜਬ ਦੋਨੋ ਦਲ ਜੁਧ ਕੋ ਚਲੇ ।। ਸਭ ਪਾਂਡਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਾਹਿ ਜਾਇ ਰਲੇ ।।੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੁਧ ਸੀਗਾਰ ਬਣਾਇਕੈ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਜਬ ਹੀ ਚਲੇ ।। ਸੁਤ ਧਿਤ੍ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਰੁ ਪੰਡਕੇ ਤਿਨ ਸਿਉ ਸਭ ਧਰਤੀ ਹਲੈ ।।੧੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਬਹਿ ਧਿਤ੍ਰਾਸ਼ਟਰ ਇਹ ਪੇਖਿਓ ਮੁਖਹੁ ਕਹੀ ਇਹ ਬਾਤ ।। ਐਸੇ ਜੁਧ ਕੇ ਪੇਖਣੇ ਹਉ ਭੀ ਚਲਹੌ ਤਾਤ ।।੧੧।। ਦੋਹਰਾ ।।

ਤਬ ਬਿਆਸ ਜੀ ਪਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਿਓ ਧਿਤ੍ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਾਹਿ ।। ਤੇਰੇ ਤੋ ਨੇਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਕਿਆ ਦੇਖਹਿਗਾ ਜਾਹਿ ।।੧੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਏਹੁ ਬਚਨ ਜਬ ਸੁਨਿਓ ਧਿਤ੍ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਿਆਸ ਗੰਭੀਰ ਸੌ ।। ਮੁਖ ਤੇ ਤਬ ਇਹ ਭਨਿਓ ਜੋ ਦੇਖੋ ਨਹੀ ਤਬ ਸੁਨੋਗਾ ।।੧੩।। ਬਿਆਸ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਚ ।। ਸੋਰਠਾ ।। ਜਬਹੁ ਸੁਨਿ ਇਹ ਬਾਤ ਰਾਜਾ ਕੀ ਤਿਸ ਬਿਆਸ ਰਿਖ ।। ਕਹੈ ਸੁਨੋ ਤੁਮ ਸਾਤ ਸੰਜੈ ਮੇਰਾ ਸਿਖ ਹੈ ।।੧੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੋ ਤੇਰਾ ਹੈ ਸਾਰਥੀ ਅਰੁ ਮਹਾ ਸੁਧੀ ਹੈ ਸਿਧ ।। ਜੋ ਭਾਰਤ ਮੈਂ ਵਰਤਈ ਤੁਝੈ ਕਹੈ ਸਭ ਬਿਧ ।।੧੫।। ਸੰਜੈ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਬ ਸੰਜੈ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਰਿ ਕਹੈ ਬਿਆਸੁ ਰਿਖ ਮਾਹਿ ।। ਤੁਮ ਜੋ ਕਹੋ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਿ ਸੰਜੈ ਕਹਿਹੈ ਤਾਹਿ ।।੧੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੁਧ ਹੋਇ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਹਉ ਹਸਤਨਾਪੁਰ ਮਾਹਿ ।। ਏਤੇ ਮਾਰਗ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਕਿਉਂਕਰਿ ਕਹੋਗਾ ਤਾਹਿ ।।੧੭।। ਰਿਖੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਬ ਰਿਖ ਜੀ ਨੇ ਇਉਂ ਕਹਾ ਸੁਨਹੋ ਸੰਜੈ ਸਿਖ ।। ਜੋ ਧਿਆਨ ਤੇ ਜਾਨੀਐ ਵਰਤਮਾਨ ਭੂਤ ਬਵਿਖ ।।੧੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦਸਵੈ ਪਵਨ ਚੜਾਇ ਕੈ ਸਭ ਜੁਧ ਦੇਖੋ ਮੀਤੁ ।। ਦਿਸਟਿ ਦਿਬ ਤੁਝਕੋ ਦਈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਰੋ ਪ੍ਰਤੀਤ ।।੧੯।। ਦੋਹਰਾ।। ਜੋ ਕਛੁ ਦੇਖੋ ਸੋ ਕਹੋ ਰਾਜਾ ਕੇ ਵਿਦਿ ਮਾਹਿ ।। ਦੋਨੋ ਦਲ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਦੇਖਹੁ ਜੁਧ ਕਰਾਹਿ ।।੨੦।। ਰਾਜੋਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਰਾਜੇ ਐਸੇ ਭਾਖਿਓ ਸੁਨਹੋ ਸੰਜੈ ਮੀਤ ।। ਮੇਰੇ ਸੁਤ ਅਰੁ ਪੰਡਕੇ ਤਿਨ ਅਬ ਕਿਆ ਕਛੁ ਕੀਤੁ ।।੨੧।। ਚੌਪਈ ।। ਸੰਜੈ ਆਖੇ ਰਾਜੇ ਮਾਹਿ ।। ਕਉਤਕ ਜੁਧ ਕਹੋ ਅਬ ਤਾਹਿ ।। ਸੈਨਾ ਦੋਊ ਦਲ ਕੀ ਆਹਿ ।। ਅਬ ਜੋਨੀ ਕੀ ਕਹੋ ਪ੍ਰਗਟਾਹਿ ।।੨੨।। ਖੂਹਨੀ ਸਾਤ ਪਾਂਡਵ ਕੀ ਗਨੀ ।। ਯਾਰਹ ਖੂਹਨੀ ਕੈਰਵ ਕੀ ਬਨੀ ।।ਜਬ ਦੁਰਯੋਧਨ ਸੈਨਾ ਦੇਖੀ ।। ਫਉਜ ਪੰਡ ਕੀ ਨੀਕੀ ਪੇਖੀ ।।੨੩।। ਦੇਖ ਚਲੇ ਅਚਾਰਜ ਪਾਸ ।। ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰਜ ਮਹਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ।। ਅਚਾਰਜ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਇਹ ਭਾਖਿਓ ।। ਨਿਰਖ ਪਾਂਡ ਕਿਆ ਮੋਰਚਾ ਰਾਖਿਉ ।।੨੪।। ਤੁਮਰਾ ਸਿਖ ਮਹਾਂ ਬੁਧਵਾਨ ।। ਦਿਸਟਿ ਦੁਮਨ ਸੈਨਾਨੀ ਜਾਂਨ ।। ਤਿਨ ਸੈਸੀ ਪੰਕਤ ਸੁਭ ਕੀਨੀ ।। ਅਪਨੇ ਦਲ ਕੀ ਸੋਭਾ ਲੀਨੀ ।।੨੫।। ਤਿਨ ਸੈਨਾ ਮੈ ਭਾਰੀ ਬੀਰ ।। ਧਨਖ ਬਿਦਿਆ ਮੈ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ।। ਭੀਮ ਅਰਜਨ ਅਰੁ ਬੈਰਾਠ ।। ਜਿਨ ਸਭ ਦਲ ਕਾ ਥਟਿਓ ਖਾਟ ।।੨੬।। ਅਉਰ ਰਾਜਾ ਕਹਾ ਲਗ ਕਹਉ ।। ਮਹਾਂਰਥੀ ਸੈਨਾ ਸਭ ਲਹਉ ।। ਅਰੁ

ਜੋ ਸੈਨਾ ਹਮਰੀ ਮੀਤਾ ।। ਤਾਹਿ ਬਖਾਨੋ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਾ ।।੨੭।। ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਤੁਮ ਹੋ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾਲ ।। ਦ੍ਰੋਣਾ ਚਾਰਜ ਪਰਮ ਦਇਆਲ ।। ਅਉਰ ਭੀਖਮ ਅਰੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਚਾਰਜ ।। ਸਰਣ ਅਸਥਾਮਾ ਹੈ ਸੁਭ ਕਾਰਜ ।।੨੮।। ਅਰ ਸੋਮਦਤ ਤੇ ਆਦਿ ਜੇ ਦੇਖੋ ।। ਮੋ ਨਮਿਤ ਪ੍ਰਾਨ ਤਿਆਗੇ ਪੇਖੋ ।। ਸੋ ਸਸਤ੍ਰ ਬਿਦਿਆ ਮਾਹਿ ਪ੍ਰਬੀਨ ।। ਯਾਰਹ ਖੂਨੀ ਹਮ ਸੰਗ ਚੀਨ ।।੨੯।। ਹਮਰਾ ਬਖਸੀ ਭੀਖਮ ਜਾਨੋ ।। ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਪਾਂਡ ਸੰਗ ਮਾਨੋ ।। ਇਹ ਬਿਧ ਯਾਰਹ ਖੂਹਨੀ ਖੋਰੀ ।। ਸਾਤ ਖੂਹਨੀ ਪਾਂਡਵ ਬਹੁ ਜੋਰਿ ।।੩੦।। ਤਿਨਕਾ ਬਖਸੀ ਭੀਮ ਬਲੀ ਹੈ ।। ਤਿਨ ਸੌ ਸਗਲੀ ਧਰਨ ਹਲੀ ਹੈ ।। ਤਬ ਦੁਰਜੋਧਨ ਮੁਖੋ ਬਖਾਨੋ ।। ਹਮਰੀ ਸੈਨ ਇਹ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।।੩੧।। ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਮੋਰਚਿਓ ਮਾਹੀ ।। ਸਸਤ੍ਰ ਮਾਰਗ ਸਭ ਬੰਧ ਕਰਾਹੀ ।। ਸਭ ਭੀਖਮ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋ ।। ਭੀਖਮ ਬਚਨ ਚਿਨ ਮੈਂ ਧਰੋ ।।੩੨।। ਸਾਰੀ ਸੈਨਾ ਕਾ ਸਿਰਦਾਰ ।। ਭੀਖਮ ਜੋਧਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ।। ਭੀਖਮ ਜਬ ਰਾਜਾ ਸਿਉ ਸੁਨਿਓ ।। ਕੇਹਰ ਰੀਤਿ ਗਾਜ ਕਹਿ ਭਨਿਓ ।।੩੩।। ਰਾਜਾ ਕੇ ਆਨੰਦ ਉਪਜਾ ਵਨ ।। ਲਾਗਾ ਅਪਨਾ ਸੰਖ ਬਜਾਵਨ ।। ਜਬ ਸੈਨਾ ਸੰਖ ਤਿਹ ਸੁਨਿਓ ।। ਅਪਨੇ ਸੰਖ ਸਭੀ ਮੁਖ ਭਨਿਓ ।।੩੪।। ਭੇਰੀ ਪਵਨਾ ਅਵਰ ਦਮਾਮੈ ।। ਸਗਲ ਬਜੰਤ੍ਰ ਬਾਜ ਹੈਂ ਜਾ ਮੈ ।। ਬਹੁਤ ਸਬਦ ਭਾਰੀ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ।। ਅਕਾਸ ਧਰਨ ਏਕੋ ਹੋਇ ਗਇਆ ।। ਕੈਰਵ ਕਾ ਜਬ ਮਾਰੂ ਬਾਜਾ ।। ਅਬ ਸੁਨ ਪਾਂਡਵ ਕੇ ਹੈਂ ਰਾਜਾ ।।੩੫।। ਪਾਂਡਵ ਸੈਨਾ ਵਰਨਨੰ ।। ਚਉਪਈ ।। ਪਾਂਡਵ ਕੀ ਸੈਨਾ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਰਥ ਉਤਮ ਆਹਿ ।। ਸੁਏਤ ਰੰਗ ਚਾਰ ਜਿਸ ਘੋੜੇ ।। ਸਾਜ ਸਾਜ ਸਿਉ ਬਹੁ ਬਿਧ ਜੋੜੇ ।।੩੬।। ਸਾਰਥੀ ਠਉਰ ਈਸ ਕਾ ਈਸਰ ।। ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾ ਗਿਆਨੀਸਰ ।। ਜੋਧਾ ਬਹੁੜ ਅਰਜਨ ਹਿਤਕਾਰੀ ।। ਭਗਤ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਜਿਨ ਰਿਦ ਧਾਰੀ ।।੩੭।। ਰਿਖੀਕੇਸ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ।। ਬਜਾਇਆ ਸੰਖ ਭਏ ਕਿਰਪਾਲ ।। ਪਾਛੈ ਅਰਜਨ ਸੰਖ ਸਜਾਇਆ ।। ਸਭ ਪਾਂਡਵ ਨੇ ਐਸੇ ਗਾਇਆ ।।੩੮।। ਤਿਨ ਸੰਖੋਂ ਜੋ ਸਬਦ ਉਚਾਰੇ ।। ਰਿਦੇ ਧਿਤ੍ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਜਾਰੇ ।। ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦਲ ਤੇ ਜਬ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਅਰਜਨ ਰਿਖੀਕੇਸ ਪਹਿ ਕਹਿਆ ।।੩੯।। ਅੜਿਲ ।। ਅਰਜਨ ਧਨਖ ਉਠਾਇ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਫੇਰਕੈ ।। ਰਿਖੀਕੇਸ ਕੋ ਕਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਤ੍ਰਿਣ ਮੇਰਕੈ

।। ਮੇਰੇ ਰਥ ਕਉ ਦੋਨੋ ਦਲੋਂ ਮਧ ਲੇ ਚਲੋ ।। ਸਭ ਕੋ ਦੇਖੋ ਮੈਂ ਜੋ ਜੋਧਾ ਹੈ ਭਲੋ ।। ਜੋ ਮੋਸਿਉ ਕਰਿਹੈ ਜੁਧ ਉਸ ਸੋ ਹਉ ਕਰੋ ।। ਧ੍ਰਿਤ੍ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੁਤ੍ਰ ਦੁਰਜੋਧਨ ਸੋ ਮੈ ਨਾ ਟਰੋ ।। ਇਹੀ ਬਾਤ ਸੰਜੈ ਰਾਜਾ ਪਹਿ ਕਹੀ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਾਗ ਅਸੋਕੀ ਗਹੀ ।। ਦੋ ਸੈਨਾ ਕੇ ਮਧਿ ਰਥ ਇਸ ਥਾਪਿਆ ।। ਭੀਖਮ ਦ੍ਰੋਨਾ ਸਨਮੁਖ ਰਥ ਕੋ ਰਾਖਿਆ ।। ਮੁਖ ਸੋ ਬਚਨ ਉਚਾਰਿਓ ਕੇਸਬ ਪਰਮ ਸਰੂਪ ।। ਸੁਨ ਅਰਜਨ ਅਤਿ ਸੁਰ ਨਰ ਹੈ ਤੁਝੇ ਸਰੂਪ ।। ਦੋਨੋ ਦਲੋਂ ਕੇ ਮਾਹਿ ਰਥ ਤੁਮਰਾ ਧਰਾ ।। ਜੋ ਤੁਮ ਸੋ ਕਹਿਹੈ ਜੁਧ ਸੋ ਸਨਮੁਖ ਖਰਾ ।। ਤਬ ਪਾਰਥ ਇਹ ਬਚਨ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਿ ਪੇਖਿਆ ।। ਸਤ੍ਰੋ ਮੈਨਾ ਮਾਹਿ ਮੀਤ ਸਭ ਦੇਖਿਆ ।।੪੦।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ਦੋਹਰਾ ।। ਮੋਹ ਸੰਗ ਲਪਟਾਇਓ ਅਰਜਨ ਇਉਂ ਕਹੈ ।। ਹੇ ਰਿਖੀਕੇਸ ਮਧ ਸੂਦਨ ਸਤ੍ਰ ਸਭ ਮਿਤ੍ਰ ਲਹੈ ।।੪੧।। ਸ੍ਵੈਯਾ ।। ਹੇ ਮਧਸੂਦਨ ਕਿਆ ਕਰੋ ਜੀ ਇਹੁ ਸਭ ਦੇਕੇ ਮੈਂ ਭਇਆ ਹੈਰਾਨ ।। ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮੇ ਅਰੁ ਗੁਰ ਦੇਖੈ ਪੁਤ੍ਰ ਪੋਤ੍ਰ ਦੇਖ ਲੁਭਾਨਾ ।। ਸਾਲੇ ਸੁਸਰੇ ਅਰੁ ਸਭ ਬਾਂਧਵ ਏ ਦੇਖਤ ਮੈਂ ਭਇਆ ਦਿਵਾਨਾ ।। ਥਰਹਰ ਕਾਂਪਉ ਜਲਉ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਇਨਕੇ ਹਤੇ ਨ ਹੋਇ ਪ੍ਰਧਾਨਾ ।।੪੨।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਸਭ ਪੂਜਾ ਜੋਗਾ ।। ਇਨਕੋ ਮਾਰੇ ਹੋਇ ਵਿਜੋਗਾ ।। ਸਾਜਨ ਹਤੇ ਕਲਿਆਣੁ ਨ ਲਹੀਐ ।। ਮਿਤ੍ਰੋ ਵੈਰ ਮਤ ਅਪਨੀ ਦਹੀਐ ।।੪੩।। ਭੂਮ ਕਾ ਰਾਜ ਤੁੱਛ ਹੈ ਮਾਧੋ ।। ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਰਾਜ ਕੋ ਜੈਸੇ ਸਾਧੋ ।। ਤਉ ਭੀ ਸਾਜਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਰੋ ।। ਰਾਜ ਬਿਸਾਰੋ ਭੇਖ ਬੀਚਾਰੋ ।।੪੪।। ਅਰੁ ਜੀ ਰਾਜ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਕਾਰਨ ਕੀਜੈ ।। ਤਿਨਕੋ ਮਾਰ ਰਾਜ ਕਿਆ ਲੀਜੈ ।। ਇਹ ਅਪਸਗਨ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬੀਚਾਰੋ ।। ਇਹੀ ਬਿਚਾਰੋ ਮਨ ਅਪਨਾ ਜਾਰੋ ।।੪੫।। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਦੁਰਜੋਧਨ ਕੇ ਮਾਰੇ ।। ਨਹੀਂ ਕਲਿਆਨ ਮੁਝ ਸੁਨੋ ਪਿਆਰੇ ।। ਜੋ ਪੁਰਜੋਧਨੁ ਮਹਾ ਕਬੁਧੀ ।। ਤਿਸੁ ਕੈ ਮਾਰੇ ਹਤਿਆ ਸੁਧੀ ।। ਵਹੁ ਜਦਪ ਰਾਜ ਲੋਭ ਅੰਧ ਭਇਆ ।। ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਚਨ ਮੈਂ ਮਨ ਮੋ ਗਹਾ ।।੪੬।। ਸਾਂਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੁਲ ਕਾ ਨਾਸੁ ਮਿਤ੍ਰ ਸੋ ਦ੍ਰੋਹੀ ।। ਇਸ ਤੇ ਪਰੇ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ।।੪੭।। ਸੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਸੁਨ ਰਿਖੀਕੇਸ ਗੋਵਿੰਦ ।। ਤੁਮ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਅਨੰਦ ।। ਮੈਂ ਪਾਠ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀਆ ।। ਤਿਨ ਬਚਨ ਹਿਰਦੈ ਲੀਆ ।। ਕੁਲ ਹਤਿਆ ਪਾਪ ਪ੍ਰਚੰਡ ।। ਤਿਨ ਹਤੇ ਸਭ ਸੁਖ ਖੰਡ ।। ਅਵਰ ਪਾਪ ਬਹੁ ਬਿਧ ਹੋਇ ।। ਕੁਲ ਧਰਮ ਜਾਵੇ ਖੋਇ ।। ਜਬ ਧਰਮ

ਨਾਸਤ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਅਧਰਮ ਇਸਥਿਰ ਰਹਿਆ ।। ਅਧਰਮ ਐਸੇ ਹੋਇ ।। ਕੁਲ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਭ ਜੋਇ ।। ਵਿਭਚਾਰਣੀ ਹੋ ਰਹੈ ।। ਪਰ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸੰਗ ਗਹੈ ।। ਤਿਸ ਸੈ ਜੋ ਸੰਤਤ ਹੋਇ ।। ਸਭ ਵਰਨ ਸੰਕਰ ਸੋਇ ।। ਜਬ ਵਰਨ ਸੰਕੁਰ ਭਇਆ ।। ਪਿੰਡ ਪਿਤ੍ਰ ਪਹੁਚਨ ਰਹਿਆ ।। ਜਬ ਪਿੰਡ ਪਹੁਚੇ ਨਾਹੀ ।। ਪਿਤ੍ਰ ਸੁਰਗ ਤੇ ਗਿੜਿ ਪਾਹਿ ।। ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਕੁਲ ਕਾ ਨਾਸ ।। ਸਭ ਪਾਪ ਤਿਸ ਪਰਗਾਸ ।। ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਾਜਨ ਦੇਵ ।। ਕੁਲ ਨਾਮ ਕਾ ਸੁਨ ਭੇਵ ।। ਜੋ ਨਾਮ ਕੁਲ ਕਾ ਕਰੈ ।। ਸੋ ਨਰਕ ਹੀ ਮੈਂ ਪਰ ।। ਇਉ ਸੁਨਿਓ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਮਾਹਿ ।। ਕੁਲ ਹਤਿਆ ਨਰਕੀ ਜਾਹਿ ।।੪੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਬ ਅਰਜਨ ਐਸੇ ਕਹੈ ਦੇਖੋ ਹਮ ਕਿਆ ਕੀਨ।।। ਜਬ ਇਹ ਉਦਮ ਹਮ ਕੀਆ ਸਰਬ ਪਾਪ ਹਮ ਲੀਨ ।।੪੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਾਜਨ ਹਤੇ ਨ ਸੂਰਮਤ ਸਨਮੁਖ ਹੋਵਉ ਨਾਹਿ ।। ਸਸਤ੍ਰ ਹਾਥ ਨ ਪਕੜਹੋਂ ਜੇ ਕੈਰਵ ਹਤਿ ਜਾਹਿ ।।੫੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੁਝਕੋ ਜਬ ਓਇ ਹਤਿ ਗਏ ਤਬ ਮੇਰੀ ਕਲਿਆਨ ।। ਇਹੁ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮੈਂ ਨ ਕਰਉ ਛੋਡ ਰਾਜ ਅਭਿਮਾਨ ।।੫੧।। ਸੋਰਠਾ ।। ਸੰਜੈ ਵਾਚ ।। ਧਿਤ੍ਰਾਸ਼ਟਰ ਕੈ ਪਾਸ ਐਸੇ ਸੰਜੈ ਆਖ ਹੈ ।। ਸੁਨੋ ਰਾਜਨ ਅਰਦਾਸ ਪਾਂਡਵ ਕਹੈ ਇਉਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੈ ।।੫੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਪਾਂਡਵ ਬਹੁ ਦੁਖ ਸਾਥ ਰੁਦਨ ਕਰੇ ਹੈ ਨੈਨ ਸੋ ।। ਧਨਖ ਡਾਰਿਓ ਤਿਹ ਹਾਥ ਸੋਕ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮਾਹਿ ਬਹੁ ਗਇਆ ।।੫੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੂਰਛਤ ਹੋਇਕੈ ਗਿੜ ਪੜਾ ਅਰਜਨ ਰਥ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਆਗੈ ਮਧਸੂਦਨ ਕਹੈ ਸੁਨਹੋ ਰਾਜਾ ਤਾਹਿ ।।੫੪।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਗੀਤਾ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਇ ।। ਅਰਜਨ ਬਿਖਿਆਦੁ ਨਾਮੁ ਚਿਲ ਲਾਇ ।। ਜੋ ਕੋ ਸੁਨਹੈ ਇਹੁ ਸੰਬਾਦ ।। ਬਰਨ ਆਸ੍ਰਮ ਤਿਸ ਆਵੈ ਸੁਆਦਿ ।। ਦਇਆ ਕਰੇ ਸਭ ਹੂੰ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਜਗ ਮਾਹਿ ਸੋਭਾ ਅਤਿ ਹੀ ਪਾਹਿ ।।੫੫।। ਪੂਰਨ ਭਇਆ ਪ੍ਰਿਥਮੋ ਧਿਆਇ ।। ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਬਾਦੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥਮੋ ਧਿਆਇ ।।੧।। ਆਗੇ ਇਸਕਾ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ ।।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।।

ਰਾਮ ਜੀ ਸਤ ।। ਅਥ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮ ਲਿਖਤੇ ।। ਏਕ ਸਮੇਂ ਕੈਲਾਸ਼ ਪਰਬਤ ਊਪਰ ਗਉਰਜਾ

ਪਾਰਬਤੀ ਮਹਾ ਦੇਵ ਕੀ ਗੋਸਟੀ ।। ਤਹਾ ਗਉਰਾ ਪਾਰਬਤੀ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਤੀ ਹੈ ।। ਹੇ ਮਹਾਦੇਵ ਜੀ ਤੁਮ ਅੰਤਹਕਰਣ ਵਿਖੇ ਕਿਸ ਧਿਆਨ ਗਿਆਨ ਕਰਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ।। ਜਿਸ ਕਰਿ ਤੁਮ ਕੋ ਏਹ ਜੀਵ ਸਿਵ ਕਰਿ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ ।। ਬਾਹਰ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਏਹ ਕਰਮ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ।। ਜੋ ਮ੍ਰਿਗ ਛਾਲਾ ਓਢਤੇ ਹੋ ।। ਅੰਗੋ ਵਿਖੇ ਮਸਾਣੋ ਕੀ ਭਸਮ ਲਗਾਵਤੇ ਹੋ ।। ਸਰਪ ਅੰਗੋਂ ਸਾਥ ਲਪੇਟੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ।। ਰੁੰਡੋ ਕੀ ਮਾਲਾ ਪਹਿਰਤੇ ਹੋ ।। ਇਨ ਮੈਂ ਤੇ ਕੋਈ ਕਰਮ ਤੁਮਾਰਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ।। ਤੁਮ ਕੋ ਆਪਨਾ ਗਿਆਨ ਕਰੋ ।। ਜਿਸ ਗਿਆਨ ਸੋ ਤੁਮ ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਮੈਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ।। ਤਬ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਗਉਰਾ ਪਾਰਬਤੀ ਮੈ ਤੁਮਕੋ ਕਹਤਾ ਹੋਂ ।। ਤੁਮ ਸੁਨੋ ।। ਜਿਸ ਗਿਆਨ ਸੋ ਮੈਂ ਮਨ ਮੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੌਂ ।। ਬਾਹਰਿ ਕੇ ਕਰਮ ਮੁਝ ਕੋ ਲਾਗਤੇ ਨਹੀਂ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ।। ਤਿਸ ਕਾ ਮੈਂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੌਂ ।। ਤਿਸ ਧਿਆਨ ਕੇ ਪਰਤਾਪ ਕਰਿ ਕੇ ਮੁਝਕੋ ਕੋਈ ਕਰਮ ਵਿਆਪਤਾ ਨਹੀ ।। ਤਬ ਗਉਰਾ ਪਾਰਬਤੀ ਬੋਲੀ ।। ਹੇ ਮਹਾਦੇਵ ਜੀ ਸੋ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਐਸਾ ਹੈ ।। ਜਿਸ ਕੀ ਤੁਮ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੇ ਹੋ ।। ਤਿਸ ਗਿਆਨ ਕੋ ਕੋਈ ਸੁਨ ਕੈ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭੀ ਬਇਆ ਹੈ ।। ਤਬ ਮਹਾ ਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹਾਂ ਹਾਂ ਪਾਰਬਤੀ ਬਹੁਤ ਜੀ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੂਏ ਹੈਂ ।। ਅਬ ਮੈਂ ਤੁਮ ਕੋ ਕਥਾ ਕਹਤਾ ਹੋਂ ।। ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਨੋ ।। ਪਾਤਾਲ ਖੰਡ ਮੈਂ ਸੇਸ ਕੀ ਸਿਹਜਾ ਹੈ ।। ਤਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਪੋਢੇ ਹੈਂ ।। ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਜੀ ਚਰਨ ਮੰਡਤੀ ਹੈ ।। ਤਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਨੇਤ੍ਰ ਮੀਚ ਕੈ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੈਂ । ਤਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਜੀ ਪੁਛਤੀ ਹੈ ।। ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮ ਚਉਦਹ ਲੋਕ ਕੇ ਈਸਰ ਹੋ ਤੁਮ ਕੋ ਬੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਆਵਤੀ ਹੈ ।। ਏਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਅਰੁ ਆਲਸ ਤੋ ਤਿਸਕੋ ਵਿਆਪਤੀ ਹੈ ।। ਜੋ ਜੀਵ ਤਾਮਸੀ ਹੈਂ ।। ਤੁਮ ਮਹਾ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋ ।। ਤੁਮ ਜੋ ਨੇਤ੍ਰ ਮੀਚ ਰਹੇ ਹੋ ।। ਸੋ ਮੁਝਕੋ ਆਸਚਰਜ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਸੁਣ ਲਛਮੀ ਮੁਝਕੋ ਨੀਂਦ ਅਰੁ ਆਲਸੁ ਨਹੀਂ ।। ਏਕ ਸਬਦ ਰੂਪ ਗੀਤਾ ਹੈ ।। ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੋ ਗਿਆਨ ਹੈ ।। ਤਿਸ ਗਿਆਨ ਸੋ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੌ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਗਿਆਨ ਕੈਸਾ ਹੈ ।। ਜਿਸ ਗਿਆਨ ਕੇ ਉਪਜੇ ਤੇ ਏਹ ਜੀਵ ਸਦਾ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਮਗਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ।। ਕੋਈ ਕਲੇਸ ਦੁਖ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਵਿਆਪਤਾ ਨਹੀਂ ।। ਜੈਸੇ ਚੋਬੀਸ ਅਵਤਾਰ ਹੈਂ ।। ਤਿਉਂ ਏਕ ਅਵਤਾਰ ਗੀਤਾ

ਸਬਦ ਰੂਪ ਹੈ ।। ਸੋ ਗੀਤਾ ਮੇਰੈ ਅੰਗੁ ਹੈਂ ।। ਪਾਂਚ ਅਧਿਆਇ ਪਹਿਲੇ ਮੇਰਾ ਮੁਖ ਹੈ ।। ਦਸ ਅਧਿਆਇ ਮੇਰੀ ਭੂਜਾ ਹੈਂ ।। ਏਕ ਅਧਿਆਇ ਮੇਰੋ ਉਦਰ ਹੈ ।। ਦੋ ਅਧਿਆਇ ਮੇਰੇ ਚਰਣ ਹੈਂ ।। ਤਿਨ ਮੈਂ ਜੋ ਸਲੋਕ ਹੈਂ ।। ਸੋ ਮੇਰੀ ਨਵ ਨਾਰੀ ਬਹਤਰਿ ਕੋਠੇ ਹੈਂ ।। ਤਿਨ ਕੇ ਅਛਰ ਮੇਰੇ ਰੋਮਾਵਲ ਹੈਂ ।। ਐਸੀ ਜੋ ਗੀਤਾ ਸਬਦ ਰੂਪ ਹੈ ।। ਤਿਸਕਾ ਅਰਥ ਜਬ ਮੈਂ ਮਨ ਮੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਮੈਂ ਚਰਣ ਮੰਡਤੀ ਹੌ ।। ਤਿਸੁ ਕਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਮੈਂ ਜੋ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਂ ।। ਸੋ ਗੀਤਾ ਕੇ ਗਿਆਨ ਸੋ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਂ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਬੋਲੀ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਐਸਾ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਸੁਣ ਕੈ ਕੋਈ ਜੀਵ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭੀ ਭਇਆ ਹੈ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਏਕ ਮਾਨੁਖ ਵਰਣ ਕਾ ਸੂਦ੍ਰ ਥਾ ।। ਕਰਮ ਉਸ ਕੇ ਚੰਡਾਲ ਕੇ ਥੇ ।। ਤੇਲ ਲੋਣ ਕਾ ਵਾਪਾਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਉਸ ਨੇ ਏਕ ਬਕਰੀ ਪਾਲੀ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਚਾਰੇ ਤੋਰਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਨ ਮੈਂ ਗਇਆ ।। ਤਹਾਂ ਏਕ ਦ੍ਰਖਤ ਕੇ ਪਤ੍ਰ ਤੋਰਨੇ ਲਾਗਾ ।। ਤੋਰਤੇ ਹੂਏ ਏਕ ਸਰਪ ਨੇ ਡਸਿਆ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਤਾਤਕਾਲ ਮਰਿ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਉਸ ਸੂਦ੍ਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਨਰਕ ਭੋਗੇ ।। ਤਿਸ ਪੀਛੈ ਉਸ ਕਾ ਦਾਂਦ ਕਾ ਜਨਮ ਭਇਆ ।। ਉਸ ਦਾਂਦ ਕਉ ਮੁੰਡੇ ਭਿਖਾਰੀ ਨੇ ਮੋਲ ਲੀਆ ।। ਉਹ ਭੀਖਕ ਉਸ ਦਾਂਦ ਕੇ ਉਪਰਿ ਚੜਿ ਕੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਭਿਖਿਆ ਮਾਂਗਤਾ ਫਿਰੇ ।।। ਜਬ ਸੰਧਿਆ ਹੋਵੈ ।। ਤਬ ਘਰ ਆਵੈ ।। ਕਛ ਭਿਖਿਆ ਮਾਂਗ ਲੇ ਆਵੈ ।। ਸੋ ਤੋ ਉਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰੁ ਪੜਕੇ ਖਾਇ ਜਾਵੈ ।। ਉਹੁ ਦਾਂਦ ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਬਾਂਧਿਆ ਰਹੈ ।। ਉਸ ਕਉ ਨ ਘਾਸੁ ਮਿਲੈ ਨ ਦਾਣਾ ਮਿਲੇ ।। ਭੂਖਾ ਮਰਤਾ ਰਹੈ ।। ਉਸ ਕਉ ਆਟੇ ਕਾ ਛਾਲ ਦੋ ਤੀਨ ਸਿਰਸਾਹੀ ਦੇਵੈ ।। ਜਬ ਪ੍ਰਭਾਤ ਹੋਵੈ ਤਬ ਫੇਰਿ ਉਸ ਦਾਂਦ ਕੇ ਊਪਰਿ ਚੜਿ ਕੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮਾਂਗਤਾ ਫਿਰੇ ।। ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਗੁਜਰੇ ।। ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਓਹੁ ਦਾਂਦ ਬਹੁਤ ਭੂਖਾ ਹੋਇਕੈ ਗਿਰ ਪੜਾ ।।। ਮਰਨੇ ਲਾਗਾ ਤੜਫੇ ਪੜਾ ।। ਪ੍ਰਾਣ ਨਿਕਸੇ ਨਾਹੀ ।। ਤਬ ਊਹਾਂ ਏਕ ਗਨਕਾ ਵੇਸਵਾ ਆਇ ਨਿਕਸੀ ।। ਉਸ ਵੇਸਵਾ ਨੇ ਪੂਛਾ ।। ਜੋ ਏਹ ਕੈਸੀ ਭੀਰ ਹੈ ।। ਤਬ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਏਕ ਦਾਂਦ ਪਰਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ।। ਇਸਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਨਿਕਸਤੇ ਨਾਹੀ ।। ਪੜਾ ਤੜਫਤਾ ਹੈ ।। ਅਰੁ ਦੁਖੀ ਪੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਉਸ ਵੇਸਵਾ ਨੇ ਕਹਾ ।।

ਕੋ ਕਛੁ ਮੇਰਾ ਪੁੰਨ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਇਸ ਕਰ ਦੀਆ ।। ਇਤਨਾ ਕਹਿਣੇ ਕਰਕੇ ਤਤਕਾਲ ਉਸ ਦਾਂਦ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਛੂਟ ਗਏ ।। ਤਬ ਉਸ ਦਾਂਦ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਜਨਮੁ ਪਾਇਆ ।। ਨਾਮੁ ਉਸਕਾ ਸੁਸਰਮਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ।। ਜਬ ਵਹੁ ਬਡਾ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਬਡਾ ਵਿਦਿਆਵਾਨ ਭਇਆ ।। ਉਸ ਕਉ ਅਪਣੇ ਅਗਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸੁਧ ਰਹੀ ।। ਤਿਸ ਨੇ ਮਨ ਮੈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਆ ।। ਜੋ ਜਿਸ ਵੇਸਵਾ ਨੇ ਮੁਝ ਕਉ ਦਾਂਦ ਕੀ ਜੋਨ ਤੇ ਛਿਡਾਇਆ ਹੈ ।। ਹੋਵੈ ਤਉ ਉਸ ਵੇਸਵਾ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਉਂ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਢੂੰਢਣੇ ਚਲਿਆ ।। ਢੂੰਢਤੇ ਢੂੰਢਤੇ ਉਸ ਵੇਸਵਾ ਕਉ ਜਾਇ ਪਾਇਆ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਉਸ ਕਉ ਅਸੀਰਵਾਦ ਦੀਆ ।। ਅਰੁ ਕਹਿਆ ਜੋ ਮੁਝ ਕਉ ਸਿੰਞਾਣਤੀ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਵੇਸਵਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ।। ਜੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਿਞਾਣਤੀ ।। ਤੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੈਂ ਵੇਸਵਾ ।। ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਸਿਞਾਣ ਕੈਸੀ ਹੋਵੈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ਮੈਂ ਓਹੀ ਦਾਂਦ ਹੌਂ ਜਿਸ ਕਉ ਤੈਨੇ ਅਪਨਾ ਪੁੰਨ ਦੀਆ ਥਾ ।।। ਤਬ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਛੁਟੀ ਥੀ ।। ਅਬ ਮੈਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭਇਆ ਹੌਂ ।। ਤੂੰ ਉਹ ਪੁੰਨ ਅਪਨਾ ਮੁਝਕੋ ਬਤਾਉ ।। ਜੋ ਤੈਨੇ ਕਉਨ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਥਾ ।। ਤਬ ਵੇਸਵਾ ਬੋਲੀ ਮੈਂ ਤੋ ਅਪਣੀ ਸੰਭਾਲ ਮੈਂ ਕੋਈ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ਤੂੰ ਮੁਝਕੋ ਅਪਣੇ ਘਰਿ ਲੈ ਚਲੁ ।। ਤਬ ਵੇਸਵਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਉ ਘਰਿ ਵਿਖੇ ਲੈ ਗਈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇਖੇ ਏਕ ਤੋਤਾ ਪਿੰਜਰੇ ਮੈਂ ਟੰਗੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਜੋ ਏਹ ਤੋਤਾ ਕਛੁ ਪੜਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ।। ਏਹ ਤੋਤੇ ਕੀ ਬੋਲੀ ਵੇਸਵਾ ਸੁਣਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ।। ਤਿਸ ਸੁਣਨੇ ਕੇ ਪੁੰਨ ਦੀਏ ਤੇ ਮੈਂ ਦਾਂਦ ਕੀ ਜੋਨ ਤੇ ਛੂਟਾ ਹੌਂ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ।। ਕਉਂ ਰੇ ਤੋਤਾ ਤੂੰ ਕਛ ਪੜਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਆਗੇ ਪੜ ।। ਅਰ ਮੁਝ ਕਉ ਕਹੁ ।। ਤੂੰ ਇਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਰ ਆਇਆ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਤੋਤਾ ਬੋਲਿਆ ।। ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ।। ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਨੋ ।। ਮੈਂ ਪਹਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੌਂ ।। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਨ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ।। ਗੁਰ ਜੋ ਕਿਸੀ ਸਿਖ ਕੌ ਪੜਾਵੈ ਤਉ ਬੀਚ ਮੈਂ ਮੈਂ ਬੋਲ ਉਠਉਂ ।। ਅਰੇ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਪੜਾਵਉਂ ।। ਗੁਰ ਕਿਆ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਗੁਰ ਮੁਝ ਕਉ ਸਰਾਪ ਦੀਆ ।। ਕਹਿਆ ਰੇ ਤੂੰ ਤੋਤਾ ਹੋਵੇਂਗਾ ।। ਤਬ ਮੈਂ ਆ ।। ਤੋਤਾ ਭਇਆ ।। ਸੋ ਏਕ ਬੱਧਕ ਨੇ ਮੁਝਕੋ ਪਕੜਿਆ ।। ਸੋ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਮੁਝ ਕਉ

ਮੋਲ ਲੀਆ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪਣੇ ਕਿਸੀ ਸਿਖ ਕਉ ਗੀਤਾ ਪੜਾਵੈ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਸੁਨਤਾ ਰਹੋਂ ।। ਸੋ ਗੀਤਾ ਕਾ ਪਹਿਲਾ ਧਿਆਇ ਸੁਣਿਆ ।। ਅਰੁ ਸੀਖਿਆ ।। ਤਿਸੀ ਦਿਨ ਊਹਾਂ ਚੋਰ ਚੋਰੀ ਕਉ ਆਏ ।। ਜੋ ਦੇਖੈ ਤਉ ਘਰ ਮੈਂ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ।। ਤਬ ਚੋਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪਿੰਜਰਾ ਚੁਰਾਇਆ ।। ਅਰੁ ਉਸ ਚੋਰੋਂ ਕੀ ਏਹ ਵੇਸਵਾ ਮਿਤਰ ਥੀ ।। ਇਸ ਵੇਸਵਾ ਕਉ ਪਿੰਜਰਾ ਆਣ ਦਿਆ ।। ਸੋ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਆਇ ਗਿਤਾ ਕਾ ਨਿਤ ਪੜੋ ।। ਸੋ ਗਨਕਾ ਸੁਨਤੀ ਰਹੈ ।। ਤਬ ਵੇਸਵਾ ਬੋਲੀ।। ਮੈਂ ਤੋਤੇ ਕੀ ਬੋਲੀ ਸੁਣਤੀ ਰਹੀ ਹੌਂ ।। ਕਛੁ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ।। ਮੁਝ ਕਉ ਇਸਕੀ ਬੋਲੀ ਪਿਆਰੀ ਲਗਤੀ ਹੈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਿਆ ਰੇ ਤੋਤੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੌਂ ।। ਐਸਾ ਪੁੰਨ ਗੀਤਾ ਕਾ ਹੈ ।। ਪ੍ਰਿਥਮ ਅਧਿਆਇ ਸੁਣੇ ਤੇ ਅਰੁ ਮੇਰੀ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਤੇ ਤੂੰ ਤੋਤੇ ਕੀ ਦੇਹ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈਂ ।। ਇਤਨਾ ਕਹਿਤੇ ਹੀ ਤੋਤਾ ਮੁਕਤਿ ਭਇਆ ।। ਵੇਸਵਾ ਨੇ ਵੇਸਵਾ ਕਾ ਕਰਮ ਛੋਡਿਆ ।। ਸਾਧੋਂ ਅਰੁ ਬੈਸਨੋ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਾਗੀ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪਣੇ ਘਰ ਕਉ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਜੋ ਜੀਵ ਗੀਤਾ ਕਉ ਅਜਾਨ ਕਰਿ ਭੀ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ।। ਤੇ ਭੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ।। ਅਰ ਜੇ ਜਾਣ ਕਰਿ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ।। ਤਿਨ ਕਾ ਫਲ ਮੈਂ ਕਿਆ ਵਰਨਣ ਕਰੌਂ ।।੧।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਇਸਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਧਿਆਇ ।।੧।।

ਆਗੇ ਦੂਤੀਆ ਧਿਆਉ ਚਲਿਆ ।। ਸੰਜੈ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ ਰਾਜਨ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਇਉਂ ਪੇਖਿਓ ।। ਅਤਿ ਬਿਆਕੁਲ ਅਰਜਨ ਕੋ ਦੇਖਿਓ ।। ਤਿਸ ਕਉ ਆਖੈ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਸਮਾਂ ਪਛਾਨ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਐਸੀ ਬਿਖੜੀ ਠੌੜ ।। ਮਨ ਕੋ ਸੋ ਕਮਾਹਿ ਮਤ ਜੋਰ ।। ਅਜ ਜੋ ਨੀਚ ਬਾਤੈਂ ਅਬ ਤੂੰ ਕਹੈ ।। ਤਿਸਤੇ ਸੁਰਗ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਲਹੈ ।।੨।। ਸੰਸਾਰ ਮਾਹਿ ਭੀ ਕੀਰਤਨ ਨਾਹਿ ।। ਨੀਚੋਂ ਕੀ ਬਾਤੈਂ ਮਤ ਗਾਹਿ ।। ਤਤ ਬਾਤ ਤੂੰ ਸਮਝੈ ਨਾਹੀ ।। ਤਾਤੇ ਤੂੰ ਐਸੇ ਭੈ ਕੋ ਪਾਹਿ ।।੩।। ਨੀਚ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਤੂੰ ਬੇਗ ਤਿਆਗ ।। ਸਮਾ ਪਛਾਨ ਜੁਧ ਸੋ ਲਾਗ ।। ਜਗਤ ਤਿਆਗ ਤਬ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ।। ਜੈਸਾ ਕਹੈ ਕਰੇ ਹੈ ਹੋਇ ।। ਦੁਰਜੋਧਨ ਸੋ ਮੈਂ ਮੂਲ ਨ ਲਰੌਂ ।। ਖੇਤ ਮਾਹਿ ਕੈਰਵ ਸੋ ਟਰੋਂ ।।੪।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ

।। ਜਬ ਅਰਜਨ ਐਸੇ ਸੁਨਿਓ ਕਹਿਓ ਮਧਸੂਦਨ ਮਾਹਿ ।। ਹੇ ਸਖੇ ਹੇ ਸਤ੍ਰਨਾਸ ਅਬ ਤੁਮ ਰੁਨੋ ਹੋ ਤਾਹਿ ।।੫।। ਚੌਪਈ ।। ਭੀਖਮ ਅਰੁ ਇਹੁ ਦ੍ਰੋਨਾਚਾਰਜ ।। ਸਭੀ ਜੋਗ ਪੂਜਾ ਕੇ ਕਾਰਜ ।। ਇਨ ਕੀ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਪੂਜਾ ਕੀਜੈ ।। ਇਕ ਕੋ ਮਾਰ ਰਾਜ ਕਿਆ ਲੀਜੈ ।।੬।। ਕਉਨ ਸ੍ਰਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਗੁਰ ਦਾਦਾ ਮਾਰਨ ਕਹਿ ਗਾਹਿ ।। ਅਵਰ ਕੁੰਟੰਬੀ ਲੋਕਨ ਮਾਰੋ ।। ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਮੈਂ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰੇ ।।੭।। ਜੋ ਇਨ ਮਾਰ ਰਾਜ ਕੋ ਪਾਊਂ ।। ਤਿਨ ਕਾ ਰੁਧਰ ਸਰਬ ਕੋ ਖਾਊ ।। ਅਰ ਇਹ ਬਾਤ ਨ ਜਾਨੋ ਮੀਤ ।। ਹਮ ਜੀਤੇ ਕੇ ਹਮ ਕਉ ਜੀਤ ।। ਇਹੀ ਬਾਤ ਨਿਸਚੈ ਮੈਂ ਜਾਨੀ ।। ਮਿਤ੍ਰ ਮਿਰਤਕ ਕਲਿਆਨ ਨ ਮਾਨੀ ।।੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ ਜੋ ਉਚਾਰਿਓ ਮੁਝ ਪ੍ਰਤਿ ਐਸੀ ਬਾਤ ।। ਨੀਚ ਬੁਧਿ ਇਸ ਸਮੈਂ ਮੈਂ ਤੈ ਕਉਂ ਲੀਨੀ ਤਾਤ ।।੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਬ ਹਉ ਨਾ ਕਛੁ ਸਮਝ ਹੌ ਸਭ ਬੁਧਿ ਦਈ ਤਿਆਗ ।। ਸਰਨ ਤੁਮਾਰੀ ਮੈਂ ਪਰਾ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗ ।।੧੦।। ਦੋਹਰਾ ।।ਜਿਸਮੋ ਮੁਝ ਕਲਿਆਨ ਹੋਇ ਸੋਈ ਬਤਾਵਹੁ ਮੋਹਿ ।। ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਪ੍ਰਭ ਕਹੋ ਅਬ ਮੈਂ ਸਿਖ ਹੌ ਤੋਹਿ ।।੧੧।। ਚੌਪਈ ।। ਐਸੇ ਦੁਖ ਤੇ ਮੁਝੇ ਨਿਕਾਸੋ ।। ਸੂਕੀ ਇੰਦ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸਭ ਨਾਸੋ ।। ਸੁਭ ਬਾਤ ਮੁਝ ਦਿਸਟਿ ਨ ਆਵੈ ।। ਜਦਪ ਰਾਜ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਪਾਵੈ ।।੧੨।। ਭੂਮ ਪਾਤਾਲ ਸੁਰਗ ਕਾ ਰਾਜ ।। ਇਨ ਕੇ ਤੁਲ ਨਾਹੀਂ ਕੋ ਕਾਜ ।। ਸਭੀ ਰਾਜ ਜਦਪ ਹਉਂ ਪਾਏ ।। ਤਉ ਭੀ ਮੇਰਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਜਾਏ ।। ਤੁਮਰੀ ਸਰਨ ਗਹੀ ਭਗਵਾਨ ।। ਜੋ ਸੁਖ ਜਾਨੋ ਕਰੋ ਬਖਾਨ ।।੧੩।। ਸੰਜੇਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੰਜੈ ਕਹੈ ਧਿਤ੍ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੈ ਸੁਨੋ ਰਾਜ ਕੇ ਧਨੀ ।। ਅਰਜਨ ਜਬ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਰਿਖੀਕੇਸ ਪੈ ਭਨੀ ।।੧੪।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਰਜਨ ਕੀ ਇਹ ਬਾਤ ਸੁਣ ਬਾਸਦੇਵ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੁ ।। ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਨ ਕਰੋ ਇਨ ਸਾਥ ਕੈਸੀ ਬਿਧਿ ਸੋ ਕਹਤ ਹੋ ।।੧੫।। ਸੋਰਠਾ ।। ਜਬ ਇਹ ਸੁਨੀ ਗੁਲਾਪ ਤਬ ਮੁਝ ਸੇ ਬੋਲਤ ਭਏ ।। ਸੁਣ ਅਰਜਨ ਬੇਹਾਲ ਸਾਂਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਤੁਝ ਕਹਤ ਹੌ ।।੧੬।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਸ੍ਵੈਯਾ ।। ਸੁਧੀ ਬਿਬੇਕ ਪੰਡਤ ਗਿਆਨੀ ਤਿਨਕੀ ਬਾਤ ਕਹੌ ਸੁਣ ਲੀਜੈ ।। ਜਿਸਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਹੀਂ ਕਰਨੀ ਤਿਸਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਹੁ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ।। ਜੋ ਜਨਮੇਂ ਸੋ ਨਿਸਚੈ ਬਿਨਸੈ ਨਾਸਤ ਬਾਤ ਕਿਆ ਚਿਤ ਧਰੀਜੈ ।। ਦੇਹ ਬਿਨਾਸੀ ਜੀਉ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤਿਨ ਪੁਰਖੋ ਕਉ ਐਸੇ ਮੂਝੈ ।।੧੭।। ਚੌਪਈ ।।

ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਤਿ ਆਖੈ ਗੋਪਾਲ ।। ਸੁਣ ਅਰਜਨ ਪੰਡ ਕੇ ਲਾਲ ।। ਅਉਰ ਭਾਂਤ ਮੈਂ ਤੁਝੈ ਸਮਝਾਊਂ ।। ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਤਪਤਿ ਮਿਟਾਊਂ ।।੧੮।। ਇਹੁ ਜੋ ਸਨਮੁਖਿ ਰਾਜਾ ਠਾਂਢੇ ।। ਤੇਰੀ ਸਕਤਿ ਨ ਆਵੈ ਬਾਂਧੇ ।। ਇਨ ਕਾ ਨਾਮ ਨ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ।। ਕਰਮ ਚਤਿਤ ਨ ਜਾਨੈ ਗਾਥ ।।੧੯।। ਜਗ ਮੈਂ ਆਵਾ ਗਵਨ ਬਨਾਏ ।। ਜੋ ਆਵੈ ਸੋ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਾਏ ।। ਇਹੁ ਰਾਜਾ ਸੁਣ ਕੈਸੇ ਆਹੀ ।। ਆਗੈ ਭੀ ਥੇ ਹੁਣ ਹੀ ਨਾਹੀ ।।੨੦।। ਪਾਛੇ ਹੋਤੇ ਆਏ ਸਾਤੇ ।। ਹੁਣ ਭੀ ਹੈਂ ਸੁਣ ਪਾਰਥ ਪਿਆਰੇ ।। ਆਗੈ ਭੀ ਹੋਵੇਂਗੇ ਮੀਤ ।। ਆਵਾਗਵਨ ਦੇਹ ਕੀ ਰੀਤ ।।੨੧।। ਪੁਦਗਲ ਕੀ ਅਬ ਬਾਤ ਸੁਣੋ ਤੁਮ ।। ਬਾਲਿਕ ਤਰਨ ਬ੍ਰਿਧ ਜੋ ਹੈਂ ਜਨ ।। ਚਤ੍ਰ ਅਵਸਥਾ ਮਿਤਰ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਏਹ ਸਭ ਧਰਮ ਦੇਹ ਕੇ ਮਾਨੋ ।।੨੨।। ਬਿਬੇਕੀ ਇਹ ਚਿਤ ਮੈਂ ਜਾਨੈ ।। ਮਰਨੇ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀ ਮਾਨੈ ।। ਜੀਵ ਹੈ ਬਾਸਦੇਵ ਕੀ ਅੰਸ ।। ਵਹਿ ਅਕਾਲ ਜਾਨੋ ਸਰਬੰਸ ।।੨੩।। ਅਰੁ ਇੰਦ੍ਰੀਆ ਕਾ ਹੋ ਗਿਆਨ ।। ਉਤਪਤ ਭਇਆ ਤੂੰ ਨਿਸਚੈ ਜਾਨ ।। ਹੇ ਸੁਤ ਕੁੰਤੇ ਕੈ ਤੂੰ ਅਬ ਸੁਨ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਕਹੋ ਤੁਝ ਫੁਨਿ ।।੨੪।। ਸੀਤ ਉਸਨ ਸੁਖ ਅਰੁ ਦੁਖ ।। ਤਹਾਂ ਤੇ ਪਾਵੈ ਸਦਾ ਮਨੁਖ ।। ਏਕ ਪਲ ਸੁਖ ਦੂਜੈ ਪਲ ਦੁਖ ।। ਤਿਸ ਅਨਿਤ ਤੇ ਕਿਆ ਹੈ ਸੁਖ ।।੨੫।। ਅਗਮ ਪਾਈ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸੁਖ ਸੋਇ ।। ਤਿਸਕੇ ਗਿਆਨ ਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ।। ਸੁਖ ਦੁਖ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੇ ਸਹਿ ਰਹੋ ।। ਭਿੰਨ ਜੀਉ ਦੇਹ ਤੇ ਲਹੋ ।।੨੬।। ਅਰੁ ਜੋ ਪੁਰਖੁ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਆਹਿ ।। ਵਹੁ ਦੁਖ ਸੁਖ ਇੰਦ੍ਰੀਓ ਕੇ ਨਾਹੀ ।। ਸਦਾ ਰਹੈ ਸਮ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤ ।। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗਿਆਨ ਪਾਨ ਤਿਹ ਕੀਤ ।। ਗਿਆਨ ਪਾਨ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈ ।। ਇੰਦ੍ਰੀਓ ਕੀ ਬਿਖਿਆ ਸਭ ਖੋਵੈ ।।੨੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਆਤਮ ਸਤਿ ਅਕਾਲ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਹੀ ਨਾਮ ।। ਦੇਹ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਵ ਹੈ ਸੋ ਹੈਂ ਸਭੀ ਨਿਵਾਸ ।।੨੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਹ ਦੋ ਬਾਤੈਂ ਸਮਝ ਕਰਿ ਤਤਵੇਤਾ ਹੈ ਜੋਇ ।। ਚਿੰਤਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰੈ ਨਾਮ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ।।੨੯।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਕਬਿਤ ।। ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਏਕ ਪੁਰਖੁ ਅੰਤਰਿ ਸਭਿ ਦੇਹੋਂ ਕੇ ਸੋਈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕੂਟਸਤਿ ਤਿਸੁ ਰੂਪ ਹੈ ।। ਦੇਹ ਸਭ ਅਨਿਤ ਉਪਜੈ ਬਿਨਸੈ ਹੈਂ ਸਰਬ ਕਾਲ ਆਤਮ ਅਕਾਲ ਅਦ੍ਵੈਤ ਅਰੁ ਅਨੂਪ ਹੈ ।। ਸਦਾ ਰਹੈ ਨਿਰਾਹਾਰ ਖਾਏ ਪੀਏ ਕਛੂ ਨਾਹਿ ਅਖੰਡ ਅਰੁ ਅਚਲ ਅਪਾਰ ਅਰੁ ਨਿਧ ਹੈ ।। ਤਾਤੇ ਏਹ ਬਾਤ ਸਮਝ ਪਾਰਥ

ਉਠ ਜੁਧ ਕਰਿ ਆਤਮ ਏਕ ਸਾਚ ਅਉਰ ਰੰਕ ਹੈ ਨ ਭੂਪ ਹੈ ।।੩੦।। ਮੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਕੇ ਕਹੈ ਪਾਰਥ ਏਹ ।। ਹਭ ਕੀਆ ਆਮਕਾ ਦੇਹਿ ।। ਅਉਰ ਕਹੈ ਦੂਜਾ ਕੋਇ ।। ਹਤਿ ਕਰਿਓ ਹੈ ਮੈਂ ਸੋਇ ।। ਸੋ ਦੋਊ ਬ੍ਰਿਥੇ ਜਾਨ ।। ਉਨ ਮਾਹਿ ਨਾਹੀਂ ਗਿਆਨ ।। ਓਹੁ ਸਮਝ ਹੀ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ।। ਅਗਿਆਨ ਹੀ ਕੋ ਪਾਹਿ ।। ਨਹੀਂ ਜੀਵ ਕੋ ਅਬ ਕਹੌ ।। ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਏਕੋ ਲਹੌ ।। ਨ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਉਸ ਨਾਮ ਨਾਹੀ ਹੋਇ ।। ਓਹੁ ਸਦਾ ਏਕ ਸਰੂਪ । ਅਰੁ ਜਨਮ ਰਹਿਤ ਅਨੂਪ ।। ਅਉਰ ਤਤ ਪੁਰਾਤਨ ਜੋਇ ।। ਤਿਸ ਹਤ ਕਰੈ ਨ ਕੋਇ ।। ਾਰੁ ਮਰਨ ਦੇਹਿ ਕਾ ਧਰਮ ।। ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਇਹ ਮਰਮ ।। ਸੋ ਨਾ ਕਹੈ ਇਹ ਬਾਤ ।। ਮੈਂ ਕੀਆ ਅਮਕਾ ਘਾਤ ।। ਯਾ ਓਹੁ ਕਰੈ ਮੁਝ ਹਤਿ ।। ਦੇਹ ਨਾਮ ਜਾਨੈ ਸਤਿ ।।੩੧।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਸੁਨਹੌ ਅਰਜਨ ਸਿਖ ਪਰਬੀਨ ।। ਸੰਜੋਗ ਦੇਹਿ ਆਤਮ ਤੂੰ ਚੀਨ ।। ਜੈਸੇ ਬਸਤਰ ਹੋਇ ਪੁਰਾਨਾ ।। ਡਾਰਿ ਦੀਆ ਤਬ ਨਵਾਂ ਪੈਧਾਨਾ ।।੩੨।। ਤਿਸੀ ਭਾਂਤਿ ਆਤਮ ਦੇਹਿ ਧਾਰੇ ।। ਅਉਰ ਦੇਹਿ ਲੇਵੈ ਸੁਨ ਪਿਆਰੇ ।। ਆਤਮ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਸੁਨ ਮੀਤ ।। ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਰਾਖੋ ਧਰ ਚੀਤ ।।੩੩।। ਆਯਧ ਕਰਿ ਕਾਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਇ ।। ਤੇਜ ਅਗਨਿ ਨਹੀਂ ਸਕੈ ਜਲਾਇ ।। ਡੂਬੈ ਨਾਹੀ ਜਲ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਮਾਰਤ ਤਿਸੈ ਸੁਕਾਵੈ ਨਾਹੀ ।।੩੪।। ਅਛੇਤ ਅਦਾਹ ਅਜਿਤ ਪਦਾਰਥ ।। ਸਭ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਜਾਨੋ ਪਾਰਥ ।। ਥਾਂਭ ਰਹਿਆ ਸਭ ਹੂੰ ਕੋ ਆਪ ।। ਤਿਸਤੇ ਨਿਸਚਲ ਉਸਕਾ ਜਾਪ ।।੩੫।। ਪੁਰਾਤਨ ਅਉਰ ਸਨਾਤਨੁ ਕਹੀਐ ।। ਅਬਗਤਿ ਅਦਿਸਟਿ ਅਗੋਚਰ ਲਹੀਐ ।। ਚਿਤਵਨਾ ਕਰਿ ਚਿਤਵਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਇ ।। ਐਸਾ ਅਕ੍ਰੈ ਕਹਾ ਸਮਾਇ ।।੩੬।। ਜੇਕੋ ਐਸਾ ਆਤਮਾ ਜਾਨੈ ।। ਸੋ ਚਿੰਤਾ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਮਾਨੈ ।। ਜੈਸਾ ਪ੍ਰਭ ਤੈਸਾ ਮੁਝ ਕਹਾ ।। ਜਿਨਨੇ ਮਨ ਮੋ ਐਸਾ ਲਹਾ ।।੩੭।। ਕਰੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਹੀਂ ।। ਓਹੁ ਜਾਨੇ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਆਹੀ ।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਤੁਝਹੂੰ ਸਮਝਾਊਂ ।। ਬੋਲਨ ਹਾਰੇ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨਾਊਂ ।।੩੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਜਾਨੈ ਤੂੰ ਬੋਲਤਾ ਜਨਮੈਂ ਮਰੈ ਨਿਤ ਸੋਇ ।। ਇਹੀ ਬਾਤ ਬੀਚਾਰ ਕੈ ਚਿੰਤਾ ਕਰਿ ਕੋਇ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੇ ਕੋ ਜਨਮੈ ਸੋ ਮਰੈ ਆਖਿ ਪੇਖਿ ਸਭ ਜਾਹਿ ।। ਜੋ ਨਿਸਚੈ ਕਰਿ ਬਿਨਸ ਹੈ ਚਿੰਤਾ ਸਿਕ ਕੀ ਨਾਹਿ ।।੪੦।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਵਰ ਪਖ ਸੁਨ ਮੀਤ ਚਿੰਤਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰੋ ।। ਇਹ

ਤੁਮ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਸੋ ਕਹਤ ਹੋ ।।੪੧।। ਚੌਪਈ ।। ਇਹ ਸਭ ਲੋਕ ਠਾਂਢੇ ਜੋ ਦੇਖੋ ।। ਤਿਨ ਕੀ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਕਛੁ ਪੇਖੋ ।। ਜੋ ਇਹੁ ਕਉਨ ਥਾਉ ਸਿਉ ਆਏ ।। ਜਬ ਬਿਨਸੈ ਤਬ ਕਤ ਕੋ ਜਾਏ ।।੪੨।। ਮਧ ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਇਹ ਆਵੈ ।। ਪੁਦਗਲ ਤਿਆਗ ਕਹਾਂ ਵੈ ਜਾਵੈ ।। ਆਦਿ ਅੰਤੁ ਜਾਕੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪੈ ।। ਤਿਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰੈ ਸੋ ਖਾਪੈ ।।੪੩।। ਜਲ ਕੇ ਮਧ ਬੁਦ ਬੁਦੇ ਜੋਇ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਸਭੀ ਏਕ ਜਲ ਹੋਇ ।। ਤੈਸੇ ਏਹ ਸਭ ਆਤਮ ਰੂਪ ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ।। ਐਸੇ ਸਮਝ ਨ ਚਿੰਤਾ ਕਰੋ ।। ਸਹਜ ਬਨੇ ਸੋਈ ਕਛੁ ਕਰੋ ।।੪੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਵਰ ਪਖ ਅਬ ਕਹਤ ਹੌ ਸੁਨੋ ਪਾਰਥ ਪਰਧਾਨ ।। ਇਸ ਪਖ ਚਿੰਤਾ ਨ ਕਰੋ ਜੀਉ ਅਕਾਲ ਪਹਿਚਾਨ ।।੪੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਚਾਹੈਂ ਮੈਂ ਨਿਰਖ ਹੋਂ ਆਤਮ ਬੋਲਨ ਹਾਰ ।। ਸੋ ਦੇਖੈ ਅਸਰਚਰਜ ਕਹੈ ਅਸਚਰਜ ਬੀਚਾਰ ।।੪੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੈ ਅਸਚਰਜ ਸੋ ਅਸਚਰਜ ਕਰੈ ਅਭਿਆਸ ।। ਏਹ ਸਭ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਏਕ ਆਤਮ ਸੁਤਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸ ।।੪੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਅਸਚਰਜ ਕੀ ਬਾਤ ਤਿਸ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ।। ਆਤਮ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਤ ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਮਨ ਮੋ ਧਰੋ ।।੪੮।। ਚੌਪਈ ।। ਪਾਰਥ ਆਤਮ ਤਤ ਬੀਚਾਰ ।। ਅਇਧ ਕਰਿ ਤਿਸ ਨਾਹਿ ਸੰਖਾਰ ।। ਸਭ ਦੇਹੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਏਕ ।। ਤਿਸ ਹੀ ਕੇ ਏਹ ਦੇਹਿ ਅਨੇਕ ।।੪੯।। ਤਿਸਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕੋਈ ਨ ਕਰੋ ।। ਸਹਜ ਬਨੈ ਨਿਹਕਾਮ ਹੋਇ ਲੜੋ ।। ਅਰੁ ਆਤਮ ਸਭ ਦੇਹ ਬਨਾਏ ।। ਦੇਹਿ ਬਨਾਏ ਧਰਮ ਵਰਤਾਏ ।।੫੦।। ਖਤ੍ਰੀ ਦੇਹਿ ਜੁਧ ਹੈ ਧਰਮ ।। ਤੇਰੀ ਦੇਹਿ ਕਾ ਏਹੋ ਕਰਮ ।। ਧਰਮ ਪਹਿਚਾਨ ਸੁਕਚੋ ਮਤ ਪਿਆਰੇ ।। ਤੇਰੀ ਕਲਿਆਨ ਹੈ ਇਸੇ ਬੀਚਾਰੇ ।।੫੧।। ਖਤ੍ਰੀ ਦੇਹਿ ਕੋ ਇਹਿ ਜੁਧ ਭਾਈ ।। ਦੁ੍ਲਭ ਦੇਹ ਹੋਵੈ ਪੰਡਰਾਈ ।। ਅਪਨੀ ਇਛਾ ਸੋ ਸਭ ਰਾਜਾ ।। ਜਿਨ ਇਹ ਸਕਲਾ ਭਾਰਥ ਸਾਜਾ ।।੫੨।। ਸੁਰਗ ਦੁਆਰ ਤਿਨ ਕਾਰਨ ਖੁਲੇ ।। ਜਬ ਜੂਝੈ ਤਬ ਸੁਵਰਗ ਕੋ ਚਲੈ ।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਸੁਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਏਕੋ ਰੂਪ ।। ਦੇਹਿ ਛਾਡੈ ਤਬ ਵਹੀ ਸਰੂਪ ।।੫੩।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਅਰੁ ਜੋ ਤੂੰ ਕਾਇਰ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ।। ਧਰਮ ਜੁਧ ਤੇ ਆਪ ਬਚਾਵੈ ।। ਤਾਂ ਤੇ ਦੇਹਿ ਧਰਮ ਤੁਧ ਜਾਵੈ ।। ਸ੍ਵਾਂਗ ਭੰਗ ਤੇ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ।।੫੪।। ਪ੍ਰਿਥਮੈਂ ਦੇਹਿ ਧਰਮ ਤੁਧ ਜਾਇ ।। ਦੁਤੀਏ ਅਪਜਸੁ ਤੁਝ ਸਭ ਗਾਇ ।। ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਪਾਪ ਭਾਰ

ਤੁਝ ਹੋਵੈ ।। ਦੇਹਿ ਅਨਿਤ ਮੈਂ ਬੁਧ ਤੂੰ ਖੋਵੈ ।।੫੫।। ਜੋ ਕੋ ਤੇਰੀ ਕੀਰਤਿ ਗਾਵੈ ।। ਸੋ ਸਭ ਕਾਇਰ ਪਾਵੈ ।। ਜਿਸ ਕੀ ਜਗ ਮੈਂ ਨਿੰਦਾ ਹੋਇ ।। ਧ੍ਰਿਗ ਜੀਵਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੋਇ ।।੫੬।। ਜੋ ਜੋਧਾ ਤੁਝ ਜਾਨੈ ਸੂਰ ।। ਸੋ ਤੁਝ ਜਾਨੈ ਕਾਇਰ ਮੂੜ ।। ਬੁਰੇ ਬਚਨ ਕਹੈ ਤੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਇਸ ਨਿੰਦਿਆ ਤੇ ਤੂੰ ਦੁਖ ਪਾਹਿ ।।੫੭।। ਜੋ ਤੂੰ ਜੁਧ ਬਿਖੈ ਲੜ ਮਰੈ ।। ਰਾਜ ਸੁਰਗ ਲੋਕ ਕਾ ਕਰੈ ।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੇਹਿ ਬਿਨਾਸੀ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਹੋਇ ।। ਜੋ ਅਬ ਜਾਨੈ ਸੋ ਅਬ ਹੈ ਸੋਇ ।।੫੮।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਅਰ ਜੋ ਜੀਤੈਗਾ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ।। ਰਾਜ ਮਾਹਿ ਕਰੈ ਆਰਾਮ ।। ਰਾਜ ਭੂਮ ਕਾ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭੋਗ ।। ਜਸ ਹੋਵੈ ਤੇਰਾ ਵਿਚਿ ਲੋਗ ।।੫੯।। ਹੇ ਕੁੰਤਰ ਸੁਤ ਜੁਧ ਕਰਿ ਮੀਤ ।। ਐਸੀ ਭਾਂਤ ਜੁਧ ਕੀ ਰੀਤ ।। ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਮ ਜਾਣੋ ਜੁਧ ਕਰੋ ।। ਹਾਰ ਜੀਤ ਮੈਂ ਚਿਤ ਨ ਧਰੋ ।।੬੦।। ਤਿਸ ਕਾ ਲੇਪ ਨ ਲਾਹੈ ਤੋਹਿ ।। ਸਾਂਖ ਬਚਨ ਇਹ ਮਨ ਮੈਂ ਪੋਹਿ ।। ਸਾਂਖ ਬਚਨ ਸੰਪੂਰਨ ਕਹਾ ।। ਜੋ ਵਹੁ ਤੁਝ ਤੇ ਜਾਤ ਨ ਲਹਾ ।। ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਜਿਸ ਹੋਇ ਮਲੀਨ ।। ਸੋ ਇਹੁ ਸਾਂਖ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਚੀਨ ।।੬੧।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਕਰਮ ਜੋਗ ਪਰਵਾਨ ।। ਜੈਸੇ ਭਾਖੈ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ।। ਕਰਮ ਕਰਤ ਅੰਤਰਿ ਸੁਧ ਹੋਵੈ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਭਗਤਿ ਮਾਹਿ ਚਿਤ ਪੋਵੈ ।।੬੨।। ਭਗਤ ਕਰੈ ਤਬ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰਿ ਪਾਵੈ ।। ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਏ ਗਿਆਨ ਗੁਨ ਹਾਵੈ ।। ਗਿਆਨ ਤੇ ਜਾਨੈ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ।। ਚਿਰੰਕਾਲ ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ।।੬੩।। ਜੋ ਇਹ ਗਿਆਨ ਕੋਊ ਲੇ ਧਾਰੇ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ।।੬੩।। ਜੋ ਇਹ ਗਿਆਨ ਕੋਊ ਲੇ ਧਾਰੇ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਅਦ੍ਵੈਤ ਬੀਚਾਰੇ ।। ਅਦ੍ਵੈਤ ਮਾਹਿ ਦੂਸਰ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਅਬ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪਿ ਵਹੁ ਹੋਇ ।।੬੪।। ਜੋ ਸੋਵੈ ਸੋਈ ਕਛੁ ਪਾਵੈ ।। ਸੋਈ ਹੋਇ ਜਿਸ ਸੋ ਚਿਤ ਲਾਵੈ ।। ਆਗੈ ਭੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਗਾਇਆ ।। ਵਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਮਨ ਜਿਸ ਸੋ ਲਾਇਆ ।।੬੫।। ਮਧਸੂਦਨੀ ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਅਬ ਮਧਸੂਦਨੀ ਟੀਕਾ ਕਾਰ ।। ਐਸੇ ਕਹਿ ਹੈ ਲੋਕ ਪੁਕਾਰ ।। ਸੁਨਹੋ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਲੋਕ ।। ਤੀਅਸੁਤ ਅਰਜਨ ਕਹਿ ਹੈ ਜੋਗ ।।੬੬।। ਜੈਸੇ ਰਿਖੀ ਕੇਸ ਜੀ ਕਹਿਓ ।। ਤੈਸਾ ਅਰਥ ਮੁਝ ਮਨ ਮੈਂ ਲਹਿਓ ।। ਤੀਅ ਹੈਂ ਤਮ ਗੁਨ ਮੂਰਖ ਅਗ੍ਰ ।। ਰਜ ਗੁਨ ਥੋਰਾ ਤਿਸ ਤਗ੍ਰ ।।੬੭।। ਤਿਸ ਕੀ ਮਤ ਨੀਚ ਹੈ

ਭਾਈ ।। ਐਸੇ ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਰਿ ਗਾਈ ।। ਜੋ ਤਿਸਕਾ ਸੁਤ ਸੋ ਭੀ ਹੈ ਨੀਚ ।। ਮਹਾ ਅਗਿਆਨੀ ਬਹਿਆ ਕੀਚ ।।੬੮।। ਪੁਰਖ ਉਸਤਤਿ ਬੇਦੋਂ ਮੈਂ ਲਹੀ ।। ਪੁਰਖ ਸੁਤ ਪੁਰਖ ਸਭ ਕਹੀ ।। ਪੁਰਖੁ ਵਹੀ ਜੋ ਸਤ ਗੁਣ ਮਾਹੀ ।। ਬਿਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨੈ ਕੋ ਨਾਹੀ ।।੬੯।। ਐਸੇ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸੁਤ ਹੈ ਜੋ ।। ਸਭੀ ਆਪਿ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਹੋ ।। ਪੁਰਖ ਸੁਤ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਤੇ ਮੁਕਤ ।। ਲਾਭ ਅਲਾਭ ਮਾਹਿ ਸਮ ਜਿਗਰਿ ।।੭੦।। ਤੀਅ ਸੁਤ ਰਹੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਮਗਨ ।। ਨਿਤ ਬੀਚਾਰੇ ਸਗਨ ਅਪਸਗਨ ।। ਜੋ ਵਰਤੇ ਭਗਵੰਤ ਰਜਾਇ ।। ਹੁਕਮ ਮਾਹਿ ਕਿਆ ਸਗਨ ਦਿਖਾਇ ।।੭੧।। ਅਰਜਨ ਮੋਹ ਬਾਤ ਜਬ ਕਹੀ ।। ਤੀਅ ਸੁਤ ਨਾਮ ਤਬ ਕੇਸਵ ਕਹੀ ।। ਜਗ ਸਾਰਾ ਤੀਅ ਸੁਤ ਹੈ ਭਾਈ ।। ਪੁਰਖ ਸੁਤ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਪਾਇ ।।੭੨।। ਪੁਰਖ ਕੀ ਤੀਆ ਮਾਇਆ ਜਗ ਬਨੀ ।। ਜਗਤ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਾਇਆ ਸਭ ਗਨੀ ।। ਤਾਤੇ ਸੁਤ ਸਭ ਤੀਅ ਕੋ ਹੂਏ ।। ਮੋਹ ਲੋਭ ਮੈਂ ਪਚਿ ਪਚਿ ਮੂਏ ।।੭੩।। ਪੁਰਖ ਸੁਤ ਹੈਂ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ।। ਹਰਿਕਾ ਨਾਮ ਜਿਨ ਜਪਿਓ ਸੰਤ ।। ਹਰਿ ਜੀ ਬਿਨੁ ਦੂਸਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨੈ ।। ਪੁਰਖੁ ਤਾਤ ਸਭ ਹੀ ਹਰਿ ਮਾਨੈ ।।੭੪।। ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹੈ ਅਤੀਤ ।। ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ਵੈਰੀ ਮੀਤ ।। ਐਸੇ ਮਧਸੂਦਨ ਜੀ ਗਾਏ ।। ਜਗਤ ਲੋਕ ਕੇ ਗਾਇ ਸੁਨਾਏ ।। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰਿ ਭਗਤ ਉਧਾਰਨ ।। ਬੁਧ ਜੋਗ ਕਾ ਕਹੀਏ ਕਾਰਨ ।।੭੫।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਤੁਝਕੋ ਕਹੌ ਸਮਝ ਰਾਖ ਮਨ ਨਾਲ ।। ਬੁਧ ਜੋਗ ਕਉ ਸਮਝ ਕਰਿ ਕਰਮ ਫਾਸ ਕਟਿ ਡਾਲ ।।੭੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਮੇਰੀ ਬੁਧ ਸੁਨ ਜੋ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਸਾਥ ।। ਜੋ ਵਹੁ ਭੂਲ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ।। ਪੀਛੈ ਕੀ ਆਗੈ ਚਿਤ ਨ ਧਰਤਾ ।। ਤਿਸਕੋ ਪਾਪ ਕਛੂ ਨ ਦੇਵੋ ।। ਜਾਨੋ ਮਗਨ ਭਇਆ ਜਸੁ ਕਰਤਾ ।। ਭਗਤੁ ਮੇਰੇ ਕਉ ਦੁਖ ਨ ਕੋਈ ।। ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਭਗਤ ਕੋ ਹੋਈ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗ ਸਦਾ ਹਉ ਰਹਤਾ ।। ਤਿਸਕੇ ਸਕਲ ਪਾਪ ਮੈਂ ਹਰਤਾ ।। ਦੇਖਣ ਥੋਰਾ ਧਰਮ ਹਮਾਰਾ ।। ਏਕ ਬਾਰ ਮੁਝ ਨਾਮ ਉਚਾਰਾ ।। ਅਥਵਾ ਏਕ ਕਰੈ ਨਮਸਕਾਰ ।। ਸੋ ਤੋ ਭਗਤ ਅਮਰ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ।। ਏਕੋ ਪਤ੍ਰ ਪੁਹਪ ਮੁਝ ਚਾੜੈ ।। ਅਥਵਾ ਕੀਰਤਿ ਮੋਹਿ ਉਚਾਰੇ ।। ਤਿਸਕੇ ਸਗਲੇ ਬੰਦਨ ਕਾਟੋ ।। ਅਪਨੇ ਪਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਤਾ ।।੭੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਬੁਧ ਅਪਨੀ ਭਾਖੀ ਤੇਰੈ ਮਾਹਿ ।। ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੋ ਭਗਤ ਕੀ

ਬੁਧ ਕਹੋ ਅਵ ਤਾਹਿ ।।੭੯।। ਸੋਰਠਾ ।। ਹੇ ਕੁਰ ਨੰਦਨ ਮੀਤ ਸੁਨ ਨਿਸ਼ਚਾ ਮੇਰੇ ਭਗਤ ਕਾ ।। ਇਹੀ ਬਾਤ ਧਰ ਚੀਤ ਮੁਝ ਵਤ੍ਰੇਕ ਨ ਪੇਖਤਾ ।।੮੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਸ ਮੁਝ ਪਰ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸਕੀ ਬਾਤ ਕਹੌ ।। ਜਿਸਹੀ ਓਰ ਕੋ ਲਾਵ ਹੀ ਤਿਸਹੀ ਓਰ ਲਹੌ ।।੮੧।। ਮੰਗਲਛੰਦ ।। ਸੁਨ ਪੰਡ ਨੰਦਨ ਗਾਥ ।। ਨਿਰ ਨਿਹਚਿਓ ਕੀ ਬਾਤ ।। ਅਨਿਕ ਓਰ ਭਰਮੇ ਓਹਿ ।। ਸੁਨ ਪੰਡਿਤੋਂ ਕੇ ਮੋਹਿ ।। ਸੁਨਿ ਪੰਡਿਤੋਂ ਕੀ ਰੀਤ ।। ਤਿਨ ਸੁਰਗ ਕੀ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ।। ਬੇਦ ਬਚਨ ਸੁੰਦਰ ਕਹੈਂ ।। ਜੋ ਸੁਨਤ ਦ੍ਰਿੜ ਚਿਤ ਰਹੈਂ ।। ਸੁਨਿ ਬਚਨ ਕਾਮਨਾ ਵੰਤ ।। ਜਿਨ ਸੁਰਗ ਕੀ ਹੀ ਚਿੰਤ ।। ਸੁਰਗ ਇੰਦ੍ਰੀਓ ਕੇ ਭੋਗ ।। ਤਿਨ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ ਜੋਗ ।। ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਸੋਇ ।। ਫਲੁ ਤਿਸੈ ਦੁਖ ਸੁਖ ਹੋਇ ।। ਜਿਨ ਕਰਮ ਮਾਹਿ ਕਸਟ ।। ਓਹੁ ਸੁਰਗ ਹੀ ਕਾ ਇਸਟ ।। ਫਲ ਇੰਦ੍ਰੀਓ ਕੇ ਭੋਗ ।। ਬਿਰਥਾ ਜਗਤ ਹੈ ਤਿਨ ਜੋਗ ।। ਬੁਧ ਅੰਧ ਤਿਨ ਕੀ ਭਈ ।। ਸੁ ਵਿਚਾਰ ਤਿਨ ਸੋ ਰਹੀ ।। ਜਿਨ ਨਹੀਂ ਨਿਹਚਾ ਮੀਤੁ ।। ਸਮਾਧ ਸੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ।। ਬਿਨ ਸਮਾਧ ਕਰਮ ਜੋ ਕਰੈ ।। ਓਹੋ ਨਿਤ ਜਮਨੈ ਮਰੈ ।। ਸੋ ਸਮਾਧ ਅਰਥ ਬੀਚਾਰ ।। ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਾਚਲ ਅਪਾਰ ।। ਜਿਨ ਜਾਨਿਆ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ।। ਤਿਨ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਹੈ ਮਰਮ ।। ਹੈ ਬੇਦ ਕੇ ਵਹੁ ਕਰਮ ।। ਸਭ ਤੀਨ ਗੁਨ ਕਾ ਧਰਮ ।।੮੨।। ਦੋਹਰਾ । ਹੇ ਪਾਰਥ ਅਤਿ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਬੇਦ ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਾਨ ।। ਤ੍ਰੈ ਗੁਨ ਮਾਹੀ ਸਭ ਬੇਦ ਹੈਂ ਦੁਖ ਸੁਖ ਤ੍ਰੈ ਗੁਨ ਮਾਨ ।।੮੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੋਇ ਅਤੀਤ ਤੂੰ ਬੇਦ ਤੇ ਨਿਰਦੁੰਦ ਮਾਹਿ ਬਿਰਾਜ ।। ਸੀਤ ਉਸਨ ਕਉ ਤਿਆਗ ਕਰਿ ਆਤਮ ਕੈ ਸੰਗਿ ਲਾਗ ।।੮੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਆਤਮ ਅਜਰ ਅਰੋਗ ਹੈ ਬਿਨ ਆਤਮ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਐਸੀ ਬਾਤ ਬੀਚਾਰਕੇ ਤੂੰ ਭੀ ਆਤਮ ਹੋਇ ।।੮੫।। ਸੋਰਠਾ ।। ਜਬ ਤੂੰ ਐਸੀ ਭਾਂਤ ਆਤਮ ਬੁਧ ਸੋ ਜੁੜੈਗਾ ।। ਤਦ ਤੁਝ ਹੋਵੈ ਸਾਂਤ ਤਿਸਕਾ ਫਲ ਅਬ ਬਹੁੜ ਸੁਨ ।।੮੬।। ਚੌਪਈ ।। ਜਿਉ ਸਾਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰਲੇ ਮਾਹਿ ।। ਸਭ ਹੀ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋਇ ਜਾਹਿ ।। ਤੈਸਾ ਮੇਰਾ ਜਾਨਨਹਾਰ ।। ਤਿਸ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ਵਿਕਾਰ ।।੮੭।। ਹਉਂ ਜੋ ਸਭ ਕਾ ਕਾਰਨ ਮੂਲ ।। ਮੈਂ ਹੀ ਸੁਖਮ ਅਰੁ ਅਸਥੂਲ ।। ਮੇਰੇ ਮਿਲੇ ਤੇ ਦੁਰ ਬੁਧ ਭਾਗੇ ।। ਆਤਮ ਜੋਤਿ ਤਿਸ ਘਟਿ ਮੈ ਜਾਗੈ ।।੮੮।। ਤਤ ਬੇਦ ਕਾ ਜੇ ਕੋ ਜਾਨੈ ।। ਸੋਈ ਨਿਸਚਾ ਮੁਝ ਪਰ ਮਾਨੈ ।। ਹੇ ਅਜਨ

ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨ ।। ਅਦ੍ਵੈਤ ਅਕਾਲ ਤੂੰ ਮੁਝੈ ਪਹਿਚਾਨ ।।੮੯।। ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚਾ ਕਰਿ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ।। ਜੋ ਅਬ ਕਹੌਂ ਸੁਨੋ ਸੋ ਗਾਥ ।। ਖਤ੍ਰੀ ਬਰਨ ਦੇਹਿ ਤੈ ਧਾਰੇ ।। ਸਾਸਤ੍ਰ ਮਾਹਿ ਤਿਸ ਧਰਮ ਉਚਾਰੈ ।।੯੦।। ਇਸ ਬਰਨ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੁਧ ।। ਹਾਨ ਬ੍ਰਿਧ ਕੀ ਤਿਆਗ ਕਬੁਧ ।। ਲਾਭ ਅਲਾਭ ਏਕ ਸਮ ਜਾਨ ।। ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਬਰਾਬਰ ਮਾਨ ।।੯੧।। ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਅਕਾਲ ਪਹਿਚਾਨ ।। ਸਭ ਹੀ ਦੇਹਿ ਮਿਤ੍ਰ ਤੂੰ ਜਾਨ ।। ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋਗ ਸਮ ਕਹੈ ।। ਪੁਰਖੁ ਬਿਬੇਕੀ ਐਸੇ ਲਹੈ ।।੯੨।। ਸਭਨ ਧਰਮੋ ਮੈਂ ਉਤਮ ਧਰਮ ।। ਜਿਨ ਪਾਇਆ ਆਤਮ ਕਾ ਮਰਮ ।। ਹੇ ਧਨੰਜੈ ਨਿਸਚਾ ਤੂੰ ਜਾਨ ।। ਇਸੀ ਧਰਮ ਕੋ ਸਾਚਾ ਮਾਨ ।।੯੩।। ਆਸਰਾ ਐਸੇ ਧਰਮ ਕਾ ਲੇਹਿ ।। ਮੇਰੀ ਸਰਨਿ ਚਿਤ ਕੋ ਦੇਹਿ ।। ਅਰੁ ਫਲ ਕੋਈ ਬਾਛੋ ਨਾਹਿ ।। ਜੋ ਬਾਛੈ ਸੋ ਨੀਕ ਕਹਾਹਿ ।।੯੪।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਬ ਬਾਛੇ ਜਬ ਦੂਜਾ ਹੋਇ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦੋਇ ।।੯੫।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਸੋਰਠਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਸੁਨ ਮੀਤ ਬੁਧ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ ।। ਤੋਰਹੁ ਭਰਮ ਕੀ ਭੀਤ ਮੁਝ ਆਤਮ ਕੈ ਸੰਗਿ ਜੁੜਹੁ ।।੯੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਲਿਆਨ ਜੋਗ ਇਸ ਨਾਮ ਸਭੀ ਬਿਬੇਕੀ ਭਾਖ ਹੈਂ ।। ਜਿਨ ਆਤਮ ਮੈਂ ਪਹਿਚਾਨ ਸੋ ਇਹਿ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਖ ਹੈਂ ।।੯੭।। ਚੌਪਈ ।। ਬੁਧ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਜੁੜ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ।। ਚਿਤਵਨ ਕਰਮ ਡਾਰ ਸੁਨ ਗਾਥ ।। ਜਬ ਤੁਧ ਮਨ ਕੀ ਚਿਤਵਨ ਤਿਆਗੀ ।। ਮੇਰੇ ਬਿਖੈ ਪ੍ਰੀਥ ਤੁਝ ਲਾਗੀ ।।੯੮।। ਮੇਰਾ ਜੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਪ ।। ਦੇਖੇਗਾ ਤੂੰ ਸੁਨਹੋ ਭੂਪ ।। ਜਬ ਤੇਰੀ ਬੁਦ ਸੋਹਿ ਬਿਸਾਰੇ ।। ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਮਾਰਗ ਤਬ ਜਾਰੇ ।।੯੯।। ਦੇਹੋ ਸੋ ਬੈਰਾਗ ਤੁਝ ਹੋਇ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਧ ਹੈ ਨਿਸਚੈ ਸੋਇ ।। ਜਬ ਤੈ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਧ ਲਗਾਈ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨੈਗਾ ਭਾਈ ।।੧੦੦।। ਏਤੇ ਬਚਨ ਕੇਸਵ ਜਬ ਕਹੈ ।। ਸੋ ਸੁਨ ਅਰਜਨ ਮਨ ਮੈਂ ਲਹੈ ।। ਸੰਕਾ ਕਰਿ ਪ੍ਰਸਨ ਤਬ ਕਰੈ ।। ਅਪਨਾ ਸੀਸ ਕੇਸਵ ਪਗ ਧਰੇ ।।੧੦੧।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੁਨ ਕਰਿ ਅਰਜਨ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਕੇਸਵ ਪਰਧਾਨ ।। ਜਿਸਕੀ ਨਿਸਚਲ ਬੁਧ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਕਹਾਂ ਪਹਿਚਾਨ ।।੧੦੨।। ਦੋਹਰਾ । ਵਹੁ ਸਮਾਧ ਕੈਸੇ ਕਰੇ ਅਰੁ ਜਗ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਰਹੈ ।। ਬੋਲੈ ਚਲੈ ਵਹੁ ਕਵਨ ਭਾਂਤ ਸੋਵੈ ਕਿਹ ਬਿਧ ਬਹੈ ।।੧੦੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਸਮਝਾਈਐ ਜੋ ਮੈਂ ਜਾਨੋ ਏਹੁ ।। ਅਮਕਾ ਨਿਸਚਲ

ਬੁਧ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਕਰਿਹੌ ਸੇਵ ।।੧੦੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕੁਰਨੰਦਨ ਜਬ ਭਾਖਿਓ ਐਸੇ ਮਾਧਵ ਮਾਹਿ ।।ਰਿਖੀ ਕੇਸ ਜੀ ਪਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਉਤਰ ਕਹਿ ਹੈ ਤਾਹਿ ।।੧੦੫।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਸੋਰਠਾ ।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਸੁਨ ਲੇਹੁ ਲਛਨ ਨਿਸਚਲ ਬੁਧੀ ਕੇ ।। ਨਾਸ ਜਾਨੈ ਵਹੁ ਦੇਹਿ ਅਪਨੇ ਮਾਹਿ ਸੰਤੁਸਟ ਹੈ ।।੧੦੬।। ਕਵਿਤ ।। ਕਾਮਨਾਂ ਕਰੈ ਕੋ ਨਾਹੀ ਆਪ ਹੀ ਮੈਂ ਸੰਤੁਸਟ ਆਪ ਹੀ ਅਘਾਇ ਰਹਿਆ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸੋ ਪੁਰਖ ਨਿਸਚਲ ਬੁਧੀ ਹੈ ।। ਦੇਹ ਕੋ ਦੁਖ ਲਾਗੈ ਤਿਸਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮੈਂ ਨ ਜਾਗੈ ਸੁਖ ਕੋ ਨ ਬਾਛੈ ਸੋਈ ਪੁਰਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੁਧੀ ਹੈ ।। ਪਾਂਚੋ ਕਾ ਸੰਗਿ ਤੋੜੈ ਤੀਨ ਸੋ ਮੁਖ ਮੋੜੈ ਅਪਨੇ ਹੀ ਮਨ ਸੋ ਆਠ ਪਹਰ ਲੁਝੀ ਹੈ ।। ਭਲੀ ਬੁਰੀ ਏਕ ਜਾਨੈ ਹਰਖ ਸੋਗ ਸਮ ਮਾਨੈ ਲਾਭ ਅਰੁ ਅਲਾਭ ਮੈਂ ਬਰਾਬਰ ਸਤ ਬੁਧੀ ਹੈ ।।੧੦੭।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਅਬ ਤੁਝ ਕੋ ਆਖੌ ।। ਬੁਧ ਨਿਸਚਲ ਕੇ ਲਛਨ ਭਾਖੋ ।। ਜੈਸੇ ਕੂਰਮ ਜਲ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਅਪਨੀ ਇੰਦ੍ਰੀ ਪਸਾਰਤ ਆਹਿ ।।੧੦੮।। ਜਬ ਇਸ ਕੂਰਮ ਕੇ ਮਨ ਆਵੈ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਮਾਹਿ ਰਲਾਵੈ ।। ਹਾਥ ਪਾਵ ਤਿਸ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ।। ਏਕ ਲੋਥ ਕੂਰਮ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ੧੦੯।। ਇਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਨਿਸਚਲ ਬੁਧੀ ।। ਐਸੇ ਕਰਤ ਵਹੁ ਗਿਆਨੀ ਸੁਧੀ ।। ਅਉਰ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਬਿਖਿਓ ਮਾਹੀ ।। ਆਤਮ ਮਹਿ ਵਹੁ ਲੀਨ ਕਰਾਹੀ ।।੧੧੦।। ਤਿਸ ਕੀ ਬੁਧ ਤੂੰ ਨਿਸਚਲ ਜਾਨ ।।ਉਸਤਤਿ ਉਸ ਕੀ ਅਵ ਸੁਨ ਕਾਨ ।। ਸਕਲੇ ਭੋਗ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੇ ਜੋ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਛਾਡਿ ਜਾਹਿ ਹੈਂ ਸੋ ।।੧੧੧।। ਖੁਧਿਆ ਤ੍ਰਿਖਾ ਮਿਟ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਕੀ ।। ਜਗਤ ਰਸੈ ਮੈਂ ਸੁਰਤਿ ਨ ਉਸਕੀ ।। ਸੰਸਾਰ ਬੁਧ ਤੇ ਮੁਕਤਾ ਹੋਇ ।। ਨਿਸਚਲ ਬੁਧੀ ਕਹੀਏ ਸੋਇ ।।੧੧੨।। ਅੜਿਲ ।। ਹੇ ਕੁੰਤੇ ਸੁਤ ਸੁਨ ਲੇਹਿ ਜੋ ਕਧੁ ਅਬ ਮੈਂ ਕਹਤ ਹੌ ।। ਧਾਮ ਬਬੇਕੀ ਏਹ ਜੈਸੇ ਮੈਂ ਹੀ ਰਹਤ ਹੌ ।। ਜਦਪ ਬਬੇਕੀ ਪੁਰਖ ਮਨ ਬਸ ਕਰਤ ਹੈ ।। ਗੁਣ ਇੰਦ੍ਰੀਓ ਕੇ ਕਾਟ ਮਨ ਸੋ ਲਰਤ ਹੈ ।।੧੧੩।। ਤਉ ਭੀ ਇੰਦ੍ਰੀ ਬਲਵਾਨ ਜੋ ਮਨ ਸੰਗ ਏਕ ਹੈ ।। ਪਵਨ ਧਰਮ ਅਰੁ ਲਹਰਿ ਮਨ ਕੋ ਬੇਗ ਹੈ ।। ਤਿਸ ਇੰਦ੍ਰੀਓ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਫਿਰਿ ਚਲਤ ਹੈ ।। ਅਬ ਮਨ ਚਲ ਹੈ ਮੀਤ ਸਮਾਧ ਤਬ ਹਲਤ ਹੈ ।।੧੧੪।। ਤਿਸ ਕਾਰਨ ਤੇ ਮੀਤ ਸਕਲ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ।। ਮਨ ਕੋ ਨਿਤ ਨਚਾਵੈ ਜੈਸੇ ਬਾਂਦ੍ਰੀ ।। ਸੰਜਮ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬੈਠ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਸਮ ਕੋ ।। ਅਬਚਲ ਧਿਆਨ ਲਗਾਵਹਿ ਪਾਵਹਿ ਧਨ ਕੋ

।।੧੧੫।। ਜੈਸੇ ਜੁਗਤਿ ਮਨ ਰਹੈ ਤੈਸੇ ਅਬ ਭਾਖ ਹੌ ।। ਮੇਰੇ ਬਿਖੈ ਮਨ ਰਾਖ ਏਹੀ ਮੈਂ ਆਖ ਹੌ ।। ਜਬ ਮਨ ਤੇਰਾ ਜੁੜਿਆ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਧ ਮੈਂ ।। ਸਗਲੀ ਇੰਦ੍ਰੀ ਰਹੀ ਸਰਬ ਉਪਾਧ ਤੇ ।।੧੧੬।। ਇੰਦ੍ਰੀਆ ਸੁਨ ਭਾਖੀਐ ।। ਇਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸ ਨਰ ਕੀ ਇੰਦ੍ਰੀ ਬਸ ਭਈ ।। ਸੋਈ ਨਿਹਚਲ ਬੁਧੀ ਏਹੁ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਹੀ ।।੧੧੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੈਸੇ ਇਸ ਨਰ ਪੁਰਖੁ ਕਉ ਇੰਦ੍ਰੀ ਦੇਹਿ ਭੁਲਾਇ ।। ਸੋਈ ਜੁਗਤ ਸੁਨ ਅਬ ਕਹੌ ਹੇ ਕੁਰਨੰਦਨ ਰਾਇ ।।੧੧੮।। ਚੌਪਈ ।। ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਤੋੜੈ ।। ਅਪਨੇ ਬਿਖਿਓ ਮਾਹਿ ਮਨ ਜੋੜੈ ।। ਅਉਰ ਕੁਮਾਰਗ ਮਹਿਨੇ ਜਾਵੈ ।। ਮਨ ਭੂਲੇ ਕਉ ਬਹੁਤ ਨਚਾਵੈ ।।੧੧੯।। ਸੋ ਪਰਕਾਰ ਅਬ ਪਾਰਥ ਸੁਨ ।। ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀਓ ਕੇ ਸੰਗੀ ਜਨ ।। ਤਿਨਕਾ ਸੰਗ ਓਹੁ ਪੁਰਖੁ ਜਬ ਕਰੈ ।। ਤਿਨਕੀ ਬਾਤ ਚਿਤ ਮੈਂ ਧਰੈ ।।੧੨੦।। ਮੁਝ ਤੇ ਕਾਇਰ ਜਗ ਕੇ ਲੋਕ ।। ਮਾਤੇ ਰਹੈਂ ਵਿਚਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਭੋਗ ।। ਬਿਖੈ ਭੋਗ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ।। ਤਿਨਕੇ ਸੰਗਿ ਮਲੀਨ ਹੋਇ ਚੀਤ ।।੧੨੧।। ਜਬ ਉਸ ਨਰ ਤਿਨਕਾ ਸੰਗਿ ਕਰਾ ।। ਤਿਨ ਉਪਦੇਸ ਰਿਦੈ ਲੇ ਧਰਾ ।। ਰੰਗਿਓ ਜਾਤ ਮਨ ਉਨ ਕੇ ਮਾਹੀ ।। ਬਿਖਈ ਪੁਰਖ ਤਬ ਕਹੀਏ ਤਾਹੀ ।।੧੨੨।। ਆਠ ਪਹਰ ਬਿਖਿਆ ਸੰਗ ਬਸੈ ।। ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਤੇ ਦੂਰੋਂ ਨਸੈ ।। ਇਸ ਚਿੰਤਾ ਮੈਂ ਦਿਨ ਅਰੁ ਰਾਤ ।। ਕਾਮਨਾ ਕੀ ਵਹੁ ਚਿਤਵੈ ਗਾਤ ।।੧੨੩।। ਜਬ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਨ ਹੋਇ ।। ਕ੍ਰੋਧ ਉਪਜੈ ਹੈ ਅਰੁ ਬਹੁ ਮੋਹੁ ।। ਚੇਤਨਤਾ ਕਾ ਨਾਸ ਜਬ ਭਇਆ । ਕਾਮੀ ਅਹੰਕਾਰੀ ਤਬ ਰਹਿਆ ।।੧੨੪।। ਜਬ ਉਪਜੈ ਹੈ ਮੋਹੁ ਅੰਧਾਰ ।। ਚੇਤਨਤਾ ਤਬ ਦੇਵੈ ਜਾਰ ।। ਇਤਨੇ ਅਵਗਨ ਜਬ ਇਸ ਹੋਇ ।। ਨਾਮ ਬੁਧ ਜਾਨੋ ਤਬ ਸੋਇ ।।੧੨੪।। ਬੁਧ ਨਾਮ ਬਿਖਿਓ ਮੈਂ ਭਈ ।। ਤਬ ਸਤ ਬਾਤ ਸਭ ਇਸ ਤੇ ਰਹੀ ।। ਸਹਜੇ ਮਿਰਤਕ ਹੂਆ ਮੀਤ ।। ਯਹੀ ਪ੍ਰਮਾਦ ਮਿਰਤਕ ਕੀ ਰੀਤ ।। ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਚਹੈ ।। ਕੁਸੰਗ ਤਿਆਗ ਸੰਗ ਕੋ ਗਹੈ ।।੧੨੬।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਬ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਪਾਰਥ ਅਬ ਮੈਂ ਕਹਤ ਹੌ ।। ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਵਰਤੈ ਤਾਤ ਹਰਖ ਸੋਗ ਕੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ।।੧੨੭।। ਕਬਿਤ ।। ਹਰਖ ਅਰੁ ਸੋਕ ਮਾਨ ਆਇਆ ਗਇਆ ਏਕ ਜਾਨ ਭਲੇ ਸਵਾਦ ਪਾਨ ਕੀਏ ਹਰਖ ਨ ਕਰਤ ਹੈ।। ਬੁਰੀ ਵਸਤ ਪਾਏ ਤੇ ਸੋਕ ਕਛੂ ਨਾ ਕਰੈ ਖੁਧਿਆ ਕੀ ਅਗਨਿ ਤੇ ਆਪਿ ਕੋ ਬਚਤ ਹੈ ।। ਮਨ ਰਾਖੈ ਆਤਮ

ਮਾਹਿ ਮੇਰਾ ਕਰੇ ਨਿਤ ਧਿਆਨ ਬਿਖਿਆ ਤੇ ਤਿਆਗੀ ਸੋ ਨਿਹਚਲ ਰਹਤ ਹੈ ।। ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਤਿਸੀ ਪਰ ਸਦਾ ਰਾਖੋ ਆਪ ਸੰਗ ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਤ ਹੌ ।।੧੨੮।। ਚੌਪਈ ।। ਮੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਾ ਫਲ ਸੁਨ ।। ਜੋ ਲਾਵੈ ਮੁਝ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋ ਧੁਨ ।। ਮਨ ਬਿਕਾਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਾਹੀ ।। ਕਿਰਪਾ ਅਰਥ ਕਹੌ ਪ੍ਰਗਟਾਹੀ ।।੧੨੯।। ਜੇ ਕੋ ਆਪ ਗਿਆਨ ਕੋ ਧਾਰੇ ।। ਅਪਨੇ ਊਪਰ ਦਇਆ ਬੀਚਾਰੇ ।। ਸੋ ਮੁਝ ਤੇ ਇਹੁ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ।। ਮਨ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਸਕਲ ਮਿਟਿ ਗਈ ।।੧੩੦।। ਅਰੁ ਜਾਕੋ ਅਪਨੀ ਅਨਭੈ ਹੋਇ ।। ਬਾਸ ਦੇਵ ਸਭ ਜਾਨੈ ਸੋਇ ।। ਤਿਸਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕੋਈ ਨ ਕਰੈ ।। ਨਾ ਵਹੁ ਜਨਮੈ ਨਾ ਵਹੁ ਮਰੈ ।।੧੩੧।। ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਹਿ ਤਿਸ ਹੋਇ ਨਿਵਾਸ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਹਿ ਤਿਸ ਹੋਇ ਨਿਵਾਸ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਕਾਲ ਸਭ ਦੇਹਿ ਬਿਨਾਸ ।। ਮਨ ਕੇ ਦੂਖ ਭਗਤ ਕੇ ਗਏ ।। ਦੇਹਿ ਦੁਖ ਤਿਸਕੇ ਨਾ ਰਹੈ ।।੧੩੨।। ਦੂਖ ਬਿਨਸੈ ਅਰੁ ਸੁਖ ਠਹਿਰਾਇ ।। ਭਇਆ ਪ੍ਰਸੰਨ ਮੋ ਕਿਰਪਾ ਪਾਇ ।। ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਤਿਸਕੀ ਬੁਧ ਲਾਗੀ ।। ਐਸਾ ਭਗਤਿ ਕਹੀਐ ਬਡਭਾਗੀ ।।੧੩੩।। ਮੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਸੁਨ ਸਖੇ ਤਾਕੀ ਬਾਤ ।। ਹੈ ਸਖੇ ਤਾਕੀ ਬਾਤ ।। ਹੈ ਬੁਧ ਜਿਸਕੀ ਘਾਤ ।। ਸੋ ਕਹੈਂ ਆਪਸ ਮਾਹਿ ।। ਸੋ ਰਾਮ ਹੈ ਜੀ ਕਹਾਂ ।। ਕਿਸ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਤਿਸ ਜਾਨਤਾ ਨਾ ਕੋਇ ।। ਏਕ ਗਿਆਨ ਭੀ ਹੈ ਬਾਤ ।। ਇਹੁ ਜਗਤ ਕੇ ਸੁਖ ਸਾਤ ।। ਜਿਸ ਕੀਆ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰ ।। ਤਿਸ ਆਪ ਹੀ ਕੋ ਜਾਰ ।। ਤਿਸ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਹੀਂ ਮੋਹ ।। ਮੈਂ ਕਹੀ ਨਿਸਚੈ ਤੋਹ ।। ਬਿਨ ਸਰਧਾ ਮੇਰੀ ਮੀਤ ।। ਤਿਸ ਸਾਂਤ ਨਾਹੀਂ ਚੀਤ ।। ਜੋ ਸਰਧਾ ਮੇਰੀ ਕਰੈ ।। ਸੋ ਜੀਵਤੇ ਹੀ ਤਰੈ ।। ਅਬ ਅਉਰ ਸੁਨ ਰੇ ਮੀਤ ।। ਦ੍ਰਿੜ ਰਾਖ ਆਪਨ ਚੀਤ ।।੧੩੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੇ ਕੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਬਿਖੈ ਮੈਂ ਅਫਨੇ ਗੁਨ ਕੋ ਜਾਇ ।। ਮਨ ਭੀ ਜਾਵੈ ਤਿਸੀ ਸੰਗਿ ਤਬ ਵਹੁ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਇ ।।੧੩੬।। ਸੋਰਠਾ ।। ਤਿਸ ਕਾ ਇਹੁ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਸੁਨ ਪਾਰਥ ਤੂੰ ਸਮਝ ਕਰਿ । ਸੋ ਅਨੰਦ ਉਪਜਾਵੈ ਸਾਂਤ ਜਿਸ ਸੁਨਤੇ ਅਬ ਦੂਰਿ ਹੋਇ ।।੧੩੭।। ਚੌਪਈ ।। ਜੈਸੇ ਨਉਕਾ ਸਲਤਾ ਮਾਹਿ ।। ਉਰਵਾਰ ਤੇ ਚਲੈ ਪਾਰ ਕੋ ਜਾਹਿ ।। ਅਰੁ ਸਧ ਤੀਰ ਕੇ ਮਾਹਿ ਬਿਆਰ ।। ਨਉ ਕਾਲ ਗਨੇ ਦੇਹ ਨ ਪਾਰ ।।੧੩੮।। ਘਾਟ ਛਾਡ ਕੁਘਾਟ ਲੇ ਜਾਵੈ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਤੇ ਤਿਉਂ ਮਨ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ।। ਜੋ ਮਨ ਜਾਵੈ ਇੰਦ੍ਰੀ ਨਾਲਿ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਇਹੁ

ਨਉਕਾ ਭਾਲਿ ।।੧੩੯।। ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਪਵਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਈ ।। ਮਨ ਭੂਲਾ ਤਿਸ ਤੇ ਦੁਖ ਪਾਈ ।। ਤਿਸ ਕਾਰਨ ਤੇ ਹੇ ਮਹਾ ਬਾਹੁ ।। ਇੰਦ੍ਰੀਓ ਕੇ ਤੂੰ ਭੋਗ ਨ ਚਾਹੁ ।।੧੪੦।। ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਬਿਖਿਓ ਸੋ ਤੁਮ ਰਾਖੋ ।। ਜੋਗ ਜੁਗਤ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚਾਖੋ ।। ਮਨ ਕੋ ਜੋਗੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਰਾਖੈ ।। ਇੰਦ੍ਰੀਜੀਤ ਕਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਭਾਖੈ ।।੧੪੧।। ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਸਚਲ ਹੁਧਿ ਤੂੰ ਜਾਨ ।। ਯਹੀ ਬਾਤ ਤੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਮਾਨ ।। ਅਬ ਆਗੈ ਜੋ ਬਾਤ ਬਖਾਨੋ ।। ਸੰਸਾਰੀ ਅਰੁ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਜਾਨੋ ।।੧੪੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਭਗਤੋ ਅਰੁ ਸੰਸਾਰੀਓ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ ਜੋਰ ।। ਉਨਕਾ ਮਾਰਗੁ ਅਵਰਹੂ ਉਨਕਾ ਮਾਰਗ ਅਉਰ ।।੧੪੩।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਜੋ ਜਗ ਕੀ ਰਾਤ ।। ਜਾਨੇ ਭਗਤਿ ਸੁਨੋ ਰੇ ਤਾਤ ।। ਅਰੁ ਜੋ ਜਗ ਕਾ ਦਿਨਸ ਕਹਾਵੈ ।। ਭਗਤ ਮੇਰਾ ਸੋਇ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ।।੧੪੪।। ਅਰਥ ਰਾਤ੍ਰ ਕਾ ਸੁਨਹੋ ਪਾਰਥ ।। ਤਿਸ ਸਮਝੈ ਸੁਭ ਹੋਵੈ ਸੁਆਰਥ ।। ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ ਮੇਰੀ ਹੀ ਮਹਿਮਾ ।। ਕੋਮਲ ਬਚਨ ਸਭਹੂੰ ਪਰ ਖਿਮਾ ।। ੧੪੫।। ਕੀਰਤਨ ਭਜਨ ਜੋ ਮੇਰਾ ਮੀਤ ।। ਤਿਸ ਸਿਉ ਜਗ ਕੋ ਨਾਹੀਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ।। ਤਿਨਕੇ ਭਾਣੇ ਇਹੁ ਸਭ ਰਾਤ ।। ਸੋਇ ਰਹੇ ਇਹੁ ਤਿਨਕੀ ਬਾਤ ।। ੧੪੬।। ਜੋ ਕਛੁ ਆਗੈ ਮਹਿਮਾ ਕਹੀ ।। ਸੋ ਸਭ ਮੇਰੈ ਭਗਤੌ ਲਹੀ ।। ਭਗਤਿ ਰਾਚੈ ਤਿਨ ਕੀਰਤਿ ਮਾਹਿ ।। ਸਦਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਨਿਸਚੈ ਤਾਹਿ ।।੧੪੭।। ਭਗਤਿ ਮੁਝ ਆਤਮ ਕੈ ਸੰਗਿ ਜਾਗੈ ।। ਜਗਤ ਰਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸੋਵਨ ਲਾਗੈ ।। ਪਾਂਚ ਤੀਨ ਮੈਂ ਸਭ ਜਗ ਜਾਗੈ ।। ਉਨਕੀ ਬਿਖਿਆ ਕੈ ਸੰਗਿ ਲਾਗੈ ।।੧੪੮।। ਭਗਤਿ ਜਗਤਿ ਕਾ ਨਾਹੀ ਜੋਗ ।। ਉਨਕੀ ਰਾਤ੍ਰ ਉਨਕੀ ਹੈ ਭੋਗ ।। ਅਵ ਆਗੈ ਜੋ ਕਰੌਂ ਬਖਾਨ ।। ਸੋ ਉਸਤਤਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਜਾਨ ।। ਤਿਸਕੇ ਲਛਨ ਅਬ ਸੁਨ ਕਹੌ ।। ਜੈਸੇ ਮਹਾਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੌ ਲਹੌ ।।੧੪੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੈਸੇ ਮਹਾਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਸਕਲ ਨਦੀ ਰਲ ਜਾਇ ।। ਜਿਉਂ ਕਾ ਤਿਉਂ ਸਾਗਰ ਰਹੈ ਨਾ ਵਹੁ ਘਟੈ ਬਢਾਇ ।।੧੫੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੈਸੇ ਜੋਗੀ ਪੁਰਖ ਭੀ ਜਿਉਂ ਕਾ ਤਿਉਂ ਹੀ ਰਹੈ ।। ਲਾਭ ਅਲਾਭ ਬਿਕਾਰ ਤੇ ਹਰਖ ਸੋਕ ਨਹੀਂ ਚਹੈ ।।੧੫੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਆਗੈ ਮਨ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਹੋਇ ਜਾਇ ।। ਮਨ ਕੇ ਬੇਗ ਤਿਸੁ ਕਾ ਫੁਰੈ ਆਤਮ ਕਾ ਸੁਖ ਪਾਇ ।।੧੫੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪੰਚ ਦੂਤ ਤਿਸਨੇ ਤਜੇ ਚਾਹ ਰਹੈ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਆਪਾ ਪਰ ਤਿਸ ਮਿਟ ਗਇਆ ਅਭੈ ਸੰਤ ਬੁਧਿ ਹੋਇ ।।੧੫੩।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ

ਪਾਰਬ ਜੋ ਇਹ ਮੈਂ ਕਹਾ ।। ਬ੍ਰਹਮੀ ਉਸਤਤਿ ਨਾਮੁ ਤਿਹ ਲਹਾ ।। ਜਿਸਸੋਂ ਐਸੇ ਲਛਨ ਹੋਇ ।। ਤਿਸਕੋ ਸਕੈ ਨ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ।।੧੫੪।। ਮਾਇਆ ਤੇ ਪਰੇ ਪਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਬਾਣੁ ਆਪਿ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ।। ਮੇਰਾ ਜੋ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ।। ਅਨੰਦ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮਹਾ ਅਨੂਪ ।।੧੫੫।। ਤਿਸਕੇ ਮਧ ਵਹੁ ਡੂਬਤ ਭਇਆ ।। ਮਾਇਆ ਕੇ ਕਰਮੋ ਤੇ ਰਹਿਆ ।। ਐਸਾ ਪੁਰਖੁ ਕਹੂ ਜੋ ਪਾਵੈ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਵੋ ।।੧੫੬।। ਸੋਰਠਾ ।। ਯਹੀ ਗਿਆਨ ਕੀ ਰੀਤ ਅਰਜਨ ਪਿਆਰੇ ਧਾਰ ਤੂੰ ।। ਸਾਂਖ ਜੋਗ ਧਰ ਚੀਤ ਆਤਮ ਕੇ ਸੰਗਿ ਏਕ ਹੋਇ ।।੧੫੭।। ਚੌਪਈ ।। ਸਾਂਖ ਜੋਗੁ ਦੁਤੀਓ ਧਿਆਇ ।। ਸੋ ਸਭ ਭਾਖਾ ਕਹੀ ਸੁਨਾਇ ।। ਜੋ ਇਸਕੋ ਸੁਨ ਕਰਿ ਚਿਤ ਧਾਰੇ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਕੇ ਮਾਹਿ ਬੀਚਾਰੇ ।।੧੫੮।। ਓ ਭੀ ਰਹੈ ਸਰਬ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਤਾਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਉਸ ਮੋਂ ਭੀ ਆਹਿ ।। ਜਬ ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪ ਕੋ ਮਾਨੈ ।। ਤੇ ਫਿਰਿ ਗਰਭ ਜੋਨ ਨਹੀਂ ਆਵੈ ।। ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਕਹਾਵੈ ।।੧੫੯।। ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪ ਨਿਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਬਾਦੇ ਸਾਂਖ ਜੋਗ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਦੁਤੀਆ ਧਿਯਾਇ ।।੨।। ਆਗੇ ਇਸਕਾ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਅਬ ਦੂਸਰੇ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਫ਼ਲ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ।। ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਦਖਣ ਦੇਸ ਮੈਂ ਏਕ ਪੂਰਨਾ ਨਗਰ ਹੈ ।। ਤਹਾਂ ਏਕ ਦੇਵੇਸਨਾਮਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਹਤਾ ਥਾ ।। ਸੋ ਬਡਾ ਧਨਵਾਨ ਥਾ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ।। ਅਰੁ ਸਾਧੋਂ ਕਉ ਪੂਛੈ ।। ਤੁਮ ਮੁਝ ਕਉ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ ਕਰਉ ।। ਜੋ ਮੇਰਾ ਕਲਿਆਨ ਹੋਵੈ ।। ਮੈਂ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵਉਂ ।। ਮੁਖ ਕਊ ਐਸੇ ਹੀ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਬਹੁਤ ਬਰਸ ਬੀਤੇ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਏਕ ਬਾਲ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਆਇਆ ।। ਤਿਸਕੀ ਭੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ।। ਅਰੁ ਪੂਛਿਆ ਮੁਝ ਕੋ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ।। ਜੋ ਮੈਂ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵਉਂ ।। ਤਬ ਬਾਲ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਬੋਲਿਆ । ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਦੂਸਰਾ ਅਧਿਆਇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੌਂ ।। ਤਿਸ ਕਉ ਸੁਨਿ ਕਰਿ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈਗਾ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ।। ਦੂਸਰਾ ਧਿਆਇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਸੁਣਕੇ ਕੋਈ ਅਉਰ ਭੀ ਮੁਕਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ।। ਤਬ ਬਾਲ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਬੋਲਿਆ ।। ਹਾਂ

ਹਾਂ ਬਹੁਤ ਜੀਵ ਮੁਕਤਿ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ।। ਤੁਝ ਕਉ ਏਕ ਪੁਰਾਤਨ ਕਥਾ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ।। ਤੁਮ ਸੁਨੋ ।। ਏਕ ਬਕਰੀਓ ਵਾਲਾ ਨਾਮੁ ਉਸ ਕਾ ਮੇਨ ਵੰਤ ਥਾ ।। ਨਿਤ ਬਕਰੀਆਂ ਚਰਾਵਤਾ ਫਿਰੇ ।। ਬਕਰੀਆਂ ਬਨ ਮੈਂ ਚੜੈ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਏਕ ਦਿਨ ਊਚੇ ਟਿਬੇ ਪਰ ਬੈਠ ਰਹਿਆ ।। ਬਕਰੀਆਂ ਬੈਠਾ ਦੇਖੈ ।। ਅਰੁ ਭਜਨ ਭੀ ਬੈਠਾ ਕਰੇ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਬਕਰੀਆਂ ਕਉ ਹਾਂਕ ਲੇ ਆਇਆ ਨਗਰ ਕਉ ।। ਸੋ ਉਹਾਂ ਗਹਬਰ ਬਨ ਮੈਂ ਏਕ ਸਿੰਘ ਬੈਠਾ ਥਾ ।। ਤਹਾਂ ਏਕ ਬਕਰੀ ਹੋ ਸਭ ਬਕਰੀਓ ਕੇ ਆਗੇ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਥੀ ।। ਤਿਸ ਬਕਰੀ ਕਉ ਦੇਖ ਕਰਿ ਓਹੁ ਸਿੰਘ ਭਾਗ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਬਕਰੀਓ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਹਿਆ । ਜੋ ਏਹ ਕਿਆ ਅਚਰਜ ਭਇਆ ।। ਜੋ ਬਕਰੀ ਕਉ ਦੇਖ ਕਰਿ ਸਿੰਘ ਭਾਗ ਗਇਆ ਹੈ ।। ਏਹ ਮੁਝ ਕਉ ਏਹ ਵਰਤੰਤ ਕਹੋ ।। ਤਬ ਬਾਲ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਬੋਲਿਆ ।। ਅਰੇ ਬਕਰੀਓ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਇਨਕੇ ਪੂਰਬਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ।। ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਇਹ ਸਿੰਘ ਪੂਰਬਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਕਸਾਈ ਹੈ ।। ਅਰੁ ਇਹ ਬਕਰੀ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਡਾਇਣ ਹੈ ।। ਸੋ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਮੇਂ ਏਹ ਜਾਤ ਕੀ ਸੂਦ੍ਰ ਥੀ ।। ਜਬ ਇਸਕਾ ਪੁਰਖੁ ਮੂਆ ਤਬ ਇਹ ਡਾਇਣ ਭਈ ।। ਜਿਸ ਪੁਰਖੁ ਕਉ ਜਿਸ ਬਾਲਿਕ ਕਉ ਸੁੰਦਰ ਦੇਖੇ ।। ਤਿਸਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਕਾਸ ਲੇਵੈ ।। ਸੋ ਏਕ ਦਿਨ ਬਨ ਮੈਂ ਏਕ ਬਾਧਕ ਗਇਆ ਥਾ ।। ਪੰਛੀ ਪਕੜਨੇ ਕਉ ।। ਅਰੁ ਏਹ ਡਾਇਣ ਭੀ ਬਨ ਮੈਂ ਗਈ ਥੀ ।। ਤਬ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਬਧਿਕ ਕਉ ਖਾਇਆ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਮਰਕੇ ਸਿੰਘ ਭਇਆ ।। ਅਰੁ ਇਹ ਡਾਇਣ ਮਰਿ ਕੇ ਬਕਰੀ ਹੂਈ ।। ਸੋ ਇਸ ਸਿੰਘ ਕਉ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸੁਧ ਹੈ ।। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਡਰਿ ਕੇ ਭਾਗ ਗਇਆ ।। ਜੋ ਮਤ ਅਬ ਬੀ ਮੁਝ ਕਉ ਖਾਇ ਜਾਤੀ ਹੋਵੈ ।। ਤਬ ਬਕਰੀਓ ਵਾਲਾ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਲ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਜੀ ਐਸਾ ਕਛੁ ਕਰੋ ਜੋ ਇਸ ਸਿੰਘ ਅਰੁ ਬਕਰੀ ਕਉ ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਛੁਡਾਵਹੁ ।। ਤਬ ਬਾਲ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਬੋਲਿਆ ਹਾਂ ਹਾਂ ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੈਗੇ ।। ਤਬ ਬਕਰੀਓ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਸ ਸਿੰਘ ਕਉ ਬੁਲਾਇਆ ।। ਅਰੇ ਸਿੰਘ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੌਂ ।। ਤੂੰ ਡਰੀਓ ਨਾਹੀਂ ।। ਤਬ ਬਕਰੀਓ ਵਾਲਾ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਕਉਨ ਹੌਂ ।। ਤਬ ਬਾਲ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਬੋਲਿਆ ।। ਤੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਚੰਡਾਲ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਤਬ ਬਕਰੀਓ ਵਾਲਾ

ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸਾ ਕਛੁ ਕਰੋ ਜੋ ਹਮ ਤੀਨੋ ਇਸ ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੈਂ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਬੋਲਿਆ ।।ਆਵਓ ਮੈਂ ਤੀਨੋਂ ਕਉ ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਛੁਡਾਵੌਂ ।। ਤਬ ਊਹਾਂ ਏਕ ਪਰਬਤ ਕੀ ਸਿਲਾ ਥੀ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਦੂਸਰਾ ਧਿਆਇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਥਾ ।। ਉਨ ਤੀਨਉਂ ਨੇ ਅਖਰ ਅਰੁ ਫਾਲਾ ਉਸ ਧਿਆਇ ਕੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ।। ਮਨ ਵਚਨ ਕਰਮ ਕਰਿਕੇ ।। ਦੂਸਰੇ ਅਧਿਆਇ ਕੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੇ ।। ਅਰੁ ਤੀਨ ਵਿਮਾਨ ਆਏ ।। ਤਿਸਕੇ ਊਪਰ ਬੈਠਕੇ ਓਹੁ ਤੀਨੋਂ ਵੈਕੁੰਠ ਗਏ ।। ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੇ ।। ਦੇਵਤਿਓ ਕੀ ਦੇਹ ਪਾਈ ।। ਓਹੁ ਤੀਨੋਂ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ।। ਤਬ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਜੋ ਜੀਵ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ।। ਅਥਵਾ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ।। ਅਥਵਾ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ।। ਤਿਨ ਕਾ ਕਿਆ ਪੁੰਨ ਵਰਨਨ ਕਰੀਏ ।। ਜੋ ਜੀਵ ਗੀਤਾ ਕੇ ਅਖਰੋਂ ਕਉ ਦੇਖ ਰਿ ਭੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ।।੨।। ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸਰੁ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜੁਨ ਸੰਬਾਦੇ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮੁ ਦੁਤੀਓ ਧਿਆਇ ।।੩।। **ਆਗੇ ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਚਲਿਆ ।। ਅਰਜਨੋਂ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।।** ਅਰਜਨ ਭਗਵਾਨ ਬਚਨ ਸੁਨ ਬੋਲਿਆ ।। ਮਨ ਕਾ ਸੰਸਾ ਹਰਿ ਆਗੈ ਖੋਲਿਆ ।। ਕਹੇ ਸੁਨੋ ਜਨਾਰਦਨ ਸੁਆਮੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋਂ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ।।੧।। ਬ੍ਰਹਮੀ ਉਸਤਤਿ ਇਸੁ ਤੁਮ ਭਾਖੀ ।। ਬਹੁੜ ਤੁਮੋ ਨਿਹਚਲ ਬੁਧਿ ਆਖੀ ।। ਬਹੁੜ ਭਇਆਨਕ ਜੁਧ ਕਉਂ ਆਖੋ ।। ਮਿਸਰਤ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਨਾ ਭਾਖੋ ।।੨।। ਇਨ ਬਾਤੈਂ ਕਰਿ ਮੋਹ ਉਪਜਾਵਹੁ ।। ਏਕ ਬਾਤ ਮੁਝ ਕੌ ਸਮਝਾਵਹੁ ।। ਜੋ ਤੁਮ ਕਹੋ ਸਾਂਤ ਬੁਧ ਹੋਵਾਂ ।। ਬੈਰਾਗੀ ਹੋਇ ਅਭਿਮਾਨ ਸਭ ਖੋਵਾਂ ।।੩।। ਨਹੀਂ ਜੁਧ ਕਰਮ ਉਠ ਕਰੌ ।। ਤੇਰਾ ਬਚਨ ਮਾਨ ਹਉ ਲੜੌ ।। ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋ ਕਾ ਉਤਰ ਦੇਹਿ ।। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਤੂੰ ਸੁਨ ਲੇਹਿ ।। ਅ੍ਰਜਨ ਬਚਨ ਭਗਵਾਨ ਸੁਨ ਬੋਲੇ ।। ਬੋਲਨ ਕਿਆ ਵਹੁ ਕਰਹਿ ਕਲੋਲੇ ।।੪।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਐਸੇ ਕੇ ਬਖਾਨ ।। ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਮੁਝ ਤੇ ਜਾਨ ।।੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਨਕਾ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧ ਹੈ ਤਿਨ ਪ੍ਰਤਿ ਆਖੀ ਸਾਂਖ ।। ਗਿਆਨ ਧਾਰੈ ਵਹੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਗ ਤੇ ਮੂੰਦੇ ਆਂਖ ।।੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਰਿਦਾ ਪਰਵਿਰਤਿ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਨ ਸਮਝੈ ਮੀਤ ।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਅਧਕਾਰ ਤੁਝ ਸੋ ਭਾਖੋ ਧਰ ਚੀਤ

।।੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਰਮੋ ਬਰਤੇ ਭਗਤਿ ਹੋਇ ਭਗਤਿ ਕਰਤ ਹੋਇ ਪ੍ਰੇਮ ।। ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਏ ਤਬ ਗਿਆਨ ਹੋਇ ਇਹੀ ਬੇਦ ਕਾ ਨੇਮ ।।੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰੁ ਜੋ ਕੋਈ ਕਰਮ ਛਾਡਿ ਆਖੈ ਮੈਂ ਨਿਹਕਰਮ ।। ਸੰਨਿਆਸੀ ਮੈਂ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਇਹੁ ਸਭ ਬਕਤਾ ਭਰਮ ।।੯।। ਚੌਪਈ ।। ਐਸਾ ਪੁਰਖੁ ਸੰਨਿਆਸੁ ਨ ਪਾਵੈ ।। ਝੂਠ ਕਹੈ ਮਿਥਿਆ ਕਉ ਧਾਵੈ ।। ਕੈਸੇ ਝੂਠਾ ਕਹੀਐ ਉਹਿ ।। ਸੋ ਸੁਨ ਲੇਹਿ ਜੁ ਆਖੋ ਤੋਹਿ ।।੧੦।। ਜਿਨ ਨੇ ਦੇਹ ਧਰੀ ਜਗ ਮਾਹੀ ।। ਸੋ ਨਿਹਕਰਮ ਏਕ ਪਲ ਭੀ ਨਾਹੀ ।। ਮਾਤ ਗਰਤ ਅਰੁ ਕਾਲ ਪਰਜੰਤ ।। ਕਰਮੋ ਮਾਹਿ ਸਦਾ ਵਰਤੰਤ ।।੧੧।। ਇਸ ਕੇ ਜਾਨੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਦੇਹਿ ।। ਇੰਦ੍ਰੀਓ ਗੁਨ ਸੰਗ ਕਰਮ ਕਰੇਹਿ ।। ਬੋਲਨ ਚਲਨ ਸੁਨਨ ਸਭ ਕਰਮ ।। ਲੇਵਨ ਦੇਵਨ ਦੇਖਨ ਕਰਮ ।। ਬੈਠਣ ਸੋਵਣ ਕਰਮ ਬੀਚਾਰੋ ।। ਸੁਖੋਪਤ ਮੈਂ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸਾਰੇ ।।੧੨।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਖਾਵਣ ਪੀਵਣ ਹਰਣ ਕਰਮ ।। ਦੁਖ ਸੁਖ ਹੈ ਕਰਮ ਕੇ ਧਰਮ ।। ਲਘ ਸੰਕਾ ਸਭ ਕਰਮ ਬਨਾਏ ।। ਸੰਦ੍ਰੀਓ ਕੇ ਏਹ ਕਰਮ ਕਹਿ ਗਾਏ ।।੧੩।। ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਵਰਤੇ ਕਰਮ ਮਾਹੀ ।। ਜਾਨੈ ਸੋ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਆਹੀ ।। ਤਾਂਤੇ ਕਰਮ ਦੇਹ ਸੋ ਹੋਇ ।। ਬਪ ਕੇ ਕਰਮ ਅਸਕਤ ਮਤਿ ਹੋਇ ।।੧੪।। ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਤੈਸੇ ਦੇਹਿ ਵਰਤੈ ।। ਤੂੰ ਸਾਖੀ ਹੈਂ ਇਸ ਦੇਹਿ ਜੜਤੈ ।। ਅਬ ਆਗੈ ਤੁਝ ਅਉਰ ਸੁਨਾਊਂ ।। ਦੇਹਿ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਬਤਾਊਂ ।।੧੫।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਡਿੰਭ ਜੋਗੀ ਹੈ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ।। ਜੈਸੇ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰੈ ਪੁਕਾਰ ।। ਸਭਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸੰਜਮ ਕਰਿ ਬੈਠੇ ।। ਮਨ ਕੋ ਬਿਖਿਆ ਮਾਹੀ ਪੈਠੇ ।।੧੬।। ਚਿਤਵੈ ਬਿਖਿਆ ਹੀ ਕੋ ਜਾਪ ।। ਭੋਗੋ ਭੋਗ ਜੁ ਪਾਵੋ ਆਪ ।। ਜਿਸਕੈ ਮਨ ਮੋਂ ਏਹ ਬੀਚਾਰ ।। ਸੋ ਝੂਠਾ ਸੁਣ ਅਰਜਨ ਯਾਰ ।।੧੭।। ਉਸ ਕਰਤੂਤ ਅਚਾਰ ਸਭ ਝੂਠੀ ।। ਬੁਧਿ ਤਿਸਕੀ ਬਿਖਿਓ ਮੈਂ ਮੂਠੀ ।। ਮਹਾ ਮੂੜ ਮਤਿ ਐਸਾ ਹੋਇ ।। ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਗਤਿ ਅਬ ਭਾਖੋਂ ਸੋਇ ।।੧੮।। ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਗਤਿ ।। ਚੌਪਈ ।। ਉਨ ਮਨ ਰਾਖੈ ਮੇਰੈ ਮਾਹਿ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਕਰਿ ਸਭ ਕਰਮ ਕਰਾਹਿ ।। ਜੀਉ ਭਿੰਨ ਦੇਹ ਤੇ ਜਾਨੈ ।। ਦੇਹਿ ਬਿਨਾਸੀ ਨਿਤ ਹੀ ਮਾਨੈ ।।੧੯।। ਤਿਸ ਕੋ ਲੇਪ ਕਰਮ ਨਾ ਹੋਇ ।। ਕਰਮ ਜੋਗੀ ਐਸਾ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਕਰਮ ਜੋਗ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਸੰਖ ਨ ਆਵੈ ਤੇਰੇ ਚੀਤ ।।੨੦।। ਤੇਰਾ ਕਰਮ ਜੁਧ ਹੈ ਧਰਮ ।। ਜੁਧ ਕਰੋ ਤੇਰਾ ਇਹੁ ਕਰਮ

।। ਅਰੁ ਜੋ ਕਹੈ ਕਰਮ ਸਭ ਛਾਡੈ ।। ਝੂਠ ਕਹੈ ਤਿਸ ਪਤਿ ਨਹੀਂ ਬਾਢੈ ।।੨੧।। ਕਰਮੋ ਬਾਝ ਦੇਹਿ ਨਹੀਂ ਰਹੈ ।। ਅਬ ਜਿਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੀ ਸੋ ਕਰੈ ।। ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਨੋ ਰੇ ਮੀਤ ।। ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਰਾਖੋ ਅਪਨੇ ਚੀਤ ।।੨੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਮੈਂ ਜਗ ਪੁਰਖ ਹੋਂ ਮੀਤ ਜੈਸੇ ਭਾਖੋਂ ਸੁਨੋ ਤੁਮ ।। ਸਤ ਕਰ ਮਧਰ ਚੀਤ ਕਰਿ ਕਰਿ ਅਰਪੈ ਮੁਝੀ ਕੋ ।।੨੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੇਰੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨ ਕੈ ਕਰਮ ਕਰੈ ਜੋ ਕੋਇ ।। ਕਰਮ ਕਰਮ ਕੋ ਕਾਟ ਹੀ ਤਾ ਵਹੁ ਮੁਕਤਾ ਹੋਇ ।।੨੪।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਆਗੈ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਵਿਸਤਾਰੁ ।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰ ।। ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕਰਮ ਬਤਾਏ ।। ਮੈਂ ਸਮਝੈ ਅਰੁ ਮਨ ਮੋਂ ਲਾਏ ।।੨੫।। ਜੇ ਕੋ ਮਾਨੇ ਗਿਆਨ ਕੀ ਬਾਤ ।। ਕਰਮ ਨ ਕਰੈ ਸੁਨੋ ਰੇ ਤਾਤ ।। ਜੇ ਕੋ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਸੰਕਾ ਲਿਆਵੈ । ਐਸਾ ਹੋਇ ਤਬ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵੈ ।।੨੬।। ਪਰਤੀਤ ਨ ਕਰੈ ਆਪ ਪਰ ਓਹਿ ।। ਤਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਕਰਮ ਕਾ ਹੋਇ ।। ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਨੀ ।। ਜੋ ਉਚਰੈ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸੁਖ ਬਾਨੀ ।।੨੭।। ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਇਉਂ ਕਹੈ ।। ਈਸਰ ਅਧੀਨ ਸਭ ਕਛੁ ਅਹੈ ।। ਝੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਾਵੈ ।। ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਆਪਿ ਲੜ ਲਾਵੈ ।।੨੮।। ਕਰੇ ਕਰਾਵੈ ਆਪੇ ਆਪਿ ।। ਮਾਨਸ ਕੈ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਹਾਥ ।। ਐਸੇ ਕਹਿ ਨ ਸਕੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ।। ਦੇਹ ਜੀਵ ਕਾਹੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ।।੨੯।। ਤਾ ਵਹੁ ਐਸੇ ਮਨ ਮੋ ਕਹੈ ।। ਈਸੂਰ ਅਰਥੁ ਕਰਮ ਸਭ ਅਹੈ ।। ਕਰਮ ਕਰੋ ਈਸੂਰ ਕੋ ਅਰਪੋ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਫਲ ਸੇ ਨਿਸ ਦਿਨ ਡਰਪੋ ।।੩੦।। ਫਲ ਕਰਮੋ ਕਾ ਈਸੂਰ ਪਾਇ ।। ਫਿਰੇ ਜੋਨ ਨ ਆਵਉਂ ।। ਜਬ ਤਿਨ ਕਰਮ ਈਸੂਰ ਕਉ ਸਉਪੇ ।। ਸਕਲ ਪਾਪ ਤਿਸ ਨਰ ਤੇ ਕੰਪੈ ।।੩੧।। ਚਿਰੰਕਾਲ ਗਿਆਨ ਵਹੁ ਪਾਵੈ ।। ਅਕਾਮ ਕਰਮ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋ ਜਾਵੈ ।। ਐਸੇ ਆਖੇ ਟੀਕਾ ਕਾਰ ।। ਪ੍ਰਭ ਅਰਜਨ ਕੋ ਕਹੈ ਪੁਕਾਰ ।।੩੨।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਚਉਪਦੀ ।। ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਆਖੈ ਸੁਨਹੋ ਅਰਜਨ ।। ਜੋ ਜੋ ਕਰਮ ਮੁਝ ਕੋ ਫੁਨ ਚਰਚਨ ।। ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਸੋ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ।। ਤਿਸਕਾ ਫਲ ਵਹੁ ਚਾਹੇ ਨੀਤ ।।੩੩।। ਮੁਝ ਨਮਿਤ ਕਰਮ ਜੋ ਨ ਕਰੇ ।। ਤਿਨਕੋ ਕਰਮ ਬੰਧ ਨਹੀਂ ਪੜੈ ।। ਤਿਸ ਕਾਰਨ ਤੇ ਹੇ ਕੁੰਤੇ ਸੁਤ ।। ਖਤ੍ਰੀ ਦੇਹਿ ਹੈ ਜੁਧ ਨਮਿਤ ।।੩੪।। ਮੇਰੀ ਐਸੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨ ।। ਜੁਧ ਕਰਮ ਨਿਸਚੇ ਤੂੰ ਜਾਨ ।। ਫਲ ਤਿਸਕਾ ਨਾ ਬਾਂਛੇ ਕੋਇ ।।

ਲੇਪ ਕਰਮ ਕਾ ਤੁਝੈ ਨ ਹੋਇ ।।੩੫।। ਅਬ ਜੋ ਜਗ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨ । ਤਿਸਕੀ ਪੂਜਾ ਐਸੇ ਜਾਨ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਜਗ ਪੁਰਖ ਕਰਿ ਪੁਝੈ ।। ਕਲਿਆਨ ਜਗਤ ਕੀ ਜਗ ਤੇ ਸੂਝੈ ।। ਤਿਸਕੀ ਬਾਤ ਕਹੌ ਤੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਅਬ ਸੁਨ ਤੂੰ ਆਹਿ ।।੩੬।। ਮੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਸੁਨ ਪਾਰਥ ਮੈਂ ਜੋ ਕਹਿਆ ।। ਜਬ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਪਜਤ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਪਰਜਾ ਤਿਸ ਸੋ ਭਈ ।। ਬਾਨੀ ਬੇਦ ਸਭ ਤਿਸ ਕਹੀ ।। ਤਬ ਜਗ ਭੀ ਤਿਨ ਕਹੇ ।। ਜੋ ਕਰੇ ਸੋ ਫਲ ਲਹੇ ।। ਕਰਿ ਅਰਪੇ ਈਸ੍ਵਰ ਮਾਹਿ ।। ਸੋ ਗਿਆਨ ਹੀ ਕੋ ਪਾਇ ।। ਜਗ ਪ੍ਰਗਟ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੀਏ।। ਸਭ ਦੇਵਤਿਓ ਮਨ ਲੀਏ ।। ਸਮਗ੍ਰੀ ਜਗ ਭੀ ਤਿਨ ਕਰੀ ।। ਤਿਸ ਰੀਤ ਇਹ ਜਗ ਧਰੀ ।। ਤਬ ਕਹਿਓ ਲੋਕੋ ਮਾਹਿ ।। ਝਗ ਕਰੋ ਬਹੁ ਸੁਖ ਪਾਹਿ ।। ਜਗ ਸਾਥ ਹਰਿ ਕੋ ਜਪੋ ।। ਤਿਸ ਮਾਹਿ ਦੇਵਤਾ ਥਪੋ ।। ਜੋ ਬਾਛਾ ਤੁਮਰੀ ਹੋਇ ।। ਜਗ ਪੁਰਖੁ ਦੇਵੈ ਸੋਇ ।। ਜਵ ਬ੍ਰਹਮਾ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ।। ਜਗ ਸੰਸਾਰ ਕਰਨੇ ਭਇਓ ।। ਤਬ ਲੋਕ ਸਭ ਜਸ ਕਰੈ ।। ਅਰੁ ਪੂਜਾ ਸੁਰ ਚਿਤ ਧਰੇ ।। ਪ੍ਰਸੰ ਜਬ ਸੁਰ ਭਏ ।। ਮਾਨੁਖੋਂ ਕਉ ਬਰ ਕਹੇ ।। ਨਰ ਕਰੇ ਸੁਰ ਕਲਿਆਨ ।। ਸੁਰ ਨਰੋ ਦੇਵੈ ਦਾਨ ।। ਜੋ ਦੇਵ ਬਾਛਾ ਕਰੇ ।। ਮਾਨੁਖ ਤਿਸ ਪਰ ਧਰੇ ।। ਜੋ ਮਾਨਸੋਂ ਕੀ ਚਾਹਿ ।। ਸੋ ਦੇਤ ਹੈਂ ਸੁਰ ਤਾਹੀ ।। ਜੋ ਕਰਮਵਾਨ ਮਾਨੁਖ ।। ਤਿਸ ਕਰਮ ਹੀ ਕੀ ਭੂਖ ।। ਦੇਵਪੂਜਾ ਬਾਝ ਜੋ ਖਾਹਿ ।। ਸੋ ਚੋਰ ਦੇਵਤਿਓ ਕੇ ਆਹਿ ।। ਆਦਿ ਜੱਗ ਪੁਰਖ ਪੂਜਾ ਕਰੈ ।। ਫਿਰਿ ਚਿਤ ਭੋਜਨ ਮਾਹੀ ਧਰੈ ।। ਭਗਵਾਨ ਭੋਗ ਲਗਾਇ ।। ਤਬ ਬਹੁੜ ਵਹੁ ਕਛੁ ਖਾਇ ।। ਸੋ ਪਾਪ ਤੇ ਹੋਇ ਮੁਕਤਿ ।। ਤਿਸੁ ਭਈ ਐਸੀ ਜੁਗਤਿ ।।੩੭।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਬਾਚ ।। ਮੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਭਗਵਾਨ ਭੋਗ ਕਾ ਅਰਥ ।। ਕਹੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਸਮਰਥ ।। ਕਹੇ ਕਰਤ ਭੋਜਨ ਮਾਹਿ ।। ਮੈਂ ਕਦੇ ਖਾਧਾ ਨਾਹਿ ।। ਭਗਵਾਨ ਏਕ ਅਦੁਈਤ ।। ਤਿਸੁ ਬਿਨ ਨਾਹਿੰ ਦੂਜਾ ਮੀਤ ।। ਸਭ ਵਸਤੁ ਹੈ ਭਗਵਾਨ ।। ਏਹ ਸਕਲ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟਾਹਿ ।। ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ।। ਤਬ ਕਉਨ ਖਾਵੈ ਮੀਤ ।। ਏਹ ਬਾਤ ਧਰ ਤੂੰ ਚੀਤ ।। ਬਿਨ ਇਸ ਪੂਜੈ ਜੋ ਕਛੁ ਖਾਇ ।। ਸੋ ਪਾਪ ਹੀ ਅਤਿ ਪਾਇ ।। ਅਲਿਆਨ ਜਿਤ ਪਰਕਾਰ ।। ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਸੁਣ ਯਾਰ ।। ਸੋ ਕਹੌ ਹਉ ਅਬ ਤਾਹਿ ।। ਤੂੰ ਸਮਝ ਲੇਹਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ।।੩੮।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਤਪਤ ਸਗਲੀ ਪ੍ਰਾਨੀਓ ਅੰਨ

ਭੋਜਨ ਤੇ ਹੋਇ ।। ਪ੍ਰਾਨੀ ਅੰਨ ਉਤਪਤ ਕਰੇ ਓਤ ਪੋਤ ਹੈ ਸੋਇ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅੰਨ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਮੇਘ ਤੇ ਮੇਘ ਪੁਰਖ ਤੇ ਹੋਇ ।। ਜਗ ਪੁਰਖ ਜਬ ਪੂਜੀਐ ਬਰਖਾ ਕਰ ਹੈ ਸੋਇ ।।੪੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਗ ਉਪਜੈ ਹੈਂ ਕਰਮ ਤੇ ਕਰਮ ਉਤਪਤ ਹੈਂ ਬੇਦ ।। ਬੇਦ ਉਤਪਤ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਸਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨਰ ਭੇਦ ।।੪੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਸਗਲੀ ਭਈ ਸੋ ਸਭ ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ।। ਮਾਨੁਖ ਕਾ ਜੋ ਸੁਤ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਾਨੁਖ ਕਰਮ ।।੪੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਾਂਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕੈ ਨਿਸ ਦਿਨ ਏਹ ਜਗ ਕਰੋ ।। ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਐਸੇ ਮਨ ਮੋਂ ਧਰੋ ।।੪੩।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਐਸੇ ਜਗ ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪੂਜੈ ।। ਕਲਿਆਨ ਜਗਤ ਕੀ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਸੂਝੈ ।। ਪੁਰਾਤਨ ਤੇ ਕਹੀਏ ਏਹੁ ਧਰਮ ।। ਕਰੇ ਨ ਚਾਹੇ ਸੋ ਸਤਿ ਕਰਮ ।।੪੪।। ਪੁਰਖ ਨਮਿਤ ਜੋ ਜਗ ਨਾ ਕਰੇ ।। ਇੰਦ੍ਰੀਓ ਕੋ ਪੂਜਾ ਨ ਮਨ ਧਰੇ ।। ਤਿਸਕਾ ਕਰਨਾ ਦੁਖ ਤੂੰ ਜਾਨ ।। ਆਤਮ ਹਤਿਆਰਾ ਪਹਿਚਾਨ ।।੪੫।। ਭੋਗੋਂ ਕਾਰਨ ਬਕਰੇ ਮਾਰੇ ।। ਬੁਧ ਅਪਨੀ ਕੋ ਆਪੇ ਜਾਰੇ ।। ਮਾਰਨ ਜੋਗ ਕਾਮ ਨਾ ਆਹੀ ।। ਬਕਰੇ ਮਾਰ ਮਾਰ ਫਲ ਚਾਹੀ ।।੪੬।। ਸੋ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਮਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ।। ਨਿਸਚੇ ਪਾਪੋਂ ਹੀ ਕੇ ਸਾਧੀ ।। ਜਿਸ ਲਾਗੈ ਹੈ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ।। ਅਘਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਚੀਤ ।।੪੭।। ਤਿਸ ਕੋ ਕਰਨਾ ਕਛੂ ਨ ਰਹਿਆ ।। ਗ੍ਰਿਹਨ ਤਿਆਗ ਸਮ ਉਸ ਕਉ ਭਇਆ ।। ਸੰਸਾਰ ਭਰਮ ਕੌ ਦੇਖੈ ਨਾਹਿ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਆਹਿ ।।੪੮।। ਐਸਾ ਪੁਰਖ ਕਰੇ ਸੁ ਕਰੇ ।। ਆਪ ਤਰੇ ਅਵਰਾ ਲੇ ਤਰੇ ।। ਅ ਆਗੈ ਕਰਮੋ ਕੀ ਬਾਤ ।। ਬਹੁੜ ਬਖਾਨੋ ਸੁਨਹੋ ਤਾਤ ।।੪੯।। ਕਰਮੋ ਕਥਾ ਨਿਰੂਪਤੇ ।। ਚੌਪਈ ।। ਸਤ ਕਰਮ ਅਰੁ ਤਿਸਕੈ ਧਰਮ ।। ਫਲ ਤਿਸਕੇ ਕੋ ਜਾਨੇ ਦਰਬ ।। ਫਲ ਅਰਪੇ ਮੁਝ ਈਸਰ ਮਾਹਿ ।। ਸੋ ਤੋ ਮੁਝ ਈਸਰ ਕੋ ਪਾਹਿ ।।੫੦।। ਅਰੁ ਜਨਕ ਗਿਆਨੀ ਆਦਿ ਜੋ ਰਾਜੇ ।। ਸੁਭ ਪਰਕਾਰ ਗਿਆਨ ਜਿਨ ਸਾਜੇ ।। ਸੋ ਭੀ ਦੇਹਿ ਕਰਮ ਸਭ ਕਰੈਂ ।। ਲੋਕ ਦੇਖੈ ਤਿਨਕੇ ਮਗ ਪਰੈਂ ।।੫੧।। ਲੋਕ ਨਮਿਤ ਕਰਮ ਤਿਨ ਕੀਏ ।। ਹਿਰਦੈ ਗਿਆਨ ਧਾਰ ਕੇ ਜੀਏ ।। ਅਰੁ ਜੋ ਕਰਮ ਨ ਕਰਤੇ ਓਹੁ ।। ਨਿਰਖੇ ਲੋਕ ਜਬ ਉਨਕੀ ਜੋਹ ।।੫੨।। ਅਰੁ ਵਹੁ ਆਖੈ ਆਪਸ ਮਾਹਿ ।। ਜਿਨ ਕਉ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਨਾਹਿ ।। ਉਨ ਦੇਖੈ ਜਬ ਰਾਜਾ ਅਉਰ ।। ਬਿਨਾ ਗਿਆਨ ਸਭ ਦੇਵੈ ਛੋਰ

।।੫੩।। ਗਿਆਨ ਨ ਜਾਨੈ ਕਰਮ ਸਭ ਤਿਆਗੇ ।। ਤਮ ਗੁਣ ਮਾਹਿ ਤਬ ਸਹਜੇ ਲਾਗੇ ।। ਅਰੁ ਸਭ ਆਖੈ ਆਪਸ ਮਾਹਿ ।। ਕਰਮ ਨ ਕਰੋ ਰਾਜੇ ਨ ਕਰਾਹਿ ।।੫੪।। ਹਮ ਭੀ ਕਰਮ ਕੈਸੇ ਅਬ ਕਰੈ ।। ਕਰਮ ਸੰਸੇ ਤੇ ਡਰ ਨਾ ਧਰੈ ।। ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੇ ਸ੍ਰਸਟਿ ਜੋ ਆਹੀ ।। ਦੇਹਿ ਕਰਮ ਮੈਂ ਨਿਤ ਰਹਾਹੀ ।। ਅਬ ਆਗੈ ਤੇਰਾ ਦੁਖ ਦਹੌ ।। ਅਪਨਾ ਅਉਤਾਰ ਨਮਿਤ ਤੁਝ ਕਹੌ ।।੫੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੁਝ ਭਾਖਹੋ ਅਪਨੀ ਸੋਭਾ ਮੀਤ ।। ਬੇਦ ਕਰਮ ਸਭ ਮੈਂ ਕਰੋਂ ਜਿਸ ਕਾਰਜ ਧਰ ਚੀਤ ।।੫੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੁਰਗ ਪਇਆਲ ਭੂ ਲੋਕ ਮੈਂਮੁਝ ਨਮਿਤ ਕੋ ਨਾਹਿ ।। ਕਰਮ ਕਰੌ ਤਬ ਪੁੰਨ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗੋ ਪਾਪ ਨ ਪਾਹਿ ।।੫੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਗਤ ਲੋਕ ਮੁਝ ਜਾਣਹੈ ਈਸੂਰ ਪਰਮ ਅਪਾਰ ।। ਜੋ ਮੈਂ ਕਰੋਂ ਸੋ ਸਭ ਕਰੈ ਭਾਖੈ ਕਰੇ ਅਉਤਾਰ ।।੫੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਕਛੁ ਮੁਝ ਤੇ ਹੋਤ ਹੈ ਜਗ ਭੀ ਕਰਹੈ ਸੋਇ ।। ਤਿਆਗੋ ਸਭ ਅਰੁ ਨਾ ਕਰੋ ਅਉਰ ਕਰੈ ਨਾ ਕੋਇ ।।੫੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗਿਆਨ ਨ ਆਵੈ ਕਿਸੀ ਕਉ ਸਭੀ ਪਾਪ ਕਉ ਪਾਹਿ ।। ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਕੋ ਮੈਂ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਾਹਿ ।।੬੦।। ਚੌਪਈ ।। ਜੋ ਅਰਜਨ ਮੈਂ ਕਰਮ ਨ ਕਰੋ ।। ਬੇਦ ਬਚਨ ਮੈਂ ਚਿਤ ਨ ਧਰੋ ।। ਮੁਝ ਕੋ ਦੇਖ ਛੋਡ ਦੇ ਲੋਕ ।। ਸਭ ਜਗ ਵਰਨ ਸੰਕਰ ਤਬ ਹੋਗ ।।੬੧।। ਪਸ ਜੈਸੇ ਮਾਨੁਖ ਸਭ ਹੋਵੈ ।। ਗਿਆਨ ਕਰਮ ਏ ਦੋਨੋਂ ਖੋਵੈ ।। ਤਬ ਮੈਂ ਲੋਕ ਦੁਖਦਾਇਕ ਹੋਇਆ ।। ਇਨ ਨਮਿਤ ਕਰਮ ਮੈਂ ਗੋਇਆ ।।੬੨।। ਬਿਬੇਕੀ ਪੁਰਖ ਜੋ ਉੱਤਮ ਅਹੇ ।। ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਲੋਕ ਬਹੁ ਰਹੇ ।। ਸੋ ਲੋਕ ਦਿਖਲਾਵਨ ਕਰਮ ਸਭ ਕਰੇ ।। ਕਰਮਨ ਮੋਂ ਵਹੁ ਚਿਤ ਨ ਧਰੇ ।।੬੩।। ਜੋ ਉਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਆਵੈ ।। ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਉਨ ਕਉ ਗਿਆਨ ਬਤਾਵੈ ।। ਜੇਕਰਿ ਗਿਆਨ ਉਸ ਰਿਦੈ ਨ ਆਵੈ ।। ਤਿਸ ਕਉ ਕਰਮ ਉਪਦੇਸ ਸੁਨਾਵੈ ।।੬੪।। ਅਪਨੀ ਬੁਧਿ ਸੋ ਤਿਨ ਤਿਪਤਿ ਨ ਕਰੈ ।। ਕਰਮ ਬਾਤ ਸਾਚ ਲੇ ਧਰੈ ।। ਦੇਹਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਤੇ ਕਰਮ ਸਭ ਹੋਇ ।। ਗੁਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋਇ ।।੬੫।। ਜੈਸੇ ਗੁਣ ਹੋਵੈ ਬਪ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਸੁਭਾਵ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਾਹਿ ।। ਹੰਕਾਰ ਮੋਹੁ ਜੋ ਮੂੜਤਾ ਆਹਿ ।। ਸੋਈ ਕਹੈ ਮੈਂ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ।।੬੬।। ਪਾਰਥ ਗਿਆਨੀ ਸਰ ਇਉਂ ਕਹੈ ।। ਗੁਣ ਸੰਜੁਗਤਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਦੇਹ ਅਹੈ ।। ਗੁਣ ਹੀ ਵਰਤੈ ਗੁਣ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਮਾਹਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਬਰਤਾਹਿ ।।੬੭।।

ਇਨ ਮੈਂ ਆਤਮ ਸਾਛੀ ਰੂਪ ।। ਅਕ੍ਰੇ ਨਿਰਮਲ ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ।। ਆਖੈ ਕਰਮੁ ਸੁਭਾਵਕ ਹੋਵੈ ।। ਮੂੜ ਪੁਰਖ ਸੰਸੇ ਮਹਿ ਰੋਵੈ ।।੬੮।। ਮਮਤਾ ਦੇਹਿ ਸਾਥ ਨ ਕਰੈ ।। ਆਤਮ ਮਾਹਿ ਚਿਤ ਕੋ ਧਰੈ ।। ਬਿਬੇਕੀ ਉਦਾਸ ਦੇਹਿ ਤੇ ਰਹੈ ।। ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਲਛਨ ਏ ਅਹੈ ।।੬੯।। ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਮਾਇਆ ਤੇ ਸਭ ਕਛੁ ਹੋਇ ।। ਤਿਸਤੇ ਭਿੰਨ ਗਿਆਨੀ ਸੋਇ ।। ਆਤਮ ਮਾਹਿ ਜਬ ਮਨ ਕੋ ਲਾਵੈ ।। ਖਿਖਿਆ ਤੇ ਮਨ ਵਰਜ ਰਖਾਵੈ ।।੭੦।। ਜਬ ਮਨ ਰਾਖੈ ਆਤਮ ਮਾਹਿ ।। ਮਨ ਬਿਤ੍ਰੇਕ ਕਛੁ ਹੋਵੈ ਨਾਹਿ ।। ਸਹਜੇ ਹੀ ਕਰਮ ਛੁਟ ਜਾਵੈ ।। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਹੁ ਮੁਝੈ ਧਿਆਵੈ ।।੭੧।। ਤੈਸੇ ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਭੀ ਜਾਨ ।। ਮਨ ਕਾ ਦੇਤਾ ਮੁਝ ਮੈਂ ਮਾਨ ।। ਦੇਹਿ ਕਰਮ ਸੋ ਜੁਧ ਕਰਿ ਮੀਤ ।। ਫਲ ਕਰਮ ਕਾ ਨ ਧਰ ਚੀਤ ।।੭੨।। ਲਾਭ ਾਲਾਭ ਏਕ ਸਮ ਜਾਨ ।। ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਬਰਾਬਰ ਮਾਨ ।। ਮਨ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋਧ ਨ ਧਾਰੋ ਕੋਇ ।। ਸਕਲ ਬਿਖਿਆ ਤੇ ਰਹਤਾ ਹੋਇ ।।੭੩।। ਐਸੀ ਭਾਂਤਿ ਜੁਧ ਸੋ ਲਾਗ ।। ਸਰਧਾ ਫਲ ਕੀ ਬੇਗ ਗਿਆਗ ।। ਏਹੁ ਮੇਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਜੋ ਮਾਨੈ ।। ਮਨਕਾ ਚੇਤਾ ਮੁਝ ਮੈਂ ਜਾਨੈ ।।੭੪।। ਜੋ ਇਸ ਮੇਰੇ ਮਾਰਤ ਚਲੇ ।। ਲੇਪ ਕਰਮ ਤਿਸ ਨਰ ਸੋ ਹਲੇ ।। ਜੋ ਨਰ ਮੇਰੀ ਮਤ ਨਹੀਂ ਮਾਨੈ ।। ਮੇਰੇ ਮਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਠਾਨੈ ।।੭੫।। ਤੇ ਅਗਿਆਨੀ ਮੂੜ ਮਤ ਹੀਨ ।। ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧ ਨਾਮ ਤੂੰ ਚੀਨ ।। ਚਿਤ ਨਾਸੁ ਤਿਸ ਨਰ ਕਾ ਹੋਇ ।। ਬੁਧ ਨਾਮ ਜਾਨੋ ਤੁਮ ਸੋਇ ।।੭੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਕੁਰਨੰਦਨ ਅਵਰ ਸੁਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਗੁਣੋ ਕੀ ਦੇਹ ।। ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਗੁਭਾਵ ਹੈ ਤੈਸੇ ਕਰਮ ਕਰੇਹਿ ।।੭੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਤੇ ਦੇਹ ਕਰਮ ਸਭ ਕਰੈ ।। ਬਿਬੇਕੀ ਐਸੇ ਸਮਝ ਕਰਿ ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦ ਨ ਧਰੈ ।।੭੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਨਾ ਕਰੇ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਤੁਧ ਕੀਓ ।। ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸਭ ਗਿਆਗ ਕੈ ਗਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਨ ਪੀਓ ।।੭੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਰਨ ਨਾ ਕਰਨ ਮਤ ਭਾਖ ਤੂੰ ਸਹਜ ਮਾਹਿ ਛਕ ਜਾਹਿ ।। ਸਾਖੀ ਭੂਤ ਹੋਇਕੈ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਪਾਹਿ ।।੮੦।। ਚੌਪਈ ਹੇ ਅਰਜਨ ਅਬ ਜੋ ਤੁਝ ਕਰਨਾ ।। ਮੁਝ ਤੇ ਸੁਣ ਕਰਿ ਮਨ ਮੈਂ ਧਰਨਾ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਅਰਥ ਨਾ ਵਰਤੋ ਮੀਤ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਅਰਥ ਦੋਖ ਧਰ ਚੀਤ ।।੮੧।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਗੁਣ ਤੇ ਉਤਪਤ ਜਾਨ ।। ਇਨ ਕਾ ਤਿਆਗ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨ ।। ਮਨ ਕਾ ਚੇਤਾ ਮੁਝ ਮੈਂ ਰਾਖ ।। ਅਪਨੀ ਸਲਿਆਨ ਇਸੀ ਮੋਂ ਲਾਖ

।।੮੨।। ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਸਭ ਖੋਇ ।। ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਸੁਣ ਨਿਰਮਲ ਹੋਇ ।। ਜਬ ਏਤੀ ਭਗਵਾਨ ਬਖਾਨੀ ।। ਅਰਜਨ ਅਪਨੇ ਮਨ ਸਭ ਮਾਨੀ ।।੮੩।। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੈ ਭਗਵਾਨ ਪੈ ਪਾਰਥ ।। ਹੇ ਮਾਧਵ ਤੁਮ ਕਹੋ ਜਥਾਰਥ ।। ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਵਰ ਮੈਂ ਕਹੌਂ ।। ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤਰ ਤੁਮ ਸੌ ਲਹੌਂ ।।੮੪।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਪਾਪੀ ਨਰ ਜੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਹਿ ।। ਸੋ ਭੀ ਪਾਪ ਬੁਰਾ ਕਹਿ ਗਾਹਿ ।। ਅਰੁ ਜੋ ਪੁੰਨੀ ਵਹੁ ਭੀ ਕਹੈਂ ।। ਪਾਪ ਬੁਰਾ ਵਹੁ ਮਨ ਮੈਂ ਗਹੈਂ ।।੮੪।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਪਾਪੀ ਨਰ ਜੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਹਿ ।। ਸੋ ਭੀ ਪਾਪ ਬੁਰਾ ਕਹਿ ਗਾਹਿ ।। ਅਰੁ ਜੋ ਪੁੰਨੀ ਵਹੁ ਭੀ ਕਹੈਂ ।। ਪਾਪ ਬੁਰਾ ਵਹੁ ਮਨ ਮੈਂ ਗਹੈਂ ।।੮੫।। ਜਾਨੈ ਬੁਰਾ ਅਰੁ ਨਿਤ ਵਹੁ ਕਰੈਂ ।। ਬੁਰੀ ਬਾਤ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕਉ ਧਰੈਂ ।। ਐਸਾ ਕਵਨ ਜੋ ਪਾਪ ਕਰਾਵੈ ।। ਸਮਝੀ ਬਾਤ ਕਿਉਂ ਬਹੁੜ ਭੁਲਾਵੈ ।। ਇਸੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤਰ ਪਾਵਉ ।। ਉਤਰ ਪਾਇ ਮਨ ਸੰਕ ਮਿਟਾਵਉ ।।੮੬।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਾਸਦੇਵ ਐਸੇ ਕਹੇ ਸੁਨ ਪਾਰਥ ਪਰਧਾਨ ।। ਉਤਪਤ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਰਜ ਗੁਣ ਤੇ ਤੂੰ ਜਾਨ ।।੮੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੋਈ ਪਾਪ ਕਰਾਵਹੈ ਜਾਨਨਹਾਰ ਕੈ ਮੀਤ ।। ਦੋਨੋ ਸਤ੍ਰ ਅਤ ਬਲੀ ਹੈਂ ਜਿਨ ਭਰਮਾਇਓ ਚੀਤ ।।੮੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਹਾਰ ਬਡਾ ਉਨ ਪੁਰਖ ਕਾ ਤੋਖ ਨ ਕਬਹੂੰ ਪਾਇ ।। ਪਾਪ ਰੂਪ ਹੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਏਹੀ ਪਾਪ ਕਰਾਹਿ ।।੮੯।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਬ ਅਰਜਨ ਐਸੇ ਸੁਨਿਓ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਿਓ ਤਬ ਹੋਰ ।। ਉਤਪਤ ਦੋਨੋਂ ਸਤ੍ਰ ਕੀ ਸਭੀ ਬਤਾਵਹੁ ਮੋਰ ।।੯੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਿਸ ਤੇ ਉਪਜੇ ਸਤ੍ਰ ਦੋਇ ਅਰੁ ਬਡੇ ਭਾਂਤ ਕਿਸ ਹੋਇ ।। ਕਰਤੂਤ ਇਨਕੀ ਕਉਨ ਹੈ ਅਰੁ ਆਤਮ ਇਨ ਹੈ ਕੋਇ ।।੯੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਿ ਮੁਝੈ ਸੁਨਾਵਹੁ ਦੇਵ ।। ਇਹੁ ਜੋ ਦੋਨੋਂ ਸੁਸ਼ਟ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਆਖੋ ਭੇਵ ।।੯੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਭਗਵਾਨ ਜਬ ਸੁਨਿਓ ਬਹੁ ਪ੍ਰੀਥ ਸੌ ।। ਆਖੈ ਹਰਿ ਪਰ ਧਾਨ ਹੇ ਪਾਰਥ ਸੁਨ ਸਮਝ ਲੇਹਿ ।।੯੩।। ਚੌਪਈ ।। ਅਰਜਨ ਏਹ ਸੂਖਮ ਤੇ ਸੂਖਮ ਸਤ੍ਰ ।। ਦੇਹ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਏ ਹੈਂ ਮਿਤ੍ਰ ।। ਨਿਵਾਸ ਇਨ ਕਾ ਹੈ ਬਪ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਦੇਹੀ ਬਿਖੈ ਅਤ ਸੂਛਮ ਆਹਿ ।।੯੪।। ਇਹੀ ਪੁਰਖ ਕਉ ਮੋਹੁ ਉਪਜਾਵੈ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਮੋਹਿ ਬੇਗ ਲੇ ਜਾਵੈ ।। ਅਬ ਇਨ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਬਖਾਨੋ ।। ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੋਂ ਸੋ ਮਾਨੋ ।।੯੫।।

ਭਲੇ ਖਾਏ ਸੂੰਘੇ ਅਰੁ ਪਹਰੇ ॥ ਮਨ ਕੇ ਮਾਹਿ ਹਰਖ ਆਇ ਠਹਰੇ ॥ ਹਰਖ ਤੇ ਕਾਮ ਕੀ ਉਪਜਤ ਹੋਇ ॥ ਕਾਮ ਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਜੋਇ ॥੯੬॥ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਇਸ ਬਿਧ ਹੋਇ ॥ ਕਹ ਮੁਝ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ॥ ਇਹੀ ਅਹੰਕਾਰ ਅਭਮਾਨ ਕਹਾਵੈ ॥ ਅਹੰਕਾਰ ਤੇ ਨਰ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ॥੯੭॥ ਇਹ ਦੋ ਸਤ੍ਰ ਮਹਾ ਬਲਵਾਨ ॥ ਇਨ ਕੇ ਕਰਮ ਪਾਪ ਤੂੰ ਜਾਨ ॥ ਅਬ ਇਨ ਕਾ ਫਲ ਸੁਨਹੋ ਪਾਰਥ ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਕਾਮ ਫਲ ਕਹੌ ਜਥਾਰਥ ॥੯੮॥ ਕਾਮ ਫਲ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਅਪਨੀ ਤੀਆ ਸੋ ਜੋ ਸੰਗ ਕਰੈ ॥ ਸੰਗ ਉਪਰਾਂਤ ਸੋਕ ਮੋ ਪਰੈ ॥ ਸੋਗ ਚਿੰਤਾ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਵੈ ॥ ਮਨ ਕੋ ਸੰਘ ਕਾਮ ਤੇ ਪਾਵੈ ॥੯੯॥ ਜੋ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਕਰੈ ॥ ਰਾਜ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਚਰਚਾ ਚਰੈ ॥ ਬੰਧਿਆ ਮਾਰਿਆ ਲੂਟਿਆ ਜਾਵੈ ॥ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ॥ ਪਰਲੋਕ ਬਿਖੈ ਜਮ ਸਾਸਨਾ ਦੇਇ ॥ ਇਤਨੇ ਫਲ ਕਾਮੀ ਨਰ ਲੇਇ ॥੧੦੦॥ ਕ੍ਰੋਧ ਫਲ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਅਭਿਮਾਨ ਸਾਥ ਜੇ ਕਿਸੈ ਦੁਖਾਵੈ ॥ ਅਥਵਾ ਆਯਧ ਕਿਸੈ ਚਲਾਵੈ ॥ ਵਹੁ ਜਬ ਜਾਵੈ ਰਾਜ ਦੁਆਰ ॥ ਤਿਸ ਜਨ ਕੀ ਵਹੁ ਕਰੈ ਪੁਕਾਰ ॥੧੦੧॥ ਤਬ ਰਾਜਾ ਤਿਸੁ ਡੰਡ ਲਗਾਵੈ ॥ ਪਰਲੋਕ ਬਿਖੈ ਜਮ ਸਾਸਨਾ ਪਾਵੈ ॥ ਏਹ ਫਲ ਸਭੀ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਕਹੇ ॥ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਲਹੇ ॥੧੦੨॥ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਉ ਇਹ ਨਿਰ ਹੀ ਮੋਹੈਂ ॥ ਪਾਪ ਰੂਪ ਅਰੁ ਨੀਚ ਏ ਦੋਹੈਂ ॥ ਹੇ ਅਰਜਨ ਏਹ ਦੋਨੋਂ ਵੈਰੀ ॥ ਜੀਵ ਮਾਹਿ ਸਦਾ ਏਹ ਗਹਰੀ ॥੧੦੩॥ ਇਹੀ ਕਹੈ ਏ ਆਪਸ ਮਾਹਿ ॥ ਕਬ ਇਹੁ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਭੁਲਿ ਜਾਹਿ ॥ ਤਬ ਹਮ ਚੋਟ ਲਗਾਵਹਿ ਇਸ ਪਰੁ ॥ ਜਬ ਰਹਿਤ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਹੋਵੈ ਇਹੁ ਨਰੁ ॥੧੦੪॥ ਰਜ ਗੁਣ ਤੇ ਉਤਪਤਿ ਹੈ ਇਨ ਕੀ ॥ ਮੋਹ ਬਢਾਵਨ ਰੀਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ॥ ਦੋਉ ਪਾਦ੍ਰਵ ਮਾਨੁਖੋਂ ਮਾਹਿ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗਤੇ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਹਿ ॥੧੦੫॥ ਟਿਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕਾ ਗਿਆਨ ॥ ਜੋ ਇਨ ਰਹੈ ਅਸਰ ਤੂੰ ਜਾਨ ॥ ਇਸ ਕਾ ਅਰਥ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸਭ ਕਹੀਐ ॥ ਪਰ ਕਾ ਅਰਥ ਮਤ ਚਿਤ ਲਹੀਐ ॥੧੦੬॥ ਇੰਦ੍ਰੀਓ ਮੈਂ ਰਮੈ ਸੋ ਅਸੁਰ ॥ ਅਸੁਰ ਸਭ ਰਹੈ ਜਗ ਮੈਂ ਪਸਰ ॥ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਸੁਰ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵੈ ॥ ਆਤਮ ਮਾਹਿ ਰਮਨ ਕੋ ਪਾਵੈ ॥੧੦੭॥ ਸੁਰ ਕਾ ਅਰਥ ਬੇਦੋਂ ਇਉਂ ਕਹਾ ॥ ਸੋਈ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਲਹਾ ॥ ਦੁਰਮਤਿ ਅਸੁਰ ਸਭ ਕੋ ਕਹਿ ਗਾਵੈ

।। ਸੋਈ ਸੂਰ ਜੋ ਰਾਮ ਰਮਾਵੈ ।।੧੦੮।। ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਵਰਤੋ ਮੀਤ ।। ਦੇਹ ਬਾਤ ਨ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।। ਦੇਹਿ ਅਨਿਤ ਤਿਸ ਭੋਗ ਅਨਿਤ ।। ਸਭ ਸਾਧੋਂ ਆਖੀ ਇਹ ਮਿਤ ।।੧੦੯।। ਜਿਉਂ ਛਾਦਿਆ ਮੁਝ ਜਾਨਨ ਗਿਆਨ ।। ਸੋ ਦਿਸਟਾਂਤ ਅਬ ਕਹੌਂ ਬਖਾਨ ।। ਦਿਸਟਾਂਤ ।। ਧੂਮ ਕਰਿ ਜੈਸੇ ਅਗਨਿ ਛਪ ਜਾਵੈ ।। ਦਰਪਨ ਅਸੁਧ ਮੁਖ ਦਿਸਟਿ ਨ ਆਵੈ ।।੧੧੦।। ਛਾਦਿਆ ਗਰਭ ਜਾਲੀ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਮੁਝ ਛਾਦਿਆ ਤਾਹਿ ।। ਏਹ ਦੋ ਸਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਮੁਝ ਛਾਦੇ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਸੂਖਮ ਗਾਡੇ ।।੧੧੧।। ਕਾਮ ਅਭਰ ਹੈ ਰਜਤਾ ਨਾਹਿ ।। ਪਾਪ ਰੂਪ ਰਹੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ।। ਮਨ ਬੁਧ ਇੰਦ੍ਰੀ ਮਾਹਿ ਇਹ ਬਸੈ ।। ਜੀਵੋਂ ਕਉ ਮੋਹੈ ਾਪਨੇ ਰਸੈ ।।੧੧੨।। ਤਿਸ ਕਾਰਨ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਿ ਏਹ ਪਾਰਥ ।। ਇੰਦ੍ਰੀਓ ਕੇ ਸਭ ਤਿਆਗ ਸੁਆਰਥ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਅਰੁ ਮਨ ਏਕ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਏਕੋ ਹੀ ਦੋਨੋਂ ਧਰ ਚੀਤ ।।੧੧੩।। ਮਨ ਬਸ ਕੀਏ ਦੋਨੋਂ ਬਸ ਹੋਇ ।। ਮਨ ਬਸ ਕਰੈ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਜੇ ਕੋ ਮਨ ਕੀ ਦਉੜ ਨ ਤਿਆਗੈ ।। ਸੋ ਮਤ ਮੰਦ ਮਹਾ ਦੁਰ ਭਾਗੈ ।। ਅਬ ਆਗੈ ਦੇਹ ਜੜਕੀ ਬਾਤ ।। ਜੜਤਾ ਜਿਸਕੀ ਸੁਨਹੋ ਤਾਤ ।।੧੧੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੇਹਿ ਅਨਿਤ ਨਿਰਚੇਤਤਾ ਜਢ ਜਾਨੋ ਤੁਮ ਮੀਤ ।। ਤਿਸ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਚੇਤਨ ਤਿਨ ਕੀ ਰੀਤ ।।੧੧੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੇਹ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਉਰਮ ਮਨ ਤਹ ਹੋਇ ।। ਚੇਤਨ ਮਨ ਕਰਿ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਏ ਜਾਨੈ ਸਭ ਕੋਇ ।।੧੧੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਮਨ ਹੋਵੈ ਅਵਰ ਠਉਰ ਦੇਖੈ ਸੁਨੈ ਨ ਕੋਇ ।। ਮਨ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਹੈ ਤਿਹਤੇ ਬੁਧ ਸੁਭ ਹੋਇ ।।੧੧੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਤਮ ਬੁਧਿ ਇਸ ਕਰਨੇ ਜਾਨਨ ਹੈ ਜਿਸ ਧਰਮ ਸੁਨ ਕਰਿ ਮਨ ਮੋਂ ਰਖੇ ਫੇਰ ਕਹੇ ਤਿਸ ਮਰਮ ।।੧੧੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬੁਧ ਆਖੈ ਮੈਂ ਏਹ ਸੁਨਾ ਅਰੁ ਦੇਖੀ ਹੈ ਇਹ ਬਾਤ ।। ਮਨ ਕੋ ਐਸੀ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹਿ ਚਿਤਵਨ ਤਿਸਕੀ ਗਾਤ ।।੧੧੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਸ ਕਾਰਨ ਬੁਧ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਬੁਧ ਪਰੈ ਭਗਵਾਨ ।। ਜਿਸਤੇ ਉਪਜੇ ਮਨ ਬੁਧ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਸਭੀ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ਜਾਨ ।।੧੨੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਸੋ ਆਤਮਾ ਬੁਧ ਪਰੈ ਧਰ ਚੀਤ ।। ਸੋ ਤੋ ਸਭ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਾਸੋ ਜੁੜ ਤੂੰ ਮੀਤ ।।੧੨੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਬ ਤੈ ਆਤਮ ਜਾਨਿਆਂ ਅਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮਾਹਿ ।। ਤਬ ਸਮਾਧ ਤੁਝ ਲਗੈ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਹੁ ਸੁਖ ਪਾਹਿ ।।੧੨੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੁਖ ਦਾਇਕ ਜੋ ਕਾਮ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਕਾਟੋ ਮੀਤ

।। ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਜੋ ਮੈਂ ਕਹਾ ਸੋ ਤੁਮ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।।੧੨੩।। ਸੋਰਠਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਇਹ ਗਿਆਨ ਅਵ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਕਹਾ ।। ਐਸੇ ਨਿਸਚੈ ਜਾਨ ਜੈਸੇ ਅਬ ਫੁਨ ਕਹਤ ਹੌ ।।੧੨੪।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਤੀਸਰਾ ਧਿਆਇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਭਾਈ ।। ਸੋ ਰਿਖੀ ਕੇਸ ਅਰਜਨ ਤ੍ਰਤ ਗਾਈ ।। ਜੋਗ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਤਿਸ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰੈ ।। ਜੋ ਧਾਰੈ ਸੋ ਆਪ ਕੋ ਤਾਰੈ ।।੧੨੫।। ਜੈਸੇ ਤਤ ਹੈ ਬੇਦੋਂ ਮਾਹਿ ।। ਰਿਖੀ ਕੇਸ ਕਹਿਓ ਹੈ ਤਾਹਿ ।। ਜੋ ਕੋ ਸੁਨੈ ਅਰ ਮਨ ਮੋ ਧਾਰੈ ।। ਪਾਂਚ ਮੈਨ ਕੋ ਤਿਸ ਸੋ ਜਾਰੈ ।।੧੨੬।। ਆਤਮ ਜਾਨੈ ਸਭ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਵਹਿ ਭੀ ਤੋ ਆਤਮ ਹੀ ਆਹਿ ।। ਜਬ ਐਸੇ ਤਿਸ ਮਨ ਮੋ ਧਰੀ ।। ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਤਿਸ ਨਰ ਨੇ ਕਰੀ ।। ਜਨਮ ਮਰਨ ਫੀਰਿ ਤਿਸੈ ਨ ਹੋਈ ।। ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ।।੧੨੭।। ੩।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪਿਨਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਬਾਦੇ ਕਰਮ ਜੋਗੋ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਤੀਓ ਧਿਆਇ ।।੩।। ਆਗੈ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਅਬ ਤੀਸਰੇ ਧਿਆਇ ਕੋ ਫਲ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ।। ਤੁਮ ਸੁਨੋ ।। ਏਕ ਸੂਦ੍ਰ ਨਾਮ ਉਸ ਕਾ ਜੜ ਐਸਾ ਏਕ ਮਾਨੁਖ ਥਾ ।। ਸੋ ਉਸ ਅਨਰਥ ਕਰਕੈ ਧਨ ਬਹੁਤ ਜੋੜਿਆ ਥਾ ।। ਅਨਰਥ ਕਾ ਧਨ ਜੋੜਿਆ ਸੋ ਅਨਰਥ ਹੀ ਕਰਿ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਉਸ ਕਉ ਮਹਾਂ ਚਿੰਤਾ ਭਈ ।। ਬਡਾ ਦੁਖ ਲਾਗਾ ।। ਤਬ ਹਰਿ ਕਿਸੀ ਕਉ ਪੂਛੈ ।। ਅਜੀ ਤੁਮ ਮੁਝ ਕਉ ਧਰਤੀ ਕਾ ਸੂੰਘਨਾ ਸਿਖਾਵੋ ।। ਜੋ ਕਹੂੰ ਧਨ ਪੂਰਿਆ ਹੋਵੈ ਤੋ ਖੋਦ ਲੇ ਆਵਊਂ ।। ਅਰੁ ਕਿਸੀ ਕਉ ਕਹੇ ਮੁਝ ਕਉ ਅੰਜਨ ਸਿਖਾਵੋ ।। ਜੋ ਅੰਜਨ ਆਖੀਓ ਮੈਂ ਦੇਇਕੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਥੈਲੀ ਚਾਇ ਲੇ ਆਵਊਂ ।। ਕੋਈ ਮੁਝ ਕਉ ਪਕੜੇ ਨਾਹੀਂ ।। ਕੋਈ ਕਹੇ ਰੇ ਤੂੰ ਮਾਸ ਖਾਉ ਅਧਰਮ ਕਰਿ ਤਉ ਮੈਂ ਮਾਸ ਭੀ ਖਾਊਂ ।। ਕੋਈ ਕਹੇ ਤੇ ਹੂੰ ਮਦ ਪੀਉ ।।ਤਉ ਮੈਂ ਮਦ ਭੀ ਪੀਊਂ ।। ਅਰੁ ਕੋਈ ਕਹੇ ਰੇ ਤੂੰ ਚੋਰੀ ਕਰ ਤਉ ਮੈਂ ਚੋਰੀ ਭੀ ਕਰੋਂ ।। ਐਸੇ ਧਰਮ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ।। ਏਕ ਦਿਨ ਧਨ ਕਾਮਨਾ ਕਰਿ ਬਨ ਮੈਂ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਉਸ ਕਉ ਚੋਰੋਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ।। ਤਬ ਮਰਕੇ ਓਹੁ ਪ੍ਰੇਤ ਭਇਆ ।। ਸੋ ਏਕ ਜੰਡ ਕੇ ਮੁੰਢ ਮੈ ਰਹੈ ।। ਮਹਾਂ ਦੁਖੀ ਰਹੇ ।। ਹਾਇ ਹਾਇ ਪੜਾ ਕਰੇ ।। ਤ੍ਰਾਹਿ

ਤ੍ਰਾਹਿ ਪੜਾ ਕਰੇ ।। ਅਰੁ ਕਹੇ ਅਰੇ ਕੋਈ ਐਸਾ ਭੀ ਹੈ ।। ਮੇਰੇ ਕੁਲ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਵੰਸ ਮੈਂ ।। ਜੋ ਮੁਝ ਕਉ ਨੀਚ ਦੇਹਿ ਤੇ ਛੁਡਾਵੈ ।। ਐਸੇ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰਤੇ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਗੁਜਰੇ ।। ਤਬ ਏਕ ਬੇਟਾ ਉਸ ਪ੍ਰੇਤ ਕਾ ਬਡਾ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਉਸਨੇ ਮਾਤਾ ਕਉ ਪੁਛਿਆ ।। ਹੇ ਮਾਤਾ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਕਉਨ ਵਾਪਾਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਅਰੁ ਉਸਕਾ ਮਰਨਾ ਕਿਸ ਭਾਂਤ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਮਾਤਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਧਨ ਬਹੁਤ ਥਾ ।। ਜੋ ਅਨਰਥ ਕਰਿ ਧਨ ਆਇਆ ਥਾ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਇਆ ਥਾ ।। ਤਹਾਂ ਉਸ ਧਨ ਗਏ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸੋਕ ਭਇਆ ।। ਅਰੁ ਧਨ ਕਾਮਨਾ ਕਰਿ ਗਇਆ ਥਾ ।। ਤਹਾਂ ਉਸ ਕਉ ਬਨ ਵਿਖੇ ਚੋਰੋਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ।। ਤਬ ਬਾਲਿਕ ਬੋਲਿਆ ।। ਮਾਤਾ ਜੀ ਕਿਸ ਦਿਸਾ ਵਿਖੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਮਰਨਾ ਭਇਆ ।। ਰੇ ਬਾਲਕ ਧਨ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਿ ਗਇਆ ਥਾ ।। ਕਿਆ ਜਾਣੀਐ ਕਿਸ ਦਿਸਾ ਵਿਖੇ ਮਰਨ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਬਾਲਿਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣਹੁ ਕਉ ਪੰਡਿਤੋਂ ਕਉ ਪੂਛੈ ।। ਜੋ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਅਕਾਲ ਮ੍ਰਿਤ ਮੂਆ ਹੈ ।। ਕਿਸੀ ਭਾਂਤ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ਤੂੰ ਗਇਆ ਜਾਇ ।। ਪਿੰਡ ਭਰ ਸਿਰਾਧ ਕਰਿ ।। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਿਵਾਇ ।। ਤਬ ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ।। ਅਉਰ ਤੇਰੇ ਸਭ ਪਿਤਰ ਉਧਰਹਿਗੇ ।। ਤਬ ਬਾਲਿਕ ਬੋਲਿਆ ।। ਮੈਂ ਗਇਆ ਪਿੰਡ ਡਾਲੋਂਗਾ ।। ਤਬ ਗਇਆ ਕਉ ਚਲਿਆ ।। ਪਹਿਲੇ ਪਿਰਾਗ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ।। ਬਨਾਰਸ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ।। ਤਬ ਆਗੈ ਚਲਿਆ ਜਾਤਾ ਥਾ ।। ਜੋ ਏਕ ਜੰਡ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਤਲੇ ਉਤਰਿਆ ।। ਸੋ ਉਹੀ ਜੰਡ ਕਾ ਬ੍ਰਿਛ ਥਾ ।। ਜਿਸਕੇ ਮੁੰਢ ਮੈਂ ਇਸਕਾ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰੇਤ ਹੋਇਕੇ ਰਹਿਆ ਥਾ ।। ਤਬ ਇਸ ਬਾਲਕ ਨੇ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ।। ਅਉਰ ਇਸਕਾ ਨੇਮ ਥਾ ।। ਏਕ ਗੀਤਾ ਕਾ ਧਿਆਇ ਨਿਤ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਤਉ ਉਸ ਦਿਨ ਗੀਤਾ ਕਾ ਤੀਸਰਾ ਧਿਆਇ ਇਸਨੇ ਪਾਠ ਕੀਆ ।। ਉਸੀ ਜੰਡ ਕੇ ਤਲੇ ।। ਤਬ ਜੰਡ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਤਲੇ ਉਸ ਪ੍ਰੇਤ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ।। ਤਬ ਸੁਣਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਤ ਕੀ ਦੇਹ ਛੂਟੀ ।। ਦੇਵਤਾ ਕੀ ਦੇਹ ਪਾਈ ।। ਸੂਰਗ ਤੇ ਵਿਮਾਨ ਆਇਆ ।। ਤਿਸ ਉਪਰਿ ਬੈਠ ਕੇ ਬੇਟੇ ਕੇ ਆਗੇ ਆਨ ਖੜਾ ।। ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਪਿਤਾ ਹੌਂ ।। ਮਰਕੇ ਪ੍ਰੇਤ ਹੁਆ ਥਾ ।। ਤੈ ਨੇ ਇਸ ਗਿਤਾ ਕਾ ਤੀਸਰਾ ਧਿਆਇ ਪੜਿਆ ।। ਸੋ ਮੈਨੇ ਸੁਣਿਆ ।।

ਇਸ ਕੇ ਸੁਣ ਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਤ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟਾ ਹੌਂ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਭਈ ਹੈ ।। ਸੁਰਗ ਲੋਗ ਤੇ ਵਿਮਾਨ ਆਇਆ ।। ਤਿਸ ਪਰ ਬੈਠਕੇ ਵੈਕੁੰਠ ਕਉ ਜਾਤਾ ਹੌਂ ।। ਸੁਣ ਬੇਟਾ ਅਬ ਤੂੰ ਗਇਆ ਕਉ ਨ ਜਾਉ ।। ਤੂੰ ਜਾਤਾ ਥਾ ਮੇਰੇ ਉਦਾਰਨੇ ਕਉ ।। ਸੋ ਮੇਰਾ ਉਧਾਰ ਗੀਤਾ ਕੇ ਤੀਸਰੇ ਧਿਆਇ ਕੇ ਸੁਨਣੇ ਕਰਿ ਭਇਆ ।। ਤੂੰ ਧੰਨ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਕਲਿਆਨ ਹੋਵੈ ।। ਤਬ ਬਾਲਿਕ ਬੋਲਿਆ ਪਿਤਾ ਜੀ ਮੁਝ ਕਉ ਕਛੁ ਆਗਿਆ ਕਰੋ ।। ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੌਂ ।। ਤਬ ਪਿਤਾ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮੇਰੀ ਸਾਤ ਪੀੜੀ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪੜੀ ਹੈ ।। ਤੂੰ ਏਕ ਏਕ ਵਾਰੀ ਗੀਤਾ ਕਾ ਤੀਸਰਾ ਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰਿ ।। ਏਕ ਏਕ ਪੀੜੀ ਕਉ ਪੁੰਨ ਦੇਹਿ ।। ਓਹੁ ਸਾਤੋਂ ਪੀੜੀ ਨਰਕ ਤੇ ਨਿਕਾਸ ਕਰਿ ਵੈਕੁੰਠ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਿ ।। ਇਤਨਾ ਕਹਿਕੇ ਓਹੁ ਤੋ ਵਈਕੁੰਠ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਇਸ ਬਾਲਿਕ ਨੇ ਏਕ ਏਕ ਵਾਰੀ ਗੀਤਾ ਕਾ ਤੀਸਰਾ ਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕੀਆ ।। ਏਕ ਏਕ ਪਿਤਰ ਕਉ ਪੁੰਨ ਦੀਆ ।। ਉਸ ਪਿਤਰ ਕਉ ਨਰਕ ਤੇ ਨਿਕਾਸ ਕਰਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਆ ।। ਸਭ ਪਿਤਰ ਵਿਮਾਨ ਉਪਰ ਬੈਠਕੇ ਵਈਕੁੰਠ ਕਉ ਚਲੇ ।। ਐਸੇ ਸਾਤ ਵਾਰ ਪੜਕੇ ਸਾਤੋ ਪੀੜੀ ਵਈਕੁੰਠ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਆ ।। ਤਬ ਜੋ ਜਮ ਨਰਕ ਕੇ ਰਖਵਾਲੇ ਥੇ ।। ਸੋ ਜਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕੂਕੇ ।। ਕਹਣੇ ਲਾਗੇ ਹੇ ਜਮ ਰਾਜਾ ਜੀ ਨਰਕ ਤਉ ਉਜਾੜ ਭਇਆ ।। ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਥੈ ।। ਤਿਨ ਕਉ ਪਾਰਖਦ ਵਿਮਾਨ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਕਰਿਕੇ ਵਈਕੁੰਠ ਲੇ ਗਏ ਹੈਂ । ਸੁਣਤੇ ਹੀ ਜਮ ਰਾਜਾ ਉਠ ਚਲਿਆ ।। ਜਹਾਂ ਪਾਤਾਲ ਖੰਡ ਹੈਂ ।। ਸੇਸ ਕੀ ਸਿਹਜਾ ਊਪਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਪੋਢੇ ਹੈਂ ।। ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਜੀ ਚਰਣ ਮੰਡਤੀ ਹੈ ।। ਤਹਾਂ ਜਾਇਕੇ ਜਮਰਾਜਾ ਅਸਟਾਂਗ ਡੰਡਉਤ ਕਰਤ ਭਇਆ ।। ਅਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤ ਭਇਆ ਅਰੁ ਕਰਣੇ ਲਾਗਾ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕਈ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਜੀਵ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪੜੇ ਥੇ ।। ਤਿਨ ਕਉ ਪਾਰਖਦ ਵਿਮਾਨੋ ਊਪਰਿ ਬੈਠਾਇਕੇ ਵਈਕੁੰਠ ਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ।। ਤਿਸ ਤੇ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਏ ਡੰਡ ਅਰੁ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਆਪਣੀ ਕਿਸੀ ਅਉਰ ਕਉ ਦੇਵੋ ।। ਜੋ ਐਸੇ ਜੀਵ ਵਈਕੁੰਠ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਏ ।। ਤਉ ਹਮ ਕਿਸ ਕਉ ਡੰਡ ਦੇਵੇਂਗੇ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਜਮਰਾਜ ਤੂੰ ਦੁਖੀ ਨ ਹੋਇ ।। ਕਛੁ ਅਪਣੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨ ਆਨ ।। ਜੋ ਮੈਂ ਕਹੋਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਏਹ ਜੀਵ ਪਾਪੀ ਤਬ ਹੀ ਥੇ ।। ਅਬ

ਇਸ ਕਾ ਕੋਈ ਪੁੰਨ ਉਦੇ ਭਇਆ ਹੈ ।। ਤਿਸ ਤੇ ਵਈਕੁੰਠ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ।। ਏਕ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਮਾਨ ।। ਜੋ ਜੀਵ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰੇ ਅਥਵਾ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਕਉ ਪੁੰਨ ਦੇਵੇ ।। ਤਿਨ ਜੀਵਉਂ ਕਉ ਤਿਨ ਜੀਵਉਂ ਕਉ ਨਰਕ ਵਿਖੇ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀਓ ਭੂਲ ਕੇ ਭੀ ।। ਹੇ ਧਰਮਰਾਇ ਏਹ ਮੇਰੀ ਤੁਝ ਕਉ ਆਗਿਆ ਹੈ ।। ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਕੇ ਜਮ ਰਾਜ ਨੇ ਡੰਡਉਤ ਕੀਆ ।। ਆਗਿਆ ਮਾਨ ਕੇ ਜਮ ਲੋਕ ਕਉ ਆਇਆ ।। ਤਬ ਜਮੋ ਕਉ ਆਗਿਆ ਦਿਲੀ ।। ਹੇ ਜਮੋ ਜੋ ਜੀਵ ਗੀਤਾ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰੈ ।। ਅਰੁ ਕਿਸੀ ਕਉ ਪੁੰਨ ਦੇਇ ।। ਅਰੁ ਗੀਥਾ ਕਉ ਸੁਣੇ ।। ਤਿਨ ਜੀਵਉਂ ਕਉ ਭੂਲ ਕੇ ਭੀ ਨਰਕ ਬਿਖੇ ਨਹੀਂ ਲੇ ਜਾਣਾ ।। ਇਹੁ ਮੇਰੀ ਤੁਮ ਕਉ ਆਗਿਆ ਹੈ ।। ਜਿਸ ਗੀਤਾ ਕੇ ਪੁੰਨ ਦੀਏ ਤੇ ਭੀ ਨਰਕ ਤੇ ਨਿਕਾਸ ਕਰਿ ਵੈਕੁੰਠ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਏ ।। ਅਰੁ ਜੋ ਜੀਵ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ।। ਤਿਨ ਕਾ ਫਲ ਤੋ ਕਿਤਨਾ ਵਰਨਨ ਕਰੀਏ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਤੀਸਰੇ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲੁ ਕਹਿਆ ।। ਸੋ ਤੈਨੇ ਸੁਨਿਾ ।।੩।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਬਾਦੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮੁ ਤ੍ਰਿਤੀਓ ਧਿਆਇ ।।੩।।

ਅਗੈ ਚਉਥਾ ਧਿਆਇ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਰ ।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਬਿਨਾਸੀ ਇਹ ਗਿਆਨ ਅਬ ਅਰਜਨ ਤੁਝਕੋ ਕਹਾ।। ਪੁਰਾ ਪੁਰਾਤਨ ਜਾਨ ਰਾਜ ਰਿਖ ਵਰਤੈ ਤਿਸੀ ਮੋ ।।੧।।ਸਵੈਯਾ ।। ਪਪਿਥਮੇ ਹੀ ਸੂਰਜ ਕਉ ਉਪਦੇਸ ਕਹਿਓ ਇਹ ਗਿਆਨ ਤਿਸਕੋ ਵਹੁ ਧਾਰ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਜੀਓ ਹੈ।। ਕਹਿਓ ਸੂਰਜ ਪੂਤ ਮਾਹਿ ਇਹੀ ਗਿਆਨ ਅਮਲ ਰੂਪ ਮਨ ਸੁਤਤੇ ਇਖਵਾਕ ਬਹੁੜ ਤਿਨ ਲੀਓ ਹੈ।। ਤਿਸਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇ ਰਾਜ ਲੇਪ ਲਾਗੈ ਨਾਹਿ ਪਰਮ ਤੱਤ ਇਹੁ ਗਿਆਨ ਅਰਜਨ ਤੁਝਕੋ ਦੀਓ ਹੈ।। ਬਿਤੀਤ ਭਏ ਚਿਰੰਕਾਲ ਭਾਖਿਆ ਮੈਂ ਇਹੁ ਗਿਆਨ ਜਗਤ ਕੇ ਉਧਾਰ ਨਮਿਤ ਬਹੁੜ ਈਹਾ ਕਹਿਓ ਹੈ।।੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਇਸ ਕਾਰਨੇ ਐਸਾ ਉੱਤਮ ਗਿਆਨ।। ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਿਅ ਭਗਤ ਤੋ ਤੁਝ ਪੈ ਕੀਆ ਬਖਾਨ ।।੩।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਰ।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਰਜਨ ਸੁਨ ਕਰਿ ਬਾਤ ਇਉਂ ਭਾਖੈ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਪੈ।। ਰਵਿ ਕੀ ਕਹੀ ਜੋ ਗਾਥ ਸੋ ਤੁ ਸੋ ਆਗੈ ਭਇਆ ।।੪।।

ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਮਾਧਵ ਤੁਮ ਅਬ ਭਏ ਬਾਸ ਦੇਵ ਗ੍ਰਿਹ ਮਾਹਿ ।। ਆਗੈ ਤੁਝ ਤੇ ਸੂਰ ਥਾ ਕੈਸੇ ਭਾਖਿਓ ਤਾਹਿ।।੫।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਰ ।। ਦੋਹਰਾ ।।ਤਬ ਗੋਬਿੰਦ ਇਉਂ ਉਚਰਿਓ ਸੁਨ ਅਰਜਨ ਕੁਰ ਨੰਦ ।। ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਬੀਤੇ ਹੈਂ ਪਰਚੰਡ ।।੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੈਂ ਜਾਨੋ ਸਭ ਜਨਮ ਕੋ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਨੈ ਮੀਤ ।। ਇਸਰ ਅਜ ਅਬਿਨਾਸ ਹੌ ਐਸੇ ਧਰ ਤੂੰ ਚੀਤ ।।੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਪਨੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਆਸਰੇ ਤਬ ਮੈਂ ਜਨਮ ਧਰੋਂ ।। ਜਬ ਅਧਰਮ ਧਰਮ ਛਾਦ ਹੈ ਤਬ ਅਧਰਮ ਨਾਸ ਕਰੋਂ ।।੮।। ਕਬਿਤ ।। ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਨਮਿਤ ਦੇਹ ਧਰੋਂ ਜਗ ਮਾਹਿ ਸਕਲ ਪਾਪ ਜਗਤ ਕੇ ਖੰਡਨ ਮੈਂ ਕਰਤ ਹੌ।। ਐਸੀ ਭਾਂਤ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਓਤਾਰ ਲੀਏ ਲੋਕ ਮਾਹਿ ਜੈਸੇ ਮੇਰੇ ਦਿਬ ਕਰਮ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਹਤ ਹੌ ।। ਅਜਨਮ ਅਰ ਅਬਰਨ ਹੋ ਅਕ੍ਰੈ ਅਕਰਮ ਹੋਤ ਤੋ ਕੀ ਦੇਹਿ ਤੇ ਭਿੰਨ ਮੈਂ ਰਹਤ ਹੌ ।। ਜੈਸੇ ਜੀਵ ਕਰਮ ਸਾਥ ਭਰਿਆ ਰਹੈ ਜਗਤ ਮਾਹਿ ਤੈਸੇ ਹਉ ਕਰਮ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਬਚਤ ਹੌ ।।੯।। ਚੌਪਈ ।। ਜਗਤ ਲੋਕ ਹੈਂ ਕਰਮੋ ਬਸ ।। ਕਰਮ ਗਏ ਸਭ ਮੁਝ ਤੇ ਨਸ ।। ਮੈਂ ਅਜਨਮ ਅਕਾਲ ਅਰੂਪ ।। ਭੀਤਰਿ ਬਾਹਿਰ ਮੇਰੋ ਰੂਪ ।।੧੦।। ਬਿਆਪ ਰਹਿਆ ਮੈਂ ਜਗ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਜਹਾ ਤੇ ਚਾਹੋ ਤਹਾ ਪ੍ਰਗਟਾਹਿ ।। ਜਨਮ ਦਿਬ ਅਪਨੋ ਮੁਝ ਕਹਿਓ ।। ਸੋ ਤੈ ਸੁਨ ਕਹਿ ਮਨ ਮੋ ਲਹਿਓ ।।੧੧।। ਕਰਮ ਦਿਬ ਅਬ ਤੋਹਿ ਬਤਾਵਹੁ ।। ਅਕ੍ਰੈ ਰੂਪ ਮੈਂ ਤੁਝੈ ਸੁਨਾਉ ।। ਕਰਮ ਕਰਤ ਮੁਝ ਕਸਟ ਨ ਲਾਗੈ ।। ਲੇਪ ਕਰਮ ਕੇ ਮੁਝ ਤੇ ਭਾਗੈ ।।੧੨।। ਜੇਕਰ ਕਿਸੀ ਦੇਹਿ ਕੋ ਮਾਰੋ ।। ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਤਿਸ ਕੋ ਤਾਰੋ ।। ਵਹੁ ਤੋ ਮੁਝ ਸਰੂਪ ਹੋਇ ਜਾਇ ।। ਦਿਬ ਕਰਮ ਏ ਕਹੇ ਸੁਨਾਇ ।।੧੩।। ਜੋ ਇਸ ਭਾਂਤ ਜਨਮ ਕਰਮ ਮੁਝ ਮਾਨੈ ।। ਦੇਹਿ ਛਾਡ ਮੁਝ ਪਦ ਸੈਂ ਠਾਨੈ ।। ਫਿਰ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਤ ਨ ਆਵੈ ।। ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਮੁਝ ਸੰਗ ਸਮਾਵੈ ।।੧੪।। ਐਸਾ ਫਲ ਸੁਝ ਜਾਨਨ ਜਾਨ ।। ਭਗਤ ਪ੍ਰੀਤ ਅਬ ਕਹਤ ਬਖਾਨ ।। ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਲਾਗੀ ।। ਤਿਸਕੋ ਲਛਨ ਸੁਨ ਵਡਭਾਗੀ ।।੧੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਲਛਨ ਤਿਸਕੇ ਇਉਂ ਸੁਨੋਂ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਮਾਹਿ ।। ਕਰੈ ਕ੍ਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਿਸੀ ਪਰ ਬਸੈ ਨਿਰਭੈ ਜਗ ਮਾਹਿ ।।੧੬।। ਮਨ ਰਾਖੈ ਮੇਰੈ ਬਿਖੈ ਅਰ ਬਾਛੈ ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ ।। ਗਿਆਨ ਭਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਮੋ ਮੁਝ ਮਿਲਿਆ ਜਾਨ ।।੧੭।। ਛੰਦ ।। ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਤਿ ਭਗਵਾਨ ਬਖਾਨੈ ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੁਮ

ਚਿਤ ਮੈਂ ਧਾਰੋ ।। ਏਹ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਜਨ ਜੋ ਕਰਤਾ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਜਾਪ ਉਚਾਰੋ ।। ਤਿਸਕਾ ਭਜਨ ਪਹਿਲੇ ਹਉ ਕਰਤਾ ਪਾਛੇ ਉਹੁ ਮੁਝ ਸਿਮਰਨ ਚਾਰੋ।। ਪਹਿਲੇ ਹਉ ਭਗਤੌ ਕੌ ਸਿਮਰਉ ਕਰਤ ਪੀਛੈ ਵਹੁ ਸਜਨ ਹਮਾਰੋ ।।੧੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਕਛੁ ਜਗ ਮੈਂ ਹਉ ਕਰੌ ਸਭੀ ਮਾਨੁਖ ਮੁਝ ਦੇਖ ।। ਤੈਸੇ ਵਰਤੈ ਜਗਤ ਮੈਂ ਵਰਤਨ ਮੇਰੀ ਪੇਖ ।।੧੯।। ਅਬ ਜੋ ਮੁਝ ਕੌ ਛਾਡ ਅਵਰ ਦੇਵਤਾ ਪੂਜਤੇ ।। ਮਨ ਤਨ ਫਲ ਹਿਤ ਕਾਜ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿ ਫਲ ਮਾਂਗਤੇ।। ੨੦।। ਚੌਪਈ ।। ਸੋ ਦੇਵਤਾ ਅਲਪ ਮੈਂ ਪੋਖੈ ।। ਪੂਜਾਰੀ ਕਉ ਫਲ ਸਿਉ ਤੋਖੈ ।। ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਭ ਸੁਰ ਕੌ ਪੂਜੈ ।। ਜਿਨ ਪੂਜੈ ਤੇ ਫਲ ਕੌ ਸੂਝੈ ।।੨੧।। ਅਬ ਆਗੈ ਤੁਝ ਅਉਰ ਸੁਨਾਊਂ ।। ਚਾਰ ਬਰਨ ਕੀ ਬਾਤ ਬਤਾਊਂ ।। ਬ੍ਰਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਸੂਦ੍ਰ ਬੰਸ ।। ਇਹ ਚਾਰੋਂ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਅੰਸ ।।੨੨।। ਇਨਕਾ ਉਪਜਨ ਮੁਝ ਤੇ ਜਾਨ ।। ਅਧਕਾਰ ਕਰਮ ਤੇ ਨਿਆਰੇ ਮਾਨ ।। ਚਾਰ ਬਰਨ ਏ ਮੁਝੇ ਬਨਾਏ ।। ਕਰਮ ਤਿਨ ਕੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਉਪਜਾਏ ।।੨੩।। ਅਬਿਨਾਸੀ ਕਰਤਾ ਮੁਝ ਕੋ ਜਾਨ ।। ਦਿਸਟਾਂਤ ਕਹੋਂ ਅਰ ਸੁਨ ਕਰਿ ਮਾਨ ।। ਜੈਸੇ ਸੰਸਾਰੀ ਕਛੁ ਕਰਤਾ ।। ਬਾਛਾ ਫਲ ਕੀ ਮਨ ਮੋਂ ਧਰਤਾ ।।੨੪।। ਸਹਕਾਮ ਕਰਮ ਲੇਪ ਤਿਨ ਲਾਗੈ ।। ਕਰਮ ਫਲ ਤਿਨਕੇ ਤਬ ਜਾਗੈ ।। ਅਰੁ ਜੋ ਮੈਂ ਕਛੁ ਕਰਮ ਕਰੌ ਹੌ ।। ਗਿਆਨ ਅਗਨ ਸੌ ਤਿਸੈ ਜਰੌ ਹੌ।।੨੫।। ਤਿਸ ਕਾਰਨ ਮੁਝ ਲੇਪ ਨ ਲਾਗੈ ।। ਮਮਤਾ ਮੋਹ ਸਭ ਮੁਝ ਸੌ ਭਾਗੈ ।। ਕਿਸੀ ਸੰਗਿ ਮੈਂ ਮੋਹ ਨ ਲਾਊ ।। ਨਿਰ ਮਨ ਸਦਾ ਆਪ ਕੋ ਪਾਊ ।।੨੬।। ਕੋਈ ਮਨੋਰਥ ਬਾਛੋ ਨਾਹਿ ।। ਬਾਲਕ ਰੀਤ ਜਗ ਮੈਂ ਵਰਤਾਹਿ ।। ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਖੇਲਨ ਕਾਰਨ ।। ਕੁੰਚਰ ਅਸ ਮਾਟੀ ਕੇ ਧਾਰਨ ।।੨੭।। ਧਾਰੈ ਖੇਲੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ।। ਵਿਸਰੈ ਜਬ ਖੇਲਨ ਕੀ ਗਾਥ ।। ਜਬ ਫੋਰੈ ਸੋਕ ਨ ਕਰੈ ।। ਹਰਖ ਨ ਕਰੈ ਖੇਲ ਚਿਤ ਧਰੈ ।।੨੮।। ਜਉ ਉਪਜਾਵੈ ਤ ਹੀ ਖੇਲੈ ।। ਫੌੜੈ ਤਬ ਮਾਟੀ ਸੰਗ ਮੇਲੈ ।। ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਬਾਲਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ।। ਅਨਿਕ ਭਾਂਤ ਸੰਸਾਰ ਬਨਾਈ ।।੨੯।। ਖੇਲੋ ਰਚਿ ਸੰਸਾਰ ਅਪਾਰ ।। ਜਬ ਚਾਹੋ ਤਬ ਕਰੌ ਸੰਘਾਰ ।। ਜਬ ਢਾਹੋ ਤਬ ਮੁਝ ਲੇਪ ਨ ਲਾਗੇ ।। ਮੁਝ ਕੌ ਚਾਹੈ ਤੇ ਬਡਭਾਗੀ ।।੩੦।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਬਾਚ ।। ਜੋ ਕਧ ਬਾਸਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਓ ।। ਤਿਸ ਕਾ ਅਰਥ ਮੁਝ ਮਨ ਮੈਂ ਲਹਿਓ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਧਾਰਾ ।। ਬਾਲਕ ਚੀਤ ਖੇਲ ਤਿਨ ਕਰਾ ।। ਨਾਨਾ

ਰੀਤ ਤਿਸੁ ਦੇਹ ਬਨਾਏ ।। ਸਭਹੂ ਮਧ ਆਪ ਵਰਤਾਏ ।। ਸਭ ਕੈ ਸਧਿ ਵਰਤੈ ਵਹੁ ਆਪ ।। ਸਭ ਵਹੁ ਰਹਿਆ ਏਕ ਬਿਆਪ ।।੩੨।। ਚੌਪਈ ।। ਸਭੀ ਕਹਾ ਵਹੁ ਏਕੋ ਹੀ ਹੈ ।। ਜਗਤ ਕਹਾਂ ਸਮ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਹੀ ਹੈਂ ।। ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਜਬ ਸੁਰ ਗੁਣ ਹੋਇ ।। ਤਬ ਇਹ ਬਾਜੀ ਰਾਚੈ ਸੋਇ ।।੩੩।। ਇਹੀ ਬਾਤ ਨਿਸਚੈ ਮੈਂ ਜਾਨੋ ।। ਸੁਤਹ ਸਿਧ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰਿ ਮਾਨੋ ।। ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਕਛੁ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਹਿ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹਿ ।।੩੪।। ਅਬ ਆਗੈ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਕਾਲ ।। ਕਹੇ ਸੁਨੋ ਤੁਮੁ ਹੇ ਪੰਡ ਲਾਲ ।। ਕਰਮ ਬਾਤ ਬਹੁਢ ਤੁਝ ਕਹੌ ।। ਭਲੇ ਪੁਰਖ ਕਰਮੋ ਤੇ ਲਹੌ ।।੩੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਏਹ ਸਮਝ ਕਰਿ ਦੇਹ ਕਰਮ ਨਿਤ ਧਾਰ ।। ਜਿਨ ਕੋ ਇਧਾ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਤਿਨ ਸਤ ਕਰਮ ਬੀਚਾਰ ।।੩੬।। ਸਤ ਕਰਮ ਕੇ ਕੀਏ ਤੇ, ਨਿਰਮਨ ਮਨ ਹੋਇ ਮੀਤ ।। ਅਮਲ ਰਿਦਾ ਜਬ ਹੋਇਗਾ, ਆਵੈ ਗਿਆਨ ਤੁਮ ਚੀਤ ।।੩੭।। ਸੋਰਠਾ ।। ਜਬ ਉਪਜੈ ਤੁਝ ਗਿਆਨ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੋਇ ਗਾ ।। ਪਾਰਥ ਇਹ ਸਭ ਮਾਨ ਸਤ ਕਰਮ ਕੌ ਨਿਰ ਕਰਿ ।।੩੮।। ਜੇ ਕੋ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਮ ਤਿਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ।। ਜਬ ਤੇ ਉਪਜੇ ਗਿਆਨ ਮਿਟੇ ਕਰਮ ਤਿਹ ਰਿਦੈ ਤੇ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਰਮ ਅਕਰਮ ਕੇ ਸਮਝ ਨੇ ਸੁਤ ਭੀ ਸਮਰਥ ਨਾਹਿ ।। ਕਰਮ ਅਕਰਮ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਭਾਖੋ ਤੇਰੇ ਮਾਹਿ ।।੪੦।। ਪ੍ਰਥਮ ਕਰਮ ਤੁਝ ਕੌ ਕਹੌ ਜਾਤੇ ਦੁਖ ਨਗ ਜਾਹਿ ।। ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਤੇ ਮੁਕਤ ਹੋਇ ਜੋ ਸਮਝੈ ਸੋ ਪਾਇ ।।੪੧।। ਛੰਦ।। ਕਰਮ ਅਕਰਮ ਬਿਕਰਮ ਤ੍ਰੈ ਸੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਆਖੋ ।। ਜੈਸੇ ਗਿਆਨੀ ਕਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੌ ਭਾਖੋ ।। ਸਾਸਤ੍ਰ ਆਗਿਆ ਪਾਇ ਬਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋ ਆਹੀ।। ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੈਂ ਜੋ ਕਰਮ ਕਮਾਹੀ ।। ਸੋਈ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤੇ ਏਹੀ ਧਰੋ ਮਨ ਸਤ ।। ਆਗੇ ਬਾਤ ਅਕਰਮ ਕੀ ਉਨਕਾ ਭਾਖੋ ਤੱਤ ।।੪੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਜਾਨੈ ਮੈਂ ਸਭ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੋਂ ਨਿਸ ਭੋਰ ।। ਸਾਸਤ੍ਰ ਤੇ ਵਹੁ ਭੂਲ ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਧੁ ਅਉਰ ।।੪੩।। ਵਹੁ ਅਕਰਮ ਕਹਾਵਤੇ ਜਿਹ ਸਾਸਤ੍ਰ ਆਗਿਆ ਨਾਹਿ ।। ਆਗੇ ਬਾਤ ਬਿਕਰਮ ਕੀ ਭਾਖਿ ਇਨਾਊ ਤਾਹਿ ।।੪੪। ਜੋ ਅਪਨੇ ਅਹੰਕਾਰ ਤੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਆਗਿਆ ਤਿਆਰਾ ।।ਬਰਨ ਕਰਮ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਬਿਕਰਮ ਸੰਗ ਲਾਗ ।।੪੫।। ਤੀਨੋ ਮੈਂ ਵਹੁ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਆਗਿਆ ਪਾਇ ।। ਕਰਮ ਕਰਤ ਹੈ ਦੇ ਸੋ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰੀਤ

ਪਦ ਲਾਇ ।।੪੯।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਬ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਬਾਤ ਅਜਨ ਤੂੰ ਇਉਂ ਚਿਤ ਧਰ ।। ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨਿਉ ਸਾਤ ਮਨ ਕੀ ਜਲਨ ਜਿਸ ਸੋ ਗਈ ।।੫੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਰਹੀ ਨ ਮਨ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਅਰੰਭ ਕਰੇ ਕੋ ਨਾਹਿ ।। ਗਿਆਨ ਅਗਨ ਚਿਤਵਨ ਜਲੀ ਅਰੰਭ ਬ੍ਰਿਤ ਸਭ ਦਾਹਿ ।।੫੧।। ਗਿਆਨੀਸਰ ਜੋ ਪੁਰਖ ਹੈ ਪੰਡਤ ਕਹੀਐ ਸੋਇ ।। ਤਿਸਕੇ ਲਛਨ ਅਬ ਕਹੌਂ ਜੈਸੇ ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ ।।੫੨।। ਮੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਇਉਂ ਗਿਆਨ ਵਾਨ ਵਰਤੰਤ ।। ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਕਾ ਮੰਤ ।। ਸੰਸਾਰ ਕਰਮ ਤਿਆਰਾ ।। ਰਹਿਆ ਗਿਆਨ ਸੋ ਵਹੁ ਲਾਗ ।। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗਿਆਨ ਨਾਮਾ ਜੋਇ ।। ਪੀ ਅਘਾਇ ਰਹਿਆ ਸੋਇ ।। ਕੋ ਆਸ ਮਨ ਮੌ ਨਾਹਿ ।। ਮੁਝ ਬਾਝ ਹੋਰ ਨ ਚਾਹ ।। ਬਿਆ ਆਸਰਾ ਨਾ ਕਰੇ ।। ਹਰਿ ਆਸਰਾ ਮਨ ਧਰੈ ।। ਐਸਾ ਜੋ ਵਰਤੈ ਕੋਇ ।। ਤਿਸੁ ਲੇਪੁ ਨਾ ਕਛੁ ਹੋਇ ।। ਬਾਛਾ ਨ ਰਾਖੈ ਚਿਤ ।। ਨਿਰਬਾਛਾ ਹੈ ਵਹੁ ਨਿਤ ।। ਸੰਸਾਰ ਬਿਖਿਆ ਮਾਹਿ ।। ਮਨ ਵਰਜਿ ਰਾਖਿਓ ਤਾਹਿ।। ਸੰਚਾ ਨ ਕਰਤਾ ਕੋਇ ।। ਬਪ ਮਾਤ੍ਰ ਵਰਤੈ ਸੋਇ ।। ਤਿਸ ਰਹਿਆ ਹੈ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ।। ਏਤੀ ਵਹੁ ਕਿਰਤਿ ਕਰਾਹਿ ।। ਕਧੁ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਕੋਇ ।। ਮਨ ਬ੍ਰਿਤ ਦੀਨੀ ਖੋਇ ।। ਅਰੁ ਅਚੇਤ ਨ ਜੋ ਕਛੁ ਆਹਿ ।। ਤਿਸ ਮਾਹਿ ਵਹੁ ਵਰਤਾਹਿ ।। ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਤਿਸਤੇ ਹੋਇ ।। ਹਰਖ ਸੋਗ ਕਰੈ ਨ ਕੋਇ ।। ਜੋ ਭਲੀ ਵਸਤ ਆਇ ਮਿਲੈ ।। ਤਿਸ ਹਰਖ ਨਾਹੀਂ ਤਿਲੈ ।। ਅਰੁ ਨੀਚ ਵਸਤੂ ਪਾਹਿ ।। ਮਨ ਸੋਨ ਨਾ ਉਪਜਾਇ ।। ਐਦਾ ਨਿਰਬੰਧਨ ਰਹੈ ।। ਬਿਆ ਭਾਉ ਮਨ ਤੇ ਦਹੈ ।। ਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਜਾਨੋ ਸਤ ।। ਚਿਦ ਗਿਆਨ ਕੀ ਜਿਨ ਮਤ ।। ਵਹੁ ਗਿਆਨ ਜਵ ਨਿਪ ਕਰੈ ।। ਸਭ ਕਰਮ ਤਿਨ ਕੇ ਜਰੈ ।। ਜਗ ਕਰੈ ਪੂਰੈ ਸੋਹਿ ।। ਏਹ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਸੋਇ ।।੫੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸੇ ਕਰਮ ਵਹੁ ਕਰਤ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਂ ਲਗਾਇ ।। ਉਸਤਤ ਐਸੇ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਵ ਹਉ ਕਹੌ ਸੁਣਾਇ ।।੫੪।। ਹੋਮ ਕਰੇ ਸੋ ਭੀ ਗੋਬਿੰਦ ਅਗਨ ਅਸਥਾਨ ਗੋਵਿੰਦ ।। ਖੀਰਾਦਿਕ ਜੋ ਅਰਪ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਹੀ ਗੋਬਿੰਦ ।।੫੫।। ਰੂਪ ਜਲ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ।। ਜੋ ਦਿਸੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਧ ਏਹ ਮਰਮ ।।੫੬।। ਐਸੇ ਗਿਆਨੀ ਸਤ ਜੋ ਸੋ ਹੈ ਮੇਰਾ ਰੂਫ ।। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਨ ਸਮਝਿਆ ਸੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ।।੫੭।। ਲਾਗੈ ਜਿਸੈ ਸਮਾਧ ਇਹ ਪ੍ਰਤਖ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋ ਮੀਤ ।। ਸੋ ਦੀਦੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਏਹ

ਧਾਰੋ ਤੁਮ ਚੀਤ ।।੫੮।। ਸੋਰਠਾ ।। ਸੁਨ ਪਾਰਥ ਕੁਰਨੰਦਨਾ ਹੋਰ ਬਿਧਿ ਜੋ ਪੂਜਤੇ ।। ਤਿਸ ਜਾਨੈ ਆਨੰਦ ਨਿਸਚੈ ਭਾਖੈ ਮੀਤ ਰੇ ।।੫੯।। ਚੌਪਈ ।। ਹੋਰ ਜਗ ਕਰਿ ਜੈਸੇ ਪੂਜੈ ।। ਸੋ ਜੋਗੀਸਰ ਭਗਤ ਸੋ ਸੂਝੈ ।। ਐਸੇ ਕਰੇ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਮੇਰੀ ।। ਮੁਝ ਧਿਆਨ ਸੈ ਮੁਨਿਜਨ ਹੇਰੀ ।।੬੦।। ਏਕ ਸੰਜਮ ਕਰਿ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ।। ਸੰਜਮ ਅਗਨ ਮੈਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਜਰਤੇ ।। ਹੋਮੈ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸੰਜਮ ਮਾਹਿ ।। ਨਏਮ ਬ੍ਰਤ ਸੈ ਪੂਜ ਕਰਾਹਿ ।। ।।੬੧।। ਏਕ ਪ੍ਰਾਨ ਅਪਾਨ ਮਹਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਧਰਮ ।। ਹੋਮੈ ਆਤਮ ਅਗਨਿ ਮੈਂ ਕਰਮ ।। ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਰਮ ਮੁਝ ਕੌ ਜਜੈ ।। ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਨਿਸ ਦਿਨ ਰਚੈ ।।੬੨।। ਏਕ ਮੁਝ ਕੌ ਦ੍ਰਬ ਜਗ ਕਰਿ ਪੂਜੈ ।। ਦ੍ਰਬ ਜਗ ਐਸੇ ਬਿਧਿ ਸੂਝੈ ।। ਦੇਹ ਧਾਰੀਓ ਪਰ ਦਇਆ ਨਿਤ ਕਰੈ । ਬਸਤ੍ਰ ਅੰਨ ਤਿਸ ਆਗੈ ਧਰੈ ।।੬੩।। ਮਨ ਕੌ ਲੋਭ ਵਿਖਿਆ ਕਰਿ ਫੇਰੈ ।। ਇਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਝਕੌ ਵਹੁ ਘੇਰੈ ।। ਏਕ ਪੂਜਾ ਮੁਝ ਪਾਠ ਕਰ ਕਰਤੇ ।। ਬੇਦ ਰੁਚਾ ਅਸਤੋਤ੍ਰ ਪੜਤੇ ।।੬੪।। ਸਹੰਸ੍ਰੀ ਰਖਿਆ ਅਉਰ ਪੁਰਾਣੁ ।। ਅਉਰ ਸਲੋਕੁ ਬਹੁ ਕਰੈ ਬਖਾਨ ।। ਐਸੇ ਮੇਰੇ ਤਾਈ ।। ਜੋ ਚਿਤਵੈ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਈ ।।੬੫।। ਪੂਜੈ ਏਕ ਮੁਝ ਅਉਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ।। ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਿਉ ਕਰੈ ਪਿਆਰ ।। ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਰਾਇਣ ਆਖੈ ।। ਮੇਰੇ ਬਿਸਨ ਪਦ ਮੁਖ ਸੋ ਭਾਖੈ ।।੬੬।। ਗਾਵੈ ਸਦਾ ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਵੈ ।। ਜੋ ਚਾਹੈ ਸੋਈ ਕਛੁ ਪਾਵੈ ।। ਏਕ ਪੂਜਾ ਮੁਝ ਗਿਆਨ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ।। ਭਗਵਤ ਕਥਾ ਨਿਤ ਬਖਾਨੈ ।।੬੭।। ਗੋਸਟ ਕਰੇ ਸਾਧੌ ਕੇ ਸਾਥ ।। ਭਾਗਵਤ ਬਚਨ ਕੀ ਆਖੈ ਗਾਥ ।। ਜੋ ਵਹੁ ਕਹੀ ਸਾਧ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ ।। ਮਨ ਮੋ ਪੜਿ ਪੜਿ ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਵੈ ।।੬੮।। ਗਿਆਨ ਜਗ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ।। ਗਿਆਨ ਕਰੇ ਪਾਵੈ ਆਰਾਮ ।। ਏਕ ਪੂਜੈ ਮੋਹਿ ਮਨ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਭਾਖੈ ਰਾਮੁ ਸਭੀ ਕਛੁ ਆਹਿ ।।੬੯।। ਪੂਜਾ ਏਕ ਬ੍ਰਤੋ ਸੋ ਕਰੈ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਪ ਬ੍ਰਿਤੋ ਤੇ ਝੜੇ ।। ਏਕ ਪ੍ਰਾਨ ਅਪਾਨ ਮੈਂ ਹੋਮੈ ।। ਦੋਨੋਂ ਜੋੜ ਪਾਪ ਮਨ ਧੋਵੈ ।।੭੦।। ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਤੂੰ ਜਗ ਜਾਨ ।। ਮੇਰੇ ਨਮਿਤਿ ਸਭ ਜਗ ਕਰਾਨ ।। ਜਾਨੋ ਸਭ ਜਗੋਂ ਕੋ ਆਪ ।। ਤਿਨ ਜਗੋਂ ਕਾ ਕਹੌ ਪ੍ਰਤਾਪ ।।੭੧।। ਏ ਸਭ ਜਗ ਮੁਕਤਿ ਕੇ ਦਾਤੇ ।। ਅਕਾਮ ਜਗ ਕਰਿ ਮੁਝ ਸੈ ਮਾਤੇ ।। ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਰਤੇ ਜਗ ਮਾਹੀ ।। ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਦਾਹੀ ।।੭੧।। ਜਬ ਲਗ ਜੀਵੈ ਜਗ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਤਿਨ ਕਾ ਜੀਵਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਹਿ ।। ਮੇਰੀ

ਭਗਤਿ ਨਮਿਤਿ ਵਹੁ ਜੀਵੈਂ ।। ਮੁਝ ਪੂਜਾ ਕਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈਂ ।। ਮੁਝ ਇਸਥਾਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਂ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨ ਸਭ ਆਪਾ ਖੋਵੈਂ ।।੭੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਪੂਜਾ ਮੁਝ ਨਾ ਕਰੈ ਤਿਨ ਕੌ ਕਿਆ ਮੁਖ ਹੋਇ ।। ਏਤ ਲੋਕ ਦੁਖ ਪਾਇਕੈ ਆਗੈ ਚਲੈ ਪਤਿ ਖੋਇ ।।੭੪।। ਸੋਰਠਾ ।। ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਗ ਜੈਸੇ ਪਾਰਥ ਮੈਂ ਕਹੈ ।। ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਹਿਓ ਇਹ ਗਤ ਆਦਿ ਕਲਪ ਜਵ ਉਪਜਿਉ ।।੭੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗਿਆਨ ਸਭੂ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮ ਧਾਰੋ ਮੀਤੁ ।। ਗਿਆਨ ਜਗ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲਾ ਧਾਰੇ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਇ ਚੀਤ ।।੭੬।। ਗਿਆਨ ਜਗ ਇਸ ਆਖੀਐ ਜਾਨੈ ਸਭ ਹੀ ਰਾਮ ।। ਜੋ ਕਧੁ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਤਾ ਸਭ ਕੇ ਮਧਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ।।੭੭।। ਟਿਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪੂਰਨ ਜਗ ਇਹ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸਭ ਪਾਛੈ ਇਸ ਹੋਇ ।। ਸਭ ਜਗ ਗਿਆਨ ਨਮਿਤਿ ਹੈ ਗਿਆਨ ਮੁਕਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ।।੭੮।। ਸੋਰਠਾ ।। ਜਿਨ ਨੇ ਧਾਰਿਆ ਗਿਆਨ ਸਕਲ ਜਗ ਤਿਨ ਤੇ ਰਹੈ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਇਉਂ ਜਾਨ ਗਿਆਨ ਜਗ ਹੈ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ।।੭੯।। ਸੋਰਠਾ ।। ਜਬ ਗਿਆਨ ਉਪਜਿਓ ਮੀਤ ਸਕਲ ਕਰਮ ਤਬ ਛੁਟ ਗਏ ।। ਇਹੁ ਰਾਖੋ ਤੁਨ ਚੀਤ ਜੈਸੇ ਅਬ ਮੈਂ ਭਾਖ ਹੌ ।।੮੦।। ਕਵਿਤ ।। ਜੈਸੇ ਖੂਏ ਖੋਦਨ ਨਮਿਤਿ ਆਇਧਿ ਪਕੜਿ ਲਏ ਤੋਇ ਆਇਓ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਮਾਹਿ ਆਇਧਿ ਛਾਡ ਦੀਓ ਹੈ ।। ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਕਾਰਨ ਅਨੇਕ ਕਰਮ ਜੀਵ ਕਰੈ ਗਿਆਨ ਜਬ ਪ੍ਰਕਾਸਿਓ ਸਭ ਕਰਮ ਬੰਧ ਗਇਓ ਹੈ ।। ਵਹੀ ਚਿਦਾਨੰਦ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਪਨੈ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਭਇਆ ਅਪਨੇ ਬੀਚਾਰ ਤੇ ਗਿਆਨ ਖੰਡਾ ਲੀਓ ਹੈ ।। ਸਤ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਅਦ੍ਵੈਤ ਹੈ ਵਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਪਨੇ ਸੌ ਜਾਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਧ ਪੀਓ ਹੈ ।।੮੧।। ਚੌਪਈ ।। ਜਿਨ ਮੌ ਜਾਨ ਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆਨ ।। ਤਿਨ ਕੌ ਬ੍ਰਹਮ ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਜਾਨ ।। ਆਗੈ ਉਸ ਤੇ ਜੇ ਕੋ ਲੇਵੈ ।। ਵਹੁ ਗਿਆਨੀ ਤਿਸ ਕੌ ਵਹੁ ਦੇਵੈ ।।੮੨।। ਅਬ ਜੋ ਜੁਗਤ ਕਹੌ ਤੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਅਤਿ ਆਹਿ ।। ਲੇਨਹਾਰ ਪੁਰਖੁ ਜੋ ਹੋਇ ।। ਨਮਾਮ ਕਰੈ ਗਿਆਨੀ ਕੌ ਸੋਇ ।।੮੩।। ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰੈ ਅਰਦਾਸਿ ।। ਮੈਂ ਸੇਵਕੁ ਆਇਆ ਤੁਮ ਪਾਸਿ ।। ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਜੀ ਦੀਨ ਦਇਆਨ ।। ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ।।੮੪।। ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਮੁਝ ਗਿਆਨ ਸੁਣਾਵਹੁ ।। ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਤਪਤਿ ਮਿਟਾਵਹੁ ।। ਏਤੀ ਅਰਦਾਸਿ ਸੇਵਕ ਜਬ ਕਰੈ ।। ਬੇਨਤੀ ਕਰਿ ਤਿਸੁ ਪਾਈ ਪਰੈ ।।੮੫।। ਆਗੈ ਗੁਰੂ

ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਬਾਤ ।। ਤਿਸਕੀ ਬੁਧ ਸੁਣੋ ਹੇ ਤਾਤ ।। ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਕਹੈ ਬਹੁ ਭਲਾ ।। ਧੰਨ ਸੇਵਕ ਤੁਧ ਕੁਲ ਸਭ ਭਲਾ ।।੮੬।। ਮੁਝ ਪਰ ਤੁਮ ਬਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ।। ਤੁਮ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇ ਗਾਵਉ ਹਰੀ ।। ਅਦ੍ਵੈਤ ਮਹਿਮਾ ਮੁਝ ਭਾਖਣ ਲਾਗੈ ।। ਕਹਤੇ ਸੁਨਤੇ ਸੋ ਵਡਭਾਗੇ ।।੮੭।। ਮੇਰੇ ਜਾਨਨ ਕਾ ਜੋ ਗਿਆਨ ।। ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਨ ।। ਮੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਮਾਇਆ ਤਿਸ ਨਰ ਕੋ ।। ਤਿੰਨ ਜਾਨੈ ਵਹੁ ਆਤਮ ਪਰ ਕੌ ।।੮੮।। ਹੇ ਪਾਂਡਵ ਸੋ ਇਹੁ ਹੈ ਗਿਆਨ ।। ਸਰਬ ਸਧ ਮੁਝ ਹੀ ਕੇ ਮਾਨ ।। ਸਰਬ ਮਾਹਿ ਜੋ ਆਤਮ ਪੇਖੈ ।। ਅਪਨੇ ਮਧਿ ਭੀ ਆਤਮ ਦੇਖੈ ।।੮੯।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ਸ੍ਵੈਯਾ ।। ਜੀਵਨ ਮੈਂ ਜਲ ਮੈ ਥਲ ਮੈਂ ਸਭ ਰੂਫਨ ਮੈਂ ਅਰੁ ਭੂਪਨ ਮਾਹੀ ।। ਸੂਰਜ ਮੈਂ ਸਸ ਮੈਂ ਨਭ ਮੈਂ ਜਹ ਹੇਰੋ ਚਿਤ ਲਾਇ ਤਹਾਹੀ ।। ਪਾਵਕ ਮੈਂ ਅਰ ਪਵਨ ਹੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤਲ ਮੈਂ ਨ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਹੀ ।। ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਸਭ ਹੂੰ ਕੇ ਬਿਖੈ ਕਿਛੁ ਪਾਹਨ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਹੀ ।।੯੦।। ਮੇਰਾ ਇਹ ਸਰੂਪ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ।। ਤਿਸਕਾ ਫਲ ਅਬ ਆਗੇ ਗਾਇਆ ।। ਜਿਨ ਹਉ ਬਾਸਦੇਵ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ।। ਤਿਸ ਕਾ ਰਿਦਾ ਅਦ੍ਵੈਤ ਸੋ ਮਾਨਿਆ ।।੯੧।। ਜਦਪ ਤਿਨ ਬਪ ਮੈਂ ਅਘ ਕੀਏ ।। ਪਾਪ ਕਮਾਏ ਪਾਪ ਹੀ ਪੀਏ ।। ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਹੋ ਰਹਿਆ ।। ਫਿਰ ਮੇਰਾ ਜਾਨਨ ਤਿਨ ਲਹਾ ।। ੯੨।। ਸੋ ਮੇਰੇ ਜਾਨਨ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।। ਸਕਲ ਪਾਪ ਤਿਸ ਜਾਵੈ ਛਾਡਿ ।। ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੁਕਤ ਵਹੁ ਭਇਓ ।। ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਰਮ ਤਿਨ ਦਹਿਓ ।।੯੩।। ਗਿਆਨ ਨਾਮ ਨਉਕਾ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਚੜ ਕਰਿ ਪਾਪ ਤੀਰ ਤਰ ਜਾਹਿ ।। ਜਨ ਗਏ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਨ ਮਹਿ ਕਰਮ ।। ਸੋ ਬੀਚਾਰ ਤੇ ਨਾਸੈ ਭਰਮੁ ।।੯੪।। ਜਿਉਂ ਕਾਸਟ ਕੋ ਅਗਨ ਜਲਾਵੈ ।। ਤਿਉਂ ਗਿਆਨ ਤੇ ਪਾਪ ਮਿਟਿ ਜਾਵੈ ।। ਗਿਆਨ ਤੁਲ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹਿ ।। ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ਆਪ ਕੋ ਪਾਹਿ ।।੯੪।। ਪਵਿਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਕੇ ਸਮ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ।। ਗਿਆਨ ਬਲ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਲਹੀਐ ।।੯੬।। ਸੋਰਠਾ ।। ਗਿਆਨ ਪਾਵਨ ਕੀ ਗਾਥ ਪਾਰਥ ਤੁਝ ਕੌ ਕਹਤ ਹੌ ।। ਮਨ ਜੋੜੇ ਮੁਝ ਸਾਥ ਜੋਗੀ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ।।੯੭।। ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਮੀਤ ਕਰੈ ਹੈ ਮੇਰਾ ਸਿਮਰਨੁ ।। ਸਿਮਰਨੁ ਉਪਜਿਓ ਗਿਆਨ ਵਿਨਾਸਿਓ ਸਭੁ ਤਿਹ ਤਿਸਰਣੁ ।। ਏਕ ਬਾਰ ਕੇ ਸਿਮਰਣੇ ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ ਨ ਉਪਜਈ ।। ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਮੁਝ ਸੇਵੈ ਗਿਆਨ ਹਿਰਦੈ

ਤਬ ਬਾਸਈ ।। ਅਬ ਜਿਸ ਕਰਿ ਗਿਆਨ ਮਨ ਆਵੈ ਸੋਈ ਕਹੌ ਪ੍ਰਦਿਧ ।। ਮੁਖ ਸੁਨਨੇ ਸਰਧਾ ਕਰੈ ਵਰਨੀ ਜੈਸੀ ਬਿਧਿ ।।੯੭।। ਚੌਪਈ ।। ਮਨ ਚਿਤਵਨ ਤੇ ਵਰਜ ਕਰਿ ਰਾਖੈ ।। ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚਾਖੈ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਰਜੈ ਬਿਖਿਓ ਮਾਹੀ ।। ਤਿਸ ਕੌ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਹੀ ।। ੯੮।। ਜਿਸ ਨਰ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਮਨ ਧਾਰਾ ।। ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਸੁਨ ਪਾਰਥ ਪਿਆਰਾ ।। ਅਰੁ ਬਹੁ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ।। ਗਿਆਨ ਧਾਰੇ ਤੇ ਉਤਮੁ ਸੋਇ ।।੯੯।। ਤ੍ਰਿਗੁਨ ਸਈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਮਾਇਆ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਤਰਿ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ । ਸਭ ਤਰੰਗ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਟ ਗਏ ।। ਤਬ ਗਿਆਨੀ ਮੁਕਤਿ ਵਹੁ ਭਏ ।।੧੦੦।। ਬੋਲਨ ਲਾਗੇ ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ ।। ਸੁਨਨੇ ਹੀ ਤੇ ਸਾਂਤ ਕੋ ਪਾਨ ।। ਜਬ ਵਹੁ ਸੁਨੈ ਅਤਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਇ ।। ਤਾਤਕਾਲ ਮੁਕਤਿ ਸੁਖ ਪਾਇ ।।੧੦੧।। ਜੇ ਕੋ ਹੋਵੈ ਮੂਰਖ ਅਗ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਨਾਹੀ ਤਗ ।। ਚਿੰਤਾ ਹੀ ਮਹਿ ਗਮਨ ਵਹੁ ਰਹੈ ।। ਮੇਰੇ ਬਿਖੈ ਸੰਦੇਹ ਏਹ ਕਹੈ ।। ਕਿਆ ਜਾਨੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕਹਾ ।। ਕਿਸੀ ਨ ਪਾਇਆ ਮੈਂ ਕਿਆ ਲਾਹਾ ।। ਜਿਸ ਕੀ ਐਸੀ ਬੁਧ ਮਲੀਨ ।। ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਇਹੁ ਹਿਰਦੈ ਚੀਨ ।।੧੦੩।। ਦੋਨੋਂ ਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਹ ਸੁਖ ਨਾਹੀ ।। ਦੁਖੀ ਰਹੈ ਅਰੁ ਬਹੁ ਪਛੁਤਾਹੀ ।। ਸੋ ਸਰੂਪ ਅਪਨੇ ਤੇ ਭੂਲੇ ।। ਮ੍ਰਿਤ ਭਏ ਵਹੁ ਜਮ ਪੁਰ ਝੂਲੇ ।।੧੦੪।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਬਾਚ ਚੌਪਈ ।। ਮ੍ਰਿਤ ਾਰਥ ਅਬ ਟੀਕਾ ਕਾਰ ।। ਐਸੀ ਬਿਧ ਅਬ ਕਹੀ ਬੀਚਾਰ ।। ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਅਬ ਬਪ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਸਦਾ ਅਕਾਲ ਵਹੁ ਨਿਰ ਹੀ ਆਹਿ ।। ਦੇਹ ਸਾਜ ਮਾਇਆ ਸੰਗ ਰਚੈ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਮਹਿ ਪਚੈ ।।੧੦੫। ਕਹੈ ਦੇਹ ਮੈਂ ਹੋ ਬਰਨ ਆਸ੍ਰਮ ।। ਏਹੀ ਅਗਿਆਨ ਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਧਰਮ ।। ਆਪ ਤੇ ਭਲਾ ਦੇਹ ਹੀ ਮਾਨੈ ।। ਏਹੀ ਮ੍ਰਿਤ ਬਿਬੇਕੀ ਜਾਨੈ ।।੧੦੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਸਕੋ ਉਪਜਿਓ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ।। ਅਦ੍ਵੈਤ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਸਚੈ ਤੂ ਮਾਨ ।।੧੦੭।। ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਅਪਨਾ ਉਸ ਪਾਇਆ ।। ਏਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬੇਦੋਂ ਕਹਿ ਗਾਇਆ ।।੧੦੮।। ਗੋਬਿੰਦ ਬਾੜ ਅਉਰ ਕਛੁ ਜਾਨੈ ।। ਸੋਈ ਮ੍ਰਿਤ ਬਬੇਕੀ ਮਾਨੈ ।।੧੦੯।। ਤਾਂਤੇ ਸਭੁ ਕਛੁ ਗੋਬਿੰਦ ਜਾਨੋ ।। ਸਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਏਕ ਹੀ ਮਾਨੋ ।।੧੧੦।। ਅਜਾਪ ਅਰੂਪ ਅਨਾਮ ਅਨੂਪ ।। ਜਬ ਚਿਤਵੈ ਤਬ ਧਰੈ ਸਰੂਪ ।।੧੧੧।। ਰੂਫ ਧਾਰ ਨਾਨਾ ਬਿਧਿ ਹੋਵੈ ।। ਰੂਪ ਤਿਆਰੈ ਤਬ ਸੁਖ ਸੋਵੈ ।।੧੧੨।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਰ ।।

ਦੋਹਰਾ ।। ਮੁਝ ਕੌ ਜਜੈ ਗਿਆਨ ਸੋ ਜਾਨੈ ਮਨ ਹੀ ਮਾਹਿ ।। ਮੇਰੇ ਸਿਮਤਨ ਸੋ ਜੁੜੈ ਉਸਤਤਿ ਤਿਸ ਅਬ ਗਾਹਿ ।।੧੧੩।। ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਮੁਝ ਭਜਨ ਸੋ ਜੁੜਿਆ ਦਿਨ ਅਰ ਰਾਤਿ ।। ਲੀਨ ਭਇਆ ਵਹੁ ਮੁਝ ਬਿਖੈ ਸੁਨਹੋ ਅਰਜਨ ਤਾਤ ।।੧੧੪।। ਮਨ ਤੇ ਉਠੇ ਸਕਲ ਕਰਮ ਸੋ ਮਨ ਮੁਝ ਮੈਂ ਲੀਨ ।। ਕਟੇ ਕਰਮ ਤਿਸ ਜਨਮ ਕੈ ਜਿਨ ਇਹ ਨਿਹਚਾ ਕੀਨ ।। ੧੧੪।। ਮੇਰੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਤੇ ਸੰਸਾ ਰਹੈ ਨ ਕੋਇ ।। ਕਾਟੇ ਜੋਗ ਮੁਝ ਸ ਕਰਮ ਗਿਆਨ ਸੰਦੇਹ ਸਭ ਖੋਇ ।।੧੧੬।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਹੇ ਸਖੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤੁਝ ਰਿਦੈ ਸੰਸੈ ਮਾਹਿ ।। ਸਭ ਸੰਦੇਹ ਤੁਝ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਅਗਿਆਨ ਹੀ ਤੇ ਆਹਿ ।।੧੧੭।। ਗਿਆਨ ਖੜਗ ਕੋ ਪਕੜਿ ਕੈ ਸਭ ਸੰਦੇਹ ਕਟਿ ਡਾਰ ।। ਐਸੇ ਗਿਆਨ ਕੀ ਅਗਨ ਸੌ ਅਘ ਬਨ ਕੌ ਤੂੰ ਜਾਰ ।।੧੧੮।। ਲਾਭ ਅਲਾਭ ਤਿਆਗ ਕੈ ਉਠ ਤੂੰ ਜੁਧ ਕਰ ਮੀਤ ।। ਤੇਰੀ ਕਲਿਆਨ ਹੈ ਇਸੀ ਮੋਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।।੧੧੯।। ਸੋਰਠਾ ।। ਏਹ ਬਚਨ ਭਗਵਾਨ ਪਾਰਥ ਪ੍ਰਤਿ ਜਬ ਕਹਿ ਰੇ ।। ਸੁਨਿ ਕਰਿ ਕਹੇ ਬਖਾਨ ਪਾਰਥ ਕੇਸੂਰਾਇ ਸੋ ।।੧੨੦।। ਚੌਪਈ ।। ਚਤੁਰਥ ਧਿਆਇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਮੀਤਾ ।। ਸੋ ਸੰਬਾਦ ਮਾਧਵ ਜੂ ਕੀਤਾ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਬਾਤ ਸਭ ਤਿਸੈ ਬਖਾਨੀ ।। ਜਿਨਕੇ ਭਾਗ ਤਿਨਹੁ ਨੇ ਜਾਨੀ ।। ਜੇ ਕੋ ਸੁਨੈ ਅਰ ਮਨ ਬਸਾਵੈ ।। ਈਹਾਂ ਸੁਖ ਆਗੈ ਜਸੁ ਪਾਵੈ ।। ਆਗੈ ਪੀਛੈ ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਨ ਕਾ ਏਹੋ ਮਰਮੁ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋ ਰਹੈ ।। ਜੇ ਕੋ ਧਾਰੈ ਸੁਣੈ ਅਰ ਕਹੈ ।। ੧੨੧।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪਨਿਖਤ੍ਰਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਬਾਦੇ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰਾਖੰਡੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਚਤੁਰਥੋ ਧਿਆਇ ।। ਆਗੈ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਅਬ ਚਉਥੇ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਿਤਾ ਹੌਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਜੋ ਜੀਵ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਅੰਗੋਂ ਸੇ ਅਥਵਾ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਜੋ ਕੋਈ ਛੁਹੇ ਸੋ ਭੀ ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਛੁਟਤਾ ਹੈ ਮੁਕਤ ਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਬੋਲੀ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਗੀਤਾ ਕੇ ਪਾਠ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਚਰਨ ਛੁਹੇ ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਕਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ।। ਏਕ ਪੂਰਬਲੀ ਕਥਾ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਕਹਿਤਾ ਹੌਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਏਕ ਭਗੀਰਥੀ ਗੰਗਾ ਜੀ ਨਦੀ ਤਿਸਕੇ ਨਿਕਟਿ ਕਾਸੀ ਨਾਮ ਨਗਰੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਏਕ ਜਾਤ ਕਾ ਬਾਣੀਆ ਨਾਮ ਤਿਸਕਾ ਭਰਥ

ਸੋ ਓਹਾ ਰਹਤਾ ਥਾ ਸੋ ਉਸਕਾ ਨੇਮੁ ਥਾ ਜੋ ਨਿਤ ਇਸਨਾਨ ਕਰੇ ਅਰ ਗੀਤਾ ਕਾ ਅਧਿਆਇ ਚਉਥਾ ਪਾਠ ਕਰੇ ਸੋ ਬਡਾ ਤਪਸੀ ਥਾ ਸੋ ਏਕ ਦਿਨ ਬਨ ਕੀ ਸੈਲ ਕਰਨੇ ਕੋ ਗਇਆ ਬਨ ਕੇ ਸੁਖ ਦੇਖਕੇ ਤਹਾਂ ਤਿਸ ਕੌ ਧੂਪ ਲਾਗੀ ਗਰਮੀ ਕਰਿ ਵਿਆਕੁਲ ਭਇਆ ਤਬ ਬਿਰਛ ਕੀ ਛਾਇਆ ਤਲੇ ਆਨ ਬੈਠਾ ਦੋ ਬ੍ਰਿਛ ਸਘਨ ਥੇ ਨਜੀਕ ਨਜੀਕ ਥੇ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋਇ ਰਹਿਆ ਇਸਕੇ ਅੰਗ ਛੁਹਤੇ ਹੀ ਦੋਨੋਂ ਬੇਰੀ ਸੂਕ ਗਈ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਪਵਨ ਚਲੀ ਓਹੁ ਦੋਨੋ ਬੇਰੀ ਅਰੜਾਇਕੈ ਧਰਤੀ ਪਰ ਗਿੜ ਪੜੀ ਦੋਨੋਂ ਬੇਰੀ ਕੀ ਦੇਹ ਛੂਟੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੇ ਘਰ ਕੰਨਿਆਂ ਦੋਨੋਂ ਭਈ ਸੋ ਏ ਦੋਨੋਂ ਬਾਲਪਨ ਸੋ ਤਪਸਿਆ ਕਰਤੀ ਰਹੈ ਜਬ ਵਡਿਆਂ ਭਈਆਂ ਤਬ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰੀ ਤੁਮਾਰਾ ਹਮ ਕਾਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਕੰਨਿਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਹਮ ਵਿਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰੇਂਗੀ ਹਮਾਰੈ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕ ਕਾਮਨਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਤੋ ਹਮ ਆਪਣਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲ ਮਾਨੈ ਸੋ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਕੰਨਿਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਹਮ ਵਿਵਾਹ ਨ ਕਰੇਂਗੀ ਦੋਨੋਂ ਕੰਨਿਆਂ ਕੋ ਅਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸੁਧ ਯਾਦ ਰਹੀ ਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੀ ਰਹੈਂ ਜਿਸ ਸਾਧ ਨੇ ਹਮ ਕੌ ਬੇਰੀ ਕੀ ਦੇਹ ਤੇ ਛਡਾਇਆ ਹੈ ਹੋਵੈ ਤੋ ਉਸ ਸਾਧ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨੁ ਕਰੈਂ ।। ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਕੰਨਿਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜੇ ਤੁਮ ਆਦਿਆ ਦੇਵੋ ਤੋ ਹਮ ਤਿਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੈਂ ਤਬ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਬੋਲੇ ਭਲੀ ਬਾਤਿ ਹੈ ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੋ ਤਬ ਓਹ ਦੋਨੋਂ ਕੰਨਿਆਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਆਗਿਆ ਲੈ ਕਰਿ ਚਲੀਆਂ ਸੋ ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਤੀ ਕਾਂਸੀ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਆਈਆਂ ਜੋ ਦੇਖੈ ਤੋ ਓਹੀ ਤਪਸੀ ਬੈਠਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹਮ ਕੌ ਬੇਰੀ ਕੀ ਜੋਨਿ ਤੇ ਛੁਡਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਕੰਨਿਆਂ ਤਿਸ ਤਪਸੀ ਕੇ ਨਿਕਟਿ ਆਇਆਂ ਡੰਡਵਤ ਕਰੀ ਚਰਨੋਂ ਲਾਗੀਆਂ ਬਹੁਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਧੰਨ ਹੋ ਤੁਮ ਜੋ ਹਮ ਕੌ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਪਸੀ ਬੋਲਿਆ ਤੁਮਕੌਨ ਹੋ ਮੈਂ ਤੁਮ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ।। ਤਬ ਕੰਨਿਆਂ ਬੋਲਿਆਂ ਹਮ ਤੁਮ ਕੋ ਜਾਨਤੀ ਹੈਂ ਹਮ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਬੇਰੀ ਥੀ ਤੁਮ ਏਕ ਦਿਨ ਬਨ ਮੈਂ ਆਏ ਥੇ ਜਬ ਧੂਪ ਲਗੀ ਤਬ ਤੁਮ ਬੇਰੀ ਕੀ ਛਾਂਹ ਤਲੇ ਆਂ ਬੈਠੈ ।। ਤਬ ਤੁਮਾਰੇ ਅੰਗ ਹਮ ਕੋ ਲਾਗੇ ਤਿਸੀ ਸਮੇਂ ਬੇਰੀ ਕੀ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੀ ਕੰਨਿਆਂ ਭਈ ਸੋ ਤੁਮਾਰੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ।। ਤਬ ਤਪਸੀ ਬੋਲਿਆ ਮੁਝ ਕੋ ਤੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕੀ ਖਬਰ ਨਾਹੀਂ ।। ਅਬ ਕਛੁ ਆਗਿਆ ਕਰੋ ਤੋ ਤੁਮਾਰੀ

ਸੇਵਾ ਕਰੇਂ ਤਬ ਕੰਨਿਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਹੇ ਤਪਸੀ ਜੀ ਤੁਮ ਹਮ ਕੋ ਗੀਤਾ ਕੇ ਚਉਥੇ ਧਿਆਇ ਕਾ ਪੁੰਨ ਫੇਰਿ ਦੇਵੋ ਅਉਰ ਐਸੇ ਕਹੋ ਜੋ ਤੁਮ ਇਸ ਦਹੀ ਕੋ ਛੋਡੋ ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਵੌ ।। ਆਵਾ ਗਮਨ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਵੋ ।। ਤਬ ਤਪਸੀ ਬੋਲਿਆ ਅਵਸਮੇਵ ਐਸੇ ਹੀ ਬੋਵੈ ਗੀਤਾ ਕੇ ਚਉਥੇ ਧਿਆਇ ਕਾ ਪੁੰਨ ਮੈਂ ਨੇ ਤੁਮ ਕੋ ਦੀਆ ਤੁਮ ਆਵਾਗਵਨ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਵੋ ।। ਇਤਨਾ ਕਹਤੇ ਹੀ ਵਿਮਾਨ ਆਇਆ ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਬੈਠਕੇ ਵੈਕੁੰਠ ਕੌ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ।। ਆਵਾਗਵਨ ਸਿਉਂ ਰਹਤ ਭਈਆਂ ।। ਤਬ ਤਪਸੀ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਨ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਜੋ ਚਉਥੇ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਐਸਾ ਹੈ ਤਬ ਮਨ ਵਚਨ ਕਰਮ ਕਰਿ ਕੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਿਉ ਪਾਠ ਕਰਣੇ ਲਗਾ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਲਛਮੀ ਚਉਥੇ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਨੇ ਤੁਝ ਕੋ ਕਹਿ ਸੁਣਾਇਆ ।।੪।। ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੂਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਬਾਦੇ ।। ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਲ ਉਤੁਰਥੋ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤ ।।

ਆਗੈ ਪੰਚਵਾਂ ਚਲਿਆ ।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਰ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਮਾਧਵ ਤੁਮ ਕਹਤ ਹੋ ਸਗਲੇ ਕਰਮ ਤਿਆਗ ।। ਸੰਨਿਆਸੀ ਪਦ ਧਾਰਿਕੈ ਆਤਮ ਮਹਿ ਨਿਤ ਲਾਗ ।।੧।। ਬਹੁੜ ਕਹੋ ਉਠ ਜੁਧ ਕਰ ਖਤ੍ਰੀ ਦੇਹ ਏਹ ਧਰਮ ।। ਮਿਸ੍ਰਤ ਬਾਤੈਂ ਆਖਕੈ ਮੋਹਿ ਉਪਜਾਵਹੁ ਭਰਮੁ ।।੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਨਿਸਚੈ ਕਰਿ ਇਕ ਬਾਤ ਸਧਸੂਦਨ ਮੁਝਕੋ ਕਹੌ ।। ਕਲਿਆਨ ਹੋਇ ਮੁਝ ਤਾਤ ਜਾਤੇ ਸੰਸਾ ਨ ਰਹੈ ।।੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਧਸੂਦਨ ਏਹ ਸੁਨਤ ਹੀ ਭਾਖੈ ਅਰਜਨ ਮਾਹਿ ।। ਸੁਨ ਪਾਰਥ ਅਬ ਤੁਝ ਕਹੋ ਜੈਸੇ ਨਿਸਚੈ ਆਹਿ ।।੪।। ਚੌਪਈ ।। ਕਰਮ ਫਲ ਤਿਆਗ ਨਾਮ ਸੰਨਿਆਸ ।। ਤਿਸ ਮੈਂ ਹੋਇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ।। ਸਤ ਕਰਮ ਹੈ ਈਸਰ ਅਰਥ ।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਤਿਸ ਨਾਮ ਸਮਰਥ ।।੫।। ਜੋਗ ਅਰਥ ਜੁੜਨੇ ਕਾ ਮੀਤ ।। ਗਿਆਨ ਨਾਮ ਜਾਨਨ ਧਰ ਚੀਤ ।। ਜੇ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਦੂਜੈ ਮਾਹਿ ।। ਮਿਲਨ ਬਾਤ ਤਿਸ ਤੇ ਉਠਿ ਜਾਹਿ ।।੬।। ਜੋਗ ਕਰਮ ਤੇ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਤਬ ਕਰਮ ਭੁਲਾਵੈ ।। ਕਰਮ ਜੋ ਗਅਰੁ ਤਿਆਗ ਸੰਨਿਆਸ ।। ਦੇਵੈ ਪਰਮ ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਬਾਸ ।।੭।। ਜਿਸਕੋ ਸਮਝ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਆਵੈ ।। ਵਹੁ ਨਰ ਕਰਮ ਮਾਹਿ ਚਿਤ ਲਾਵੈ।। ਇਹ ਬਿਧਿ ਸਤ

ਕਰਮ ਵਹੁ ਕਰੈ ।। ਮੁਝ ਅਰਪੈ ਫਲ ਮਨ ਨਾ ਧਰੈ ।।੮।। ਤਿਸਕੋ ਕਰਮ ਜੋ ਗਅਤਿ ਨੀਕਾ ।। ਕਰਤੇ ਹੋਵੈ ਸੁਖ ਮਨ ਜੀਅ ਕਾ ।। ਬਹੁੜ ਅਬ ਤਿਸਕੀ ਰਹਤ ਬਖਾਨੋ ।। ਐਸੇ ਕੋ ਸੰਨਿਆਸੀ ਜਾਨੋ ।।੯।। ਬੁਰੇ ਭਲੇ ਕਾ ਹਰਖ ਨ ਸੋਗ ।। ਲਾਭ ਅਲਾਭ ਸਮ ਤਿਸ ਹੋਗੁ ।। ਕੰਚਨ ਮਾਟੀ ਏਕ ਸਮਾਨ ।। ਜਿਸ ਭਾਸੈ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਜਾਨ ।।੧੦।। ਜੋਗ ਸਾਂਖ ਕਾ ਕਰੋ ਬੀਚਾਰ ।। ਦੋਨੋ ਏਕ ਪਾਰਥ ਮਨ ਧਾਰ ।। ਜਾਨਨ ਮਿਲਨ ਏਕ ਹੀ ਭਾਈ ।। ਵਸਤ ਏਕ ਦੋ ਨਾਮੁ ਕਹਾਈ ।।੧੧।। ਗੋਸਟ ਮੇਰੀ ਸਾਧੋਂ ਸੰਗ ਕਰੈ ।। ਸਾਧ ਨ ਮਿਲੈ ਤ ਮਨ ਮੋਂ ਧਰੈ ।। ਸਾਂਖ ਜੋਗ ਹੈ ਇਸਕਾ ਨਾਮ ।। ਨਿਤ ਅਨਿਤ ਬੀਚਾਰ ਕਰਾਨ ।।੧੨।। ਮੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਧਿਆਨ ਕੀ ਬਾਤ ।। ਜੁੜੈ ਨਿਤ ਅਰ ਇਸਥਿਤ ਆਤ ।। ਏਹੀ ਕਰਮ ਜੋਗ ਮਨਿ ਧਰੋ ।। ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਸਮ ਮਨਮੋਂ ਕਰੋ ।।੧੩।। ਸਾਂਖ ਹੋਗ ਜੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਭਾਖੈ ।। ਪੰਡਤਿ ਤਿਸਕੋ ਬਾਲਕ ਲਾਖੈ ।। ਪੰਡਤ ਕਹੈ ਦੋਊ ਸਮ ਦੇਖੈ ।। ਸਾਧਕ ਸਾਂਖ ਜੋਗ ਇਕ ਪੇਖੈ ।।੧੪।। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਹਾ ਸਾਂਖ ਸੋ ਪਾਵੈ ।। ਕਰਮ ਹੋਗੀ ਭੀ ਤਹਾਂ ਸਮਾਵੈ ।। ਜਿਨ ਸਾਂਖ ਜੋਗ ਏਕ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ।। ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਆਤਮ ਸੋ ਮਾਨਿਆ ।।੧੫।। ਛੰਦ ।। ਮੁਝ ਸਿਮਰਨ ਅਰ ਧਿਆਨ ਸਾਥ ਜਬ ਲਗ ਨਹੀਂ ਜੁੜੈ ।। ਤਬ ਲਗ ਮਾਇਆ ਜਗਤ ਸੋ ਤਿਸ ਮਨ ਨਹੀਂ ਮੁੜੈ ।। ਮਨ ਮੁੜੈ ਕੇ ਬਾਝ ਗਿਆਨ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ ।। ਕਠਨ ਕੋਇ ਤਿਹ ਤਿਆਗ ਮਨ ਬਿਖਿਆ ਸੋ ਧਾਵੈ ।। ਮੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਧਿਆਨ ਸਾਥ ਜਿਕਾ ਮਨ ਜੁੜਿਆ ।। ਜੁੜਨੇ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਨ ਬਿਖਿਆ ਤੇ ਮੁੜਿਆ ।। ਸੰਸਾਰ ਮਾਇਆ ਕੋ ਗਿਆਗ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਵਹੁ ਮਿਲੈ ।। ਸੁਖ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋਇ ਜਾਇ ਸੰਸੈ ਸਭ ਤਿਸ ਕੇ ਗਲੇ ।। ਸਿਮਰਨ ਧਿਆਨ ਕੀ ਬਾਤ ਏਹੀ ਕਹੀ ਮੈਂ ਸਤ ।। ਅਬ ਸੁਨ ਅਰਜਨ ਮੀਤ ਜੁਗਤ ਜੋਗੀ ਕੀ ਗਤਿ ।।੧੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਤੇ ਲਛਨ ਜਿਸ ਬਿਖੈ ਸੋ ਮੁਝ ਜੋਗੀ ਜਾਨ ।। ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਵਹੁ ਜੁੜ ਰਹਿਆ ਅਰੁ ਮੇਰਾ ਜਿਸ ਗਿਆਨ ।।੧੭।। ਮੇਰੇ ਜੋਗ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇ ਮਿਟਿ ਗਏ ਸਗਲੇ ਰੋਗ ।। ਹਿਰਦਾ ਤਿਸਕਾ ਸੁਧ ਭਇਆ ਨਿਹਚਲ ਹੈ ਤਿਸ ਜੋਗ ।। ੧੮।। ਐਸੇ ਮੈ ਹੋ ਆਤਮਾ ਭੂਤੋਂ ਪ੍ਰਾਣੀਓ ਮਾਹਿ ।। ਲੇਪ ਨ ਲਾਗੈ ਕਰਮ ਕਾ ਮੁਖ ਬਪ ਕਰਮ ਕਰਾਹਿ ।।੧੯।। ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਕਰੈ ਕਰਮ ਲੇਪ ਨ ਲਾਗੈ ਤਾਹਿ ।। ਏਹੀ ਬੀਚਾਰ ਬੀਚਾਰ ਕੈ ਮਨ ਕੈ ਸੰਸੈ ਦਾਹਿ

।।੨੦।। ਛੰਦ ।। ਦੇਖਨ ਸੁਨਨ ਸਪਰਸ਼ ਬੋਲਨ ਜੋ ਕਹੀਏ ।। ਪਲਕ ਫੁਰਨ ਅਰ ਸੁਆਸ ਲੇਨ ਗ੍ਰਿਹਨ ਤਿਆਗ ਜੋ ਲਹੀਏ ।। ਮੀਚਨ ਖੋਲਨ ਨੈਨ ਅਰ ਪਾਛੈ ਜੋ ਕਹਿਆ ।। ਵਰਤੈ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕਰਮ ਸੋ ਭੀਤ ਤੋਤੇ ਲਹਿਆ ।। ਜੋਗੀ ਐਸੇ ਕਹੈ ਇੰਦ੍ਰੀ ਤਤ ਗੁਣ ਮਿਲ ਵਰਤੈ।। ਮੈਂ ਸਾਖੀ ਸਭ ਮਾਹਿ ਕਰਮ ਮਿਲ ਕਰਿ ਏਹ ਕਰਤੈ ।।੨੧।। ਚੌਪਈ ।। ਇਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਹੁ ਬਪ ਭਿੰਨ ਜਾਨੈ ।। ਕਰਮ ਲੇਪ ਆਪ ਮਾਹਿ ਨ ਮਾਨੈ ।। ਨਿਰਲੇਪ ਬਪ ਮਾਹਿ ਜੋ ਰਹਿਤਾ ।। ਨਿਸਦਿਨ ਆਤਮ ਹੀ ਤੌ ਕਹਿਤਾ ।।੨੨।। ਤਿਸਕਾ ਚੇਤਾ ਮੇਰੇ ਮਾਹਿ ।। ਮੁਝ ਬਿਤ੍ਰੇਕ ਕੋਊ ਦੇਖੈ ਨਾਹਿ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਦੇਹ ਕੀ ਏਹ ਗਤਿ ਜਾਨੋ ।। ਬਸਤਰ ਰੀਤਿ ਦੇਹ ਕਿ ਮਾਨੋ ।।੨੩।। ਜੈਸੇ ਬਸਤਰ ਅੰਗ ਲਗਾਏ ।। ਭਿੰਨ ਦੇਹ ਬਸਤਰ ਤੇ ਪਾਏ ।। ਬਸਤਰ ਨਿਆਈਂ ਦੇਹ ਤਿਸ ਕਰੈ ।। ਬਸਤਰ ਜੁਗਤ ਬਪ ਤਿਸ ਕਰੈ ।।੨੪।। ਬਪ ਕਰਮ ਤੁਮ ਲੇਪ ਨ ਲਾਗੈ ।। ਕਮਲ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹੋ ਤਿਸ ਆਗੈ ।। ਜਿਊਂ ਜਲ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਪੰਕਜ ਰਹੈ ।। ਤਿਉਂ ਨਿਆਰਾ ਵਹੁ ਬਪ ਮੈਂ ਲਹੈ ।।੨੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਸ ਮਨਸਾ ਮੁਝ ਮਿਲਨ ਕੀ ਉਸ ਕੀ ਸੁਣ ਅਬ ਬਾਤ ।। ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਅਰ ਬੁਧ ਸੋ ਕਰਮ ਨਿਹਕਾਮ ਕਮਾਤ ।।੨੬।। ਸਤਿਕਰਮ ਜੋਗੀ ਕਰੇ ਅਰਪਣ ਮੇਰੇ ਮਾਹਿ ।। ਆਤਮ ਹੀ ਸਭ ਜਾਨਕੈ ਮਨ ਬਾਛੈ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ।।੨੭।। ਅਪਨੇ ਸੁਤਹ ਸਿਧਕੋ ਸਤ ਕਰਮ ਨਿਤ ਕਰੈ ।। ਕਰੇ ਸਮਰਨ ਮੁਝ ਬਿਖੈ ਫਲ ਤਿਸ ਚਿਤ ਨ ਧਰੈ ।।੨੮।। ਤਿਸਕੌ ਨਿਸਚਲ ਸਾਂਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੁਝ ਮੈਂ ਹੋਇ ।। ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਜੋ ਕਰਤ ਹੈ ਕਰਮ ਬੰਧ ਤਿਸ ਹੋਇ ।।੨੯।। ਜਿਸ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੇ ਸਕਲ ਕਰਮ ਅਰ ਮਨ ਕੀ ਚਿਤਵਨ ਜੋਇ ।। ਸਕਲ ਤਿਆਗੇ ਦੇਹ ਤੇ ਸੋ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੋਇ ।।੩੦।। ਸੰਨਿਆਸੀ ਸੋਈ ਜਾਨੀਐ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਜਿਸ ਨਾਹਿ ।। ਸਦਾ ਰਹੈ ਭਿੰਨ ਦੇਹ ਤੇ ਅਕ੍ਰੇ ਕਹੀਐ ਤਾ ਹੀ ।।੩੧।। ਅਪਨੀ ਸੋਭਾ ਤੁਮ ਕਹੌ ਜੋ ਮੈਂ ਅਕ੍ਰੇ ਰੂਪ ।। ਜੋ ਐਸਾ ਮੁਝ ਜਾਨਤਾ ਸੋ ਭੀ ਮੁਝੈ ਸਰੂਪ ।।੩੨।। ਮੰਗਲਛੰਦ ।।ਅਬ ਕਛੁ ਮੇਰੀ ਸੋਭਾ ਸੁਨ ।। ਜੋ ਕਹੌ ਅਪਨੇ ਗੁਨ ।। ਮੁਝ ਕੁੰ ਅਕ੍ਰੇ ਅਚਲ ਜਾਨੋ ਸੋਇ ।। ਮੁਝ ਕਰਮ ਬੰਧਨ ਨਾਹਿ ।। ਮੈਂ ਨਿਤ ਮੁਕਤਿ ਹੀ ਆਹਿ ।। ਸੰਸਾਰ ਉਤਪਤਿ ਜੋਇ ।। ਅਰ ਪ੍ਰਤਪਾਲ ਪੁੰਨ ਜੋ ਹੋਇ ।। ਸਭ ਮਾਇਆ ਮੇਰੀ ਕਰੈ ।। ਸੁਭਾਵ ਤੇਜ ਜਗ ਧਰੈ ।। ਜਿਉਂ ਕੰਨਿਆ ਹੈ ਸੁਆਰ ।। ਗੁਡੀ ਸਾਥਿ ਤਿਸ

ਹੈ ਪਿਆਰੁ ।। ਤਿਉਂ ਸੰਸਾਰ ਐਸਾ ਜਾਨ ।। ਵਹੁ ਲੇਪ ਮਾਇਆ ਮਾਨ ।। ਹਉਂ ਨਿਰਲੇਪ ਨਿਆਰਾ ਰਹੋ ।। ਨਿਰੰਜਨ ਰੂਪ ਅਪਨਾ ਕਹੌ ।। ਮੈ ਨਾ ਕਰਾਵੋ ਪਾਪ ।। ਪੁੰਨ ਨਾ ਕਰਾਵੋ ਆਪ ।। ਜਿਉ ਅਛਾਦਿਆ ਅਗਿਆਨ ।। ਵਹੁ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਨ ।। ਵਹੁ ਕਹੈ ਕਰਮ ਹਮ ਕਰੈ ।। ਨਿਰਲੇਪ ਚਿਤ ਨਾ ਧਰੈ ।। ਤਿਨ ਭਾਂਤ ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਮੀਤ ।। ਨਿਰਲੇਪ ਮੇਰੀ ਰੀਤ ।।੩੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਿ ਹਾਰ ਹੌ ਐਸਾ ਮੁਝ ਕੌ ਜਾਨ ।। ਇਸ ਜਾਨਨ ਪ੍ਰਸਾਦ ਤੇ ਨਾਮੈ ਤਿਸੈ ਅਗਿਆਨ ।।੩੪।। ਜਿਉਂ ਰਵਿ ਕੋ ਹੈ ਚਾਂਦਨਾ ਅਪਨੇ ਚਾਂਦਨ ਮਾਹਿ ।। ਤੈਸੇ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਤੇ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੀ ਆਹਿ ।।੩੫।। ਸ੍ਵੈਯਾ ।। ਬੁਧ ਨਿਸਚਾ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸਦਾ ਰਹੈ ਮੇਰੇ ਮਾਹਿ ।। ਮੇਰਾਹੀ ਨਾਮ ਭਜੈ ਮੇਰੀ ਭਾਖੈ ਮਹਿਮਾ ਜੀਉ।। ਮੇਰਾ ਹੀ ਪਹਿਚਾਨ ਕੀ ਅਗਨਿ ਭਈ ਉਸ ਹੀ ਅਗਨਿ ਸਾਥਿ ਸਕਲ ਪਾਪ ਘੋਰ ਧਮਾ ਜੀਉ ।। ਮੇਰਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਹੁ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਜਗਤ ਸਭ ਅਨਿਤ ਸਿਖਿਆ ਤਿਨ ਫੁਰਮਾਇਜੀਉ ।। ਐਸੇ ਉਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਭਈ ਜੈਸੇ ਅਬ ਕਹਤ ਹੋ ਚੀਟੀ ਅਰ ਕੁੰਚਰ ਬਿਖੈ ਨਿਰਖੈ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਜੀਉ ।।੩੬।। ਚੌਪਈ ।। ਐਸੀ ਦਿਸਟਿ ਤਿਸ ਨਰ ਕੀ ਭਈ ।। ਜੋ ਆਗੈ ਮੈਂ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਹੀ ।। ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮਨ ਕਾ ਅਉਤਾਰ ।। ਮੁਖ ਸੋ ਬੇਦ ਹੀ ਚਾਰ ।।੩੭।। ਬ੍ਰਹਮਨ ਪਰਮ ਵਿਦਿਆ ਮਾਹਿ ।। ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਅਹੰਕਾਰੀ ਨਾਹਿ ।। ਨਿੰਮ੍ਰ ਭੂਤ ਐਸਾ ਕੋ ਸਾਧੂ ।। ਐਸੇ ਬਿਰਲੇ ਬਪ ਕੋ ਲਾਧੂ ।।੩੮।। ਕੁੰਚਰ ਸੁਆਨ ਅਰ ਨੀਚ ਚੰਡਾਲ ।। ਚਤੁਰਥ ਸੁਰ ਭੀ ਹੋਵੈ ਨਾਲਿ ।। ਏਹ ਪਾਂਚੇ ਵਹੁ ਸਮਕਰਿ ਜਾਨੈ ।। ਬਿਬੇਕੀ ਐਸਾ ਪੰਡਿਤ ਮਾਨੈ ।।੩੯।। ਗਿਆਨ ਚਖ ਕਰਿ ਸਮ ਵਹੁ ਦੇਖੈ ।। ਸਭਹੂ ਨਰ ਤ੍ਰਿਅ ਸਮ ਪੇਖੈ ।। ਸਭ ਮੈਂ ਏਕੋ ਆਤਮ ਜਾਨੈ ।। ਨਾਨਾ ਦੇਹ ਕੋ ਮੂਲ ਨ ਮਾਨੈ ।।੪੦।। ਇਸ ਸਮਤਾ ਸੋ ਜਿਸ ਮੁਝ ਦੇਖਿਆ ।। ਸੋ ਨਰ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਮੈਂ ਪੇਖਿਆ ।। ਬਹੁੜ ਹਉ ਜਨਮ ਤਿਸੈ ਨਾ ਦੇਵੋਂ ।। ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਆਪ ਕਰਿ ਲੇਵਉਂ ।। ਜਿਨ ਸਭ ਸੰਤਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜਾਨਿਆ ।। ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਥ ਤਿਸਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ।।੪੧।। ਭਲੇ ਪਾਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨ ਹੋਇ ।। ਬੁਰੇ ਪਾਏ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਸੋ ਇਸਥਿਰ ਬੁਧ ਗਿਆਨੀ ਕਹੀਐ ।। ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮ ਵੇਤਾ ਕੋ ਲਹੀਐ ।।੪੨।। ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਹਿ ਇਸਥਿਤ ਜੋ ਰਹੈ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਭੋਗ ਵਹੁ ਮੂਲ ਨ ਚਹੈ ।। ਆਤਮ ਸੁਖ ਮੈਂ ਮਗਨ ਵਹੁ

ਭਇਆ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਧ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰਹਿਆ ।।੪੩।। ਜੋ ਮਨ ਚਲ ਹੈ ਬਾਛਾ ਮਾਹਿ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਜੁੜੇ ਬਾਛਾ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ ।। ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ।। ਨਿਰਬਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਵੈ ।।੪੪।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਇਹ ਸੁਖ ਜਿਸ ਪਾਇਆ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਕਾ ਤਿਸ ਸੁਆਦ ਗਵਾਇਆ ।। ਅਨਿਤ ਸੁਖ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸੁਖ ਦੁਖ ਹੈਂ ਭਾਈ ।। ਛਿਨ ਸੁਖ ਹੋਇ ਬਹੁੜ ਮਿਟਿ ਜਾਈ ।। ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੇ ਸੁਖ ਨ ਦੇਖੈ ।। ਐਸਾ ਭਗਤੁ ਵਹੁ ਮੁਝ ਕਉ ਪੇਖੈ ।। ਜਿਸਕੋ ਜਨਮ ਆਗੇ ਫਿਰਿ ਨਾਹੀ ।। ਤਿਸਕੀ ਬਾਤ ਅਬ ਤੁਝੈ ਸੁਨਾਈ ।।੪੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਲਛਨ ਮੁਕਤੇ ਪੁਰਖ ਕੇ ਅਬ ਭਾਖੋਂ ਮੈਂ ਤੋਹਿ ।। ਸੋ ਨਰ ਮੁਕਤਾ ਜਾਨੀਐ ਜਿਸ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨਹੀ ਹੋਇ ।।੪੭।। ਸੋਰਠਾ ।। ਤਿਸਕਾ ਅਬ ਦਿਸਟਾਂਤ ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਸਮਝ ਲੈ ।। ਸਮਝੇ ਹੋਵੈ ਸਾਂਤ ਜਿਹ ਬਿਧ ਸੋ ਅਬ ਕਹਤ ਹੌ ।।੪੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅੰਨ ਪਾਤ੍ਰ ਜੋ ਅਗਨ ਪਰ ਪਾਕ ਨਮਿਤ ਚੜਾਇ ।। ਕਿਣਕਾ ਤਿਸ ਸੋ ਕਾਢ ਕਰ ਦੇਖੈ ਦਿਸਟ ਲਗਾਇ ।।੪੯।। ਜੋ ਵਹੁ ਕਿਣਕਾ ਗਲ ਗਇਆ ਅਬ ਅੰਨ ਪਕਿਓ ਮੀਤ ।। ਤੈਸੇ ਜੇ ਨੀਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਧਰ ਚੀਤ ।।੫੦।। ਸਵੈਯਾ ।। ਜਿਸਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨਹੀਂ ਉਪਜੈ, ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਹੈ ਤਿਸੈ ਨੀਸਾਨੈ ।। ਸੋਈ ਨਰ ਸੁਖੀਆ ਅਰ ਮੁਕਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਅਨੂਪ ਅਰੂਪ ਪਹਿਚਾਨੈ ।। ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਮੈਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖ ਸੇਵਾ ਕੋ ਮਨ ਮੋ ਮਾਨੈ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਹੋਵੇ ਜੈਸੇ ਭਾਂਤ ਮਾਨੈ ਵਹੁ ਗਿਆਨੈ ।।੫੧।। ਚੌਪਈ । ਮਗਨ ਬ੍ਰਹਮ ਅਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਭਇਆ ।। ਸਕਲ ਅਘ ਤਿਸ ਨਰ ਕਾ ਗਇਆ ।। ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਤਿਸਤੇ ਗਤਿ ਹੋਇ ।। ਜਾਨੈ ਗੋਬਿੰਦ ਅਦ੍ਵੈ ਸੋਇ ।।੫੨।। ਬਿਖਿਆ ਤੇ ਮਨ ਜਿਸ ਨਰ ਜੀਤੋ ।। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਤਿਸ ਨਰ ਪੀਤੋ ।। ਸਭ ਪ੍ਰਾਨਿਓ ਸੋ ਤਿਸ ਨਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ।। ਕਲਿਆਨ ਸਭਹੂ ਕੀ ਬਾਛੈ ਮੀਤ ।।੫੩।। ਏਹੀ ਕਹੈ ਸਭ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਸਭ ਸੁਖੀ ਕਹਾਵੈ ।। ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਰਹਤ ਵਹੁ ਲਹੀਏ ।। ਐਸਾ ਪੁਰਖ ਚੇਤਨ ਹੀ ਕਹੀਏ ।। ੫੪।।ਮਨ ਚੇਤਾ ਤਿਸੁ ਮੁਖ ਮੈਂ ਰਾਖਿਆ ।। ਨਿਸ ਦਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਸ ਹੀ ਚਾਖਿਆ ।। ਅਉਰ ਭਾਂਤ ਇਕ ਮੁਝ ਕਉਂ ਜਾਪੈ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਸਕਲੇ ਕਾਂਪੇ ।।੫੫।। ਚਖ ਕਰਿ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਧਿਆਨ ਲਗਾਵੈ ।। ਪੰਚ ਬਾਇ ਕੋ ਸੀਸ ਚੜਾਵੈ ।। ਨਾਸਕਾ ਮਾਹਿ ਬਾਇ ਕਉ ਰਾਖੈ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਜੀਤ ਰਾਮ ਰਸ ਚਾਖੈ ।।੫੬।।

ਬੁਧ ਨਿਸਚਾ ਅਰ ਮਨ ਕਾ ਚੇਤਾ ।। ਮੇਰੇ ਬਿਖੈ ਰਾਖ ਸੁਖ ਲੇਤਾ ।। ਮੁਖ ਸੋ ਮੋਨ ਬਾਛੈ ਹੀ ਰਹਤਾ ।। ਨਿਰਭੈ ਨਿਰਮਲ ਏਕ ਪ੍ਰਭ ਕਹਤਾ ।।੫੭।। ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਗਿਆਨ ਤਿਸ ਆਵੈ ।। ਗਿਆਨ ਨ ਪਾਇ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਵੈ ।। ਸੋ ਤੋ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਹੈ ਭਾਈ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਸੋ ਜਿਸ ਮਨ ਲਾਈ ।।੫੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਅਬ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਿ ਮੇਰਾ ਕਛੁ ਪ੍ਰਤਾਪ ।। ਨਾਨਾ ਭਾਂਤ ਮੈਂ ਸਾਜ ਕੈ ਸਭ ਮੈਂ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪ ।।੫੯।। ਬਹੁ ਭਾਵਨ ਮਨ ਧਾਰ ਕੈ ਸਕਲ ਜੁਗਤ ਕੇ ਲੋਗ ।। ਕਰੇ ਤਪਸਿਆ ਮੁਝ ਨਮਿਤ ਤਿਸ ਕਾ ਭੋਗੈ ਭੋਗੁ ।।੬੦।। ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਗ ਦਾਨ ਤਿਨ ਕੌ ਭੋਗੇ ਮੀਤ ।। ਬਾਂਛੇ ਭਲਾ ਹੋਇ ਸਭੀ ਕਾ ਨ ਨਿਸਚੈ ਧਰ ਤੂੰ ਚੀਤ ।।੬੧।। ਸੋਰਠਾ ।। ਮੇਰੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜਾਨਤਾ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਟੇ ਸੰਤਾਪ ਸੰਤ ਪਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ।।੬੨।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਬਾਚ ਦੋਹਰਾ ।। ਪੰਚ ਅਧਿਆਇ ਜੋ ਕਹਾ ਸਿਨਾਇ ।। ਸੰਨਿਆਸ ਕਰਮ ਜੋਗ ਮਨ ਲਾਇ ।। ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਤਿ ਭਾਖਿਓ ।। ਖਾਲਸੇ ਕਉ ਸਭ ਹੀ ਮੈਂ ਆਖਿਓ ।।੬੩।। ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਵੈ ।।ਅਕ੍ਰੈ ਅਦ੍ਵੈਤ ਮਾਹਿ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ।। ਏਹ ਜਾਨੈ ਸਭ ਘਟ ਹੈ ਰਾਮ ।। ਰਮਤੀਤ ਅਰਥ ਰਾਮ ਕੋ ਜਾਨ ।।੬੪।। ਤਾਂਤੇ ਵਹੁ ਭੀ ਰਾਮ ਹੀ ਆਹੀ ।। ਰਾਮ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹੀ ।। ਜੋ ਇਹ ਸੁਨੈ ਅਰੁ ਮਨ ਮੋ ਧਾਰੈ ।। ਰਾਮ ਹੋਇ ਮੈਂ ਕਹੌ ਪੁਕਾਰੇ ।। ਜੇ ਕੋ ਭਿੰਨ ਦੇਹ ਤੇ ਹੋਇ ।। ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ਹੈ ਨਿਸਚੈ ਸੋਇ ।।੬੫।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪ ਨਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਬਾਦੇ ਸਾਂਖ ਜੋਗੋ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਇਸਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮੁ ਪੰਚਮੋ ਧਿਆਇ ।। ਆਗੈ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਰ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਅਬ ਪੰਚਮੇ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ਸੋ ਸੁਣੋ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨਾਮ ਉਨਕਾ ਪਿੰਗਲ ਥਾ ਸੋ ਕਰਮ ਭ੍ਰਸਟੋਂ ਕੇ ਕਰੇ ।। ਸੋ ਕੁਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਬੈਠੇ ਮਾਸ ਖਾਵੈ ਮਦਰਾ ਪਿਵੈ ।। ਤਬ ਉਸ ਪਿੰਗਲ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੋ ਪੰਚੋਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੰਗਤਿ ਸਿਉਂ ਨਿਕਾਲ ਦੀਆ ।। ਤਬ ਓਹੁ ਬ੍ਰਹਮਣ ਅਉਰ ਨਗਰ ਕੋ ਗਇਆ।। ਅਜੀਵਕਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਏਕ ਰਾਜਾ ਕੇ ਆਗੇ ਲੋਕੋਂ ਕੀਆਂ ਚੁਗਲੀਆਂ ਕਰੇ ਤਬ ਬਹੁਤ ਧਨਵੰਤ ਭਇਆ ਤਬ ਵਿਵਾਹ ਕੀਆ ।। ਸੋ ਉਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਿਭਚਾਰਣੀ ਜੈਸਾ ਉਹ ਅਧਰਮੀ ਥਾ ਤੈਸੀ ਉਸ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੀ ਉਸ

ਕੋ ਮਿਲੀ ਜੋ ਕੁਛ ਉਹ ਬ੍ਰਹਮਨ ਕਹੈ ਸੋ ਓਹ ਨ ਕਰੈ ।। ਏਹ ਕਹੈ ਤੂੰ ਬਾਹਰ ਨ ਜਾਇ ।। ਉਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਿਆ ਨ ਮਾਨੈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਣ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਲਾਗਾ ।। ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਉਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੌ ਵਿਖ ਦੇਕੈ ਮਾਰਿਆ ।। ਉਹ ਮਰ ਕੈਰਗੀਧ ਪੰਖੀ ਹੂਆ ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਪੀਛੈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੀ ਮੂਈ ਤਬ ਉਸਨੇ ਸੂਵਟੀ ਕੀ ਦੇਹ ਪਾਈ ।। ਤਬ ਤੋਤੇ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਈ ਸੋ ਏਕ ਜਾਹਗਾ ਏ ਦੋਨੋਂ ਰਹੈਂ ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਉਸ ਗੀਧ ਨੇ ਪਹਿਚਾਨੀ ਏ ਸੂਵਟੀ ਓਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਮੁਝ ਕਉ ਵਿਖ ਦੇਕੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਮਰਿਕੇ ਗੀਧ ਭਇਆ ਹੋਂ ।। ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਗੀਧ ਉਸ ਸੂਵਟੀ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਲਾਗਾ ।। ਤਬ ਸੂਵਟੀ ਭਾਗੀ ਜਾਵੈ ਗੀਧ ਪੀਛੈ ਮਾਰਤਾ ਜਾਵੈ ਤਬ ਐਸੇ ਹੀ ਗਿੜਤੀ ਪੜਤੀ ਏਕ ਸਮਾਣ ਮੈਂ ਆਈ ਊਹਾਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਣ ਜਲਿਆ ਥਾ ਸੋ ਉਸਕੀ ਖੋਪਰੀ ਮੈਂ ਮੇਘ ਕਾ ਪਾਣੀ ਭਰ ਰਹਿਆ ਥਾ ਤਬ ਏ ਸੂਵਟੀ ਉਸੀ ਖੋਪਰੀ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਗਿਰ ਪੜੀ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਪੀਛੇ ਤੇ ਗੀਧ ਆਣ ਪਹੁੰਚਾ ਲਾਗਾ ਮਾਰਨੇ ।। ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੈ ਉਸ ਖੋਪਰੀ ਕਾਜਲ ਉਛਲਕੇ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਅੰਗੋਂ ਕੋ ਲਾਗਾ ਤਿਸੀ ਸਮੇਂ ਤਤਿਕਾਲ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਦੇਹ ਛੂਟੀ ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਵਿਮਾਨ ਆਇਆ ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਬੈਠ ਕੇ ਵੈਕੁੰਠ ਕੋ ਚਲੈ ।। ਤਬ ਸੂਵਟੀ ਬੋਲੀ ਹੇ ਗੀਧ ਐਸਾ ਹਮਾਰਾ ਕਉਨ ਪੁੰਨ ਹੈ ਜੋ ਹਮ ਵਿਮਾਨ ਪਰ ਬੈਠਕੇ ਵੈਕੁੰਠ ਕੋ ਚਲੇ ।। ਹਮ ਤੋ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪੀ ਥੇ ।। ਤਬ ਗੀਧ ਬੋਲਿਆ ਮੈਂਨੇ ਭੀ ਏਹ ਚਲਿਤ੍ਰ ਜਾਨਿਆ ਨਾਹੀਂ ।। ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਪਾਰਖਦ ਧਰਮਰਾਜਾ ਪਾਸ ਲੇ ਆਏ ।। ਤਬ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਤੁਮ ਕਉਨ ਹੋ ।। ਤਬ ਗੀਧ ਬੋਲਿਆ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਹੋ ।। ਧਰਮ ਤੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੂਆ ਥਾ ਤਬ ਮੈਨੇ ਏਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਿਵਾਹੀ ਥੀ ਜੋ ਕਛੁ ਮੈਂ ਕਹੋਂ ਸੋ ਏਹ ਨ ਕਰੇ ਤਬ ਮੈਨੇ ਇਸਕੋ ਮਾਰਿਆ ਤਬ ਮੈਂ ਗੀਧ ਭਇਆ ।। ਅਰੁ ਜਬ ਏਹ ਮੂਈ ਤਬ ਤੋਤੀ ਭਈ ।। ਤਬ ਮੈਨੇ ਇਸਕੋ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ।। ਏਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੁਝਕੋ ਵਿਖ ਦੇਕੇ ਮਾਰਿਆ ਥਾ ਤਬ ਇਸਕੋ ਮੈਂ ਮਾਰਨੇ ਲਾਗਾ ।। ਤਬ ਏ ਭਾਗੀ ਏਕ ਮਸਾਣ ਮੈਂ ਚਲੀ ਗਈ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਕੈ ਗਿੜਿ ਪੜੀ ਤਹਾਂ ਮੈਂ ਭੀ ਜਾਇ ਪਹੁਤਾ ।। ਮਾਰਨੇ ਲਾਗਾ ਸੋ ਉਸ ਮਸਾਣ ਮੈਂ ਏਕ ਖੋਪੜੀ ਪੜੀ ਥੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਲ ਭਰਿ ਰਹਿਆ ਥਾ ਸੋ ਵਹੁ ਜਲੁ ਹਮ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਅੰਗੋਂ ਕੋ ਲਾਗਾ ਤਬ ਹੀ ਤਤਕਾਲ

ਓਹ ਦੇਹਿ ਛੁਟੀ ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਵਿਮਾਨ ਪਰ ਬੈਠਕੇ ਵੈਕੁੰਠ ਕੋ ਆਏ ਪਰ ਏ ਕਉਤਕ ਮੈਨੇ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ।। ਤਬ ਧਰਮਰਾਇ ਬੋਲਿਆ ਰੇ ਗੀਧ ਜਿਸਕੀ ਵਹੁ ਖੋਪਰੀ ਥੀ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੇ ਤੀਰ ਪਰ ਰਹਤਾ ਥਾ ਨਾਮ ਉਸਕਾ ਬ੍ਰਹਮਵਿੰਦ ਥਾ ਸੋ ਨਿਤ ਇਸਨਾਨ ਕਰਿਕੇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰੇ ਪਾਂਚਵਾ ਅਧਿਆਇ ਉਸਕਾ ਨੇਮ ਥਾ ਤਿਸਕੀ ਕੋਪਰੀ ਕੇ ਜਲ ਛੁਹੇ ਤੇ ਤੁਮ ਵੈਕੁੰਠ ਆਏ ਹੇ ਪਾਰਖਦੋ ਮੈਂਨੇ ਤੋ ਤੁਮਕੋ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਕਹਿਆ ਥਾ ਜੋਜੀਵਨ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇਵੈ ।। ਅਰ ਗੀਤਾ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰੇ ਨਵਧਾ ਭਗਤਿ ਕਰੈ ।। ਅਰ ਹਰਿ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਤਿਨ ਕੌ ਮੇਰੇ ਪੂਛੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਵੈਕੁੰਠ ਲੇ ਜਾਵੋ ।। ਤਬ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਆਗਿਆ ਦੀਨੀ ਇਨ ਕੋ ਵੈਕੁੰਠ ਲੇ ਜਾਵੋ ।। ਤਬ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਲਛਮੀ ਪਾਂਚਵੈ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਿਆ ਸੋ ਤੈਂ ਸੁਣਿਆਂ ।।੫।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸ਼ਰ ਸੰਬਾਦੇ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਨਾਮ ਪੰਚਮੋ ਧਿਆਇ ।।

ਆਗੈ ਛਿਹਵਾਂ ਚਲਿਆ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਰ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਆਤਮ ਜੁੜਨੇ ਕੇ ਨਮਿਤਿ ਸਤ ਕਰਮ ਜੋ ਧਾਰ ।। ਫਲ ਬਾਛੈ ਵਹੁ ਕਛੂ ਨਾਹਿ ਸੋਈ ਜੋਗੀ ਸਾਰ ।।੧।। ਸੰਨਿਆਸੀ ਸੋਈ ਜਾਨੀਐ ਜਿਸ ਕਰਮੋ ਕਾ ਫਲੁ ਤਿਆਗੁ ।। ਮੁਝ ਸੋ ਜੁੜੈ ਜੋਗੀ ਭਇਆ ਫਲ ਤਿਆਗੈ ਬੈਰਾਗੁ ।।੨।। ਜੋਗ ਸੰਨਿਆਸ ਮੇਰੇ ਮਤਿ ਐਸਾ ਅਉਰ ਭਾਂਤ ਨ ਕੋਇ ।। ਅਗਨ ਜਲਏ ਜਟਾ ਬਢਏ ਭਸਮ ਸੰਨਿਆਸ ਨ ਹੋਇ ।।੩।। ਸਲੋਕ ।। ਜੋਗੀ ਸੋ ਜਿਸ ਨਾਹੀ ਆਸਾ ਤਬ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵੈ ।। ਫਲ ਤਿਆਗੇ ਤੇ ਹੋਇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਕਹਾਵੈ ।।੪।। ਮਨ ਚਲਤੇ ਕੌ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਰਾਖੇ ਤਾ ਜੋਗੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਜਿਹ ਆਸਾ ਛਾਡੀ ਸੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਬਾਸੀ ।।੫।। ਮਨ ਚਲਤੇ ਕੌ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਰਾਖੈ ਤਾ ਜੋਗੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਜਿਹ ਆਸਾ ਛਾਡੀ ਸੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਬਾਸੀ ।।੫।। ਸਲੋਕੁ ।। ਜੋ ਚਾਹੈ ਮੁਝ ਮਿਲਨ ਕੋ ਸੋ ਇਹੁ ਕਰਮ ਕਰੇਇ ।। ਜੈਸਾ ਆਗੈ ਮੈਂ ਕਹੌ ਸੋ ਅਰਜਨ ਮੁਨ ਲੇਇ ।।੬।। ਪਉੜੀ ।। ਜੋ ਮੁਝ ਮਿਲਿਆ ਚਾਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਕਰੇ ।। ਗਿਆਨ ਨ ਸਾਕੈ ਧਾਰ ਕਰਮ ਸਭ ਚਿਤ ਧਰੇ ।। ਕਰਮ ਕਰੇ ਵਹੁ ਨਿਤ ਅਰਪੈ ਮੁਝ ਹਰੇ ।। ਨਿਹਕਾਮ ਕਰਮ ਕੀਏ ਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਜਰੇ ।। ਜੋਗ ਅਰੂੜ ਇਸ ਕਹੀਏ ਸੁਖ ਸੋਝੀ ਪੜੇ ।। ਗਿਆਨ ਜਗੈ ਘਟਿ ਮਾਹਿ ਕਰਮ ਫਿਰਿ ਨਾ ਕਰੇ ।।

ਇਛਿਆ ਜੈਸੀ ਹੋਵੈ ਵਰਤੈ ਸੋ ਨਰੇ ।। ਸਭ ਮੈਂ ਜਾਨੈ ਬ੍ਰਹਮ ਪਹਿਚਾਨੈ ਏਕ ਹਰੇ ।।੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਹੋਵੈ ਜੋਗ ਅਰੂੜ ਲਛਨ ਤਿਸ ਕਹੌ ।। ਚਲਤ ਨ ਬਿਖਿਓ ਮਾਹਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਤਿਸ ਲਹੌ ।।੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਿਨ ਆਤਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰੇ ਨ ਕੋਇ ।। ਮਨ ਮੈਂ ਉਠੈ ਨ ਬ੍ਰਿਤ ਕਛੁ ਜੋਗ ਅਰੂੜ ਹੈ ਸੋਇ ।।੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਜੋਗ ਅਰੂੜ ਬਿਖਿਓ ਸਿਉਂ ਮਨ ਰਾਖਤ ।।ਓਹੁ ਮਿਲਿਆ ਮੁਝ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ਬਿਖੈ ਸੁਆਦ ਨ ਚਾਖਤਾ ।।੧੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਅਬ ਤੁਝ ਕਹੌ ਨਿਹਚੈ ਏਕੋ ਬਾਤ ।। ਅਪਨਾ ਹੀ ਆਤਮ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਹੈ ਤਾਤ ।।੧੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਮਹੀ ਕਰ ਸਭ ਮੁਕਤ ਹੈ ਮਨ ਹੀ ਬੰਧ ਮਾਹਿ ।। ਬਾਹਰਿ ਮਿਤ੍ਰ ਨ ਸਤ੍ਰ ਕੋ ਮਨ ਹੀ ਮੈਂ ਆਹਿ ।।੧੨।। ਦੋਹਤਾ ।। ਜਿਸ ਬਿਖਿਆ ਸੋ ਵਰਜ ਕਰਿ ਮਨ ਰਾਖਿਓ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਸੋ ਮਨ ਤਿਸਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਹੁ ਸੁਖ ਪਾਹਿ ।।੧੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏ ਇੰਦ੍ਰੀਉਂ ਕੇ ਬਿਖਿਓ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਦੇਵੈ ਮੀਤ ।। ਵਹੁ ਮਨ ਤਿਸਕਾ ਸਤ੍ਰ ਹੈ ਨਿਸਚੈ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।।੧੪।। ਪਉੜੀ ।। ਜੋ ਬਿਖਿਆ ਤੇ ਮਨ ਵਰਜ ਪਰਮਾਤਮ ਸੰਗਿ ਲਾਗੈ ।। ਸੋਈ ਸੰਤ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਭਾਗੈ ।। ਇਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮੁਝ ਕੀਨੀ ਜਿਸਤੇ ਵਹੁ ਨਰ ਜਾਗੈ ।। ਮਨ ਬਪ ਕੇ ਸਭ ਦੁਖ ਸਗਲੇ ਤਿਹ ਬੇਗ ਤਿਆਗੇ ।। ਸੀਤ ਉਸਨ ਸੁਖ ਦੁਖ ਹਰਖ ਸੋਗ ਮਿਟਾਗੈ ।।ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਆਦਰ ਅਨਾਦਰ ਤਿਸ ਸਮ ਲਾਗੈ ।। ਐਸਾ ਪੁਰਖੁ ਸੁਖ ਪਾਇ ਗਿਆਨ ਬਿਗਿਆਨ ਤੇ ਆਗੇ ।। ਨਿਰਹੰਕਾਰੀ ਨਿਰਮਮ ਸਗਲੇ ਸੰਸੇ ਤਿਹ ਦਾਗੇ ।।੧੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਾਟੀ ਕੰਚਨ ਏਕ ਜਿਸ ਸੋ ਅਰੂੜ ਹੈ ਜੋਗ ।। ਸਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਸਮ ਜਾਨਤਾ ਤਿਸਕੋ ਹਰਖ ਨ ਸੋਗ ।।੧੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਦਾਸ ਰਹੈ ਨਿਤ ਜਗਤ ਸੋ ਬਾਂਧਵ ਪਖੁ ਨ ਕਰੇ ।। ਬੁਰਾ ਨ ਚਿਤਵੇ ਸਤ੍ਰ ਕਾ ਦੋਨੋਂ ਸਮ ਮਨ ਧਰੇ ।।੧੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਾਧ ਪਾਪੀ ਸਮ ਜਾਨਤਾ ਜੋਗ ਅਰੂੜ ਸੋ ਹੋਇ ।। ਚੇਤਾ ਮਨ ਕਾ ਮੁਝ ਬਿਖੈ ਰਾਖੈ ਹੈ ਨਿਤ ਸੋਇ ।।੧੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਕੰਤ ਠਉੜ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਤ ਗਿਆਗ ।। ਆਸਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰੈ ਆਤਮ ਕੈ ਸੰਗਿ ਲਾਗ ।।੧੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸੀ ਠਉੜ ਬਨਾਇਕੈ ਆਸ ਨ ਧਾਰੈ ਸੋਈ ।। ਚਾਰ ਅੰਗਲ ਊਚਾ ਭੂਮ ਤੇ ਊਚ ਨੀਚ ਨ ਹੋਇ ।।੨੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗੋਬਰ ਸੋ ਲੇਪਨ ਕਰੈ ਊਪਰਿ ਕੁਸ਼ਾ ਵਿਛਾਇ ।। ਮ੍ਰਿਗ ਤੁਚਾ ਤਿਹ ਡਾਲਕੈ ਉਸ ਪਰ ਆਸਨ ਲਾਇ

।।੨੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸੀ ਠਉੜੈ ਬੈਠ ਕਰਿ ਚਿਤਵਨ ਮਨ ਕੀ ਤਿਆਗ ।। ਇਕਾਂਤ ਕਰੇ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਆਤਮ ਜੋਗ ਸਿਉ ਲਾਗ ।।੨੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੇਡਾ ਬਾਂਕਾ ਨਾ ਬਹੈ ਚਉਕੜੀ ਆਸਨ ਧਾਰ ।। ਸਭੀ ਅੰਗ ਸੂਧੇ ਰਖੈ ਸਗਲੀ ਚਿਤਵਨ ਜਾਰ ।।੨੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਗ੍ਰਨਾਸਕਾ ਆਪਣੀ ਨੇਤ੍ਰੂੰ ਪੇਖੈ ਸੋਇ ।। ਬਾਏਂ ਦਾਏਂ ਨ ਪੇਖਤਾ ਪਰਮ ਸੰਤ ਤਬ ਹੋਇ ।।੨੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਨ ਮੈਂ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਰਹੈ ਬੀਰਜ ਗਿਰਨ ਨ ਦੇਇ ।। ਸੰਜਮ ਕਰਿਕੈ ਇਉ ਬਹੈ ਮਨ ਚਲਤੇ ਕਉ ਲੇਇ ।।੨੫।। ਪਉੜੀ ।। ਐਸਾ ਜੋ ਜੋਗੀਸਰ ਮਿਲੇ ਮੁਝ ਆਤਮ ਮਾਹੀ ।। ਮਨ ਕਾ ਚੇਤਾ ਨਿਹਚਲ ਮੁਝ ਪਰਿ ਆਹੀ ।। ਮਨ ਜੁੜਨੇ ਕੇ ਸਾਥ ਸਾਂਤ ਪਦ ਵਹੁ ਪਾਹੀ ।। ਰਹਤ ਜੋਗ ਇਹ ਰੀਤ ਪੇਟ ਭਰ ਸਾਥ ਸਾਂਤ ਪਦ ਵਹੁ ਪਾਹੀ ।। ਰਹਤ ਜੋਗ ਇਹ ਰੀਤ ਪੇਟ ਭਰ ਅੰਨ ਨ ਖਾਹੀ ।। ਬੋਲਨ ਚਲਨ ਬਿਉਹਾਰ ਭੀ ਜੁਗਤ ਕਰਾਹੀ ।। ਦੇਹਿ ਬਿਚਹਾਰ ਤਿਸ ਜੁਗਤ ਜਾਗਨ ਸੋਵਨ ਜੋ ਖਾਹੀ ।। ਜੋ ਵਰਤੈ ਐਸੀ ਭਾਂਤਿ ਅਘ ਬਪ ਕੇ ਦਾਹੀ ।। ਸਿਧ ਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਤਾਹਿ ਸੰਸੇ ਨ ਰਹਾਹੀ ।।੨੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਜਿਸ ਪਾਪ ਨਾਸ ਤਿਹ ਹੋਇ ।। ਮਨ ਰਾਖੈ ਆਤਮ ਮੈਂ, ਬਿਖੈ ਚਾਹਿ ਨ ਬਾਛੈ ਕੋਇ ।।੨੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੇ ਕੋ ਐਸਾ ਹੋਤ ਹੈ ਸੋ ਜੋਗੀ ਤਿਹ ਜੁਗਤਿ ।। ਗਿਆਨ ਉਪਜੈ ਮੁਝ ਭਜਨ ਤੇ ਭਜਨੋ ਪਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ।।੨੮।। ਦੋਹਰਾ ਜੋਗੀ ਕਉ ਇਕਾਂਤ ਠਉੜ ਇਤ ਬਿਧਿ ਕਹੀਐ ਮੀਤ ।। ਤਿਸਕਾ ਅਬ ਦਿਸਟਾਂਤ ਸੁਨ ਤੁਮ ਰਾਖੋ ਦੇ ਚੀਤ ।।੨੯।। ਦੋਹਤਾ ।। ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਪਵਨ ਮੈਂ ਜਲੈ ਨਹੀਂ ਸੁਭ ਬਿਧ ।। ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਪਵਨ ਨ ਲਾਗਈ ਦੀਪਕ ਜਲੈ ਪ੍ਰਸਿਧ ।।੩੦।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ।।ਦੋਹਰਾ ।। ਸੰਸਾਰ ਲੋਕ ਤਿਸ ਪਵਨ ਹੈ ਜੋਗ ਮਾਹਿ ਜੋ ਲੀਨ ।। ਦੇਖਨ ਸੁਨਨ ਤਿਆਗ ਕਰਿ ਇਕਾਂਤ ਠਉਰ ਤਿਨ ਕੀਨ ।।੩੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਾਨੈ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਮਹਿ ਬੋਲਨ ਨਾਹਿ ।। ਜੇਕੋ ਧਾਰੇ ਮੋਨ ਇਹ ਸੋ ਨਿਰ ਬਚਨੀ ਆਹਿ ।।੩੨।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਿਖਿਆ ਤੇ ਮਨ ਵਰਜ ਕਰਿ ਆਤਮ ਮੈਂ ਕੀਓ ਲੀਨ ।। ਅਪਨੇ ਆਤਮ ਕੇ ਬਿਖੈ ਪਰਮਾਤਮ ਤਿਹ ਚੀਨ ।।੩੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਦੇਖੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਖ ਰਹੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ।। ਐਸਾ ਸੁਖ ਤਿਸ ਉਦੈ ਜੈਸਾ ਕਹੌ ਬੁਧ ਜਾਨੈ ਏਹ ਬਾਤ ।। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਿਸਕੋ ਵਹੁ ਭਇਆ ਸਕਲ ਬਿਖੈ ਤਿਹ ਕਾਟ ।।੩੪।।

ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸੇ ਸੁਖ ਕੇ ਲਾਭ ਤੇ ਜੋਗੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿਓ ਮੀਤ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਤੁਲ ਨਾ ਆਉਰ ਸੁਖ ਏਹੀ ਭਾਂਤ ਧਰ ਚੀਤ ।।੩੬।। ਚੌਪਈ ।। ਤਿਸ ਸੁਖ ਮਾਹਿ ਮਗਨ ਜੋ ਭਇਆ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਰਜ ਕੋਈ ਨ ਰਹਿਆ ।। ਜੋ ਦੁਖ ਤਿਸ ਕੇ ਬਪ ਕੋ ਦੇਇ ।। ਸਸਤ੍ਰ ਕੇ ਸੰਗ ਦੇਹਿ ਕਟੇਇ ।।੩੭।। ਅਗਨਿ ਮਾਹਿ ਤਿਸਕੋ ਜੇ ਜਾਰੇ ।। ਤਉ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਪਿਆਰੇ ।। ਅਪਨੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਲੀਨ ਵਹੁ ਰਹੈ ।। ਨਿਸਚਲ ਸੁਖ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਲਹੈ ।।੩੮।। ਇਸ ਸੁਖ ਤੇ ਸਭ ਦੁਖ ਮਿਟ ਜਾਵੈ ।। ਤਿਸ ਤੇ ਪਾਰਬ੍ਰ ਮੁਕਤ ਵਹੁ ਪਾਵੈ ।। ਮਾਇਆ ਤੀਰ ਤਿਸੁ ਸੁਖ ਤੇ ਤਰੈ ।। ਮਾਇਆ ਤਿਆਗ ਮੇਰੇ ਸੰਗਿ ਜੁੜੈ ।।੩੯।। ਜੋਗ ਸੁਖ ਜਿਸ ਨਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ।। ਆਤਮ ਜੁੜੈ ਆਤਮ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ।। ਚਿਤਵਨ ਤਿਆਗ ਮਨ ਕੋ ਬਸ ਕਰੇ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਜੀਤਿ ਗਿਆਨ ਮਨ ਧਰੈ ।।੪੦।। ਮਨ ਚਲਤੇ ਕਉ ਪਕੜਿ ਲਿਆਵੈ ।। ਦੇਹਿ ਅਨਿਤ ਤਿਸੁ ਜਾਪ ਜਪਾਵੈ ।। ਮਨ ਅਰ ਸਕਲੀ ਇੰਦ੍ਰੀ ਭਾਈ ।। ਏਕ ਬਾਰ ਪਕੜੀ ਨਹੀਂ ਜਾਈ ।।੪੧।। ਸਹਜਿ ਸਹਜ ਬੁਧ ਸੋ ਮਨ ਪਕਰੇ ।। ਸਤ ਬੀਚਾਰ ਕਰਿ ਮਨ ਕੋ ਜਕੜੇ ।। ਚਿਤ ਥਾ ਭੈ ਮੁਝ ਸਿਮਰਨ ਮਾਹੀ ।। ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤ ਕਰਿ ਵਰਜ ਰਖਾਹੀ ।।੪੨।। ਮਨ ਕਉ ਚਲਨੇ ਮੂਲ ਨ ਦੇਵੈ ।। ਬੁਧ ਸੋ ਬੇਗ ਪਕਰਿ ਕਰਿ ਲੇਵੈ ।। ਯਾ ਐਸੇ ਮਨ ਕਉ ਸਮਝਾਵੈ ।। ਜਹਾ ਜਾਇ ਤਹਾ ਬ੍ਰਹਮ ਦਿਖਾਵੈ ।।੪੩।। ਮਿਥਿਆ ਮਾਇਆ ਤੇ ਵਹੁ ਰਹੈ ।। ਆਤਮ ਬੁਧ ਸੋ ਮਨ ਕੋ ਗਹੈ ।। ਇਹੁ ਸਾਧਨ ਮਨ ਕਾ ਤਬ ਲਗ ਕਰੈ ।। ਜਬ ਲਗ ਦ੍ਰਿੜ ਅਭਿਆਸੁ ਮਨ ਧਰੈ ।।੪੪।। ਮਨ ਜਬ ਮਾਇਆ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਰਾਖੈ ।। ਆਤਮ ਮਾਹਿ ਆਪ ਕੋ ਲਾਖੈ ।। ਆਪ ਬੀਚਾਰ ਆਤਮ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਏਹੀ ਮਨ ਆਤਮ ਹੋ ਜਾਵੈ ।।੪੫।। ਸਾਂਤਿ ਸੁਖ ਮੈਂ ਲੀਨ ਵਹੁ ਹੋਵੈ ।। ਪ੍ਰਕਿਰਤ ਗੁਣ ਤਬ ਸਗਲੇ ਖੋਵੈ ।। ਰਜਿ ਤਮਿ ਮਿਟੈ ਪਾਪ ਸਭ ਜਾਵੈ ।। ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਬ੍ਰਹਮ ਭੂਤ ਕਹਾਵੈ ।।੪੬।। ਤਬ ਮੁਝ ਆਤਮ ਸਿਉ ਇਕ ਹੋਇ ।। ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਸੇ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋ ਜਾਵੈ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਹੋਇ ਤਬ ਅਤਿ ਸੁਖ ਪਾਵੈ।।੪੭।। ਸਭ ਕੋ ਜਾਨੈ ਅਪਨੇ ਮਾਹਿ ।। ਆਪ ਜਾਨੈ ਸਭ ਹੂੰ ਮੈਂ ਆਹਿ ।। ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਬ੍ਰਹਮੈ ਲੀਨ ।। ਦੇਖੇ ਮੁਝ ਕਉ ਐਸਾ ਚੀਨ ।।੪੮।। ਬੈਰਾਟ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ ਦੇਖੈ ।। ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੀ ਬ੍ਰਿਛ ਪਰ ਪੇਖੈ ।। ਜੋ ਕਛੁ ਦੀਸੈ ਮੁਝ ਮੈਂ

ਬਸੈ ।। ਏਹ ਜਾਨੈ ਮਨ ਤੇ ਦੂਖ ਨਸੈ ।।੪੯।। ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਆਭਹੂ ਮਾਹਿ ।। ਅਬ ਏਹੁ ਕਹੌ ਜੈਸੇ ਸਭ ਮਾਹਿ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਦਿਆਪਿਆ ।। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਸਭ ਬਿਧ ਜਾਪਿਆ ।।੫੦।। ਜੋ ਮੁਝ ਕੋ ਸਭ ਕੈ ਸਾਧਿ ਜਾਨੈ ।। ਆਪਤੇ ਭਿੰਨ ਮੁਝ ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਾਨੈ ।। ਉਸਕੇ ਨਿਕਟਿ ਸਦਾ ਹਉ ਰਹੌ ।। ਜੋ ਵਹੁ ਕਹੈ ਸੋ ਹਉ ਹੀ ਕਹੌ ।। ਉਹ ਮੁਝ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਿਤ ਆਗੈ ਰਹੈ ।। ਉਸਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਮੁਝ ਪਰ ਨਿਤੁ ਅਹੈ ।।੫੧।। ਪਉੜੀ ।। ਜੋ ਸਭ ਹੀ ਪ੍ਰਾਨੀਓ ਮਾਹੀ ਮੁਝ ਆਤਮ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ।। ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸਭ ਹੂ ਮਹਿ ਪੇਖਤਾ ।। ਐਸਾ ਹੋਸੈ ਬ੍ਰਹਮ ਜਿਸ ਰੂਪ ਨ ਹੋਵੈ ਜਨਮ ਮੇਰੇ ਮੇ ਖਤਾ ।। ਮੁਝ ਮੈਂ ਵਰਤੈ ਉਇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਵਲ ਦੇਖਤਾ ।। ਤਿਸਕੀ ਏਹ ਨੀਸਾਨੀ ਜੋ ਮੁਝੇ ਨ ਰੇਖਤਾ ।। ਜੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਦੁਖ ਸੁਖ ਅਉਰ ਮੈਂ ਪੇਖਤਾ ।।੫੨।। ਸਲੋਕੁ ।। ਪਰਮ ਜੋਗੀ ਤਿਸ ਨਾਮੁ ਦੁਖਾਵੈ ਕਿਸੀ ਨਾਹਿ ।। ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਕਉ ਦੇਖੇ ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨ ।।੫੩।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਇਹ ਬਿਧ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਿ ਸੁਖ ਤੇ ਭਾਖਿਓ ਦੇਹ ।। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਬੇਗ ਉਤਰ ਮੋਹਿ ਦੇਹਿ ।।੫੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੁਮ ਜੋ ਕਹੋ ਬਿਧਿ ਜੋਗ ਕੀ ਜਾਨੋ ਕਠਨ ਅਤਿ ਏਹੁ ।। ਤਿਨਕੀ ਜੁਗਤਿ ਅਤਿ ਕਠਨ ਹੈ ਕਰਨੈ ਮੈਂ ਦੁਖ ਦੇਹੁ ।।੫੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਚੰਚਲ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸਭੀ ਕਉਨ ਭਾਂਤਿ ਥਿਰ ਹੋਇ ।। ਅਤਿ ਬਲਵਾਨ ਮਨ ਰੂਪ ਹੈ ਪਕਰ ਨ ਸਾਕੋ ਸੋਇ ।।੫੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਹੁ ਮਨ ਪਵਨ ਤੇ ਸਰਸੁ ਹੈ ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਪਕੜੌ ਮੀਤ ।। ਬਿਨ ਸਾਧਨ ਜਿਸਤੇ ਰਹੈ ਸੋਇ ਬਤਾਵਹੁ ਰੀਤਿ ।।੫੭।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਰਿਖੀਕੇਸ ਸੁਣ ਉਤਰ ਕਹੈ ।। ਅਰਜਨ ਕੇ ਸਗਲੇ ਦੁਖ ਦਹੈ ।। ਹੇ ਮਹਾ ਬਾਹੁ ਮਨ ਐਸੇ ਆਹੀ ।। ਮਾਰਤ ਰੂਪ ਹੈ ਸੰਸਾ ਨਾਹੀ ।।੫੮।। ਅਤ ਕਠਨ ਮਨ ਪਕੜ ਨ ਹੋਇ ।। ਬਹੁ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰੈ ਨਿਤ ਕੋਇ ।। ਅਭਿਆਸੁ ਬੀਚਾਰ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇਆ ।। ਚਿਤਵਨ ਠਉੜ ਬੀਚਾਰ ਜਬ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਬੀਚਾਰ ਭੀ ਸਹਜੇ ਰਹਿਆ ।। ਉਨ ਮਨ ਅਵਸਥਾ ਸੋਈ ਹੋਇ ।। ਚਲਤੇ ਰਹਤ ਮਨ ਹੋਵੈ ਸੋਇ ।।੬੦।। ਦੋਊ ਬਾਤੈ ਇਹੁ ਬਸ ਹੋਇ ।। ਪ੍ਰਥਮ ਅਭਿਆਸ ਬੈਰਾਗ ਹੈ ਦੋਇ ।। ਅਭਿਆਸ ਬੈਰਾਗੁ ਤੇ ਨਿਸਚਲ ਰਹੈ ।। ਪਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪ ਕੋ ਲਹੈ ।।੬੧।। ਸੰਸਾਰ ਬ੍ਰਿਤ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵੈ ।। ਜੋ ਆਵੈ ਤਿਸ ਬੇਗ ਮਿਟਾਵੈ

।। ਜਾਨੈ ਏਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ।। ਜਹਾ ਜਾਇ ਤਹ ਵਹੀ ਸਰੂਪ ।।੬੨।। ਜਿਨ ਅਭਿਆਸੁ ਮਹਿ ਮਨ ਨਹੀਂ ਦੀਨਾ ।। ਅਰ ਬੈਰਾਗੁ ਜਗਤ ਤੇ ਲੀਨਾ ।। ਤਿਨ ਕਉ ਜਗਤ ਨਿਤ ਹੀ ਭਾਸੈ ।। ਜਗਤ ਜਾਲ ਮੈਂ ਵਹੁ ਨਰ ਢਾਸੈ ।।੬੩।। ਬੈਰਾਗ ਜਗਤ ਸੋ ਜਿਨ ਨਰ ਕੀਆ ।। ਸਤ ਬੀਚਾਰ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਲੀਆ ।। ਆਠਪਹਰ ਮਨ ਕਰੈ ਬੀਚਾਰ ।। ਸੋ ਨਿਸਚੈ ਮੁਝ ਮਿਲਿਆ ਯਾਰ ।। ਅਖੰਡ ਸੁਖ ਤਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਜਲ ਮੈਂ ਬਪ ਮਨ ਧੋਵੈ ।।੬੪।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਰ ।। ਚੌਪਈ ।। ਫਿਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਉਂ ਅਰਜਨ ਕਹੈ ।। ਸੁਖ ਤਬ ਹੋਇ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਲਹੈ ।। ਅਰ ਜੋ ਜੁੜੈ ਜੋਗ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਚਿਰੰਕਾਲ ਅਭਿਆਸ ਕਰਾਹਿ ।।੬੫।। ਤਿਸ ਤੇ ਮਨ ਕੋ ਸਾਂਤ ਨ ਆਵੈ ।। ਪਦਵੀ ਸਿਧੋਂ ਕੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ ।। ਛੂਟ ਜਾਇ ਬੀਚ ਜਿਸ ਦੇਹਿ ।। ਛੂਟਨ ਸਮੇਂ ਅਭਿਆਸੁ ਭੁਲੇਹਿ ।।੬੬।। ਅਉਰ ਬਾਤ ਮੈਂ ਮਨ ਤਿਸੁ ਲਾਗੈ ।। ਕਿਆ ਗਤਿ ਤਿਸ ਕੀ ਕਹੀਐ ਆਗੈ ।। ਮੈਂ ਸੁਨਿਓ ਬੇਦੋਂ ਮੋ ਏਹਿ ।। ਤਿਆਗ ਸਮੈ ਜਿਸ ਸੋ ਮਨ ਦੇਇ ।।੬੭।। ਤੈਸੀ ਹੀ ਦੇਹਿ ਵਹੁ ਪਾਵੈ ।। ਐਸੀ ਬਾਤ ਸਭ ਬੇਦ ਬਤਾਵੈ ।। ਜਿਸ ਕਾ ਦੇਹਿ ਛੁਟਨ ਕੇ ਸਮੈਂ ।। ਅਉਰ ਠਉਰ ਮੈ ਮਨ ਤਿਸ ਗਮੈ ।।੬੮।। ਤੁਮਰਾ ਧਿਆਨ ਬਿਸਰ ਤਬ ਜਾਇ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਅਭਿਆਸ ਵਹੁ ਦੇਇ ਭੁਲਾਇ ।। ਐਸਾ ਜੋਗ ਭਰਿਸਟ ਜੇ ਹੋਇ ।। ਤਿਸ ਕੀ ਗਰਿ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਹੈ ਕੋਇ ।।੬੯।। ਤਿਸ ਕਾ ਦਿਸਟਾਂਤ ਐਸੇ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ।। ਜੈਸੇ ਮੇਘ ਕਉ ਮਗ ਕਰਿ ਆਇਆ ।। ਸਭ ਕੋ ਕਹੈ ਜੋ ਬਰਖਾ ਹੋਇ ।। ਪਰਜਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਵੈ ਸੋਇ ।।੭੦।। ਤਿਸੀ ਸਮੇਂ ਅਤਿ ਤੀਖਣ ਬਾਉ ।। ਤਿਸੀ ਮੇਘ ਕੋ ਦੇਇ ਚਲਾਇ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਮੇਘ ਬਰਖਾ ਤੇ ਰਹੈ ।। ਸਭ ਕੋ ਮੇਘ ਗਇਆ ਤਬ ਕਹੈ ।।੭੧।। ਜੋਗੀ ਜੁੜੈ ਤੈਸੇ ਤੁਮ ਮਾਹਿ ।। ਦੇਹ ਤਿਆਗ ਮੈਂ ਮਨ ਤਿਸ ਜਾਹਿ ।। ਅਉਰ ਠਉਰ ਮਹਿ ਮਨ ਤਿਸੁ ਜਾਵੈ ।। ਮੇਘੋਂ ਕਉ ਜਿਉਂ ਪਵਨ ਚਲਾਵੈ ।।੭੨।। ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਤਬ ਕਛੂ ਨ ਰਹੈ ।। ਜਾਵੈ ਜੋਗ ਗਤ ਕੈਸੀ ਲਹੈ ।। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤਿਸ ਉਤਰ ਕਹੋ ।। ਉਤਰ ਕਹਿ ਮੁਝ ਸੰਸਾਰ ਦਹੋ ।।੭੩।। ਤੁਮਰੇ ਤੁਲ ਮੈਂ ਅਵਰ ਨ ਜਾਨੋ ।। ਜਿਸਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੋ ਅਰ ਮਾਨੋ ।। ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੰਸਾ ਮਿਟ ਜਾਵੈ ।। ਇਹ ਮਨ ਦੁਖੀ ਤਬ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵੈ ।।੭੪।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਨਿਸਚੈ ਜਾਨ ਤੂੰ ਜੋ ਆਖੋ ਅਬ

ਤਾਹਿ ।।੭੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਭਜਨ ਨਰ ਏਕ ਬਾਰ ਮਨ ਧਤੇ ।। ਕਲਿਆਨ ਬੀਜ ਜਿਹ ਬੀਜਿਆ ਸੁਨ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਤਰੇ ।।੭੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਿਰਤ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਅਭਿਆਸ ਮਿਟ ਜਾਇ ।। ਬੇਗਜਾਇ ਵਹੁ ਸੁਰਗੁ ਮੈਂ ਦੇਵਨ ਪਦਵੀ ਪਾਇ ।।੭੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੁਰਗੁ ਮਾਹਿ ਦਿਬ ਭੋਗ ਹੈ ਇੰਦ੍ਰੀ ਬਹੁ ਸੁਖ ਪਾਹਿ ।। ਤਿਸ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਅਬ ਤੁਝ ਕਹੁ ਸਮਝਾਇ ।।੭੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੂਘਨ ਕੋ ਹੈ ਦਿਬ ਸੁਸੰਘ ਸੁਨਨੇ ਕੋ ਬਹੁ ਰਾਗ ।। ਅਪਸਰਾ ਸੁੰਦਰ ਦਿਬ ਹੈ ਬਹੁ ਭੁਖਨ ਤਨ ਲਾਗ ।। ੭੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪੁਰਖ ਹੈ ਪੁਰਖ ਨਹੀਂ ਕੋ ਨਾਰ ।। ਜਬ ਇਛਾ ਤਿਨ ਹੋਤ ਹੈ ਤਬ ਰਮਤੇ ਕਰਿ ਪਿਆਰ ।।੮੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋਗ ਭਰਿਸਟ ਤਬ ਸੁਰਗ ਮੈਂ ਐਸੇ ਭੋਗੇ ਭੋਗ ।। ਬਹੁ ਭੋਗ ਤਬ ਹੋਇ ਅਰੁਚ ਗਿੜੈ ਭਰਿਸਟੀ ਹੋਗ ।।੮੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੁਲ ਮੈਂ ਜਨਮ ਲੇਇ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਖੱਤ੍ਰੀ ਹੋਇ ।। ਬਹੁਤ ਦ੍ਰਬ ਜਿਸਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਬਿਖੈ ਐਸਾ ਕੁਲ ਹੈ ਸੋਇ ।।੮੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਹਾ ਉਪਜੈ ਸੁਖ ਭੋਗ ਕੈ ਬਹੁੜ ਜੋਗ ਵਹੁ ਕਰੈ ।। ਨਿਸਚਲ ਮਨ ਵਹੁ ਹੋਇ ਕਰ ਨਿਸ ਦਿਨ ਮੁਝ ਸੰਗਿ ਜੁੜੈ ।।੮੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੁੜਨੇ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇ ਮੁਝਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ।। ਲਘ ਅਭਿਆਸ ਜਿਸ ਨਰ ਕੀਆ ਤਿਸਕੀ ਗਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ।।੮੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੁਸਟ ਜੋਗੀ ਅਉਰ ਹੈ ਬਹੁ ਅਭਿਆਸ ਜਿਸ ਕੀਨ ।। ਮ੍ਰਿਤ ਅਵਸਥਾ ਦੇਹਿ ਕੀ ਮਨ ਜਗ ਮੈਂ ਭਇਓ ਲੀਨ ।।੮੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਸਕੀ ਗਤਿ ਏਹ ਹੋਤ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਸੁਰਗੇ ਜਾਇ ।। ਅਘਾਇ ਰਹੇ ਜਬ ਭੋਗ ਤੇ ਗਿੜੈ ਸੁਰਗ ਤੇ ਆਇ ।।੮੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋਗੀਸਰ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਬਿਖੈ ਜਨਮ ਲੇਵੈ ਵਹੁ ਸਾਧ ।। ਜਿਉਂ ਸੁਕਦੇਵ ਬਿਆਸ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੈਂ ਭਏ ਅਗਾਧ ।।੮੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਨਮਤ ਹੀ ਤਿਸ ਪੁਰਖ ਕੀ ਬੁਧ ਹੋਵੈ ਪਰਗਾਸੁ ।। ਬਹੁੜ ਜੁੜੈ ਮੁਝ ਜੋਗ ਮੈਂ ਪਾਵੈ ਸੁਖ ਮੈਂ ਬਾਸ ।।੮੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੈਸੇ ਕਰਜ ਕਿਰਤ ਮੈਂ ਸੋਇ ਜਾਇ ਕੋ ਮੀਤ ।। ਜਬ ਆਗੈ ਤਬ ਫੇਰ ਵਹੁ ਕਾਰਜ ਰਾਖੈ ਚੀਤ ।।੮੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਲਗੈ ਤੈਸੇ ਜੋਗੀ ਜਾਨ ।। ਜੋਗੀਸਰ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਬਿਖੇ ਉਪਜਤ ਜੋਗ ਕਮਾਨ ।।੯੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਭਿਆਸ ਜੋ ਪੂਰਨ ਜੋਗ ਕਾ ਤਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋਇ ।। ਜਤਨ ਬਿਨਾ ਅਭਿਆਸ ਵਹੁ ਆਪੇ ਹੀ ਸਿਧ ਹੋਇ ।।੯੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਨਿਤ ਅਭਿਆਸ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਬਦ ਵਹੁ ਪਾਇ ।।

ਅਰਥ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦਾਂਤ ਕਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਲਾਇ ।।੯੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਬੀਚਾਰ ਬਿਦਾਂਤ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਸਿਉ ਮੁਝ ਕਉ ਜਾਨੈ ਮੀਤ ।। ਪਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਆਤਮਾ ਤਿਸਕੋ ਰਾਖੈ ਚੀਤ ।।੯੩।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ ਮਹਾ ਬਾਹੁ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਝੈ ਕਹਾ ।। ਜੋਗੀ ਗਤ ਤੈ ਮਨ ਮੈਂ ਲਹਾ ।। ਏਕ ਜਨਮ ਵਹੁ ਸਿਧ ਨ ਪਾਵੈ ।। ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਬਹੁ ਦੇਹਿ ਹੰਢਾਵੈ ।।੯੪।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਸਿਉ ਜਬ ਸੁਧ ਹੋਵੈ ।। ਸਕਲ ਪਾਪ ਮਨ ਕੇ ਤਬ ਖੋਵੈ ।। ਤਬ ਗਿਆਨ ਤਿਸ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਆਵੈ ।।। ਗਿਆਨ ਧਾਰ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਪਾਵੈ ।।੯੫।। ਤੀਨ ਮਾਰਗ ਕਰਿ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੈ ।। ਤੀਨੋਂ ਮਾਰਗ ਹੈ ਅਤ ਭਲੈ ।। ਪ੍ਰਥਮ ਗਿਆਨ ਹੈ ਦੂਤੀ ਤਪਸਿਆ ।। ਤ੍ਰਿਤੀ ਮਾਰਗ ਜੋਗ ਕਾ ਦਸਿਆ ।। ਤਪ ਤੇ ਗਿਆਨ ਅਧਕ ਕਹਾਵੈ ।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਅਤ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪਾਵੈ ।।੯੬।। ਟਿਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।।ਚੌਪਈ ।। ਮਨ ਰੋਕਨ ਕਰਮ ਕਰੇ ਜੇ ਕੋਈ ।। ਮਨ ਚਲਤੇ ਸਾਂਤ ਕਰੈ ਹੈ ਸੋਈ ।।੯੭।। ਮਨ ਚਲਤੇ ਸਾਂਤ ਜਬ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਰਹਿਆ । ਤਾ ਤੇ ਕਰਮ ਜੋਗ ਹੈ ਨੀਕਾ ।। ਸੰਸਾਰ ਜੋਗ ਤੇ ਲਾਗੈ ਫੀਕਾ ।।੯੮।। ਗਿਆਨ ਅਰਥ ।। ਚੌਪਈ ।। ਗਿਆਨ ਅਰਥ ਈਹਾ ਇਹੁ ਹੋਇ ।। ਜੋ ਜਾਨੈ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਮਨ ਕੀ ਦਉੜ ਸਾਂਤ ਨਹੀਂ ਕਰੈ ।। ਬਿਖਿਆ ਮੈਂ ਨਿਸਦਿਨ ਮਨ ਧਰੈ ।।੯੯।। ਵਹੁ ਗਿਆਨ ਦੁਖ ਸਮੈ ਨਹ ਹੋਇ ।। ਮਨ ਜਿਸ ਬਿਖਿਓ ਵਰਤੈ ਸੋਇ ।। ਤਪਸਿਆ ਤੇ ਉਤਮ ਹੈ ਗਿਆਨ ।। ਤਪ ਕੋ ਦੋਖ ਰੂਪ ਤੂੰ ਜਾਨ ।।੧੦੦।। ਤਪ ਨਿਰਮਮ ਜੋ ਨਰ ਕੋ ਕਰੈ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਤਬ ਜਰੈ ।। ਗਿਆਨ ਤੇ ਕਰਮ ਜੋਗ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਜੋਗ ਬੀਚਾਰ ਤੇ ਚਿਤੁ ਨ ਧਾਵੈ ।।੧੦੧।। ਜਬ ਮਨ ਅਸਥਿਰੁ ਹੋਵੈ ਮੀਤ ।। ਸੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਰਾਖੋ ਤੁਮ ਚੀਤ ।। ਤਾਂ ਤੇ ਅਰਜਨ ਕੋ ਭਗਵਾਨ ।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਹੀ ਕਰੈ ਬਖਾਨ ।।੧੦੨।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਪਉੜੀ ।। ਅਰਜਨ ਤੂ ਜੋਗੀ ਹੋਇ ਮੀਤ ਅਉਰ ਭਾਂਤ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਆਖੇਂ ।। ਸੋ ਸਭੁ ਜੋ ਗੀਓ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਤਿਸ ਕੀ ਬਾਤ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਖੋਂ ।। ਗਲਤ ਭਇਆ ਮਨ ਤਿਸ ਕਾ ਮੁਝ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਤੋਇ ਮੈਂ ਸਿਮਰੀ ਲਾਖੋਂ ।। ਜਿਸਕੋ ਆਪਾ ਭੂਲ ਗਇਆ ਹੈ ਅਪਨੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਰਾਖੋਂ ।। ਸਰਧਾ ਸੰਜੁਗਤ ਮੁਝ ਦੇਖੈ ਚਾਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਅਤਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਲਾਖੋਂ ।। ਮੁਝ ਬਿਤ੍ਰਕ ਤਿਸ ਮਨ ਨਹੀਂ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਤ ਮੈਂ ਮਨ ਮੋਂ ਰਾਖੋਂ ।। ਸਭ ਜੋਗੀਓ

ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਿ ਜੋਗੀ ਹੇ ਅਰਜਨ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਖੋਂ ।।੧੦੩।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਛੇਵਾਂ ਧਿਆਇ ਅਰਥ ਕਹਿ ਗਾਇਆ ।। ਜੋਗ ਗਿਆਨ ਕਾ ਭੇਟ ਬਤਾਇਆ ।। ਮੁਖ ਸੋ ਕਹੈ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਵਰਤੈ ।।ਮਨ ਥਾਕੇ ਨਹੀਂ ਬਿਖਿਆ ਕਰਤੇ ।।੧੦੪।। ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੇ ਵਹੁ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ।। ਜਬ ਦੁਖ ਹੋਇ ਤਬ ਗਿਆਨ ਭੁਲਾਵੈ ।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਹੈ ਇਸਕਾ ਨਾਮ ।। ਮਨ ਚਲਤੇ ਕਉ ਸਾਂਤ ਕਰਾਨ ।।੧੦੫।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਨਿਰੂਪਨ ਅਰਥ ।। ਚੌਪਈ ।। ਮਨ ਧਾਵਤ ਵਰਜ ਕਰਿ ਰਾਖੈ ।। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰਿ ਚਾਖੈ ।। ਅਮੰਨ ਹੋਇ ਫੁਰੈ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ।। ਸਭ ਕੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮ ਇਉ ਆਹਿ ।।੧੦੬।। ਦੋਮੋਂ ਮਾਰਗ ਮੁਕਤੇ ਮੀਤਾ ।। ਦੋਨੋਂ ਸਾਧ ਮਨ ਅਪਨਾ ਜੀਤਾ ।। ਮਨ ਜੀਤਾ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ।। ਸਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਤਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਇਆ ।।੧੦੭।। ਏਹੀ ਗਿਆਨ ਬਾਤ ਪ੍ਰਭ ਕਹੀ ।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਿ ਲਹੀ ।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਗਿਆਨ ਏਕ ਮੀਤ ।। ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਹੈ ਏਕੋ ਰੀਤ ।।੧੦੮।। ਜੋ ਨਰ ਸਭੀ ਏਕ ਹਰਿ ਦੇਖੈ ।। ਆਪਸ ਕਉ ਭੀ ਹਰਿ ਹੀ ਪੇਖੈ ।। ਜੋ ਇਹੁ ਜਾਨੈ ਮੁਕਤਾ ਸੋਇ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਆਵਾਗਵਨ ਨ ਹੋਇ ।।੧੦੯।। ਆਵਾਗਵਨ ਨਹੀਂ ਕਛੁ ਭਾਈ ।। ਮੁਕਤਿ ਬੰਧ ਸਭ ਮਨ ਤੇ ਪਾਈ ।। ਮਨ ਕਰਿ ਮੁਕਤਿ ਸੁ ਮੁਕਤਾ ਜਾਨੋ ।। ਮਨ ਕਰਿ ਬੰਧ ਸੁ ਬੰਧ ਪਹਿਚਾਨੋ ।।੧੧੦।। ਜੋ ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਏਕੋ ਮਨ ਹੈ ।। ਮਨ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮਨ ਹੀ ਬਹੁ ਤਨ ਹੈ ।। ਜੋ ਮਨ ਚਾਹੈ ਕਛੁ ਦਿਥਸਟਿ ਨ ਆਵੈ ।। ਅਵਾਚ ਦਿਆ ਐਸੇ ਕਹਿਲਾਵੈ ।।੧੧੧।। ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਵਾਦੇ ਆਤਮ ਸੰਯਮ ਜੋਗੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਖਸਟਮੋ ਧਿਆਇ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਜੀ ਅਬ ਛਿਹਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਾ ਹੋ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਗੋਦਾਵਰੀ ਨਗਰੀ ਕਾ ਏਕ ਰਾਜਾ ਥਾ ।। ਨਾਮੁ ਉਸਕਾ ਜਾਨ ਸੁਰਤ ।। ਸੋ ਰਾਜਾ ਬਡੋਈ ਧਰਮਾਤਮਾ ਉਸ ਰਾਜਾ ਕੇ ਨਗਰ ਕੇ ਪੰਛੀ ਜੀਵ ਸਭ ਉਸ ਰਾਜਾ ਕੀ ਉਸਤਤ ਕਰੈਂ ।। ਏਕ ਦਿਨ ਹੰਸ ਉਸ ਨਗਰ ਮੈਂ ਉਡਤੇ ਆਇ ਨਿਕਸੇ ਤਿਨਮੈਂ ਏਕ ਹੰਸ ਉਤਾਵਲਾ ਉਡੇ ।। ਤਬ ਪੰਛੀ ਨਗਰ ਕੇ ਬੋਲੇ ਅਰੇ ਹੰਸ ਤੂੰ ਜੋ ਐਸਾ ਉਤਾਵਲਾ ਉਡਤਾ ਹੈਂ ।। ਸੋ ।। ਕਿਆ ਰਾਜਾ ਜਾਨਸੁਰਤ ਹੂਤੇ ਆਗੈਸੂਰਗ ਲੋਕ ਕਉ ਪਹੁੰਚਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਹੰਸ ਬੋਲਿਆ ਪੰਛੀਓ ਕਾ ਰਾਜਾ ।। ਰਾਜਾ ਜਾਨ ਸੁਰਤ ਤੋ ਸੁਅਰਗ

ਕਾ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ।। ਪਰ ਉਸਤੇ ਏਹ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਿ ਰਖੀਸਰ ਹੈ ।। ਨਾਮ ਉਸਕਾ ਰਈਕ ਮੁਨੀਸਰ ਹੈ ।। ਸੋ ਵਈਕੁੰਠ ਕਾ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਵੈਗਾ ।। ਸੁਅਰਗ ਲੋਕ ਤੇ ਭੀ ਊਚਾ ।। ਤਬ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਰਾਜਾ ਜਾਨ ਸੁਰਤ ਨੇ ਸੁਨੀ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ।। ਮੇਰੇ ਤੇ ਭੀ ਉਸਕਾ ਪੁੰਨ ਅਧਿਕ ਹੋਵੈਗਾ ।। ਜਿਸ ਕੀ ਏਹ ਹੰਸ ਉਸਤਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੋਵੈ ਤਉ ਉਸ ਰਖੀਸਰ ਕਾ ਸਰਸਨ ਕੀਜੀਐ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਅਹਿਲਵਾਨ ਕਉ ਬੁਲਾਇਆ ।। ਕਹਾ ਹੇ ਅਹਿਲਵਾਨ ਮੇਰਾ ਰਥ ਲੇ ਆਉ ।। ਜੋ ਉਸ ਰਈਕ ਰਖੀਸਰ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰੋਂ ।। ਦੇਖੋਂ ਜੋ ਕਉਨ ਨਗਰ ਮੈਂ ਕਉਨ ਤੀਰਥ ਮੈਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ।। ਦੇਖੋਂ ਜੋ ਕਉਨ ਨਗਰ ਮੈਂ ਕਉਨ ਤੀਰਥ ਮੈਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਰਈਕ ਰਖੀਸਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਚਲਿਆ ।। ਪ੍ਰਥਮੇ ਤਉ ਬਨਾਰਸ ਕਉ ਗਇਆ ।। ਊਹਾਂ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ।। ਅਰ ਲੋਕੋ ਕਉ ਪੂਛਾ ਜੋ ਕੋਈ ਈਹਾਂ ਰਈਕ ਰਖੀਸਰ ਭੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਲੋਕ ਬੋਲੇ ਈਹਾਂ ਤੋ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਆਗੈ ਚਲਿਆ । ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ।। ਲੋਕੋਂ ਕਉ ਪੂਛਾ ਈਹਾਂ ਕੋਈ ਰਈਕ ਰਖਿਸਰ ਰਹਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਲੋਕ ਬੋਲੇ ਈਹਾਂ ਤੋ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਆਗੈ ਕਉ ਚਲਿਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਦਖਣ ਦੇਸ ਕਉ ਗਇਆ ।। ਆਗੈ ਦੁਆਰਕਾ ਗਇਆ ।। ਦੁਆਰਕਾ ਨਾਥ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ।। ਊਹਾਂ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਪੂਛਾ ਈਹਾਂ ਕੋਈ ਰਈਕ ਰਖੀਸਰ ਰਹਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਲੋਕ ਬੋਲੇ ਈਹਾਂ ਤੋ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਪਸਚਮ ਦੇਸ ਕਉ ਗਇਆ ।। ਜੋ ਜੋ ਤੀਰਥ ਆਵੈ ਤਹਾ ਤਹਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੈ ਅਰ ਪੁੰਨ ਕਰੇ ।। ਤਬ ਉਤਰ ਦੇਸ ਕਉ ਚਲਿਆ ਬਦ੍ਰਿ ਕਾ ਆਸ਼੍ਰਮ ਮੈਂ ਆਏ ।। ਤਬ ਰਥ ਚਲੇ ਨਾਹੀ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਮਨ ਵਿਖੈ ਵੀਚਾਰਿਆ ।। ਸਕਲ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਕੀ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਕਰੀ ਮੈਂ ਕਹੀਂ ਮੇਰਾ ਰਥ ਥਕਿਆ ਨਾਹੀ ।। ਅਰ ਈਹਾਂ ਜੋ ਥਕਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਤੇ ਭੀ ਵਾਧਾ ਪੁੰਨ ਆਤਮਾ ਰਹਤਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਤੇਜ ਤੇ ਮੇਰਾ ਰਥ ਚਲਤਾ ਨਾਹੀ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਰਥ ਤੇ ਉਤਰਿਆ ਆਗੈ ਕਉ ਚਲਿਆ ।। ਜੋ ਦੇਖੈ ਤਉ ਏਕ ਪਰਬਤ ਕੀ ਕੁੰਦਰਾ ਮੈਂ ਏਕ ਰਖੀਸਰ ਬੈਠਾ ਹੈ ।। ਉਸ ਕੇ ਤੇਜ ਸੋ ਕੁੰਦਰਾ ਮੈਂ ਉਜਾਲਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ।। ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਕੀ ਕਿਰਣਾ ਉਦੈ ਭਈ ਹੋਵੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਜਾਨਿਆ ਜੋ ਰਈਕ ਰਖੀਸਰ ਈਹਾ

ਹੀ ਹੈ ।। ਡੰਡਉਤ ਕਰੀ ਚਰਨ ਪਕੜ ਰਹਿਆ ।। ਹਾਥ ਜੋੜ ਕੇ ਵੇਨਤੀ ਕਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਏ ਤੇ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਭਇਆ ਹੈ ।। ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭਇਆ ਹੋਂ ।। ਤਬ ਰਈਕ ਰਖੀਸਰ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੁਮ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਤਿ ਹੋ ਚਾਰ ਧਰਮ ਕੇ ਸਾਧਣ ਵਾਲੇ ਹੋ ।। ਬਡੇ ਪੁੰਨ ਆਤਮਾ ਹੋ ।। ਮੈਂ ਭੀ ਨਾਮ ਤੁਮਾਰਾ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਤੁਮ ਰਾਜਾ ਜਾਨ ਸੁਰਤ ਹੋ ।। ਬਡੇ ਧਰਮਾਤਮਾ ਹੋ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਕਉ ਬਡਾ ਆਦਰ ਦੀਆ।। ਬੈਠਾਇਆ ਸਿਖ ਕਉ ਆਗਿਆ ਦੀਨੀ ।। ਤੁਮ ਕੰਦ ਮੂਲ ਲੇ ਆਵੋ ।। ਰਾਜਾ ਕਉ ਦੇਵੋ ।। ਤਬ ਸਿਖ ਲੇ ਆਏ ਰਾਜਾ ਕਉ ਦੀਏ ।। ਤਬ ਦਈਕ ਰਖੀਸਰ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਜਾਨ ਸੁਰਤ ਕੁਛ ਆਗਿਆ ਕਰੋ ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਂ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਰਖੀਸਰ ਜੀ ਉਂਹ ਪੁੰਨ ਧਰਮ ਮੁਝ ਕਉ ਕਹੋ ।। ਜਿਸ ਸਿਉ ਤੁਮਾਰੀ ਸੰਸਾਰ ਮੋਂ ਉਸਤਤ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ।। ਲੋਕ ਸਭ ਤੁਮਾਰੀ ਉਸਤਤ ਕਰੇ ਹੈਂ ।। ਅਉਰ ਸੂਰਜ ਕੀ ਕਿਰਣੋਂ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਚਾਂਦਨਾ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ।। ਤਬ ਰਈਕ ਰਖੀਸਰ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਹਮ ਤੋ ਅਤੀਤ ਹੈਂ ਭਸਮ ਲਗਵਾਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨੇ ਤੋ ਕੋਈ ਪੁੰਨ ਧਰਮ ਐਸਾ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ।। ਹਾਂ ਏਕ ਬਾਤ ਹੈ ਗੀਤਾ ਕਾ ਛਿਹਵਾਂ ਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਹੋਂ ।। ਤਿਸਕਾ ਪੁੰਨ ਹੈ ।। ਜਿਸਤੇ ਸੰਸਾਰ ਉਸਤਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ।। ਅਉਰ ਇਸ ਪਰਬਤ ਕੀ ਕੰਦਰਾ ਮੈਂ ਚਾਂਦਨਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ।। ਸਭ ਪਰਤਾਪ ਗੀਤਾ ਕੇ ਛਿਹਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕੇ ਪਾਠ ਕਾ ਹੈ ।। ਏਹ ਬਾਤ ਰਾਜਾ ਸੁਣਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੁਤਰ ਬੁਲਾਇ ਲੀਆ ।। ਅਰ ਕਹਿਆ ।। ਹੇ ਪੁਤਰ ਏਹ ਰਾਜ ਤੂੰ ਕਰਿ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਜਾਨ ਸੁਰਤ ਰਈਕ ਰਖੀਸਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰ ਵ੍ਰਿਕਤ ਭਇਆ ।। ਤਿਸ ਕਉ ਡੰਡਉਤ ਕਰੀ ਅਰ ਕਹਿਆ ਮੁਝ ਕਉ ਗੀਤਾ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਨੇ ਸਿਖਾਵੋ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰਨੇ ਸੀਖਿਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਦਰਸੀ ਭਇਆ ।। ਐਸੇ ਹੀ ਬ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੂਏ ਬਹੁਤ ਵਰਖ ਗੁਜਰੇ ।। ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਰਿਕੇ ਦੋਨੋ ਨੇ ਦੇਹ ਛੋਡੀ ਤਬ ਏਕ ਵਿਮਾਨ ਪਾਰਖਦ ਲੇ ਆਏ ।। ਤਬ ਏਕ ਵਿਮਾਨ ਪਰ ਦੋਨੋ ਬੈਠਕੇ ਵੈਕੁੰਠ ਗਏ ।। ਤਬ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਛਿਹਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਿਆ । ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਣਿਆ ।।੬।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ

ਖਸਟਮੋ ਧਿਆਇ ।। ਆਗੈ ਧਿਆਇ ਸਤਵਾਂ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਰ ।। ਚੇਤਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਜਿਹ ਰਾਖਿਓ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਸੋ ਜੋਗੀ ਅਤਿ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਿ ਹੈ ਜੋਗ ਪਾਇਓ ਹੈ ਤਾਹਿ ।।੧।। ਚੌਪਈ ।। ਜੋ ਨਰ ਮੇਰੇ ਜੋਗ ਸੋ ਜੁੜਿਆ ।। ਮਨ ਤਿਸਕਾ ਬਿਖਿਆਂ ਤੇ ਮੁੜਿਆ ।। ਮੇਰੇ ਆਸਰੇ ਹੋਇ ਮੁਝ ਕਹੈ ।। ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਏਹੁ ਜੋਗ ਲਹੈ ।।੨।। ਮੁਝ ਤੇ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵੈ ਸੁਆਮੀ ।। ਹੇ ਕੇਸਵ ਜੀ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ।। ਐਸੇ ਸਮਝ ਜੋ ਜੋਗ ਕਮਾਵੈ ।। ਤਿਸਕੇ ਸਮਝੇ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵੈ ।।੩।। ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਸੰਦੇਹਿ ਸਭ ਜਾਈ ।। ਜਿਉਂ ਕਾ ਤਿਉਂ ਮੁਝ ਦੇਖੈ ਭਾਈ ।। ਜੈਸ ਮੁਝ ਕੋ ਜੋਗੀ ਜਾਨੈ ।। ਜਿਉਂ ਜਾਨੈ ਸੋ ਕਰੈ ਬਖਾਨੈ ।।੪।। ਸਕਲ ਨਰੋਂ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਕਤ ਕੋ ਹੋਇ ।। ਕੋਟਿ ਬ੍ਰਿਕਤੋਂ ਮੈਂ ਸਿਧ ਹੈ ਕੋਇ ।। ਕੋਟਿ ਸਿਧੋਂ ਮੈਂ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਪਾਵੈ ।।ਕੋਟਨ ਸ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵੈ ।। ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਮੁਝ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨੈ ।। ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਮਨ ਮੋ ਮਾਨੈ ।। ਆਗੈ ਤੁਝਕੋ ਜੁਗਤਿ ਬਤਾਵਉਂ ।। ਦੇਹਿ ਸੰਜੋਗ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵਉਂ ।।੬।। ਛੰਦ ਭੂਮ ਅਰੁ ਜਲ ਅਗਨਿ ਬਾਇ ਪੰਚਮ ਅਕਾਸ ਤਤ ਹੈ ਮੀਤਾ ।। ਏ ਪਾਂਚੋਂ ਬਾਹਰਿ ਭੀ ਵਰਤੇ ਪਾਂਚੋ ਵਰਤੇ ਦੇਹਿ ਕੇ ਭੀਤਾ ।। ਮਨ ਬੁਧ ਹੰਕਾਰ ਇਹ ਤੀਨੋ ਤਿਨ ਉਪਜਨ ਮਾਇਆ ਕੇ ਕੀਤਾ ।। ਨਾਵਾਂ ਜੀਵ ਤਹਿ ਮਾਹਿ ਰਲਾਇਆ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰ ਤਿਹਤੇ ਉਪਜੀਤਾ ।।੭।। ਛੰਦ ।। ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੀਵਨ ਤਿਹਤੇ ਜਬ ਸਾਜੇ ।। ਸਭੀ ਦੇਹਿ ਕੋ ਸਾਜ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਹ ਮਾਹਿ ਬਿਰਾਜੈ ।। ਮੇਰੀ ਉਸਤਤ ਸੁਨੋ ਜੈਸਾ ਮੈ ਆਹੀ ।। ਜਗ ਸਾਜੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੋ ਬਹੁੜ ਸੰਖਾਰ ਕਰਾਹੀ ।। ਮੁਝ ਤੇ ਪਰੇ ਨ ਕੋਈ ਐਸਾ ਜਾਨ ਤੂੰ ।। ਸਗਲ ਸੰਸਾਰ ਪਰੋਇਆ ਜਾਨੋ ਸੰਗਮੂੰ ।। ਸੂਤ ਸਾਥ ਜੋ ਮਣਕੇ ਪ੍ਰੋਏ ਜਾਨੀਐ ।। ਤਿਉਂ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਭੀਤਰਿ ਮੁਝ ਕੋ ਮਾਨੀਏ ।।੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਇਉਂ ਜਾਨ ਤੂੰ ਸਭ ਜਗ ਤੋਇ ਅਧਾਰ ।। ਤਿਸ ਜਲ ਕਾ ਜੀਵਨ ਰਸੁ ਹੈ ਜਲ ਕੋ ਰਸੈ ਅਧਾਰੁ ।।੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੋ ਰਸੁ ਮੇਰੇ ਆਸਰੇ ਮੁਝ ਅਧਾਰ ਸੋ ਆਹਿ ।। ਜੋ ਮੈਂ ਵਰਤੋਂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਭ ਕੋ ਤਬ ਦਿਸਟਾਹਿ ।।੧੦।। ਮੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਅਪਨੀ ਮਹਿਮਾ ਤੁਝਕੋ ਕਹੌਂ ।। ਸਭ ਕਛੁ ਅਪਨੇ ਹੀ ਮਹਿ ਲਹੌਂ ।। ਸੂਰਜ ਸੋਮ ਕੀ ਜਿਉਂ ਜੋਤਿ ।। ਤਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਸਭ ਲੋਕ ।।੧੧।। ਸੋਮਰਵ ਜੋਤਿ ਕਾ ਆਧਾਰ ।। ਜੋਤ ਮੁਝ ਆਸਰੇ ਹੇ ਯਾਰ ।। ਸਭ ਗਿਆਨ ਬੇਦੇਂ ਮਾਹਿ ।। ਸੋ ਪਰਕਾਸ ਜਗਤ

ਕਰਾਹਿ ।।੧੨।। ਜਗ ਅਧਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਗਿਆਨ ।। ਬੇਦੋਂ ਅਧਾਰ ਓਅੰ ਜਾਨ ।। ਸੋ ਮੇਰੇ ਆਧਾਰ ਓਅੰਕਾਰ ।। ਤਿਸੁ ਓਅੰਕਾਰ ਮੁਝ ਅਧਾਰ ।।੧੩।। ਸਭ ਜਗ ਆਸਰੇ ਆਕਾਸ ।। ਜਿਸ ਮੈਂ ਸਬਦੁ ਕਾ ਹੈ ਬਾਸ ।। ਅਕਾਸ ਸਬਦੁ ਅਧਾਰ ।। ਸਬਦੁ ਆਸਰੇ ਹੈ ਮੁਝ ਯਾਰ ।।੧੪।। ਬਲ ਅਧਾਰ ਸਭ ਜਗ ਭਰੇ ।। ਸੋ ਬਲ ਆਸਰਾ ਮੁਝ ਕਰੇ ।। ਸਭ ਭੂਮ ਕਾ ਜੀਵ ਹੈ ਗੰਧ ।। ਭੂਮ ਆਸਰੇ ਤਿਸ ਬੰਧ ।।੧੫।। ਸੰਘ ਅਧਾਰ ਮੇਰਾ ਅਹੈ ।। ਤਿਸੁ ਅਧਾਰ ਸੇ ਵਹੁ ਰਹੈ ।। ਅਧਾਰ ਅਗਨਿ ਸੰਸਾਰ ।। ਤੇਜ ਅਗਨਿ ਕੋ ਅਧਾਰ ।।੧੬।। ਤੇਜ ਅਧਾਰ ਮੇਰਾ ਹੋਇ ।। ਮੇਰੇ ਅਧਾਰ ਹੈ ਸਭ ਕੋਇ ।। ਜੀਵ ਕਾ ਜੀਵ ਮੁਝ ਕੋ ਜਾਨ ।। ਸਰਬ ਮਾਹਿ ਮੁਝ ਕੋ ਮਾਨਿ ।।੧੭।। ਤਪਸੀ ਤਪ ਕਾ ਆਧਾਰ ।। ਮੇਰੇ ਆਧਾਰ ਤਪ ਬੀਚਾਰ ।। ਅਰਜਨ ਐਸਾ ਮੁਝ ਕੋ ਜਾਨ ।। ਮੁਝ ਕੋ ਜਗਤ ਕੇ ਮਧ ਮਾਨ ।।੧੮।। ਸੋਰਠਾ ।। ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਬੀਜ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨੋ ਮੀਤ ਤੂੰ ।। ਐਸੇ ਹੀ ਤੂੰ ਸਮਝ ਸਭ ਕਾ ਬੀਜ ਏਕ ਆਤਮਾ ।।੧੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਨਾਤਨ ਪੁਰਾਤਨ ਮੈਂ ਹੋ ਮੀਤਾ ।। ਜਿਨਿ ਇਹ ਸਕਲ ਪਸਾਰਾ ਕੀਤਾ ।।੨੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਨੇਤ੍ਰ ਉਘਾਰੋਂ ਤਬ ਜਗ ਦ੍ਰਿਸਟਾਵੈ ।। ਮੂੰਦੇ ਆਂਖ ਸਭ ਲੈ ਹੋ ਜਾਵੈ ।।੨੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅੰਤਹ ਕਰਣ ਮੈਂ ਸੁਪਨ ਬਨਾਊ ।। ਸੁਪਨ ਤਿਆਗ ਸੁਖੋਪਤ ਮੈਂ ਜਾਊ ।।੨੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਹਾ ਅਰੂਪ ਨਿਰ ਦੁੰਦ ਬਿਰਾਜੋ ।। ਸਭ ਕਾ ਸਾਛੀ ਸਭ ਕੋ ਸਾਜੇ ।।੨੩।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸਕਲ ਅਕਾਲ ।। ਹਰਿ ਹੈ ਬਿਰਧ ਤਰਨ ਅਰੁ ਬਾਲ ।। ਸਭ ਕੋ ਰੂਪ ਬਿਸਨ ਕਾ ਭਾਈ ।। ਏਕੋ ਬਿਸਨ ਸੂਜਾ ਨਹੀਂ ਰਾਈ ।।੨੪।। ਵਹੀ ਬਿਸਨ ਜਬ ਮਾਇਆ ਰਾਚੇ ।। ਵਰਨ ਆਸ਼੍ਰਮ ਮੈਂ ਆਪੇ ਨਾਚੈ ।। ਆਪ ਤੇ ਭਲਾ ਗੈਰ ਕੋ ਜਾਨੈ ।। ਜੀਵ ਦੁਖੀ ਆਵਪਕੋ ਮਾਨੈ ।।੨੫।। ਜਬ ਚਾਭਹੈ ਮੈਂ ਪਾਵਉਂ ਆਪ ।। ਨਿਤ ਅਨਿਤ ਕਾ ਜਾਪੈ ਜਾਪ ।। ਅਨਿਤ ਦੇਹਿ ਕੋ ਜਬ ਵਹਿ ਮਾਨੇ ।। ਤਬ ਵਹਿ ਬਿਸਨ ਆਪ ਕੋ ਜਾਨੈ ।।੨੬।। ਵਹੀ ਬਿਸਨ ਆਪ ਕੋ ਜਾਨੈ ।।੨੬।। ਵਹੀ ਬਿਸਨ ਆਪ ਫੁਨਿ ਹੋਵੈ ।। ਆਪ ਤੇ ਭਲਾ ਮਨ ਸੋ ਖੋਵੈ ।। ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਭਲਾ ਨ ਬੁਰਾ ।। ਸੋ ਜਾਨੈ ਜੋ ਜੁੜਾ ।।੨੭।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੇਜੋ ਕਾ ਮੈਂ ਤੇਜ ਹੋਂ ਅਰ ਬੁਧੋਂ ਕੀ ਮੈਂ ਸਿਧ ।।੨੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਿਸੀ ਵਸਤ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਰਾਖੋ ਨਾ ਮਨ ਮਾਹਿ

।। ਮੋਹ ਨ ਰਾਖੋ ਕਿਸੀ ਸੋ ਐਸੇ ਭਾਖੋ ਰਾਹਿ ।।੨੯।। ਚੌਪਈ ।। ਜੇਤੇ ਧਰਮ ਧਾਰੇ ਜਗ ਮਾਹੀ ।। ਸਓਭਕੇ ਅੰਤਰਿ ਮੈਂ ਹੀ ਆਹੀ ।। ਧਰਮ ਮਗ ਜੋ ਮਾਰਨ ਹਾਰੇ ।। ਤਿਸਮੈਂ ਕਾਮਦੇਵ ਮੈਂ ਪਿਆਰੇ ।।੩੦।। ਤੀਨੋ ਗੁਣ ਭੀ ਮੁਝ ਤੇ ਜਾਨੋ ।। ਅਤੀਤ ਸਭ ਤੇ ਮੁਝ ਕੋ ਮਾਨੋ ।। ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਮਈ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਕੀਨੀ ।। ਸੋ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਜਗ ਕਉ ਦੀਨੀ ।।੩੧।। ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਨੇ ਜਗ ਕੋ ਮੋਹਿਓ ।। ਮਾਇਆ ਲਾਗਿ ਮੁਝ ਜਾਨਨ ਖੋਇਓ ।। ਮੈਂ ਹੋ ਪਰਮ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਪ ।। ਸਭ ਹੀ ਮੁਝ ਸੋ ਜਾਨੋ ਭੂਪ ।।੩੨।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੋ ਮਾਇਆ ।। ਜਿਨ ਇਹ ਸਕਲਾ ਜਗਤੁ ਭੁਲਾਇਆ ।। ਅਤਿ ਦੁਤਰ ਮਾਇਆ ਹੈ ਮੇਰੀ ।। ਤਿਸਕਾ ਤਰਨਾ ਕਠਨ ਘਨੇਰੀ ।।੩੩।। ਜੋਕੋ ਮੇਰੀ ਸਰਣੀ ਆਵੈ ।। ਸੋ ਇਹੁ ਕਠਨ ਮਾਇਆ ਤਰਿ ਜਾਵੈ ।। ਮੂੜ ਪਾਪੀ ਮਾਨੁਖ ਜੋ ਆਹੀ ।। ਸੋ ਇਹੁ ਮਾਇਆ ਤਰਤੇ ਨਾਹੀ ।।੩੪।। ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਮਾਇਆ ਨੇ ਛਾਇਆ ।। ਅਗਿਆਨ ਮੋਹ ਸਿਉ ਤਿਨ ਹੀ ਬਾਂਧਿਆ ।। ਤਿਸਤੇ ਅੰਧ ਭਏ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਨੀ ।। ਤਿਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤ ਅਸ੍ਰੋਂ ਕੀ ਮਾਨੀ ।।੩੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੁੰਨ ਆਤਮਾ ਮੁਝਕੋ ਸਿਮਰੈ ਮੀਤ ।। ਗਿਆਨੀ ਜਗਿਆਸੀ ਰੋਗੀ ਅਰਥੀ ਏ ਚਾਰੋਂ ਧਰ ਚੀਤ ।।੩੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗਿਆਨੀ ਇਸਤੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਹੈਂ ਜਿਉਂ ਕਾ ਤਿਉਂ ਮੁਝ ਜਾਨ ।। ਏਕੋ ਮੁਝਕੋ ਦੇਖਤਾ ਗਿਆਨੀ ਆਪ ਪਹਿਚਾਨ ।।੩੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਾਛਾ ਵਹੁ ਕਛੁ ਨਾ ਕਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਿਰਦੇ ਮਾਹਿ ।। ਗਿਆਨੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੋ ਮੁਝ ਕੌ ਅਤਿ ਪ੍ਰਿਆ ਆਹਿ ।।੩੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਗਿਆਸੀ ਇਸ ਬਿਧਿ ਸਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸੁਝ ਦੇਖਨ ਧਰ ਚਿਤ ।। ਰੋਗੀ ਅਰੋਗ ਸਰੀਰ ਕੋ ਅਰਥੀ ਅਰਥ ਨਮਿਤ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਹੁ ਤੀਨੋ ਮੁਝ ਅਤਿ ਪ੍ਰਿਅ ਮਨ ਕਰਿ ਜਾਪ ਕਰੇਹਿ ।। ਤੀਨੋ ਮਹਾ ਪੁੰਨਿ ਆਤਮਾ ਮੇਰੀ ਭਗਤਿ ਮਨ ਦੇਹਿ ।।੪੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗਿਆਨੀ ਮੇਰਾ ਆਤਮਾ ਗਿਆਨੀ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ।। ਪਰਮ ਇਸਰ ਮੁਝ ਜਾਨਤਾ ਵਹਿ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ।।੪੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗਿਆਨੀ ਸੋ ਮੁਝ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਬਸੋ ਪ੍ਰਤਖ ਤਿਸ ਮਾਹਿ ।। ਮੁਝ ਗਿਆਨੀ ਮੈਂ ਭੇਦ ਨਾਹੀ ਦੋਨੋਂ ਏਕੈ ਆਹਿ ।।੪੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਸੁਣ ਬਾਤ ਆਗੈ ਤੁਝਕੋ ਮੈਂ ਕਹੋਂ ।। ਤੁਝ ਸੰਦੇਹ ਮਿਟ ਜਾਤ ਜਿਸਕੇ ਸੁਨਤੇ ਬੇਗਹੀ ।।੪੩।। ਛੰਦ ।। ਜੋਗ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇਕਰਿ ਸਾਧਨ ਬਹੁਤ ਕਰਤੇ ਜਬ ਬੀਤੇ ।। ਤਿਹ ਕਰ ਤੇ ਅੰਤਹਿ

ਸੁਧ ਹੋਵੈ ਸੁਧ ਤੇ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜੀਤੇ ।। ਜਬ ਇੰਦ੍ਰੀ ਮਨ ਮੋ ਲੈ ਹੋਈ ਮਨ ਬੁਧ ਆਤਮ ਮੈ ਲੈ ਕੀਤੇ ।। ਤਬ ਗਿਆਨ ਮੇਰਾ ਤਿਸ ਉਪਜਿਆ ਸਮ ਲਾਗੈ ਉਸ ਵੈਰੀ ਮੀਤੇ ।।੪੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਸ ਗਿਆਨ ਮੇਰਾ ਉਪਜਿਆ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਜੈਸੀ ਤਿਸ ਹੋਇ ।। ਜਾਨੈ ਸਗਲਾ ਬਾਸਦੇਵ ਦੁਤੀਆ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ।।੪੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਬਕਤਾ ਸੁਨਤਾ ਲੇਤਾ ਏਕੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਹੋਇ ।। ਬਾਸਦੇਵ ਜਿਨਿ ਜਾਨਿਆ ਬਾਸਦੇਵ ਹੈ ਸੋਇ ।।੪੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਮਹਾਤਮਾ ਪੁਰਖ ਵਿਰਲਾ ਜਗ ਮੈਂ ਜਾਨੀਐ ।। ਸੰਸਾਰ ਬਿਖੈ ਦੁਰਲਭ ਮੁਝ ਸਰੂਪ ਵਹੁ ਮਾਨੀਐ ।।੪੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਥ ਨਮਿਤਿ ਉਪਾਸਨਾ ਦੇਵੋਂ ਕੀ ਜੋ ਕਰੈ ।। ਮੋਹੇ ਹੂਏ ਕਾਮਨਾ ਮੁਝ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ ਨ ਕਰੈ ।।੪੮।। ਚੌਪਈ ।। ਕਾਮਨਾ ਨਮਿਤ ਦੇਵ ਜੋ ਮਾਨੈ ।। ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ ਵਹੁ ਮੂਲ ਨ ਜਾਨੈ ।। ਉਪਾਸਨਾ ਦੇਵੌਂ ਕੀ ਮਨ ਧਰੈ ।। ਨਿਸਚਾ ਦ੍ਰਿੜ ਸੁਰੋਂ ਮੈਂ ਕਹੈ ।।੪੯।। ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਸੁਰੋਂ ਸੌ ਲਾਊਂ ।। ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਰ ਮਾਹਿ ਬਢਾਊਂ ।। ਜਿਸ ਜਿਸ ਦੇਵਤਾ ਕੋ ਜੋ ਜਾਪੈ ।। ਉਪਸਕ ਉਪਾਸਨਾਂ ਜਿਸ ਮਨ ਥਾਪੈ ।।੫੦।। ਪੂਜਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਫਲ ਕਉ ਚਾਹੀ ।। ਤਿਸੀ ਦੇਵਤਾ ਤੇ ਵਰ ਪਾਹੀ ।। ਤਿਸ ਦੇਵਤਾ ਕੋ ਮੈਂ ਸਮਝਾਊਂ ।। ਮਾਂਗਨ ਹਾਰੇ ਕਉ ਫਲ ਦੇਵਾਊਂ ।।੫੧।। ਜੋ ਨਰ ਦੇਵਤਾ ਤੇ ਬਰ ਪਾਵੈ ।। ਸੋ ਬਰ ਅੰਤਿ ਨਾਮ ਹੋ ਜਾਵੈ ।। ਜਿਸਕੀ ਬੁਧ ਹੈ ਮਹਾਂ ਮਲੀਨ ।। ਸੁਝਕੋ ਤਿਆਗ ਸੁਰੋਂ ਕੋ ਲੀਨ ।।੫੨।। ਅਰਾਧੇ ਸੁਰ ਅਰੁ ਪੂਜਾ ਕਰੈ ।। ਸੋ ਦੇਵਤਿਓ ਕੇ ਲੋਕੋ ਮੈਂ ਪੜੈ।। ਜਬ ਦੇਹਿ ਛਾਡੇ ਦੇਵ ਪੂਰ ਜਾਵੈ ।। ਦੇਵ ਪੁਰ ਤੇ ਵਹੁ ਫਿਰਿ ਕਰਿ ਆਵੈ ।।੫੩।। ਅਰੁ ਜੋ ਮੁਝਕੋ ਅਵਿਕਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨੈ ।। ਵਿਯਕਤ ਜਨਮਿਆ ਮੁਝਕਿ ਮਾਨੈ ।। ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਹੁ ਮਾਨੈ ਨਾਹੀ ।। ਜੋ ਉਤਮ ਮੈਂ ਸਭ ਤੇ ਆਹੀ ।।੪੮।। ਮੁਝ ਤੇ ਊਤਮ ਅਉਰ ਨ ਕੋਈ ।। ਅਬਿਨਾਸੀ ਮੈਂ ਆਤਮ ਸੋਈ ।। ਐਸਾ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨੈ ਨਾਹੀ ।। ਮੋਹੇ ਮੇਰੀ ਮਾਇਆ ਮਾਹੀ ।। ਵਹੁ ਮੂਰਖ ਮੁਝ ਨਾਹਿ ਪਛਾਨੈ ।। ਹਉ ਅਜਨਮ ਜਨਮ ਮੁਝ ਮਾਨੈ ।।੫੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਚਉਦਾ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਜੋ ਕਛੁ ਵਰਤੈ ਜੀਵ ।। ਸਭ ਹੂ ਕੋ ਮੈਂ ਜਾਨਤਾ ਅਰੁ ਸਭ ਹੀ ਕੋ ਮੈਂ ਕੀਉ ।।੫੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਸਕੋ ਆਗੈ ਹੋਵਣਾ ਤਿਨਕੋ ਜਾਨੋ ਮੀਤ ।। ਬੀਤੈ ਪੀਛੈ ਲੋਕ ਜੋ ਸੋ ਸਭ ਹੀ ਮੁਝਕੋ ਚੀਤ ।।੫੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੁਝਕੋ ਨਾ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਭਗਵਾਨਾ ।। ਸਭ ਦੇਹੋਂ

ਕੇ ਅੰਤਰੇ ਮੈਂ ਨਾ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਮੈਂ ਹੀ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਧਾਨ ।।੫੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਇਕ ਤੂ ਜਾਨਤਾ ਜਿਉਂ ਕਾ ਤਿਉਂਮੁਝ ਮੀਤ ।। ਸੰਸਾਰੀ ਮੁਝੈ ਨ ਜਾਨਤੇ ਭੋਗੋਂ ਸੋ ਤਿਨ ਪ੍ਰੀਤ ।।੫੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਭਲੀ ਵਸਤ ਕਉ ਚਾਹਤੇ ਬੁਰੀ ਵਸਤ ਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ।। ਅਗਿਆਨ ਹੀ ਕਰਿ ਮੂੜ ਹੈ ਤਿਨਕੋ ਨਾਹੀ ਬੋਧ ।।੬੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੁੰਦ ਭਾਵ ਕਰਿ ਆਖ ਹੈ ਜਨਮ ਮਰੈ ਵਹੁ ਨੀਤ ।।ਉਪਜੈ ਬਿਨਸੈ ਜਗਤ ਮੈਂ ਹੇ ਅਰਜਨ ਧਰ ਚੀਤ ।।੬੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਅਬ ਅਉਰ ਸੁਨ ਗਲਤ ਕੀਏ ਜਿਹ ਪਾਪ ।। ਸੋ ਪੁੰਨ ਆਤਮ ਜੀਵ ਹੈ ਤਿਨਾ ਪਛਾਤਾ ਆਪ ।।੬੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਕਰਮ ਜੋਗੀ ਸੋ ਜਾਨ ਪਾਂਚ ਤੀਨ ਮੈਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ।। ਸੋ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਮਾਨ ਜਿਨ ਨਿਹਚਾ ਮੇਰੀ ਭਗਤ ਕਾ ।।੬੩।। ਕਬਿਤ ।। ਮੇਰੇ ਹੀ ਆਸਤੇ ਮੇਰੀ ਹੀ ਪੂਜਾ ਸੋ ਹੀ ਧਿਆਨ ਸਾਥ ਮੇਰੇ ਸੰਗਿ ਜੁੜੈ ਹੈਂ ।। ਜੜਾ ਮਰਣ ਆਦਿ ਤੇ ਸਕਲੇ ਦੁਖ ਹੈ ਅਉਰ ਪਾਪ ਦੇਹਿ ਕੇ ਤਿਸ ਤੇ ਸਭ ਮੁੜੇ ਹੈਂ ।। ਗਿਆਨ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇ ਜਾਨੈ ਮੁਝ ਈਸਰ ਕੋ ਮੇਰਾ ਹੀ ਸਿਰਮਨਿ ਤਿਹ ਅੰਤਰਿ ਮਹਿ ਫੁਰੇ ਹੈ ।। ਅਧਿਆ ਤਮ ਵਹੁ ਸਭੀ ਤੇ ਜਾਨੈ ਹੈ ਮੁਝੀ ਕੋ ਮੇਰੇ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰਿ ਆਨੰਦ ਮਾਹਿ ਦੁਰੇ ਹੈਂ ।।੬੪।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਧਭੂਤਕ ਅਧਦਇਵ ਗਿਆਨੀ ਜਾਨੈ ਮੁਝੀ ਕੋ ।। ਤਿਸ ਜਾਨਨ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਿਸ ਦਿਨ ਰਹਤੇ ਮੁਝੀ ਮੈਂ ।।੬੫।।ਦੋਹਰਾ ਦੇਹਿ ਤਿਆਗਨ ਕੇ ਸਮੈਂ ਮੁਝ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਆਹਿ ।। ਤਿਆਗ ਕਰੈ ਜਬ ਪ੍ਰਾਨ ਕਾ ਮੁਝ ਪਦਵੀ ਕੋ ਪਾਹਿ ।।੬੬।। ਸੋਰਠਾ ।। ਮੇਰੇ ਪਦ ਮੈਂ ਆਇ ਜੋ ਨਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤ ਹੈਂ ।। ਮਹਾ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪਾਇ ਸਦਾ ਰਹੈ ਵਹੁ ਮੁਝ ਬਿਖੈ ।।੬੭।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਸਪਤਮੋ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨ ਇਹੁ ਭਇਆ ।। ਹੰਸ ਜੋਗ ਨਾਮ ਤਿਸ ਕਹਿਆ ।। ਜੋ ਸੁਨ ਧਾਰੈ ਮਨ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਸੋ ਭੀ ਬਾਸਦੇਵ ਹੋ ਜਾਹਿ ।। ਸੰਸਾਰ ਭਰਮ ਤਿਸ ਦਿਸਟਿ ਨ ਆਵੈ ।। ਏਕੋ ਬਾਸਦੇਵ ਸਭ ਪਾਵੈ ।।੬੮।।੭।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪਨਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਬੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸਤੀ ਇਸਰ ਸੰਬਾਦੇ ਗਯਾਨ ਬਿਗਿਆਨ ਜੋਗੋ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਸਪਤਮੋ ਧਿਆਇ ।।੭।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਅਬ ਸਾਤਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ਸੋ ਭੂੰ ਸੁਣ ।। ਏਕ ਨਗਰ ਥਾ ।। ਨਾਮ ਉਸਕਾ ਪਾਟਲ ਥਾ ।। ਉਸ ਮੈਂ ਏਕ ਬਾਣੀਆ ਰਹਤਾ ਥਾ ।। ਨਾਮ ਉਸਕਾ

ਸੰਕੂਕਰਨ ਥਾ ।। ਸੋ ਵਪਾਰ ਕਰਨੈ ਕਉ ਅਉਰ ਨਗਰ ਕਉ ਚਲਿਆ ।। ਅਉਰ ਵਾਪਾਰੀ ਭੀ ਚਲੇ ।। ਸੋ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ।। ਜੋ ਏਕ ਸਰਪ ਨੇ ਸੰਕੂਕਰਨ ਕਉ ਕਾਟਿਆ ਸੋ ਤਿਸੀ ਸਮੇਂ ਤਤਕਾਲ ਮਰਿ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਅਉਰ ਵਾਪਾਰੀ ਸਭ ਸਾਥ ਥੇ ।। ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦਾਗ ਦੀਆ ।। ਤਬ ਵਾਪਾਰੀ ਆਗੇ ਚਲੇ ।। ਐਸੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਦਿਨੋਂ ਮੈਂ ਵਾਪਾਰ ਕਰਕੇ ਫੇਰੀ ਆਏ ।। ਤਬ ਸੰਕੂਕਰਨ ਕੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਇਨ ਵਾਪਾਰੀ ਕਉ ਪੂਛਾ ।। ਜੋ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਵਾਪਾਰ ਕਉ ਗਇਆ ਥਾ ਸੋ ਕਹਾਂ ਰਹਿਆ ਥਾ ।। ਤਬ ਵਾਪਾਰੀ ਬੋਲੇ ।। ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕਉ ਸਰਪ ਨੇ ਡਸਿਆ ਹੈ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਮੂਆ ਹੈ ।। ਏਹ ਉਸ ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਧਨ ਸਾਥ ਉਠਾਇਆ ਥਾ ।। ਸੋ ਤੂੰ ਲੇਹਿ ।। ਏਕ ਕਾਮ ਕਰਿ ਕੇ ਬਾਲਕ ਤੂੰ ਉਸਕੀ ਗਤਿ ਕਰਿ ।। ਜੋ ਵਹੁ ਦੇਹਿ ਤੇ ਛੂਟੇ ।। ਤਬ ਬਾਲਕ ਆਪਣੇ ਘਰਿ ਆਇਆ ।। ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕਉ ਪੂਛਾ ।। ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕਉ ਸਰਪ ਨੇ ਕਾਟਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕੁਮਉਤ ਸੂਆ ਹੈ ।। ਉਸ ਕਾ ਕਛੁ ਉਪਾਇ ਬਤਾਵਉ ਜੋ ਮੈਂ ਕਰੋਂ ।। ਜਿਸ ਸਿਉਂ ਪਿਤਾ ਮੇਰਾ ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੇ ।। ਮੁਕਤ ਹੋਵੈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਣ ਬੋਲੇ ।। ਤੂੰ ਨਾਰਾਇਣੀ ਬਲ ਕਰਿ ।। ਮਾਂਹ ਕੇ ਆਟੇ ਕਾ ਉਸਕਾ ਸਰੀਰ ਬਨਾਇ ।। ਅਉਰ ਰਤਨ ਚੂਨੀਆ ਉਸ ਕੇ ਅੰਗੋਂ ਕਉ ਲਗਾਵਉ ।। ਜੈਸੀ ਤੈਸੀ ਵਿਧ ਉਸਨੇ ਬਤਾਈ ਤੈਸੀ ਤੈਸੀ ਸਭ ਕਰੀ ।। ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਕਰੀ ਪਿੰਡ ਭਰੇ ਜੇਵਣ ਵਾਰ ਕੀਨੀ ।। ਅਰ ਬਹੁਤ ਬ੍ਰਹਮਣ ਜਿਵਾਏ ।। ਸਰਾਧ ਕੀਆ ।। ਜੋ ਜੋ ਕਛੁ ਬ੍ਰਹਮਣੋ ਨੇ ਬਤਾਇਆ ਸੋ ਸਭ ਕੀਆ ।। ਤਬ ਜੋ ਕਛੁ ਦਰਬ ਬਚਾ ਸੋ ਚਾਰ ਪੁਤ੍ਰ ਥੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਾਂਟਲੀਆ ।। ਤਬ ਏਕ ਪੁਤ੍ਰ ਨੇ ਕਹਾ ।। ਜਿਸੁ ਸਰਪ ਨੇ ਪਿਤਾਕਉ ਖਾਇਆ ਹੈ ।। ਤਿਸ ਸਰਪ ਕਉ ਮਾਰੋਂਗਾ ।। ਤਬ ਉਸ ਨੇ ਵਾਪਾਰੀਓ ਕਉ ਪੂਛਾ ।। ਤੁਮ ਉਹ ਠਉਰ ਬਤਾਵਹੁ ਜਹਾਂ ਸਰਪ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕਉ ਕਾਟਿਆ ਥਾ ।। ਤਬ ਵਾਪਾਰੀ ਬੋਲੇ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਆਵਹੁ ਤੁਝ ਕਉ ਓਹੀ ਠਉਰ ਬਤਾਵਹੁੰ ।। ਤਬ ਊਹਾਂ ਗਇਆ ।। ਜਉ ਦੇਖੈ ਤਉਏਕ ਖੁਡ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕੁਹਾੜੇ ਸਾਥ ਖੋਦਨੇ ਲਾਗਾ ਭੁਇੰ ਬਹੁਤ ਖੋਦੀ ਤਬ ਏਕ ਸਰਪ ਭੀਤਰਿ ਸਿਉਂ ਬੋਲਿਆ ਤੂੰ ਕਉਨ ਹੈ ਈਹਾਂ ਖੋਦਤਾ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਏਹ ਬਾਲਕ ਬੋਲਿਆ ਮੈਂ ਸੰਕੂਕਰਨ ਕਾ ਬੇਟਾ ਹੌਂ ।। ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕਉ ਸਰਪ ਨੇ ਖਾਇਆ ਹੈ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਉਸ ਕਉ ਮਾਰੋਂਗਾ ।। ਤਬ ਭੀਤਰ

ਸੋਂ ਸਰਪ ਬੋਲਿਆ । ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਪਿਤਾ ਹੌਂ ।। ਧੰਨ ਤੂੰ ਅਬ ਇਸ ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਮੁਝ ਛਡਾਵਹੁ ।। ਤੂੰ ਸਰਪ ਕਉ ਨਾ ਮਾਰ ।। ਮੇਰਾ ਪੂਰਬਲਾ ਕਰਮ ਥਾ ਸੋ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਪੁਤ੍ਰ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਪਿਤਾ ਤੂੰ ਮੁਝ ਕਉ ਕਹੁ ਮੈਂ ਕਉਨ ਜਤਨ ਕਰਉਂ ।। ਜਿਸ ਤੇ ਤੂੰ ਅਧਮ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੇਂ ਤਬ ਪਿਤਾ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਫੇਰਿ ਤੂੰ ਆਪਨੇ ਨਗਰ ਮੈਂ ਜਾਇ ।। ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਉ ਜਿਵਾਇ ।। ਜੋ ਸਤਵਾਂ ਧਿਆਇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹੋਵੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਭੋਜਨ ਜਿਵਾਇ ।। ਓਹ ਤੁਝ ਕਉ ਅਸਿਰਵਾਦ ਦੇਵੈਗੇ ਤਬ ਇਸ ਅਧਮ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੋਂਗਾ ।। ਤਬ ਪੁਤ੍ਰ ਸੁਨਿਕੈ ਅਪਣੇ ਘਰਿ ਆਇਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਉ ਕਹਿਆ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਸਰਪ ਭਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮੁਝ ਕਉ ਕਹਿਆ ਹੈ ।। ਤੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਿਵਾਇ ਜੋ ਨਿਤ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਾਤਵਾਂ ਧਿਆਇ ਤਿਨਾਂ ਕਉ ਭੋਜਨ ਕਰਾਉ ।। ਤੇ ਤੁਝ ਕਉ ਅਸੀਰਵਾਦ ਦੇਵੇਂਗੇ ।। ਤਬ ਇਸ ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟਾਂਗਾ ਤਬ ਉਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬੋਲੀ ਅਵਸ ਕਰੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਣੁ ਜਿਵਾਏ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਸਉਰੇ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਤੇ ਬਹੁਤ ਭਲਾ ਜਿਵਾਵੋ ।। ਤਬ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੀਤਾ ਪਾਠੀ ਤੇ ਸਾਤਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਿਨ ਕਉ ਜਿਵਾਇਆ ਸਖਣਾ ਦੀਆ ਹਾਥ ਜੋਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਕਮਉਤ ਮੂਆ ਹੈ ।। ਸਰਪ ਨੇ ਡਸਾ ਹੈ ।। ਤੁਮ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇਵੋ ।। ਜੋ ਪਿਤਾ ਮੇਰਾ ਨੀਚ ਜੂਨ ਤੇ ਛੂਟੇ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਨੇ ਅਸੀਰਵਾਦ ਦੀਆ ਤਬ ਤਤੁਕਾਲ ਸਰਪ ਦੇਹੀ ਛੂਟੀ ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ।। ਵਿਮਾਨ ਆਇਆ ।। ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਬੈਠਕੇ ਵਈਕੁੰਠ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਸ੍ਰੀ ਲਖਮੀ ਸਾਤਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਿਆ ।। ਸੋ ਤੈਨੇ ਸੁਣਿਆ ।।੭।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਿਰਤੇ ਨਾਮ ਸਤਮੋਂ ਧਿਆਇ ।।੭।। ਆਗੈ ਅੱਠਵਾਂ ਧਿਆਇ ਚਲਿਆ ।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਸੁਖ ਸੋ ਇਉਂ ਕਹੈ ਹੇ ਪੁਰਖੋਤਮ ਦੇਵ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਅਖਰ ਕਾ ਅਰਥ ਕਿਆ ਤਾਕਾ ਆਖੋ ਭੇਵ ।।੧।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਧਿਆਤਮ ਅਧਿਦੈਵ ਅਧਭੂਤ ਅਧਜਗੁ ਤੁਮ ਭਾਖੋ ।।ਆਖੋ ਤਿਹਕਾ ਭੇਵ ਅਰਥ ਜਾਨੋ ਤਬ ਸਾਂਤ ਹੋਇ ।।੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਮਧਸੂਧਨ ਭਗਵਾਨ ਏਹੁ ਭੀ ਕਹੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ।। ਛਾਡਨ ਪ੍ਰਾਨ ਸਮੈਂ ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਤਿਆਗੈ

ਦੇਹਿਕੋ ।।੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਆਗ ਦੇਹਿ ਕਾ ਜਬ ਕਰੈ ਤੁਮਰੈ ਪਦ ਕਉ ਜਾਇ ।। ਕਿਹ ਬਿਧਿ ਇਹ ਪਦਵੀ ਲਹੈ ਮੁਝ ਸਮਝਾਵਹੁ ਤਾਹਿ ।।੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਸਨ ਜਬ ਆਖਿਓ ਉਤਰ ਕਹੈ ਭਗਵਾਨ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋ ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਮੁਝ ਮਾਨ ।।੫।। ਚੌਪਈ ।। ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਅਬਿਣਾਸੀ ਆਹੀ ।। ਯਹ ਬਿਧਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹੌ ਤੁਝ ਮਾਹੀ ।। ਅਧਿਆਤਮ ਨਾਮ ਜੋ ਮੇਤਾ ਗਿਆਨ।। ਤਿਸ ਕਾ ਅਰਥ ਤੂੰ ਐਸਾ ਜਾਨ ।।੬।। ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਮੁਝ ਪ੍ਰਤਾਪ ।। ਅਪਨੇ ਗਿਆਨ ਸੋ ਜਾਨੋ ਆਪ ।। ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਜੋਤਿ ਮੁਝ ਅਹੈ ।। ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਭ ਬਪ ਮੋ ਰਹੈ ।।੭।। ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿ ਚੀਟੀ ਪਰਚੰਤ ।। ਤਿਨ ਕੇ ਮਧਿ ਮੈਂ ਹੀ ਵਰਤੰਤੁ ।। ਸਭ ਕੋ ਉਤਪਤ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਤਾ ।। ਕਰਮ ਰਿਖ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰਿ ਧਰਤਾ ।।੮।। ਜੈਸਾ ਲਿਖੋਂ ਮਸਤਕ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਤਿਸੀ ਭਾਂਤਿ ਵਹੁ ਦੇਹਿ ਵਰਤਾਹਿ ।। ਅਬ ਅਧਭੂਤ ਕਾ ਅਰਥ ਸੁਨਾਊਂ ।। ਭੂਤ ਅਰਥ ਬਪ ਕੋ ਪਾਊਂ ।।੯।। ਤਿਨ ਤੀਨੋਂ ਮੈਂ ਰਵਿਓ ਰਾਮ ।। ਇਉਂ ਅਧਭੂਤ ਮੇਰੇ ਨਾਉਂ ।।ਅਧਦੈਵ ਅਰਥ ।। ਅਧਦਈਵ ਅਖਰ ਅਰਥ ਇਹੁ ਜਾਨੋ ।। ਂਈਵ ਨਾਮ ਹੋਵਨ ਹਾਰ ਕੋ ਮਾਨੋ ।।੧੦।। ਤਿਸ ਹੋਨਹਾਰ ਕਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਆਪੁ ।। ਅਧਦਈਵ ਨਾਮੁ ਹੈ ਮੁਝ ਪ੍ਰਤਾਪ ।। ਮੈ ਠਾਕੁਰ ਸਭ ਸੁਰਕਾ ਮੀਤਾ ।। ਸੁਰੋਂ ਜਾਪ ਮੇਰਾ ਨਿਤ ਕੀਤਾ ।।੧੧।। ਤਾਂਤੇ ਅਧਦਈਵ ਅਖਰ ਮੈਂ ਆਪ ।। ਸਭ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪ ।। ਅਧ ਜਗਤ ਅਰਥੁ ।। ਅਧਿ ਜਗ ਮੈਂ ਇਹ ਬਿਧ ਹੂਆ ।। ਜੇਤੇ ਜਗ ਹੋਇ ਵਿਚਿ ਭੂਆ ।।੧੩।। ਦੇਵਤਾ ਪਿਤ੍ਰ ਨਮਿਤ ਜੋ ਕਰਤੇ ।। ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਅਧਕਾਰੀ ਧਰਤੇ ।। ਸਭ ਜਗੋਂ ਕਾ ਮੈਂ ਅਧਕਾਰੀ ।। ਪ੍ਰਥਮੈਂ ਸਭ ਮੁਝ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰੀ ।।੧੩।। ਜਿਨ ਜਗ ਮਾਹਿ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮੁਝ ਪੂਜੈ ।। ਸਫਲਾ ਜਗ ਸੋ ਸਭ ਕੋ ਸੂਝੈ ।। ਸੁਰ ਪਿਤ੍ਰ ਕੋ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ।। ਅਧ ਜਗ ਨਾਮੁ ਐਸਾ ਮੁਝ ਸੋਇ ।।੧੪।। ਦੇਹਿ ਭ੍ਰਾਂਤ ।। ਦੇਹਿ ਭ੍ਰਾਂਤਾਵਰ ਨਾਮੁ ਮੁਝ ਸੁਨੋ ।। ਸੋ ਅਰਜਨ ਤੁਮ ਸੋ ਅਬ ਭਨੋ ।। ਮੁਝ ਬਪ ਸਾਰਖਾ ਦੇਹਿ ਨ ਕੋਇ ।। ਸਭ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਬਪ ਮੁਝ ਹੋਇ ।।੧੫।। ਜੋ ਬਲ ਮੇਰੇ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਅਹੈ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਸਮ ਅਉਰ ਨ ਲਹੈ ।। ਦੇਹਿ ਨਾਰੀਓ ਬਿਖੈ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਆਹਿ ।। ਦੇਹਿ ਭ੍ਰਾਤਾਵਰ ਮੁਝ ਨਾਮ ਕਹਾਹਿ ।। ਸਭ ਨਾਮੋ ਕਾ ਅਰਥ ਤੁਝ ਕਹਾ ।। ਸਭੀ ਨਾਮ ਅਪਨਾ ਮੈਂ ਲਹਾ ।।੧੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪ੍ਰਾਨ ਛੋਡਨ ਕੇ

ਸਮੈ ਸਿਮਰੇ ਮੇਰੋ ਜਾਪ ।। ਜਬ ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਨ ਤਿਆਗ ਹੈ ਮੁਝ ਮੈਂ ਰਹੈ ਬਿਆਪ ।।੧੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਨ ਮੈਂ ਸੰਸਾ ਕੋਇ ਨਾਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਝ ਮੈਂ ਹੋਇ ।। ਜੋ ਜੀਵਤ ਮੁਝਕੋ ਮਿਲੈ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਇ ।।੧੮।। ਚੌਪਈ ।। ਸਭ ਬੇਦ ਭੀ ਇਉਂ ਕਹੈਂ ।। ਸੰਸਾਰ ਲੋਕ ਜੋ ਅਹੈ ।। ਜੋ ਵਸਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰੈਂ ।। ਨਿ ਜੀਵ ਤਿਸਮੈ ਧਰੈਂ ।। ਜਬ ਪ੍ਰਾਨ ਤਿਆਗੈ ਆਹਿ ।। ਤਿਸ ਵਸਤ ਹੀ ਕਉ ਪਾਹਿ ।। ਤਿਸੁ ਕਾਰਨ ਤੁਝ ਕੋ ਕਹੌ ।। ਅਪਨਾ ਮਿਤ੍ਰ ਤੁਝ ਕੌ ਲਹੌ ।। ਨਿਸਦਿਨ ਸਿਮਰਿ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ।। ਸਿਮਰਨ ਮਾਹਿ ਕਰਿ ਬਿਸਰਾਮ ।। ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਦੇਹ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਨਿਤ ਤਿਆਗ ਤਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ।। ਕਿਆ ਜਾਨੀਐ ਕਬ ਜਾਇ ।। ਤਿਸੁ ਅਭਿਆਸ ਕੋ ਪਾਹਿ ।। ਜੋ ਜਾਨਤੇ ਮੁਝ ਨਾਮ ।। ਮੁਝ ਮਾਹਿ ਤਿਹ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ।। ਨਾਮ ਬਾਝ ਜੋ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ।। ਸੋ ਨਿਤ ਦੁਖ ਹੀ ਕਾ ਕਾਮ ।। ਨਾਮੁ ਬਾਝ ਜੋ ਅਭਿਆਸੁ ।। ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਦਾ ਦੁਖ ਕੋ ਬਾਸ ।। ਜੈਸਾ ਅਭਿਆਸੁ ਨਿਤਕੋ ਕਰੈ ।। ਤੈਸੀ ਜੂਨ ਮੈਂ ਹੀ ਪਰੈ ।। ਤਾਂਤੇ ਸੁਣੋ ਪਾਰਥ ਗਾਥ ।। ਜੁਧ ਕਰੋ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ।। ਮਨ ਚਲਤ ਪਕੜ ਨੇ ਆਇ ।। ਬੁਧ ਸਾਥ ਮਨ ਠਹਰਾਇ ।। ਚੇਤਾ ਰਾਖ ਮੇਰੇ ਮਾਹਿ ।। ਤਾਂਤੇ ਜੋਗ ਕਉ ਤੂੰ ਪਾਹਿ ।। ਇਹੁ ਜੋਗ ਕਰਤਾ ਜੋਇ ।। ਮੁਝ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਇਸ ਮਾਹਿ ਸੰਸਾ ਨਾਹਿ ।। ਜੈਸੀ ਮਤਿ ਸੋ ਗਤਿ ਪਾਹਿ ।।੧੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਨ ਐਸਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਿ ਮਨ ਰਾਖਓ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਚਿਤਵਨ ਮਨ ਕੀ ਸਾਂਤਿ ਕਰਿ ਮੁਝ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਆਹਿ ।।੨੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਭ ਤੇ ਪਰੈ ਮੈਂ ਦਿਬ ਪੁਰਖੁ ਕਿਸ ਕਰਿ ਮੁਝਕੋ ਪਾਂਹਿ ।। ਸਰਬ ਸੰਗੀ ਸਭ ਕਛੁ ਜਾਨਤਾ ਸਨਾਤਨ ਪੁਰਾਨ ਆਹਿ ।।੨੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਹਿਲਿਓ ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਹੌਂ ਸਭ ਕੋ ਆਗਿਆ ਕਰੌਂ ।। ਮੁਝ ਕੌ ਆਗਿਆ ਕੋ ਨਾ ਕਰੈ ਮੈਂ ਸੂਖਮ ਦੇਹਿ ਧਰੈ ।।੨੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਾ ਮੈਂ ਐਸਾ ਮੁਝ ਪ੍ਰਤਾਪ ।। ਚਿਤ ਕਰਿ ਚਿਤਵਿਆ ਨ ਜਾਇ ਅਚਿੰਤ ਰੂਪ ਮੈਂ ਆਪ ।।੨੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੂਰਜ ਤੇ ਜੋ ਆਦਿ ਨੇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਰੇ ਜਗ ਸੋਇ ।। ਤਿਸਕੀ ਜੋਤਿ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਮੁਝ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਮੁਝ ਹੋਇ ।।੨੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਮੁਝੇ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰਿ ਮਨ ਸੋ ਸਿਮਰੇ ਜੋਇ ।। ਜਬ ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਨ ਤਿਆਗਤਾ ਮੁਝ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ।।੨੪੫। ਚੌਪਈ .। ਭਗਤ ਦੇਹ ਤਿਆਗਨ ਕੇ ਸਮੇਂ ।। ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਮੈਂ ਮਨ ਕਰਿ ਰਮੇਂ ।। ਜਨਮ ਤੇ ਆਦਿ

ਦੇਹਿ ਨਾਮ ਪਰਜੰਤ ।। ਮੇਰੀ ਭਗਤਿ ਕੇ ਮਾਹਿ ਵਰਤੰਤ ।।੨੬।। ਭਗਤਿ ਜੋਗ ਕੇ ਬਲ ਕਰਿ ਪ੍ਰਾਨੀ ।। ਦੇਹ ਤਿਆਗ ਮੈਂ ਮੇਰੋ ਧਿਆਨੀ ।। ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਸੋ ਮੁਝਕੋ ਮਿਲੇ । ਐਸਾ ਭਗਤਿ ਕਲੰਕ ਸਭ ਚਲੇ ।। ਅਰੁ ਜੋਗਿਸਰੁ ਭਲੇ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ।। ਲਿਆਵੈ ਪ੍ਰਾਨ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਮਹਿ ਯਾਰ ।। ਪ੍ਰਾਨੋ ਕਉ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਮਹਿ ਠਾਨੈ ।। ਦਿਬ ਪੁਰਖ ਪਰੇ ਤੇ ਵਹੁ ਮਾਨੈ ।।੨੮।। ਤਿਸੀ ਜਾਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਨ ਤਿਆਗੈ ।। ਬੇਗ ਮੇਰੇ ਪਦ ਮੈਂ ਆਇ ਲਾਗੈ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਸਭ ਤੇਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ।। ਸੁਝਕੋ ਕਰੌ ਸਕਲ ਮੈਂ ਆਪ ।।੨੯।। ਅਬਿਨਾਸੀ ਬੇਦ ਬਕਤਾ ਜਿਸ ਕਹਤੇ ।। ਸਕਲ ਜੀ ਤਿਸਹੀ ਮਹਿ ਰਹਤੇ ।। ਸਭ ਪ੍ਰਾਨੀ ਸੰਸਾਰੀ ਜੇ ਹੈ ।। ਪ੍ਰਾਨ ਤਿਆਗ ਤਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਹੈ ।।੩੦।। ਨਮਿਤ ਪਾਵਨੇ ਤਿਸ ਕਾ ਕਾਰਨ ।। ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਧਾਰਨ ।। ਤਿਸੁ ਪੁਰਖੁ ਕਾ ਏਹੁ ਪਰਤਾਪ ।। ਥੋਰੇ ਮਹਿ ਕਹਿਓ ਤਿਸੁ ਜਾਪ ।।੩੧।। ਆਗੇ ਤੁਝਕੋ ਅਉਰ ਸੁਨਾਊਂ ।। ਜੋਗੀਸਰੋਂ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਬਤਾਊਂ ।। ਐਸੀ ਭਾਂਤਿ ਇਕ ਮੁਝ ਕੋ ਚੇਤੈ ।। ਨਉਂ ਦੁਆਰ ਸੰਜਮ ਕਰਿ ਬੈਠੇ ।।੩੨।।ਮਨ ਕੋ ਮੇਰੇ ਮਾਹਿ ਵਹੁ ਰਾਖੈ ।। ਪ੍ਰਾਨ ਬਾਉ ਮਸਤਕ ਮੈ ਲਾਖੈ ।। ਜੋਗੁ ਜੁਗਤਿ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਧਾਰੈ ।। ਓਅੰ ਬ੍ਰਹਮ ਇਹੁ ਜਾਪ ਉਚਾਰੈ ।।੩੩।। ਇਸੀ ਜਾਪ ਮੈਂ ਬਪ ਕੋ ਛੋਟੈ ।। ਪਾਂਚ ਤੀਨ ਗੋਬਿੰਦ ਹੀ ਲੋੜੈ ।। ਮੇਰੀ ਗਤਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ।। ਮੁਝ ਸੌਂ ਲਾਗ ਬਪ ਮਲ ਧੋਵੈ ।।੩੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪ੍ਰਥਮੈ ਮੇਰੇ ਭਗਤਿ ਕਾ ਬ੍ਰਿਤੰਤ ਸੁਨੋ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ।। ਨਿਸਚਲ ਚੇਤਾ ਚਿਤਕਾ ਮੁਝ ਮੈਂ ਰਾਖੈ ਨੀਤ ।।੩੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੇਰੀ ਕਰੈ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਮੇਰੋ ਨਾਮੁ ਮੁਖ ਲੇਇ ।। ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ਬਿਨ ਸਵਾਸ ਨ ਜਾਨੈ ਦੇਂ ।।੩੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਨ ਕੋ ਮੈਂ ਸੁਖ ਦੇਤ ਹੋ ਕਸਟ ਬਿਨਾਂ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਮੇਰੇ ਸੁਖ ਸੌ ਮਗਨ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਜੋਗੁ ਜੁੜ ਜਾਹਿ ।।੩੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੁਝਕੋ ਭਗਤਿ ਵਹੁ ਪਾਵਤੇ ਸਭ ਦੂਖ ਤਿਨਕੇ ਦਾਹਿ ।। ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਰਹੈ ਸਦਾ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ।।੩੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੰਸਾਰ ਜਨਮ ਅਤ ਦੁਖ ਹੈ ਸੁਖ ਨਾਹੀਂ ਤਿਹ ਕੋਇ ।। ਜਿਨ ਪੁਰਖੋਂ ਹਰਿ ਜਾਨਿਆ ਇਹੁ ਜਾਨੈ ਹੈ ਸੋਇ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਰਮ ਪਦ ਬੈਕੁੰਠ ਮੁਕਤਿ ਜੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਪਾਇ ।। ਐਸੀ ਮੁਕਤਿ ਕੇ ਲਾਭ ਤੇ ਬਹੁੜ ਨ ਜਗ ਮੈਂ ਆਇ ।।੪੦।। ਕਬਿਤ ।। ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਲੋਗ ਲਗ ਚਰਮੀ ਜੀਉ ਜਾਨ ਹੈ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰਿ ਤਹਾਂ ਤੇ ਗਿੜਾਵੇ ਹੈ

।। ਗਿੜ ਕਰਿ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਭਾਵਤੇ ਹੀ ਜੀਵਨ ਕਰਮੀ ਬਹੁੜ ਜਨਮ ਪਾਵੇ ਹੈ ।। ਕਰਮ ਅਭਮਾਨੀ ਕੀ ਐਸੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਮੋਹ ਨਿਰ ਅਭਮਾਨੀ ਸੋ ਹਰਿ ਮੈਂ ਸਵਾਵੇ ਹੈ ।। ਜਾਨੈ ਅਨਿਤ ਦਿਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਰ ਮਾਨਸ ਕਾ ਖੋੜਾ ਅਰ ਬਹੁਤ ਬਰਾਬਰ ਮਨ ਲਾਵੇ ਹੈ ।।੪੧।। ਚੌਪਈ ।। ਜਿਹ ਮੁਝ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੌ ਦੇਖਿਆ ।। ਤਿਨਕਾ ਗਿਆਨ ਐਸਾ ਮੈਂ ਪੇਖਿਆ ।। ਐਸਾ ਮਨ ਮੋ ਕਰੈ ਬੀਚਾਰ ।। ਸੰਸਾਰ ਮਾਹਿ ਜੁਗ ਵਰਤੈ ਚਾਰ ।।੪੨।। ਚਾਰੋ ਸਹੰਸ੍ਰ ਬਾਰ ਜਬ ਵਰਤੈ ।। ਇਕ ਦਿਨ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਾ ਮਨ ਧਰਤੇ ।। ਜਬ ਬਹੁੜ ਚਾਰ ਸਹੰਸ੍ਰ ਬਾਰ ।। ਵਰਤੈਂ ਤਬ ਰਾਤ ਤਿਹ ਯਾਰ ।।੪੩।। ਜਿਹ ਨਰ ਗਿਆਨ ਸੌ ਮੁਝੇ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ।। ਤਿਸ ਮੁਝ ਭਗਤ ਨੇ ਐਸਾ ਜਾਨਿਆ ।। ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਾ ਦਿਨ ਨਰੋ ਸਮਾਨ ।। ਲਘ ਦੀਰਘ ਅੰਤਿ ਤਿਹ ਜਾਨ ।।੪੪।। ਜੋ ਜੋ ਵਸਤ ਬਿਨਾਸੀ ਹੋਇ ।। ਲਘ ਦੀਰਘ ਏਕ ਸਮ ਸੋਇ ।। ਜੋ ਕਛੁ ਗਤਿ ਕੇ ਮਧਿ ਆਇਆ ।। ਸੋ ਅਨਿਤ ਬੇਦੋਂ ਨੇ ਗਾਇਆ ।।੪੫।। ਇਸ ਕਾਰਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ।। ਬ੍ਰਹਮੇਂ ਨਰਕੀ ਅਉਧ ਸਮ ਜਾਨੀ ।। ਅਬ ਆਗੈ ਜੌ ਅਬਗਤ ਰੂਪ ।। ਤਿਸ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਅਰਜਨ ਭੂਪ ।।੪੬।। ਤਿਸ ਮੇਰੇ ਅਬਗਤ ਮੈਂ ਹੋਇ ।। ਉਤਪਤ ਦਿਨ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੀ ਹੋਇ ।। ਤਿਸਕੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਜਗ ਸਭ ਹੋਇ ।। ਤਿਸ ਕੀ ਰਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਤੈਸੇ ਸੋਇ ।।੪੭।। ਰਾਤ੍ਰਿ ਮਾਹਿ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਲੈ ਕਰੌਂ ।। ਅਪਨੇ ਅਵਗਤ ਮੈਂ ਸਭ ਧਰੌਂ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਉਤਪਤਿ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਬ੍ਰਹਮੇਂ ਦਿਨ ਮਾਨੋ ।।੪੮।। ਤਿਸ ਕੇ ਦਿਨਸਮਾਹਿ ਜਗ ਹੋਇ ।। ਰਾਤ੍ਰ ਮਾਹਿ ਤੈਸੇ ਸਭ ਕੋਇ ।। ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੀ ਰਾਤ੍ਰ ਪਰਲੈ ਭਾਈ ।। ਉਤਪਤ ਪਰਲੈ ਅੰਤੁ ਕਰਿ ਗਾਈ ।।੪੯।। ਤਾਂਤੇ ਜੀਓ ਹਾਥ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ।। ਈਸਰ ਕੀ ਮਾਇਆ ਵਰਤਾਹਿ ।। ਸੋ ਮਾਇਆ ਮੇਰੇ ਅਧੀਨ ।। ਅਵਗਤਿ ਰੂਪ ਐਸਾ ਮੁਝ ਚੀਨ ।।੫੦।। ਵਹੁ ਸਰੂਪ ਉਪਜਿਓ ਹੀ ਨਾਹਿ ।। ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਸਨਾਤਨ ਆਹਿ ।। ਪੁਰਾਤਨ ਐਸਾ ਪੁਰਖ ਹੀ ਸੋਇ ।। ਜਗਤ ਨਾਮ ਵਹੁ ਨਾਮ ਨ ਹੋਇ ।।੫੧।। ਹਰਿ ਅਬਿਗਤਿ ਅਬਨਾਸੀ ਰੂਪ ।। ਅਖੰਡ ਅਚਲ ਅਨਾਮ ਅਰੂਪ ।। ਜਿਨ ਕੇ ਲਾਭ ਦੇ ਦੁਖ ਮਿਟ ਜਾਵੈ ।। ਬਹੁੜ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵੈ ।। ਸੋ ਪਰਮ ਧਾਨ ਮੇਰਾ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਮਾਨੋ ।।੫੨।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜੋ ਐਸਾ ਜਾਨੈ ।। ਆਪ ਕਉ

ਜੀਵ ਬੰਧ ਪਹਿਚਾਨੈ ।। ਜਾਨੈ ਕਰਤਾ ਅਉਰ ਹੈ ਕੋਈ ।। ਜਿਸਤੇ ਸਭ ਕਛੁ ਪਰਗਟੁ ਹੋਈ ।।੫੩।। ਜੋ ਤਿਸ ਇਛਾ ਸੋਈ ਕਰੈ ।। ਭਰੇ ਸਖਨਾਵੈ ਖਾਲੀ ਭਰੇ ।। ਸਭ ਕਛੁ ਵਰਤੈ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ ।। ਜਿਤ ਭਾਵੈ ਤਿਤ ਜੀਵ ਕੋ ਲਾਇ ।।੫੪। ਜੀਵ ਉਮਾਹਿ ਸਕਤ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ।। ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਵਰਤਾਹਿ ।। ਤਾਂਤੇ ਆਪਾ ਬੇਗ ਤਿਆਗੋ ।। ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਨਿਸਦਿਨ ਲਾਗੋ ।।੫੫।। ਜਾਨੋਹਮ ਸੋ ਹੋਇ ਕਛੁ ਨਾਹੀ ।। ਜੋ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਸੋ ਵਰਤਾਹੀ ।। ਤਾ ਭੀ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਭਾਈ ।। ਏਹੀ ਬਾਤ ਨਿਆਇ ਕਹਿ ਗਾਈ ।।੫੬।। ਜੋ ਜਾਨੈ ਬੇਦਾਂਤ ਕੋ ਜਾਪ।। ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸਭ ਕਛੁ ਆਪ ।। ਤਿਸਤੇ ਦੂਜਾ ਹੈ ਕੋ ਨਾਹੀ ।। ਏਕੋ ਰਾਖੋ ਮਨ ਕੇ ਮਾਹੀ ।।੫੭।। ਅਰਥ ਮੀਮਾਸਾ ਕਾ ਜੋ ਜਾਨੋ ।। ਕਰਮ ਬਾਤ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਮਾਨੋ ।। ਭਲੇ ਕਰਮ ਤੇ ਸੁਖੁ ਤੁਮ ਪਾਵੋ ।। ਬੁਰੇ ਕਰਮ ਤੇ ਦੁਖ ਮੈਂ ਧਾਵੋ ।।੫੮।। ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਤੁਮ ਤੇ ਹੀ ਹੋਇ ।। ਸੁਖ ਦੁਖ ਤੁਝਕੋ ਦੇਇ ਨ ਕੋਇ ।। ਤਾਤੇ ਮੀਮਾਸਾ ਏਹੁ ਕਹੈ ।। ਜੈਸਾ ਬੀਜੈ ਤੈਸਾ ਲਹੈ ।।੫੯।। ਸਭ ਕਿਛੁ ਹੈ ਜੋ ਤੁਮਰੈ ਹਾਥ ।। ਤੁਮ ਕਉਂ ਰਾਚੋ ਦੁਤੀਏ ਸਾਥ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰਮ ਸਭ ਬੋਵਹੁ ।। ਜੈਸਾ ਬੋਵਹੁ ਤੈਸਾ ਹੋਵਹੁ ।।੬੦।। ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ।। ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਮਰਮ ।। ਅਰੁ ਜੋ ਸਾਂਖ ਬਾਤ ਚਿਤ ਧਰੋ ।। ਨਿਤ ਅਨਿਤ ਬਿਬੇਕ ਨਿਤ ਕਰੋ ।।੬੧।। ਤਾਭੀ ਨਗਤ ਨਾਹੀ ਏਕ ਸਾਹਿ ।। ਭਰਮ ਮਾਹਿ ਜਗਤ ਸਭ ਆਹੀ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਂਖ ਕਰਿ ਗਾਇਓ ।। ਦਿਸਟਿ ਮਾਹਿ ਅਨਿਤ ਬਤਾਇਓ ।।੬੨।। ਜੋ ਬਸੇਖਕ ਕੋ ਤੁਮ ਧਾਰੋ ।। ਸਭ ਆਧੀਨ ਕਾਲ ਬੀਚਾਰੋ ।। ਸਮੈਂ ਮਾਹਿ ਜੋ ਕਛੁ ਤੁਮ ਦੇਖੋ ।। ਸਾਖੀ ਸਭ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਪੇਖੋ ।।੬੩।। ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਕੀ ਸੋਝੀ ਜਾਨੋ ।। ਸੀਤ ਉਸਨ ਕੋ ਬੇਗ ਪਹਿਚਾਨੋ ।। ਤੁਮਰੀ ਇਧਾ ਸਮਾ ਹੈ ਭਾਈ ।। ਇਛਿਆ ਤੁਮ ਤਬ ਬੀਜ ਕਰਾਈ ।।੬੪।। ਤੁਮਰੇ ਇਛਿਆ ਸਹਜੈ ਹੋਇ ।। ਵਹੀ ਸਮਾ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਸੋਇ ।। ਤਾਤੇ ਸਮਾ ਤੁਮ ਇਛਿਆ ਮਾਹਿ ।। ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਸਮਾ ਇਕ ਆਹਿ ।।੬੫।। ਤੁਮ ਅਰੁ ਇਛਿਆ ਏਕੋ ਆਹੀ ।। ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਮਾਹਿ ਪਰਛਾਹੀ ।। ਤਾ ਭੀ ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮੀਤ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਇਛਿ ਏਕ ਹੈ ਨੀਤ ।।੬੬।। ਜੋ ਪਤੰਜਲ ਪਰ ਚਿਤ ਛਰੈ ।। ਜੋ ਗਮਾਰਗ ਕੋ ਤੂੰ ਨਿਤ ਕਰੈ ।। ਦਸਵੈ ਚੜਾਇ ਜੋਤ ਕੋ ਦੇਖੈ ।। ਸੋ ਭੀ ਏਕ ਆਪ ਕੋ ਪੇਖੈ ।।੬੭।। ਐਸਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਨੀ

।। ਉਦਮ ਕਰਿ ਜੋਤ ਤੁਮ ਜਾਨੀ ।। ਪ੍ਰਥਮ ਜੋਤ ਕੇ ਤੁਮ ਹੋ ਮੀਤਾ ।। ਜਿਸ ਦੇਖਨ ਕਾ ਉਦਮ ਕੀਤਾ ।।੬੮।। ਅਪਨਾ ਖਿਆਲ ਸਭ ਜੋਤ ਬਨਾਏ ।। ਤੂ ਨਰ ਦੇਖੈ ਤਬ ਦੇਇ ਨ ਦਿਖਾਏ ।। ਸਭ ਕਾ ਦੇਖਨ ਹਾਰਾ ਤੂੰ ਆਪ ।। ਸਰਬ ਮਾਹਿ ਤੂੰ ਤਹਿਆ ਬਿਆਪ ।।੬੯।। ਸਰਬ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਗੋਬਿੰਦ ਏਕ ।। ਏਕੋ ਤੂੰ ਜਿਸ ਤੇ ਅਨੇਕ ।। ਤਾਂਤੇ ਨਿਰਅੰਜਨੀ ਏਹ ਬਾਤ ।। ਖਾਲਸੇ ਮਾਹਿ ਕਹੀ ਅਬ ਗਾਥ ।। ਖਾਲਸਾ ਵਹੀ ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਜਾਨੈ ।। ਜਗਤ ਆਪ ਗੋਬਿੰਦ ਏਕ ਮਾਨੈ ।।੭੦।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਸੋਰਠਾ ਅਬਗਤ ਸਰੂਪ ਕੀ ਬਾਤ ਹੇ ਪਾਰਥ ਤੁਝ ਕੋ ਮੈਂ ਕਹੀ ।। ਅਬ ਤੂੰ ਸੁਨਹੋ ਤਾਤ ਜਿਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸੁ ਲਾਭ ਹੋਇ ।।੭੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਬਗਤ ਸਰੂਪ ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਕਠਨ ਪਾਵੈ ਤਿਸ ਕੋਇ ।। ਅਖੰਡ ਭਗਤ ਮੈਂ ਜੋਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ।।੭੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਖੰਡ ਭਗਤ ਕਾ ਅਰਥ ਏਹੁ ਜੋ ਜਾਨੈ ਸਭ ਏਕ ।। ਪਾਠ ਪਹਿਰ ਇਕ ਦੇਖਤਾ ਮੁਝ ਅਵਗਤ ਪਰ ਟੇਕ ।।੭੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੁਆਸ ਨ ਲੇਤਾ ਮੁਝ ਬਿਨਾ ਸੁਨੈ ਨਹੀਂ ਬਿਆ ਬਾਤ ।। ਸੁਨੈ ਸੁਨਾਵੈ ਮੁਝ ਕਥਾ ਚਿਤਵੈ ਮੇਰੀ ਗਾਥ ।।੭੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੇਰੇ ਭਜਨ ਤੇ ਬਾਹਰਾ ਸੁਆਸ ਨ ਲੇਤਾ ਕੋਇ ।। ਇਸ ਭਾਂਤ ਜੋ ਵਰਤਦਾ ਅਮਲ ਭਗਤ ਹੈ ਸੋਇ ।।੭੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸੀ ਭਗਤਿ ਅਤਿ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਿ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਪਾਵੈ ਸੋਹਿ ।। ਮੇਰੇ ਤੇ ਸਭ ਉਪਜਿ ਹੈ ਬਹੁੜ ਲੀਨ ਮੁਝ ਹੋਹਿ ।।੭੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਹ ਮੇਰੇ ਪਰਤਾਪ ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਕਹਾ ਬਖਾਨ ।। ਕਹੌ ਜੁਗੀਸਰ ਕੀ ਕਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ।। ਮੁਝ ਬ੍ਰਹਮ ਸੰਗ ਰਹਤਾ ਲਾਗ ।। ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਜੋਗੀ ।। ਜਿਨ ਦੇਖਿਆ ਏਕ ਹਰਿ ਸਭ ਲੋਗੀ ।।੭੮।। ਏਕ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੀ ਜੋਤਿ ਪਰਜੰਤ ।। ਜਾਵੈ ਗਿੜੈ ਬਹੁੜਿ ਜਗ ਵਰਤੰਤ ।। ਤਿਨ ਕੀ ਜਗਤ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਿ ਮਨੋ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਜੈਸੇ ਆਸ ਕਰੋ ।।੭੯।। ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਹੈ ਇਛਾ ਚਾਰੀ ।। ਆਵਨ ਜਾਵਨ ਇਛਾ ਧਾਰੀ ।। ਜਬ ਇਛਾ ਤਿਨ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਹੋਇ ।। ਦੇਹਿ ਤਿਆਗ ਮੁਝ ਮਿਲਈ ਸੋਇ ।।੮੦।। ਮੇਰੇ ਮਾਹਿ ਲੀਨ ਵਹੁ ਰਹੈ ।। ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਮਾਰਗ ਦਹੈ ।। ਛਾਡੈ ਦੇਹ ਵਹੁ ਐਸੀ ਭਾਂਤ ।। ਬ੍ਰਤੰਤ ਕਹੌ ਸੁਝ ਆਵੈ ਸਾਂਤ ।।੮੧।। ਸੁਕਲ ਪਖ ਪਿਤ੍ਰੋ ਦਿਨ ਲਹੌ ।। ਦੇਵਤਾ ਦਿਨਮ ਅਉਰ ਅਬ ਕਹੌ ।। ਓਹ ਕਾਲ ਸੂਰਜੁ ਉਤਰਾਇਣੁ ਆਵੈ ।। ਸੋਈ ਦੇਵਤਿਓ ਕਾ ਦਿਵਸ ਕਹਾਵੈ ।।੮੨।। ਜਬ ਛੈਮਾਸ

ਦਖਣਾਇਣ ਜਾਵੈ ।। ਦੇਵਤਿਓ ਕੀ ਵਹੁ ਰਾਤ੍ਰ ਕਹਾਵੈ ।। ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਦੇਵਤਿਓ ਦਿਨ ਮਾਹੀ ।। ਦੇਹਿ ਤਿਆਗ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰ ਮੈਂ ਜਾਹੀ ।।੮੩।। ਪਰੋਜਨ ਤਿਨਕਾ ਅਵ ਸੁਣ ਲੇਹਿ ।। ਸਕਲ ਪਖ ਜੋ ਤਿਆਗੈ ਦੇਹਿ ।। ਦੇਵਤਿਓ ਕੇ ਲੋਕੋ ਮਾਹੀ ।। ਤਿਨਕੇ ਲੋਕ ਦੇਖਤੇ ਜਾਹੀ ।।੮੪।। ਦੇਵ ਦਿਵਸ ਮੈਂ ਵਾਕੋ ਦੇਖੈ ।। ਦੇਵਤਿਓ ਕਾ ਮਾਰਗ ਸਭ ਪੇਖੈ ।। ਵਹੁ ਮਾਰਗ ਕਉ ਦੇਖ ਤਿਆਗੈ ।। ਅਨਿਤ ਜਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸੰਗਿ ਲਾਗੈ ।।੮੫।। ਮੁਝ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਲੀਨ ਜਬ ਹੋਇ ।। ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਬਹੁਢ ਨ ਆਵੈ ਸੋਇ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਪਹੁਚਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋਇ ਗਇਆ ।। ਆਵਾ ਗਵਨ ਜਗਤ ਤੇ ਰਹਿਆ ।।੮੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਬ ਜੋ ਬਹੁੜ ਜਗਤ ਆਵਤਾ ਤਾਕੀ ਆਖੋ ਬਾਤ ।। ਦੇਹ ਤਿਆਗੈ ਕਿਸਨ ਪਖ ਜੋ ਸੁਰ ਪਿਤ੍ਰੂੰ ਕੀ ਰਾਤ ।।੮੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੂਰਜ ਸਖਣਾਇਣ ਹੋਤ ਹੈ ਜਬ ਵਹੁ ਤਿਆਗੈ ਦੇਹਿ । ਸੋ ਦੇਵਤਿਓ ਖੀ ਰਾਤ੍ਰ ਹੈ ਹੇ ਸਰਜਨ ਸੁਣ ਲੇਹਿ ।।੮੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋਗੀ ਦੇਹਿ ਗਿਆਗ ਕੈ ਸੋਮ ਜੋਤਿ ਮੈਂ ਜਾਇ ।। ਤਹਾ ਦੋਹੀ ਕਾ ਮੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾਇ ।।੮੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੋ ਭਇਆ ਬਹੁੜ ਗਿੜੈ ਜਗ ਮਾਹਿ ।। ਜਨਮ ਲੇਤ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕੋ ਪਾਹਿ ।।੯੦।। ਚੌਪਈ ।। ਦੋ ਮਾਰਗ ਜੋ ਗੀਓ ਕੇ ਮੀਤਾ ।। ਤਿਨਕਾ ਨਾਮ ਸੁਣੋ ਦੇ ਚੀਤਾ ।। ਏਕ ਮਾਰਗ ਸੁਕਲ ਗਤ ਕਹੀਐ ।। ਤਿਸਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪਦਾਰਥ ਪਹੀਐ ।।੯੧।। ਦੁਤੀਆ ਮਾਰਗ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਤ ਜਾਨੋ ।। ਤਿਸਤੇ ਕਰਤਾ ਜੋਗੀ ਮਾਨੋ ।। ਪੁਰਾਤਨ ਤੇ ਮਾਰਗ ਦੋ ਕਹੀਏ ।। ਤਿਨਕੀ ਗਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਲਹੀਏ ।।੯੨।। ਏਕ ਮਾਰਗ ਤੇ ਮੁਕਤ ਨਰ ਪਾਵੈ ।। ਦੁਤੀਏ ਮਾਰਗ ਤੇ ਬਹੁੜ ਜਨਮ ਆਵੈ ।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਦੋ ਗਤਿ ਤੁਝ ਆਖੀ ।। ਜਿਨ ਸੋ ਸਮਝੀ ਰਿਦ ਮੈਂ ਰਾਖੀ ।।੯੩।। ਸੋ ਜੋਗੀ ਐਸੀ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ।। ਮਾਇਆ ਕਰਿ ਮੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੈ ।। ਰੈਨ ਦਿਨਸ ਮੁਝ ਜੋਗ ਕਮਾਵੈ ।। ਮੇਰੇ ਜੋਗ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਪਾਵੈ ।।੯੪।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ । ਟੀਕਾਕਾਰ ਆਗੈ ਇਉਂ ਆਖੈ ।। ਅਰਖ ਸੁਕਲ ਕਿਸਨ ਕਾ ਭਾਖੈ ।। ਦੋ ਪਖ ਅਰਜਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭ ਕਹੇ ।। ਤਿਨਕਾ ਅਰਥ ਮੈਂ ਐਸੇ ਲਹੇ ।।੯੫।। ਪ੍ਰਥਮ ਸੁਕਲ ਅਰਥ ਇਉਂ ਕਹੋ ।। ਸੁਕਲ ਨਾਮ ਚਾਂਦਨ ਕੋ ਲਹੋ ।।ਚਾਂਦਨ ਅਰਥ ਗਿਆਨ ਧਰ ਚੀਤ ।। ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਬਪੁ ਜੋ ਤਿਆਗੈ ਮੀਤ ।।੯੬।। ਤਿਸ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਰ ਲੋਕ ਵਹੁ ਦੇਖੈ ।। ਤਿਸਕੋ

ਦੇਖ ਅਨਿਤ ਸਭ ਪੇਖੈ ।। ਸੁਰਗ ਬੈਕੁੰਠ ਮਾਹਿ ਨਾ ਰਹੈ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਾਪਤ ਜੋਗੀ ਲਹੈ ।।੯੭।। ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋ ਜਾਵੈ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲੈ ਫਿਰਿ ਜਨਮ ਨ ਆਵੈ ।। ਜਿਉ ਬੂੰਦ ਭਿੰਨ ਸਾਗਰ ਤੇ ਹੋਇ ।। ਪਾਨੀ ਬੂੰਦ ਕਹੈ ਸਭ ਕੋਇ ।।੯੮।। ਨਾਮ ਬੂੰਦ ਤਿਸ ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਇ ।। ਜਬ ਲਾਗ ਸਾਗਰ ਮਿਲੈ ਨ ਧਾਇ ।। ਜਬ ਵਹੁ ਬੂੰਦ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਮਿਲੈ ।। ਵਹੀ ਬੂੰਦ ਸਾਗਰ ਹੀ ਹੋਇ ਚਲੈ ।।੯੯।। ਬੂੰਦ ਨਾਮ ਤਬ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ।। ਵਹੂ ਬੂੰਦ ਸਾਗਰ ਹੀ ਹੋਇ ।। ਬੂੰਦ ਪਾਣੀ ਸਾਗਰ ਏਕ ਭਾਈ ।। ਗਿਆਨ ਨੇਤ੍ਰ ਮਾਹਿ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਈ । ਆਪ ਮਾਹਿ ਐਸੇ ਲਿਵਲਾਵੋ ।। ਬੂੰਦ ਮਾਹਿ ਸਾਗਰ ਕੋ ਪਾਵੋ ।।੧੦੦।। ਤਬ ਜੀਵ ਬੁਧ ਕਾਨਾਮ ਨ ਰਹੈ ।। ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪ ਕੋ ਲਹੈ ।। ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਮਾਹਿ ਬਪੁ ਤਿਆਗੈ ।। ਸੋ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪ ਕੋ ਲਹੈ ।। ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਮਾਹਿ ਬਪੁ ਤਿਆਗੈ ।। ਸੋਤੋ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਗੁਣ ਮੈਂ ਲਾਗੈ ।।੧੦੧।। ਤਹਾਂ ਲਾਗ ਬਹੁੜ ਜਨਮ ਨ ਧਾਰੈ ।। ਬੂੰਦ ਬਿਸਾਰ ਸਾਗਰ ਬੀਚਾਰੈ ।। ਜਿਸ ਮੋਂ ਭਗਤ ਤਿਆਗ ਅਰ ਗਿਆਨ ।। ਤਹਾ ਗਿਆਨ ਉਤਰਾਇਣੁ ਜਾਨ ।।੧੦੨।। ਗਿਆਨੀ ਨਰ ਮੈਂ ਚਾਹ ਨ ਕੋਇ ।। ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਬ੍ਰਹਮ ਵਹੁ ਹੋਇ ।। ਸੁਕਲ ਪਖ ਉਤਮ ਇਹੁ ਹੋਇ । ਦਿਨਸ ਸੁਰੋ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋਹਿ ।।੧੦੩।। ਸੁਰ ਕਾ ਅਰਥ ਗਿਆਨੀ ਜਾਨੋ ।। ਆਤਮ ਮੈਂ ਸੋ ਸੁਰ ਤੁਮ ਮਾਨੋ ।। ਕਸਨਪਖ ਕਾ ਅਰਥ ਇਉਂ ਭਇਆ ।। ਅਰਖ ਸਿਆਿਮ ਕਿਸ਼ਨ ਕਾ ਲਹਿਆ ।।੧੦੪।। ਅੰਧਕਾਰ ਜੜ ਰੂਪ ਹੇ ਭਾਈ ।। ਸੋ ਦੇਵਤਿਓ ਕੀ ਰਾਤ੍ਰ ਕਹਾਈ ।। ਰਾਤ੍ਰ ਕੋ ਰਥ ਕਰਮ ਚਿਤ ਧਰੋ ।। ਕਰਮ ਮਾਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਕਰੋ ।।੧੦੫।। ਬਪ ਜੋ ਤਿਆਗੈ ਕਰਮੋਂ ਮਾਹੀ ।। ਚੰਦ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਕਲ ਹੋ ਜਾਹੀ ।। ਵਹੁ ਬੀਰਜ ਬਰਖਾ ਸੰਗ ਗਿੜੈ ।। ਬਹੁੜ ਜਾਨ ਧਰਤੀ ਪਰ ਪੜੈ ।।੧੦੬।। ਸੋ ਬੀਰਜ ਬਹੁੜ ਅੰਨ ਹੋ ਜਾਵੈ ।। ਤਿਸਕੋ ਕਾਟ ਕੇ ਸਭ ਜਗ ਖਾਵੈ ।। ਜੋ ਖਾਵੈ ਤਿਸ ਬੀਰਜ ਹੋਇ।। ਓਹੀ ਬੀਰਜ ਫਿਰਿ ਜਨਮੈ ਸੋਇ ।।੧੦੭।। ਕਿਸਨ ਪਖ ਜੋ ਦੇਹਿ ਤਿਆਗੈ ।। ਆਵਾਗਵਨ ਮਾਹਿ ਸੋ ਲਾਗੈ । ਕਰਮ ਸਿਆਮ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਅਗਿਆਨ ਮਾਹਿ ਕਰਮ ਸਭ ਹੋਇ ।।੧੦੮।। ਗਿਆਨ ਬਾਤ ਕੋ ਚਿਤ ਨ ਧਰੈ ।। ਕਿਸਨ ਪਖ ਮੈਂ ਸਹਜੈ ਪੜੈ ।। ਤਪਸਿਆ ਵਰਤ ਹੋਇ ਜਿਹ ਮਾਹਿ ।। ਸੋ ਕਰਮ ਪਦ ਦਖਣਾਇਣੁ ਆਹਿ ।।੧੦੯।। ਤਾਂਤੇ

ਫਿਰ ਵਹੁ ਜਗ ਮੈਂ ਆਹਿ ।। ਭੂਤ ਹੋਇ ਕਰਮੋਂ ਕਉ ਪਾਇ ।। ਭੋਗੈ ਰਾਜ ਫਿਰ ਨਰਕੈ ਜਾਇ ।। ਐਸੇ ਹੀ ਆਵੈ ਅਰੁ ਜਾਇ ।।੧੧੦।। ਖਾਲਸੇ ਮਾਹਿ ਐਸੇ ਅਵ ਭਾਖੌ ।। ਅਕਾਲ ਜਾਪ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਤ ਆਖੌ ।। ਤੁਮ ਭੀ ਸੁਕਲ ਗਿਆਨ ਕੋ ਧਾਰੋ ।। ਅਕਾਲ ਸਰਬ ਕੇ ਮਾਹਿ ਬੀਚਾਰੋ ।।੧੧੧।। ਸਭ ਮੈਂ ਤੁਮ ਭੀ ਆਪ ਕੋ ਜਾਨੋ ।। ਆਪ ਮਧ ਅਕਾਲ ਪਹਿਚਾਨੋ ।। ਜੋ ਅਕਾਲ ਹੈ ਤੁਮਰੇ ਮਾਹਿ ।। ਤੁਮ ਨਾਹੀ ਅਕਾਲ ਹੀ ਆਹਿ ।।੧੧੨।। ਜਬ ਅਕਾਲ ਏਕ ਤੁਮ ਜਾਨਿਆ ।। ਅਕਾਲ ਮਾਹਿ ਆਪ ਕੋ ਮਾਨਿਆ ।। ਤਬ ਤੁਮ ਮੁਕਤਿ ਸੁ ਕਲ ਮੈਂ ਹੋਵਉ । ਅਗਿਆਨ ਕਿਸ਼ਨ ਪਖ ਕੋ ਖੋਵਉ ।। ਐਸੇ ਬਾਸਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਓ ।। ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਰਜਨ ਲਹਿਓ ।।੧੧੩।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਫਲ ਇਸ ਆਠਵੈਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਐਸੇ ਤੂੰ ਚਿਤ ਲਾਇ ।। ਜੇਕੋ ਸੁਨੈ ਅਰ ਪੜੈ ਹੈ ਸੋ ਅਤਿ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇ ।।੧੧੪।। ਕਵਿਤ।। ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਪੜੈ ਤੇ ਸਰਬ ਜਗ ਕਰੇ ਤੇ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਨਾ ਦੇਤੇ ਜੋ ਕਛੁ ਫਲ ਪਾਵਹੈ ।। ਪੁੰਨ ਅੰਗ ਧਰੇ ਤੇ ਅਨਾਥ ਉਦਰ ਭਰੇ ਤੇ ਰਣਮ੍ਰਿਤ ਪਾਏ ਜੋ ਅਪਸਰਾਰ ਮਾਵ ਹੈ ।। ਤਿਸ ਤੇ ਵਸੇਖਫਲ ਜੇ ਕੋ ਏਹ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਸੁਨੈ ਪੜੇ ਅਰ ਧਾਰੇ ਸਮਝਾਵਹੈ ।। ਪਾਵੈ ਵਹੁ ਐਸਾ ਨਰ ਪਦਵੀ ਮੁਝ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਹ੍ਰਹਮ ਮਾਹਿ ਲੀਨ ਹੋਇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਵ ਹੈ ।।੧੧੫।। ਚੌਪਈ ।। ਅਠਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲ ਗੰਤ ।। ਭਾਖਿਆ ਕਹੀ ਤਿਸਕੀ ਹੇ ਮੀਤ ।। ਜੇ ਕੋ ਪੜੈ ਅਰ ਮਨ ਮੋਂ ਧਾਰੈ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਕੋ ਨਿਤ ਵਿਚਾਰੈ ।। ਮੁਕਤਿ ਪਾਵੈ ਹੈ ਐਸਾ ਸੋਇ ।। ਸੋ ਭੀ ਆਪ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਹੋਇ ।।੧੧੬।।੮।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪ ਨਖਤਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਵਾਦੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖੋਤਮ ਜੋਗੁ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸ਼ਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਆਠਵੋਂ ਧਿਆਇ ।। ਆਗੈ ਇਸ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚੁ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਅਬ ਆਠਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਏਕ ਨਰਪਦਾ ਨਦੀ ਹੈ ।। ਤਹਾਂ ਏਕ ਮਾਡੋ ਨਗਰ ਹੈ ।। ਤਹਾਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਣ ਰਹਤਾ ਥਾ ।। ਨਾਮੁ ਉਸ ਕਾ ਮਾਧੋ ਸੁਸਰਮਾ ।। ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਅਰੁ ਉਸ ਕੇ ਧਨ ਬਹੁਤ ਥਾ ।। ਪਰ ਉਸ ਕੇ ਸੰਤਾਨ ਨ ਹੋਵੈ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮਣ ਜਗ ਬਹੁਤ ਕਰੇ ।। ਅਸਮੇਧ ਜਗ ਕਰੇ ।। ਅਉਰ ਬਹੁ ਭਾਂਤ ਕੇ ਜਗ

ਕਰੇ ।। ਤਬ ਏਕ ਨੇ ਕਹਿਆ ।। ਤੂੰ ਅਜਾ ਜਗ ਕਰਿ ।। ਦੇਵੀ ਕੋ ਚੜਾਇ ।। ਦੇਵੀ ਤੋਕਉ ਪੁਤ੍ਰ ਦੇਵੇਗੀ ।। ਤਬ ਉਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਅਜਾ ਜਗ ਕੀਆ ।। ਏਕ ਬਕਰਾ ਲੇ ਆਇਆ ਉਸ ਕਉ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਇਆ ।। ਸੇਵਾ ਖਵਾਇਆ ।। ਜਬ ਉਸ ਕਉ ਲਾਗੇ ਮਾਰਨ ਤਬ ਵਹੁ ਬਕਰਾ ਕਹ ਕਹ ਕਰ ਹਸਾ ।। ਤਬ ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਬਕਰੇ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਹਸਾ ।। ਤਬ ਬਕਰਾ ਬੋਲਿਆ ।। ਮੈਂ ਜੋ ਹਸਾ ਹੋਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਭੀ ਸੰਤਾਨ ਨ ਹੋਤੀ ਥੀ ।। ਸੋ ਮੈਨੇ ਭੀ ਬਹੁਤ ਜਗ ਕੀਏ ਥੇ ।। ਤਬ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਨੇ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਅਜਾ ਜਗ ਕਰ ।। ਤਬ ਮੈਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਅਜਾ ਜਗ ਕਰਾ ਤਬ ਮੈਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਭਲੀ ਬਾਤ ।। ਉਸ ਨਗਰ ਮੈਂ ਬਕਰੇ ਬਹੁਤ ਢੂੰਢੇ ਪਰ ਕੋਈ ਨ ਪਾਇਆ ।। ਤਬ ਏਕ ਬਕਰੀ ਥੀ ਉਸ ਕਾ ਏਕ ਬਚਾ ਥਾ ।। ਉਸ ਬਕਰੀ ਕਉ ਬਚੇ ਸਮੇਤ ਮੋਲ ਲਿਆ ।। ਜਬ ਉਸ ਕਉ ਲੇ ਆਇਆ ।। ਤਬ ਉਸ ਬਕਰੀ ਨੇ ਥਣੋਂ ਸਿਉਂ ਉਸ ਬਚੇ ਕਉ ਛਡਾਇ ਕਰ ਲਾਗਾ ਜਗ ਮੈਂ ਹੋਮਣ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਬਕਰੀ ਬੋਲੀ ।। ਅਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਅਰੇ ਪਾਪੀਓ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਬਚੇ ਕਉ ਮਾਰਤੇ ਹੋ ।। ਸੋ ਕਿਸੀ ਠਉਰ ਮੈਂ ਐਸੇ ਭੀ ਸੁਣਾ ਹੈ ।। ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮਾਰਕੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਪਾਇਆ ਹੋਵੈ ਸੰਤਾਨ ਕੇ ਲੀਏ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਉ ਮਾਰਤੇ ਹੋ ਤੁਮਰੇ ਭੀ ਸੰਤਾਨ ਨ ਹੋਵੇਗੀ ।। ਤੁਮ ਨਰਦਈ ਹੋ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਬਕਰੀ ਕਹਤੀ ਕਹਤੀ ਰਹੀ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਉਸਕੇ ਬਚੇ ਕਉ ਜਗ ਮੈਂ ਹੋਮਿਆ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਬਕਰੀ ਬੋਲੀ ।। ਅਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਏਹ ਮੇਰਾ ਤੁਝ ਕੋ ਸਰਾਪ ਹੈ ।। ਤੇਰਾ ਗਲਾ ਭੀ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਕਟੀਵੈਗਾ ।। ਤਬ ਇਤਨਾ ਕਹਿਕੇ ਬਕਰੀ ਤੜਪ ਕੇ ਮਰ ਗਈ ।। ਜਬ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਗੁਜਰੇ ।। ਤਬ ਜਮ ਆਏ ਬਾਂਧ ਕਰਿ ਮੁਝ ਕਉ ਧਰਮਰਾਜਾ ਪਾਸ ਲੇ ਗਏ ।। ਤਬ ਧਰਮਰਾਜਾ ਨੇ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਏਹ ਪਾਪੀ ਹੈ ਇਸ ਕਉ ਨਰਕ ਮੈਂ ਡਾਲੋ ।। ਤਬ ਮੁਝ ਕਉ ਬਾਦਰ ਕਾ ਜਨਮ ਦੀਆ ।। ਸੋ ਏਕ ਬਾਜੀਗਰ ਨੇ ਮਿਲ ਲੀਆ ।। ਸੋ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮਾਂਗਤਾ ਫਿਰੇ ।। ਮੁਝ ਕਉ ਖਾਵਣ ਕਉ ਭੀ ਕਛੁ ਨ ਦੇਵੈ ।। ਜਬ ਬਾਂਤਰ ਕੀ ਦੇਹੀ ਛੋਡੀ ਤਬ ਕੁਤੇ ਕੀ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ।। ਤਬ ਮੈਂ ਨੇ ਏਕ ਕੀ ਰੋਟੀ ਛਪਾਇ ਖਾਈ ।। ਤਬ ਤਹਾਂ ਕੋਈ ਮਾਨੁਖ ਦੇਖਤਾ ਥਾ ।। ਤਿਸ ਕਉ ਉਸਨੇ ਕਹਿ ਦੀਆ ।। ਅਰੇ ਤੇਰੀ ਰੋਟੀ ਕੁਤਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਉਸਨੇ ਏਕ ਡਾਂਗ ਮੇਰੀ ਕਮਰ ਮੇਂ ਮਾਰੀ ।।

ਤਬ ਮੇਰੀ ਕਮਰ ਅਧ ਬੀਚ ਤੇ ਟੂਟ ਗਈ ।। ਤਬ ਉਸੀ ਕਸ਼ਟ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਮਰਨਾ ਭਇਆ ਤਿਸਤੇ ਪੀਛੇ ਮੇਰਾ ਘੋੜੇ ਕਾ ਜਨਮ ਭਇਆ ਸੋ ਏਕ ਭਠਿਆਰੇ ਨੇ ਮੋਲ ਲੀਆ ।। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਫਿਰਾਇਆ ਕਰੇ ।। ਕਛੁ ਖਾਣੇ ਕਉ ਭੀ ਨ ਪਾਵੈ ।। ਜਬ ਸੰਧਿਆ ਹੋਵੈ ਤਬ ਰਸੇ ਸਿਉਂ ਛਿਕ ਕਰਿ ਬਾਂਧੇ ।। ਸੋ ਮਥਾ ਭੀ ਉਠਾਇ ਨ ਸਕੈ ।। ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਉਪਰ ਤੀਨ ਮਾਨੁਖ ਚੜ ਬੈਠੈ ਇਕ ਇਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੋ ਲੜਕੇ ।। ਤਬ ਏਕ ਠਉੜ ਗਪਣ ਥੀ ਤਹਾਂ ਮੈਂ ਫਾਥਾ ।। ਤਬ ਮੁਝ ਕਉ ਊਪਰਿ ਤੇ ਮਾਰੇ ਤਬ ਤਿਸੀ ਦੁਖ ਮੈਂ ਮੈਂ ਮਰ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਪਾਏ ।। ਤਿਸਤੇ ਪੀਛੈ ਮੈਂ ਬਕਰੇ ਕਾ ਜਨਮ ਪਾਇਆ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਜਾਣਤਾ ਹੌਂ ਜੋਮੁਝ ਕਉ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਮੋਲ ਲਿਆ ਹੈ ।। ਮੈਇ ਅਬ ਸੁਖ ਪਾਵਉਂਗਾ ।। ਸੋ ਤੁਮ ਮੁਝ ਕਉ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਛੁਰੀ ਹਾਥ ਮੈਂ ਲੈਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕਉ ਤਯਾਰ ਬੈਠੈ ਹੋ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਬੋਲਿਆ ।। ਅਰੇ ਬਕਰੇ ਤੁਝ ਕੋ ਜੀਉ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ।। ਜਿ ਚਿੜੀ ਕਉ ਡਿਲ ਉਠਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਉ ਚਿੜੀ ਉਡ ਜਾਤੀ ਹੈ ।। ਅਬ ਏਕ ਕਥਾ ਆਪਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਦੇਖੀ ਕਹਤਾ ਹੋਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਏਕ ਰਾਜਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਉ ਆਇਆ ।। ਨਾਉਂ ਉਸਕਾ ਚੰਦ੍ਰ ਸਰਮਾ ਥਾ ।। ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਉ ਪੂਛਾ ।। ਜੋ ਮੈਂ ਗ੍ਰਹਣ ਮੈਂ ਕਉਨ ਵਸਤ ਦਾਨ ਕਰਉ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਰਾਜਨ ਤੁਮ ਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਉ ਦਾਨ ਕਰੋ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਲੋਹੇ ਕਾ ਪੁਰਖ ਬਣਵਾਇਆ ।। ਨੇਤ੍ਰ ਉਸਕੇ ਲਾਲੋਂ ਕੇ ਬਣਵਾਏ ।। ਅਉਰ ਸਭ ਗਹਣੇ ਸੋਨੇ ਕੇ ਪਹਿਰਾਏ ।। ਤਬ ਉਸ ਕਉ ਬਣਾਇ ਕੇ ਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਉ ਤਿਆਰ ਕੀਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨ ਕਉ ਗਇਆ ।। ਜਬ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰ ਆਇਆ ।। ਤਬ ਉਸ ਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਉ ਲਾਗਾ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਕਾਲ ਪੁਰਖ ਟਹਕਾਰੇ ਮਾਰਕੇ ਹਸਿਆ ।। ਤਬ ਉਸਕੇ ਹਸਣੇਂ ਸੇ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਡਰਿਆ ।। ਏਹ ਕੋਈ ਉਪਦ੍ਰ ਨਜਰਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ।। ਜੋ ਕਈ ਲੋਹੈ ਕਾ ਮਾਨੁਖ ਭੀ ਹਸਤਾ ਕੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸਿਤਾਬ ਪੁੰਨ ਕਰਿ ਦੀਆ ।। ਤਬ ਉਹ ਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਉ ਦੇਖਕੈ ਫਿਰ ਹਸਾ ।। ਅਰ ਕਹਾ ਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੂੰ ਮੁਝ ਕਉ ਲੇਵੈਗਾ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ।। ਹਾਂ ਹਾਂ ਹਮ ਲੇਵੈਂਗੇ ।। ਤੁਝ ਸਾਰਖੇ ਬਹੁਤ ਮੈਂਨੇ ਪਚਾਏ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬੋਲਿਆ ।। ਤੂੰ ਮੁਝ ਕਉ

ਓਹੁ ਕਾਰਨ ਬਤਾਉ ਜਿਸਸੇ ਤੂੰ ਅਨੇਕ ਦਾਨ ਪਚਾਵਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਗੁਨ ਜੋ ਕਾਰਨ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਹੈ ।। ਤਬ ਇਤਬਾ ਕਹਤੇ ਹੀ ਉਹ ਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਧ ਬੀਚ ਤੇ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਪੜਾ ।। ਤਿਸਕੇ ਬੀਚ ਤੇ ਏਕ ਕਾਲਕੀ ਮੂਰਤਿ ਨਿਕਸੀ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਆਠਵਾਂ ਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕੀਆ ।। ਸੋ ਉਸ ਕਾਲ ਮੁਰਤਿ ਸੁਣਾ ।। ਤਬ ਸੁਣਕੇ ਹੀ ਤਤਕਾਲ ਰੂਪ ਉਸਕਾ ਅਉਰ ਹੋਇ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਜਲ ਕੀ ਚੁਲੀ ਭਰਿਕੇ ਉਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਉਸ ਕਾਲ ਮੁਰਤਿ ਊਪਰਿ ਡਾਲੀ ।। ਜਲ ਕੇ ਪੜਤੇ ਹੀ ਤਤਕਾਲ ਦੇਹ ਛੁਟੀ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਇ ਤਬ ਵਿਮਾਨ ਆਇਆ ।। ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਬੈਠ ਵੈਕੁੰਠ ਗਇਆ ਤਬ ਏਹ ਬਕਰਾ ਬੋਲਿਆ । ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ ਤੁ ਮੈਂ ਕੋਈ ਐਸਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੈ ।। ਜੋ ਗੀਤਾ ਕਾ ਆਠਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰੇ ।। ਜੋ ਸੁਨਕੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੀਚ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੌਂ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲੇ ।। ਕੋਈ ਕਹੈ ਮੈਂ ਦੋ ਵੇਦ ਪੜੈ ਹੈਂ ।। ਕਿਸੀ ਕਹਾ ਮੈਂ ਤੀਨ ਵੇਦ ਪੜੇ ਹੈਂ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੀਤਾ ਪਾਠੀ ਭੀ ਉਸ ਨਗਰ ਮੋ ਰਹਤਾ ਥਾ ।। ਜਬ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਆਠਵਾਂ ਧਿਆਇ ਪੜਾ ।। ਤਬ ਉਸਕੇ ਸੁਣਤੇ ਹੀ ਬਕਰੇ ਨੇ ਦੇਹ ਛੋੜੀ ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ।। ਵਿਮਾਨ ਆਇਆ ।। ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਬੈਠ ਕੇ ਵੈਕੁੰਠ ਗਇਆ ਤਬ ਵਿਮਾਨ ਊਪਰਿ ਚੜਾ ਹੂਆ ਊਪਰ ਤੇ ਬੋਲਾ ।। ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ ਤੁਮ ਵੈਸਨਵ ਹੋ ।। ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕੀਆ ਕਰੋ ।। ਤੁਮਾਰਾ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੈਗਾ ।। ਤਬ ਓਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭ ਵੈਸਨੋ ਭਏ ।। ਤਬ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਅਬ ਆਠਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਿਆ ।। ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਨਿਆ ।।੮।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਆਠਵੋਂ ਧਿਆਇ ।।੮।। ਆਗੈ ਨਾਵਾਂ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬੋਲੇ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਅਰਜਨ ਪਿਆਰੇ ਮੀਤ ਕੋ ।। ਸੁਨ ਪਾਰਥ ਇਹ ਗਿਆਨ ਗੁਹਜ ਤੇ ਗੁਹਜ ਮੈਂ ਕਹਤ ਹੋ ।।੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੁਝਕੋ ਕਹੋ ਇਸ ਕਰਨੇ ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੀਤ ।। ਮੋ ਖਾਭਣ ਨਿੰਦਾ ਨਾ ਕਰੈਂ ਸਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ਚੀਤ ।।੨।। ਕਵਿਤ ।। ਜੇਤੀ ਹੈ ਵਿਦਿਆ ਸਭ ਹੂੰਤੇ ਬਹੁਤ ਏਹ ਗੁਹਜ ਬਾਤ ਸਕਲ ਤੇ ਉਤਮ ਇਹੁ ਗਿਆਨ ਹੈ ।। ਆਗਮ ਤੇ ਆਗਮ ਜਾਨ ਆਗਮ ਕੀ ਪਛਾਨ

ਮਾਨ ਜਿਸ ਕੇ ਉਚਰੇ ਅਰੁ ਸੁਨੇ ਤੇ ਅਗਮ ਪੁਰਖ ਮਾਨ ਹੈ ।। ਅਬਿਨਾਸੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਜੇ ਕੋ ਮਨ ਧਾਰੇ ਸੋ ਮਹਿਮਾ ਇਸ ਗਿਆਨ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪਰਧਾਨ ਹੈ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਧਾਰੇ ਤੇ ਬਪ ਸੋ ਨਿਆਰਾ ਮਾਨ ਅਪਣੇ ਹੀ ਆਪ ਮੈਂ ਦੇਖੈ ਹਰਿ ਭਾਨ ਹੈ ।।੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਇਹ ਗਿਆਨ ਨ ਪਾਵਤੇ ਐਸੀ ਹੈ ਤਿਹ ਬਾਤ ।। ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵੈ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਆਵਾਗਵਨ ਭ੍ਰਮਾਤ ।।੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜਨਮੈਂ ਮਰੈ ਵਹੁ ਨੀਤ ।। ਬਿਨ ਸ਼ਰਧਾ ਮੇਰੇ ਗਿਆਨ ਕੀ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵੈ ਮੀਤ ।।੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੂ ਅਉਰ ਸੁਨ ਤ੍ਰੈਬਿਧਿ ਮੇਰੋ ਰੂਪ ।। ਪ੍ਰਥਮੈਂ ਅਵਗਤ ਦੁਤੀਏ ਬੈਰਾਟ ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਰੂਪ ।।੬।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਬਗਤ ਰੂਪ ਅਪਾਗ ਸਭ ਕਛ ਪਰਗਟ ਤਿਨ ਕੀਆ ।। ਨਾਨਾ ਬਿਧਿ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਉਪਜਿਓ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸੋ ।।੭।। ਸੋਰਠਾ ।। ਬੈਰਾਠ ਰੂਪ ਮੁਝ ਜਾਨ ਧਾਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸਰਬ ਕੋ ।। ਸੋ ਹੈ ਪਰਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਏਕ ਸਰੀਰ ਏਹ ਜਗਤ ਹੈ ।।੮।। ਸੋਰਠਾ ।। ਏਕ ਸਰੂਪ ਏਹ ਪੇਖ ਅਪਨੇ ਰਥ ਕਾ ਸਾਰਥੀ ।। ਪਰਤਖ ਮੁਝ ਕੋ ਦੇਖ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸੌ ਭਗਤ ਕੋ ।।੯।। ਅੜਲ ।। ਸਰਬ ਜਗਤ ਕਾ ਈਸਰ ਸਭ ਕਾ ਤੇਜ ਮੈਂ ।। ਸਭ ਹੂੰ ਕੇ ਮਧ ਵਰਤੋ ਰਹੌ ਅਭੇਜ ਮੈਂ ।। ਨਿਰਲੇਪ ਲਿਆਰਾ ਬਸੌ ਉਪਜਾਵੋ ਸਰਬ ਕੋ ।। ਜੈਸੇ ਨਿਤ ਰਹੈ ਅਕਾਲਕੇ ਉਦਰ ਮੋ ।। ਅਕਾਸ ਨਾਹਿ ਸਪਰਸ਼ੈ ਤੈਸੇ ਜਾਨ ਮੁਝ ।। ਇਸ ਬਿਧਿ ਬੀਚ ਨਿਆਰਾ ਭਾਖੋ ਮੀਤ ਤੁਝ ।।੧੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਤਪਤਿ ਕਰੋਂ ਸਭ ਜਗਤ ਕੌ ਲੇਪ ਨ ਲਾਗੇ ਮੋਹ ।। ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪੀ ਮੈਂ ਰਹੋਂ ਉਪਜਾਵਉ ਸਭ ਕੋ ।।੧੧।। ਮੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਹੇ ਕੁੰਤੇ ਸੁਤੁ ਤੁਝ ਕਹੌ ।। ਤੁਝਕੋ ਅਪਨਾ ਮਿਤ੍ਰ ਲਹੌ ।। ਕਲਪ ਅੰਤ ਕੀ ਏਹ ਬਾਤ ।। ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਲੈ ਜਬ ਹੋਇ ਤਾਤ ।। ਤਬ ਸਕਲ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜੋਇ ।। ਲੀਨ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਧ ਹੋਇ ।। ਸੋ ਮਾਇਆ ਮੁਝ ਮੈਂ ਰਹੇ ।। ਅਰਥ ਮਾਇਆ ਕਾ ਇਛਿਆ ਅਹੈ ।। ਜਬ ਬਹੁੜ ਇਧਿਆ ਮੈਂ ਕਹੌਂ ।। ਆਦ ਰੂਪ ਅਪਨਾ ਧਰੋਂ ।। ਸੋ ਇਛਿਆ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ।। ਸੰਸਾਰ ਇਛਿ ਸਰੂਪ ।। ਸਿਰਜੋ ਜਗਤ ਮਾਇਆ ਸਾਥ ।। ਸਭ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਾ ਮੈਂ ਨਾਥ ।। ਸੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਆਪ ਬਸ ਨਾਹਿ ।। ਮੇਰੀ ਮਾਇਆ ਕੈ ਬਸ ਆਹਿ ।। ਜੋ ਕਛੁ ਕਰੈ ਪਰਾਨੀ ਕੋਇ ।। ਤਿਸਕੋ ਲੇਪ ਨਾਹੀ ਹੋਇ ।। ਮੁਝ ਇਛ ਵਰਤੈ ਨੀਤ ।। ਸਭ ਕਰਮ ਮਾਇਆ ਕੀਤ ।। ਅਬ ਸੁਨ ਧਨੰਜੈ ਯਾਰ ।। ਸਿਰਜੋ ਅਨਿਕ ਬਿਧਿ

ਸੰਸਾਰ ।। ਰਚਨਾ ਰਚੌ ਅਰ ਪ੍ਰਤਪਾਲੌ ।। ਸੰਖਾਰੋ ਆਪ ਮੈਂ ਡਾਲੌ ।। ਲਾਗੈ ਨਾਹੀ ਮੁਝ ਕਛੁ ਲੇਪ ।। ਰਹਤਾ ਸਗਲ ਮਧ ਅਲੇਪ ।। ਅਬ ਨਿਰਲੇਪ ਗਤਿ ਤੁਮ ਸੁਣੋ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਜੈਸੇ ਭਨੌ ।। ਮਮ ਮੋਹ ਨਾਹੀ ਕਰੌ ।। ਉਦਾਰੀ ਰੀਤ ਅਪਨੀ ਧਰੌ ।। ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਜੋ ਉਦਾਸ ।। ਨਿਰਲੇਪ ਜਾਨੋ ਤਾਸ ।। ਜੋ ਉਦਾਸ ਜਗ ਤੇ ਰਹੈ ।। ਤਿਸ ਬੰਦਨਾ ਕੋ ਲਹੈ ।। ਹੇ ਸਖੇ ਇਉਂ ਧਰ ਚੀਤ ।। ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਤੂੰ ਮੀਤ ।। ਤਬ ਤੁਝ ਲੇਪ ਕਾ ਕੋ ਲਾਗੈ ।। ਮਮ ਮੋਹ ਤੁਝ ਸੋ ਭਾਗੈ ।।੧੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਬ ਮੇਰੀ ਬ੍ਰਿਥਾ ਸੁਣੋ ਜੋ ਮੈਂ ਕੈਸਾ ਮੀਤ ।। ਇਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਜਗ ਸਭ ਮਾਇਆ ਮੇਰੀ ਕੀਤ ।।੧੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਪਜਨ ਠਉਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਮੁਝ ਸੋ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨ ।। ਮੁਝ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਿ ਨ ਅਵਰੁ ਕੋ ਹੇ ਅਰਜਨ ਮਤਿ ਮਾਨ ।।੧੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਿਰਾਜੋ ਤੇਰੇ ਰਥ ਬਿਖੈ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਨਾਥ ।। ਜੋ ਕਛੁ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਵਤਾ ਏਕੋ ਮੈਂ ਸਭ ਸਾਥ ।।੧੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੈਂ ਈਸਰ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਅਰ ਅਰ ਅਗ ।। ਮਾਨੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਧਾਰਿਆ ਪੇਖਹਿ ਨਾਹਿ ਕਰਿ ਤਗ ।।੧੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਾਨੈ ਨਹੀਂ ਪਰਤਾਪ ਮੁਝ ਪਹਿਚਾਨੈ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਕਹੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਇਕ ਦੇਹਿ ਹੈ ਅਵਰ ਬਪ ਜਿਉ ਹੋਇ ।।੧੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਤੂੰ ਸੁਨ ਸਖੇ ਕਿਆ ਪਾਵੈ ਵਹੁ ਲੋਕ ।। ਰਹੈ ਗਿਆਨ ਤੇ ਹੀਨ ਵਹੁ ਬੂਡੇ ਸਾਗਰ ਸੋਕੁ ।।੧੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਰਮ ਭਲੇ ਜੋ ਵਹੁ ਕਰੈ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਦੁਖ ਹੋਇ ।। ਗਿਆਨ ਸੁਨੇ ਅਰ ਪੜੇ ਵਹੁ ਰਿਦੈ ਨ ਆਵੈ ਸੋਇ ।।੧੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੁਝ ਪਹਿਚਾਨੇ ਨਾਹਿ ਸੋ ਅਗਿਆਨੀ ਮੂੜ ।। ਰਾਖਸ ਦੈਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤਿ ਦੇਹ ਮੋਹ ਹੈ ਸੁਨ ਕੂੜ ।।੨੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੇਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤ ਜਿਹ ਨਰੋਂ ਕੀ ਸੋ ਹੈ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਨ ।। ਜੈਸਾ ਹੈ ਪਰਤਾਪ ਮੁਝ ਸੋ ਵਹੁ ਐਸਾ ਜਾਨ ।।੨੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੇਰੇ ਪਹਿਚਾਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰਮ ਕਰੇ ਜੇ ਕੋਇ ।। ਸੋਇ ਕਰਮ ਤਿਸੁ ਬੰਧੁ ਹੈ ਜਨਮੈਂ ਮਰਤਾ ਸੋਇ ।।੨੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਨ ਮੁਝ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਿਆਂ ਕਰਮ ਨ ਕਰਤੇ ਕੋਇ ।। ਅਘਾਇ ਰਹੈ ਹਰਿ ਦੇਖਿਕੈ ਅਵਰ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ।।੨੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੁਝ ਈਸਰ ਕੋ ਜਾਨਕੈ ਸਿਮਰਨ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰ ।। ਇਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਜਗਤ ਕੈ ਮੁਝਕੋ ਆਦਿ ਬੀਚਾਰ ।।੨੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਬਿਨਾਸੀ ਮੁਝ ਜਾਨਖੈ ਨਿਤ ਸਿਮਰਨ ਮੁਝ ਕਰੈ ।। ਨਿਰੰਤਰ ਜਪੈ ਗੁਵਿੰਦ ਕੋ ਨਿਸਚਾ ਤਿਸ ਮੈਂ ਧਰੈ ।।੨੫।।

ਦੋਹਰਾ ।। ਪੂਜਾ ਮੇਰੀ ਕਰੇ ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਕੈ ਸਾਥ ।। ਬਾਰੰਬਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਿ ਗਾਵੈ ਮੇਰੀ ਗਾਥ ।।੨੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਤ ਜੁਗਤਿ ਸੌ ਦੇਵੀ ਪੁਰਖੁ ਹੈਂ ਜੋ ।। ਦੂਜੇ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਕਥਾ ਅਬ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ਸੋ ।।੨੭।। ਸੋਰਠਾ ।। ਗਿਆਨੀ ਮੇਰਾ ਭਗਤ ਗਿਆਨ ਜਗ ਕਰਿ ਪੂਜਤਾ ।। ਗਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋਲ ਗਤ ਜੈਸਾ ਹਉ ਤੈਸਾ ਕਹੈਂ ।।੨੮।। ਕਵਿਤ ।। ਪਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਈਸ਼ਰ ਤੇ ਰਚਨਾ ਹੈ ਰੰਗਾ ਰੰਗ ਬਹੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਕ ਈਸ਼ਰ ਹੀ ਬਿਆਪਿਆ ਜੀ।। ਕਾਰਜ ਕਾਰਣ ਵਹੀ ਨਗ ਹੋਮ ਸਭ ਵਹੀ ਕਰਤਾ ਤਿਸ ਜਗ ਕਾ ਏਕੋ ਪ੍ਰਤ ਜਾਪਿਆ ਜੀ ।। ਸਮਗ੍ਰੀ ਅਰ ਧਰ ਵਹੀ ਮੰਤ੍ਰ ਜਗ ਕਰ ਵਹੀ ਹੋਮ ਹੋਮਨ ਹਾਰ ਵਹੀ ਸਭੀ ਆਪ ਥਾਪਿਆ ਜੀ ।। ਐਸੇ ਮੁਝ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਨੈ ਵਹੁ ਗਿਆਨੀ ਨਰ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਸੋ ਸਗਨ ਹੋ ਧ੍ਰਾਪਿਆ ਜੀ ।।੨੯।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਐਸੇ ਤੂੰ ਜਾਨ ।। ਪਿਤਾਮਾ ਜਗਕਾ ਮੁਝਕੋ ਮਾਨ ।। ਮਾਤਾ ਧਾਤਾ ਸਭ ਕਾ ਮੈਂ ਹੌ ।। ਬੰਧੂ ਪਿਤਾ ਸਭ ਜਗ ਕਾ ਕਹਿਓ ।।੩੦।। ਬੇਦੋਂ ਬਿਖੈ ਜੋ ਹੈ ਓਅੰਕਾਰ ।। ਸੋ ਭੀ ਮੈਂ ਹੋ ਅਰਜਨ ਯਾਰ ।। ਤੀਨੋ ਬੇਦ ਭੀ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨੋ ।। ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤ ਸਭ ਮੁਝ ਸੋ ਮਾਨੋ ।।੩੧।। ਸਭ ਕਾ ਸਾਖੀ ਮੈਂ ਹੋ ਪਿਆਰੇ ।। ਭਜਨ ਜੋਗ ਸਭ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੇ ।। ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸਭ ਮੈਂ ਆਪ ।। ਸਬ ਹੋਇ ਮੈਂ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪ ।।੩੨।। ਸਭ ਜਗ ਮੁਝ ਤੇ ਉਪਜਤ ਪਾਰਥ ।। ਸਭ ਕੀ ਪਰਲੈ ਕਰੋਂ ਜਥਾਰਥ ।। ਬਹੁੜ ਸਭ ਲੀਨ ਆਪਮੋ ਕਰੋਂ ।। ਕਉਤਕ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੋ ਧਰੋਂ ।।੩੩।। ਪੂਰਨ ਸਭਹੂੰ ਬਾਤੋ ਜਾਨੋ ।। ਸਭ ਕਾ ਬੀਜ ਏਕ ਸਭ ਕੋ ਮਾਨੋ ।। ਸੂਰਜ ਹੋਇ ਤਪਾਵਉ ਤਾਪ ।। ਬਰਖੋ ਜਲ ਮੈਂ ਮੇਘ ਹੋਇ ਆਪ ।।੩੪।। ਸੰਸਾਰ ਆਪ ਤੇ ਪਰਗਟਕਰੌ ।। ਸੰਖਾਰੇ ਬਹੁੜ ਆਪ ਮੈਂ ਧਰੌ ।। ਸੁਰਗੁਣ ਅਮਰ ਮੁਝੀ ਤੇ ਜਾਨ ।। ਮ੍ਰਿਤ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਮੁਝ ਸੋ ਮਾਨ ।।੩੫।। ਅਉਰ ਸੁਣੋ ਅਰਜਨ ਮੀਤ ।। ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਕੀ ਰੀਤ ।। ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਬਿਦਿਆ ਏ ਜਗੁ ਕਹਾਵੈ ।। ਕਰਨ ਹਾਰ ਤਿਸਤੇ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ।।੩੬।। ਜੋ ਇਹੁ ਜਗ ਕਰਿ ਮੁਝਕੋ ਪੂਜੈ ।। ਤਿਸਕੀ ਬਾਤ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਬੂਝੈ ।। ਸੋਮਤਿਨਾਮਾ ਇਕ ਜਗ ਹੈ ਮੀਤਾ ।। ਤਿਸ ਕਹਿ ਮੁਝ ਜਨ ਪੂਜਨ ਕੀਤਾ ।।੩੭।। ਪੂਜਾ ਕਰਿ ਢਲ ਾਂਗੇ ਤਿਸਕੇ ।। ਸੁਰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਉਸਕੋ ।। ਸੁਰਗ ਮਾਹਿ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਭੋਗ ਬਹੁ ਭੋਗੈ ਸੋਇ ।।੩੮।। ਮਿਰਜਾਦਾ ਪੁੰਨ

ਹੋਵੈ ਉਸ ਜੇਤੀ ।। ਅਤਿ ਸੁਖ ਭੋਗੈ ਦੇਵਉਂ ਸੇਤੀ ।। ਤਿਨਕਾ ਪੁੰਨ ਖੀਣੁ ਜਬ ਹੋਇ ।। ਜੂਨ ਮਾਨੁਖ ਪਾਵੈ ਫਿਰਿ ਸੋਇ ।।੩੯।। ਇਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤ੍ਰੈਬਿਧਿ ਜੋ ਕਰੇ ।। ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਮਨ ਮੋਂ ਨਿਤ ਧਰੇ ।। ਸੁਰਗ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬਹੁੜ ਗਿਰ ਆਵੈ ।। ਆਵਾਗਵਨ ਨਿਤ ਵਹੁ ਪਾਵੈ ।।੪੦।। ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਤੇ ਨਿਤ ਦੁਖ ਲਹੈ ।। ਨਿਤ ਹੀ ਜਨਮਮਰਨ ਮੈਂ ਰਹੈ ।। ਕਾਮਨਾ ਮਈ ਦੁਖ ਹੈ ਨਿਤ ।। ਸੁਖ ਨਾਹੀਂ ਜਿਸੁ ਚਲਤਾ ਚਿਤ ।।੪੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਾਮਨਾ ਜਿਨ ਕਉ ਕਛੂ ਨਾਹਿ ਨਿਹਕਾਮ ਕਰੈ ਵਹੁ ਭਗਤਿ ।। ਮਨ ਕਾ ਦੇਤਾ ਮੁਝ ਬਿਖੈ ਸੁਖੀ ਰਹੈ ਵਿਚਿ ਜਗਤ ।।੪੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਚਾਹ ਅਰ ਅਚਲ ਬੁਧ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਭਗਤਿ ਜੋ ।। ਸੋਹੈ ਨਿਰਮਲ ਸੁਧ ਚਹੂੰ ਓਰ ਤਿਸਕੋ ਫਿਰੋ ।।੪੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਸ ਕੀ ਸਭ ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਫਿਰਤਾ ਰਹੌਂ ਮੈਂ ਮੀਤ ।। ਤਿਸਕਾ ਅਬ ਦਿਸਟਾਂਤ ਏਹੁ ਸੁਨ ਕਰਿ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।।੪੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੈਸੇ ਗ੍ਰਿਹ ਧਨਵੰਤ ਕੇ ਪਾਹਰੂ ਚਉਕੀ ਦੇਇ ।। ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਭਗਤਿ ਕੀ ਰਖਿਆ ਨਿਤ ਕਰੇਇ ।।੪੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਆਠ ਪਹਿਰ ਤਿਸਕੇ ਫਿਰੋਂ ਐਸਾ ਮੁਝ ਕੋ ਜਾਨ ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਜਗਤ ਹੈਂ ਦੇਵਉ ਤੁਝ ਕਲਿਆਨ ।।੪੬।। ਸੋਰਠਾ ।। ਐਸੇ ਦੇਖ ਤੂੰ ਆਪ ਤੁਝ ਰਖਿਆ ਕੋ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ।। ਰਥ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਿਆਪ ਸੁਨੋ ਦੇਹ ਤੁਝ ਰਾਖਤਾ ।।੪੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੇਰੇ ਦੇਹਿ ਅਰਥ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋਂ ਨਿਤ ਮੀਤ ।।ਮਨ ਤੁਝ ਰਖਿਅ ਇਉਂ ਕਰੋਂ ਤਿਸਕੀ ਆਖੋਂ ਰੀਤ ।।੪੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਬ ਦੇਵ ਉਪਾਸ ਕਹੀ ਸੁਨ ਬਾਤਾ ।। ਜੋ ਦੇਵ ਉਪਾਸ਼ਕ ਹੈਂ ਰੇ ਤਾਤ ।।੪੯।। ਸਰਧਾ ਸੰਜੁਗਤ ਦੇਹ ਕਉ ਪੂਜੈ ।। ਅਪਨੇ ਫਲ ਦੇਵਉ ਤੇ ਸੂਝੈ ।।੫੦।। ਸੋ ਦੇਵ ਪੂਜਾ ਭੀ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ।। ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਮੁਝਕੋ ਮਾਨ ।। ਮੁਝੇ ਛਾਡ ਦੇਵ ਚਿਤ ਧਾਰੈ ।।ਤੇ ਚਤਰ ਨਾਹਿ ਭੂਲਕੇ ਕਰੈ ।।੫੧।। ਕੈਸੇ ਛਾਡ ਭੂਲੇ ਵਹੁ ਪੂਜਾਰੀ ।। ਜੋ ਜਗੋਂ ਕਾ ਮੈਂ ਹਿਤਕਾਰੀ ।। ਭੋਗਤਾ ਸਭਸ ਜਗ ਕਾ ਮੈਂ ਹੌਂ ।। ਸਭ ਜਗ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਗ ਹਉਂ ਲੇ ਹੌਂ ।।੫੨।। ਪ੍ਰਥਮ ਪੂਜਾ ਮੇਰੀ ਸਭ ਹੋਇ ।। ਮੁਝ ਪੂਜਾ ਤੋਖੈ ਸਭ ਕੋਇ ।। ਐਸਾ ਮੁਝੈ ਪਛਾ ਨੈ ਨਾਹੀ ।। ਫਿਰ ਦੇਵਉ ਕੀ ਪੂਜ ਕਰਾਹੀ ।।੫੩।। ਤਿਸ ਪੂਜਾ ਤੇ ਜਨਮੈਂ ਮਰੈ ।। ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਤੇ ਭਰਮਤ ਫਿਰੈ ।। ਜਨਮ ਮਰਨ ਪਾਵੈ ਵਹੁ ਨੀਤ ।। ਤਿਨ ਪੂਜਾਰੀ ਕੀ ਏਹੁ ਰੀਤ ।।੫੪।। ਅਉਰ ਪ੍ਰਗਟ ਤੁਝ ਬਾਤ ਸੁਨਾਊਂ ।। ਦੇਵ ਪੂਜਾ ਕਾ ਲਾਭ

ਬਤਾਊਂ ।। ਦੇਵਤਾ ਕਉ ਪੂਜੈ ਜੇ ਕੋਇ ।। ਸੋ ਦੇਵ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ।।੫੫।। ਰਹੈ ਤਹਾ ਜੇਤਾ ਪੁੰਨ ਹੋਇ ।। ਪੁੰਨ ਖੀਣ ਗਿੜੈ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਪ੍ਰਿਤੋਂ ਕੋ ਜੋ ਪੂਜਨ ਹਾਰੁ ।। ਪਿਤ੍ਰ ਲੋਕ ਮੈਂ ਬਸੈ ਬੀਚਾਰ ।।੫੬।। ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਜੋ ਪੂਜਨ ਹਾਰੇ ।। ਸੋ ਤਿਨਕੇ ਲੋਕੋ ਮਾਹਿ ਸਿਧਾਰੇ ।। ਜੈਸੀ ਮਤਿ ਤੈਸੀ ਸਭ ਗਤ ।। ਏਹੀ ਬਾਤ ਜਾਨੋ ਤੁਮ ਸਤ ।।੫੭।। ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਜੈ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ ।। ਬਰਹਮ ਪੂਜੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਆਗੈ ਅਰਜਨ ਕਹੋ ਤੁਝ ਬਾਤ ।। ਪ੍ਰਤਮਾ ਪੂਜਨ ਹਾਰੇ ਕੀ ਗਾਤ ।।੫੮।। ਪ੍ਰਤਮਾ ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਕੀ ਹੋਇ ।। ਅਵ ਵਾਧਾ ਤਪ ਖਾਣ ਕੀ ਜੋਇ ।। ਮੁਝਕੋ ਨਿਸਚੈ ਉਸ ਮੈਂ ਜਾਨੈ ।। ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਮਾ ਕੀ ਪੂਜਾ ਮਾਨੈ ।।੫੯।। ਸਰਧਾ ਸੰਜੁਗਤ ਪੂਜੈ ਮੁਝ ਤਾਈਂ ।। ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦੀਆ ਭੋਜਨ ਖਾਈ ।। ਤਿਸ ਕਾਰਨ ਤੇ ਹੇ ਕੁੰਤੇ ਸੁਤ ।। ਐਸੇ ਸੁਨ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮਤ ।।੬੫।। ਜੋ ਕਛੁ ਕਰੈ ਅਰੁ ਭੋਜਨ ਖਾਵੈ ।। ਜੋ ਹੋਮ ਵਸਤ ਅਗਨ ਮੈਂ ਪਾਵੈ ।। ਸਭੀ ਸਮਰਪੈ ਮੁਝਕੋ ਆਪ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਫਲ ਕਾ ਸੁਣ ਪਰਤਾਪ ।।੬੧।। ਸੰਸਾਰ ਮਾਹਿ ਭਲਾ ਅਰ ਬੁਰਾ ।। ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਜਗੁ ਜੁੜਾ ।। ਤਿਨ ਬੰਧਨ ਤੇ ਮੁਕਤਾ ਹੋਵੈ ।। ਮੁਕਤਿ ਆਸਨ ਮੈਂ ਨਿਸ ਦਿਨ ਸੋਵੈ ।। ਜਿਸ ਗਤ ਕੋ ਸੰਨਿਆਸੀ ਜਾਹਿ ।। ਸੋ ਗ ਤੂ ਭੀ ਅਰਜਨ ਪਾਹਿ ।।੬੨।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਅਬ ਆਗੈ ਫੁਨ ਟੀਕਾ ਕਾਰ ।। ਪ੍ਰਤਮਾ ਅਰਥ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰਾ ।। ਜੇ ਕੋ ਗਿਆਨ ਕੀ ਬਾਤ ਨ ਮਾਨੈ ।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਕੋ ਮੂਲ ਨ ਜਾਨੈ ।।੬੩।। ਸੋ ਤੋ ਅਧਮ ਪੁਰਖ ਹੈ ਭੋਗੀ ।। ਉਤਮ ਗਿਆਨੀ ਅਧਮ ਜੋਗੀ।। ਅਧਮ ਪੁਰਖ ਕਉ ਪ੍ਰਤਮਾ ਦੀਜੈ ।। ਪ੍ਰਤਮਾ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤਿਹ ਕੀਜੈ ।।੬੪।। ਜਬ ਵਹੁ ਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਤਮਾ ਸੰਗ ਕਰੈ ।। ਸਹਜੇ ਕਰਮ ਜੋਗ ਚਿਤ ਧਰੈ।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਤੇ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ।।੬੫।। ਤਾਤੇ ਪ੍ਰਤਮਾ ਕੀ ਸੁਣ ਬਾਤ ।। ਬੇਦੋਂ ਮਾਹਿ ਕਹੀ ਇਹ ਗਾਤ ।। ਜਬ ਸਤਿਜੁਗ ਕਾ ਜੁਗੁ ਪੂਰਨ ਭਇਆ ।। ਤ੍ਰੇਤਾ ਜੁਗ ਨਾਮ ਤਬ ਕਹਿਆ ।।੬੬।। ਜਬ ਬੁਧ ਮਲੀਨ ਨਰੋਂ ਕੀ ਹੋਈ ।। ਨਿਰਮਲ ਬੁਧ ਾਪਨੀ ਤਿਹ ਛੋਈ ।। ਸਰੂਪ ਅਪਨੇ ਤੈ ਭੂਲ ਵਹੁ ਗਏ ।। ਪ੍ਰਭ ਖੋਜਨ ਤੇ ਨਉਨਿਧਿ ਲਹੈ ।।੬੭।। ਜੇਕੋ ਤਿਨ ਕੋ ਗਿਆਨ ਬਤਾਵੈ ।। ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੈ ਗਿਆਨ ਨ ਆਵੈ ।। ਕਰਮ ਹੋਗ ਕਰੈ ਵਹੁ ਨਾਹੀ ।। ਕਹੈ ਅਉਧ ਅਲਸ ਸੀ ਆਹੀ ।।੬੮।। ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਢੂਢਤ

ਜਬ ਵਹੁ ਫਿਰੈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਚਨ ਇਹੁ ਕਰੈ ।। ਧਾਤ ਪਖਾਣ ਕੀ ਪ੍ਰਤਮਾ ਸਾਜੋ ।। ਤਿਨਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਨਿਤ ਬਿਰਾਜੋ ।।੬੯।। ਚਿਰੰਕਾਲ ਧਿਆਨ ਤਿਸ ਕਰਾ ।। ਐਸਾ ਤਬ ਤਿਨ ਮਨ ਮੋਂ ਧਰਾ ।। ਕਹੈ ਰਿਦੈ ਮਹਿ ਐਸੀ ਬਾਤ ।। ਪ੍ਰਤਮਾ ਕਿਆ ਪੂਜੈ ਹਮ ਸਾਤ ।।੭੦।। ਨੇਤ੍ਰ ਨਾਮ ਜੋ ਪ੍ਰਤਮਾ ਮਾਹੀ ।। ਸੋ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੀ ਮੁਝ ਮੈਂ ਆਹੀ।। ਮੁਖ ਸੀਸ ਜੋ ਪ੍ਰਤਮਾ ਅਹੈ ।। ਸੋ ਨਿਤ ਵਹੁ ਭੀ ਮੁਝ ਬਪ ਮੈਂ ਅਹੈ ।।੭੧।। ਜੋ ਕਛੁ ਪ੍ਰਤਮਾ ਮੈਂ ਮੁਝ ਦੇਖਾ ।। ਵਿਸੇਖ ਪ੍ਰਤਮਾ ਤੇ ਆਪ ਕੋ ਪੇਖਾ ।। ਵਹੁ ਬੋਲੈ ਨਾਹੀ ਜੜ ਦ੍ਰਿਸਟਾਵੈ ।। ਮੈਂ ਚੇਤੰਨ ਜੋ ਸਭ ਕੋ ਪਾਵੈ ।।੭੨।। ਜਬ ਚੇਤੰਨ ਤਿਸ ਏਕੋ ਮਾਨਿਆ ।। ਸਾਖੀ ਜੜ ਮੈਂ ਚੇਤੰਨ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ।। ਕੈਸਭੀ ਕਛੁ ਮੁਝ ਸੋ ਅਹੈ ।। ਜੈਸੇ ਸੁਪਨ ਮੈਂ ਸਭ ਕਛੂ ਲਹੈ ।।੭੩।। ਜਗ ਆਪ ਮੈਂ ਸੁਪਨਾ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ।। ਦੇਖਨਹਾਰ ਆਪ ਕੋ ਮਾਨੈ ।। ਤਬ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਤਿਹ ਪਾਇਆ ।। ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਕਰਿ ਭਰਮ ਗਵਾਇਆ ।।੭੪।। ਤਿਸ ਦਿਸਟਾਂਤ ਬਹੁੜਿ ਅਬ ਕਹੌ ।। ਜੈਸੇ ਸਾਂਖ ਬੇਦ ਮੈਂ ਲਹੌ ।। ਲਿੰਜ ਦੁਖ ਜਿਉਂ ਮੁਖ ਕੋ ਹੋਇ ।। ਤੇਢਾ ਮੁਖ ਹੋਵੈ ਤਬ ਸੋਇ ।।੭੫।। ਵੈਦ ਤਿਨ ਕਉ ਇਹ ਜੁਗਤਿ ਬਤਾਵੈ ।। ਛਿਅ ਮਾਸ ਦਰਪਨ ਦਿਖਲਾਵੈ ।। ਦਰਪਨ ਦੇਖ ਵਹੁ ਮੁਖ ਕੋ ਭਰੈ ।। ਐਸੀ ਕਿਰਤ ਤਬੀ ਚਿਤ ਧਰੈ ।।੭੬।। ਤਬ ਸੁਖ ਤਿਨ ਕਾ ਸੀਧਾ ਹੋਇ ।।। ਜੈਸਾ ਥਾ ਪਾਵੈ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਤਿਉਂ ਮਲੀਣੁ ਰਿਦਾ ਜਿਨਿ ਹੋਇ ।। ਗਿਆਨ ਬਾਤ ਨ ਸਮਝੈ ਸੋਇ ।।੭੭।। ਕਰਮ ਜੋਗ ਪਰ ਚਿਤ ਨ ਧਰੈ ।। ਮੋਹਿ ਲੋਭ ਮੈਂ ਨਿਸਦਿਨ ਭਰੈ ।। ਤਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰਤਮਾ ਪੂਜਨ ਕਹੀਐ ।। ਬੇਦ ਮਾਹਿ ਇਹੁ ਬਾਤ ਲਹੀ ਹੈ ।।੭੮।। ਅਰਜਨ ਸੋ ਸੁਣਿ ਮੋਹਿਤ ਭਇਆ ।। ਪ੍ਰਤਮਾ ਪੂਜਨ ਜਬ ਹਰਿ ਕਹਿਆ ।। ਅਬ ਆਗੈ ਪ੍ਰਭ ਅਵਰ ਸੁਣਾਵੈ ।। ਅਪੁਨਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਅਰਜਨ ਪਹਿ ਗਾਵੈ ।।੭੯।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੌ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਦੇਵ ਉਪਾਸ਼ਕ ਸਾਥ ਵੈਰ ਭਾਵ ਮੈਂ ਨਾ ਕਰੌਂ ।। ਸਭ ਕੋ ਏਕ ਸਮਾਨ ਐਸੇ ਮਨ ਅਪਨੇ ਧਰੌਂ ।।੮੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪ੍ਰੀਤ ਨਹੀਂ ਮੁਝ ਕਿਸੀ ਸੋ ਵੈਰ ਨ ਕਾਹੂ ਸਾਥ ।। ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ਬੇਗ ਰਹੋ ਤਿਹ ਹਾਥ ।।੮੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਅਵ ਅਉਰ ਸੁਨ ਜੇਕੋ ਮੁਰਖ ਅਗ ।। ਬੁਰੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਰਹੈ ਨਾਹੀਂ ਤਿਸਕੋ ਤਗ ।।੮੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਿਸੀ ਸਮੈਂ ਅਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸੋ ਮੁਝ ਕੋ ਜਪਤਾ ਸੋਇ ।। ਮੁਖੋ ਕਰੇ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਜੇਸੇ

ਤੈਸਾ ਤੋਹਿ ।।੮੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਸਕੋ ਭੀ ਤੂੰ ਜਾਨ ਹੇ ਅਰਜਨ ਪਰਧਾਨ ।। ਜਿਸਕਾ ਨਿਸਚਾ ਮੁਝ ਵਿਖੇ ਸੋਇ ਸਾਧ ਪਛਾਨ ।।੮੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਸਕਾ ਅਵ ਦਿਸਟਾਂਤ ਸੁਨ ਜੈਸਾ ਈਧਨ ਢੇਰ ।। ਜਬ ਉਸ ਪਹੁਚੇ ਟੂਕ ਅਗਨਿ ਜਲਤ ਨ ਲਾਗੈ ਬੇਰ ।।੮੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੈਸੇ ਮੇਰੇ ਭਜਨ ਤੇ ਪਾਪ ਹੋਇ ਸਭ ਨਾਸ ।। ਤਤਕਾਲ ਮੁਝ ਭਜਨ ਤੇ ਪਾਵੈ ਮੁਝ ਮੈਂ ਬਾਸ ।।੮੬।। ਸੋਰਠਾ ।। ਹੇ ਕੁੰਤੇ ਸੁਤ ਜਾਨ ਨਾਮ ਨ ਮੇਰੀ ਭਗਤ ਕਾ ।। ਭਗਤੋਂ ਉਪਜੈ ਗਿਆਨ ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੈ ।।੮੭।। ਸੋਰਠਾ ।। ਪਾਪ ਜੋਨ ਜੋ ਆਹਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੂਦ੍ਰ ਬੈਸ ਭੀ ।। ਵਹੁ ਭੀ ਮੁਕਤੇ ਜਾਨ ਜਬ ਮੁਝ ਕਰੈ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ।।੮੮।। ਸੋਰਠਾ ।। ਤੇ ਭੀ ਪਰਮ ਗਤ ਪਾਹਿ ਮੇਰੇ ਪਦ ਕੋ ਆਵਤੇ ।। ਪੁੰਨ ਜਨਮ ਜੋ ਆਹਿ ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਰਾਜ ਰਿਖ ।।੮੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਨ ਕਿਰਤਾਰਥ ਹੋਵਣਾ ਕਿਆ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਅਰਜਨ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹਿ ਉਤਮ ਧਰ ਤੂੰ ਚੀਤ ।।੯੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੁਖ ਹੈ ਅਲਪ ਇਸ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਤਾਕਉ ਕਿਤਿਆ ਜਾਨ ।। ਸਦਾ ਰਹੋ ਮੁਝ ਭਜਨ ਮੈਂ ਤਿਸਤੇ ਪਾਵੋ ਗਿਆਨ ।।੯੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਨ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਮੁਝ ਬਿਖੈ ਦੇਹੀ ਭਜਨ ਤੂੰ ਜਾਨ ।। ਮੇਰਾ ਭਗਤਿ ਤੂੰ ਹੋਇ ਕਰਿ ਪੂਜੋ ਮੁਝ ਕਰਿ ਗਿਆਨ ।।੯੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਖ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਮਨ ਰਾਖੋ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਜੈਸੇ ਜਲ ਸਿਉਂ ਜਲ ਮਿਲੈ ਤਿਉਂ ਤੂੰ ਮੁਝੈ ਮਿਲਾਹਿ ।।੯੩।। ਚੌਪਈ ।। ਨਵਮੋ ਅਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਇਆ । ਬਿਦਿਆ ਨਾਮ ਰਾਜ ਤਿਹ ਕਰਾ ।। ਜੇਕੋ ਸੁਨੈ ਅਰ ਮਨ ਮੋ ਧਾਰੈ ।। ਸੋ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਅਤਿ ਹੈ ਪਿਆਰੇ ।।੯੪।। ਧਿਆਵਨ ਹਾਰ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਆਪ ।। ਜਾਪੈ ਵਹੀ ਸਭ ਅਪਨਾ ਜਾਪ ।। ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਸਭੀ ਕਛੁ ਆਪ ।। ਜਾਪੈ ਵਹੀ ਸਭ ਅਪਨਾ ਜਾਪ ।। ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਸਭੀ ਕਛੁ ਆਪ ।। ਬਾਜੀਧਾਰ ਵਿਚਿ ਰਹਾ ਵਿਆਪ ।।੯੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਾਜੀ ਬਾਜੀਗਰ ਹੈ ਏਕ ।। ਤਿਸ ਏਕ ਸੋ ਹੋਹਿ ਅਨੇਕ ।।੯੬।।੯।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਪਦ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪਨਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਵਾਦੇ ਰਾਜ ਗੁਜਹ ਜੋਗ ਨਉਮੋ ਧਿਆਇ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਅਵ ਨਉਮੇ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਤੇ ਹੈਂ ਸੁ ਤੁਮ ਸੁਨੋ ।। ਦਖਣ ਦੇਸ ਮੈਂ ਏਕ ਸੂਦ੍ਰ ਥਾ ।। ਨਾਮ ਉਸਕਾ ਭਾਉ ਸਰਮਾ ਥਾ ।। ਸੋ ਮਹਾਂ

ਪਾਪੀ ਥਾ ।। ਮਾਸ ਅਹਾਰੀ ਥਾ ਸਦ ਪੀਵਤਾ ਥਾ ।। ਅਰ ਚੋਰੀ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਪਰਾਇਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਭੋਗਤਾ ਥਾ ।। ਕੂੜ ਬੋਲਤਾ ਥਾ ।। ਐਸੀ ਐਸੀ ਰੀਤ ਕੇ ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਬਹੁਤ ਅਧਰਮ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਸੋ ਏਕ ਦਿਨ ਮਦ ਪੀ ਕੇ ਮਸਤੁ ਹੂਆ ਥਾ ।। ਛਰਦ ਕਰੇ ਅਰ ਫੇਰ ਫੇਰ ਪੀਵੈ ।। ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਐਸੇ ਹੀ ਮਰਿ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਮਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਤ ਭਇਆ ।। ਸੋ ਏਕ ਤਾੜ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਮੈਂ ਰਹੈ ।। ਐਸੇ ਹੀ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਪਤਿ ਗ੍ਰਿਹਦਾਨ ਲੇਵੈ ।। ਓਹੁ ਦਾਨ ਲੇਕੈ ਅਪਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਉ ਆਨਿ ਦੇਵੈ ।। ਸੋ ਉਸ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬੜੀ ਸੂਮ ਥੀ ।। ਕਛੁ ਉਸ ਧਨ ਮੈਂ ਖਰਚੈ ਨਾਹੀ ।। ਤਬ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਭੀ ਪ੍ਰਾਨ ਛੂਟੈ ।। ਤਬ ਏਹ ਦੋਨੋ ਭੀ ਪਿਸਾਚ ਭਏ ।। ਸੋ ਏਹ ਹੀ ਉਸ ਤਾਰ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਮੈਂ ਰਹੈਂ ।। ਜਿਸ ਮੈਂ ਓਹ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰੇਤ ਥ ।। ਤਬ ਉਹ ਪਿਸਾਚਨੀ ਬੋਲੀ ।। ਅਰੇ ਪੁਰਖ ਪਿਸਾਚ ਤੁਝ ਕਉ ਅਪਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸੁਧ ਹੈ ।। ਤਬ ਪਿਸਾਚ ਬੋਲਿਆ ।। ਹਾਂ ਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸੁਧ ਹੈ ।। ਤਬ ਪਿਸਾਚਨੀ ਬੋਲੀ ।। ਅਰੇ ਪਿਸਾਚ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕਉਨ ਸੁਕ੍ਰਤ ਕੀਆ ਥਾ ।। ਜਿਸ ਸਿਉ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸੁਧ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਮੁਝ ਕੋ ਕਉ ਕਹੁ ।। ਵਹੁ ਕਰਮ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਕ੍ਰਤ ਕਉਨ ਕੀਆ ਥਾ ।। ਅਰ ਅਧਿਆਤਮ ਗਿਆਨ ਕਉਨ ਥਾ ।। ਅਰ ਉਹ ਕਰਮ ਕਉਨ ਥੇ ।। ਜਿਸ ਸਿਉ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸੁਧ ਰਹੀ ਹੈ ।। ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਏਹ ਤੀਨ ਬਾਤਾਂ ਅਣਜਾਣ ਤੇ ਪੂਛੀ ।। ਸੋ ਏਹ ਤੀਨ ਬਾਤਾਂ ਅਰਜਨ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੇ ਪੂਛੀ ਥੀਂ ਸੋ ਗੀਤਾ ਕੇ ਆਧੇ ਸਲੋਕ ਮੈਂ ਹੈ ।। ਸੋ ਏਹ ਤੀਨ ਬਾਤਾਂ ਪਿਸਾਚਨੀ ਨੇ ਪਿਸਾਚ ਕਉ ਅਜਾਣ ਤੇ ਪੂਛੀਂ ।। ਇਤਨਾ ਇਸ ਨੇ ਕਹਿਆ ।। ਸੋ ਸੁਣ ਕੇ ਏਕ ਤਾੜ ਕੇ ਵਿਰਛ ਤੇ ਪ੍ਰੇਤ ਨਿਕਸਾ ।। ਤਬ ਪ੍ਰੇਤ ਬੋਲਾ ।। ਅਰੀ ਪਿਸਾਚਨੀ ਇਹੁ ਤੀਨੋ ਵਚਨਿ ਫਿਰਿ ਤੂੰ ਕਹੁ ।। ਜੋ ਤੈਨੇ ਅਵ ਕਰੇ ਥੇ ।। ਤਬ ਪਿਸਾਚਨੀ ਹੋਲੀ ਤੂੰ ਕਉਨ ਹੈਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਏਹ ਤੀਨੋ ਬਚਨ ਕਹੌਂ ।। ਮੈਂ ਤੋਂ ਅਪਨੇ ਪੁਰਖ ਕਉ ਪੂਛਤੀ ਥੀ ।। ਬੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰਮ ਕਉਨ ਥੇ ਜਿਸ ਸਿਉ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸੁਧ ਰਹੀ ਹੈ ।। ਤਬ ਇਤਨਾ ਸੁਣਤੇ ਹੀ ਤਤਕਾਲ ਪ੍ਰੇਤ ਕੇ ਦੇਹ ਤੇ ਛੁਟਿਆ ।। ਐਸੇ ਹੀ ਤੀਨ ਵਾਰ ਵਚਨ ਕਹੇ ।। ਸੋ ਅਣਜਾਣ ਤੇ ਕਹੇ ।। ਸੋ ਦੇਹ ਆਧਾ ਸਲੋਕ ਗੀਤਾ ਕਾ ਨਉਮੇ ਧਿਆਇ ਵਿਖੈ ਹੈ ।। ਸੋਇ ਇਸ ਪਿਸਾਚਨੀ ਪਿਸਾਚ ਕਉ ਪੂਛੀ ।। ਤਬ ਹੀ ਤਤਕਾਲ ਤੀਨੋਂ ਕੀ

ਦੇਹ ਛੂਟੀ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ।। ਵਿਮਾਨ ਆਇਆ ।। ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਬੈਠ ਕੇ ਵਈਕੁੰਠ ਗਏ ।। ਤਬ ਦੇਵਤਿਓ ਨੇ ਆਗੇ ਤੇ ਰੋਕੇ ।। ਦੇਵਤਾ ਬੋਲੇ ਇਹਨੋ ਨੇ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ।। ਅਰ ਨਾਰਾਇਣ ਭਗਵਾਨ ਭਗਤਿ ਨਹੀਂ ਕੀਨੀ ।। ਕੁਛ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ।। ਏਹ ਕਿਸ ਕਾਰਣ ਤੇ ਵਈਕੁੰਠ ਕਉ ਚਲੇ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਅਉਰ ਦੇਵਤੇ ਬੋਲੋ ।। ਇਹ ਗੀਤਾ ਕੇ ਪਰਤਾਪ ਤੇ ਵਈਕੁੰਠ ਚਲੇ ਹੈਂ ਇਨ ਕਉ ਜਾਣੇ ਦੇਵੋ ਤਬ ਓਹ ਤੀਨੋ ਵਈਕੁੰਠ ਗਏ ।। ਤਬ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਨਾਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਾ ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਣਿਆ ।।੯।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਵਾਦੇਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਨਾਮ ਨਉਮੋ ਧਿਆਇ ।।੯।। ਆਗੈ ਦਸਵਾਂ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤਬ ਅਉਰ ਸੁਨ ਤੁਝ ਆਖੋਂ ਇਹੁ ਰੀਤ ।। ਜੋ ਤੂ ਮੇਰਾ ਭਗਤ ਹੈ ਸੁਨਨੇ ਕੀ ਤੁਝ ਪ੍ਰੀਤ ।।੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੁਝ ਕਲਿਆਨ ਨਮਿਤ ਕੋ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਕਹੌਂ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ।। ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੁਦ੍ਰ ਅਰ ਦੇਵਤਾ ਨ ਜਾਨੈ ਏਹੁ ਜਾਪ ।।੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਸਪਤ ਤਿਖ ਤੇ ਆਦਿ ਰਿਖ ਮੁਝ ਪ੍ਰਤਾਪ ਨ ਜਾਨਤੇ ।। ਰਿਖੀਅਰ ਦੇਵ ਮਨੁਖ ਸ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਮੁਝੀ ਸੋ ।।੩।। ਚੌਪਈ ।। ਏਹੁ ਬਾਤ ਪਰਗਟ ਸਭ ਮਾਨੈ ।। ਕਾਰਜ ਕਾਰਨ ਜਗ ਨਹੀਂ ਜਾਨੈ ।। ਜੋ ਸੁਤ ਪਿਤ ਤੇ ਉਪਜਤ ਭਇਓ ।। ਪਿਤ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਹਿਓ ।।੪।। ਸਰਬ ਮਈ ਜੋ ਮੈਂ ਉਪਜਾਇਆ ।। ਮੁਝ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਿਸੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ।। ਇਤ ਕਾਰਨ ਸਭ ਦੇਵ ਰਖੀਸਰ ।। ਨਾ ਜਾਨਤ ਮਹਿਮਾ ਮੁਝ ਈਸਰ ।।੫।। ਅਵ ਸਰਜਨ ਸੁਣ ਮੁਝ ਪਰਤਾਪ ।। ਤਿਸਕੇ ਸੁਨਤੇ ਮਿਟੇ ਸੰਤਾਪ ।। ਜਨਮ ਮਰਨ ਜੋ ਮੁਝ ਕੋ ਜਾਨੈ ।। ਸਭ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਈਸਰ ਮਾਨੈ ।।੬।। ਜਿਨ ਹਉ ਐਸਾ ਮਨ ਮੋ ਜਾਨਿਆ ।। ਮੁਕਤਾ ਪਾਪ ਤੇ ਵਹੀ ਪਛਾਨਿਆ ।। ਤੀਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਲਛਨ ਮਾਹਿ ।। ਭੂਤ ਪ੍ਰਾਨੀ ਸਗਲੇ ਵਰਤਾਹਿ ।। ਹਉਂ ਤੀਸੋਂ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਭਾਈ ।। ਤੀਸੋਂ ਜੁਗਤਿ ਕਹੋ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ।।੭।। ਛੰਦੁ ।। ਬੁਧ ਗਿਆਨ ਸੋਹਿ ਅਰ ਖਿਮਾ ਇੰਦਦਿ ਜੀਤ ਨ ਬੋਲਨ ਸਤਾ ।। ਉਪਜਨ ਖਪਨ ਨਿਰਭੈ ਅਰ ਭੈਤਾ ਦਇਆ ਸੰਤੋਖ ਅਰ ਸਮਤ ਮਤ ।। ਦੁਖ ਸੁਖ ਅਰੁ ਦਾਨ ਤਪਸਿਆ ਜਸ ਅਪਜਸ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਮਮਤ ।। ਹਰਖ ਸੋਗ ਅਰ ਰਾਗ ਦੋਖ ਅਹੰਕਾਰ ਲੋਕੁ ਮਤਸਰ ਅਰ ਜਤ ।। ਤੀਸਵੀ ਨਿੰਦਿਆ ਏਹ ਸਭ ਲਛਨ ਇਸ

ਮਾਹਿ ਸਭ ਦੇਹਿ ਵਰਤ ।। ਮੈਂ ਨਿਆਰਾ ਤੀਸੋਂ ਤੇ ਅਰਜਨ ਮੁਝ ਪਰਤਾਪ ਕੀ ਐਸੀ ਗਤ ਪਤ ।।੮।। ਮੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਅਬ ਜਾਨ ਲੇ ਤੂੰ ਮੀਤ ।। ਮੁਝ ਬਾਤ ਧਰ ਚੀਤ ।। ਹਉਂ ਪੁਰਖ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ।। ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਪਜਿਓ ਮੁਝ ਤੇ ਯਾਰ ।। ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਪਜਿਓ ਜਬ ਮੀਤ ।। ਮਨਸਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕੀ ਤਿਨ ਕੀਤ ।। ਸਪਤ ਤਿਖ ਉਪਜਤ ਭਏ ।। ਮਨ ਚਾਰ ਉਤਪਤ ਲਹੇ ।। ਤਿਨੂ ਸਿਰਜਿਆ ਸੰਸਾਰ ।। ਸਭ ਮੁਝੀ ਸੋ ਬੀਚਾਰ ।। ਸਭ ਅੰਸ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ।। ਸਭ ਕਾ ਬੀਜ ਮੁਝ ਕੋ ਮਾਨ ।। ਜਿਨ ਇਹ ਰਿਦੈ ਜਾਨੀ ਬਾਤ ।। ਨਿਤ ਜੋਗ ਪਾਇਆ ਤਾਤ ।। ਇਸ ਬਿਖੈ ਸੰਸਾ ਨਾਹਿ ।। ਉਪਜਾਵਨ ਹਾਰ ਸਭ ਮੈਂ ਆਹਿ ।। ਮੁਝ ਕੁੰਭਾਰ ਕੀ ਹੈ ਰੀਤ ।। ਤਿਸ ਕਾਰਜ ਮਾਟੀ ਕੀਤ ।। ਭਜਨ ਮਾਟੀ ਹੀ ਸੋ ਧਰੈ ।। ਮਾਟੀ ਬਾਝ ਕਛੂ ਨਾ ਕਰੈ ।। ਮੈਂ ਤਿਸ ਨਿਆਈਂ ਨਾਹਿ ।। ਸਭ ਲੋਕ ਕੋ ਉਪਜਾਹਿ ।। ਦੁਤੀਏ ਰਹਿਤ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ।। ਮੁਝ ਇਛ ਤੇ ਸਭ ਭਇਆ ।। ਜੇ ਕੋ ਐਸਾ ਮੁਝ ਕੋ ਕਹੈ ।। ਸੋ ਨਰ ਗਿਆਨੀ ਮੇਰੇ ਅਹੈਂ ।। ਇਹ ਜਾਨ ਸਿਮਰੈ ਮੋਹਿ ।। ਨਿਤ ਸੰਜੁਗਤਿ ਸਰਧਾ ਹੋਇ ।। ਮੇਰਾ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਮੀਤ ।। ਨਿਸਦਿਨ ਭਜਨ ਸੋ ਤਿਨ ਪ੍ਰੀਤ ।।੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਭਜਨ ਵਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ।। ਮਨ ਕਾ ਚੇਤਾ ਮੁਖ ਬਿਖੈ ਨਿਸਚਲ ਰਾਖੇ ਤਾਤ ।।੧੦।। ਸੋਰਠਾ ।। ਗਲਤ ਭਏ ਤਿਹ ਪ੍ਰਾਨ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਬਾਤ ਸੋ ।। ਸੰਸਾਰ ਬਾਤ ਮੈਂ ਨਾਹਿ ਜਗਤ ਜੁਗਤਿ ਨ ਸੋ ਰਹੀ ।।੧੧। ਦੋਹਰਾ ।। ਆਪਸ ਮੈਂ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਇ ਕਰਹਿ ਕਥਾ ਮੁਝ ਨੀਤ ।। ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਥਾ ਮੋਹਿ ਅਤਿ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ ਮੀਤ ।।੧੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦਿਨ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਤਿਨ ਨਰੋਂ ਕੀ ਮੁਝ ਮੈਂ ਬਢਤੀ ਜਾਇ ।। ਪ੍ਰੀਤ ਸੰਜੁਗਤ ਜੋ ਸਿਮਰਤੇ ਸੋ ਅਤਿ ਨਉਨਿਧਿ ਪਾਇ ।।੧੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ਮੈਂ ਤਿਨੋ ਪਰ ਦੇਵੋ ਤਿਹ ਬੁਧ ਜੋਗ ।। ਜਿਸ ਬੁਧ ਕਰਿ ਮੁਝ ਪਾਵਤੇ ਆਵੈ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ।।੧੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਨ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਮੈਂ ਕਰੌਂ ਤਿਸ ਕਉ ਦੇਵਉ ਗਿਆਨ ।। ਤਿਨ ਕੇ ਘਟ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਦੀਪ ਤੂੰ ਪਰਕਾਸ਼ੀ ਜਾਨ ।।੧੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਈ ਤੇ ਜੀਵ ਬੁਧ ਸਹਜੇ ਗਲਤ ਹੋਇ ਜਾਇ ।। ਮੇਰਾ ਰੂਪ ਵਹੁ ਹੋਤ ਹੈ ਗਿਆਨ ਦੀਪ ਕੋ ਪਾਇ ।।੧੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੁਣ ਕਰ ਅਰਜਨ ਬਾਰਤਾ ਬੋਲੇ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ।। ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਮੈਂ ਕਰੌਂ ਸੁਣ ਕਰਿ ਦੀਜੈ ਦਾਨ ।।੧੭।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ

।। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੁਮ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ।। ਜੋ ਦੇਖੋ ਸੋ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ।। ਪਰਤਖ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ।। ਸਭ ਜਗ ਕਾ ਜਿਸ ਮੈਂ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ।।੧੮।। ਤੁਮਰਾ ਧਾਮ ਸਭ ਹੂੰ ਤੇ ਪਰੇ ।। ਤੁਮ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਹਰੇ ।। ਤੀਰਥ ਸਕਲ ਗੰਗਾ ਰੇ ਆਦਿ ।। ਤੁਮਰੇ ਚਰਨੋਂ ਤੇ ਉਪਜਾਦਿ ।।੧੯।। ਐਸੇ ਹੋ ਤੁਮ ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ।। ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਸਭ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ।। ਪੁਰਾਤਨ ਅਰ ਪਹਿਲਿਓ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ।। ਤੁਮ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਕਲਮਲ ਟਲੇ ।।੨੦।। ਦਿਬ ਪੁਰਖ ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੇਵ ।। ਅਰਜਨ ਅਜਾਤ ਪ੍ਰਭੁ ਸਰਬੇਦ ।। ਤੁਮਰੀ ਮਹਿਮਾ ਰਿਖੋ ਤੇ ਸੁਣੀ ।। ਬਿਆਸ ਦੇਵ ਨਾਰਦ ਜੀ ਭਨੀ ।।੨੧।। ਸਭ ਰਿਖ ਤੁਮਰੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹੈਂ ।। ਏਤੀ ਕਹੈਂ ਜੇਤੀ ਬੁਧ ਲਹੈਂ ।। ਤੁਮਰੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਬੇਅੰਤ ।। ਵਰਨਨ ਸਾਕਹਿ ਸਿਖ ਅਰ ਸੰਤ ।।੨੨।। ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ ਮਹਿਮਾ ਆਪੇ ਕਹੋ ।। ਜੈਸੇ ਭਗਵਾਨ ਪੂਰਨ ਤੁਮ ਅਹੋ ।। ਤੁਮਰੀ ਮਹਿਮਾ ਕਾ ਪਰਤਾਪ ।। ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤ ਜਾਪ ।।੨੩।। ਅਪਨੇ ਪਰਪਾਤ ਆਪ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਉਪਜਾਵਨ ਹਾਰ ਮੈਂ ਤੁਮ ਕਉ ਮਾਨੋ ।। ਹੇ ਈਸਰ ਹੇ ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੇਵ ।। ਅਪਨੇ ਪਰਤਾਪ ਕਾ ਭਾਖੋ ਭੇਵ ।।੨੪।। ਅਪਨੀ ਦਿਬ ਵਿਭੂਤ ਮੁਝ ਕਹੋ ।। ਸਰਬ ਤਿਆਗ ਜਿਸ ਮੈਂ ਨਿਤ ਰਹੋ ।। ਹੇ ਮਹਾ ਜੋਗ ਨ ਮੁਝੈ ਬਤਾਵਹੁ ।। ਦਿਬ ਠਉਰ ਅਪਨਾ ਮੁਝੇ ਸੁਨਾਵਹੁ ।।੨੫।। ਤਿਸੀ ਠਉਰ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਪਾਊਂ ।। ਸਦਾ ਸਰਬ ਦਾ ਤੁਝੈ ਧਿਆਊਂ ।। ਏਹੁ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਜੋ ਪਸਰਿਆ ਦੇਖੌਂ ।। ਇਹੁ ਬਿਭੂਤ ਸਭ ਤੁਮਰੀ ਪੇਖੌਂ ।।੨੬।। ਵਿਭੂਤ ਪਰਤਾਪ ਤੁਮ ਦੇਖਿਆ ਚਾਹਉ ।। ਤਿਸ ਕਉ ਦੇਖ ਹਰਖ ਉਪਜਾਵਉ ।। ਏਹ ਬਚਨ ਮੁਖ ਕਮਲ ਤੇ ਆਖੋ ।। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਈ ਮਹਿਮਾ ਅਵ ਭਾਖੋ ।।੨੭।। ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਨਤ ਮੁਝ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨ ਹੋਇ ।। ਅਪਨੀ ਵਿਭੂਤ ਕਹੀਐ ਪ੍ਰਭ ਸੋਇ ।। ਜਵ ਅਰਜਨ ਐਸੀ ਅਰਦਾਸ ।। ਕਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੋ ਕੇਸਵ ਪਾਸ ।।੨੮।। ਤਬ ਕੇਸਵ ਅਰਜਨ ਕੋ ਕਹੈ ।। ਕੁਰਬੰਸੀਓ ਮੈਂ ਤੂੰ ਉੱਤਮ ਅਹੈ ।। ਅਪਨੀ ਵਿਭੂਤ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਆਖੋਂ ।। ਦਿਬ ਪਰਧਾਨ ਬਾਤ ਮੈਂ ਆਖੋਂ ।।੨੯।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ਦੋਹਤਾ ।। ਮੇਰੇ ਸਭ ਬਿਸਥਾਰ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਕਛੁ ਹੋਇ ।। ਦਿਬ ਪਰਧਾਨ ਵਿਭੂਤ ਜੋ ਸੁਨ ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਸੋਇ ।।੩੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਸਕਾ ਏਹੁ ਦਿਸਟਾਂਤ ਜਿਉਂ ਭੂਪਤ ਕੇ ਦੇਸ ਮੈਂ ।। ਮਾਨੁਖ ਹੋਹਿ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਿ ਤਿਨ ਮਾਹਿ ਅਲਪ ਹੈ ।।੩੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਨ ਅਲਪੋਂ ਸਿਉਂ

ਏਕ ਏਕ ਲੀਜੈ ਪੁਰਖ ਪਰਧਾਨ ।। ਲਿਪਟ ਅਲਪ ਪਰਧਾਨ ਨਰ ਤਿਨ ਸੋ ਨਿਕਸੇ ਜਾਨ ।।੩੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਭਾਖੋਂ ਅਲਪ ਵਿਭੂਤ ।। ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰ ਮੈਂ ਵਸਾਂ ਜਿਉਂ ਮਣਕਿਓ ਮੈਂ ਸੂਤ ।।੩੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਭ ਪ੍ਰਾਨੀਓ ਕਾ ਆਤਮਾ ਮੁਝ ਕਉ ਜਾਨੋ ਮੀਤ ।। ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਸਭ ਜਗਤ ਕੈ ਮੁਝ ਕੋ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।।੩੪।। ਸੋਰਠਾ ।। ਵਿਭੂਤ ਦਿਬ ਪਰਧਾਨ ਅਵ ਪਾਰਥ ਤੁਝ ਕਉ ਕਹੋ ।। ਸੁਨ ਕਰਿ ਮਨ ਮੋ ਮਾਨ ਮਹਿਮਾ ਮੁਝ ਪਰਤਾਪ ਕੀ ।।੩੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਾਹਰਿ ਸੂਰਜ ਕੇ ਵਿਖੇ ਵਿਸਨ ਭਾਨ ਜਿਹ ਨਾਮ ।। ਵਹੁ ਪਰਕਾਸੇ ਪੁਖ ਮੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨ ।।੩੬।। ਸੋਰਠਾ ।। ਪਰਕਾਸ ਕਰਨ ਹਾਰ ਜੇਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ।। ਰਵਿ ਤਿਨ ਮੈਂ ਮੁਝੈ ਬੀਚਾਰ ਹੇ ਅਰਜਨ ਅਬ ਅਉਰ ਸੁਨ ।।੩੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਠਾਈਸ ਨਖਤ੍ਰੋਂ ਮਾਹਿ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਮੁਝ ਕੋ ਜਾਨ ਤੂੰ ।। ਉਨਚਾਸ ਪਵਨ ਕੇ ਮਾਹਿ ਮਰੀਚ ਪਵਨ ਹੈ ਨਾਮ ਮੂੰ ।।੩੮।। ਸੋਰਠਾ ।। ਚਾਰੋਂ ਬੇਦੋਂ ਮਾਹਿ ਸਿਆਮ ਬੇਦ ਮੈਂ ਆਪ ਹੌ ।। ਕੋਟ ਤੇਤੀਸ ਦੇਵ ਜੋ ਆਹਿ ਇੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਹੋਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੇ ਮਾਹਿ ਮਨ ਰਾਜਾ ਹੈ ਮੁਝ ਸਰੂਪ ।। ਜਹ ਚੇਤਨਤਾ ਪ੍ਰਾਨੀ ਮਾਹਿ ਸੋ ਚੇਤਨਤਾ ਹੈ ਮੁਝ ਰੂਪ ।।੪੦।। ਸੋਰਠਾ ।। ਯਾਰਹਿ ਰੁਦ੍ਰੋਂ ਮਾਹਿ ਸੰਕਰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ।। ਰਾਖਸ ਜੋਨ ਜੋ ਨੀਚ ਮੈਂ ਕੁਮੇਰ ਹੌਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ।।੪੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਆਠ ਬਿਸੋ ਮੈਂ ਅਗਨ ਹੌਂ ਅਰ ਪਰਬਤੋਂ ਬਿਖੇ ਸੁਮੇਰ ।। ਬ੍ਰਹਸਪਤ ਪ੍ਰੋਹਤੋਂ ਕੇ ਬਿਖੇ ਮੁਝ ਕੋ ਜਾਨੋ ਫੇਰ ।।੪੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੈਨਾ ਕੇ ਨਾਇਕੋਂ ਬਿਖੈ ਸਿਆਮ ਕਾਤਕ ਮੁਝ ਜਾਨ ।। ਸਕਲ ਸਰੋਵਰ ਕੇ ਬਿਖੇ ਸਾਗਰ ਮੁਝ ਕੋ ਮਾਨ ।।੪੩।। ਸੋਰਠਾ ।। ਭ੍ਰਿਗ ਰਿਖ ਹੋਂ ਮੈਂ ਰਿਖੋਂ ਮੈਂ ਅਰ ਬਾਣੀਓ ਮੈਂ ਓਅੰਕਾਰ ।। ਸਭ ਇਸਥਾਵਰ ਕੇ ਬਿਖੇ ਹਿਮਾਂਚਲ ਮੁਝੈ ਬੀਚਾਰ ।।੪੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਾਧੇ ਜੋ ਮੁਝ ਜਗਤ ਮੈਂ ਐਸਾ ਹੋ ਤਿਨ ਮਾਹਿ ।। ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਜੋ ਸਿਮਰਤੇ ਸੋਈ ਜਪ ਮੈਂ ਆਹਿ ।।੪੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਿਪਲ ਬਿਰਛੋਂ ਕੇ ਬਿਖੇ ਮੁਝ ਕੋ ਜਾਨੋ ਮੀਤ ।। ਗੰਧਰਬੋਂ ਮਾਹਿ ਮੈਂ ਚਿਤ੍ਰਰਥ ਐਸੇ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।।੪੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਿਧੋਂ ਬਿਖੇ ਮੈਂ ਕਪਲ ਹੋਂ ਨਾਰਦ ਹੋਂ ਰਿਖੋਂ ਮਾਹਿ ।। ਰਤਨੋ ਮਾਹਿ ਤੁਰੰਗ ਜੋ ਸੋ ਵਹੁ ਅਸੂ ਮੈਂ ਆਹਿ ।।੪੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਰਾਵਤ ਹੌਂ ਗਜੋਂ ਮਾਹਿ ਨਰ ਮੈਂ ਰਾਜ ਸਰੂਪ ।। ਚਕ੍ਰਵਰਤ ਜੋ ਭੂਪ ਹੈ ਸੋ ਹੈ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ।।੪੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਆਇਧੋ ਵਿਖੈ ਮੈਂ ਵਜ੍ਰੋ

ਕਾਮਧੇਨ ਗਊ ਮਾਹਿ ।। ਪ੍ਰਜਾ ਕੇ ਉਪਜਾਤ ਮੈਂ ਕਾਮ ਰੂਪ ਮੁਝ ਆਹਿ ।।੪੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਾਸਕ ਸਰਪੋਂ ਕੇ ਬਿਖੇ ਨਾਗੋਂ ਮਾਹਿ ਮੈਂ ਸੇਸ ।। ਜਲੋਂ ਬਿਖੈ ਮੈਂ ਵਰਨ ਹੋਂ ਐਸਾ ਪੁਰਖ ਬਸੇਸ ।।੫੦।। ਸੋਰਠਾ । ਡੰਡਵਾਲਿਓ ਕੇ ਮਾਹਿ ਜਮ ਜਾਨੋ ਤੁਮ ਮੁਝੀ ਕੋ ।। ਸਕਲ ਦਈਤ ਜੋ ਆਹਿ ਤਿਨਕੋ ਬੀਚ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਮੈਂ ।।੫੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਮਾਹਿ ਮੈਂ ਸਿੰਘ ਹੈ ਕਾਲ ਰੂਪ ਮੁਝ ਜਾਨ ।। ਪੰਖੇਰੂ ਮਾਹਿ ਜੋ ਗਰੜ ਹੈ ਵਹੁ ਮੂਰਤ ਮੁਝ ਮਾਨ ।।੫੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰੀਓ ਬਿਖੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਚੰਦ ਬਲਭਦ੍ਰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ।। ਮਛੋਂ ਮਾਹਿ ਮੈਂ ਮਾਗਰ ਮਛ ਨਦੀਓ ਗੰਗਾ ਜਾਨ ।।੫੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਾ ਕਰਤਾ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨ ।। ਆਦ ਅੰਤਿ ਅਰ ਮਧ ਮੈਂ ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਨ ।।੫੪।। ਚੌਪਈ ।। ਅਧਿਆਤਮ ਵਿਦਿਆ ਮਾਹਿ ।। ਅਧਿਆਤਮ ਅਰਥ ਕਹੌ ਪ੍ਰਗਟਾਹਿ ।। ਚਉਰਾਸੀ ਮੇਂ ਜੌ ਕਛੁ ਵਿਆਪਿਆ ।। ਅਧਿਆਤਮ ਠਾਕੁਰ ਨਾਮੁ ਤਿਸੁ ਜਾਪਿਆ ।।੫੫।। ਸਭ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਧਿਆਤਮ ਜਾਨ ।। ਠਾਕੁਰ ਅਧਿਆਤਮ ਕੋ ਮਾਨ ।। ਝਗੜਾ ਕਰਨ ਹਾਰਿਓ ਮਾਹਿ ।। ਜੋ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਕਰਾਹਿ ।।੫੬।। ਓਹੁ ਗੋਸਟ ਹੈ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ।। ਅਕਾਰ ਅਖਰ ਹੈ ਮੁਝੈ ਸਰੂਪ ।। ਵਿਆਕਰਨੋਂ ਮਾਹਿ ਦੁੰਦ ਸਮਾਸ ।। ਸਭੂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੌਂ ਪਰਕਾਸ ।।੫੭।। ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਬਿਸਕਾ ਮੈਂ ਹੋਂ ।। ਮਿਰਕਤ ਰੂਪ ਅਪਨਾ ਮੈਂ ਲੈ ਹੋਂ ।। ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਿਖੈ ਸਾਤੋਂ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ।। ਕੀਰਤਿ ਲਖਮੀ ਸੁਰਮਤੀ ਮੈਤ੍ਰੀ ।।੫੮।। ਸਿੰਮ੍ਰਤ ਬੁਧ ਪ੍ਰਿਤ ਅਰ ਖਿਮਾ ।। ਇਹੁ ਸਾਤੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਗਨਾ ।। ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਛੰਦੋ ਮਾਹਿ ਮੁਝ ਜਾਨ ।। ਮੰਘਰ ਮਾਸੋਂ ਮਾਹਿ ਪਛਾਨ ।।੫੯।। ਰੁਤੋਂ ਮਾਹਿ ਬਸੰਤ ਮੁਝ ਜਾਨ ।। ਉਦਮ ਬਿਸੈ ਗਿਆਨ ਉਦਮ ਮਾਨ ।। ਕਪਟੋਂ ਬਿਖੈ ਜੂਆ ਮੈਂ ਆਪ ।। ਤੇਜੋਂ ਬਿਖੈ ਮੈਂ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪ ।।੬੦।। ਜਹਾਂ ਦੋ ਦਲ ਜੁਧ ਕੋ ਜਾਵੈਂ ।। ਤਿਨ ਮੈਂ ਜੋ ਦਲ ਜੀਤ ਕੋ ਪਾਵੈਂ ।। ਜੀਤਨਹਾਰ ਤੁਮ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨੋ ।। ਬਲਵੰਤੋ ਮੈਂ ਬਲ ਮੇਰਾ ਮਾਨੋ ।।੬੧।। ਜਾਵਦ ਬਿਖੈ ਬਾਸਦੇਵ ਮੈਂ ਮੀਤਾ ।। ਪਾਂਡਵ ਮਾਹਿ ਅਰਜਨ ਧਰ ਚੀਤਾ ।। ਮੁਨੋ ਮਾਹਿ ਬਿਆਸ ਮੁਝ ਰੂਪ ।। ਕਬ ਬੁਧੀ ਸਭ ਮੇਰੋ ਰੂਪ ।।੬੨।। ਨਿਵਾਵਨ ਹਾਰਿਓ ਮਾਹਿ ਮੈਂ ਡੰਡ ।। ਧਰਮ ਰੀਤ ਮੈਂ ਹੌਂ ਪਰਚੰਡ ।। ਗਿਆਨੀਓ ਮਾਹਿ ਗਿਆਨ ਮੁਝ ਜਾਨੋ ।। ਮੋਨ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਪਹਿਚਾਨੋ ।।੬੩।। ਸਭ ਪ੍ਰਾਨੀਓ ਕਾ ਬੀਜ ਮੈਂ ਮੀਤਾ ।। ਇਹੁ

ਦਿਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੋ ਵਰਨਨ ਕੀਤਾ ।। ਤਿਸਕਾ ਭੀ ਅੰਤ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ।। ਸੋ ਅੰਸ ਮਾਤ੍ਰ ਤੁਝ ਕਹਿ ਸਮਝਾਹੀ ।।੬੪।। ਜਿਉਂ ਭਰੇ ਪਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਕਣਕਾ ਲਹੀਐ ।। ਤੈਸੇ ਅਲਪ ਵਿਭੂਤ ਤੁਝ ਕਹੀਏ ।। ਅਉਰ ਸੁਨੋ ਅਬ ਮੀਤ ਸੁਜਾਨ ।। ਜੇ ਕੋ ਉਤਮ ਪੁਰਖ ਪਰਧਾਨ ।।੬੫।। ਅਰੁ ਸੇਭਾਵੰਤ ਪਰਤਾਪ ਸੰਜੁਗਤਿ ।। ਗਿਆਨ ਵਾਨ ਅਰੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ।। ਸੋ ਸਭ ਮੇਰੀ ਅੰਸ ਤੂੰ ਜਾਨ ।। ਐਸਾ ਪਰਤਾਪ ਤੁਝ ਕਹਾ ਬਖਾਨ ।।੬੬।। ਅਲਪ ਪਰਤਾਪ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਕਹਾ ।। ਏਹ ਸਭ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਲਹਾ ।। ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੀ ਸਾਰੀ ਬਾਤ ਨਾ ਕਹੀ ।। ਲਘ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਵਰਨਨ ਭਈ ।।੬੭।। ਅਸੰਖ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੌ ਮੈਂ ਥਾਪਿਆ ।। ਮੇਰੇ ਪਰਤਾਪ ਸੋ ਸਭ ਕੋ ਕਾਂਪਿਆ ।।੬੮।। ਨੇਤ੍ਰ ਉਘਾਰੌਂ ਸਭ ਕਛੁ ਹੋਇ ।। ਮੂੰਦੋ ਨੈਨ ਨ ਰਹਤਾ ਕੋਇ ।। ਇਹਿ ਵਿਭੂਤ ਕਹੀ ਤੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਜੋ ਤੇਰੇ ਰਬ ਪਥ ਪਰ ਮੈਂ ਆਹਿ ।।੬੯।। ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਮੇਰੋ ਕਛੂ ਨਾਹੀ ।। ਸਭ ਹੂੰ ਕਾ ਈਸਰ ਮੈਂ ਆਹੀ ।। ਤੇਰੇ ਨਿਕਟਿ ਬਿਰਾਜੋ ਆਪ ।। ਸਰਬ ਮਧ ਮੈਂ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪ ।।੭੦।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਨੇਤ੍ਰ ਉਘਾਰਨ ਕਾ ਹੋ ਅਰਥ ।। ਸਮਝੈ ਗਿਆਨ ਵਾਨ ਸਮਰਥ ।। ਹੇ ਨਰ ਐਸਾ ਆਪ ਕੋ ਜਾਨੋ ।। ਅਪਨੇ ਹੀ ਮੈਂ ਸਭ ਜਗ ਮਾਨੋ ।।੭੧।। ਨੇਤ੍ਰ ਉਘਾੜੋ ਸਭ ਦ੍ਰਿਸਟਾਵੈ ।। ਮੂੰਦੋ ਨੈਨ ਸਕਲ ਮਿਟ ਜਾਵੈ ।। ਤਾਂਤਰ ਸਭ ਕੋ ਵਿਸਨ ਹੈ ਭਾਈ ।। ਸਭੀ ਵਿਸਨ ਹੈ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟਾਈ ।।੭੨।। ਅਕਾਲ ਰੂਫ ਆਪ ਕੋ ਜਾਨੋ ।। ਦੇਹ ਸਭੀ ਤੁਮ ਭਰਮ ਪਹਿਚਾਨੋ ।। ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਖਾਲਸੇ ਕੋ ਆਪ ।। ਗੋਬਿੰਦ ਅਕਾਲ ਏਕ ਦੀਨੋ ਜਾਪ ।।੭੩।। ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਕਛੁ ਏਕ ਅਕਾਲ ।। ਗੁਰ ਸਿਖ ਏਕ ਅਕਾਲ ਹੀ ਭਾਲ ।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦਸਮ ਧਿਆਇ ਸੁਭ ਜੁਗਤਿ ਬਤਾਇਆ ।। ਸਭੀ ਖਾਲਸੇ ਮਾਹਿ ਸੁਨਾਇਆ ।।੭੪।। ਤੁਮ ਹਰਿ ਹੋ ਹਰਿ ਹੈ ਤੁਮ ਮਾਹਿ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮੁਕਤਿ ਬੰਧ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ।। ਤਾਂਤੇ ਏਕ ਅਕਾਲ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਬਿਨ ਅਕਾਲ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨੋ ।। ਸੁਨਤੇ ਪਢਤੇ ਮੁਕਤੇ ਆਹਿ ।। ਪ੍ਰੇਮ ਸੋ ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਹਿ ।।੭੫।। ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪਨਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਵਾਦੇ ਵਿਭੂਤ ਜੋਗੋ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਦਸਵੇ ਧਿਆਇ ।।੧੦।। ਆਗੈ ਇਸਕਾ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ

।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਅਵ ਦਸਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਣੋ ।। ਜਿਸ ਕੇ ਸੁਣੇ ਤੇ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਭੀ ਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਬਨਾਰਸ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਹਤਾ ਥਾ ।। ਨਾਮ ਉਸਕਾ ਧੀਰਧੀ ਥਾ ।। ਸੋ ਬਡਾ ਧਰਮਾਤਮਾ ਥਾ ।। ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਭਗਤ ਥਾ ।। ਲਛਮੀਵਾਨ ਥਾ ।। ਸੋ ਏਕ ਦਿਨ ਵਿਸੇਸਰ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਉ ਚਲਿਆ ।। ਜਬ ਮੰਦਰ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ।। ਗਰਮੀ ਕੀ ਰੁਤ ਥੀ ਸੋ ਉਸ ਕਉ ਬਹੁਤ ਗਰਮੀ ਹੂਈ ।। ਗਰਮੀ ਕੇ ਮਾਰੇ ਉਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਾ ਜੀਉ ਸਉੜਾ ਹੋਣੇ ਲਾਗਾ ।। ਬਹੁਤ ਵਿਆਕਲ ਭਇਆ ।। ਮੂੰਹ ਤੇ ਝਗ ਚਲਣੇ ਲਾਗੀ ।। ਮੂਰਛਾ ਹੋਇ ਪੜਾ ।। ਤਬ ਉਸੀ ਸਮੈਂ ਏਕ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਗਣ ਆਇ ਨਿਕਸਾ ।। ਨਾਮ ਉਸਕਾ ਭਮਰੀਟ ਥਾ ।। ਜੋ ਓਹੁ ਦੇਖੈ ਤੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੂਰਛਾ ਪੜਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਓਹੁ ਗਣ ਫਿਰਕੈ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀਕੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ।। ਅਰੁ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕਉ ਕਹਣੇ ਲਾਗਾ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੁਮਾਰੇ ਸਰਸਨ ਕਉ ਆਇਆ ਹੈ ।। ਸੋ ਮੂਰਛਾ ਪੜਾ ਹੈ ਬਿਸੁਧ ਪੜਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਰੁਪ ਕਰ ਰਹੇ ਕਛੁ ਨ ਬੋਲੇ ।। ਤਬ ਦੇਵ ਗਣ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਪਾਸ ਫਿਰਿ ਆਇਆ ।। ਜੋ ਦੇਖੈ ਤੋ ਮਰ ਰਹਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਏਹ ਗਣ ਫਿਰਿ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਪਾਸ ਗਇਆ ।। ਅਰੁ ਕਹਾ ਹੇ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੋ ਮੂਆ ।। ਤਬ ਗਣ ਬੋਲਿਆ ਅਜੀ ਇਹ ਚਲਿਤ੍ਰ ਮੈਂ ਨੇ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ।। ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਕਉਨ ਬਡਾ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਥਾ ।। ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਭਲੀ ਮਉਤ ਪਾਈ ।। ਚਾਰੋ ਜੋਗ ਆਨ ਬਨੇ ਹੈਂ ।। ਜੋ ਬਨਾਰਸ ਸਾਰਖਾ ਖੇਤ੍ਰ ।। ਗੰਗਾ ਜੀ ਕਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਰ ਮਹਾ ਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ।। ਅਰੁ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ।। ਅਰ ਅੰਨ ਕਾ ਛੋਡਲਾ ਤਿਸ ਤੇ ਹੇ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਤੁਮ ਮੁਝ ਕਉ ਕਹੋ ।। ਇਸ ਨੇ ਕਉਨ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਥਾ ।। ਹੋ ਇਸ ਨੇ ਭਲੀ ਮਉਤ ਪਾਈ ।। ਤਬ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਤੁਝ ਕਉ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਕੈਲਾਸ ਪਰਬਤ ਪਰ ਹਮ ਬੈਠੈ ਥੇ ਅਰੁ ਗਉਰਾ ਪਾਰਬਤੀ ਭੀ ਬੈਠੀ ਥੀ ।। ਅਰ ਗਣ ਭੀ ਬਹੁਤ ਬੈਠੇ ਥੇ ।।ਫੁਰਵਾਰੀ ਕੀ ਸੋਭਾ ਦੇਖਤੇ ਥੇ ।। ਜੋ ਏਕ ਹੰਸ ਅਕਾਸ ਮਾਰਗ ਤੇ ਮੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਉ ਆਵਤਾ ਥਾ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਹੰਸ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾ ਵਾਹਨ ਥਾ ।। ਸੋ ਏਕ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਤਲਾਵ ਥਾ ।।

ਉਸ ਮੇਂ ਕਮਲ ਕੇ ਫੂਲ ਥੇ ।। ਸੋ ਹੰਸ ਕਮਲ ਕੇ ਫੂਲੋਂ ਕਉ ਉਲੰਘ ਕਰਿ ਆਇਆ ।। ਉਸ ਕਮਲ ਊਪਰਿ ਉਸਕੀ ਛਾਇਆ ਪਰੀ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਹੰਸ ਛਾਇਆ ਸਿਉਂ ਕਾਲਾ ਵਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ।। ਅਰ ਆਕਾਸ ਤੇ ਗਿੜ ਪੜਾ ।। ਉਡ ਨ ਸਕੈ ।। ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਏਕ ਗਣ ਮੇਰਾ ਉਸ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਆਇ ਨਿਕਸਾ ।। ਜੋ ਦੇਖੇ ਤਉ ਹੰਸ ਗਿੜ ਪੜਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਉਸ ਗਣ ਨੇ ਮੁਝ ਕਉ ਆਣ ਕਹਾ ।। ਹੇ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਏਕ ਹੰਸ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਆਵਤਾ ਥਾ ।। ਸੋ ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਹੋਇਕੈ ਆਕਾਸ ਤੇ ਗਿੜ ਪੜਾ ਹੈ ।। ਸੋ ਉਸ ਕਉ ਉਡਨੇ ਕੀ ਸਕਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ।। ਤਬ ਮਹਾ ਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਉਸ ਹੰਸ ਕਉ ਲੇ ਆਵਹੁ ।। ਤਬ ਗਣ ਹੰਸ ਕਉ ਲੇ ਆਏ ।। ਤਬ ਮੈਂ ਉਸ ਹੰਸ ਕਉ ਪੂਛਾ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਤੁਮਾਰਾ ਰੰਗ ਕਾਲਾ ਭਇਆ ਹੈ ।। ਅਰ ਆਕਾਸ ਤੇ ਗਿੜ ਪੜਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਹੰਸ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਆਵਤਾ ਥਾ ।। ਇਸ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਤੇ ਕਮਲ ਫੂਲ ਥੇ । ਤਿਨ ਕਉ ਲੰਘਕੈ ਜਬ ਮੈ ਆਇਆ ।। ਤਬ ਹੀ ਮੈਂ ਸਿਆਨ ਰੰਗ ਹੋਇ ਗਇਆ ।। ਅਰ ਆਕਾਸ ਤੇ ਗਿੜ ਪੜਾ ।। ਮੈਂ ਏਹ ਕਾਰਨਿ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ।। ਏਹ ਸੁਨਿਕੈ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਚਿੰਤਾ ਲਾਗੇ ਕਰਨੇ ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਆਕਾਸ ਬਾਣੀ ਭਈ ।। ਹੇ ਮਹਾਂਦੇਵ ਤੁਮ ਕਾਹੇ ਕਉ ਚਿੰਤਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ।। ਤੁਮ ਸੁਣੋ ।। ਤਬ ਮਹਾਂਦੇਵ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਆਗੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ।। ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਦੇਖੋਂ ਤੂੰ ਕਉਣ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਚਤੁਰਭੁਜ ਰੂਪ ਧਾਰੇ ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਪਾਰਖਦ ਆਏ ।। ਤਬ ਪਾਰਖਦ ਬੋਲੇ ।। ਹਮ ਕਿਆ ਕਹੈਂ ਤੁਮ ਉਸ ਕਮਲਨੀ ਹੀ ਕਉ ਪੂਛੋ ।। ਤਬ ਕਮਲਨੀ ਬੋਲੀ ।। ਹੇ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹਤੀ ਹੌਂ ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਣੋ ।। ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਮੈਂ ਅਪਛਰਾਂ ਹੋਂ ।। ਨਾਮ ਮੇਰਾ ਪਦਮਾਵਤੀ ਥਾ ।। ਸੋ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਣ ਗੀਤਾ ਕਾ ਦਸਵਾਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਅਰ ਤਪਸਿਆ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਏਬ ਏਕ ਦਿਨ ਰਾਜੇ ਇੰਦ੍ਰ ਕਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਹਲਿਆ ।। ਜੋ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਦੇਖੈ ਤੋ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੀਤਾ ਕਾ ਦਸਵਾਂ ਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਦਾ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਨੇ ਮੁਝ ਕਉ ਕਹਿਆ ।। ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਉ ਤੂੰ ਜਾਇ ਫਲ ।। ਤਬ ਮੈਂ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਾਸ ਆਈ ।। ਜੋ ਦੇਖੋ ਤੋ ਇਕਾਂਤ ਬੈਠਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਮੈਂ ਅਚਾਨਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਗਲੇ ਲਾਗੀ ।।

ਅੰਗੋਂ ਸੇ ਅੰਗ ਛੁਹਾਏ ਮੁਖ ਕੋ ਮੁਖ ਛੁਹਾਇਆ ।। ਤਬ ਮੁਝ ਕਉ ਦੇਖਕੈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਸਰਾਪ ਦੀਆ ।। ਅਰੀ ਪਾਪਨੀ ਤੂੰ ਕਮਲਨੀ ਹੋਵੈਂਗੀ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਕਮਲਨੀ ਭਈ ਹੋਂ ।। ਤਬ ਮੁਝ ਕਉ ਕਹਾ ।। ਜੈਸੇ ਪੰਜ ਅੰਗ ਮੇਰੇ ਤੈਂਨੇ ਸਪਰਸ਼ ਕੀਏ ਹੈਂ ।। ਐਸੇ ਪੰਚ ਅੰਗ ਤੇਰੇ ਭੀ ਹੋਵੈਂਗੇ ।। ਸੋ ਮੇਰੇ ਪੰਜ ਅੰਗ ਹੂਏ ਹੈਂ ।। ਦੋ ਕਮਲ ਚਰਨ ਦੋ ਕਮਲ ਹਾਥ ਏਕ ਕਮਲ ਮੁਖ ।। ਸੋ ਪੰਜ ਅੰਤ ਮੇਰੇ ਹੈਂ ।। ਚਾਰ ਆਸ ਪਾਸ ਹੋਏ ।। ਏਕ ਮੈਂ ਬੀਚ ਹੌਂ ।। ਸੋ ਇਸੁ ਤਲਾਵ ਮੈਂ ਸਾਠ ਹਜ਼ਾਰ ਭਵਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ।। ਸੋ ਮੇਰੀ ਸੁਗੰਧ ਸਿਉਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ।। ਜਾਤੇ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ।। ਅਰ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਐਸੀ ਜੁਆਲਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਪੰਛੀ ਮੁਝ ਕਉ ਲੰਘ ਜਾਵੈ ।। ਤਬ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਕਮਲਨੀ ਬੋਲੀ ।। ਅਰੇ ਹੰਸ ਤੂੰ ਕਉਨ ਹੈਂ ।। ਈਹਾਂ ਕਿਉਂ ਆਇਆ ਥਾ ।। ਤਬ ਹੰਸ ਬੋਲਿਆ ।। ਹਮ ਹੰਸ ਚਾਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਵਾਹਨ ਹੈਂ ।। ਤਿਨ ਮੈਂ ਏਕ ਮੈਂ ਹੌਂ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਮੋਤੀ ਚੁਗਣੇ ਆਇਆ ਥਾ ।। ਸੋ ਚੁਗਕੇ ਮਹਾਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਆਵਤਾ ਥਾ ।। ਸੋ ਇਸ ਮਾਰਗ ਆਇ ਨਿਕਸਾ ਹੋਂ ।। ਜਬ ਮੈਂ ਕਮਲਨੀ ਉਲੰਘੀ ਹੈ ।। ਤਬ ਹੀ ਤਤਕਾਲ ਸੁਪੇਦ ਸੇ ਕਾਲਾ ਹੋਇ ਗਇਆ ਹੌਂ ।। ਅਰ ਾਕਾਸ ਤੇ ਗਿੜ ਪੜਾ ਹੌਂ ।। ਤਬ ਏਹ ਚਲਿਤ੍ਰ ਸੁਨਕੈ ਕਮਲਨੀ ਬੋਲੀ ।। ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਕੰਨਿਆ ਹੌਂ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਏਕ ਮੈਨਾ ਪਾਲੀ ।। ਸੋ ਉਹ ਮੈਨਾ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਬੋਲੇ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਉਸ ਕਉ ਪੜਾਵਤੀ ਥੀ ।। ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਪੁਰਖ ਆਇਆ ਉਸਨੇ ਕਹਿਆ ਤੂ ਉਠ ਰਸੋਈ ਕਰ ਤਬ ਮੈ ਨਾ ਬੋਲੀ ।। ਫੇਰ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਕਹਾ ।। ਤਬ ਭੀ ਨ ਬੋਲੀ ।। ਸੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਉਸ ਮੈਨਾ ਸਿਉਂ ਲਾਗਾ ਥਾ ।। ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਸੋਈ ਮੈਂ ਨ ਲਾਗੈ ।। ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਪੁਰਖੁ ਨੇ ਸਰਾਪੁ ਦੀਆ ।। ਜਾਇ ਤੂੰ ਕਮਲਨੀ ਹੋਵੈਗੀ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਕਮਲਨੀ ਭਈ ।। ਅਰ ਉਸ ਮੈਨਾ ਕੀ ਸੁਧ ਮੁਝ ਕਉ ਅਬ ਤਾਈਂ ਹੈ ।। ਵਹੁ ਮੈਨਾ ਗੀਤਾ ਕਾ ਦਸਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰਤੀ ਥੀ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਭੀ ਪੜੀ ਹੌਂ ।। ਮੇਰੇ ਮੋਂ ਜੋਤ ਉਸ ਗੀਤਾ ਕੇ ਦਸਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਸੁਣਨੇ ਕੀ ਹੈ ।। ਤਬ ਹੰਸ ਬੋਲਾ ਅਬ ਕਛੁ ਐਸਾ ਉਪਾਵ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਇਸ ਸਿਆਮ ਵਰਨ ਤੇ ਸੁਪੇਦ ਵਰਨ ਹੋਵਹੁ ।। ਅਰ ਤੂੰ ਕਮਲਨੀ ਕੀ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੇਂ ।। ਤਬ ਏਹ ਕਮਲਨੀ ਬੋਲੀ ।। ਹਾਂ ਹਾਂ ਏਕੁ ਉਪਾਵ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਗਿਥਾ ਕਾ ਦਸਵਾਂ ਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰੇ ਅਥਵਾ ਸੁਣੇ

ਤਉ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋਵੈ ।। ਤਬ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਉਸ ਤਲਾਵ ਮੈਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੀਆ ।। ਅਰ ਸਾਲਗਰਾਮ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ।। ਦਸਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਪਾਠ ਕੀਆ ।। ਅਚਾਨਕ ਇਕੋ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ।। ਤਬ ਏਹ ਹੰਸੁ ਸੁਪੇਦ ਵਰਨ ਹੋਇਆ ।। ਅਰ ਉਹ ਕਮਲਨੀ ਦੇਵ ਕੰਨਿਆਂ ਭਈ ।। ਤਬ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਨੀ ।। ਅਰ ਕਹਿਆ । ਧੰਨ ਤੁਮ ਹੋ ਜੋ ਹਮ ਕਉ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਕੀਆ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਹਾਮਣ ਬੋਲਿਆ ਕਿਆ ਹੈ ।। ਤਬ ਇਨ ਦੋਨੋ ਨੇ ਕਹਿਆ ।। ਮੈਂ ਕਮਲਨੀ ਥੀ ਏ ਹੰਸ ਸਿਆਮ ਵਰਨ ਥਾ ।। ਸੋ ਤੁਮ ਨੇ ਜੋ ਗੀਤਾ ਕਾ ਦਸਵਾਂ ਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕੀਆ ਸੋ ਹਮ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ।। ਮੈਂ ਦੇਵ ਕੰਨਿਆਂ ਭਈ ।। ਅਰ ਦੇਹ ਹੰਸ ਸੁਪੈਦ ਭਇਆ ।। ਅਬ ਤੁਮ ਅਸੀਰਵਾਦ ਦੇਵਹੁ ਜੋ ਹਮ ਦੇਵ ਲੋਕ ਜਾਵੈਂ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਸੀਰਵਾਦ ਦਈ ।। ਤਬ ਹੰਸ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਗਇਆ ।। ਅਰੁ ਕਮਲਨੀ ਦੇਵ ਲੋਕ ਗਈ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਜੋ ਜੀਵ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ।। ਅਰੁ ਗੀਤਾ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਸ਼ੀ ਹੈਂ ।। ਜੋ ਜੀਵ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਹੈਂ ਤੇ ਭੀ ਸੁਨਕੇ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ।। ਤਿਨਕੀ ਭੀ ਗਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ।।੧੦।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਦਸਮੋ ਧਿਆਇ ।।੧੦।। ਆਗੈ ਯਾਰਵਾਂ ਚਲਿਆ ।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਸੌਂ ਹੇ ਕੇਸਵ ਗੋਬਿੰਦ ।। ਜਬ ਸੁਨਿਓ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੁਮ ਤਬ ਉਪਜਿਓ ਆਨੰਦ ।।੧।। ਦੋਹਰਾ ਤੁਮਰੇ ਬਚਨ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਤੇ ਮੋਹੁ ਬਿਨਾਸਿਓ ਮੋਹਿ ।। ਹੇ ਕਮਲ ਲੋਚਨ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹਾ ਸਭ ਮੈਂ ਸੁਨਿਓ ਸੋਇ ।।੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਤਪਤ ਪਹਲੇ ਕੀ ਕਥਾ ਸਭੀ ਸੁਨੀ ਮੈਂ ਮੀਤ ।। ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਰਤਾਪ ਤੁਮ ਸੋ ਮੈਂ ਰਾਖਿਓ ਚੀਤ ।।੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਅਬ ਏਹੁ ਬੇਨਤੀ ਤੁਮ ਮੈਂ ਭਾਖੌਂ ਮੀਤ ।। ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਪਰਤਾਪ ਹੈ ਤਿਨ ਦੇਖਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ।।੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਸ ਵਿਭੂਤ ਕੋ ਦੇਖਨੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਇਛਾ ਸੋਹਿ ।। ਕਰੋ ਬੇਨਤੀ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੁਝੈ ਦਿਖਾਵੈ ਸੋਇ ।।੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਤੁਮ ਮਾਨੋ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਭਗਵਾਨ ।। ਸਕਤ ਭੀ ਦੇਵਹੁ ਆਪਣੀ ਦੇਖੌਂ ਤੁਝਕੋ ਜਾਨ ।।੬।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੰਜੁਗਤਿ ਵਿਭੂਥ ਵਿਖਾਵੋ ਸਿਖ ਕੋ ।। ਦੇਖੌਂ ਪਾਵੌਂ ਮੁਕਤਿ ਦਰਸਨ ਤੇਰਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ।।੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਈਸਰ

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਰਸ ਦਿਖਾਵੋ ਮੋਹਿ ।। ਵਿਭੂਤ ਪ੍ਰਾਤਪ ਸੰਜੁਗਤਿ ਜੋ ਨੈਨੀ ਦੇਖੋ ਸੋਇ ।।੮।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ {੧
ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਸਿਨਿ ਭਾਖੈ ਗੋਬਿੰਦ ਦੇਵ ।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਤੂੰ ਦੇਖ ਨੈ ਸਭ ਵਿਭੂਤ ਕਾ ਭੇਵ ।।੯।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਵਿਭੂਤ ਸਭ ਦੇਖ ।। ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਸਹੰਸ੍ਰ ਪੇਖ ।। ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਰਨ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ।। ਮੇਰੇ ਬਪ ਮੈਂ ਭਾਂਨ ਘਨੇਰੇ ।।੧੦।। ਕਈ ਬਿਸ੍ਵ ਮੇਰੇ ਦੇਹਿ ਮਾਹੀ ।। ਕਈ ਰੁਦ੍ਰ ਤਹਾ ਵਰਤਾਹੀ ।। ਅਸੁਨੀ ਕੁਮਾਰ ਕੋਟਿ ਹੈਂ ਭਾਈ ।। ਦੇਖੋ ਮੁਝ ਮੈਂ ਹੇ ਪੰਡਰਾਈ ।।੧੧।। ਜੋ ਦੇਖਿਆ ਨਾਹੀਂ ਤੁਝ ਆਗੈ ।। ਸੋ ਅਬ ਦੇਖ ਮੁਝ ਬਪ ਮੈਂ ਲਾਗੈ ।। ਅਵਰ ਅਸਚਰਜ ਨਾਨਾ ਤੂੰ ਦੇਖ ।। ਇਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਮੁਝ ਮੈਂ ਪੇਖ ।।੧੨।। ਸੋ ਸਭ ਮੇਰੇ ਬਪਕੇ ਮਾਹੀ ।। ਅਵਰ ਦੇਖ ਜੋ ਦੇਖਿਆ ਚਾਹੀ ।। ਚਰਮ ਦਿਸਟਿ ਸੋ ਦਿਸਟਿ ਨ ਆਵੈ ।। ਦਿਸਟਿ ਨ ਆਵੈ ।। ਦਿਬ ਦਿਸਟਿ ਮੈਂ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਵੈ ।।੧੩।। ਤਾਂਤੇ ਦਿਬ ਦਿਸਟਿ ਸੋ ਪੇਖੋ ।। ਜੋਗ ਸਮਾਧਿ ਲਾਇ ਸਭ ਦੇਖੋ ।। ਦਸਵੈਂ ਪਵਨ ਚੜਾਵਉ ਮੀਤ ।। ਈਸਵਰਜ ਮੁਝ ਦੇਖੋ ਇਹ ਰੀਤ ।।੧੪।। ਐਸੇ ਪਾਰਥ ਪੈ ਹਰਿ ਭਾਖਿਓ ।। ਅਰਜਨ ਪਵਨ ਦਸਵੈ ਮੈਂ ਰਾਖਿਓ ।। ਸਮਾਧ ਮਾਹਿ ਅਰਜਨ ਜਬ ਦੇਖਿਓ ।। ਤਾਤਕਾਲ ਵਿਭੂਤ ਹਰਿ ਪੇਖਿਓ ।।੧੫।। ਸੰਜੈ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੰਜੈ ਕਹੈ ਧਿਤ੍ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੈ ਹੇ ਰਾਜਨ ਪਰਧਾਨ ।। ਅਰਜਨ ਲਾਇ ਸਮਾਧ ਕੋ ਦੇਖਿਓ ਰੂਪ ਭਗਵਾਨ ।।੧੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਰੂਪ ਤਿਹ ਦੇਖਿਆ ਮੁਝ ਪਹਿ ਕਹਿਓ ਨਾ ਜਾਇ ।। ਜੋ ਅਰਜਨ ਨਰ ਦੇਖਿਆ ਸੋ ਸਭ ਕਹੌਂ ਸੁਨਾਇ ।।੧੭।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ਸੋਰਠਾ ।। ਮੁਖ ਚਖਕਾਨ ਅਨੇਕ ਹਸਤ ਪਾਦ ਅਨੇਕ ਫੁਨ ।। ਸਭ ਕੋ ਠਾਕੁਰ ਏਕ ਬੈਰਾਟ ਰੂਪ ਜਿਹ ਧਰਿਆ ।।੧੮।। ਚੌਪਈ ।। ਅਦਭੁਤ ਦਰਸਨ ਮਹਾ ਅਨੂਪ ।। ਦਿਬ ਭੂਖਣ ਲਾਗੈ ਤਿਹ ਰੂਪ ।। ਅਨੇਕ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਤਿਸ ਹਾਥੋਂ ਮਾਹਿ ।। ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਨਗਨ ਕੋ ਦਾਹਿ ।।੧੯।। ਦਿਬ ਮਾਲਾ ਤਿਹ ਕੰਠੋ ਮਾਹੀ ।। ਦਿਬ ਬਸਤ੍ਰ ਸਭ ਬਪ ਕੋ ਆਹੀ ।। ਦਿਬ ਸੁਗੰਧ ਤਹਾ ਤੇ ਆਵੈ ।। ਅਰਜਨ ਦੇਖ ਅਚਰਜ ਕੋ ਪਾਵੈ ।।੨੦।। ਜਹ ਦੇਖੇ ਤਹ ਹਰਿ ਭਗਵਾਨਾ ।। ਅਨੰਤ ਭਾਂਤ ਵਹੁ ਏਕ ਸੁਜਾਨਾ ।। ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਦੇਖੇ ।। ਸਹੰਸ੍ਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਪੇਖੇ ।।੨੧।। ਭਗਵਾਨ ਸਮਾਧ ਮੈਂ ਇਹੁ ਦਿਖਾਇਆ ।। ਅਰਜਨ ਦੇਖ ਅਸਚਰਜ ਅਤਿ ਪਾਇਆ । ਸਹੰਸਰ ਰਵ

ਸਸਿ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਪੇਖਿਓ ।। ਸਭ ਤੇ ਉਤਮ ਹਰਿ ਕੋ ਦੇਖਿਓ ।।੨੨।। ਮਾਧਵ ਬਧ ਮੇਂ ਇਹੁ ਦਿਸਟਾਵੈ ।। ਸਗਲ ਸੰਸਾਰ ਪਸਰਿਆ ਤਹਾ ਪਾਵੈ ।। ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਸੰਸਾਰ ਜਬ ਦੇਖਿਆ ।। ਬੈਰਾਟ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰ ਪੇਖਿਆ ।।੨੩।। ਸੋ ਸਭ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਧਨੰਜੈ ਦੇਖਿ ਬਿਸਮ ਕੋ ਪਾਹਿ ।। ਅਤਿ ਵਿਸਮਾਦੁ ਅਰਜਨ ਜਬ ਭਇਆ ।। ਅਪਨਾ ਸੀਸ ਪ੍ਰਭ ਚਰਨੀ ਗਹਿਆ ।।੨੪।। ਦੰਡਉਤ ਕਰੀ ਅੰਗਲ ਪੁਟ ਜੋਰ ।। ਮੁਖ ਸੋ ਬੋਲੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੋਰ ।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਮਾਧਵ ਨਾਰਾਇਣੁ ਸੁਆਮੀ ।। ਦਇਆਲ ਅਕਾਲ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ।।੨੫।। ਤੁਮਰੀ ਦੇਹਿ ਮਾਹਿ ਇਹੁ ਦੇਖੌਂ ।। ਸਭ ਸੰਬੂਹ ਜਗਤ ਕਾ ਪੇਖੌਂ ।। ਨਾਭ ਕਮਲ ਤੁਮਰੀ ਪਰ ਦੇਵ ।। ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇਖੌਂ ਕਰਤਾ ਸੇਵ ।।੨੬।। ਤੁਮਰੀ ਦੇਹਿ ਪਰ ਸਭ ਕਛੁ ਦੇਖੌਂ ।। ਸਪਤ ਰਿਖ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੁਤ ਪੇਖੌਂ ।। ਦਿਬ ਨਾਗ ਮੁਝ ਦਿਸਟੀ ਆਵੈ ।। ਅਨੇਕਰੁਦ੍ਰ ਸਮਾਧ ਲਗਾਵੈ ।।੨੭।। ਸਹੰਸ੍ਰ ਭੂਜਾ ਸਹੁੰਸ੍ਰ ਹੀ ਨੈਨ ।। ਸਹੰਸਰ ਮਖ ਤੁਮ ਕਰਤੇ ਬੈਨ ।। ਅਨੇਕ ਰੁਦ੍ਰ ਤੁਮ ਮੁਝ ਦਿਸਟਾਏ ।। ਤੁਮਰਾ ਆਦਿ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ।।੨੮।। ਬਿਸ ਰੂਪ ਤੁਮਰਾ ਮੈਂ ਦੇਖੌਂ ।। ਅਨੇਕ ਸੀਸ ਪਰ ਮੁਕਟ ਸਭ ਪੇਖੌਂ ।। ਗਦਾ ਸਭ ਹੂੰ ਕੇ ਕਰ ਮੈਂ ਪਿਆਰੇ ।। ਅਨੇਕ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਵਿਚ ਹਾਥ ਤੁਮਾਰੇ ।।੨੯।। ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਤੁਮ ਰਹੈ ਵਿਆਪ ।। ਸਭ ਦੇਖੋ ਤੁਮ ਤੇਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ।। ਤੁਮਰਾ ਤੇਜ ਦੇਖਓ ਨਾਹੀਂ ਜਾਇ ।। ਮਾਹਾ ਪ੍ਰਲੈ ਮੁਝ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇ ।।੩੦।। ਦਿਬ ਅਗਨਿ ਜ੍ਵਲਤ ਤਿਹ ਮਾਹੀ ।। ਅਨੇਕ ਸੂਰ ਤਹਾਂ ਤਪਤਾਹੀ ।। ਐਸੇ ਠੌਰ ਠੌਰ ਦਿਸਟਾਏ ।। ਦਰਸਨ ਏਹ ਦੇਖਿਓ ਨਹੀਂ ਜਾਏ ।।੩੧।। ਅਪ੍ਰਮੇਵ ਅਦ੍ਵੈ ਤੇਜ ਤੁਮਾਰਾ ।। ਤੁਮਰੀ ਹੋ ਪ੍ਰਭ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ।। ਦੂਸਰੀ ਦਿਸਟ ਨਹੀਂ ਕੋ ਪੇਖੌਂ ।। ਜਿਸ ਸੌ ਤੁਮਰਾ ਦਰਸ ਨ ਦੇਖੌਂ ।।੩੨।। ਤੁਮ ਸਮਾਨ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋ ਆਪ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਤੁਮ ਰਹੇ ਬਿਆਪ ।। ਸੰਜੈਵਾਚ ।। ਭਗਵਾਨ ਰੂਪ ਅਰਜਨ ਇਉਂ ਪੇਖਿਆ ।। ਅਪਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੋ ਜੋ ਦੇਖਿਆ ।।੩੩।। ਹੇ ਰਾਜਨ ਸਭ ਕਹੌ ਸੁਣਾਇ ।। ਅਵ ਅਉਰ ਕਹੌ ਸੁਣੋ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ।। ਜੋ ਕਛੁ ਗਿਆਨ ਨੈਨ ਸੌ ਜਾਨਿਆ ।। ਅਰਜਨ ਕੇਸੂ ਮਾਹਿ ਬਖਾਨਿਆ ।।੩੪।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਸ੍ਵੈਯਾ ।। ਸਭ ਕੇ ਪਰੇ ਅਬਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ ਈਸਰ ਦਿਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ।। ਏਕ ਰੂਫ ਤੇ ਸਭ ਕਿਛੁ ਸਿਰਜਿਓ ਜਿਉਂ ਕੇ ਤਿਉਂ ਤੁਮ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ।। ਜੈਸੇ ਥੇ ਤੈਸੇ

ਹੀ ਦੀਸੋ ਊਨ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਪਾਰ ਗਰਾਮੀ ।। ਕੋਟਿ ਬਿਸ੍ਵ ਉਪਜੀ ਹੈ ਤੁਮ ਸੌ ਤੁਮ ਭਰਪੂਰ ਸਦਾ ਸੁਖ ਗਾਮੀ ।।੩੫।। ਸਵੈਯਾ ।। ਬਿਸੁ ਨਿਧਾਨ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਸਨਾਤਨ ਆਹੀ ।। ਅਤਿ ਬਲਵੰਤ ਈਸ ਕੇ ਈਸਰ ਧਰਮ ਰਖਿਆ ਤੁਮ ਨਿਤ ਕਰਾਹੀ ।। ਨਹੀਂ ਦੂਸਰਾ ਤੁਮ ਸਮ ਗੋਬਿੰਦ ਐਸੇ ਆਵੈ ਮੁਝ ਮਤ ਮਾਹੀ ।। ਤੁਮ ਏਕੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਹੋ ਪੂਰਨ ਇਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਮੈ ਪਰ ਜਾਹੀ ।।੩੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਨਾਤਨ ਪੁਰਾਤਨ ਤੁਮ ਪ੍ਰਭੂ ਆਦਿ ਅੰਤ ਮਧਿ ਨਾਹਿ ।। ਏਹੁ ਜੋ ਰਵਿ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਨੇਤ੍ਰ ਤੁਮਾਰੇ ਆਹਿ ।।੩੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਦੇਖੌਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਰੇ ਮੁਖ ਕੇ ਮਾਂਹਿ ।। ਮਹਾਂ ਅਗਨ ਅਤ ਤੇਜ ਸੋ ਸਕਲੀ ਬਿਸ ਕੋ ਦਾਹਿ ।।੩੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਤੁਮਰਾ ਤੂਪ ਦੇਖ ਡਰ ਹੀ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ।। ਕੋਟ ਦੇਵ ਤੁਮ ਦੇਵ ਮੈਂ ਦੀਸੈ ਕਰਤੇ ਜੋਗ ।।੪੦।। ਸੋਰਠਾ ।। ਦਿਬ ਪਵਨ ਅਨੇਕ ਸੰਬੂਹ ਕਰੈ ਪ੍ਰਵੇਸ ਤੁਮ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ।। ਅਨਿਕ ਅਕਾਸ ਅਰ ਭੂਹ ਮੁਝਕੋ ਦਿਸਟੀ ਆਵਤੇ ।।੪੧।। ਮੰਲ ਛੰਦ ।। ਕਈ ਕੋਟਿ ਦੇਵ ਅਪਾਰ ।। ਤੁਮ ਉਸਤਤ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰ ।। ਕਈ ਦੇਵ ਜਵ ਅਰ ਸਿਧ ।। ਕਰਤੇ ਬੇਨਤੀ ਬਹੁਬਿਧਿ ।। ਉਸਤਤ ਕਰਹਿ ਰਿਖ ਅਰ ਦੇਵ ।। ਕਈ ਬਰਖਾ ਬਹੁਤ ਕਰੇਵ ।। ਰੁਦ੍ਰ ਅਨੇਕ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਹਿ ।। ਕੋਟਿ ਬਿਸਨ ਤੁਮ ਬਪ ਮਾਹਿ ।। ਕਈ ਮਾਧ ਦੇਵ ਅਰ ਜਛ ।। ਅਸੁਨੀ ਕੁਮਾਰ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਤਛ ।। ਬਹੁ ਪਵਨ ਤੁਮ ਤੇ ਭਏ ।। ਕੋਟਿ ਗੰਧ੍ਰਬ ਤੁਮ ਮੋਂ ਲਹੇ ।। ਸਭ ਦੇਖਿ ਬਿਸਮਿਓ ਮੋਹਿ ।। ਅਦਭੁਤ ਰੂਪ ਤੁਮਰਾ ਸੋਇ ।। ਤੁਮ ਸਹੰਸ੍ਰ ਰੂਪ ਅਪਾਰੁ ।। ਮੁਖ ਨੈਨ ਸੀਸ ਬਿਚਾਰ ।। ਜੋ ਨੇਤਰ ਮੁਖ ਦ੍ਰਿਸਟਾਹਿ ।। ਸੋ ਸਭੀ ਤੁਮ ਬਪ ਮਾਇ ।।੪੨।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਮੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਬਹੁ ਭੁਜਾ ਪਾਦ ਤੁਮ ਭਏ ।। ਉਦਰ ਅਨੇਕ ਤੁਮਰੇ ਭਏ ।। ਬਹੁ ਭਿਆਨਕ ਅਰ ਬਿਕਰਾਲ ।। ਅਨੇਕ ਦਾੜ ਤੁਝ ਮੁਖ ਨਾਲਿ ।। ਇਹੁ ਰੂਪ ਤੁਮਰਾ ਦੇਖ ।। ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਡਰੇ ਬਿਸੇਖ ।। ਹਉ ਡਰੋਂ ਪ੍ਰਭ ਅਬਿਨਾਸ ।। ਤੁਮ ਬਪ ਜਿਓ ਆਕਾਸ ।। ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਰੰਗ ਹੈ ਤੋਹਿ ।। ਬਡੇ ਨੈਨ ਦੇਖੋ ਮੋਹਿ ।। ਐਸਾ ਰੂਪ ਤੁਮਰਾ ਦੇਖ । ਮੈਂ ਡਰ ਗਇਆ ਪ੍ਰਭ ਤੁਝ ਦੇਖ ।। ਧੀਰਜ ਨਾ ਰਹਿਓ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਜਬ ਦਰਸ ਤੁਮਰਾ ਪਾਹਿ ।। ਹੇ ਬਿਸਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ।। ਦਰਸਨ ਦੇਖਿਆ ਮੈਂ ਤੋਹਿ ।। ਦੇਖੋ ਅਵਰ ਮੈਂ ਗੋਪਾਲ ।। ਭਇਆਨਕ ਦਾੜ ਤੁਮ ਮੁਖ ਨਾਲਿ ।। ਸੋ ਦਾੜ ਕੈਸੀ ਆਹਿ ।। ਸਮਕਾਲ

ਕੇ ਵਹੁ ਪਾਹਿ ।। ਦੇਖ ਦਿਸਾ ਭੂਲੀ ਮੋਹਿ ।। ਨਹੀਂ ਸਾਂਤ ਮਨ ਮੈਂ ਹੋਹਿ ।। ਹੇ ਜਗ ਪੁਰਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ।। ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਰੁ ਦਇਆਲ ।। ਅਬ ਮੈ ਅਉਰ ਦੇਖਹੁ ਬਾਤ ।। ਤੁਮਰੇ ਮੁਖ ਬਿਖੇ ਹੈ ਤਾਤ ।। ਦੁਰਜੋਧਾ ਜੋ ਪਰਧਾਨ ।। ਦੇਖੋ ਇਉ ਤੀਨੋ ਪਹਿਚਾਨ ।। ਜੋ ਅਗਨਿ ਰੁਮ ਮੁਖ ਮਾਹਿ ।। ਦੇਖੋ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਵਹੁ ਦਾਹਿ ।। ਵਹੁ ਸਭ ਸੁਖ ਤੁਮਰੇ ਪੜੇ ।। ਤੁਮਰੀ ਦਾੜ ਮੈਂ ਵਹੁ ਅਤੇ ।। ਅਟਕੇ ਕਈ ਦਾੜੋਂ ਸਾਥ ।। ਕਈ ਦੰਦ ਸੋਂ ਭਏ ਘਾਤ ।। ਕਈ ਅਸੁਰ ਦੈਂਤ ਤੇਰੇ ਮਾਹਿ ।। ਅਟਕੇ ਦੇਖ ਹੋਂ ਮੈਂ ਤਾਹਿ ।। ਜਿਵ ਸਭ ਨਦੀ ਕੋ ਪਰਵਾਹ ।। ਸਾਗਰ ਮਾਹਿ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਹਿ ।। ਤੈਸੇ ਜੋਧਾ ਕੈਰਵ ਜੋਇ ।। ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਭ ਤੁਮ ਮੁਖ ਹੋਇ ।। ਤਿਸ ਮੁਖ ਮਾਹਿ ਜੋ ਹੈ ਅਗਨ ।। ਕੈਰਵ ਭਏ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਗਨ ।। ਸਭ ਪੜੇ ਤੁਝ ਮੁਖ ਮਾਹਿ ।। ਫਿਰ ਵਹੁ ਦਿਸਟਿ ਆਵੈ ਨਾਹਿ ।। ਤੁਮਰਾ ਤੇਜ ਅਤਿ ਬਲਵਾਨ ।। ਤਿਸੁ ਕਾ ਲੋਕ ਪੂਰਨ ਜਾਨ ।। ਐਸਾ ਭਇਆਨਕ ਤੁਮਰਾ ਰੂਪ । ਵਹੁ ਹੈ ਬਹੁਤ ਤੇਜ ਸਰੂਪ ।। ਤਿਸੁ ਤੇਜ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ।। ਹੇ ਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰ ।। ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਹਿ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਤੁਧ ਰੂਪ ਅਸਚਰਜ ਆਹਿ ।। ਐਸਾ ਚਾਹਤਾ ਮਨ ਆਹਿ ।। ਤੁਧ ਆਦਿ ਅੰਤੁ ਦਿਖਾਹਿ ।। ਦੇਖ ਸਕਉ ਅਬ ਨ ਦਇਆਲ ।। ਪ੍ਰਤਾਪ ਰੁਮ ਗੋਪਾਲ ।।੪੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਬ ਅਰਜਨ ਐਸੇ ਕਹਾ ਤਬ ਭਗਵਾਨ ਦਇਆਲ ।। ਮੁਖ ਸੋ ਕਹੈ ਸੁਨ ਪਾਰਥਾ ਮੈਂ ਤੁਝ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲ ।।੪੪।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਬ ਸੁਣ ਬਡਾ ਜੋ ਰੂਪ ਐਸੇ ਸਮੈ ਮੇਂ ਧਾਰਿਆ ।। ਸੋ ਹੈ ਕਾਲ ਸਰੂਪ ਸਭ ਗ੍ਰਾਮਨ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ।।੪੫।। ਸੋਰਠਾ ।। ਸਭ ਕੋ ਗ੍ਰਾਸੈ ਮੀਤ ਏ ਸਭ ਹੀ ਨਾ ਹੋਹਿਗੇ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਧਰ ਚੀਤ ਉਠ ਸਤ੍ਰੋਂ ਸੋ ਜੁਧ ਕਰਿ ।।੪੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਤ੍ਰ ਸਭੀ ਤੁਮ ਜੀਤ ਕੈ ਰਾਜ ਭੂਮ ਕਾ ਲੇਹਿ ।। ਰਾਜ ਭੋਗ ਸਭ ਬੋਗ ਤੂੰ ਪਰਜਾ ਕਉ ਸੁਖ ਦੇਇ ।।੪੭।। ਸੋਰਠਾ ।। ਏ ਸਭ ਜੋਧਾ ਜੋ ਠਾਢੇ ਦੇਖੇ ਅਰਜਨਾ ।। ਹਤ ਕੀਏ ਮੈਂ ਸੋਇ ਜਸ ਲੈ ਤੂੰ ਉਠ ਜੁਧ ਕਰਿ ।।੪੮।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਜਸੁ ਲੇਹਿ ਸਭ ਕੋ ਜਗ ਮੈਂ ਕਹੈਗਾ ।। ਮੈਨਾ ਕੈਰਵ ਏਹ ਸਭ ਹੀ ਪਾਰਥ ਹਤ ਕੀਏ ।।੪੯।। ਚੌਪਈ ।। ਸੋ ਜੋਧਾ ਕੈਸੇ ਮੈਂ ਆਖੌਂ ।। ਸਭ ਹੀ ਮਹਾ ਰਥੀ ਅਬ ਭਾਖੌਂ ।। ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰਜੁ ਵਿਦਿਆ ਵੰਤੁ ।।। ਦੇਵੈ ਸਭ ਕੋ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ।।੫੦।। ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਵਿਦਿਆ ਤਿਹ ਤੇ ਤੁਮ ਲੀਨ ।। ਬਾਨ ਵਿਦਿਆ ਮਾਹਿ ਅਤਿ ਪ੍ਰਬੀਨ

।। ਬਾਨ ਚੋਟ ਕਰਿਕੈ ਸਭ ਮਾਰੇ ।। ਅਰ ਸਰਾਪ ਦੇਇ ਸਭ ਕੋ ਜਾਰੇ ।।੫੧।। ਐਸਾ ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰਜ ਬਲੀ ।। ਭੀਖਮ ਸੋ ਧਰਤੀ ਸਭ ਹਲੀ ।। ਪਿਤਾ ਮੈ ਕਉ ਬਰ ਪਿਤ ਕਾ ਏਹਿ ।। ਜਬ ਭਾਵੈ ਤਬ ਦੇਹਿ ਤਜੇਇ ।।੫੨।। ਪਿਤਮਾ ਰੁਮਤਾ ਇਛਾ ਚਾਰੀ ।। ਅਰ ਜੈਦਰਥ ਸੂਰ ਮਹਾ ਅਹੰਕਾਰੀ ।। ਤਿਸਕਾ ਪਿਤਾ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮਾਹਿ ।। ਤਪ ਕਰੈ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਾਹਿ ।।੫੩।। ਬਾਂਛਾ ਮਨਮੋਂ ਐਸੇ ਧਰੈ ।। ਜੇਕੋ ਮੁਝ ਸੁਤ ਕੋ ਹਤ ਕਰੈ ।। ਸੁਤ ਕਾ ਸੀਸ ਭੂਮ ਨ ਗਿੜੈ ।। ਪਿਤਾ ਜੈਦਰਥ ਦੇਹੁ ਬਾਂਛਾ ਮਨ ਧਰੈ ।।੫੪।। ਕਰਨ ਕੋਰਵਿ ਕਾ ਸੁਤ ਜਾਨੋ ।। ਭਾਵਨ ਅਉਤਾਰ ਕਰਨ ਪਹਿਚਾਨੋ ।। ਅਉਰ ਸਭੀ ਜੋ ਜੋਧਾ ਦੇਖੋ ।। ਅਤਿ ਬਲਵੰਤ ਸਭੀ ਕੋ ਪੇਖੋ ।।੫੫।। ਤੁਝ ਸੋ ਇਹੁ ਮਾਰੈ ਨਹੀਂ ਜਾਹਿ ।। ਮਾਰ ਰਾਖੇ ਮੈਂ ਸਭ ਹੀ ਆਹਿ ।। ਮਾਰਿਓ ਕੋ ਉਠ ਹਤਿ ਕਰਿ ਯਾਰ ।। ਮਤ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਮੈ ਡਾਰੇ ਮਾਰ ।। ਜੁਧ ਕਰ ਤੂ ਪਾਰਥ ਜਸੁ ਲੇਹੁ ।। ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਮੈਂ ਮਨ ਚਿਤ ਦੇਹੁ ।।੫੬।। ਸੰਜੈ ਵਾਚ ਦੋਹਰਾ ।। ਸੰਜੈ ਕਹੈ ਧਿਤ੍ਰਾਸ਼ਟਰ ਕੋ ਹੇ ਰਾਜਾ ਪਰਧਾਨ ।। ਅਤ ਪ੍ਰਿਅ ਸੋ ਪਾਰਥ ਸੁਨਿਓ ਜੋ ਭਾਖਿਓ ਭਗਵਾਨ ।।੫੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਦੋ ਕਰਿ ਜੋੜ ਕਰੇ ਬੇਨਤਿ ਏਹੁ ।। ਥਰ ਹਰ ਕਾਂਪੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨਮਸਕਾਰ ਮੁਝ ਲੇਹੁ ।।੫੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਹੁੜ ਨਮੋ ਤੁਝ ਕਰੋ ਹੇ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ।। ਤੁਮ ਕੇ ਬਪ ਮੈਂ ਦੇਖਹੌ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਪਰਧਾਨ ।।੫੯।। ਸਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਸੋਰਠਾ ।। ਤੁਮਰੇ ਬਪ ਕੇ ਮਾਹਿ ਜਗਤ ਸਭ ਦਿਸਟਾਵਤਾ ।। ਤਿਸਮੋ ਬਹੁ ਠਉਰਾਹਿ ਠਉੜ ਸਿਧ ਮੰਡਲੀ ।।੬੦।। ਚੌਪਈ ।। ਕੋਟ ਮਾਹੰਤ ਬਹੁੜ ਮੈਂ ਦੇਖੋ ।। ਗਿਆਨ ਮੰਡਲੀ ਕੋਟ ਹੀ ਪੇਖੋ ।। ਤੁਮਰੀ ਮਹਿਮਾ ਕੀਰਤ ਗਾਵੈ ।। ਤਿਸਕੋ ਪਢਿ ਪਢਿ ਅਤਿ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ।।੬੧।। ਤੁਮਰੀ ਕੀਰਤ ਕੇ ਪਰਸਾਦਿ ।। ਤਿਨ ਸੋ ਰਹਿਓ ਸੰਸਾਰ ਬਿਬਾਦ ।। ਤਰ ਸੰਸਾਰ ਸੋਕ ਕੋ ਤੀਰ ।। ਚਲੈ ਬੈਕੁੰਠ ਮਾਹਿ ਵਹੁ ਧੀਰ ।।੬੨।। ਅਉਰ ਰੂਪ ਤੁਮ ਕੈਸਾ ਦੇਖੌਂ ।। ਸਕਲ ਦਿਸਾ ਕੋ ਭਖ ਨ ਪੇਖੋ ।। ਕੋਟ ਸੰਬੂਹ ਸਿਧੋ ਅਵਤਾਰ ।। ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ।।੬੩।। ਕਿਉਂ ਨ ਕਰੈ ਤੁਮ ਕਉ ਆਦੇਸੁ ।। ਬਡਿਓ ਤੇ ਬਡਾ ਤੁਮ ਦੇਸ ।। ਸੰਸਾਰ ਕਰਤਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਹੀਏ ।। ਸੋ ਤੋ ਉਪਜਿ ਤੁਮ ਤੇ ਲਹੀਏ ।।੬੪।। ਹੇ ਜਗ ਨਿਵਾਸ ਸਭ ਅੰਤਰ ਬਾਸੀ ।। ਹੇ ਵਿਸਨ ਪ੍ਰਭੂ ਪੂਰਨ ਅਵਿਨਾਸੀ ।। ਸੂਖਮ ਰੂਪ ਜੀਵ ਕੋ ਕਹੀਏ ।। ਤਿਸ ਤੇ ਪਰੇ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ ਕੋ

ਲਹੀਏ ।।੬੫।। ਹੇ ਬਿਸ ਨਿਧਾਨ ਤੁਮ ਪਰੇ ਤੇ ਪਰੇ ।। ਚਾਰ ਬੇਦ ਤੁਮ ਉਸਤਤ ਕਰੇ ।। ਜੋ ਕਛ ਸਰਵਤ ਮੈਂ ਜਾਨਨ ਬਾਤ ।। ਸੋ ਤੁਮਹੋ ਗੋਬਿੰਦ ਠਾਕੁਰੁ ਸਾਤ ।। ਸਾਰਾ ਤੇਜ ਏਹ ਤੁਮ ਤੇ ਭਇਓ ।। ਬਿਸ ਰੂਪ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋਇ ਰਹਿਓ ।।੬੬।। ਕਵਿਤ ।। ਜਸ ਤੁਹੀ ਨਾਰ ਤੁਹੀ ਸੀਸ ਅਰੁ ਸੰਸਾਰ ਤੁਹੀ ਪਿਤਾ ਅਰੁ ਪਿਤਾਮਾ ਜ ਦੀਸੈ ਸੋ ਤੁਮਹੀ ਹੋ ।। ਸਹੰਸ੍ਰ ਮੁਖ ਤੁਝ ਮੁਰਾਰ ਚਖਪਾਣ ਤੁਝ ਅਪਾਰ ਸਹੰਸ੍ਰ ਹੀ ਸ੍ਰਵਣ ਨਾਮ ਕਾ ਸਰਬ ਮਾਹਿ ਰਮਹੋ ।। ਦੀਸੈ ਸੋ ਤੁਝ ਸਰੂਪ ਤੁਮ ਹੀ ਸਭ ਰੰਕ ਭੂਪ ਸਹੰਸ੍ਰ ਪਾਦ ਤੁਝ ਹੀ ਕੋ ਠਉੜ ਠਉੜ ਗਮਿ ਹੋ ।। ਅਦ੍ਵੈ ਤੁਮ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਤੁਮ ਤੁਮ ਨਮਸਕਾਰ ਰਾਗ ਨਾਦ ਤੁਹੀ ਏਕ ਤੁਹੀ ਜੀਰ ਬੰਮ ਹੋ ।।੬੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਹੰਸ੍ਰ ਮੂਰਤਿ ਤੁਮ ਦੇਖਿਏ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਜੋ ਹਾਰ ।। ਤਿਨ ਮੂਰਤੋਂ ਕਉ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਨਮੋ ਨਮੋ ਅਪਾਰ ।।੬੮।। ਅੜਿਲ ।। ਤੁਮਰੇ ਸਨਮੁਖ ਅਰ ਪੀਠ ਦਾਂਹੇ ਬਾਂਹੇ ਮੁਝ ਨਮਿਤ ਹੈ ।। ਤਹਾਂ ਲਗ ਕਰੋ ਜੋਹਾਰ ਜਹਾਂ ਲਗ ਬੁਧ ਗਮਤ ਹੈ ।। ਸਰਬ ਮਈ ਭਗਵਾਨ ਨਮੋ ਨਮੋ ਤੁਝ ਬਾਸ ਦੇਵ ।। ਨਮਾਮ ਕਰੈ ਤੂੰ ਆਪ ਅਪਨੀ ਆਪ ਲੈਹੋ ।।੬੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਤੁਮ ਪ੍ਰਭੁ ਅਮਿਟ ਰੂਪ ਤੁਝ ਆਹਿ ।। ਅਦ੍ਵੈਤ ਅਕਾਲ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਦੂਸਰ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ।।੭੦।। ਚੌਪਈ ।। ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਬੇਤਨੀ ਕਰੌ ।। ਦੁਤੀਏ ਭਾਵ ਕੀ ਏਤੇ ਡਰੌ ।। ਜੋ ਮੈਂ ਜਾਨਿ ਅਵਿਦਿਆ ਕਰੀ ।। ਸੁ ਤੁਮ ਬਖਸ਼ੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਹਰੀ ।।੭੧।। ਐਸੇ ਬਚਨ ਕਹੇ ਤੁਝ ਪਿਆਰੇ ।। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਾਦਵ ਤੁਮ ਨਾਮ ਉਚਾਰੇ ।। ਅਰ ਸਖੇ ਬਚਨ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਕਹਾ ।। ਇਸ ਕਹਨੇ ਸੋ ਅਤ ਦੂਖ ਲਹਾ ।।੭੨।। ਤੁਮ ਅਨਾਮ ਅਰੂਪ ਅਦੁਈਤ ।। ਪੀਛੈ ਕਹਾ ਸੋ ਬਖਸ਼ੋ ਮੀਤ ।। ਤੁਮ ਅਨਾਮ ਕਹਿਓ ਨਹੀਂ ਜਾਇ ।। ਅਬਾਚ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਬਚਨ ਨ ਕਾਇ ।।੭੩।। ਅਰੁ ਭੋਜਨ ਜੋ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਕੀਨਾ ।। ਤੁਮਰੇ ਥਨ ਪਰ ਆਸਨ ਲੀਨਾ ।। ਤੁਮ ਸਮਾਨ ਮੈਂ ਮਾਰਗ ਚਲਿਆ ।। ਤੁਮਰੇ ਕੰਠ ਸੋ ਸਮ ਹੋਇ ਮਿਲਿਆ ।।੭੪।। ਸੋ ਸਭ ਅਜਾਨ ਭਾਵ ਤੇ ਹੋਇ ।। ਅਚੁਤ ਅਵਿਨਾਸੀ ਬਖਸੋ ਸੋਇ ।। ਜੈਸਾ ਕੈਸਾ ਮੈਹੋ ਤੇਰਾ ।। ਖਿਸਮਾ ਕਰੋ ਦੁਖ ਜਾਵੈ ਮੇਰਾ ।। ਸਕਲ ਅਪਰਾਧ ਮੇਰੇ ਤੁਮ ਹਰੋ ।। ਜੋ ਮੈਂ ਦੁਤੀਏ ਭਾਵ ਮੈਂ ਕਰੋ ।।੭੫।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਆਪਕੋਂ ਜੋ ਹਰਿ ਸੌ ਭਿੰਨ ਜਾਨਿਆ ।। ਬਡਾ ਅਪਰਾਧ ਏਹੀ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ।। ਜੋ ਜਾਨੈ ਹਰਿ ਆਪ ਕੋ ਦੋਇ ।। ਸੋ

ਅਪਰਾਧੀ ਪਾਪੀ ਹੋਇ ।।੭੬।। ਪ੍ਰਭ ਬਿਨ ਅਵਰ ਨਹੀਂ ਕੋ ਭਾਈ ।। ਹਰਿ ਮੈਂ ਸੂਸਰ ਕਹਾ ਸਮਾਈ ।। ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਭ ਸੌ ਭਿੰਨ ਜਬ ਜਾਨਿਆ ।। ਏਹੀ ਅਪਰਾਧ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ।।੭੭।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਅਬ ਅਰਜਨ ਗੋਬਿੰਦ ਪੈ ਭਾਖੈ ।। ਹਰਿ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਮੁਖ ਸੌ ਆਖੈ ।। ਹੇ ਅਪ੍ਰਮੇਵ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਾਨ ।। ਇਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ।।੭੮।। ਸਭ ਕੇ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਤੁਮ ਸੁਆਮੀ ।। ਗੁਰ ਕੇ ਗੁਰ ਤੁਮ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ।। ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮਾਹਿ ਤੁਮ ਸਮ ਕੋ ਨਾਹੀ ।। ਮੈਂ ਜਾਨੋ ਐਸੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ।।੭੯।। ਡੰਡਉਤ ਦੇਹਿ ਸਾਥ ਤੁਝ ਕਰੋ ।। ਅਸਟਾਂਗ ਡੰਡਉਤ ਤੁਝ ਆਗੈ ਧਰੌ ।। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤੂੰ ਉਸਤਤ ਕੋ ਜੋਗ ।। ਹੇ ਮਾਧਵ ਠਾਕੁਰ ਤ੍ਰੈ ਲੋਗ ।।੮੦।। ਮੇਰੇ ਸਭ ਅਪਰਾਧ ਨਿਵਾਰੋ ।। ਅਪਰਾਧ ਏਹੀ ਜੋ ਦੂਤੀ ਬੀਚਾਰੋ ।। ਮੁਝ ਪਰ ਖਿਮਾ ਕਰੋ ਪ੍ਰਭ ਸਾਂਤ ।। ਜੈਸੇ ਸੁਤ ਪਰ ਕਰਣਾ ਤਾਤ ।।੮੧।। ਜੈਸੇ ਸਖਾ ਸਖੇ ਪਰ ਕਰੇ ।। ਜਿਉ ਤ੍ਰੀਆ ਅਪਰਾਧ ਭਰਤਾ ਬਿਸ ਮਰੇ ।। ਤੈਸੇ ਖਿਮਾ ਤੁਮ ਮੁਝ ਪਰ ਧਾਰੋ ।। ਨਿਵਾਰੋ ਪਾਪੁ ਜੋ ਦੂਤੀ ਬੀਚਾਰਿਓ ।।੮੨।। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਉਹੁ ਰੂਪ ਕਬਹੂੰ ਪੇਖਿਆ ।। ਅਬ ਜੋ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰਾ ਦੇਖਿਆ ।। ਡਰਿਆ ਹੇ ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੇਵ ।। ਡਰ ਕਰ ਤੁਮਰੀ ਕਰ ਹੌਂ ਸੇਵ ।।੮੩।। ਹੇ ਜਗ ਨਿਵਾਸ ਪ੍ਰਸੰਨ ਤੁਮ ਦੇਵਹੁ ।। ਪਿਚਲੇ ਪਾਪ ਮੇਰੇ ਸਭ ਧੋਵਹੁ ।। ਅਵ ਵਹੁ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਹੁ ਸੋਇ ।। ਸੁੰਦਰ ਮੁਕਟ ਜਿਹ ਮਾਥੇ ਹੋਇ ।।੮੪।। ਏਕ ਹਾਥ ਮੈਂ ਗਦਾ ਹੋਇ ਜਿਸਕੇ ।। ਚਕ੍ਰ ਹੋਇ ਦੂਤੀਏ ਕਰਿ ਤਿਸਕੇ ।। ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਪਾਣ ਅਸੋਕੀ ਬਾਗ ।। ਜੋ ਅਸ ਮੇਰੇ ਰਥ ਸੋ ਲਾਗ ।।੮੫।। ਚਤਰਥ ਹਥ ਹਥ ਪ੍ਰੇਰਨ ਕੀ ।। ਜਿਹ ਤੇ ਰਥ ਕੀ ਗਤ ਫੇਰਨ ਕੀ ।। ਤਿਸੀ ਰੂਪ ਕੋ ਮੁਝੈ ਦਿਖਾਵਹੁ ।। ਹੇ ਬਿਸ ਰੂਪ ਏਹੁ ਰੂਪ ਛਪਾਵਹੁ ।।੮੬।। ਚਤੁਰਭੁਜ ਰੂਪ ਹੋਇ ਦਰਸਨ ਦੇਵਹੁ ।। ਮੇਰੀ ਬਿਨੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਸੁਣ ਲੇਵਹੁ ।। ਜਬ ਅਰਜਨ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ।। ਤਬ ਬੋਲੇ ਮੁਖ ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਹਰੀ ।।੮੭।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਦਿਖਾਇਆ ਐਸਾ ਤੁਝੈ ਸਰੂਪ।। ਬਿਸਮਈ ਅਰ ਤੇਜ ਮੈਂ ਅਨੰਤ ਅਨਾਦ ਅਜ ਰੂਪ ।।੮੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੁਝੈ ਦਿਖਾਇਆ ਏਹ ਆਗੈ ਕਿਸੀ ਨ ਦੇਖਿਆ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਸੁਨ ਲੇਹਿ ਤੁਝ ਆਗੈ ਨਹੀਂ ਪੇਖਿਆ ।।੮੯।। ਸੋਰਠਾ ।। ਮੇਰਾ ਐਸਾ ਰੂਪ ਜੋ ਪਾਠੀ ਚਾਰੋ ਬੇਦ ਕੇ ।। ਹੇ ਦੁਰਲੰਭ ਸਰੂਪ ਵਹੁ ਭੀ ਦੇਖੈ ਮੂਲ ਨਾਹਿ

।।੯੦।। ਸੋਰਠਾ ।। ਜੋ ਸਭ ਜਗ ਕਰਾਹਿ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ ਦੁਰਲੰਭ ਹੈ ।। ਸੋ ਭੀ ਦੇਖੈ ਨਾਹੀ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਬਿਸ ਰੂਪ ।।੯੧।। ਚੌਪਈ ।। ਜੇ ਜਗ ਮੈਂ ਸਭ ਹੀ ਤਪ ਕਰੈ ।। ਐਸਾ ਰੂਪ ਤਿਸ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਪੜੈ ।। ਸੁਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਸਭ ਜਗ ਸਾਧੈ ।। ਦੇਖੈ ਨਾਹੀ ਏਹੁ ਰੂਪ ਅਗਾਧੈ ।।੯੨।। ਕੁਰਬੰਸੀਓ ਮਾਹਿ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਤੂੰ ਪਾਰਥ ।। ਤੁਝੈ ਦਿਖਰਾਇਆ ਰੂਪ ਜਥਾਰਥ ।। ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮਾਹਿ ਐਸਾ ਕੋ ਨਾਹੀ ।। ਐਸਾ ਰੂਪ ਜੋ ਦੇਖੈ ਆਹਿ ।।੯੩।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੂ ਡਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ।। ਕਾਟੋ ਮੋਹੁ ਮੁਝ ਸਰਨੀ ਲਾਗ ।। ਭਇਆਨਕ ਰੂਪ ਜੋ ਤੁਝ ਦਿਸਟਾਇਆ ।। ਉਸ ਕਉ ਦੇਖਤੈ ਅਤ ਡਰ ਪਾਇਆ ।।੯੪।। ਅਬ ਤੂੰ ਤਿਆਗ ਡਰ ਅਪਨਾ ਮੀਤ ।। ਭਇਆਨਕ ਰੂਪ ਮੁਝ ਅੰਤਰਿ ਕੀਤ ।। ਓਹੀ ਸਰੂਪ ਬਹੁੜ ਤੂੰ ਦੇਖ ।। ਜੋ ਚਾਹੋ ਸੋਈ ਕਛ ਪੇਖ ।।੯੫।। ਸੰਜੈ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੰਜੈ ਐਸੇ ਫਿਰ ਕਹੈ ਹੇ ਰਾਜਨ ਸੁਨ ਲੇਹੁ ।। ਪਾਰਥ ਕੋ ਇਉ ਕਹਰੁ ਹੈ ਬਾਸ ਦੇਵ ਸਰਬੇਉ ।।੯੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਿਸ ਰੂਪ ਸਭ ਆਪਨਾ ਅੰਤਰ ਲੀਓ ਮਿਲਾਇ ।। ਭਇਆਨਕ ਰੂਪ ਮਹਾਤਮਾ ਤਿਸ ਕੌ ਦੀ ਛਪਾਇ ।।੯੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਖੇ ਰੂਪ ਤਬ ਹੋਇ ਕਰਿ ਧਿਆਨ ਅਰਜਨ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਲਾਗੈ ਦਿਸਟੀ ਆਵਨੇ ਪਾਰਥ ਬੋਲੇ ਤਾਹਿ ।।੯੮।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਜੋ ਚਤੁਰਭੁਜ ਅਬ ਮੈਂ ਦੇਖਿਓ ਮੀਤ ।। ਅਬ ਸਭ ਕਛੁ ਮੈਂ ਜਾਨਿਆ ਉਪਜੀ ਚੇਤਨ ਰੀਤ ।।੯੯।। ਸੋਰਠਾ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਕੇ ਮਾਹਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੈਂ ਆਇਆ ।। ਨਮਸਕਾਰ ਤੁਝ ਆਹਿ ਐਸਾ ਹੈ ਸੁਖ ਰੂਪ ਤੂੰ ।।੧੦੦।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਬਿਸ ਰੂਪ ਅਰਜਨ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ।। ਤਿਸਕਾ ਰੂਪ ਮੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਪੇਖਿਆ ।। ਅਉਰ ਕਿਸੀ ਕਉ ਦਿਸਟੀ ਕਉ ਦਿਸਟਿ ਨ ਆਵੈ ।। ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ ਸੋ ਤਿਸਕੋ ਪਾਵੈ ।।੧੦੧।। ਐਸੇ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪਰਧਾਨ ।। ਕੀਓ ਸੁਖਮਨੀ ਮਾਹਿ ਬਖਿਆਨ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਖੋਜਹਿ ਮਹੇਸੁਰ ।। ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪ ਪਰਮੇਸੁਰ ।।੧੦੨।। ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਿਆ ਕੋ ਕਰੈ ।। ਗਿਆਨੀ ਹਰਿ ਏਕ ਸਮ ਅਹੈ ।। ਹਰਿ ਰੇ ਭੀ ਗਿਆਨੀ ਹੈ ਊਚਾ ।। ਜੋ ਸਭ ਛਾਡਿ ਹਰਿ ਮਾਹਿ ਪਹੂਚਾ ।।੧੦੩।। ਐਸੀ ਬਾਤ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਪਾਵੈ ।। ਜੇ ਕੋ ਅਦ੍ਵੈਤ ਮਾਹਿ ਚਿਤੁ ਲਾਵੈ ।। ਗਿਆਨ ਨੈਨ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖੈ ।। ਚਰਮ ਚਖ ਸੋ ਕੋਈ ਨ ਪੇਖੈ ।।੧੦੪।। ਖਾਲਸੇ ਕੋ ਵਹੁ ਰੂਪ

ਦਿਖਾਊਂ ।। ਤਿਨ ਮੈਂ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਾਊਂ ।। ਅਬ ਦੇਖਿਓ ਗਿਆਨ ਚਛ ਮਾਹੀ ।। ਸੰਸਾਰ ਸਕਲ ਬਿਸ ਰੂਪ ਆਹੀ ।।੧੦੫।। ਜੋ ਅਰਜਨ ਤਬ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਦੇਖਿਓ ।। ਸੋ ਅਬ ਮੈਂ ਇਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਪੇਖਿਓ ।। ਸੀਸ ਨੈਨ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਹਿ ।। ਸੋ ਸਭ ਬਾਸਦੇਵ ਬਪ ਮਾਹਿ ।।੧੦੬।। ਸ੍ਰਵਣ ਪਾਦ ਸਹੰਸ੍ਰ ਭਾਈ ।। ਭਗਵਾਨ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਦੇਤ ਦਿਖਾਈ ।। ਹਸਤ ਨਾਮ ਕਾ ਸਹੰਸ੍ਰ ਜਾਨੋ ।। ਸਭੀ ਹੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮਾਨੋ ।।੧੦੭।। ਅਗਨ ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਪ ਅਰ ਵਾਉ ।। ਦੇਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਮੈਂ ਸਭ ਦ੍ਰਿਸਟਾਹਿ ।। ਅਕਾਸ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਅਰ ਤਰਵਾ ।। ਗੋਬਿੰਦ ਦੇਹਿ ਤੇ ਪਰਗਟ ਕਰਵਾ ।।੧੦੮।। ਸਰਣ ਜੀਵਣ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੋਇ ।। ਸਭ ਬੈਰਾਗਕੈ ਬਪ ਮੈਂ ਹੋਇ ।। ਬੈਰਾਠ ਰੂਫ ਮੈਂ ਹੈ ਸਭ ਕੋਇ ।। ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਬ੍ਰਹਮ ਇਉ ਹੋਇ ।। ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਪ ।। ਆਰਤੀ ਮਾਹਿ ਕਹਿਓ ਪਰਤਾਪ ।।੧੦੯।। ਆਰਤੀ ।। ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧।। ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲ ਰਵਿ ਚੰਦ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ ।। ਧੂਪ ਮਲ ਆਨਲੋ ਪਵਨ ਚਵਰੋ ਕਰੈ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ ।। ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਭਵਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ ।।੧।। ਰਹਾਉ ।। ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ ਨਨ ਨੈਨ ਹੈ ਤੋਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੋਰੀ ।। ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨ ਏਕ ਪਦ ਗੰਧ ਬਿਨ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ ਚਲਤ ਮੋਹੀ ।। ਸਭ ਮਾਹਿ ਜੋਤ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਤਿਸਦੈ ਚਾਨਣ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣ ਹੋਇ ।। ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤ ਪਰਗਟ ਹੋਇ ।। ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ।। ਹਰਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੋ ਅਨਦਿਨੋ ਮੋਹਿ ਆਹੀ ਪਿਆਸਾ ।। ਕਿਰਪਾ ਜਲ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਵਾਸਾ ।।੧੧੦।। ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਏਹੁ ਜਾਨੈ ਜੋ ਖਾਲਸਾ ਹੋਇ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਭ ਕਛੁ ਸੋਇ ।। ਸਭ ਹੂੰ ਮਾਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਨੈ ।। ਅਪ ਜਗ ਹੋ ਬਿੰਦ ਇਕ ਮਾਨੈ ।।੧੧੧।। ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਐਸੀ ਗਤ ਪਾਵੈ ।। ਗਿਆਨ ਧਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਗਿਆਨ ਬੈਰਾਗ ਭਗਤ ਜੋ ਸਹਤਾ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਪੂਰਨ ਇਉਂ ਕਹਤਾ ।।੧੧੨।। ਭਗਤ ਅਰਥ ਜੋ ਭਉ ਨਹੀਂ ਰਾਖੈ ।। ਸਭੀ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਹਰਿ ਲਾਖੈ ।। ਬੈਰਾਗ ਅਰਥ ਐਸਾ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਆਪਾ ਦੂਤੀ ਤਿਆਗ ਪਹਿਚਾਨੋ ।।੧੧੩।। ਗਿਆਨ ਅਰਥ ਤੂੰ ਐਸਾ ਜਾਨ ।। ਸਭ ਕਛ ਏਕ

ਆਪ ਕੋ ਮਾਨ ॥ ਜਿਸ ਮੋਂ ਏਹ ਤ੍ਰੈ ਲਛਨ ਹੋਇ ॥ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਬਿਗਿਆਨੀ ਸੋਇ ॥੧੧੪॥ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਹੇ ਪਾਰਥ ਬਿਸਰੂਪ ਜੋ ਤੁਝ ਦੇਖਿਆ ਸਾਜਨਾ ॥ ਆਗੈ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਖਿਆ ਏਹੁ ਰੂਪੁ ਮੁਝ ਰਾਜਨਾ ॥੧੧੫॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੇਵਤਾ ਭੀ ਨਿਤ ਚਾਹਤੇ ਦੇਖਨ ਐਸਾ ਰੂਪ ॥ ਦੇਖਨ ਇਸ ਕਾ ਕਠਨ ਹੈ ਨ ਦੇਖੈ ਕੋ ਭੂਪ ॥੧੧੬॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਐਸੇ ਰੂਪ ਕੀ ਚਾਹ ਮੋ ਤਪਸੀ ਨਿਤ ਤਪ ਕੋ ਕਰੈ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਦਿਸਟਿ ਨ ਆਵਤਾ ਨਿਰ ਵਹੁ ਜਨਮੈ ਅਰ ਮਰੈ ॥੧੧੭॥ ਚੌਪਈ ॥ ਬਹੁ ਦਾਨੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਆਵੈ ਧਰਮੋ ਸੋਇ ॥ ਜੈਸਾ ਤੈਂ ਇਹੁ ਦੇਖਿਆ ਮੀਤ ॥ ਅਵ ਇਹੁ ਬਾਤ ਨਿਸਚੈ ਧਰ ਚੀਤ ॥੧੧੮॥ ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਭਗਤ ਪਿਆਰਾ ॥ ਮੁਝ ਤੇ ਦੂਸਰ ਨਾਹਿ ਬੀਚਾਰਾ ॥ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਤੂ ਨਿਤ ਰਹੈ ॥ ਕੇਵਲ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਗਹੈ ॥੧੧੯॥ ਐਸੀ ਭਗਤ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਵੈ ॥ ਇਹੀ ਭਗਤ ਕਰਿ ਮੁਝੇ ਰੀਝਾਵੈ ॥ ਤਬ ਤੈ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੋ ਭੀ ਦੇਖਿਆ ॥ ਗਿਆਨ ਮਾਹਿ ਸਮਝ ਕਰਿ ਪੇਖਿਆ ॥੧੨੦॥ ਅਰੁ ਅਰਜਨ ਸੁਝਕੋ ਤੁਝ ਪਾਇਆ ॥ ਜੋ ਤੁਝ ਬ੍ਰਹਮ ਮਾਹਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥ ਮੇਰੀ ਭਗਤ ਤੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ॥ ਤੁਝੇ ਸਾਰਖਾ ਅਉਰ ਨ ਕੋਇ ॥੧੨੧॥ ਅਬ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਕਰਨਾ ਆਇਆ ॥ ਸੋ ਸੁਨ ਪਾਰਥ ਹੇ ਪੰਡਰਾਇਆ ॥ ਮੇਰੀ ਪੂਜਾ ਨਿਤ ਕਰਿ ਮੀਤ ॥ ਏਕ ਅਦਵੈਤ ਰਾਖ ਤੂੰ ਚੀਤ ॥ ੧੨੨॥ ਗੋਬਿੰਦ ਬਾਝ ਕਛੁ ਅਵਰ ਨ ਜਾਨ ॥ ਇਸਟਿ ਅਦਿਸਟਿ ਸਭ ਮੁਝ ਕਉ ਮਾਨ ॥ ਏਹੀ ਪੂਜਾ ਜੈ ਪਾਰਥ ਪਿਆਰੇ ॥ ਸਗਲਾ ਏਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੇ ॥੧੨੩॥ ਸੰਸਾਰ ਲੋਕ ਕਾ ਸੰਗ ਨ ਕਰੋ ॥ ਸੰਸਾਰ ਗਿਆਗ ਹਰਿ ਮਨ ਮੋਂ ਧਰੋ ॥ ਸੰਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਭਾਈ ॥ ਏਕ ਮਾਹਿ ਕਛੁ ਕਹਿਆ ਨਾ ਜਾਈ ॥੧੨੪॥ ਰਹੌ ਨਿਰਵੈਰ ਸਦਾ ਤੁਮ ਮੀਤ ॥ ਮੁਝ ਸਰੂਪ ਰਾਖੋ ਤੁਮ ਚੀਤ ॥ ਜਬ ਇਹੁ ਧਿਆਨ ਅਰਜਨ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਇ ॥ ਮੇਰੀ ਪਦਵੀ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ॥ ਏਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਭ ਭਗਤੋਂ ਮਾਹਿ ॥ ਜੋ ਧਾਰੈ ਸੋਈ ਸੁਖ ਪਾਹਿ ॥੧੨੫॥ ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ॥ ਚੌਪਈ ॥ ਯਾਰਵਾਂ ਧਿਆਇ ਬਿਸਕੋ ਰੂਪ ॥ ਅਰਜਨ ਦੇਖਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸਰੂਪ ॥ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਖਾਲਸੇ ਪ੍ਰਤਿ ਆਖੌਂ ॥ ਜਥਾਰਥ ਸਭੀ ਮੈਂ ਤਿਨਕੋ ਭਾਖੌਂ ॥੧੨੬॥ ਸਭ ਕਾ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਮੈਂ ਧਰਾ ॥ ਜੀਵਤੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਕਰਾ ॥ ਸਿੰਘ ਅਰਥ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਮਾਹਿ ॥ ਧਰਮ ਬ੍ਰਹਮ

ਪਰਮਾਤਮ ਆਹਿ ।।੧੨੭।। ਇੰਦ ਉਪਨਿਖਦ ਹੈ ਕੋਇ ।। ਅਰਥ ਸਿੰਘ ਕਾ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹੋਇ ।। ਸਿੰਘ ਅਰਥ ਪਰਮਾਤਮ ਜਾਨੋ ।। ਸਭ ਕੋ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰਿ ਮਾਨੋ ।।੧੨੮।। ਅਕਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਜਿਹ ਨਰ ਮੈਂ ਹੋਇ ।। ਏਹੀ ਬਚਨ ਮਨ ਧਾਰੈ ਸੋਇ । ਬਚਨੋ ਤੇ ਅਕਾਲ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਅਕਾਲ ਪਾਇ ਅਕਾਲ ਕਹਾਵੈ ।।੧੨੯।। ਮੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਏਹੁ ਹੈ ਭਾਈ । ਅਨਭਵ ਬਾਤ ਸਭ ਤੁਝੈ ਸੁਨਾਈ ।। ਆਗੈ ਧਾਰਨ ਤੁਮਰੇ ਹਾਥ ।। ਹਰਿ ਦੇਖੋ ਨਿਤ ਅਪਨੈ ਸਾਥ ।।੧੩੦।। ਤੁਮਕੋ ਅਉਰ ਨ ਤਾਰੈ ਕੋਇ ।। ਜੈਸੀ ਮਤਿ ਤੈਸੀ ਗਤ ਹੋਇ ।। ਜੋ ਚਾਹਉ ਸੋਈ ਕਛ ਕਰੋ ।। ਤੁਮ ਅਕਾਲ ਮਨ ਮੋ ਇਹੁ ਧਰੋ ।।੧੩੧।। ਤੁਮਰੇ ਬਾਝ ਅਵਰੁ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਜੋ ਦੇਖੋ ਸੋ ਗੋਬਿੰਦ ਸੋਇ ।। ਗੋਬਿੰਦ ਬਿਨਾ ਅਵਰੁ ਨਹੀਂ ਭਾਈ ।। ਸੰਸਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਾਈ ।।੧੩੨।।੧੧।। ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪਨਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੇ ਸਥੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਵਾਦੇ ਬਿਸ੍ਵ ਰੂਪ ਸਰਸਨੰ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰਖੰਡੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਇਕਾਦਸਵੋਂ ਧਿਆਇ ।।੧੧।। ਆਗੈ ਇਸਕਾ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਅਬ ਯਾਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਣ ।। ਏਕ ਨਦੀ ਥੀ ਨਾਮ ਉਸਕਾ ਦੁੰਗਭਦ੍ਰਾ ਥਾ ।। ਤਹਾਂ ਏਕ ਨਗਰ ਥਾ ।। ਤਿਸ ਨਗਰ ਕੇ ਰਾਜਾ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਖਾਨੰਦ ਥਾ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਰਾਜਾ ਵੈਸਨੋ ਥਾ ।। ਹਰਿ ਭਗਤ ਥਾ ।। ਉਸ ਨਗਰ ਮੋਂ ਏਕ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਥਾ ।। ਤਹ ਲਛਮੀ ਨਾਰਾਇਣੁ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਥੀ ।। ਊਹਾਂ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਹਤਾ ਥਾ ।। ਏੌ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭਲਾ ਪੰਡਿਤ ਥਾ ।। ਅਰ ਬਡਾ ਵਿਦਿਆ ਵਾਨ ਥਾ ।। ਸੋ ਉਹਾਂ ਰਾਜਾ ਨਿਤ ਆਵੈ ।। ਲਛਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ।। ਅਰ ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਿਤ ਗੀਤਾ ਕਾ ਯਾਰਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਸੋ ਪਾਠ ਰਾਜਾ ਸੁਣਤਾ ਰਹੈ ।। ਐਸੇ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਗੁਜਰ ਗਏ ।। ਸੋ ਰਾਜਾ ਸੇਵਾ ਕਰਿਕੇ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੇ ।। ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਘਰ ਕਉ ਚਲਿਆ ਆਵਤਾ ਥਾ ।। ਉਸੀ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਅਤੀਤ ਦਿਸੰਤਰੀ ਆਏ ।। ਤਬ ਉਹ ਅਤੀਤ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਜੀ ਤੁਮ ਹਮ ਕਉ ਰਾਈ ਜਾਗਾ ਦੇਵਹੁ ।। ਜੋ ਹਮ ਵਿਸਰਾਮ ਕਰੇਂ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਏਕ ਬਡੀ ਹਵੇਲੀ ਉਨ ਅਤੀਤੋਂ ਕਉ ਦਿਵਾਈ ।। ਤਹਾਂ ਸਭ ਅਤੀਤ ਉਤਰੇ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ

ਨੇ ਸੀਧਾ ਭੇਜਾ ਸੋ ਉਨੋਂ ਨੇ ਰਸੋਈ ਕਰੀ ।। ਅਰ ਸਭ ਅਤੀਤ ਜੇਵ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ।। ਤਬ ਬਹੁਤ ਵੇਲਾ ਪੀਛੇ ਤੇ ਰਾਜਾ ਉਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਚਲਿਆ ।। ਅਰੁ ਅਪਨਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭੀ ਸਾਥ ਲੀਆ ।। ਅਉਰ ਨਉਕਰ ਚਾਕਰ ਬਹੁਤ ਸਾਥ ਆਏ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਉਸ ਹਵੇਲੀ ਮੈਂ ਆਇਆ ।। ਸੋ ਉਨ ਅਤੀਤੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਬਡਾ ਮਹੰਤੁ ਥਾ ।। ਤਿਸ ਸਿਉਂ ਰਾਜਾ ਗੋਸਟੀ ਕਰਣੇ ਲਾਗਾ ।। ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹਵੇਲੀ ਮੈਂ ਬੈਠਾ ਥਾ ।। ਸੋ ਏਕ ਪ੍ਰੇਤ ਊਹਾਂ ਹਵੇਲੀ ਮੈਂ ਬੈਠਤਾ ਥਾ ।। ਉਸੀ ਪ੍ਰੇਤ ਨੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਬੇਟੇ ਕਉ ਮਾਰਾ ।। ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਨਉਕਰੋਂ ਚਾਕਰੋਂ ਨੇ ਰਾਜਾ ਕਉ ਖਬਰ ਕਰੀ ।। ਜੋ ਰਾਜਾ ਜੀ ਤੁਮਾਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਉ ਪ੍ਰੇਤ ਨੇ ਮਾਰ ਡਾਰਿਆ ਹੈ ।। ਤੁਮ ਈਹਾਂ ਕਿਉਂ ਬੈਠੇ ਹੋ ।। ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਰਾਜਾ ਕਾ ਮਨ ਦੁਬਿਧਾ ਮੈਂ ਭਇਆ ।। ਤੋ ਵੇ ਰਾਜਾ ਗੀਤਾ ਕਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਅਰ ਬਡਾ ਭਗਤ ਥਾ ।। ਤਉ ਭੀ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਿ ਰਾਜਾ ਕਉ ਬਡਾ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਬੋਲਿਆ ਅਜੀ ਮਹੰਤੁ ਜੀ ਸਾਧ ਜੀ ਤੁਮਾਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਤੋ ਹਮ ਕਉ ਭਲਾ ਫਲਿਆ ।। ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਏਕ ਪੁਤ੍ਰ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰੇਤ ਨੇ ਮਾਰਾ ।। ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਬੋਲਾ ।। ਰਾਜਾ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਮੂਆ ਅਰ ਕਿਸਨੇ ਮਾਰਾ ।। ਕਹਾਂ ਹੈ ਚਲੋ ਤੋ ਦੇਖੇਂ ।। ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਅਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਅਰ ਮਹੰਤ ਸਭ ਆਏ ।। ਜਹਾਂ ਵਹੁ ਰਾਜਾ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਮੂਆ ਪੜਾ ਥਾ ।। ਜੋ ਦੇਖੇ ਤੋ ਰਾਜਾ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਮੂਆ ਪੜਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਜਿਸ ਪ੍ਰੇਤ ਨੇ ਮਾਰਾ ਥਾ ।। ਉਸ ਪ੍ਰੇਤ ਕਉ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ।। ਰੇ ਪ੍ਰੇਤ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਪ੍ਰੇਤ ਕੀ ਜੂਨ ਤੇ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੌਂ ।। ਸੋ ਗੀਤਾ ਕਾ ਯਾਰਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਮੈਂ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਹੌਂ ।। ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ਤਿਸ ਤੇ ਸੁਣੇ ਤੇ ਪ੍ਰੇਤ ਕੀ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੇਂਗਾ ।। ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵਨ ਤੈਂਨੇ ਖਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਉਬਰੇਂਗੇ ।। ਅਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਰਿ ਦੇਖ ।। ਜੋ ਬਾਲਕ ਜੀ ਉਠੇ ।। ਪਰ ਪਹਿਲਾ ਅਪਣਾ ਜਨਮ ਕਹੁ ।। ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਪ੍ਰੇਤ ਭਇਆ ਹੈਂ ।। ਤਿਸ ਪੀਛੈ ਤੁਝ ਕਉ ਉਧਾਰੋਂਗਾ ।। ਤਬ ਪ੍ਰੇਤ ਬੋਲਾ ।। ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਂ ।। ਹਲ ਜੋਵਣੇ ਵਾਲਾ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਇਸ ਗਾਉਂ ਕੇ ਬਾਹਰ ਖੇਤੀ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਤਹਾਂ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਦੁਰਬਲ ਆਇਆ ।। ਸੋ ਉਸ ਖੇਤੀ ਮੈਂ ਗਿਰ ਪੜਾ ।। ਸੋ ਉਸ ਕੇ ਅੰਗੋਂ ਮੈਂ ਦੁੰਬੜੀਆ ਬਹੁਤ ਥੀ ।। ਸੋ ਏਕ ਹੁਲੁ ਆਈ ।। ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਮਾਸ ਤੋੜਿ ਤੋੜਿ ਖਾਵੈ

।। ਸੋ ਮੈਂ ਦੇਖੋਂ ਬੈਠਾ ।। ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੋਂ ਦਇਆ ਨ ਆਵੈ ।। ਜੋ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਕੋ ਛਡਾਵੋਂ ।। ਏਤਨੇ ਮੈਂ ਔਰ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਇਆ ।। ਜੋ ਦੇਖੋ ਤੋ ਏਕ ਦੁਰਬਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰੋਗੀ ਹੈ ।। ਤਿਸ ਕਾ ਮਾਸ ਹਿਲ ਤੋੜ ਤੋੜ ਖਾਤੀ ਹੈ ।। ਤਬ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਨੇ ਮੁਝ ਕਉ ਕਹਾ ।। ਅਤੇ ਹਲ ਜੋਵਣੇ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੰਞੂ ਪਹਿਰੀ ਬੈਠਾ ਹੈਂ ।। ਕਰਮ ਤੋ ਤੇਰੇ ਚੰਡਾਲੋਂ ਕੇ ਹੈਂ ।। ਅਰੇ ਨਿਰਦਇਆ ਤੇਰੀ ਖੇਤੀ ਕੇ ਪਾਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਮਾਸ ਹਿਲ ਤੋੜ ਤੋੜ ਖਾਤੀ ਹੈ ।। ਅਰ ਤੂੰ ਆਂਖੋਂ ਸਾਥ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ।। ਛੁਡਾਵਤਾ ਨਾਹੀਂ ।। ਤਾਂਤੇ ਤੂੰਤਾਂ ਕੋਈ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਹੈਂ ।। ਪਰਿ ਏਹ ਤੀਨ ਕਰਮੋ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨਰਕ ਕਉ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ।। ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਏਹ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕਉ ਚੋਰ ਲੂਟਤਾ ਮਾਰਤਾ ਹੋਵੈ ਅਰ ਸਾਥੀ ਹੋਇ ਕਰਿ ਨਸਿ ਜਾਵੈ ।। ਅਰ ਕਿਸੀ ਕਉ ਸ਼ੇਰ ਮਾਰਤਾ ਹੋਵੈ ਅਰ ਸਾਥੀ ਹੋਇਕੈ ਨਸਿ ਜਾਵੈ ।। ਅਰ ਤੀਸਰਾ ਕਿਸੀ ਕਉ ਭੂਤ ਲਾਗਾ ਹੋਵੈ ਅਰ ਏਹ ਛੁਡਾਇ ਜਾਨਤਾ ਹੋਵੈ ।। ਅਰੁ ਨਹੀਂ ਛੁਡਾਵਤਾ ।। ਏਹ ਤੀਨ ਪਾਪੀ ਨਰਕ ਕਉ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ।। ਅਰ ਜੋ ਸਭ ਹੀ ਜੀਵ ਪਰ ਦਇਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।। ਤਿਨ ਕਉ ਅਸਮੇਧ ਜਗ ਕਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਅਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੇਰਾ ਤੁਝ ਕਉ ਸਰਾਪ ਹੈ ਜਾਇ ਤੂੰ ਰਾਖਸ਼ ਹੋਵੇਂਗਾ ।। ਤਬ ਮੈਨੇ ਉਸਕੇ ਚਰਨ ਪਕਰੇ ।। ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ।। ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਰਾਪ ਕਰਿ ਮੈਂ ਰਾਖਸ਼ ਹੋਵੋਂਗਾ ।। ਪਰ ਮੇਰਾ ਉਧਾਰ ਕਿਸ ਕਰਿ ਹੋਵੈਗਾ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ।। ਕੋਈ ਗੀਤਾ ਕਾ ਯਾਰਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰੇ ਤੂੰ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੁਕਤ ਹੋਵੈ ।। ਜਬ ਸਾਰੀ ਪੂਰਬਲੀ ਕਥਾ ਕਹੀ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਾਜਾ ਕਉ ਪੂਛਾ ।। ਅਬ ਰਾਜਾ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੀ ਤੁਮ ਇਸ ਪ੍ਰੇਤ ਕਉ ਉਧਾਰੋ ।। ਅਰ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਕਉ ਜੀਵਾਵਹੁ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਯਾਰਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕੀਆ ।। ਅਰ ਜਲ ਪ੍ਰੇਤ ਕਉ ਛਿਰਕਿਆ ।। ਤਬ ਤਤਕਾਲ ਪ੍ਰੇਤ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟਾ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ।। ਅਰ ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਖਾਏ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥੁ ਹੂਏ ।। ਅਰ ਉਹ ਜਾਰਾ ਕਾ ਬੇਟਾ ਭੀ ਜੀਵਿਆ ।। ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਚਤੁਰਭੁਜ ਰੂਪ ਧਾਰਾ ।। ਸਭ ਜੀਵ ਆਨ ਖੜੇ ਭਏ ।। ਸੁਰਗ ਤੇ ਵਿਮਾਨ ਆਏ ।। ਤਬ ਪ੍ਰੇਤ ਬੋਲਿਆ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਉ ਮਿਲ ।। ਜਬ ਮਿਲਣੇ ਲਗਾ ।। ਤਬ ਪ੍ਰੇਤ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਰਾਜਾ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕੁਲ ਵਿਖੇ ਏਕ ਵੈਸ਼ਨਵ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ

ਉਸ ਕੇ ਕਈ ਕੁਲਾਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਬਡਾ ਬੈਸਨੋ ਹੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਬੋਲਿਆ ਪੁਤ੍ਰ ਆਉ ਮਿਲ ।। ਤਬ ਪੁਤ੍ਰ ਬੋਲਿਆ ਪਿਤਾ ਕਿਸ ਕਉ ਕਹਤਾ ਹੈਂ ।। ਮੈਂ ਤੋਂ ਕਈ ਬਾਰ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭਇਆ ਹੋਂ ।। ਕਈ ਬਾਰ ਤੇਰਾ ਪਿਤਾ ਭਇਆ ਹੋਂ ।। ਹੇ ਪਿਤਾ ਧੰਨੁ ਏਹੁ ਪ੍ਰੇਤ ਜਿਸਨੇ ਮੁਝ ਕਉ ਭਛਨ ਕੀਆ ਹੋ ਗੀਤਾ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਿਕੈ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭਇਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਪੁਤਰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਤੂੰ ਏਕ ਪੁਰਤ ਥਾ ।। ਮੇਰੀ ਅਬ ਕਉਨ ਗਤਿ ।। ਮੇਰੇ ਘਤਿ ਤੋ ਅਉਰ ਸੰਤਾਨ ਨਾਹੀਂ ।। ਤਬ ਪੁਤ੍ਰ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕੁਲ ਮੈਂ ਏਕ ਵੈਸ਼ਨੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਤੋ ਉਸਕੀ ਇਕਵੀਸ ਪੀੜੀ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਏਕ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰਿ ।। ਮੈਂ ਨਾਰਾਇਨ ਪਰਾਇਣ ਭਇਆ ਹੌਂ ।। ਜਬ ਸਿਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੌਂਗਾ ।। ਤਬ ਤੇਰੇ ਇਕਵੀਸ ਕੁਲ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰੋਂਗਾ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਅਬ ਸਿਧਾਰੋ ।। ਤਬ ਵਿਮਾਨ ਉਪਰ ਬੈਠਕੇ ਵੈਕੁੰਠ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਇਸ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਸਿਉਂ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਰਾਜ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਉਧਾਰ ਹੋਵੈਗਾ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਰਾਜਾ ਅਬ ਤੇਰਾ ਕੋ ਕੋਈ ਪੁਤਰ ਨਾਹੀਂ ।। ਕੋਈ ਕੰਨਿਆਂ ਨਾਹੀਂ ।। ਰਾਜਾ ਅਬ ਤੂੰ ਯਾਰਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਪੜ ਅਰ ਜਲ ਤੁਲਸੀ ਮੋ ਡਾਲ ।। ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਬੀ ਜਨਮ ਜਨਮ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਵੈਂਗਾ ।। ਇਤਨਾ ਕਹਿਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਅਪਣੇ ਘਰਿ ਆਇਆ ਅਰ ਮਹੰਤ ਅਰ ਸਭ ਅਥਿਤ ਦਿਸਾਂਤਰ ਕਉ ਚਲੇ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਯਾਰਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਪਾਠ ਕੀਆ ਕਰੇ ।। ਅਰ ਤੁਲਸੀ ਵਿਖੇ ਜਲ ਸਿੰਚਾ ਕਰੇ ।। ਤਬ ਨਾਰਾਇਣੁ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਯਾਰਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਾਂ ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਣਿਆ ।।੧੧।। ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਇਕਾਦਸਵੌਂ ਧਿਆਇ ।।੧੧।। ਆਗੈ ਬਾਰਵਾਂ ਚਲਿਆ ।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਤਏ ਬਚਨ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਿ ਅਰਜਨ ਬੋਲੇ ਏਹਿ ।। ਹੇ ਮਾਧਵ ਹੇ ਰਿਖੀਕੇਸ ਹੇ ਬਾਸਦੇਵ ਸਰਬੇਹਿ ।।੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਹੁ ਜੋ ਤੁਮਰਾ ਰੂਪ ਮੇਂ ਸਰਗੁਣ ਦੇਖਿਓ ਮੀਤ ।। ਉਪਾਸ਼ਕ ਇਕ ਇਸ ਰੂਪ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਖੈ ਨੀਤ ।।੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਜੋ ਦੂਸਰਾ ਸੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਆਹਿ ।। ਮਹਿਮਾ ਬਿਖੈ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ

ਬਚਨੀ ਕਹੀਐ ਤਾਹਿ ।।੩।। ਦੋਊ ਉਪਾਸ਼ਕ ਕੇ ਬਿਖੈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਉਪਾਸ਼ਕ ਕਉਨ ।। ਮੁਝ ਕਉ ਏਹੁ ਸਮਝਾਈਏ ਹੇ ਈਸ਼ਰ ਤ੍ਰੈਭਉਨ ।।੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨਤ ਹੀ ਭਾਖੈ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ।। ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਦੈਨ ਕੋ ਧਾਰਿਓ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ।।੫।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਸ ਮੇਰੇ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਕੋ ਭਗਤ ਰਾਖੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ।। ਮਨ ਤਿਸਕਾ ਤਿਸ ਰੂਪ ਮੈਂ ਨਿਤ ਜੁਗਤ ਹੀ ਆਹਿ ।।੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਰਮ ਸਰਧਾ ਅਰ ਪ੍ਰੀਤ ਸੋ ਨਿਤ ਉਪਾਸੈ ਮੋਹਿ ।। ਉਪਾਸਕ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਕਾ ਉਤਮ ਸਭ ਤੇ ਹੋਇ ।।੭।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਏਹ ਭਗਤ ਕੋ ਸਰਗੁਣ ਧਾਰਿਓ ਰੂਪ ।। ਜੋ ਜਾਨੈ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ ਉਪਾਸ਼ਕ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ।।੮।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਨਿਰਗੁਣ ਦੂਸਰ ਰੂਪ ਮੁਝ ਅਬਨਾਸੀ ਆਖੰਡ ।। ਮਹਿਮਾ ਜਿਸਕੀ ਬਚਨ ਮੈਂ ਆਵੈ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਚੰਡ ।।੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਬਗਤ ਐਸਾ ਰੂਪ ਜੋ ਪੇਖਿਓ ਕਿਨਹੂ ਨਾਹਿ ।। ਭਗਤ ਜਾਨੈ ਏਹ ਮਨ ਬਿਖੈ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਆਹਿ ।।੧੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਚਿਤਵਨ ਪਰੈ ਵਹੁ ਰੂਪ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਦੁਈਤ ।। ਨਿਰਮਲ ਅਟਲ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜਿਹ ਨਿਰਗੁਣ ਜਾਨੋ ਮੀਤ ।।੧੧। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਪਾਸ਼ਕ ਜੋ ਇਸ ਰੂਫ ਕੇ ਸੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਹੁ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਸੰਜਮ ਰਾਖਤੇ ਜਗ ਮੈਂ ਸਮ ਵਰਤੇਹੁ ।।੧੨।। ਚੌਪਈ ।। ਉਪਾਸ਼ਕ ਜੋ ਨਿਰਗੁਣ ਕੇ ਆਹੀ ।। ਕਲਿਆਨ ਸਭੀ ਲੋਕੋ ਕੀ ਚਾਹੀ ।। ਸਭ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੈ ਵਹੁ ਨੀਤ ।। ਸਭ ਕੋ ਸੁਖੀ ਜਾਨੈ ਵਹੁ ਨੀਤ ।।੧੩।। ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਸਮ ਜਿਕੋ ਹੋਇ ।। ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਤਿਸ ਸੋਇ ।। ਐਸੇ ਭਗਤ ਮੁਝ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਸਮਤਾ ਸੋ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵੈ ।।੧੪।। ਅਤ ਕਠਨ ਹੈ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ।। ਪਰੈ ਬਚਨ ਤੇ ਬਸੈ ਸਰੂਪ ।। ਜਿਹਬਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸਕੈ ਨ ਗਾਇ ।। ਮਨ ਕਰਿ ਵਹੁ ਚਿਤਵਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਇ ।।੧੫।। ਬੁਧ ਕਰਿ ਤਿਸ ਦੇਖੈ ਕੋ ਨਾਹਿ ।। ਐਸਾ ਰੂਪ ਕਠਨ ਸੋ ਆਹਿ ।। ਜੀਵਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸਮਤਾ ਭਾਈ ।। ਸੋ ਭੀ ਕਠਨ ਬਾਤ ਮੈਂ ਪਾਈ ।।੧੬।। ਦਇਆ ਸਭੂ ਲੋਕੋ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਏ ਭੀ ਬਹੁਤ ਕਠਨ ਹੀ ਆਹਿ ।। ਨਿਰਗੁਣ ਉਪਾਸ਼ਕ ਜੋ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਤਿਨਕੋ ਸਭੀ ਕਠਨ ਹੈ ਰੀਤ ।।੧੭।।ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਅਬ ਸੁਖ ਨਮਿਤ ।। ਸੁਰਗੁਣ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਮੈਂ ਸਤ ।। ਜੋ ਇਸ ਸੁਰਗੁਣ ਸਰਨੀ ਆਵੈ ।। ਸੋਈ ਭਗਤ ਮੁਝ ਪਦਵੀ ਪਾਵੈ ।।੧੮।। ਅਪਨੈ

ਕਰਮ ਸਭ ਮੁਝ ਮੈਂ ਅਰਪੈ ।। ਜੋ ਕਛੁ ਕਰੈ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ਸਮਰਪੈ ।। ਕਹੈ ਕਰੈ ਹੈ ਸਭ ਭਗਵਾਨ ।। ਜੋ ਵਰਤੈ ਤਿਸ ਅਗਿਆ ਜਾਨ ।।੧੯।। ਐਸੇ ਜੋਗ ਕਰਿ ਮੁਝ ਸੋ ਜੁੜੈ ।। ਆਠ ਪਹਰ ਮੁਝ ਸਿਮਰਨ ਕਰੈ ।। ਮੇਰੇ ਉਪਾਸ਼ਕ ਜੋ ਹੈਂ ਮੀਤ ।। ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਾਹੀਂ ਤਿਹ ਰੀਤ ।।੨੦।। ਸੰਸਾਰ ਭਰਮ ਤੇ ਤਿਸਕੌ ਤਾਰੌ ।। ਤਾਤਕਾਲ ਮੈਂ ਤਿਸੈ ਉਧਾਰੋ ।। ਜਿਨ ਮਨ ਕਾ ਚੇਤਾ ਮੁਝ ਮੈਂ ਰਾਖਿਆ ।। ਭਗਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਸ ਨਰ ਨੇ ਚਾਖਿਆ ।।੨੧।। ਇਸ ਉਪ੍ਰਾਂਤ ਕਛੁ ਕਰਨਾ ਨਾਹੀਂ ।। ਸਭ ਕਛੁ ਜਾਨੈ ਨਰਿ ਆਗਿਆ ਮਾਹੀ ।। ਏਹੀ ਬਾਤ ਸਤ ਵਹੁ ਜਾਨੈ ।। ਸੰਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਭ ਇਛ ਪਹਿਚਾਨੈ ।।੨੨।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਮਨ ਮੁਝ ਮੈਂ ਰਾਖ ।। ਸਭ ਕਛੁ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆ ਲਾਖ ।। ਬੁਧ ਚੇਤਾ ਜਬ ਨਿਸਚਲ ਹੋਇ ।। ਪਰਮ ਕਲਿਆਨ ਪਾਵੈਗਾ ਸੋਇ ।।੨੩।। ਅਰੁ ਜੋ ਮਨ ਤੁਝ ਲਾਗੈ ਨਾਹੀਂ ।। ਆਠ ਪਹਰ ਚਿਤਵਨ ਕੇ ਮਾਹੀ ।। ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਬੁਧ ਸੋ ।। ਮਨ ਕੋ ਪਕੜੋ ਬੁਧ ਕੇ ਜੁਧ ਸੋ ।।੨੪।। ਬੁਧ ਸੋ ਪਕੜ ਗੋਬਿੰਦ ਮੈਂ ਰਾਖੋ ।। ਇਹੀ ਅਭਿਆਸ ਉਤਮ ਮੈਂ ਆਖੋ ।। ਅਰੁ ਅਭਿਆਸ ਜੋ ਕੀਆ ਨ ਜਾਇ ।। ਮਨ ਚਲਤੇ ਕੋ ਸਾਂਤ ਨ ਆਇ ।।੨੫।। ਤਬ ਮੇਰੇ ਨਮਿਤ ਕਰਮ ਨਿਤ ਕਰੋ ।। ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਮਨ ਮੋਂ ਧਰੋ ।। ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਸੋਨੇ ਪਰਜੰਤ ।। ਪੂਜਾ ਮਾਹਿ ਰਹੋ ਵਰਤੰਤ ।।੨੬।। ਏਹੀ ਪੂਜਾ ਜੋ ਮੁਝ ਕੋ ਜਾਨੋ ।। ਸਭੀ ਬਾਸਦੇਵ ਚਿਦ ਮਾਨੋ ।। ਇਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਝ ਲਾਗੈ ਜਬ ਮਨ ।। ਮੇਰੇ ਮਾਰਗ ਕਾ ਪਾਵੈ ਤੂੰ ਧਨ ।।੨੭।। ਮੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਜੋਇ ।। ਤਿਕਸੋ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ।। ਜੋ ਤੂੰ ਏਹੁ ਨਾਹੀਂ ਕਰਿ ਸਾਕੈ ।। ਇਸ ਪੂਜਾ ਮੈਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਰਾਖੈ ।।੨੮।। ਅਉਰ ਸੁਨੋ ਹੋ ਅਰਜਨ ਯਾਰ ।। ਦੋ ਕਰ ਜੋਰ ਕਰੋ ਨਮਸਕਾਰ ।। ਮੁਖ ਤੇ ਕਹੋ ਹੇ ਕੇਸਵ ਸੁਆਮੀ ।। ਸਰਬ ਘਟਾ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ।।੨੯।। ਤੁਮਰੀ ਸਰਨਿ ਰਾਖੋ ਤੁਮ ਆਪ ।। ਹੋ ਤੁਮ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹੇ ਬਿਆਪ ।। ਏਹੁ ਕਹਿ ਕਰਿ ਮੁਝ ਪਾਂਈ ਪੜੋ ।। ਬਾਛਾ ਕੋਈ ਨ ਮਨ ਮੋਂ ਧਰੋ ।। ਕਰਮੋ ਕਾ ਫਲ ਤਿਆਗੋ ਮੀਤ ।। ਬਿਖਿਆ ਤੇ ਮਨ ਰਾਖੋ ਜੀਤ ।।੩੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਨ ਭਗਵਾਨ ਮੈਂ ਰਾਖਣਾ ਇਸਕਾ ਨਾਮ ਅਭਿਆਸ ।। ਅਭਿਆਸ ਜੋਗ ਜੋ ਨਰ ਕਰੈ ਪਾਵੈ ਮੁਝ ਮੈਂ ਬਾਸ ।।੩੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਰਮ ਕਲਿਆਣ ਅਭਿਆਸ ਜੋਗ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਿਤ ਦੇਇ ।। ਭਗਤ ਮੇਰੇ ਅਭਿਆਸ ਤੇ ਸਾਂਤ ਸੁਖ

ਸਭ ਲੇਇ ।।੩੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੁਝ ਜਾਜਜ ਕਾ ਗਿਆਨ ਗੀਤਾ ਭਾਗਵਤ ਮਾਹਿ ਜੋ ।। ਸਹਜੇ ਪਰਾਪਤ ਹੋਤ ਹੈ ਭਗਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੋ ।।੩੩।। ਸੋਰਠਾ ।। ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ ਭਗਤ ਪਾਵੈ ਆਨੰਦ ਸੁਖ ।। ਉਪਜੈ ਤਿਨਕੋ ਗਿਆਨ ਮੁਝ ਲੀਲਾ ਮੈਂ ਨਿਤ ਰਹੈ ।।੩੪।। ਸੋਰਠਾ ।। ਰਮਤ ਜੋ ਲੀਲਾ ਮਾਹਿ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਨ ਹੈ ।। ਮੇਰੀ ਪਦਵੀ ਪਾਹਿ ਲੀਨ ਰਹੈ ਮੁਝ ਧਿਆਨ ਸੌ ।।੩੫।। ਸੋਰਠਾ ।। ਬਹੁ ਜਨਮੋ ਕੇ ਕਰਮ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਜੋ ਤਿਨ ਕੀਏ ।। ਤਿਸ ਧਿਆਨ ਕੇ ਧਰਮ ਸਭੀ ਕਰਮ ਤਿਨ ਤਿਆਗ ਜਾਹਿ ।।੩੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਰਮ ਆਗੈ ਤਿਸਤੇ ਰਹੈ ਪਾਵੈ ਪਦਵੀ ਸਾਂਤ ।। ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਜੋ ਭਗਤ ਹੈ ਲਛਨ ਤਿਸ ਇਹ ਭਾਂਤ ।।੩੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬੁਰਾ ਨ ਚਿਤਵੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸਭ ਸੋ ਮਿਤ੍ਰ ਆਹਿ ।।੩੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦਇਆਲ ਰਹੈ ਵਹੁ ਸਭ ਪਰ ਮਮ ਹੰਕਾਰ ਤੇ ਰਹਤ ।। ਸੁਖ ਦੁਖ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨ ਹੋਇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹੈ ਮੁਝ ਸਹਤ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਨਿਰੰਤਰਿ ਮੁਝ ਸੋ ਜੁੜ ਰਹੈ ਮਨ ਰਾਖੈ ਵਹੁ ਜੀਤ ।। ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚਾ ਜਿਸ ਮੁਝ ਬਿਖੈ ਵਿਖੈ ਨ ਰਾਖੈ ਚੀਤ ।।੪੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਜੋ ਕੋ ਭਗਤ ਹੈ ਮੁਝ ਕੋ ਪਿਆਰਾ ਹੋਇ ।। ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹਤ ਵਹੁ ਭਉ ਨਹੀਂ ਰਾਖੈ ਕੋਇ ।।੪੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਭਉ ਨ ਦਿਖਾਵੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸਭ ਸੋ ਰਾਖੈ ਹਿਤ ।। ਐਸਾ ਭਗਤ ਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਮਿਤ ।।੪੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਾਛੈ ਨਹੀਂ ਵਸਤ ਕਛੁ ਨਿਤ ਰਾਖੈ ਮੁਝ ਧਿਆਨ ।। ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਾਖੈ ਦੇਹਿ ਜਲ ਸਿਉਂ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨ ।।੪੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੇਹਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਇਸਨਾਨ ਸੋ ਮਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮੁਝ ਗਿਆਨ ।। ਨਿਤ ਰਾਖੈ ਵਹੁ ਅਮਲ ਭਗਤ ਉਤਮ ਨਰ ਪਰਧਾਨ ।।੪੪।। ਮੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਐਸਾ ਭਗਤ ਮੇਰਾ ਜੋਇ ।। ਐਸੀ ਰਹਤ ਜਾ ਮੈ ਹੋਇ ।। ਸੁਖ ਰੂਪ ਵਹੁ ਨਿਤ ਰਹੈ ।। ਚੇਤਨ ਆਪ ਮਾਹੀ ਲਹੈ ।। ਸੰਸਾਰ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸ ।। ਤਿਸ ਸਦਾ ਮੁਝ ਮੈਂ ਬਾਸ ।। ਸਭ ਅਰਥ ਤਿਆਗੈ ਮੀਤ ।। ਐਸੇ ਭਗਤ ਸੋ ਮੁਝ ਪ੍ਰੀਤ ।। ਕਛੁ ਹਰਖ ਸੋਕ ਨ ਕਰੈ ।। ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸਮ ਚਿਤ ਧਰੈ ।। ਚਿੰਤਾ ਕਰੈ ਨਾਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਕਾਂਖਾ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ।। ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਦੋਊ ਤਿਆਗ ।। ਵਹੁ ਰਹਿਆ ਮੁਝ ਸੋ ਲਾਗ ।। ਮੁਝ ਸਾਥ ਮਿਲਿਆ ਰਹੈ ।। ਮੁਝ ਵਹੁ ਭਗਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਹੈ ।। ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਏਕ ਸਮਾਨ ।। ਏਹ ਬਿਧ ਭਗਤ ਕੋ ਪਹੁਚਾਨ ।। ਨਿਰਾਦਰ ਆਦਰ ਤਿਨ ਸਮ ਹੋਇ ।। ਤਿਸ

ਕੋ ਉਸਨ ਸੀਤ ਨ ਕੋਇ ।। ਦੁਖ ਸੁਖ ਦੇਹਿ ਕਾ ਸਮ ਲਹੈ ।। ਦੁਤੀਏ ਭਾਵ ਮੈਂ ਨਾ ਰਹੈ ।। ਉਸਤਤ ਨਿੰਦਾ ਏਕ ਸਮਾਨ ।। ਮੋਨੀ ਹੋਇ ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਨ ।। ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਜਾਨੈ ਮੀਤ ।। ਏਕ ਅਬਾਚ ਰਾਖੈ ਚੀਤ ।। ਇਹੁ ਮੋਨ ਉਤਮ ਹੋਇ ।। ਜਾਨੈ ਏਕ ਹਰਿ ਸਭ ਕੋਇ ।। ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਿਤ ਵਹੁ ਰਹੈ ।। ਧੀਰਜ ਖਿਮਾ ਕੋ ਵਹੁ ਗਹੈ ।। ਬਸਨੇ ਠਓੜ ਨਾ ਕੋ ਕਰੈ ।। ਘਰ ਕਾ ਆਰੰਭ ਨਾਮ ਨ ਧਰੈ ।। ਜੋ ਠਓਰ ਬਨੀ ਹਈ ਹੋਇ ।। ਤਹਾ ਵਹੁ ਜਾਇ ਬਸਤਾ ਸੋਇ ।। ਤਹਾ ਵਹੁ ਬੈਠ ਮੁਝ ਸੌ ਜੁੜੈ ।। ਵਹੁ ਨਿਤ ਭਜਨ ਮੇਰਾ ਕਰੈ ।। ਮਨ ਰਾਖੈ ਦ੍ਰਿੜ ਮੁਝ ਮਾਹਿ ।। ਰਹੇ ਲੀਨ ਮੁਝ ਸੋ ਆਹਿ ।। ਪਿਆਰਾ ਭਗਤ ਮੇਰਾ ਸੋਇ ।। ਏਤੇ ਲਛਨ ਜਿਸ ਮੋਂ ਹੋਇ ।। ਜੈਸੇ ਲਛਨ ਤੁਝ ਕੋ ਕਰੇ ।। ਜੇ ਕੋ ਨਿਤ ਇਨ ਮੋਂ ਰਹੈ ।। ਸੋ ਇਹ ਲਛਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਹਿ ।। ਵਰਤੈ ਜੇ ਕੋ ਇਨਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਰੋਗ ਦੂਖ ਨ ਹੋਇ ।। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚਾਖਿਆ ਤਿਨ ਸੋਇ ।। ਐਸਾ ਧਰਮ ਉਤਮ ਅਹੈ ।। ਸੋ ਪਾਛੈ ਸਭੀ ਤੁਝ ਕੋ ਕਹੈ ।। ਐਸਾ ਧਰਮ ਸੇਵੈ ਕੋਇ ।। ਸਭ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਤੁਝ ਕੋ ਹੋਇ ।। ਨਾਮ ਭਗਤ ਤਿਸ ਨਰ ਹੋਇ ।। ਜੋ ਇਹੁ ਧਰਮ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ।।੪੫।। ਟੀਕਾ ਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਦੁਆਦਸਮੋਂ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਹਾ ।। ਲਛਨ ਸੰਤ ਕਾ ਤਿਨ ਮੈਂ ਲਹਾ ।। ਖਾਲਸਾ ਸੋ ਜੋ ਇਸ ਮੋਂ ਵਰਤੈ ।। ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹੈ ਧਰਮ ਨਿਤ ਕਰਤੇ ।।੪੬।। ਸੋ ਖਾਲਸਾ ਅਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਕਹਾਵੈ ।। ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਵਹੁ ਸਭ ਕੋ ਜਾਨੈ ।। ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਹਰਿ ਰੂਪ ਪਛਾਨੈ ।।੪੭।।੧੨।। ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪ ਲਖਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਬਾਦੇ ਭਗਤ ਜੋਗ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਨਾਮ ਦੁਆਦਸਮੋਂ ਧਿਆਇ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਅਬ ਤੁਝ ਕਉ ਬਾਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ਸੁ ਸੁਣ ।। ਦਖਨ ਦੇਸ ਮੋਂ ਏਕ ਰਾਜਾ ਥਾ ।। ਨਾਉਂ ਉਸਕਾ ਸੁਖਾ ਨੰਦ ਥਾ ।। ਤਿਸ ਨਗਰ ਮੋਂ ਏਕ ਵਿਖਇ ਲੰਪਟ ਰਹਤਾ ਥਾ ।। ਉਸਕੀ ਏਕ ਗਨਕਾ ਸਿਉਂ ਪ੍ਰੀਥ ਥੀ ।। ਐਸੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਗੁਜ਼ਰੇ ।। ਤਬ ਉਸ ਨਗਰ ਮੇਂ ਏਕ ਦੇਵੀ ਜੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਥਾ ।। ਤਹਾਂ ਦੋਨੋਂ ਵਿਖਇ ਗਨਕਾ ਅਰ ਪੁਰਖ ਜਾਇ ਰਹੈਂ ।। ਮਾਸ ਖਾਵੈਂ ਮਧ ਪੀਵੈਂ ।। ਵਿਖੇ ਭੋਗ ਕਰੇਂ ।। ਜੇ ਕੋਈ ਪੂਛੇ ਤੁਮ ਕਿਆ ਕਰਤੇ ਹੋ ।। ਤਬ ਕੜ ਬੋਲਕੇ

ਕਹੈਂ ਹਮ ਦੇਵੀ ਜੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ।। ਐਸੇ ਕੂੜ ਬੋਲੈਂ ।। ਸੋ ਊਹਾਂ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇਵੀ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਬਹੁਤ ਉਸਤਤੀ ਪੜੀ ।। ਤਬ ਭਵਾਨੀ ਜੀ ਪਰਸੰਨ ਭਈ ।। ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੂੰ ਕੁਛ ਮਾਂਗ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ।। ਮੁਝ ਕਉ ਧਨ ਅਰ ਸੰਤਾਨ ਦੇਵੋ ।। ਤਬ ਦੇਵੀ ਬੋਲੀ ਦੇਵੋਂਗੀ ।। ਤੂੰ ਪਹਿਲੇ ਮੇਰਾ ਏਕ ਕਾਮ ਕਰ ।। ਇਹ ਦੋਨੋ ਪਾਪੀ ਵਿਖਈ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਉਧਰੇਂ ਸੋ ਉਪਾਇ ਕਰ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪਣੇ ਗੁਰ ਪਾਸ ਗਇਆ ।। ਗੁਰ ਸਿਉਂ ਪੂਛਾ ਭਵਾਨੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਈ ਹੈ ।। ਮੁਝ ਕਉ ਧਨ ਸੰਤਾਨ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਕਰ ਵਰੁ ਦਿਆ ਹੈ ਅਰ ਮੁਝ ਕਉ ਕਹਾ ਹੈ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਪਾਪੀਓ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰੁ ।। ਕਛੁ ਐਸਾ ਉਪਾਇ ਕਰੋ ।। ਜਿਸ ਸਿਉਂ ਏਹ ਪਾਪੀ ਉਧਰੇਂ ।। ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਧਨ ਸੰਤਾਨ ਦੇਵੋਂਗੀ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਪੂਛਤਾ ਹੌਂ ।। ਕਛੁ ਐਸਾ ਉਪਾਇ ਕਹੋ ।। ਜੋ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੈ ।। ਤਬ ਗੁਰ ਬੋਲਿਆ ਮੈਂ ਤੋ ਐਸਾ ਉਪਾਇ ਜਾਨਤਾ ਨਾਹੀਂ ।। ਤੂੰ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਕਉ ਪੂਛ ।। ਤਬ ਇਸਨੇ ਤਪਸਿਆ ਕਰੀ ।। ਬ੍ਰਤ ਕੀਏ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ।। ਤਬ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਹੂਈ ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੂੰ ਕਉਣ ਕਾਮਨਾ ਵਾਸਤੇ ਤਪਸਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ।। ਭਵਾਨੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਕੇ ਵਰੁ ਦੀਆ ਹੈ ।। ਅਰ ਮੁਝ ਕਉ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਪਾਪੀਉਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰੁ ।। ਸੋ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਨਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੈ ।। ਸੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕਹੋ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਤੂੰ ਗੀਤਾ ਕਾ ਬਾਰਵਾਂ ਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰਿ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਪਾਪੀਓਂ ਕਉ ਸੁਣਾਇ ।। ਤਬ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੈਗਾ ।। ਤਬ ਏ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇਵੀ ਜੇ ਕੇ ਪਾਸ ਮੰਦਰ ਮੋਂ ਆਇਆ ।। ਉਸਤਤ ਪੜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੇ ਦੇਵੀ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਨੇ ਮੁਝ ਕਉ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ।। ਜੋ ਤੂੰ ਗੌਤਾ ਕਾ ਬਾਰਵਾਂ ਧਿਆਇ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਕਉ ਸੁਣਾਇ ।। ਤਬ ਉਹ ਮੁਕਤ ਹੋਵੈਂਗੇ ।। ਤਬ ਦੇਵੀ ਬੋਲੀ ਜੋ ਗੀਤਾ ਕਾ ਏਕ ਧਿਆਇ ਸੁਣਕੇ ਐਸੇ ਪਾਪੀ ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਉਧਰੇਂਗੇ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ । ਹੇ ਦੇਵੀ ਜੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ।।ਤਬ ਦੇਵ ਜੀ ਵੋਲੀ ।। ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਭਲੀ ਬਾਤ ਹੈ ਉਨ ਕਉ ਸੁਣਾਇ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ

ਦੋਨੋਂ ਕਉ ਬੁਲਾਇ ਲੀਆ।। ਅਰ ਬਾਰਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸੁਣਾਇਆ ।। ਤਬ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਅਧਮ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੇ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਵਿਮਾਨ ਆਏ ਤਿਸ ਊਪਰ ਬੈਠ ਕਰਿ ਵੈਕੁੰਠ ਕਉ ਗਏ ।। ਤਬ ਦੇਵੀ ਜੀ ਬੋਲੀ ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੀਤਾ ਕੇ ਬਾਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਐਸਾ ਫਲ ਹੈ ।। ਜੋ ਐਸੇ ਪਾਪੀ ਅਧਮ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੇਂ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਵਇਕੁੰਠ ਗਏ ।। ਤਿਸ ਤੇ ਹੇ ਬਰਾਹਮਣ ਆਜ ਤੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਵੈਸਨਵੀ ਦੇਵੀ ਭਇਆ ।। ਅਰੁ ਤੁਝ ਕਉ ਮੈਂਨੇ ਇਸ ਨਗਰ ਕਾ ਰਾਜ ਦੀਆ ।। ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਕਰਿ ਭਵਾਨੀ ਤੋ ਅੰਤਰਿ ਧਿਆਨ ਹੋ ਗਇ ।। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਪਣੇ ਘਰ ਕਉ ਆਇਆ ।। ਸੋ ਉਸ ਨਗਰ ਕੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਸੰਤਾਨ ਨ ਥੀ ਤਬ ਉਸ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ।। ਏਹ ਰਾਜ ਕਿਸੀ ਅਉਰ ਕਉ ਦੇਵਉਂ ।। ਅਰ ਮੈਂ ਤਪਸਿਆ ਕਰਉਂ ।। ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਉਸੀ ਰਾਹਿ ਆਇ ਨਿਕਸਾ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬੁਲਾਇ ਕਰਿ ਕਹਿਆ ਹੇ ਰਾਜ ਤੂੰ ਕਰੁ ਮੈਂ ਤਪਸਿਆ ਕਰਾਂਗਾ ।। ਤਬ ਉਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਉ ਰਾਜ ਦੀਆ ਆਪ ਰਾਜਾ ਬਨ ਮੈਂ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਬਾਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਾ ਸੋ ਤੈਨੇ ਸੁਣਾ ।।੧੨।। ਇਤ ਸਥੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਦੁਆਸਦਮੋ ਧਿਆਇ ।।੧੨।। ਆਗੈ ਤੇਰਵਾਂ ਧਿਆਇ ਚਲਿਆ ।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਛਪੈ ਛੰਦ ।। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੈ ਹੇ ਅਰਜਨ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸੋਂ ।। ਹੇ ਕੇਸ਼ਵ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਮੁਝ ਕਉ ਉਤਰ ਦੇਇ ।। ਪਰਕਿਰਤ ਪੁਰਖ ਕੋ ਅਰਥ ਖੇਤ੍ਰ ਖੇਤ੍ਰਗ ਸੁਨਾਵਹੁ ।। ਗਿਆਨ ਗੇਉ ਇਹੁ ਖਸਟ ਮੁਝੇ ਤੁਮ ਭਾਖ ਸੁਨਾਵਹੁ ।। ਸਭ ਕਾ ਅਰਥ ਮੁਖ ਭਾਖੋ ਮਾਧਵ ਦੇਵ ਸਤ ।। ਏਹੀ ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸ ਸੁਨਹੌ ਖਸਟ ਗਟ ।।੧।। ਖੇਤ੍ਰ ਖੇਤ੍ਰਗ ਅਰਥ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਤਰ ਦੇਵੈ ਰਿਖੀਕੇਸ਼ ਪਾਰਥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜੋ ਆਹਿ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਸਮਝ ਲੈ ਸਭ ਮੈਂ ਭਾਖੌਂ ਤਾਹਿ ।।੨।। ਚੌਪਈ ।। ਇਹੁ ਜੋ ਦੀਸੈ ਮਾਨਸ ਦੇਹਿ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਖੇਤ੍ਰ ਮਨ ਮੈਂ ਲੇਹਿ ।। ਜੋ ਕਛੁ ਬੋਵੈ ਖੇਤ੍ਰ ਮਾਹੀ ।। ਸੋ ਸਭ ਖੇਤ੍ਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਹੀ ।।੩।। ਤੈਸੇ ਕਰਮ ਜੋ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਕਰੈ ।। ਤਿਸਕਾ ਫਲ ਸਭ ਨਦਰੀ ਪੜੈ ।। ਇਸ ਕਾਰਣਿ ਦੇਹਿ ਖੇਤ੍ਰ ਕਹੀਏ ।। ਬਹੁਤ ਵਸਤ ਤੇ ਠਟ ਤਿਹ ਲਹੀਏ ।।੪।। ਸੋ ਠਟੁ ਏਕ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕਰਾ ।। ਠਟੁ ਕੋ ਜਾਨਨ ਮਨ ਮੋਂ ਧਰਾ ।।

ਜਾਨਨਹਾਰ ਖੇਤ੍ਰਗ ਕਹਾਵੈ ।। ਜੋ ਦੇਹਿ ਠਟੁ ਕੋ ਸਕਲ ਬਤਾ ਵੈ ।।੫।। ਸੋ ਸਭ ਜਾਨਨਹਾਰ ਮੈਂ ਪਾਰਥ ।। ਮੇਰੋ ਨਾਮ ਖੇਤ੍ਰ ਗਜ ਥਾਰਥ ।। ਸੋ ਖੇਤ੍ਰਗ ਤੁਮ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨੋ ।। ਅਵ ਖੇਤ੍ਰ ਸਮਗ੍ਰੀ ਸਗਲ ਬਖਾਨੋ ।। ਆਗੈ ਤਿਖੈ ਕਹੀ ਬਹੁ ਭਾਂਤ ।। ਸੂਤ ਭੀ ਕਹੁਓ ਸਭ ਦੇਹਿ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਵੇਤਾ ਜੋ ਬੇਦ ਕੋ ਜਾਨੈ ।। ਤਿਨ ਭੀ ਠਟੁਕੇ ਅਰਥ ਬਖਾਨੈ ।।੭।। ਤਿਨੋਂ ਬਿਖੈ ਜੌ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮੈਂ ਹੋ ।। ਸਮਗ੍ਰੀ ਦੇਹਿ ਅਵ ਤੁਝ ਸੌਂ ਕਹਿ ਹੌਂ ।। ਜੋ ਨਿਸਚੈ ਕਰਿ ਤੁਝਕੋ ਕਹੌ ।। ਸੋ ਵਸੇਖ ਸਰਬ ਤੇ ਲਹੋ ।।੮।। ਦਿਬ ਖੇਤ੍ਰ ਜੋ ਦੇਹਿ ਮਾਨੁਖ ।। ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੀਤ ਉਸਨ ਸੁਖ ਦੁਖ ।। ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਬ੍ਰਿਤੰਤ ਸਭ ਭਾਖੌਂ ।। ਪ੍ਰਥਮੇ ਪੰਚ ਤਤ ਕਉ ਆਖੌਂ ।।੯।। ਭੂਮ ਜਲ ਅਗਨ ਵਾਇ ਅਕਾਸ ।। ਤਿਨ ਤੇ ਦੇਹਿ ਖੇਤ੍ਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ।। ਭੂਮ ਅੰਸ ਮਾਸ ਕੋ ਜਾਨੋ ।। ਰੁਧ੍ਰ ਅੰਸ ਤੋਇ ਕਉ ਮਾਨੋ ।।੧੦।। ਅਗਨ ਅੰਸ ਉਦਰ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਪਵਨ ਅੰਸ ਸੁਆਸ ਧਰ ਚੀਤ ।। ਅਕਾਸ ਅੰਸ ਪੋਲਾਰ ਸਭ ਲਹੀਏ ।। ਦੇਹਿ ਪੰਚ ਭੂਤ ਕੋ ਕਹੀਏ ।।੧੧।। ਅਉਰ ਵਸਤ ਪਾਛੈ ਜਬ ਮਿਲੈ ।। ਤਾਤੇ ਦੇਹਿ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਚਲੇ ।। ਮਨ ਬੁਧਿ ਚਿਤ ਅਹੰਕਾਰ ਏ ਚਾਰ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਦਸ ਅਬ ਕਹੋ ਪੁਕਾਰ ।।੧੨।। ਪੰਚ ਇੰਦ੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੀ ਪਾਂਚ ਫੁਨ ਮਾਨੋ ।। ਨੇਤ੍ਰ ਸੋਤ੍ਰ ਅਰ ਜਿਹਬਾ ਨਾਸ ।। ਪੰਚਮ ਤੁਚਾ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਰਾਸ ।।੧੩।। ਤੁਚਾ ਹਾਥ ਪਾਉ ਗੁਦਾ ਪਾਵ ।। ਪੌ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਬ ਲਾਵ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਅਹਾਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਨੇਤ੍ਰ ਅਹਾਰ ਦੇਖਣ ਕੋ ਮਾਨੋ ।।੧੪।। ਜਿਹਬਾ ਅਹਾਰ ਸੁਆਦ ਧਰ ਚੀਤ ।। ਗੰਧ ਅਹਾਰ ਨਾਸ ਕਾ ਮੀਤ ।। ਸਬਦ ਅਹਾਰ ਸੋਤ੍ਰ ਕੋ ਭਾਈ ।।ਤੁਚਾ ਅਹਾਰ ਸਪਰਸ਼ ਬਤਾਈ ।।੧੫।। ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੋ ਠਟੁ ਦੇਹਿ ਮਾਹਿ ।। ਆਗੈ ਕਹੋ ਸੋ ਤਿਸ ਵਰਤਾਹਿ ।। ਭਲੀ ਵਸਤ ਮੈਂ ਇਛਾ ਰਹੈ ।। ਬੁਰੀ ਵਸਤ ਕੋ ਬਿਖਿਆ ਕਹੈ ।।੧੬।। ਕਬਹੂੰ ਸੁਖ ਕਬਹੂੰ ਹੈ ਦੁਖ ।। ਚਾਰੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤੈ ਮਾਨੁਖ ।। ਇਨ ਮੈਂ ਦੇਖੋ ਚੇਤਨ ਐਸਾ ।। ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਮੈਂ ਸਾਖੀ ਕੈਸਾ ।।੧੭।। ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਕਹੈ ਹਉ ਸੁਖੀ ।। ਦੁਖੀ ਹੋਇ ਭਾਖੈ ਹਉਂ ਦੁਖੀ ।। ਏਹ ਚਾਰੋਂ ਦੇਹਿ ਖੇਤ੍ਰ ਮਾਹਿ ।। ਸੋ ਚਾਰੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਵਰਤਾਹਿ ।।੧੮।। ਖੇਤ੍ਰ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਥੋੜੋ ਮੈਂ ਕਹਿਆ ।। ਦੇਹਿ ਠਟੁ ਸੰਪੂਰਨ ਭਇਆ ।। ਆਗੈ ਚੇਤਨ ਜਾਨ ਨ ਗਿਆਨ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਅਵ ਕਹੌਂ ਬਖਾਨ ।। ਏਤੇ ਲਛਨ ਜੇ ਕੋ ਕਰੈ ।। ਗਿਆਨ ਦੀਪ ਤਿਹ

ਘਟ ਮੈਂ ਜਰੈ ।।੧੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਾਨ ਭਾਵ ਕਉ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ਡਿੰਭ ਨ ਰਾਖੈ ਕੋਇ ।। ਮਨ ਬਚਨ ਅਰ ਕਰਮ ਸੌ ਸਭ ਕੌ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਇ ।।੨੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਸ ਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਜੀਵ ਕੋ ਦੁਖ ਨ ਦੇਵੈ ਸੋਇ ।। ਖਿਮਾਵੰਤ ਅਰ ਦਇਆਵਾਨ ਨਿਰਮਲ ਨਿਤ ਹੈ ਕੋਇ ।।੨੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਗੁਰਦੇਵ ਕੀ ਜੋ ਦੇਵੈ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ।। ਸੋ ਗੁਰ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਨ ।।੨੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਾਖੈ ਦੇਹਿ ਕੋ ਜਲ ਸੋ ਕਰਿ ਇਸ਼ਨਾਨ ।। ਮਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਨਿਤ ਕਰੈ ਸੁਨ ਸੁਨ ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ ।।੨੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਧੀਰਜ ਸੋ ਮਨ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੈ ਜਾਵਨ ਕਹੂ ਨ ਦੇਹਿ ।। ਨਿਤ ਅਨਿਤ ਜੋ ਸਾਂਖ ਹੈ ਤਿਹ ਬੀਚਾਰ ਕਰੇਇ ।।੨੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਅਰਥ ਜੋ ਭੋਗ ਹੈਂ ਤਿਹ ਕਾ ਕਰੈ ਤਿਆਗ ।। ਰਹਤ ਹੋਇਆ ਹੰਕਾਰ ਤੇ ਗਿਆਨ ਸਾਧਨ ਮੈਂ ਲਾਗੁ ।।੨੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਹ ਸਾਧਨ ਗਿਆਨ ਨਮਿਤ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰੈ ਹੈ ਕੋਇ ।। ਜਨਮ ਮਰਨ ਅਰ ਜੜਾ ਸੌ ਮੁਕਤਾ ਵਹੁ ਨਰ ਹੋਇ ।।੨੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸੇ ਜੋ ਸਾਧਨ ਕਰੈ ਰਾਗ ਸੋਖ ਹੋਇ ਨਾਸ ।। ਐਸੇ ਸਾਧਨ ਤੇ ਸਖੇ ਗਿਆਨ ਹੋਇ ਪਰਗਾਸ ।।੨੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਉਰ ਸਾਧਨ ਅਬ ਕਹਤ ਹੌ ਜੋ ਗ੍ਰਿਹ ਵਰਤੈ ਸੋਇ ।। ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਕੁਟੰਬ ਸਭ ਮਿਤ੍ਰ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ।।੨੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਦਾਸ ਰਹੈ ਨਿਤ ਜਗਤ ਸੋ ਜਾਨੈ ਐਸੀ ਰੀਤ ।। ਪਾਂਧੀ ਜਿਵੈਂ ਸਰਾਇ ਮੋ ਰੈਨ ਬਸੇਤਾ ਕੀਤ ।।੨੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸੇ ਗ੍ਰਿਹ ਕੋ ਜਾਤਨਾ ਇਹ ਬਿਧ ਵਰਤੈ ਸੋਇ ।। ਸਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਸਮ ਜਾਨਤਾ ਦੇਖੈ ਸਮ ਸਭ ਕੋਇ ।।੩੦।। ਸੰਗਲ ਛੰਦ ।। ਮੁਝ ਭਗਤ ਐਸਾ ਹੋਇ ।। ਅਖੰਡ ਭਗਤ ਧਰੈ ਸੋਇ ।। ਸੀਲ ਭਗਤ ਇਉਂ ਮੁਝ ਸਾਥ ।। ਗਾਵੈ ਨਿਤ ਮੇਰੀ ਗਾਥ ।। ਅਵ ਵਸੈ ਅਸੀ ਠਉਰ ।। ਮਾਨੁਖਜਹਾ ਨਾਹੀਂ ਹੋਰ ।। ਐਸੀ ਇਕਾਂਤ ਠਉੜੈ ਬਸੈ ।। ਮੇਰੇ ਭਜਨ ਮੋਂ ਵਹੁ ਰਸੈ ।। ਸੰਸਾਰੀ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸੰਗ ਨ ਕਰੈ ।। ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ ਤਿਨ ਮਨ ਧਰੈ ।। ਏਹ ਸਭ ਗਿਆਨ ਕੀ ਹੈ ਬਾਤ ।। ਜੇ ਕੋ ਧਾਰੈ ਮਨ ਮੋ ਤਾਤ ।। ਉਪਜੈ ਤਿਸੈ ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ ।। ਤਿਸ ਦਿਸਟਾਂਤ ਐਸਾ ਮਾਨ ।। ਜੈਸੇ ਦੀਪ ਧਰੈ ਜਲਾਇ ।। ਗ੍ਰਿਹ ਮੈਂ ਚਾਂਦਨਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ।। ਦੇਖੈ ਸਭੀ ਚਾਂਦਨ ਮਾਂਹਿ ।। ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਆਹਿ ।। ਗਿਆਨੋਂ ਦੇਖੈ ਹੈ ਮੁਝ ਸੋਇ ।। ਗਿਆਨ ਭਾਨ ਐਸੇ ਹੋਇ ।। ਲੰਨ ਪਾਵਤੇ ਇਹ ਗਿਆਨ ।। ਪਾਰਥ ਸਭੀ ਸਾਚੀ ਮਾਨ ।। ਜੇ ਕੋ

ਕਹੈ ਅਉਰ ਪਰਕਾਰ ।। ਸੋ ਸਭ ਝੂਠ ਤੂ ਬੀਚਾਰ ।। ਗੇਉ ਅਰਥ ਮੈਂ ਕਹੋ । ਗੇਉ ਨਾਮ ਅਪਨਾ ਲਹੋ ।।੩੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗੇਉ ਨਾਮ ਅਨਾਦ ਹੈ ਪਰੇ ਸਭ ਤੇ ਆਹਿ ।। ਪਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਏਕ ਕਹੌ ਗੇਉ ਨਾਮ ਮੁਝ ਤਾਹਿ ।।੩੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਰੇ ਦੇਹਿ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਜਾਨ ।। ਸਭ ਠਉੜੇ ਮੈਂ ਹਾਥ ਪਾਵੈ ਏਕੋ ਹਰਿ ਕੇ ਮਾਨ ।।੩੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਭ ਠੋੜੋਂ ਮੈਂ ਚਛ ਤਿਸ ਸੀਸ ਸਭੀ ਦਿਸਟਾਹਿ ।। ਮੁਖ ਸਕਲੇ ਜੋ ਦੇਖੀਐ ਸਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਆਹਿ ।।੩੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਨਾਸਾ ਕਾਨ ਸਭ ਠੌਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਧਾਰੇ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਅਦ੍ਵੈ ਹੈ ਇਹ ਰੀਤ ।।੩੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਰਕਾਸ਼ ਕਰੈ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੀ ਭਿੰਨ ਰਹੈ ਵਹੁ ਆਪ । ਨਿਰਮੋਹ ਰਹੈ ਨਿਤ ਸਭੀ ਸੇ ਸਭ ਮੈਂ ਰਹਿਆ ਵਿਆਪ ।।੩੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਨਿਰਗੁਨ ਹੈ ਵਹੁ ਆਤਮਾ ਗੁਣ ਭੋਗੈ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਇਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਕੇ ਵਿਖੇ ਬਾਹਰ ਭੀਤਰਿ ਹੋਇ ।।੩੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਾਹਰ ਭੀਤਰਿ ਰਮਿ ਰਹਿਆ ਏਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ।। ਸੂਖਮ ਤੇ ਸੂਖਮ ਵਹੀ ਆਪੇ ਥੂਲ ਸਰੂਪ ।।੩੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਾਨਨ ਤਿਸਕਾ ਕਠਨ ਹੈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋਇ ਕਿਆ ਜਾਨੀਐ ਵਹੁ ਕਹਾ ਹੈ ਆਪੇ ਕਹਿ ਹੈ ਸੋਇ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਭਹੂੰ ਵਿਖੇ ਵਿਆਪਿਆ ਅਰੁ ਸਭ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਨ ਹਾਰ ।। ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮ ਅਦ੍ਵੈਤ ਜੋ ਗੇਉ ਤਿਸੈ ਬੀਚਾਰ ।।੪੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਜਾਨੌ ਗੇਉ ਤੁਮ ਜਬ ਗ੍ਰਾਸੈ ਸਭ ਲੋਕ ।। ਅਪਨੇ ਮੋਂ ਸਭ ਮੇਲਤਾ ਗ੍ਰਾਸਨ ਨਾਮ ਤਿਹ ਜੋਗ ।।੪੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੈ ਸੰਸਾਰ ਵਹੁ ਪ੍ਰਣਵੋ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ।। ਈਸਰ ਹੋ ਜਬ ਵਿਆਪਤਾ ਵਿਸਨ ਨਾਮ ਤਿਹ ਰਾਮ ।।੪੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋਤੌਂ ਮੈਂ ਸਭ ਜੋਤਿ ਤਿਸ ਤਮ ਅਗਿਆਨ ਤੇ ਦੂਰਿ ।। ਤਮ ਅਹੰਕਾਰ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਭਰਪੂਰ ।।੪੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗੇਉ ਰੂਪ ਮੁਝ ਨਾਮ ਹੈ ਗਿਆਨੋਂ ਦੇਖ ਨ ਹੋਇ ।। ਤਿਸਕੋ ਦੇਖੈ ਕੋਇ ਨਾ ਗਿਆਨੋ ਪਾਏ ਸੋਇ ।।੪੪। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੇਖਨ ਦੁਤੀਆ ਭਾਵ ਹੈ ਦਿਸਟ ਅਦਿਸਟ ਵਹੁ ਆਪ ।। ਐਸਾ ਗੇਉ ਵਹੁ ਆਤਮਾ ਸਭ ਮੈਂ ਰਹਿਆ ਵਿਆਪ ।।੪੫।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਖੇਤ੍ਰ ਖੇਤ੍ਰਗ ਅਰ ਗੇਉ ਗਿਆਨ ਤੁਝ ਪੈ ਭਾਖਿਓ ਮੀਤ ।। ਜੇਕੋ ਮੇਰਾ ਭਗਤ ਹੈ ਸੋ ਸਮਝੇ ਇਹ ਰੀਤ ।।੪੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਸ ਪਰਤਾਪ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰਿ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰੀਤ ਬਢਾਇ ।। ਮੇਰੇ ਜੋਗ ਸੋ ਜੁਗਤ ਹੈ

ਤਿਸ ਤੇ ਵਹੁ ਸੁਖ ਪਾਇ ।।੪੭।। ਸੋਰਠਾ ।। ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਕਿਰਤ ਨਾਮ ਮਾਇਆ ਕਾ ਭਾਈ ।। ਪੁਰਖੁ ਜੀਵ ਕੋ ਨਾਮੁ ਕਹਾਈ ।। ਏਹ ਦੋਨੋਂ ਅਨਾਦ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਜੈਸੇ ਅਨਾਦੀ ਮੁਖਹੋ ਮਾਨੋ ।।੪੮।। ਜਬ ਕਾ ਹਉ ਹੌਂ ਤਬ ਕੇ ਏਹ ।। ਤੀਨੋ ਗੁਣ ਅਨਾਦ ਸੁਨ ਲੇਹੁ ।। ਪਾਂਚੋ ਤਤ ਅਰ ਤੀਨੋ ਗੁਨ ।। ਮਨ ਬੁਧ ਅਹੰਕਾਰ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੀ ਫੁਨ ।।੫੦।। ਤਿਨਕੋ ਉਪਜਾਵੈ ਮੇਰੀ ਮਾਇਆ ।। ਏਹੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕਰਿ ਗਾਇਆ । ਕਰਤਾ ਕਾਰਜ ਕਾਰਨ ਤੀਨ ।। ਸੋ ਭੀ ਏਕ ਮਾਇਆ ਤੂੰ ਚੀਨ ।।੫੧।। ਤਿਨਕਾ ਅਰਥ ਐਸਾ ਮੈਂ ਲਹਿਆ ।। ਜਿਉਂ ਮਾਟੀ ਤੇ ਭਾਂਜਨ ਭਇਆ ।। ਬਾਸਨ ਕਾ ਰਾਜ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਈ ।। ਮਾਟੀ ਕੋ ਕਾਰਨ ਕਹਿ ਗਾਈ ।।੫੨।। ਬਾਸਨ ਕਰਤਾ ਹੋ ਕੁੰਭਾਰ ।। ਸੋ ਕਰਤਾ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬੀਚਾਰ ।। ਤਿਉਂ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ।। ਤਿਸ ਕਾ ਕਾਰਨ ਮਾਇਆ ਭੂਪ ।।੫੩।। ਮਾਇਆ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਜਬ ਭਇਆ ।। ਪਦਾਰਥ ਤੀਨ ਮਾਇਆ ਤੇ ਲਹਾ ।। ਅਬ ਪੁਰਖ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੋ ਤੁਮ ।। ਦੇਹਿ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਤੇ ਭਇਓ ਜਮ ।।੫੪।। ਜੀਵਨ ਪੁਰਖ ਬਸੇ ਬਪ ਮਾਹੀ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਗੁਨ ਮਾਇਆ ਉਪਜਾਹੀ ।। ਇੰਦ੍ਰੀਉਂ ਸੰਗ ਗੁਨੋ ਕਉ ਭੋਗੈ ।। ਭ੍ਰਮਤ ਫਿਰੈ ਜੀਉ ਵਿਚ ਲੋਗੈ ।।੫੫।। ਅਬ ਮੁਝ ਬਾਤ ਸੁਨੋ ਰੇ ਪਾਰਥ ।। ਮਾਇਆ ਪੁਰਖ ਜੋ ਕਹੌ ਜਥਾਰਥ ।। ਦੋਨੋ ਮਿਲਿ ਸੰਸਾਰ ਬਨਾਵੈ ।। ਮੁਝ ਆਗੈ ਕਉਤਕ ਦਿਖਰਾਵੈ ।।੫੬।। ਕਉਤਕ ਦੇਖਨਹਾਰ ਮੁਝ ਜਾਨੋ ।। ਬਨਾਵਨ ਹਾਰ ਸਭ ਕਾ ਮੁਝ ਮਾਨੋ ।। ਸੰਸਾਰ ਕਉਤਕ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਇ ।। ਭੋਗੀ ਤਿਸਕਾ ਮੁਝ ਕੋ ਪਾਇ ।।੫੭।। ਮਹਾਂ ਈਸਰ ਮੈਂ ਈਸਰ ਆਹਿ ।। ਮੇਰੋ ਕਰਨਹਾਰ ਕੋ ਨਾਹਿ ।। ਦੇਹਿ ਜੀਵਨ ਤੇ ਪਰੇ ਜੋ ਕਹੀਏ ।। ਸੋ ਪਰਮਾਤਮ ਮੁਝਕੋ ਲਹਿਏ ।।੫੮।। ਦੁਖ ਸੁਖ ਭੋਗਤਾ ਜੀਵ ਕੋ ਜਾਨੈ ।। ਤਿਸਕੋ ਕਾਰਨ ਤ੍ਰੈ ਗੁਨ ਮਾਨੈ ।। ਉਤਪਤਿ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਤੇ ਮਾਨੈ ।। ਕਉਤਕ ਸਾਖੀ ਮੁਝੈ ਪਛਾਨੈ ।।੫੯।। ਇਸ ਜਾਨਨ ਤੇ ਇਹ ਫਲ ਪਾਵੈ ।। ਜਨਮਮਰਨ ਮੈਂ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਵੈ ।। ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਇਹੁ ਜਾਨੈ ਜੋਇ ।। ਜਾਨਨਹਾਰ ਸਰੂਪ ਮੁਝ ਹੋਇ ।।੬੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਕ ਭਗਤ ਮੁਝ ਧਿਆਨ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਰਤੇ ਨੀਤ ।। ਏਕ ਸਾਂਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੀਚਾਰ ਕੈ ਮੁਝ ਕੌ ਰਾਖੈ ਚੀਤ ।।੬੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਕ ਕਰੈ ਹੈ ਕਰਮ ਜੋਗ ਸੁਰਗੁਣ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇ ।। ਏਕ ਸੁਣੈ ਪਰਤਾਪ ਮੁਝ ਮੇਰੇ ਹੀ ਗੁਨ ਗਾਇ ।।੬੨।। ਦੋਹਰਾ

।। ਜੋ ਸੁਨ ਕਰਿ ਮੁਝ ਸੰਗ ਲਾਗਤੇ ਵਧੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ।। ਵਹੁ ਭੀ ਤਰੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਮੁਝਕੋ ਧਰਤੇ ਚੀਤ ।।੬੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਤੇ ਭਗਤ ਸਭ ਤਰਤ ਹੈਂ ਮੁਝ ਸੌਂ ਲਾਵੇ ਪ੍ਰੇਮ ।। ਜੋ ਪਾਵੈ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਨੇਮ ।।੬੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਅਬ ਅਉਰ ਸੁਨ ਇਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਜੋ ।। ਮੈਂ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮ ਵਰਤਦਾ ਮੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ।।੬੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੇਹਿ ਖੇਤ੍ਰ ਕੋ ਅਰਥ ਹੈ ਜੀਵ ਖੇਤ੍ਰਗ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਦੋਨੋ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਤੇ ਸਰਬ ਪਸਾਰਾ ਹੋਇ ।।੬੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਰਮ ਈਸਰ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਮ ਸਭੂ ਹੂ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਬਿਆਪ ਰਹਿਆ ਸਭ ਕੇ ਬਿਖੇ ਸੋ ਅਬਨਾਸੀ ਆਹਿ ।।੬੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੇਹਿ ਬਿਨਾਸ ਸੁਰੂਪ ਹੈ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾਹੀਂ ਨਾਸ ।। ਜਿਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਜਾਨਿਆ ਤਿਸਕੋ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ।।੬੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗਿਆਨ ਨੇਤ੍ਰ ਤੇ ਦੇਖੀਐ ਐਸਾ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪ ।। ਸਮਾਨ ਬਿਆਪਿਆ ਸਰਬ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰਖ ਅਨੂਪ ।।੬੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਹੀ ਪਛਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮ ਤੂ ਜਾਨ ।। ਇਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਜੀਵ ਕੋ ਮੂਲ ਦੁਖਾਵੈ ਨਾਹਿ ।।੭੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੁਖਦਾਈ ਹੋ ਸਭਨ ਕਾ ਸਭ ਪਰ ਹਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ।। ਜਾਨੈ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮ ਪ੍ਰਭੂ ਗੋਬਿੰਦ ਦੀਣ ਦਇਆਲ ।।੭੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਜੋ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਪਰਮ ਗਤ ਵਹੁ ਨਰ ਪਾਇ ।। ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਮੁਝ ਬਿਖੈ ਮੁਝ ਸਰੂਪ ਹੋਇ ਜਾਇ ।।੭੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਐਸਾ ਜਾਨੈ ਜੋਇ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਰਤੈ ਬਿਖਿਓ ਮੈਂ ।। ਸਭ ਮਾਇਆ ਤੇ ਸੋ ਆਤਮ ਅਕ੍ਰੈ ਰੂਪ ਹੈ ।।੭੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਾਇਆ ਸੌ ਸਭ ਵਰਤਦਾ ਆਤਮ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ।। ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਗ੍ਰਿਹ ਬਿਖੈ ਦੂਰ ਕਰੇ ਤਮ ਕੂਪ ।।੭੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਚਾਂਦਨ ਕਰੇ ਸਭ ਗ੍ਰਿਹ ਵਿਖੇ ਵਹੁ ਕਛ ਕਰਤਾ ਨਾਹਿ ।। ਸਭ ਗ੍ਰਿਹ ਕੋ ਪਰਕਾਸ਼ਤਾ ਆਪ ਨਿਰਲੇਪੀ ਆਹਿ ।।੭੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੈਸੇ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਇੰਦ੍ਰੀ ਗੁਣ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਪਰਕਾਸੈ ਵਹੁ ਸਭੀ ਕੋ ਆਪ ਨਿਆਰਾ ਆਹਿ ।।੭੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹਰਿ ਅਕਰਤਾ ਜੋ ਦੇਖਤਾ ਵਹੁ ਭੀ ਅਕ੍ਰੈ ਹੋਇ ।। ਜੈਸੀ ਹੋਵੈ ਮਤ ਤਿਸ ਗਤ ਪਾਵੈ ਹੈ ਸੋਇ ।।੭੭।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਅਬ ਸੁਣ ਤੂੰ ਤਾਤ ।। ਏਹ ਭੂਤ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤ ।। ਮਲੀਨ ਬੁਧ ਤੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜਾਨੇ ।। ਏਕ ਮਾਹਿ ਠਾਨਤ ਵਹੁ ਠਾਨੈ ।।੭੮।। ਮਲਿਨ ਬੁਧ ਜਬ ਗਤ ਹੋਇ ਜਾਇ ।। ਤਬ ਐਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇ ।। ਜਾਨੈ ਏਕੋ ਆਤਮ ਰਾਮ ।। ਸਰਬ

ਮਾਹਿ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ।।੭੯।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਅਦ੍ਵੈ ਅਜ ਸੋਇ ।। ਦੂਸਰ ਕੋਈ ਹੂਆ ਨ ਹੋਇ ।। ਜਬ ਐਸੀ ਬੁਧ ਜਿਸ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ।। ਤਿਨ ਜਾਨਨਹਾਰ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸੋਇ ।।੮੦।। ਸੋ ਤੋ ਮਿਲਿਓ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮਾਹਿ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਅਨਾਦ ਨਿਰਗੁਣ ਹੀ ਆਹਿ ।। ਪਰਮਾਤਮ ਅਬਨਾਸੀ ਕਹੀਏ ।। ਸਭ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਲਹੀਏ ।।੮੧।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੂ ਐਸੇ ਜਾਨ।। ਸਰੀਰੋ ਮਾਹਿ ਏਕੋ ਮਾਨ ।। ਤਹਾ ਬਸੈ ਅਰ ਕਛੁ ਨ ਕਰੈ ।। ਆਕਰਤਾ ਅਲੇਪ ਸੋ ਗੋਬਿੰਦ ਹਰੈ ।।੮੨।। ਸਭ ਦੇ ਹੋਕੇ ਅੰਰਿ ਮਾਹੀ ।। ਬਸੈ ਅਲੇਪ ਲਗੈ ਤਹ ਨਾਹੀ ।। ਤਿਸ ਦਿਸਟਾਂਤਿ ਐਸੀ ਬਿਧ ਹੋਇ ।। ਬਿਆਪਿਓ ਤਿਹ ਭੀਤਰਿ ਸਭ ਕੋਇ ।।੮੩।। ਸਭ ਹੂ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਵਹੁ ਕਹੀਏ ।। ਐਸਾ ਨਿਰਲੇਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਲਹੀਏ ।। ਸਭਹੂੰ ਮਧ ਵਿਆਪਿਆ ਸੋਇ ।। ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪ ਸਰਬ ਤੇ ਹੋਇ ।।੮੪।। ਗੇਉ ਨਾਮ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰੇ ।। ਤਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਬ ਕਹੌ ਪੁਕਾਰੇ ।। ਉਦੈ ਭਾਂਨ ਜਿਉਂ ਹੋਇ ਪ੍ਰਭਾਤ ।। ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮਾਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ਤਾਤ ।।੮੫।। ਬਹੁਤ ਦੇਸ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮੈਂ ਆਹਿ ।। ਸਭ ਕੋ ਸਮ ਪਰਗਾਸ ਕਰਾਹਿ ।। ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਪਰਗਾਸ ਨ ਕਰੈ ।। ਏਕੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਸਭੂ ਪਰ ਧਰੈ ।।੮੬।। ਤਿਉਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿ ਕੀਟੀ ਪਰਜੰਤ ।। ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਸਭ ਮੈਂ ਵਰਤੰਤ ।। ਏਕ ਬਾਰ ਸਭ ਕੋ ਪਰਕਾਸੈਂ ।। ਸਮਾਨ ਸਭੂ ਕੇ ਭੀਤਰ ਯਾ ਸੈਂ ।।੮੭।। ਉਘਾਰੋ ਨੈਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਭ ਹੋਇ ।। ਮੂੰਦੋ ਨੈਨ ਪਰਲ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਜੋ ਇਸ ਧਿਆਇ ਮੈਂ ਕਹਿਓ ਸੁਨਾਊ।। ਜੋ ਇਹ ਗਿਆਨ ਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਲਾਊ ।।੮੮।। ਅਰ ਗਿਆਨ ਨੇਤ੍ਰ ਸੋ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨੈ ।। ਸਮਝੈ ਧਾਰੈ ਮੁਝੈ ਪਛਾਨੈ ।। ਤਿਸ ਕਉ ਇਹੁ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ।। ਸੰਸਾਰ ਜਾਲ ਮੈਂ ਫਸੈ ਨ ਸੋਇ ।।੮੯।। ਵਹੁ ਜਾਲ ਤੋੜ ਮੁਝ ਪਦ ਮੈਂ ਆਵੈ ।। ਅਬਨਾਸੀ ਇਸ ਖਾਨ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਪਰਮ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ।। ਤਿਸਤੇ ਪਰੈ ਅਉਰ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।।੯੦।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤ੍ਰੈ ਦਸਮੋਂ ਧਿਆਇ ਅਤ ਸੁਭ ਰੀਤ ।। ਸੋ ਭਾਖਾ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਕੀਤ ।। ਜੋ ਬਾਸਦੇਵ ਕਹਿਓ ਅਰਜਨ ਮਾਹਿ ।। ਸੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਖਾਲਸੇ ਕੋ ਆਹਿ ।।੯੧।। ਮੇਰੀ ਅਰ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਬਾਤ ।। ਏਕੋ ਜਾਨੌ ਮਨ ਮੋਂ ਸਾਤ ।। ਸਭ ਭਗਵਾਨ ਤਿਸ ਬਿਨ ਕੋ ਨਾਹਿ ।। ਤੁਮ ਹਮ ਏਕ ਅਕਾਲ ਹੀ ਆਹਿ ।।੯੨।। ਪੜੋ ਸੁਣੋ ਅਰ ਮਨ ਮੋਂ ਧਾਰੋ ।। ਗੀਤਾ ਅਰਥ ਤੁਮ ਰਿਦੇ ਬੀਚਾਰੋ ।। ਬੇਦ ਤੇ ਪਰੇ ਇਹੁ ਗੀਤਾ ਅਹੀ

।। ਸੋ ਭਗਵਾਨ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਤਿ ਕਰੀ ।।੯੩।।੧੩।। ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪਨਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਵਾਦੇ ਖੇਤ੍ਰ ਖੇਤ੍ਰਗ ਗੁਨਿ ਗਨਯੋ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰਖੰਡੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਓਦਸਵੋਂ ਧਿਆਇ ।। ਆਗੇ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਅਬ ਤੁਝਕੋ ਤੇਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਦਖਣ ਦੇਸ ਮੇਂ ਏਕ ਨਗਰ ਹੈ ਨਾਮ ਉਸਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪੁਰ ।। ਤਹਾਂ ਕੇ ਰਾਜਾ ਕਾ ਨਾਮ ਮੁਨਿ ਪਰਨਾ ।। ਤਿਸਕੇ ਦੇਸ ਮੈਂ ਏਕ ਵਿਭਚਾਰਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਥੀ ।। ਮਾਸ ਖਾਵੈ ਮਦ ਪੀਵੈ ਬੁਰੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ।। ਸੋ ਉਸਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਏਕ ਪੁਰਖ ਸਿਉਂ ਵਚਨ ਕੀਆ ।। ਅਮਕੇ ਬਨ ਮੈਂ ਹਉਂ ਆਵਉਂਗੀ ਤੂੰ ਉਹਾਂ ਆਈਓ ।। ਤਬ ਏਹ ਗਨਕਾ ਉਸ ਬਨ ਮੈਂ ਆਈ ਜਾਇ ਬੈਠੀ ।। ਉਸੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਪੈਂਡਾ ਦੇਖੈ ।। ਐਸੇ ਦੇਖਤੇ ਦੇਖਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਬੀਤਾ ।। ਓਹ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨ ਆਇਆ ।। ਤਬ ਸੰਧਿਆ ਪੜੀ ।। ਸੋ ਗਨਕਾ ਮਹਾ ਵਿਆਕੁਲ ਭਈ ।। ਏਕਲੀ ਬਨ ਮੈਂ ਕੂਕੇ ।। ਅਰੁ ਦਰਖਤੋਂ ਕਉ ਪੂਛੇ ।। ਈਹਾਂ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭੀ ਆਇਆ ਹੈ ।। ਐਸੇ ਬਨ ਮੈਂ ਕੂਕੇ ।। ਤਬ ਏਕ ਸਿੰਘ ਆਇਆ ਉਸਕੇ ਪੈਰੋਂ ਕਾ ਅਵਾਜ ਸੁਣਕੇ ਇਸਨੇ ਜਾਨਿਆ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਆਇਆ ਹੈ ।। ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਸਿੰਘ ਆਇਆ ।। ਤਬ ਏ ਗਨਕਾ ਡਰੀ ।। ਤਬ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ ਅਰੀ ਗਨਕਾ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਖਾਵਉਂਗਾ ।। ਤਬ ਗਨਕਾ ਬੋਲੀ ।। ਤੂੰ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹੁ ਤੂੰ ਕਉਨ ਹੈਂ ।। ਮੈਂਨੇ ਤੇਰਾ ਕਉਨ ਅਪਰਾਧ ਕੀਆ ਹੈ ।। ਤਬ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਹੌਂ ਸੋ ਮੈਂ ਲੋਭੀ ਥਾ ।। ਜੂਆ ਖੇਲਤਾ ਥਾ ।। ਮਦ ਪੀਵਤਾ ਥਾ ।। ਐਸੇ ਏਕ ਦਿਨ ਧਨ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਿ ਚਲਿਆ ਜਾਤਾ ਥਾ ਸੋ ਗਿੜ ਪੜਾ ।। ਤਬ ਤਤਕਾਲ ਪ੍ਰਾਣ ਛੂਟ ਗਏ ਜਮ ਆਏ ਬਾਂਧ ਕੇ ਮੁਝ ਕਉ ਲੇ ਗਏ ।। ਤਬ ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਪੂਛਾ ।। ਏਹ ਕਉਨ ਹੈ ।। ਤਬ ਜਮ ਬੋਲੇ ਏਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੈ ਲੋਭੀ ਹੈ ।। ਤਬ ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਇਸ ਕਉ ਸਿੰਘ ਕਾ ਜਨਮ ਦੇਵਉ ।। ਤਬ ਮੁਝ ਕਉ ਸਿੰਘ ਕਾ ਜਨਮ ਦੀਆ ।। ਅਰ ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਮੁਝ ਕਉ ਆਗਿਆ ਦੀਨੀ ।। ਤੂੰ ਪਾਪੀਓ ਕਉ ਖਾਉ ।। ਅਰੁ ਜੇ ਹਰਿ ਭਗਤ ਹੋਵੈ ਸਾਧ ਵੈਸ਼ਨੋ ਹੋਵੈ ਤਿਨ ਕਉ ਨਾ ਖਾਈਓ ।। ਤਬ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ ਅਰੀ ਵਿਭਚਾਰਨੀ ਗਨਕਾ ਤੂੰ ਪਾਪਨੀ

ਹੈਂ ਅਪਰਾਧਨੀ ਹੈਂ ।। ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਖਾਵਉਂਗਾ ।। ਇਤਨਾ ਕਹਤੇ ਹੀ ਉਸ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਨਕਾ ਕਉ ਖਾਇਆ ।। ਤਬ ਜਮ ਉਸ ਗਨਕਾ ਕਉ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਲੇ ਗਏ ।। ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਗਿਆ ਦੀਨੀ ਇਸ ਕਉ ਚੰਡਾਲਨੀ ਕਾ ਜਨਮ ਦੇਵਉ ।। ਤਬ ਚੰਡਾਲਨੀ ਕਾ ਜਨਮ ਪਾਇਆ ।। ਐਸੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਵਰਖ ਬੀਤੇ ।। ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਨਰਪਦਾ ਨਦੀ ਕੀ ਓਰ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਥੀ ।। ਤਹਾਂ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੀਤਾ ਕਾ ਤੇਰਹਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਸੋ ਇਸ ਚੰਡਾਲਨੀ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਨਿਆ ।। ਤਬ ਸੁਣਤੇ ਹੀ ਤਤਕਾਲ ਪ੍ਰਾਨ ਛੂਟੇ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ।। ਵਿਮਾਨ ਆਇਆ ਤਿਸ ਊਪਰ ਬੈਠ ਕੇ ਵਈਕੁੰਠ ਚਲੀ ।। ਤਬ ਇਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਪੂਛਾ ।। ਤੈਂਨੇ ਕਉਨ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ।। ਜੋ ਵਈਕੁੰਠ ਚਲੀ ਹੈ ।। ਤਬ ਚੰਡਾਲਨੀ ਬੋਲੀ ।। ਤੁਮ ਨੇ ਜੋ ਕੁਛ ਪੜਿਆ ਸੋ ਮੈਂਨੇ ਸੁਨਿਆ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਮੈਂ ਚੰਡਾਲ ਦੇਹ ਤੇ ਛੂਟੀ ਹੋਂ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਹੈ ।। ਅਰ ਵਈਕੁੰਠ ਚਲੀ ਹੌਂ ।। ਅਰ ਕਹਿਣੇ ਲਾਗੀ ।। ਐਸਾ ਕਛੁ ਉਪਾਇ ਹੈ ਜੋ ਏਹ ਸਿੰਘ ਬਨ ਮੈਂ ਹੈ ।। ਜਿਨਿ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਮੁਝ ਕਉ ਖਾਇਆ ਥਾ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਸਿੰਘ ਭੀ ਉਧਰੇ ।। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਹਾ ।। ਗੀਤਾ ਕੇ ਏਕ ਅਧਿਆਇ ਕੇ ਏਕ ਸਲੋਕ ਕਾ ਪੁੰਨ ਉਸ ਸਿੰਘ ਕਉ ਦੇਤਾ ਹਉਂ ।। ਤਬ ਦੀਆ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ।। ਵਿਮਾਨ ਉਪਰਿ ਬੈਠ ਕਰਿ ਵਈਕੁੰਠ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਤੇਰਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਿਆ ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਨਿਆ ।।੧੩।। ਇਤ ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਉਦਸਵੇਂ ਧਿਆਇ ।।੧੩।। ਆਗੈ ਚਉਦਸਵਾਂ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਅੜਿਲ ।। ਭਾਖੈ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਤਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਐਸੀ ਬਾਤ ਫੁਨ ।। ਪਰਮ ਗਿਆਨ ਅਤਿ ਉਤਮ ਅਰਜਨ ਬਹੁੜ ਸੁਨ ।। ਜਿਸਕੇ ਜਾਨੈ ਬੇਗ ਮਾਇਆ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰ ਜਾਈਐ ।। ਪਰਮ ਸਿਧ ਸੰਜੁਗਤ ਮੁਕਤ ਪਰਾਪਤਿ ਪਾਈਐ ।।੧।। ਅੜਿਲ ।। ਜਿਸ ਸਮਝਿਓ ਇਹ ਗਿਆਨ ਤਿਨ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ।। ਧਾਰਨ ਹਾਰ ਕਾ ਧਰਮ ਮੁਝ ਜੈਸਾ ਭਇਆ ।। ਜਿਉਂ ਉਤਪਤਿ ਪਰਲੈ ਮਾਹਿ ਨਿਆਰਾ ਮੈ ਰਹੌਂ ।। ਜਿਨਿ ਧਾਰਿਆ ਏਹੁ ਗਿਆਨ ਤੈਸਾ ਤਿਨ ਲਹੌਂ ।।੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੂੰ ਭੀ ਐਸੇ ਸਮਝ ਕਰਿ ਮੇਰੀ ਸਰਨੀ ਆਇ ।।

ਮੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਭਜਨ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰ ਜਾਹਿ ।।੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਤਪਤਿ ਲੈ ਸੰਸਾਰ ਸੈ ਨਿਆਰਾ ਹੋਸੀ ਮੀਤ ।। ਮੁਝ ਸਮਾਨ ਤੂੰ ਹੋਹਿਗਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰ ਧਰ ਚੀਤ ।।੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਹੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਿਸ ਗਿਆਨ ਕਾ ਸੋ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਆਪ ।। ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਮਹਦ ਬ੍ਰਹਮ ਸਭ ਮੈਂ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪ ।।੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਹਦ ਬ੍ਰਹਮ ਇਸ ਕਾਰਨੇ ਸਭ ਕੀ ਉਤਪਤ ਠਉਰ ।। ਉਪਜਾਵਨ ਹਾਰਾ ਜਗਤ ਕਾ ਮੁਝ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ।।੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਪਨੇ ਗਰਭ ਤੇ ਸਭੀ ਕੋ ਪਰਗਟ ਕਰਹੋ ਮੀਤ ।। ਮਹਦ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਨਾਮ ਮੁਝ ਇਸ ਕਾਰਨ ਧਰ ਚੀਤ ।।੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਹੇ ਕੁੰਤੀ ਸੁਤ ਜਾਨ ।। ਇਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਉਪਜਿਆ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਮਾਨ ।।੮।। ਲਖ ਚਉਰਸੀਹ ਮੇਦਨੀ ਉਪਜੀ ਨਾਨਾ ਰੰਗ ।। ਏਕ ਸਮ ਦੂਜਾ ਨਾਹਿ ਕੋ ਸਭ ਅਦ੍ਵੈਤ ਅਸੰਕ ।।੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਆਗੈ ਬੀਤੇ ਸਕਲ ਨਰ ਜੋ ਅਬ ਹੈ ਜਗ ਮਾਹਿ ।। ਜਿਨ ਕੋ ਆਗੈ ਹੋਵਣਾ ਕਿਸ ਸਮਾਨ ਕੋ ਨਾਹਿ ।।੧੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਕੋ ਹੀ ਮੁਝ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਬਹੁਬਿਧਿ ਉਪਜਿਓ ਮੀਤ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਦ ਜੋਨ ਇਸ ਕਾਰਨੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਧਰ ਚੀਤ ।।੧੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੈਂ ਹੋ ਪਿਤ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਬਡੀ ਜੂਨ ਮੁਝ ਆਹਿ ।। ਮੁਝ ਤੇ ਪਰੇ ਨ ਅਉਰ ਕਛੁ ਐਸੇ ਜਾਨ ਮਨ ਮਾਹਿ ।।੧੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੇਰੀ ਮਾਇਆ ਤੇ ਤੂਨ ਗੁਨ ਪਰਗਟ ਹੋਏ ਮੀਤ ।। ਜੀਵ ਅਬਿਨਾਸ ਅਖੰਡ ਕੋ ਤਿਨਹੀ ਬੰਧਨ ਕੀਤ ।।੧੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਬਿਨਾਸੀ ਜੀਵ ਸਭ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਬਾਂਧਿਓ ਮੀਤ ।। ਤੀਨਗੁਣੋ ਸੋ ਬਾਂਧਿਆ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।।੧੪।। ਚੌਪਈ ।। ਤੀਨੋਂ ਗਨੋਂ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਊਂ ।। ਜਿਉਂ ਜਿਉ ਫਸਿਆ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪਾਊਂ ।। ਪਹਿਲੇ ਸੁਣ ਸਾਂਤਕੀ ਬੀਚਾਰ ।। ਜਿਉਂ ਬਾਂਧਿਓ ਜੀਉ ਸਾਂਤਕ ਯਾਰ ।।੧੫।। ਸਾਂਤਕੀ ਮਾਨਸ ਐਸਾ ਹੋਇ ।। ਨਿਰਮਲ ਸੁਭਾਵ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਤਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਹੋਇ ਪਰਗਾਸ ।। ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਸਾਂਤ ਮੈਂ ਬਾਸ ।।੧੬।। ਤਿਨ ਕੇ ਬਪ ਕੋ ਕਸ਼ਟ ਨ ਲਾਗੈ ।। ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਤਿਸ ਘਟ ਮੈਂ ਜਾਗੈ ।। ਹੇ ਨਿਹ ਪਾਪ ਅਰਜਨ ਪਰਧਾਨ ।। ਐਸੀ ਬਿਧਿ ਸਾਂਤਕ ਕੇ ਜਾਨ ।।੧੭।। ਰਾਜਸਗੁਣ ।। ਚੌਪਈ ।। ਅਬ ਬ੍ਰਤੰਤ ਰਾਜਸ ਕਾ ਸੁਣੋ ।। ਜੈਸੇ ਮੈਂ ਤੁਝ ਪੈ ਅਬ ਭਣੋ ।। ਰਾਜਸ ਗੁਣ ਕਾ ਇਹੀ ਸੁਭਾਉ ।। ਦੇਹ ਕੁਟੰਬ ਸੋ ਮੋਹ ਲਗਾਉ ।।੧੮।। ਰਾਜਸ ਮਾਹਿ ਜੀਵ ਜਬ ਆਵੈ

।। ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਧਨ ਕੀ ਅਤਿ ਬਹੁ ਪਾਵੈ ।। ਉਪਜਾਵਨ ਦ੍ਰਬ ਕਾ ਉੱਦਮ ਕਰੈ ।। ਸੋਕ ਹਰਖ ਸਦਾ ਮਨ ਧਰੈ ।। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਂਧਿਓ ਜੀਉ ਰਾਜਸ ।। ਆਗੈ ਕਹਉ ਬਾਤ ਗੁਣ ਤਾਮਸ ।।੧੯।। ਤਾਮਸ ਗੁਣ ।। ਚੌਪਈ ।। ਤਮ ਗੁਣੀ ਜੀਵ ਜੁ ਜਗ ਮੈਂ ਆਹੀ ।। ਅਗਯਾਨ ਮਾਹਿ ਸਦਾ ਵਰਤਾਹੀ ।। ਮੋਹਨ ਹਾਰ ਜੀਵ ਸੁ ਜਗ ਮੈਂ ਆਹੀ ।। ਅਗਯਾਨ ਮਾਹਿ ਸਦਾ ਵਰਤਾਹੀ ।। ਮੋਹਨ ਹਾਰ ਜੀਵ ਇਨਕਾ ਹੋਇ ।। ਨੀਂਦ ਖਾਲਸੁ ਮੈਂ ਵਰਤੈ ਸੋਇ ।। ਬਾਂਧਿਓ ਜੀਵਤਮ ਗੁਣ ਏਹ ਰੀਤ ।। ਅਉਰ ਸੁਨੋ ਅਵ ਅਰਜਨ ਮੀਤ ।।੨੦।। ਸਾਂਤਕ ਗੁਣ ਬਹੁ ਸੁਖ ਉਪਜਾਵੈ ।। ਉਪਜੈ ਕਰਮ ਰਜ ਗੁਣ ਜਬ ਆਵੈ ।। ਖਿਮਾ ਮਾਹਿ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਰਹੈ ।। ਨਿਤੁ ਉਤਮ ਕੋ ਮਨਮੋ ਗਹੈ ।।੨੧।। ਤਮ ਉਪਜਾਵੈ ਨਿਤ ਅਗਿਆਨ ।। ਅਸਾਵਧਾਨਤਾ ਇਹ ਤਾ ਤੇ ਮਾਨ ।। ਤੀਨੋ ਗੁਣ ਸਭ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜੋਇ ।। ਮਾਨੁਖੋਂ ਮਾਹਿ ਨਿਤ ਵਰਤੈ ਸੋਇ ।।੨੨।। ਕਬਹੂ ਵਰਤੈ ਸਾਂਤਕ ਰਾਜਸ ।। ਕਬਹੂ ਅਸਾਵਧਾਨਤਾ ਤਾਮਸ ।। ਅਬ ਤਿਹ ਵਧਿਆ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸੁਨੋ ।। ਤੀਨੋ ਗੁਣ ਜਿਉਂ ਵਧਤੇ ਭਨੋ ।।੨੩।। ਜਬ ਏਤੇ ਲਛਨ ਹੋਹਿ ਜੀਵ ਮਾਹਿ ।। ਸਾਂਤਕ ਤਿਹਤੇ ਵਧਿਆ ਜਾਹਿ ।। ਦੇਹਿ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਹੋਇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ।। ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਗਿਆਨ ਮਹਿ ਬਾਸ ।। ਤਬ ਸਾਂਤਕ ਗੁਣ ਵਧਿਆ ਜਾਨੈ ।। ਸਾਂਤਕ ਜੇ ਗਿਆਨ ਮਨ ਮਾਨੈ ।।੨੪।। ਰਜ ਗੁਣ ਵਧਨ ।। ਚੌਪਈ ।। ਰਜਗੁਣ ਵਧੇ ਤਬ ਲੱਛਨ ਏਹ ।। ਦ੍ਰਬ ਓਂਦਮ ਓਹੁ ਨਿਤ ਕਰੇਹਿ ।। ਸੁਖ ਦੁਖ ਮਾਹਿ ਸਦਾ ਵਹੁ ਰਹੇ ।। ਇਸ ਤੇ ਵਧਿਆ ਰਜ ਗੁਣ ਲਹੈ ।।੨੫।। ਤਮ ਗੁਣ ।। ਚੌਪਈ ।। ਤਮ ਗੁਣ ਵਧੇ ਕੇ ਲਛਣ ਕਹੌ ।। ਪਰਮਾਦ ਮੋਹ ਸਭ ਤਮ ਤੈ ਲਹੋ ।। ਦੇਹਿ ਦੁਆਰ ਤੇ ਜੋਤ ਘਟ ਜਾਇ ।। ਤਮ ਗੁਣ ਵਧੇ ਏਹ ਲਛਨ ਪਾਇ ।।੨੬।। ਛੂਟੈ ਦੇਹਿ ਸਾਂਤਕ ਗੁਨ ਮਾਹੀ ।। ਵਹੁ ਨਰ ਦੇਵ ਲੋਕ ਕਉ ਜਾਹੀ ।। ਰਹ ਗੁਣ ਵਧੇ ਦੇਹਿ ਛੁਟ ਜਾਵੈ ।। ਬਹੁੜ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹਿ ਕੋ ਪਾਵੈ ।।੨੭।। ਤਮ ਗੁਣ ਵਧੇ ਜੁ ਤਿਆਗੈ ਦੇਹਿ ।। ਜੂਨ ਪਸੂ ਤਿਰਜਕ ਕੀ ਲੇਹਿ ।। ਸਭ ਗੁਣ ਨਿਰਮਲ ਫਲ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਕਰਮ ਸੁਖ ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਇ ।।੨੮।। ਰਾਜਸ ਕਾ ਫਲ ਸੁਖ ਦੁਖ ਭਾਈ ।। ਤਾਮਸ ਫਲ ਅਗਿਆਨ ਵਧਾਈ ।। ਸਾਂਤਕ ਮਾਹਿ ਉਪਜੈ ਨਿਰਮਲਾਈ ।। ਰਾਜਸ ਤੇ ਲੋਭ ਕਉ ਪਾਈ ।।੨੯।। ਮੋਹ ਉਪਜੈ ਹੈ ਤਮ ਗੁਣ ਮਾਹੀ ।। ਅਗਿਆਨ

ਮੂਰਤਿ ਤਮ ਗੁਣ ਕੇ ਆਹੀ ॥ ਸਾਂਤਕ ਗੁਣ ਮਹਿ ਦੇਹਿ ਜਬ ਤਿਆਗੈ ॥ ਬੈਕੁੰਠ ਮਾਹਿ ਬੇਗ ਵਹੁ ਲਾਗੈ ॥੩੦॥ ਪਰਕਿਰਤ ਰਾਜਸ ਮੈਂ ਜਬ ਬਪ ਗਿਰੈ ॥ ਮਾਸਨ ਦੇਹ ਭੂਮ ਪਰ ਧਰੈ ॥ ਤਮ ਪ੍ਰਕਿਰਤ ਮੈਂ ਜਬ ਦੇਹਿ ਜਾਇ ॥ ਪਾਤਾਲ ਬਿਖੈ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਇ ॥੩੧॥ ਅਬ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇ ॥ ਸੁਨ ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਮਨ ਚਿਤ ਲਾਇ ॥ ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਤੇ ਮੈਂ ਪਰੇ ਜੁ ਆਹੀ ॥ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆ ਗੁਣ ਵਰਤਾਹੀ ॥੩੨॥ ਤਿਨਕਾ ਕਉਤਕ ਵੇਖਨਹਾਰ ॥ ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਮੁਝਕੋ ਬੀਚਾਰ ॥ ਗੁਣ ਸਰੂਪ ਭੀ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨੋ ॥ ਗੁਣ ਅਤੀਤ ਮਿਤ ਮੁਝਕੋ ਮਾਨੋ ॥੩੩॥ ਦੇਹਿ ਜੀਵ ਕੋ ਮੈਂ ਉਪਜਾਵੌਂ ॥ ਸਰਬ ਮਧ ਆਪ ਕੋ ਪਾਵੌਂ ॥ ਅਰੁ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਦ ਮੈਂ ਆਵੈ॥ ਮੁਝੈ ਪਛਾਨ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਜਾਵੈ ॥੩੪॥ ਮੇਰੇ ਜਾਨਨ ਕਾ ਜੋ ਗਿਆਨ ॥ ਜੋ ਲੇਵੈ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮਾਨ ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਜਰਾ ਅਰੁ ਦੁਖ ॥ ਤਿਨਕੋ ਤਿਆਗ ਪਾਵੈ ਵਹੁ ਸੁਖ ॥ ਜਿਹ ਇਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀਆ ਪਾਨ ॥ ਮੇਰੇ ਪਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਾਨ ॥੩੫॥ ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਰਜਨ ਕੇਸਵ ਬਚਨ ਸੁਣ ਮੁਖੋ ਕਹੇ ਹੇ ਦੇਵ ॥ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਵ ਮੈਂ ਕਹੌ ਤਿਸਕਾ ਉਤਰ ਦੇਹਿ ॥੩੬॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਮਾਨੁਖਜੋ ਹੋਤੇ ਬਪੁ ਵਹੁ ਮੁਕਤ ॥ ਹੋਤੇ ਬਹੁ ਜੋ ਮੁਕਤ ਹੈਂ ਤਿਹ ਲੰਨ ਕਿਹ ਜੁਗਤ ॥੩੭॥ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਬ ਕਰ ਰਹਾ ਕੇਸਵ ਬੋਲੇ ਤਾਹਿ ॥ ਹੇ ਪਾਰਥ ਏਹ ਤੀਨ ਗੁਣ ਵਰਤੈ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ॥੩੮॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸਮੈਂ ਮੈਂ ਤੀਨੋਂ ਵਰਤੈ ਮੀਤ ॥ ਮੋਹਾਵੈ ਨਾਹੀਂ ਮੋਹ ਸਿਉ ਪ੍ਰਾਨੀ ਅਪਨਾ ਚੀਤ ॥੩੯॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮੋਹਿਤ ਕਾ ਅਵ ਅਰਥ ਏਹੁ ਜੋ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ॥ ਕਹੈ ਨਹੀਂ ਏਹੁ ਦੂਰ ਹੋਇ ਅਉਰ ਆਵੈ ਸੁਭ ਕੋਇ ॥੪੦॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਰਹੈ ਉਦਾਸ ਨਿਤ ਦੇਹਿ ਸੌ ਅਖੈ ਇਉਂ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥ ਬਪ ਗੁਣ ਦੋਊ ਅਨਿਤ ਹੈ ਇਨ ਸੌ ਮੁਝ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ॥੪੧॥ ਦੋਹਤਾ ॥ ਜੋ ਗੁਣ ਆਵੈ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਤਿਨਕੋ ਦੇਖੈ ਮੀਟ ॥ ਨਿਹਚਲ ਰਾਖੈ ਆਤਮਾ ਜਾਇ ਨ ਗੁਣ ਸੰਗ ਚੀਤ ॥੪੨॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਐਸੇ ਕਹੈ ਮਨ ਆਪਨੇ ਮੁਝ ਗੁਣ ਸਿਉਂ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ॥ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸੁਭਾਵ ਮੈਂ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣ ਵਰਤਾਹਿ ॥੪੩॥ ਸੋਰਠਾ ॥ ਜੋ ਐਸੇ ਦੇਹ ਸਾਥ ਰਹੈ ਅਤੀਤ ਗੁਣੋ ਤੀਨ ਸੋ ॥ ਤਿਸਕੀ ਅਬ ਸੁਨ ਗਾਥ ਕੈਸੇ ਵਰਤੈ ਨਗਤ ਮੌ ॥੪੪॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਸਮ ਜਾਨਤਾ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ

ਸਮਾਨ ।। ਆਦਰ ਨਿਰਾਦਰ ਏਕ ਜਿਸ ਉਸਤਤ ਨਿੰਦ ਸਮਾਨ ।।੪੫। ਦੋਹਰਾ ।। ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਪ੍ਰੀਤਮ ਏਕ ਜਿਹ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ਸਮਾਨ ।। ਉਠੈ ਨ ਅਰਥ ਜਿਹ ਰਿਦੈ ਮੋ ਗੁਣ ਅਤੀਤ ਵਹੁ ਜਾਨ ।।੪੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਤੀਤ ਗੁਣੋ ਅਰ ਦੇਹ ਤੇ ਤਿਸਕੇ ਲਛਨ ਏਹ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੁਝਕੋ ਕਹੇ ਸਮਝੈ ਤੁਮ ਸਰਬੇਹ ।।੪੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਨ ਦੇਹ ਜੋ ਸੋ ਨਰ ਮੁਕਤਾ ਹੋਇ ।। ਮਾਰਗ ਤਿਸ ਚੇਤੰਨ ਹੈ ਸੀਲਵੰਤ ਹੈ ਸੋਇ ।।੪੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੀਲਵੰਤ ਓਹ ਭਗਤ ਹੈ ਦੂਜਾ ਦੇਖੈ ਨਾਹਿ ।। ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਨਿਤ ਕਰੈ ਦਾਸ ਭਾਵ ਕੇ ਮਾਹਿ ।।੪੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦਾਸ ਭਾਵ ਵਹੁ ਹੋਇ ਕੈ ਏਕੋ ਸੇਵੈ ਸੋਇ ।। ਐਸਾ ਭਗਤਿ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲਾ ਗੁਣ ਅਤੀਤ ਵਹੁ ਹੋਇ ।।੫੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਿਸ ਰੂਪੀ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਤਿਸਕਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਆਪ ।। ਸਬਦ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਬੇਦ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਰਹਾ ਵਿਆਪ ।।੫੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੋ ਤੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੈ ਹੋਤੇ ਬਪ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਮੁਕਤ ਦਰਸ ਜੋ ਚਾਹਤਾ ਦੇਖੈ ਤਿਸਕੋ ਜਾਇ ।।੫੨।। ਐਸੇ ਮੇਰੇ ਭਗਤ ਕੋ ਜੋ ਦੇਖੈ ਹਿਤ ਲਾਇ ।। ਮੁਤਤਿਵੰਤੁ ਜੋ ਮੁਕਤ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇ ।।੫੩।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਬ ਮੁਝਕੋ ਤੂੰ ਜਾਨ ਜੋ ਮੈਂ ਕੈਸਾ ਅਰਜਨਾ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮ ਮੁਝ ਮਾਨ ਮੁਖ ਤੇ ਪਰੈ ਨ ਅਉਰ ਕੋ ।।੫੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਤਨਿਓ ਕਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸਮਝੋ ਹਿਰਦੈ ਮਾਹਿ ।। ਸਬਦ ਮੁਕਤਿ ਬੈਕੁੰਠ ਤ੍ਰੈ ਚਉਥਾ ਮੇਦਨ ਆਹਿ ।।੫੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਬਦ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਬੇਦ ਹੈ ਸੋ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਕਾਈ ।। ਸਭ ਹੀ ਪਰਗਟ ਤਾਹੀ ਮੈਂ ਨਾਮਵੰਤ ਅਬਿਨਾਸ ।।੫੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੁਕਤ ਨਾਮ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਤਿਸਕਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਮੀਤ ।। ਬੈਕੁੰਠ ਨਾਮ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਤਿਸਕਾ ਪ੍ਰਭ ਧਰ ਚੀਤ ।।੫੭।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਕਾਲ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਪ ਮੁਝ ਪੁਰਾਤਨ ਮੇਰੋ ਨਾਉ ।। ਪਹਿਲਾਓ ਤੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾ ਹੋਂ ਐਸਾ ਧਰਮ ਮੁਝ ਮਾਨ ।।੫੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਨਿਆਰਾ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਤੇ ਅਨੰਤ ਸੁਖ ਮੇਰੋ ਧਾਮ ।। ਪਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਏਕ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨ ।।੫੯।। ਸੋਰਠਾ ।। ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੇ ਅਰਜਨ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨ ਤੂੰ ।। ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਰੂਪ ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਏਕ ਮੈਂ ।।੬੦।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਚਤੁਰ ਦਸਵੇਂ ਧਿਆਇ ਅਤ ਸੋਭਾਵਾਨ ।। ਅਰਜਨ ਮਾਹਿ ਕਹਿਓ ਭਗਵਾਨ ।। ਇਸ ਧਿਆਇ ਕੀ ਰਹਤ ਜੋ ਧਾਰੈ ।। ਸੋ ਖਾਲਸਾ ਹੈ ਰੂਪ ਹਮਾਰੈ ।।੬੧।। ਖਾਲਸੇ ਮਾਹਿ ਕਿਓ

ਉਪਦੇਸ ।। ਜੋ ਅਰਜਨ ਕੋ ਕਹੁਓ ਨਰੇਸ ।। ਏਕ ਅਕਾਲ ਸਭੀ ਕਛੁ ਜਾਨੋ ।। ਸੰਸਾਰ ਆਪ ਗੋਬਿੰਦ ਏਕ ਮਾਨੋ ।।੬੨।। ਬਰਨ ਆਸ੍ਰਮ ਤੁਮ ਸਕਲ ਤਿਆਗੋ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਨਿਸਦਿਨ ਲਾਹੋ ।। ਜਾਨੋ ਸਭ ਕਛੁ ਏਕ ਅਕਾਲ ।। ਜੋ ਦੇਖੈ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਲਾਲ ।।੬੩।।੧੪।। ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪਰਨਖਤ੍ਰਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਵਾਦੇ ਗੁਨਤ੍ਰੈ ਬਿਭਾਗੋ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਨਾਮੁ ਚਉਧਵੋਂ ਧਿਆਇ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਅਬ ਚਉਦਸਵੇ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ।। ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਪਛਮ ਦੇਸ ਤਹਾਂ ਏਕ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨਗਰ ਹੈ ।। ਤਹਾਂ ਸੁਰਸਤੀ ਤੀਰਥ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕੇ ਪੰਡਿਤ ਮਹਾਂ ਵਿਦਿਆਵੰਤ ਹੈ ।। ਤਹਾਂ ਕੇ ਰਾਜਾ ਕਾ ਨਾਮ ਸੂਰਜ ਵਰਮਾ ।। ਅਰ ਏਕ ਰਾਜਾ ਸਿੰਘਲਦੀਪਕਾ ਥਾ ।। ਸੋ ਸੂਰਜ ਵਰਮਾ ਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਥਾ ।। ਆਪਸ ਮੋਂ ਬਹੋਤ ਸਨੇਹ ਥਾ ।। ਤਬ ਸਿੰਘਲਦੀਪ ਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਤ ਕੇ ਰਾਜਾ ਕਉ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਚੂਨੀ ਜਵਾਹਰ ਦਰਿਆਈ ਘੋੜੇ ਬਹੁਤ ਭੇਜੇ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕਉ ਪੂਛਾ ਹੋ ਹਮ ਕਿਆ ਭੇਜੇਂ ।। ਤਬ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜਾ ਜੀਜੋ ਊਹਾਂ ਨ ਹੋਵੈ ਸੋ ਭੇਜੋ ।। ਤੋ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਅਉਰ ਤੋ ਉਨ ਕੇ ਸਭ ਕਛੁ ਹੈ ਏਕ ਕੁਤੇ ਨਾਹੀ ਤਿਸ ਤੇ ਕੁਤੇ ਭੇਜੋ ।। ਜੋ ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਲੇ ।। ਤਬ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਦੋ ਖੁਤੇ ਭੇਜੇ ਤਿਨਕੇ ਸੁਇਨੇ ਕੀ ਜੰਜੀਰੀ ਮਖਮਲ ਦਰਿਆਈ ਕੀ ਗਦੀ ।। ਤਬ ਡੋਲੀ ਊਪਰਿ ਬੈਠਾਇ ਕੇ ਭੇਜੇ ।। ਤਬ ਸਿੰਘਲਦੀਪ ਕਾ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਤ ਭਇਆ ।। ਅਰ ਕਹਣੇ ਲਗਾ ਅਉਰ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਸਭ ਕੁਛ ਥਾ ਪਰ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਕੁਤੇ ਨ ਥੇ ।। ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਨੇ ਭੇਜੇ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਕਿਤਨੇਕ ਦਿਨ ਪੀਛੈ ਏਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਲਨ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਸਿੰਘਲਦੀਪ ਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਅਉਰ ਰਾਜਾ ਸਿਉਂ ਸ਼ਰਤ ਬਾਂਧੀ ।। ਜਿਸਕਾ ਕੁਤਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਮਾਰੇ ਸੋ ਸ਼ਰਤ ਜੀਤੇ ।। ਤਬ ਉਨ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕੁਤੇ ਛੋੜੇ ।। ਏਕ ਸਹੀਅੜ ਥਾ ਉਸ ਊਪਰਿ ਛੋੜੇ ਸੋ ਵਹੁ ਭਾਗ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਕੁਤੇ ਪੀਛੇ ਦਉੜੇ ਜਾਵੇਂ ।। ਜਬ ਸਹੀਅਰ ਦੂਰ ਨਿਕਸ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਅਉਰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਕੁਤੇ ਪੀਛੈ ਹਟ ਰਹੇ ।। ਇਸ ਸਿੰਘਲਦੀਪ ਕੇ ਰਾਜੇ ਕਾ ਕੁਤਾ ਸਸੇ ਕੇ ਪੀਛੇ ਸਉੜਾ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਇਸ ਕੁਤੇ ਸਸੇ ਕਉ ਪਕੜਾ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਸ਼ੋਰ ਕੀਆ

ਕੁਤਿਓ ਨੇ ਸ਼ੋਰ ਸੁਣਾ ।। ਦੁਚਿਤਾ ਭਇਆ ਤਬ ਸਸਾ ਛੂਟਕੇ ਫਿਰਿ ਭਾਗਾ ।। ਦਾਂਤ ਜੋ ਲਗੈ ਕੁਤੇ ਕੇ ਸਸੇ ਕਉ ਸੋ ਠਉਰ ਠਉਰ ਤੇ ਲੋਹੂ ਚੁਇਤਾ ਜਾਵੈ ।। ਪੀਛੈ ਕੁਤਾ ਇਉਰਿਆ ਜਾਵੈ ।। ਤਬ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਨ ਮੈਂ ਤਪਸਿਆ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਟੋਆ ਜਲ ਸਿਉਂ ਭਰ ਰਹਿਆ ਥਾ ।। ਉਸ ਟੋਏ ਮੈਂ ਸਸਾ ਜਇ ਗਿੜਾ ।। ਪੀਛੇ ਕੁਤਾ ਜੋ ਦਉੜਤਾ ਆਵਤਾ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਗਿੜਾ ।। ਤਬ ਗਿੜਤੇ ਹੀ ਤਤਕਾਲ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਦੇਹ ਛੂਟੀ ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ।। ਵਿਮਾਨ ਪਰ ਬੈਠਕੇ ਵਈਕੁੰਠ ਚਲੇ ।। ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਪੀਛੇ ਤੇ ਰਾਜਾ ਆਇਆ ।। ਜਉ ਦੇਖੈ ਤਉ ਕੁਤਾ ਅਰੁ ਸਸਾ ਦੋਨੋਂ ਮੂਏ ਪੜੇ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਨ ਕਉ ਪੂਛਾ ਤੁਮ ਕਉਣ ਹੋ ।। ਤਬ ਉਹ ਬੋਲੇ ।। ਮੈਂ ਸਸਾ ਹੌਂ ਇਹੁ ਕੁਤਾ ਹੈ ਰਾਜਾ ਤੇਰਾ ਕਲਿਆਨ ਹੋਇ ।। ਤੈਂਨੇ ਹਮਾਰਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤੂੰ ਧੰਨ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਬੋਲਿਆ ਤਮ ਕਿਸ ਪੁੰਨ ਤੇ ਉਧਰੇ ਹੋ ਸੋ ਕਹੋ ।। ਤਬ ਦੇਵ ਰੂਪ ਧਰੇ ਬੋਲੇ ਹਮ ਤੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਪਰ ਇਸ ਜਲ ਕੇ ਛੁਹੇ ਤੇ ਹੀ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ।। ਇਤਨਾ ਕਹਿਕੇ ਵਹਿ ਤੋ ਵਈਕੁੰਠ ਗਏ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਉ ਪੂਛਾ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕਛੁ ਕਉਤਕ ਤੁਮ ਨੇ ਭੀ ਦੇਖਾ ।। ਜੋ ਦੁਇ ਜੀਵ ਇਸ ਜਲ ਕੇ ਛੁਹਨੇ ਸੋ ਛੂਟੈ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਬਿਬਾਨ ਊਪਰਿ ਬੈਠ ਵੈਕੁੰਠ ਗਏ ਇਹੁ ਜਲ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਖ ਕਉ ਕਹੋ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ।। ਮੇਰਾ ਗੁਰ ਹੈ ਨਾਮ ਤਿਸਕਾ ਮੇਧਾਵੀ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਗੁਰ ਈਹਾਂ ਚਰਣ ਧੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਭੀ ਚਰਣ ਧੋਤਾ ਹੌਂ ।। ਮੂੰਹੁ ਹਾਥ ਧੋਤਾ ਹੌਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਇਕੇ ਤਬ ਗੀਤਾ ਕਾ ਚਉਦਸਵਾਂ ਧਿਆਇ ਮੇਰਾ ਗੁਰ ਮੁਝ ਕਉ ਪੜਾਵਤਾ ਹੈ ।। ਸੋ ਏਹੋ ਜਲਿ ਹੈ ।। ਤਬ ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਹਾ ਪੂਰਨ ਪੁੰਨੋਂ ਸਿਉਂ ਸਾਧ ਵੈਸਨੋਂ ਕਾ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਇਨੋਂ ਕੇ ਕਉਨ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਮੁਝ ਕਉ ਕਹੋ । ਤਬ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਉਨਕੇ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹੀ ।। ਇਹ ਸਸਾ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੈ ।। ਧਰਮ ਤੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੁਆ ਥਾ ਅਰੁ ਇਹੁ ਕੁਤਾ ਇਸਕੀ ਪੂਰਬਲੇ ਜਨਮ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਥੀ ।। ਏਕ ਦਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਥ ਲੜਾ ।। ਇਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਵਿਖ ਦੇਕੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਉ ਮਾਰਾ ।। ਤਬ ਪੀਛੇ ਤੇ ਏਭੀ ਮੂਈ ਤਬ ਇਨ ਦੋਨੋ ਕਉ ਜਮ ਲੋਕ ਲੇ ਗਏ ਧਰਮਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ।। ਤਬ ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਕਹਾ ਇਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਉ ਸਸੈ ਕਾ ਜਨਮ ਦੇਵਉ ।। ਰ ਇਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਉ ਕੁਤੇ ਕਾ ਜਨਮ

ਦੇਵੌ ।। ਤਬ ਸਸਾ ਅਰੁ ਕੁਤਾ ਬੋਲੇ ।। ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਾਰਾ ਉਧਾਰ ਕਬ ਹੋਵੈਗਾ ।। ਤਬ ਧਰਮਰਾਇ ਬੋਲਾ ਏਕ ਬਨ ਮੈਂ ਗੀਤਾ ਪਾਠੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਚਰਨੋਦਕ ਤੁਮਾਰੇ ਅੰਗੋਂ ਕਉ ਲਾਗੇਗਾ ਤਬ ਉਸ ਦੇਹਿ ਤੇ ਛੂਟੋਗੇ ।। ਸੋ ਧਰਮਰਾਜਾ ਕੇ ਕਹੇ ਤੇ ਏਹ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੂਏ ।। ਤਬ ਉਨਕੌ ਰਾਜਾ ਨੇ ਦੰਡਵਤ ਕੀਆ ।। ਅਪਣੇ ਘਰ ਆਇਆ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਣ ਬੁਲਾਇਆ ਉਸਕੋ ਕਹਾ ਤੁਮ ਗੀਤਾ ਕੇ ਚਉਦਸਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਪਾਠ ਨਿਤ ਸੁਣਾਇਆ ਕਰੋ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਚਿਉਦਸਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਾ ਸੋ ਤੈਨੇ ਸੁਣਾ ।।੧੪।। ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਵਾਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਚਉਦਵੇਂ ਧਿਆਇ ।।੧੪।। ਆਗੈ ਪੰਧ੍ਰਵਾ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਸਮਝ ਲੇਹੁ ਏਹੁ ਜਗ ਤਰਵਰ ਰੂਪ ।। ਊਪਰ ਮੂਲ ਸਾਖਾ ਨੀਚੇ ਐਸੇ ਜਿਸੈ ਸਰੂਫ ।।੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਸ੍ਵਥ ਅਰ ਅਬਨਾਸੀ ਇਸ ਕੋ ਭਾਖੈ ਜਨ ਪਰਧਾਨ ।। ਅਬ ਇਸਕਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਸਭ ਤੁਝ ਪੈ ਕਹੌਂ ਬਖਾਨ ।।੨।। ਚੌਪਈ ।। ਏਹ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਜੀਵ ਜੋ ਆਹੀ ।। ਜਬ ਆਵੈ ਗਰਤ ਮਾਤਾ ਕੇ ਮਾਹੀ ।। ਇਸ ਕਾ ਮੁਲ ਸਿਰਿ ਹੋਵੈ ਤਬ ਨੀਚਾ ।। ਚਰਨ ਸਾਖਾ ਇਸ ਹੋਵੈ ਊਚਾ ।।੩।। ਜਬ ਵਹੁ ਜੀਵ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਬ੍ਰਿਛ ਉਲਟੋ ਹੋ ਜਾਵੈ । ਸੋ ਸਿਰਿ ਮੂਲ ਸੋ ਊਪਰਿ ਹੋਇ ।। ਸਾਖਾ ਜੋ ਚਰਨ ਨੀਚੈ ਹੈ ਸੋਇ ।।੪।। ਊਰਧ ਮੂਲ ਤਬ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ।। ਅਸ੍ਵਥ ਅਬਿਨਾਸੀ ਐਸੇ ਜਾਨ ।। ਹੈ ਇਹੁ ਦੇਹਿ ਬਿਨਾਸ ਸਰੂਪ ।। ਅਸ੍ਵਥ ਨਾਮ ਤਬ ਐਸੇ ਭੂਪ ।।੫।। ਜੀਵ ਈਸਰ ਨਿਤ ਜੋ ਆਹਿ ।। ਅਬਿਨਾਸੀ ਨਾਮ ਐਸੇ ਹੈ ਤਾਹਿ ।। ਇਸ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ ਜੋ ਪਤ੍ਰ ਹੋਇ ।। ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਪਾਤ ਹੈ ਸੋਇ ।।੬।। ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਸਭ ਬੇਦ ਬਤਾਵੈ ।। ਜੁਗਤ ਅਜੁਗਤ ਸਭ ਬਾਤ ਸੁਣਾਵੈ ।। ਐਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ ਜਿਨਹਿ ਪਛਾਨਾ ।। ਸੋ ਪੰਡਿਤ ਬੇਦ ਪਾਠੀ ਜਾਨਾ ।।੭।। ਸੰਸਾਰ ਬ੍ਰਿਛ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਇ ।। ਊਪਰ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਮਗ ਪਾਇ ।। ਨੀਚੇ ਸੇਸ ਕੋ ਲੋਕ ਪਰਜੰਤ ।। ਏਹੁ ਬ੍ਰਿਛ ਪਸਰਿਆ ਐਸੇ ਭਾਂਤ ।।੮।। ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਇਸ ਤਰਵਰ ਕੇ ਡਾਲ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਿਖੇ ਬਹੁਤ ਤਿਹ ਨਾਲ ।। ਸਪਰਸ਼ ਸਬਦ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ।। ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਆਪਨੇ ਬਿਖਿਓ ਬੰਧ ।।੯।। ਬਾਂਧੇ ਜੇਵਢੇ

ਬ੍ਰਿਛੇ ਕੇ ਲੋਗ ।। ਝਖੜ ਤੇ ਤਰਵਰ ਤਿੜਨ ਨ ਹੋਗ ।। ਕੁਟੰਬ ਲੋਕ ਜੋ ਇਨ ਕੇ ਕੰਧੇ ।। ਇਹ ਜੇਵੜੇ ਤਰਵਰ ਕੋ ਬੰਧੇ ।।੧੦।। ਇਸ ਬ੍ਰਿਛ ਕਾ ਪਵਨ ਏਹੁ ਜਾਨੋ ।। ਮੁਝ ਮਾਹਿਮਾ ਸੰਤ ਸੰਗ ਪਛਾਨੋ ।। ਜਬ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਹਿਮਾ ਕਰੈ ।। ਇਸ ਪਵਨ ਸੌ ਬ੍ਰਿਛ ਗਿੜ ਪੜੈ ।।੧੧।। ਐਸਾ ਰੂਫ ਤਰਵਰ ਜੋ ਕਹਾ ।। ਕਿਨਹੂੰ ਇਸ ਕਾ ਭੇਦ ਨ ਲਹਾ ।। ਜਾਨੈ ਨਾਹੀਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ ਰੂਪ ।। ਕਹੈ ਮੈਂ ਦੇਹਿ ਮਾਨੁਖ ਸਰੂਪ ।।੧੨।। ਕਹੈ ਅਮਕਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਨਾਉ ।। ਅਮਕੀ ਜਾਤਿ ਅਪਨੀ ਕਹਿ ਗਾਇ ।। ਸਮਝੈ ਨਾਹੀਂ ਕੋ ਇਹ ਬਾਤ ।। ਸੰਸਾਰ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਇਓ ਤਾਤ ।।੧੩।। ਅਰੁ ਬਹੁੜ ਕਹਾ ਜਾਇਗਾ ਦੇਹੁ ।। ਅਬ ਠਾਢਾ ਕਿਸ ਪਰ ਜਗ ਤ੍ਰੇਹੁ ।। ਐਸਾ ਅਸੂਥ ਨਾਮਾ ਸੰਸਾਰ ।। ਤਿਸਕਾ ਮੂਲ ਤੂ ਮੁਝੈ ਬੀਚਾਰ ।।੧੪।। ਬ੍ਰਿਛ ਊਪਰਿ ਜੀਵ ਪੰਛੀ ਬਸੈ ।। ਮਾਇਆ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਪਟ ਮੈਂ ਰਸੈ ।। ਭ੍ਰਮਤ ਫਿਰੈ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਮਾਹਿ ।। ਐਸਾ ਜੀਵ ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਆਹਿ ।।੧੫।। ਹਉਂ ਜੋ ਬ੍ਰਿਛ ਰੂਪ ਹੋ ਆਪ ।। ਅਬ ਕਛੁ ਸੁਨ ਮੇਰੋ ਪਰਤਾਪ ।। ਮੇਰੋ ਮੂਲ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ।। ਦਿਬ ਸੁਖ ਅਰ ਪਰਮ ਅਨੂਪ ।।੧੬।। ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਕਈ ਅਵਤਾਰ ।। ਅਦਭੁਤ ਕਰਮ ਤਿਹ ਮਾਹਿ ਬੀਚਾਰ ।। ਜੋ ਇਸ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਪਤਰ ਜਾਨੋ ।। ਮਹਿਮਾ ਮੁਝ ਸਾਖਾ ਪਹਿਚਾਨੋ ।।੧੭।। ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦਾਂਤ ਭਾਗਵਤ ਗੀਤਾ ।। ਸੋ ਇਸ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਫਲ ਹੈਂ ਮੀਤਾ ।। ਜੋ ਨਰ ਜਗ ਮੈਂ ਬਪ ਕੋ ਧਾਰੈ ।। ਸੰਸਾਰ ਬ੍ਰਿਛ ਸੋ ਤਿਆਗ ਬੀਚਾਰੈ ।।੧੮।। ਮੁਝ ਅਨੰਤ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਸਰਨੀ ਆਵੈ ।। ਸੋ ਨਿਰਭਉ ਅਨੰਦ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ।। ਜਿਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਬ੍ਰਿਛ ਤਿਆਗੈ ।। ਭਗਵਾਨ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਸਰਨੀ ਲਾਗੈ ।।੧੯।। ਸੋ ਪਰਕਾਰ ਸੁਨੋ ਰੇ ਮੀਤ ।। ਪ੍ਰਥਮੈਂ ਕਰੈ ਤਿਆਗ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ ।। ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਤਿਆਗ ਭਇਓ ਕੁਠਾਰ ।। ਤਿਸਕੋ ਕਾਟੈ ਬ੍ਰਿਛ ਸੰਸਾਰ ।।੨੦।। ਤਿਸਤੇ ਬਹੁੜ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ ।। ਐਸੇ ਬਚਨ ਕਹਿ ਮੁਝਕੋ ਗਾਵੈ ।। ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚਾ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ।। ਵਹੀ ਨਿਸਚਾ ਤਿਸ ਨਰ ਕੋ ਹਾਥ ।।੨੧।। ਤਿਆਗ ਕੁਠਾਰ ਤਿਸ ਹਾਥ ਸੋ ਪਕੜੈ ।। ਬ੍ਰਿਛ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਕਾਟੈ ਲਕੜੈ ।। ਕੁਟੰਬ ਤਿਆਗ ਜੋ ਮੁਝ ਸਰਨੀ ਆਵੈ ।। ਅਤੀਤ ਜਗਤ ਸੋ ਵਹੀ ਕਹਾਵੈ ।।੨੨।। ਜਬ ਅਤੀਤ ਵਹੁ ਜਗ ਤੇ ਹੋਇ ।। ਐਸੇ ਮਾਰਗ ਜਾਵੈ ਸੋਇ ।। ਜਿਸਤੇ ਬਹੁੜ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ ।। ਐਸੇ ਬਚਨ ਕਹਿ ਮੁਝ ਕੋ ਗਾਵੈ ।।੨੩।। ਕਹੈ

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੇਵ ।। ਤੁਮਰੀ ਸਰਨਿ ਹੌ ਤੂੰ ਰਖਿ ਲੇਵ ।। ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਜੋ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ।। ਸਭ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੁਝ ਸੰਤਰਿ ਜਾਨ ।।੨੪।। ਮੁਝ ਅੰਤਰ ਤੇ ਸਭ ਕਿਛ ਨਿਕਸੈ ।। ਸਦਾ ਪੂਰਨ ਹਉ ਨਿਤ ਹੀ ਬਿਗਸੈ ।। ਨਿਹਚਲ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਭ ਤੇ ਪਰੈ ।। ਐਸੇ ਪੁਰਖੋਤਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਹਰੈ ।।੨੫।। ਮੇਰੇ ਪਰੇ ਅਉਰ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਮੁਝ ਸਮਾਨਿ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ।। ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਜੋ ਮੈਂ ਹੌਂ ਆਪ ।। ਸਰਵ ਮਧ ਮੈਂ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪ ।। ਐਸੇ ਪੁਰਖ ਕੀ ਮਰਨੀ ਆਵੈ ।। ਸੋ ਨਰ ਬੇਗ ਮੁਕਤ ਹੋ ਪਾਵੈ ।।੨੬।। ਐਸੀ ਸਰਨਿ ਕਹੀ ਤੁਝ ਮੀਤ ।। ਰਹਤ ਬਾਤ ਅਬ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।। ਜੋ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਰਨੀ ਆਵੈ ।। ਐਸੀ ਭਾਂਤ ਵਹੁ ਰਹਤ ਕਮਾਵੈ ।।੨੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੂਰ ਕਰੈ ਵਹੁ ਮਾਨ ਭਾਵ ਬਿਆ ਸੰਗ ਮੋਹ ਨ ਲਾਇ ।। ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਿਸ ਮੋ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ।।੨੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਚੇਤਾ ਮਨ ਕਾ ਰਾਖਨਾ ਨਿਸਚਲ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਥ ।। ਧਿਆਨ ਭਜਨ ਮੈਂ ਨਿਤ ਜੋ ਬੇਤ ਤਹੌ ਤਿਹ ਹਾਥ ।।੨੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਨ ਮੈਂ ਕਰੇ ਨ ਕਾਮਨਾ ਬਾਛੈ ਕਛੂ ਨ ਮੀਤ ।। ਜੋ ਵਰਤੈ ਇਸ ਰਹਤ ਮੈਂ ਸੋ ਨਰ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤ ।।੩੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਗਿਆਨੀ ਭਗਤ ਜੋ ਮੈਂ ਤਿਸ ਸੰਗਿ ਇਉਂ ਕਰੌ ।। ਸੁਖ ਦੁਖ ਮੂਲ ਜੋ ਜਗਤ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਤਿਸ ਨਿਸਤਰੌ ।।੩੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਉਸਨ ਮੀਤ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਰਾਖੌਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮੀਤ ।। ਅਪਨੇ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਮੈ ਲੇ ਜਾਵੋ ਸੁਭ ਰੀਤ ।।੩੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਮੁਝ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਜੋ ਸੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਜਾਨ ।। ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਮੁਝ ਰੂਪ ਰਵ ਸਸ ਕੀ ਤਹਾਂ ਗਮ ਨਹੀਂ ।।੩੩।। ਸੋਰਠਾ ।। ਜਹਾ ਹੈ ਹਰਿ ਕੋ ਧਾਮ ਰਵ ਸਸਤਹਾਂ ਨ ਪਹੁੰਚਤੇ ।। ਜੋ ਪਾਵੈ ਵਹੁ ਧਾਮ ਬਹੁੜ ਸੰਸਾਰ ਨ ਆਵਤਾ ।।੩੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਰਮ ਧਾਨ ਜੋ ਮੈਂ ਕਹਿਓ ਐਸਾ ਜਾਨੋ ਸੋਇ ।। ਸਰਨਿ ਜੋ ਆਵੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ।।੩੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਅਬ ਅਉਰ ਸੁਨ ਜੀਉ ਜੋ ਦੇਹੌ ਮਾਹਿ ।। ਸੋ ਤੋ ਮੇਰੀ ਸੰਸ ਹੈ ਪੁਰਾਤਨ ਹੀ ਤੇ ਆਹਿ ।।੩੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਬ ਕਾ ਮੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤਬ ਕਾ ਹੈ ਇਹੁ ਜੀਉ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਦੇਹ ਪਰੀਤ ਸੌ ਜੀਉ ਪਸਾਰਾ ਕੀਉ ।।੩੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਾਂਚ ਇੰਦ੍ਰੀ ਅਰੁ ਏਕ ਮਨ ਏ ਛੈ ਮਿਲ ਕਰਿ ਮੀਤ ।। ਸਤਵੇਂ ਜੀਉ ਕੇ ਸੰਗਤੇ ਭੋਗ ਭੋਗੈ ਵਹੁ ਨੀਤ ।।੩੮।। ਸੋਰਠਾ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਓਹੀ ਕੇ ਭੋਗ ਜੀਵ ਕੋ ਨਿਤ ਭਰਮਾਵਤੇ ।। ਭੋਗਨ ਹੀ ਵਹੁ

ਰੋਗ ਠਉਰ ਠਉਰ ਫੇਰੈ ਜੀਵ ਕੋ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਹ ਬਪੁ ਜੀਵ ਤਿਆਗਤਾ ਤਿਸਕਾ ਸੁਣ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ।। ਚਰਨ ਉਲਾਂਘ ਜੋ ਨਰੋਂ ਕੀ ਐਸੀ ਹੈ ਤਿਹ ਭਾਂਤ ।।੪੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਹਿਲਾ ਚਰਨ ਆਗੈ ਰਖੈ ਫਿਰਿ ਦੂਜਾ ਰਾਖੈ ਸੋਇ ।। ਤਿਉਂ ਜੀਉ ਦੇਹਿ ਤਿਆਗ ਕਰਿ ਅਉਰ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਹੋਇ ।।੪੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਉਂ ਵਿਲੰਭਿ ਦੁਲਾਘ ਮੈਂ ਤਿਸਤੇ ਭੀ ਅਤ ਲਘ ।। ਏਹ ਜੀਉ ਦੇਹ ਤਿਆਗ ਕੈ ਲਾਗੈ ਅਵਰ ਬਪ ਮਗ ।।੪੨।। ਰੇਖਤਾ ਅਥ੍ਵਾ ਅੜਿਲ ।। ਜੈਸੀ ਬਾਸਨਾ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਬਪ ਮੈਂ ਰਾਖਤਾ ।। ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਫਲ ਅਉਰ ਦੇਹ ਮੈਂ ਚਾਖਤਾ ।। ਗੰਧ ਦ੍ਰੁਗੰਧ ਸਪਰਸ਼ ਜਿਉਂ ਮਾਰਤ ਕਰਤ ਹੈ ।। ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈਂ ਬਾਸ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਧਰਤ ਹੈ ।। ਐਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਜੀਵ ਬਾਸਨਾ ਕੇ ਸੰਗ ।। ਜੀਵ ਇੰਦ੍ਰੀ ਅਧਾਰ ਭੋਗੈ ਬਾਸ ਰੰਗ ।। ਚਖ ਸੋਤ੍ਰ ਸਰਰਸ਼ ਤੁਚਾ ਰਸਨਾ ਜੋ ਆਹੀ ।। ਛਠਵੈਂ ਮਨ ਸੋ ਮਿਲ ਜੀਵ ਬਿਖਿਆ ਭੋਗ ਤਾਹੀ ।। ਭੋਜਨ ਖਾਨ ਤੇ ਆਦਿ ਅਵਰ ਕਾਰਜ ਜੀਵ ਕਰਤਾ ।। ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਿਆ ਕਾਰਜ ਧਰਤਾ ।। ਮੂਰਖੋਂ ਕਉ ਇਹ ਕਉਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨ ਆਵਤਾ ।। ਗਿਆਨ ਨੇਤ੍ਰ ਸੌ ਕਉਤਕ ਗਿਆਨੀ ਪਾਵਤਾ ।।੪੩।। ਚੌਪਈ ।। ਗਿਆਨੀ ਭਗਤ ਕੈਸਾ ਹੋਇ ।। ਨਿਸ ਦਿਨ ਜੁੜੈ ਮੁਝ ਸੰਗ ਸੋਇ ।। ਸੋ ਅਪਨੇ ਆਤਮ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਦੇਖੈ ਸਕਲ ਕਉਤਕ ਤਾਹਿ ।। ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਮਤ ਦੇਖੈ ਕੋਇ ।। ਅਗਿਆਨੀ ਪੇਖੈ ਨਾਹੀ ਸੋਇ ।। ਗਿਆਨੀ ਮੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇਖ ।। ਮੁਝੈ ਸਲਾਹਤਾ ਸਭ ਪੇਖ ।। ਕਹਤਾ ਧਨ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ।। ਜਿਸ ਸੌ ਪਾਵਤੇ ਸਭ ਹਰਖ ।। ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਜਿਹ ਇਹੁ ਆਪ ।। ਸਭ ਕੇ ਮਧ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪ ।। ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਥ ਸੋ ਵਹੁ ਹੋਇ ।। ਸਿਮਤਨ ਅਬ ਕਹੌ ਮੈਂ ਤੋਹਿ ।। ਜਿਉਂ ਅੰਬਕਰ ਲਗਾਵੈ ਕੋਇ ।। ਵਹੁ ਹਰਤਾਮਲ ਕਹੀਐ ਸੋਇ ।। ਤੈਸੇ ਹਸਤਾਮਲ ਤੁਝਕੋ ਕਹੌ ।। ਅਪਨਾ ਕਉਤਕ ਸਭ ਜਗ ਲਹੋ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਸੁਨੋ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ।। ਜੋ ਮੈਂ ਕਹੌਂ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।। ਰਵ ਮੈਂ ਤੇਜ ਜੇਤਾ ਆਹਿ ।। ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮਾਹਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਾਹਿ ।। ਸੋ ਰਵ ਮੈਂ ਜੋਤ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ।। ਕਉਤਕ ਸਕਲ ਮੇਰਾ ਮਾਨ ।। ਜੋ ਸਸ ਅਗਨ ਮੋਂ ਪਰਕਾਸ਼ ।। ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੇਰਾ ਤਾਸ ।। ਜੋ ਜਨ ਪਚਾਸ ਕੋਟ ਜੋ ਭੂਮ ।। ਜਿਸ ਮੋਂ ਨਗਰ ਸਾਗਰ ਧੂਮ ।। ਪਰਬਤ ਨਦੀ ਬਹੁ ਜਿਸ ਮਾਹਿ ।। ਜੰਗਲ ਗਣਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਹਿ ।। ਸੋ ਮੇਰੇ ਬਲ ਉਠਾਏ ਓਇ

।। ਅਰਜਨ ਦੇਖ ਕਉਤਕ ਸੋਇ ।।੪੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੇ ਜੋ ਅੰਨ ਹੈਂ ਅਰ ਤਰਵਰ ਅਪ ਹੈ ਜੋਇ ।। ਸਭੂ ਮਾਹਿ ਜੋ ਮਧਰਤਾ ਸੋ ਸਭ ਸਸਤੇ ਸੋਇ ।।੪੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੋ ਸਸ ਮੇਰੋ ਰੂਪ ਹੈ ਸਭ ਕੋ ਦੇਵੋਂ ਸੁਆਦ ।। ਮੇਰੀ ਲੀਲਾ ਦੇਖ ਤੂੰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਪਰਮ ਅਨਾਦ ।।੪੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਭ ਪ੍ਰਾਣੀਓ ਕੇ ਉਦਰ ਮੈਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੋਂ ਯਾਰ ।। ਪ੍ਰਾਨ ਅਪਾਨ ਜੋ ਵਾਉ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਮੁਝੈ ਬੀਚਾਰ ।।੪੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਗਨ ਵਾਉ ਸਨਬੰਧ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜੋ ਅੰਨ ਖਾਹਿ ।। ਭੋਜਨ ਹੈ ਵਹੁ ਚਾਰ ਭਾਂਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਭਾਖੋਂ ਤਾਹਿ ।।੪੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਗਨ ਸੰਤ ਜੋ ਹੋਤ ਹੈ ਸੋ ਅੰਨ ਪਕ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਚਣਾ ਚਾਵਲ ਤੇ ਆਦ ਲੇ ਏ ਭੋਜਨ ਪਰ ਚੀਤ ।।੪੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅੰਬ ਹਿੰਦਵਾਣਾ ਅਵਰ ਫਲ ਸਭ ਲੇਹਜ ਤੂੰ ਜਾਨ ।। ਸਰਬਤ ਦੂਧ ਅਪ ਆਦਿ ਤੇ ਸੌ ਚੋਹਜ ਪਹਿਚਾਨ ।।੫੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਅਬ ਅਉਰ ਸੁਨ ਅਸਭੁਤ ਅਚਰਜ ਬਾਤ ।। ਰਿਦੈ ਸਭੂ ਕੇ ਬੈਠ ਕਰਿ ਐਸੇ ਕਰਿਹੌ ਤਾਤ ।।੫੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੇਵੋ ਗਿਆਨ ਤਿਸ ਰਿਦੇ ਮੌ ਕਰਮ ਕਰਾਵੋਂ ਸੁਧ ।। ਕਰਮੌਂ ਕੇ ਪਰਸਾਦ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਵਹੁ ਬੁਧ ।।੫੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੈਂ ਹੀ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰਿ ਕਰਮ ਕਰਾਵੋਂ ਮੰਦ ।। ਅਗਿਆਨ ਮਾਹਿ ਵਹੁ ਦੁਖ ਸੋ ਮੂਰਖ ਮਤ ਅੰਧ ।।੫੩।। ਦੋਹਰਾ ।।ਜਾਨਨ ਜੋਗ ਜੋ ਬੇਦ ਮੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮੁਝਕੋਂ ਜਾਨ ।। ਬੇਦ ਹਾਰੀ ਕਹਿ ਨੇਤ ਨੇਤ ਮੁਝ ਮਹਿਮਾ ਪਹਿਚਾਨ ।।੫੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਰਨ ਹਾਰ ਹੋ ਬੇਦ ਕਾ ਜਾਨਨ ਹਾਰ ਹੌ ਆਪ ।। ਅੰਤ ਕਰੌ ਜਬ ਬੇਦ ਕਾ ਨੇਤ ਨੇਤ ਜਪ ਜਾਪ ।।੫੫।। ਚੌਪਈ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੁਝ ਅਉਰ ਸੁਨਾਊਂ ।। ਸੰਸਾਰ ਬਿਖੇ ਦੋ ਪੁਰਖ ਬਤਾਊਂ ।। ਏਕ ਅਬਿਨਾਸੀ ਦੂਤੀ ਬਿਨਾਸ ।। ਦੇਹਿ ਜੀਵ ਨਾਮ ਹੈ ਤਾਸ ।।੫੬।। ਜੀਵ ਅਬਿਨਾਸੀ ਨਾਮ ਕਹਾਵੈ ।। ਦੇਹਿ ਬਿਨਾਸੀ ਸਭ ਕੋ ਗਾਵੈ ।। ਇਤਨੇ ਅਉਰ ਉਤਮ ਪਰਧਾਨ ।। ਤੀਸਰਾ ਤੂੰ ਪਰਮਾਤਮ ਜਾਨ ।।੫੭।। ਤਿਸ ਪਰਮਾਤਮ ਇਹ ਪਰਤਾਪ ।। ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮਾਂਹਿ ਏਕ ਵਹੁ ਆਪ ।। ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਹੋਇ ਜਬ ਨੈਨ ਉਘਾਰੈ ।। ਸਵੀ ਥਾਂਭ ਸਭ ਕੋ ਤੋਖਾਰੈ ।।੫੮।। ਐਸਾ ਈਸਰ ਪਰਮਾਤਮ ਹੋਇ ।। ਪੁਰਖੋਤਮ ਪੁਰਖ ਏਕ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਬਿਨਾਸ ਪੁਰਖ ਜੋ ਦੀਸੈ ਦੇਹਿ ।। ਪਰਮਾਤਮ ਸੋ ਤਿਸ ਨਾਹੀਂ ਨੇਹਿ ।।੫੯।। ਦੇਹਿ ਸੰਗ ਗਿਸ ਕਾਰਜ ਨਾਹੀਂ ।। ਅਤੀਤ ਦੇਹਿ ਤੇ ਆਤਮ ਆਹੀ ।। ਅਬਿਨਾਸੀ ਜੀਵ ਦੂਸਰਾ ਹੋਇ ।। ਉਤਮ ਤਿਹ ਤੇ ਆਤਮ

ਹੋਇ ।।੬੦।। ਲੋਕੋਂ ਮਧ ਅਰ ਬੇਦੋਂ ਮਾਹੀ ।। ਪੁਰਖੋਤਮ ਨਾਮ ਤਿਸ ਆਤਮ ਆਹੀ ।। ਸੋ ਮੁਝ ਸਿਮਤਨ ਐਸਾ ਕਰੌ ।। ਮੇਰਾ ਭਜਨ ਨਿਸ ਦਿਨ ਮਨ ਧਰੋ ।।੬੧।। ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਭਗਤ ਐਸਾ ਕੋ ਹੋਇ ।। ਪੁਰਖੋਤਮ ਪੁਰਖ ਮੁਝਕੋ ਜਾਨੈ ਸੋਇ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨ ।। ਪੁਰਖੋਤਮ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਮੁਝੇ ਪਹਿਚਾਨ ।।੬੨।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਨਿਹਪਾਪ ਸੁਜਾਨ ।। ਗੁਹਜ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੁਝ ਕੀਆ ਬਖਾਨ ।। ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਰਾਖੋ ਤੁਮ ਚੀਤ ।। ਇਸਨਾਨ ਕਰੋ ਇਸ ਮੌ ਤੁਮ ਨੀਤ ।।੬੩।। ਇਸਨਾਨ ਅਰਥ ਸੁਨ ਤੂੰ ਯਾਰ ।। ਸੁਨਨ ਪੜਨ ਧਾਰਨ ਬੀਚਾਰ ।। ਐਸਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰੈ ਜੋ ਕੋਇ ।। ਅਰਜਨ ਵਹੀ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋਇ ।।੬੪।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਪੂਰਨ ਭਇਆ ਪੰਚ ਦਸਵੋਂ ਧਿਆਇ ।। ਪੁਰਖੋਤਮ ਜੋਗ ਨਾਮ ਚਿਤ ਲਾਇ ।। ਜੋ ਉਤਮ ਇਸ ਮਾਹੀ ਗਿਆਨ ।। ਪੜੇ ਸੁਨੇ ਧਾਰੇ ਅਰਮਾਨ ।।੬੫।। ਸੋ ਨਰ ਆਪ ਬਿਸਨ ਹੀ ਹੋਇ ।। ਬਿਸਨ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਹੇ ਖਾਲਸਾ ਹਮ ਤੁਮ ਸਭ ਬਿਸਨ ।। ਜੋ ਦੇਖੋ ਸੋ ਏਕੋ ਕ੍ਰਿਸਨ ।। ਸਭੀ ਅਕਾਲ ਏਕ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ।ਸਭ ਮਾਨੋ ।।੬੬।।੧੫।। ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪਰਨਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਵਾਦੇ ਪਦ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਪੰਚ ਦਸਮੋ ਧਿਆਇ ।।੧੫।। ਆਗੈ ਇਸਕਾ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਤੁਮ ਸਿਉ ਪੰਧ੍ਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤਾ ਹੌ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਏਕ ਗਉੜ ਦੇਸ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਥਾ ਨਾਮ ਉਸਕਾ ਨਰਸਿੰਘ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਰਭ ਥਾ ।। ਮਨ ਮੈਂ ਕਹੈ ਇਹ ਮੇਰਾ ਪਰਧਾਨ ਬਹੁਤ ਭਲਾ ਹੈ ।। ਅਰ ਇਸ ਸਰਭ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਕਪਟ ਥਾ ।। ਮਨ ਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਜੋ ਇਸ ਰਾਜਾ ਕਉ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਰਉਂ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਗੁਜਰੇ ਜੋ ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਸੋਇਆ ਪੜਾ ਥਾ ਅਰ ਸਭ ਲੋਕ ਮਹਲ ਕੇ ਭੀ ਸੋਏ ਥੇ ।। ਸੋ ਇਸ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨੇ ਸਭ ਮਾਰੇ ।। ਰਾਜਾ ਕਉ ਭੀ ਮਾਰਾ ਰਾਜਾ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭੀ ਮਾਰਾ ।। ਰਾਜਾ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਰੀ ਸੋਵਤਿਓ ਕਉ ਮਾਰਾ ।। ਤਬ ਰਾਜ ਆਪ ਲਾਗਾ ਕਰਨੇ ।। ਤਬ ਕਿਤਨੇਕੁ ਵਰਖ ਗੁਜਰੇ । ਇਸ ਸਰਭ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨੇ ਭੀ ਪ੍ਰਾਨ ਛੋਡੇ।। ਖੋਟੀ ਮਉਤ ਸੋ ਮੂਆ ।। ਤਬ ਜਮ ਉਨ ਕਉ ਬਾਂਧ ਕਰਿ ਮਾਰਤੇ ਲੇ ਗਏ ।। ਤਬ ਧਰਮਰਾਜਾ ਨੇ ਪੂਛਾ

ਕਿਆ ਹੈ ਤਬ ਯਮ ਬੋਲੇ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਹੈ ।। ਤਬ ਧਰਮਰਾਜਾ ਨੇ ਆਗਿਆ ਦਈ ।। ਇਸ ਕਉ ਬਡੇ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਡਾਲੋ ।। ਐਸੇ ਸਭ ਨਰਕ ਭੁਗਾਏ ।। ਤਬ ਆਗਿਆ ਦਈ ਇਕ ਕਉ ਘੋੜੇ ਕਾ ਜਨਮ ਦੇਵੋ ।। ਤਬ ਸਿੰਘਲ ਦੇਸ ਮੈਂ ਘੋੜੇ ਕਾ ਜਨਮ ਦੀਆ ।। ਸੋ ਇਸ ਘੋੜੇ ਕੀ ਦੇਹੀ ਬੜੀ ਅਰ ਬਡੇ ਮੋਲ ਕਾ ਥਾ ਤਬ ਏਕ ਵਣਜਾਰਾ ਘੋੜਿਉਂ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਉਸ ਨਗਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਉਸ ਨੇ ਘੋੜੇ ਕਉ ਮੋਲ ਲੀਆ ਅਉਰ ਘੋੜਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ।। ਸੋ ਉਹ ਵਾਪਾਰੀ ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਕਉ ਆਇਆ ਘੋੜੇ ਲੇ ਆਇਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਰਾਜਾ ਕਉ ਕਹਾ ਏਕ ਵਾਪਾਰੀ ਭਲੇ ਘੋੜੇ ਲੇ ਆਇਆ ਹੈ ।। ਤੁਮ ਕਉ ਚਾਹੀਐ ਤਉ ਲੇਵਉ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸ ਵਾਪਾਰੀ ਕਉ ਬੁਲਾਇਆ ।। ਘੋੜੇ ਉਸ ਕੇ ਭਲੇ ਭਲੇ ਮੋਲ ਲੀਏ ।। ਤਬ ਇਸ ਸਿੰਘਲ ਦੇਸ ਕੇ ਘੋੜੇ ਕਉ ਭੀ ਮੋਲ ਲੀਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ।। ਇਨ ਘੋੜਿਓ ਕਉ ਫੇਰੋ ।। ਤਬ ਅਉਰ ਸਭ ਘੋੜੇ ਫੇਰੇ ।। ਜਬ ਇਸ ਸਿੰਘਲ ਦੇਸ ਕੇ ਘੋੜੇ ਕਉ ਲਾਗੇ ਫੇਰਨੇ ।। ਤਬ ਸਿੰਘਲ ਦੇਸ ਕੇ ਘੋੜੇ ਨੇ ਰਾਜਾ ਕੀ ਉਰ ਦੇਖਾ ।। ਅਰ ਸਿਰ ਹਲਾਇਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਇਨ ਮੇਰੀ ਉਰ ਦੇਖਕੇ ਸਿਰ ਹਲਾਇਆ ਹੈ ।। ਸੋ ਕਾਰਨ ਕਉਣ ਹੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੁਲਾਏ ਜੋ ਘੋੜੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਛਾ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਤਿਨ ਕਉ ਪੂਛਾ ।। ਏਹ ਘੋੜਾ ਹਮ ਨੇ ਮੋਲ ਲੀਆ ਹੈ ਜਬ ਇਸ ਕਉ ਫਿਰਾਇਆ ਤਬ ਇਸਨੇ ਮੇਰੀ ਉਰ ਦੇਖਕੈ ਸਿਰ ਹਲਾਇਆ ।। ਸੋ ਕਉਣ ਕਾਰਨ ਹੈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲੇ ।। ਤੁਮਾਰੇ ਆਗੈ ਸਮਤਕ ਨਿਵਾਇਆ ਹੈ ।। ਕੋਈ ਕਹੇ ਤੁਮਾਰਾ ਸਰੂਪ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਬੋਲਿਆ ।। ਜੋ ਤੁਮ ਕਹਤੇ ਹੋ ਸੋ ਨਹੀਂ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਹੈ ਅਬ ਤੋ ਹਮਨੇ ਮੋਲ ਲੀਆ ਹੈ ।। ਜਬ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਲਨੇ ਚਲਾ ।। ਤਬ ਉਸੀ ਸਿੰਘਲ ਦੇਸ ਕੇ ਘੋੜੇ ਪਰ ਚੜਿਆ ।। ਸੋ ਘੋੜਾ ਬਹੁਤ ਉਤਾਵਲਾ ਚਲਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਉ ਰਾਜਾ ਹਾਥ ਹੀ ਸਾਥ ਪਕੜ ਲੇਵੇ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਇਆ ।। ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਦੋਪਹਿਰ ਦਿਨ ਚੜਾ ਰਾਜਾ ਕਉ ਤ੍ਰਿਖਾ ਲਾਗੀ ।। ਰਾਜਾ ਦੇਖੇ ਤੋ ਬਨ ਮੈਂ ਏਕ ਕੁਟੀ ਹੈ ਅਤੀਤ ਕੀ ਤਹਾਂ ਤਲਾਵ ਹੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਊਹਾਂ ਗਇਆ ਘੋੜਾ ਏਕ ਬਿਰਖਿ ਸਿਉਂ ਬਾਂਧਾ ।। ਰਾਜਾ ਕੁਟੀ ਕੇ ਅੰਦਰਿ ਗਇਆ ।। ਦੇਖੈ ਤੋ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ

ਤਪਸਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ।। ਅਪਨੇ ਬਾਲਿਕ ਕਉ ਗੀਤਾ ਕਾ ਪੰਧ੍ਰਵਾ ਧਿਆਇ ਪੜਾਵਤਾ ਥਾ ।। ਤਿਨ ਮੈਂ ਏਕ ਬਾਲਕ ਚੰਚਲ ਥਾ ।। ਸੋ ਖੇਲਤਾ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕਉ ਏਕ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਪਤ੍ਰ ਪਰ ਗੀਤਾ ਕੇ ਪੰਧ੍ਰਵੇ ਧਿਆਇ ਕਾ ਆਧਾ ਸਲੋਕ ਲਿਖ ਦੀਆ ।। ਅਰ ਕਹਾ ਹੇ ਬਾਲਕ ਤੂ ਖੇਲਤਾ ਫਿਰ ਅਰ ਇਸ ਕਉ ਕੰਠ ਕਰਤਾ ਫਿਰਿ ।। ਸੋ ਘੋੜਾ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸਿ ਬਿਰਖ ਸਿਉਂ ਬਾਂਧਿਆ ਥਾ ।। ਤਬ ਉਹ ਪਤ੍ਰ ਟੂਟੇ ਘੋੜੇ ਕੇ ਊਪਰਿ ਪੜਾ ਉਸ ਸਲੋਕ ਕੇ ਅਖਰ ਘੋੜੇ ਕੇ ਅੰਗ ਸਿਉਂ ਲਾਗੈ ।। ਘੋੜੇ ਨੇ ਉਹ ਅਖਰ ਨੇਤ੍ਰ ਸਿਉਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਤਬ ਤਤਕਾਲ ਘੋੜੇ ਕੀ ਦੇਹ ਛੁਟੀ ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਬਿਬਾਨ ਆਇਆ ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਬੈਠਕੈ ਵਈਕੁੰਠ ਚਲਾ ਆਕਾਸ ਮੈਂ ਜਾਇ ਖੜਾ ।। ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਪਾਣ ਪੀਕੇ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਜਉ ਦੇਖੇ ਤਉ ਘੋੜਾ ਮੂਆ ਪੜਾ ਹੈ ।। ਦੇਖ ਕੇ ਸੋਕ ਕੀਆ ਇਹ ਕਉਂ ਕਰਿ ਮੂਆ ਕਿਸਨੇ ਮਾਰਿਆ ।। ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਅਕਾਸ ਤੇ ਬੋਲਾ ।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੇਰਾ ਘੋੜਾ ਮੈਂ ਹੌਂ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਹੈ ਅਬ ਮੈਂ ਵਈਕੁੰਠ ਜਾਤਾ ਹੌਂ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕਉਨ ਪੁੰਨ ਤੇ ਵਈਕੁੰਠ ਚਲਾ ।। ਤਬ ਘੋੜਾ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਰਾਜਾ ਇਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਿਉਂ ਪੂਛੋ ।। ਜਿਸ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭਇਆ ਹੌਂ ।। ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਹਾ ਏਹੀ ਕਹੈਗਾ ।। ਤਬ ਵਿਮਾਨ ਊਪਰਿ ਬੋਲਾ ।। ਇਸ ਬਿਰਛ ਕੇ ਪਾਤ ਟੂਟ ਕੇ ਮੇਰੇ ਊਪਰ ਪਰੇ ਉਸ ਮੈਂ ਕਛੁ ਲਿਖਾ ਥਾ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਅਛਰ ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਸਿਉਂ ਲਗੇ ਤਿਸ ਤੇ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੂਆ ਹੌਂ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਾ ਹਾਂ ਹਾਂ ਰਾਜਾ ਜੀ ਗੀਤਾ ਕੇ ਪੰਧ੍ਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਆਧਾ ਸਲੋਕ ਬਾਲਕ ਕਉ ਲਿਖ ਦੀਆ ਥਾ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਸਪਰਸ਼ ਹੂਏ ਤੇ ਇਹੁ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਰਾਜਾ ਬੋਲਾ ਇਹ ਪਹਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਕਉਨ ਹੈ ।। ਮੇਰਾ ਅਰ ਇਸ ਕਾ ਸਨਬੰਧ ਕਉਂ ਕਰਿ ਹੂਆ ਅਰ ਜਬ ਮੈਂ ਨੇ ਇਸ ਕਉ ਮੋਲ ਲੀਆ ਤਬ ਮੇਰੇ ਸਨਮੁਖ ਦੇਖਕੇ ਇਸ ਸਿਰ ਹਲਾਇਆ ਸੋ ਮੈਂਨੇ ਇਹ ਚਲਿਤ੍ਰ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੁਮ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕੇ ਰਾਜਾ ਹੋ ।। ਏਹੁ ਤੁਮਾਰਾ ਪਰਧਾਨ ਥਾ ਤੁਮ ਕਉ ਮਾਰ ਕੇ ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਕੀਆ ਥਾ ।। ਅਰੁ ਏਹ ਜਬ ਮੂਆ ਤਬ ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਇਸ ਕਉ ਨਰਕ ਭੁਗਾਏ ।। ਤਬ ਇਸ ਕਉ ਸਿੰਘਲ ਦੇਸ ਕੇ ਘੋੜੇ ਕਾ ਜਨਮ ਦੀਆ ਸੋ ਤੁਮਨੇ ਮੋਲ ਲੀਆ ।। ਅਰ ਇਸਨੇ ਜੋ ਸਿਰ ਹਲਾਇਆ ਸੋ ਤੁਮ ਸਿਉਂ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਮੁਖ

ਕਉ ਸੰਵਾਣਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਵਈਕੁੰਠ ਗਇਆ ।। ਰਾਜਾ ਕੇ ਅਉਰ ਲੋਕ ਭੀ ਆਨ ਪਹੁੰਚੇ ਘੋੜੇ ਲੇ ਆਏ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਉ ਡੰਡਉਤ ਕਰੀ ।। ਘੋੜੇ ਊਪਰਿ ਬੈਠ ਕਰਿ ਰਾਜਾ ਘਰਿ ਆਇਆ ।। ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਉ ਦੀਆ ।। ਆਪ ਰਾਜਾ ਬਨ ਮੈਂ ਤਪਸਿਆ ਕਰਨੇ ਲਾਗਾ ।। ਰਾਜਾ ਪੰਦ੍ਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਪਾਠ ਕੀਆ ਕਰੇ ।। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਪੰਦ੍ਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਾ ਸੋ ਤੈਨੇ ਸੁਣਾ ।।੧੫।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਪੰਚ ਦਸਮੋ ਧਿਆਇ ।।੧੫।। ਆਗੈ ਸੋਲਵਾਂ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕੇਸੂ ਮੁਖ ਸੋ ਇਉਂ ਕਹੈ ਸੁਨ ਅਰਜਨ ਇਹ ਬਾਤ ।। ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਕੇ ਮਧ ਮੈਂ ਦੋ ਸੁਭਾਵ ਵਰਤਾਤ ।।੧।। ਸੋਰਠਾ ।। ਦੇਵਤਾ ਦੈਤਾ ਸੁਭਾਵ ਜੋ ਮਾਨਸ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਵਰਤਦਾ ।। ਸੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਹੋ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ਪ੍ਰਥਮੈ ਦੇਵ ਸੁਭਾਵ ਸੁਨ ।।੨।। ਚੌਪਈ ।। ਸੁਰ ਸੁਭਾਵ ।। ਭਉ ਨਹੀਂ ਰਾਖੇ ਅੰਤਰਿ ਕੋਇ ।। ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੁਧ ਜਿਹ ਹੋਇ ।। ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਮਹਿ ਨਿਸਦਿਨ ਰਹੈ ।। ਦਾਨ ਕਰਨ ਸੁਭਾਵ ਜਿਸ ਅਹੈ ।।੩।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਮੈਂ ਪਰਧਾਨ ।। ਜਗ ਕਰਨ ਮੈਂ ਪਰਮ ਸੁਜਾਨ ।। ਬੇਦ ਪਾਠ ਤਪਸਿਆ ਕਰੈ ।। ਕੋਮਲ ਸੁਭਾਵ ਸਦਾ ਮਨ ਧਰੈ ।।੪।। ਕੋਈ ਜੀਵ ਦੁਖਾਵੈ ਨਾਹੀ ।। ਸਦਾ ਰਹੈ ਸਤ ਬੋਲਨ ਮਾਹੀ ।। ਕ੍ਰੋਧ ਨਿੰਦਾ ਵਹੁ ਮੂਲ ਨ ਕਰੈ ।। ਤਿਆਗ ਇੰਦ੍ਰੀ ਭੋਗ ਮਨ ਧਰੈ ।।੫।। ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਸਭੂ ਪਰ ਦਇਆਲ ।। ਸਭ ਕਾ ਸੁਖ ਦਾਇਕ ਕਿਰਪਾਲ ।। ਪਾਪ ਨ ਕਰੈ ਲੋਭ ਤੇ ਰਹਤ ।। ਪਵਿਤ੍ਰ ਖਿਮਾ ਅਰ ਧਿਰਜ ਸਹਤ ।।੬।। ਪੂਜਾ ਮਾਨਤਾ ਵਹੁ ਨਾਹਿ ਕਰਾਵੈ ।। ਸਮ ਸੁਭਾਵ ਏ ਦੇਵ ਕਹਾਵੈ ।। ਜਿਸ ਮੈਂ ਏਹੁ ਸੁਭਾਵ ਸੁਭ ਹੋਇ ।। ਵਹੁ ਮਾਨਸ ਦੇਵ ਹੈ ਸੋਇ ।।੭।। ਅਸੁਰ ਸੁਭਾਵ ।। ਚੌਪਈ ।। ਅਬ ਫੁਨ ਦਈਤ ਸੁਭਾਵ ਸੁਨਾਊਂ ।। ਪ੍ਰਥਮ ਪਾਖੰਡ ਤਿਹ ਭੀਤਰਿ ਪਾਊਂ ।। ਅਰਥ ਪਾਖੰਡ ਕੋ ਐਸੇ ਜੋਇ ।। ਅੰਤਰਿ ਕਪਟ ਬਾਹਰ ਸੁਧ ਹੋਇ ।।੮।। ਸਭ ਤੇ ਵਡਾ ਆਪ ਕੋ ਜਾਨੈ ।। ਐਸਾ ਗਰਬ ਆਪ ਮੈਂ ਮਾਨੈ ।। ਮੁਝ ਸਮਾਨ ਦੂਸਰ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਐਸੇ ਕਹਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋਇ ।।੯।। ਸਦਾ ਬਚਨ ਕਠੋਰ ਜੋ ਕਹੈ ।। ਸੋ ਸਭ ਸੁਭਾਵ ਅਸੁਰ ਕੇ ਅਹੇ ।। ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਹੈ ਮੂਲ ਅਗਿਆਨ ।। ਸੁਭਾਵ ਸਭੀ

ਅਗਿਆਨ ਤੇ ਜਾਨ ।।੧੦।। ਜਿਸ ਮੈਂ ਵਰਤੈ ਦੇਵ ਸੁਭਾਵ ।। ਮੁਕਤ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਵਹੁ ਨਰ ਪਾਇ ।। ਦੁਸ਼ਟ ਸੁਭਾਵ ਜਿਸ ਨਰ ਮੈਂ ਆਹੀ ।। ਸਦਾ ਰਹੈ ਵਹੁ ਨਿੰਦਿਆ ਮਾਹੀ ।।੧੧।। ਏਤਏ ਬਚਨ ਜਬ ਕੇਸਵ ਕਹੇ ।। ਅਰਜਨ ਸੁਨਤ ਵਿਚਾਰਤ ਭਏ ।। ਦ੍ਵੈਤ ਸੁਭਾਵ ਮਤ ਮੁਝ ਮੈਂ ਹੋਇ ।। ਇਸ ਬੀਚਾਰ ਮੈਂ ਸੁਕਚਿਓ ਸੋਇ ।।੧੨।। ਅਰਜਨ ਕੋ ਜਬ ਸੁਕਚਿਆ ਲਹਿਓ ।। ਤਬ ਕੇਸੂ ਅਰਜਨ ਕਉ ਕਹਿਓ ।। ਹੇ ਪਾਂਡਵ ਤੁਮ ਸੋਚ ਮਤ ਕਰੋ ।। ਦੇਵ ਸੁਭਾਵ ਸਭ ਆਪ ਮੈਂ ਧਰੋ ।।੧੩।। ਦੇਵ ਸੁਭਾਵ ਸਭੀ ਹੇ ਜੋਇ ।। ਸਾਥ ਲੈ ਜਨਮਿਆ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸੋਇ ।। ਸੁਰ ਅਸੁਰ ਸੁਭਾਵ ਜੇ ਆਹਿ ।। ਮਾਨੁਖੋਂ ਮਾਹਿ ਸਭੀ ਵਰਤਾਹਿ ।।੧੪।। ਸੋ ਸਭ ਤੁਝਕੋ ਕਹੇ ਸੁਨਾਇ ।। ਅਸੁਰ ਸੁਭਾਵ ਕਹੋ ਪ੍ਰਗਟਾਇ ।। ਅਬ ਫਿਰਿ ਅਰੁ ਸੁਭਾਵ ਤੁਮ ਸੁਨੋਂ ।। ਜੈਸੇ ਅਰਜਨ ਤੁ ਮਪੈ ਭਨੋਂ ।।੧੫।। ਜੋ ਵਹੁ ਬਸੈ ਗ੍ਰਿਸਨ ਕੇ ਮਾਹੀ ।। ਗ੍ਰਿਸਨ ਜੁਗਤ ਵਹੁ ਜਾਨਤ ਨਾਹੀ ।। ਤਿਆਗ ਗ੍ਰਿਸਤ ਅਤੀਤ ਜੋ ਹੋਇ ।। ਅਤੀਤ ਰਹਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨੈ ਸੋਇ ।।੧੬।। ਪਵਿਤ੍ਰਤਾਈ ਕੋ ਮੂਲ ਨਾ ਜਾਨੈ ।। ਮੁਝ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨੈ ।। ਆਪਸ ਮੈਂ ਮਿਲਿ ਐਸੇ ਭਾਖੈ ।। ਅਸਤ ਹਰਿ ਕਹਾਂ ਜੋ ਹਮ ਲਾਖੈ ।।੧੭।। ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸੀ ਦੇਖਿਉ ਨਹੀਂ ਭਾਈ ।। ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਆਪੇ ਉਪਜਾਈ ।। ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਸੰਹੋਗ ਤੇ ਹੋਇ ।। ਉਤਪਤ ਸਕਲ ਜਗਤ ਕੀ ਜੋਇ ।।੧੮।। ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਕਿਸੀ ਸੰਸਾਰ ।। ਆਪੇ ਭਇਆ ਸੰਸਾਰ ਅਪਾਰ ।। ਤਾਂਤੇ ਡਰ ਰਾਖੋ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਪਹਿਰਨ ਖਾਵਨ ਤੇ ਸੁਖ ਹੋਇ ।।੧੯।। ਐਸੀ ਦੁਸ਼ਟ ਬੁਧ ਤਿਨ ਮਾਹਿ ।। ਮਲੀਨ ਨੀਚ ਬੁਧ ਹੈ ਤਾਹਿ ।। ਖਾਵੈ ਭਲਾ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ।। ਵਡਾ ਲਾਭ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸੁਖ ਗਾਵੈ ।।੨੦।। ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਰੈ ਵਹੁ ਮੂੜ ।। ਪਾਵੈ ਦੁਖ ਹੋ ਵਰਤੈ ਕੂੜ ।। ਕਸ਼ਟ ਨਮਿਤ ਦੂਜੈ ਕੀ ਕਰੈ ।। ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਪ੍ਰੇਤੋਂ ਕੀ ਮਨ ਧਰੈ ।।੨੧।। ਐਸੇ ਕਹੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮਾਹਿ ।। ਜੋ ਤੀਆ ਹੋਇ ਤੋ ਭੋਗੋ ਤਾਹਿ ।। ਵਡਾ ਲਾਭ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਕਾਮ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹਿ ।।੨੨।। ਸੋ ਕਾਮ ਐਸੇ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਪੂਰਨ ਤਾਹਿ ਕਹੋ ਮਮ ਰੀਤ ।। ਮਨ ਅਭਿਮਾਨ ਸਿਉ ਉਨਮਤ ਰਹੈ ।। ਝੂਠੀ ਮਾਇਕਾ ਕੋ ਮਨ ਗਹੈ ।।੨੩।। ਅਤ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਬਿਰਤ ਵਹੁ ਰਾਖੈਂ ।। ਚਿੰਤਾ ਮਾਹਿ ਚਿਤ ਨਿਤ ਲਾਖੈਂ ।। ਮਗਨ ਸਦਾ ਚਿੰਤਾ ਮੈਂ ਰਹੈ ।। ਆਪਸ ਮੈਂ ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਇਉਂ ਕਹੈਂ

।।੨੪।। ਕਾਮ ਲਾਭ ਸਮ ਅਉਰ ਨ ਕੋਇ ।। ਆਸਾ ਫਾਸ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਮਗਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੈਂ ਰਹੈਂ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਭੋਗ ਸਦਾ ਵਹੁ ਚਹੈਂ ।।੨੫।। ਐਸੇ ਕਹੈਂ ਵਹੁ ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਨੀਤ ।। ਆਜ ਇਹੁ ਲਾਭ ਮੈਂ ਪਾਇਓ ਮੀਤ ।। ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਪਾਵਹੁਗਾ ਏਹੁ ।। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਉਰ ਕਛੁ ਲੇਹੁ ।।੨੬।। ਅਮਕੇ ਕਉ ਮੈਂ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲਗਾਇਆ ।। ਅਮਕੇ ਕਉ ਕਰਿ ਜੁਧ ਭਗਾਇਆ ।। ਹਉ ਈਸਰ ਅਰ ਸਿਧ ਬਲਵਾਨ ।। ਸਤ ਪੀੜੀ ਮੇਰੀ ਪਰਧਾਨ ।।੨੭।। ਜਾਤ ਮੈਂ ਆਪ ਸਮਾਨ ਨ ਲਹੌਂ ।। ਸਭਹੂੰ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮੈਂ ਅਹੌਂ ।। ਅਉਰ ਸਭੀ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਦਾਸ ।। ਮਨ ਮੈਂ ਅਨਿਕ ਚਿਤਵਨਾ ਕੋ ਬਾਸ ।।੨੮।। ਮੋਹੇ ਇਤ ਅਗਿਆਨ ਤੇ ਓਇ ।। ਮੋਹ ਜਾਨ ਮੈਂ ਬਾਂਧੇ ਸੋਇ ।। ਕਾਮ ਭੋਗ ਮਾਹਿ ਪ੍ਰਬੀਨ ।। ਰਹਹਿ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਲੀਨ ।।੨੯।। ਅਵ ਭੀ ਨਰਕ ਮਾਹਿ ਵਹੁ ਰਹੈਂ ।। ਅਗੈ ਭੀ ਨਰਕ ਕੋ ਲਹੈਂ ।। ਅਬ ਸੁਨ ਜਗ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਕਰੈਂ ।। ਭਲਾ ਕਹਾਵਨ ਨਮਿਤ ਮਨ ਧਰੈਂ ।।੩੦।। ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਬਿਧਿ ਜਾਨਤ ਨਾਹੀਂ ।। ਅਹੰਕਾਰ ਗਰਭ ਮੈਂ ਵਿਆਕੁਲ ਆਹੀ ।। ਐਸੇ ਜੋ ਪਾਖੰਡੀ ਲੋਕ ।। ਬੂਡੇ ਰਹੈਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰੇ ਸੋਕ ।।੩੧।। ਬਹੁਤ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤਿਹ ਮਾਹਿ ।। ਆਤਮ ਰਾਮ ਕੋ ਜਾਨਤ ਨਾਹੀ ।। ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਅਹੈ ।। ਤਿਸਕੀ ਨਿੰਦਾ ਵਹੁ ਨਿਤ ਕਹੈ ।।੩੨।। ਦੁਖ ਦੇਹੌਂ ਕਉ ਵਹੁ ਦੁਖ ਦੇਵੈ ।। ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਨ ਕਬਹੂੰ ਲੇਵੈ ।। ਮਾਨੁਖੁ ਨੀਚ ਅਸੁਰ ਜੋ ਆਹਿ ।। ਆਸਾਗਵਨ ਮੈਂ ਨਿਤ ਕੋ ਪਾਹਿ ।।੩੩।। ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨ ਮੈਂ ਪੜੈ ।। ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੁਖੀਏ ਵਹੁ ਫਿਰੈਂ ।। ਐਸੇ ਸੁਬਾਵ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਮਾਹੀ ।। ਸੋ ਮਾਨੁਖ ਦਈਤ ਕਹਾਹੀ ।।੩੪।। ਮੁਝ ਆਤਮ ਕੋ ਵਹੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਹਿ ।। ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮ ਮਹਿ ਆਵਹਿ ।। ਤੀਨ ਦੁਆਰ ਦੇਹਿ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਜੋ ਆਹਿ ।।੩੫।। ਸੋ ਤੀਨੋਂ ਦੁਆਰ ਨਰਕ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਇਨ ਕਾ ਤਿਆਗ ਪਾਰਥ ਧਰ ਚੀਤ ।। ਮੁਕਤਾ ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਤੇ ਹੋਇ ।। ਪਰਮਗਤ ਕੋ ਪਵੈ ਸੋਇ ।।੩੬।। ਤੂੰ ਭੀ ਇਨ ਕੋ ਬੇਗ ਤਿਆਗ ।। ਆਤਮ ਤਤ ਮੈਂ ਨਿਸਦਿਨ ਲਾਗ ।। ਮੈਂ ਇਹੁ ਬੁਧ ਸਾਸਤ੍ਰ ਜੋ ਕਹਾ ।। ਜਿਸ ਇਹ ਬੀਚਾਰ ਮਨ ਮੋਂ ਨਹੀਂ ਲਹਾ ।।੩੭।। ਅਪਨੀ ਬੁਧ ਮੈਂ ਵਰਤੈ ਜੋਇ ।। ਤਪਸਿਆ ਦਾਨ ਕਰੈ ਨਿਤ ਸੋਇ ।। ਤਿਨ ਕਾ ਫਲ ਵਹੁ ਦੁਖ ਬਹੁ ਪਾਵੈ ।। ਆਵਾਗਵਨ ਮਾਹਿ ਨਿਤ ਆਵੈ ।।੩੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਹੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਜੋ ਮੈਂ ਕਹਾ ਸਮਝੈ

ਗਿਆਨੀ ਮੀਤ ।। ਦੇਵ ਸੁਭਾਵ ਕੇ ਕਰਮ ਸਭ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨੀਤ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਤਿ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਵਹੁ ਨਿਤ ਜਿਸ ਹੈ ਦੇਵ ਸੁਭਾਵ ।। ਦੇਵ ਸੁਭਾਵ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਹੇ ਅਰਜਨ ਚਿਤ ਲਾਵ ।।੪੦।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਬਿਭਾਗ ਜੋਗ ਜੋ ਖਸਟ ਦਸਮੋਂ ਧਿਆਇ ।। ਤਿਸ ਕੀ ਭਾਖਿਆ ਕਹੀ ਸੁਨਾਇ ।। ਦੋਊ ਸੁਭਾਵ ਪ੍ਰਤਖ ਜਿਸ ਮਾਹੀ ।। ਦੇਵ ਸੁਭਾਵ ਖਾਲਸੇ ਮੈਂ ਆਹੀ ।।੪੧।। ਰਹਤ ਖਾਲਸੇ ਕੀ ਦੇਵ ਸੁਭਾਵ ।। ਖਾਲਸਾ ਸੋਈ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਲਾਵ ।। ਏਕ ਅਕਾਲ ਜਾਨੈ ਵਹੁ ਨੀਤ ।। ਅਸੁਰ ਭਾਵ ਰਾਖੈ ਨਹੀਂ ਚੀਤ ।।੪੨।। ਦੇਵ ਸੁਭਾਵ ਮੈਂ ਨਿਤ ਵਹੁ ਰਹੈ ।। ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸਭ ਲਹੈ ।। ਜਗਤ ਲੋਕ ਕਉ ਮੂਲ ਨ ਦੇਖੈ ।। ਖਾਲਸਾ ਏਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਪੇਖੈ ।।੪੩।। ਜੇਤੇ ਨਾਮ ਜਗਤ ਕੇ ਮਾਹੀ ।। ਸੋ ਸਭ ਬਾਸਦੇਵ ਕੋ ਆਹੀ ।। ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਬਾਰਤਾ ਜਾਨੈ ।। ਸੋ ਸਭ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਪਹਿਚਾਨੈ ।।੪੪।। ਸਤ ਅਸਤ ਜਹਾ ਲਉ ਦੀਸੈ ।। ਸਭੀ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਸੋ ਈਸੈ ।। ਸੰਸਾਰ ਮਾਹਿ ਜੋ ਬੋਲੈ ਵਰਤੈ ।। ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕਰਤੇ ।।੪੫।। ਧਰਨ ਅਕਾਸ ਦਿਸਾ ਜੋ ਭਾਈ ।। ਸੋ ਸਭ ਹੈ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ।। ਪਸੂ ਪੰਖੀ ਅਰ ਤ੍ਰਿਣ ਬਨ ਲੋਕ ।। ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਸਭੀ ਕਛੁ ਹੋਗ ।। ਦੇਖਨ ਸੁਨਨ ਅਰ ਸਭ ਜੋ ਅਹੈ ।। ਸੋ ਸਭ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਹੀ ਲਹੈ ।।੪੬।।੧੬।। ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪ ਨਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਵਾਦੇ ਦੇਵ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਦਾ ਵਰਨਨੰ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਖਸਟ ਦਸਮੋਂ ਧਿਆਇ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਅਬ ਸੋਲਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤਾ ਹੋਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਏਕ ਸੋਰਠਿ ਦੇਸ ਤਿਸ ਕੇ ਰਾਜਾ ਕਾ ਨਾਮ ਖੜਗਬਾਹ ਥਾ ।। ਸੋ ਰਾਜਾ ਬਡਾ ਧਰਮਾਤਮਾ ਥਾ ।। ਤਿਸ ਕੇ ਨਗਰ ਮੈਂ ਠਉਰ ਠਉਰ ਜਗੋਂ ਕੇ ਥੰਭ ਦੇਖਏ ।। ਅਰ ਰਾਜਾ ਹਰਿ ਭਗਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ।। ਤਿਸਕੀ ਪਰਜਾ ਭੀ ਧਰਮਾਤਮਾ ਰਹੈ ਸਭ ਕੀ ਆਪਸ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ।। ਸੋ ਰਾਜਾ ਕੇ ਹਾਥੀ ਬਹੁਤ ਘੋੜੇ ਬਹੁਤ ਦ੍ਰਬ ਬਹੁਤ ।। ਸੋ ਉਨ ਹਾਥਿਉਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹਾਥੀ ਖੋਟਾ ਥਾ ਰਾਜਾ ਕੇ ਨਗਰ ਮੈਂ ਉਪਦ੍ਰ ਬਹੁਤ ਕਰੇ ।। ਕਿਸੀ ਮਹਾਵਤ ਕਉ ਊਪਰਿ ਚੜਨ ਨ ਦੇਵੇ ਜੋ ਮਹਾਵਤ ਚੜੈ ਤਿਸ ਕਉ ਸਿਰ ਪਕੜ ਕਰਿ ਪਟਕਾਵੈ ।। ਪੈਰਉਂ ਮੈਂ ਜੰਜੀਰ ਬੰਧਾਣੇ ਨ ਦੇਵੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਦੇਸ ਦੇਸ

ਮੈਂ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ।। ਕੋਈ ਐਸਾ ਮਹਾਵਤ ਹੋਵੈ ਜੋ ਇਸ ਹਾਥੀ ਕਉ ਵਸ ਕਰੈ ।। ਸੋ ਕੋਈ ਉਸਕੇ ਨਜੀਕ ਨ ਆਵੈ ।। ਸੋ ਹਾਥੀ ਨਗਰ ਕੇ ਮੰਦਰ ਢਾਹੇ ।। ਜਿਸ ਗਲੀ ਮੈਂ ਜਾਵੈ ਸੋ ਗਲੀ ਢਾਹੇ ।। ਜੋ ਕੋਈ ਮਾਨੁਖ ਆਗੈ ਆਵੈ ਤਿਸ ਕਉ ਪਕੜ ਚੀਰ ਡਾਰੇ ।। ਦਾਤੋਂ ਸਿਉਂ ਉਖਾੜ ਕੇ ਪਟਕਾਇ ਦੇਵੇ ।। ਅਰ ਅਉਰ ਬਨਕੇ ਪੰਛੀਓ ਕਉ ਮਾਰੇ ।। ਜਿਨ ਕਉ ਪਾਵੈ ਤਿਨ ਕਉ ਮਾਰੈ ।। ਫੇਰ ਨਗਰ ਮੈਂ ਆਵੈ ।। ਐਸੇ ਹੀ ਨਗਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਉਪਦ੍ਰ ਕਰੈ ।। ਸੋ ਰਾਜਾ ਕਉ ਬਡੀ ਚਿੰਤਾ ਭਈ ।। ਪਰਜਾ ਕਉ ਦੁਖੀ ਦੇਖਕੇ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ।। ਪਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜੋ ਕਿਆ ਕੀਜੇ ਜਿਸ ਸਿਉਂ ਹਾਥੀ ਵਸ ਹੋਵੈ ।। ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਹਾਥੀ ਨਗਰ ਮੈਂ ਚਲਾ ਆਵਤਾ ਥਾ ।। ਸੋ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ ਉਸ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਆਇ ਨਿਕਸਾ ।। ਤਬ ਲੋਕ ਬੋਲੇ ਹੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਇਸ ਮਾਰਗ ਨ ਜਾਇ ।। ਮਸਤ ਹਾਥੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੁਝ ਕਉ ਮਾਰੇਗਾ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਭਜਨ ਕਾ ਐਸਾ ਬਲ ਹੈ ਜੋ ਹਾਥੀ ਕੀ ਕਿਆ ਸ਼ਕਤ ਹੈ ।। ਜੋ ਮੁਝ ਕਉ ਮਾਰ ਸਕੇ ।। ਤਬ ਲੋਕ ਬੋਲੇ ਉਹ ਬਡਾ ਦੁਸ਼ਟ ਹਾਥੀ ਹੈ ਭਜਨ ਕਾ ਬਲ ਜਾਨੈਗਾ ਨਾਹੀਂ ।। ਅਧ ਬੀਚ ਸਿਉਂ ਪਕੜ ਕਰਿ ਚੀਰ ਡਾਲੈਗਾ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਹਾਥੀ ਤਿਨ ਕਉ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸਿਉਂ ਵਿਮੁਖ ਹੈ ।। ਮੈਂ ਤੋਂ ਹਰਿ ਭਗਤ ਹੋਂ ।। ਤਬ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਓਹੁ ਹਾਥੀ ਆਨ ਪਹੁੰਚਾ ।। ਏਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਹਾਂ ਥਾ ਤਹਾਂ ਹੀ ਖੜਾ ਰਹਾ ਜਬ ਹਾਥੀ ਨਿਕਟਿ ਆਇਆ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਦੇਖਾ ।। ਅਰ ਉਸ ਹਾਥੀ ਸੂੰਢ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੀ ਓਰ ਚਲਾਈ ।। ਤਬ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਜਾਨਾ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਚਰਨ ਪਕੜ ਕੇ ਫਿਰਾਇ ਮਾਰੇਗਾ ।। ਤਬ ਹਾਥੀ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਚਰਨ ਛੂਹ ਕੇ ਮਾਥੇ ਚਢਾਏ ।। ਅਰੁ ਖਢਾ ਹੋ ਰਹਾ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ਰੇ ਗਜਇੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਸਿੱਵਾਣਤਾ ਹੌਂ ।। ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਤੂੰ ਪਾਪੀ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਅਬ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਉ ਉਧਾਰੌਂਗਾ ।। ਇਸ ਹਾਥੀ ਕੀ ਦੇਹ ਤੇ ਛੁਡਾਉਂਗਾ ਤੂੰ ਚਿੰਤਾ ਨ ਕਰੁ ।। ਤਬ ਹਾਥੀ ਘੜੀ ਘੜੀ ਚਰਨ ਛੁਹਿ ਮਸਤਕ ਚਢਾਵੈ ।। ਤਬ ਨਗਰ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸਿਉਂ ਜਾ ਕਹਾ ।। ਮਹਾਰਾਜਾ ਜੀ ਹਾਥੀ ਕੇ ਪਕੜਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜਤਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਹਾਥੀ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਆਗੈ ਗਾਥ ਜੋੜ ਖੜਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਸੁਨਕੇ ਰਾਜਾ ਆਇਆ ਦੇਖੇ ਤੋ ਸਤ ਹੈ ।। ਹਾਥੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਆਗੈ ਖੜਾ ਹੈ ।। ਤਬ

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਹਾ ਹੇ ਗਜਇੰਦ੍ਰ ਆਗੇ ਆਉ ।। ਤਬ ਹਾਥੀ ਆਗੈ ਆਇਆ ਸਿਰ ਨਿਵਾਇਆ ।। ਸੋ ਏਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੀਤਾ ਪਾਠੀ ਥਾ ।। ਤਬ ਇਸਨੇ ਕਰਮੰਡਲ ਸਿਉਂ ਜਲ ਲੀਆ ਅਰ ਮੁਖ ਸਿਉਂ ਕਹਾ ।। ਗੀਤਾ ਕੇ ਸੋਲਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕੇ ਪਾਠ ਕੀਏ ਕਾ ਪੁੰਨ ਹਾਥੀ ਕਉ ਦੀਆ ਮੇਰੇ ਪੁੰਨ ਦੇਣੇ ਕਰਿ ਦੇਹ ਨੀਚ ਦੇਹਤੇ ਛੂਟੇਗਾ ।। ਇਤਨਾ ਕਹਿਕੇ ਜਲ ਉਸਕੇ ਮਾਥੇ ਊਪਰਿ ਛਿਟਕਾ ।। ਤਿਸੀ ਸਮੇਂ ਦੇਵ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ।। ਬਿਬਾਨ ਆਏ ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਬੈਠਕੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਆਗੇ ਆਨ ਖੜਾ ਭਇਆ ।। ਅਰੁ ਬੋਲਿਆ ।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਗਰ ਮੈਂ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਰਹਤਾ ਥਾ ਤੂੰ ਪੁੰਨਿਆਤਮਾ ਹੈਂ ।। ਮੈਂ ਮਨ ਮੋਂ ਵਿਚਾਰਤਾ ਥਾ ।। ਕੋਈ ਜੀਵ ਐਸਾ ਹੋਵੈ ਜੋ ਮੁਝ ਕਉ ਇਸ ਦੇਹ ਤੇ ਛੁਡਾਵੈ ।। ਸੋ ਇਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਸੋਲਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਪੁੰਨ ਦੇਕੇ ਪਾਪੋਂ ਤੇ ਛੁਡਾਇਆ ਮੁਕਤ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਆ ।। ਤਾਂ ਇਤਨਾ ਕਹਿਕੇ ਏ ਤੋ ਵਈਕੁੰਠ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ।। ਡੰਡਉਤ ਕਰੀ ਚਰਨੋ ਲਾਗਾ ।। ਪੂਛਨ ਲਗਾ ।। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਤੁਮ ਨੇ ਕਉਣ ਮੰਤ੍ਰ ਪਢਾ ਕਉਣ ਜਤਨ ਕੀਆ ਜਿਸ ਤੇ ਏਹ ਹਾਥੀ ਖੜਾ ਰਹਾ ਅਰ ਮੁਕਤ ਕੀਆ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਜਾਪ ਕਰਤਾ ਹੋਂ ਤਿਸਕੇ ਪ੍ਰੌਵ ਬਲ ਕਰਕੇ ਏਹ ਗਜ ਇੰਦ੍ਰ ਮੁਕਤ ਭਇਆ ਹੈ। ਅਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ਏਹ ਗਜਿੰਦ੍ਰ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੈ ।। ਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸ ਕਉ ਵਿਦਿਆ ਬਹੁਤ ਪੜਾਈ ।। ਤਬ ਏਕ ਸਮੇਂ ਗੁਰ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨੇ ਕਉ ਚਲੇ ਇਹ ਸਿਖ ਉਸ ਹੀ ਨਗਰ ਮੈਂ ਰਹਾ ।। ਸੋ ਇਸ ਸਿਖ ਕੀ ਪ੍ਰਭਤ੍ਰਾਬਹੁਤ ਭਈ ।। ਭਲੇ ਭਲੇ ਮਾਨੁਖ ਇਸ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਉ ਆਵੈ ।। ਤਬ ਬਾਰਹ ਬਰਸ ਤੋੜੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰਿ ਗੁਰ ਘਰਿ ਆਇਆ ।। ਜਉ ਦੇਖੇ ਤਉ ਸਿਖ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਰੁ ਭਲੇ ਭਲੇ ਮਾਨੁਖ ਬੈਠੈ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਇਸ ਸਿਖ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਮੇਰਾ ਗੁਰ ਅਇਆ ਹੈ ।। ਤਬ ਮਨ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰਨੇ ਲਾਗਾ ਜੋ ਮੈਂ ਇਨ ਕਉ ਆਦਰ ਕਰਉਂਗਾ ਚਰਨ ਗਾਹਿ ਰਹੌਂਗਾ ਤਉ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਭਤਾ ਘਟੇਗੀ ।। ਤਬ ਇਸਨੇ ਨੇਤ੍ਰ ਮੁੰਦ ਲੀਏ ਚੁਪ ਕਰਿ ਰਹਾ ।। ਤਬ ਗੁਰ ਨੇ ਜਾਨਿਆ ਜੋ ਮੁਝ ਕਉ ਦੇਖਕੈ ਨੇਤ੍ਰ ਮੂੰਦ ਰਹਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਗੁਰ ਬੋਲਿਆ ਰੇ ਮਹਾ ਅੰਧੇ ਤੈਨੇ ਮੁਝ ਕਉ ਦੇਖਕੈ ਸਿਰ ਨ ਨਿਵਾਇਆ ਡੰਡਵਤ ਨ ਕਰੀ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਭਤਾ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਕੀਆ ਅਉਰ ਤੁਝ ਕਉ ਕਿਆ ਸ੍ਰਾਪ ਦੇਵਉਂ

।। ਜਾਹਿ ਤੂ ਹਾਥੀ ਹੋਵੈਗਾ ।। ਤਬ ਇਸ ਨੇ ਬੇਤਨੀ ਕਰੀ ਤੁਮਰੇ ਬਚਨ ਤੋ ਨਿਹਫਲ ਜਾਨੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ।। ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰਾ ਉਧਾਰ ਕਿਉਂਕਰਿ ਹੋਵੈਗਾ ।। ਤਬ ਗੁਰ ਨੇ ਕਹਾ ਗੀਤਾ ਕੇ ਸੋਲਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕੇ ਪਾਠ ਕਾ ਪੁੰਨ ਕੋਈ ਤੁਝ ਕੋ ਦੇਵੇਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਹਾਥੀ ਕੀ ਦੇਹਿ ਤੇ ਛੂਟੇਗਾ ਸੋ ਉਹੁ ਹਾਥੀ ਅਬ ਉਧਰਾ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਬੋਲਿਆ ਅਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਮੁਝ ਕਉ ਗੀਤਾ ਕਾਠ ਕਰਨੇ ਸਿਖਾਵਹੁ ।। ਤਬ ਉਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਰਾਜਾ ਕਉ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ।। ਤਬ ਰਾਜੇ ਨੇ ਅਪਣਾ ਰਾਜ ਪੁਤ੍ਰ ਕਉ ਦੀਆ ਆਪ ਤਪਸਿਆ ਕਰਨੇ ਲਾਗਾ ।। ਤਬ ਨਾਰਾਇਣ ਬੋਲੇ ।। ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਸੋਲਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਾ ਸੋ ਤੁਮ ਨੇ ਸੁਣਾ ।।੧੬।। ਇਤ ਸੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਵਾਦੇ ਉਤਰਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਵਾਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਖਸਟ ਦਸਮੋ ਧਿਆਇ ।।੧੬।। ਆਗੈ ਸਤਰਵਾਂ ਚਲਿਆ ।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਪੈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਤ ਅਬ ਏਹ ।। ਹੇ ਮਾਧਵ ਹੇ ਅਚਲ ਰੂਪ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਸਰਬੇਹ ।।੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬਿਧ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹੀ ਸੋ ਬਿਧ ਕੈਸੇ ਹੋਇ ।। ਮੈਂ ਸਮਝੀ ਹੈ ਏਕ ਬਿਧ ਅਬ ਭਾਖੋਂ ਵਹੁ ਸੋਇ ।।੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੁਮ ਜੋ ਈਸਰ ਜਗਤ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਅਕਾਲ ਸਰੂਪ ।। ਸੁਖ ਦਾ ਹੋ ਸਰਬ ਕੇ ਤੁਮ ਹੀ ਰੰਕ ਅਰ ਭੂਪ ।।੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸੇ ਜੋ ਤੁਮ ਜਾਨਖੇ ਸਰਨੀ ਆਵੈ ਲੋਕ ।। ਸਿਮਤਨ ਤੁਮਰਾ ਨਿਤ ਕਰੈ ਇਹ ਬਿਧ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਜੋਗ ।।੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਹਿਚਾਨੈ ਜੋ ਨਾਹਿ ਤੁਮ ਸੋ ਬਿਧ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਤਿਆਗ ।। ਵਹੁ ਮੂਰਖ ਹਰਿ ਛਾਡ ਕੈ ਬਿਖਿਓ ਕੇ ਸੰਗ ਲਾਗ ।।੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬਿਧ ਜਿਨ ਤਿਆਗ ਕੇ ਅਉਰ ਪੂਜਾ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ ।। ਵਹੁ ਨਰ ਵਰਤੇ ਕਵਨ ਗੁਨ ਤਿਨ ਕੀ ਭਾਖੋ ਰੀਤ ।।੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਾਂਤਕ ਰਾਜਸ ਮਾਹਿ ਵਹੁ ਯਾ ਤਾਮਸ ਤਿਸੈ ਸੁਭਾਵ ।। ਹੇ ਮਧਸੂਦਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੋ ਸਭ ਮੁਝੇ ਸੁਨਾਵ ।।੭।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਕੋ ਕੇਸੂ ਕਹੈਂ ਹੇ ਪਾਰਥ ਚਿਤ ਲਾਇ ।। ਸਰਧਾ ਪੂਜਾ ਜੋ ਕਰੈ ਤਿਸਹੀ ਤੀਨ ਸੁਭਾਇ ।।੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਮਾਨੁਖ ਜੋ ਵਰਤੈ ਤੀਨੋ ਮਾਹਿ ।। ਸਾਂਤਕ ਰਾਜਸ ਤਾਮਸੀ ਏਹੁ ਤੀਨੋ ਗੁਨ ਮਾਹਿ ।।੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਸ ਗੁਨ ਮੈਂ ਮਾਨੁਖ ਹੋਇ ਸੋ ਸਰਧਾ ਤਿਹ ਮਾਹਿ ।। ਏਹ ਸਭ ਨਰ ਤੂੰ ਦੇਖਤਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਇਸਟ ਤਿਹ ਆਹਿ

।।੧੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਇਸਟ ਪੂਜਾ ਜਿਸ ਨਾਹਿ ਕੋ ਸੋ ਮਾਨੁਖ ਪਸੁ ਜਾਨ ।। ਸੁਭਾਵ ਜੋ ਤੀਨੋ ਗੁਣੋ ਕੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਹੌ ਬਖਾਨ ।।੧੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਾਂਤਕ ਗੁਨ ਜਿਹ ਨਰੋ ਮੈਂ ਦੇਵ ਪੂਜ ਹੇ ਸੋਇ ।। ਰਾਖਸ ਜਖ ਜੋ ਪੂਝਤੇ ਸੋ ਰਾਜਸ ਗੁਨ ਹੋਇ ।।੧੨।। ਪੂਜਨ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਕਾ ਸੋ ਹੈ ਤਾਮਸ ਮਾਹਿ ।। ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਤਪ ਕਰੈ ਅਬ ਫੁਨ ਭਾਖੋ ਤਾਹਿ ।।੧੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਨਾਹਿ ਜਿਹ ਦੇਖੈ ਡਰ ਆਇ ।। ਇਸ ਤਪ ਕੋ ਜੋ ਨਰ ਕਰੈ ਸੋ ਤਾਮਸ ਚਿਤ ਲਾਇ ।।੧੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਰੈਂ ਤਪਸਿਆ ਡਿੰਭ ਸੋ ਲੋਕ ਦਿਖਾਵੈ ਓਇ ।। ਅਹੰਕਾਰ ਮਾਹਿ ਵਹੁ ਲੀਨ ਹੈਂ ਫਲ ਬਾਂਛਾ ਤਿਸ ਹੋਇ ।।੧੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੂਖ ਦੇਵੈ ਵਹੁ ਦੇਹਿ ਕੋ ਐਸੇ ਮੂਰਖ ਅਗ ।। ਬਿਆਪਿਆ ਜੋ ਮੈਂ ਰੋਮ ਰੋਮ ਕਾ ਨਾ ਦੇਖੈ ਕਰਤਗ ।।੧੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੂਖ ਦੇਵੈ ਵਹੁ ਨਰ ਮੁਝੈ ਅਸੁਰ ਭਾਵ ਜਿਹ ਹੋਇ ।। ਤਾਮਸ ਤਪ ਜੋ ਨਰ ਕਰੈ ਸੋ ਦੈਤ ਸੁਭਾਵ ਹੈ ਸੋਇ ।।੧੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਭ ਕੋ ਪਿਆਰਾ ਅਹਾਰ ਜੋ ਸੋ ਹੈ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ।। ਜਗ ਤਪਸਿਆ ਦਾਨ ਫੁਨ ਤ੍ਰੈ ਬਿਧ ਮਨ ਮਾਹਿ ਧਾਰ ।।੧੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਹਾਰ ਜੋ ਆਹਿ ।। ਜੀਵ ਵਰਤੈ ਹੈ ਤੀਨੋਂ ਮਾਹਿ ।। ਤਪਸਿਆ ਜਗ ਜੋ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ।। ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤਿਨਕਾ ਕਹੌ ਬੀਚਾਰ ।।੧੯।। ਸਾਂਤਕੀ ਅਹਾਰ ਪ੍ਰਥਮ ਇਉਂ ਕਹੌ ।। ਜਿਸ ਅਹਾਰ ਤੇ ਅਤਿ ਸੁਖ ਲਹੌ ।। ਸਾਂਤਕੀ ਅਹਾਰ ਜੇ ਨਰ ਖਾਇ ।। ਆਰਬਲਾ ਬਲ ਸੋ ਪੁਰਖ ਵਧਾਇ ।।੨੦।। ਤਿਸ ਪਾਏ ਪਰਸੰਨ ਨਰ ਹੋਇ ।। ਦੇਹ ਮਾਹਿ ਦੁਖ ਰਹੈ ਨ ਕੋਇ ।। ਇਹੁ ਭੋਜਨ ਜੋ ਖਾਵੈ ਭਾਈ ।। ਪ੍ਰੀਤ ਵਧੇ ਅਰ ਬਹੁ ਸੁਖ ਪਾਈ ।।੨੧।। ਸਾਂਤਕੀ ਭੋਜਨ ਐਸਾ ਹੋਇ ।। ਰਸ ਭਰਿਆ ਅਰ ਚਿਕਨਾ ਸੋਇ ।। ਜਿਸ ਖਾਏ ਤੇ ਮਨ ਠਹਰਾਇ ।। ਸਾਂਤਕੀ ਅਹਾਰ ਵਹੀ ਚਿਤ ਲਾਇ ।।੨੨।। ਅਬ ਰਾਜਸੀ ਅਹਾਰ ਬਰਨੰਨ ।। ਚੌਪਈ ।। ਰਾਜਸੀ ਅਹਾਰ ਸੁਣੋ ਅਬ ਮੀਤ ।। ਕਉੜਾ ਖਾਟਾ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।। ਤਿਰਖਾ ਬਹੁੜ ਸਲੋਨਾ ਹੋਇ ।। ਖਾਏ ਤੇ ਦੁਖ ਪਾਏ ਸੋਇ ।।੨੩।। ਚਿੰਤਾ ਤਰ ਨਰ ਤਿਸਤੇ ਰਹੈ ।। ਦੇਹ ਬਿਖੈ ਰੋਗ ਨਿਤ ਲਹੈ ।। ਐਸਾ ਅਹਾਰ ਰਾਜਸੀ ਕਹੀਏ ।। ਜਿਸ ਖਾਏ ਤੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਲਹੀਏ ।।੨੪।। ਅਬ ਤਾਮਸੀ ਅਹਾਰ ਬਰਨਨੰ ।। ਚੌਪਈ ।। ਤਾਮਸ ਅਹਾਰ ਕੋ ਐਜਾ ਜਾਨੋ ।। ਬਾਸੀ ਝੂਠਾ ਫੀਕਾ ਮਾਨੋ ।। ਤਾਮਸੀ ਨਰ ਏਹ ਭੋਜਨ ਭਾਵੈ ।। ਅਗਿਆਨ ਦੁਖ ਦੇਹਿ ਮਾਹਿ

ਵਧਾਵੈ ।। ਜਗ ਪ੍ਰਕਾਰ ਐਸੇ ਅਬ ਕਹੌ ।। ਤੀਨ ਭਾਂਤ ਕਾ ਜਗ ਮੈਂ ਲਹੌ ।।੨੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਫਲ ਬਾਛੈ ਰਿਦ ਕਛੂ ਨਾਹਿ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬਿਧਿ ਜੋ ਹੋਇ ।। ਮਨ ਮੈਂ ਕਹੈਂ ਇਹੁ ਜਗ ਮੁਝੈ ਕਰਨਾ ਜੋਗ ਹੈ ਸੋਇ ।।੨੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਾਵਧਾਨ ਮਨ ਹੋਇ ਕਰਿ ਕਰਮੋ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਇ ।। ਸਾਂਤਕ ਜਗ ਇਸ ਭਾਂਤ ਹੈ ਕਰੈ ਜੇਕੋ ਮਨ ਲਾਇ ।।੨੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦਿਖਾਵਨ ਲੋਕ ਨਮਿਤ ਜੋ ਫਲ ਜਗ ਮਨ ਮੋਂ ਧਰੈ ।। ਰਾਜਸ ਜਗ ਵਹੁ ਆਖੀਐ ਜੋ ਨਰ ਐਸਾ ਕਰੈ ।।੨੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਆਤਮਵੇਤਾ ਵਹੁ ਨਹੀਂ ਅਰ ਵਿਧ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ।। ਐਸਾ ਜਗ ਜੋ ਨਰ ਕਰੈ ਤਾਮਸ ਜਾਨੋ ਸੋਇ ।।੨੯।। ਮੰਗਲ ਛੰਦੁ ।। ਤਪਸਿਆ ਸੁਨੋ ਅਬ ਤ੍ਰੈ ਭਾਂਤ ।। ਜੋ ਕਰੈ ਤਿਸ ਆਵੈ ਸਾਂਤ ।। ਮਨ ਬਚਨ ਦੇਹ ਤੇ ਹੋਇ ।। ਇਹੁ ਤੀਨ ਭਾਂਤ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਪ੍ਰਥਮੈ ਦੇਹਿ ਤਪਸਿਆ ਤੂੰ ਮਾਨ ।। ਸੁਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਾਵਤ ਜਾਨ ।। ਸੋ ਹਰਿ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਅਹੈ ।। ਤਿਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੋ ਵਹੁ ਚਹੈ ।। ਬ੍ਰਹਮਨ ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਤਿਸਕੀ ਪੂਜਾ ਮਹਿ ਤਿਹ ਪ੍ਰੀਤ ।। ਜਗ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨੈ ਸੋਇ ।। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਾਮ ਤਿਸ ਕਾ ਹੋਇ ।। ਦਿਖਾਵੈ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਘਟ ਮਾਹਿ ।। ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਗੁਰ ਪ੍ਰਭ ਆਹਿ ।। ਜਿਸਕੀ ਬੁਧ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜੋ ਹੋਇ ।। ਤਿਸਕੋ ਪੂਜਤਾ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਅਰ ਜੋ ਗ੍ਰਸਤ ਹੋਇ ਤਿਸ ਮੀਤ ।। ਪਰਾਈ ਤੀਅ ਨ ਰਾਖੈ ਚੀਤ ।। ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਹਿ ਸਪਰਸ਼ ਨ ਕਰੈ ।। ਅਪਨੇ ਗ੍ਰਿਹ ਬਿਖੈ ਮਨ ਧਰੈ ।। ਅਰ ਜੋ ਤਿਆਗ ਜਗ ਤੇ ਲੇਇ ।। ਦੇਹਿ ਤੇ ਸੁਕ੍ਰ ਗਿਰਨ ਨਾ ਦੇਇ ।। ਇਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਦਿਸੈ ਜੋਇ ।। ਤਿਨਤੇ ਨਾ ਦੁਖਾਵੈ ਕੋਇ ।। ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਕੀ ਇਹੁ ਬਾਤ ।। ਪੀਛੈ ਕਹੀ ਜੋ ਮੈਂ ਤਾਤ ।। ਤਪਸਿਆ ਦੇਹਿ ਕੀ ਇਉਂ ਹੋਇ ।। ਅਵ ਤਪ ਬਚਨ ਕਾ ਸੁਨ ਸੋਇ ।। ਐਸਾ ਬਚਨ ਸੁਖ ਸੋ ਕਹੈ ।। ਸੁਨਨੇ ਹਾਰ ਨ ਦੁਖ ਲਹੈ ।। ਅਰ ਸਤ ਤਿਹ ਮੈਂ ਹੋਇ ।। ਅਰ ਬਹੁ ਮੀਤ ਸੋ ਹੈ ਜੋਇ ।। ਸੁਖਦਾਇਕ ਸੀਲ ਬੋਲੈ ਮੀਤ ।। ਮੇਰੀ ਮਹਿਮਾਂ ਗਾਵੈ ਨੀਤ ।। ਗਾਵੈ ਪੜੈ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ।। ਤਪ ਬਚਨ ਕਾ ਏਹ ਹੈ ਤਾਤ ।। ਮਨ ਕਾ ਤਪ ਅਬ ਸੁਨ ਯਾਰ ।। ਪ੍ਰਥਮੈ ਕਰੈ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰ ।। ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੈ ਮੁਝਕੋ ਮੀਤ ।। ਮੁਝ ਸੋ ਰਾਖਤਾ ਨਿਤ ਪ੍ਰੀਤ ।। ਮਨ ਕੋ ਮੋਨ ਰਾਖੈ ਨਿਤ ।। ਚਾਹੈ ਨਾਹਿ ਤਿਸ ਕਛੁ ਚਿਤ ।। ਮਨ ਰਾਖੈ ਮੇਰੇ ਮਾਹਿ ।। ਜਾਨੈ ਏਕ ਹਰਿ ਸਭ ਮਾਹਿ ।। ਨਿਕਲੇ ਸੁਆਸ ਜਿਕਾ ਜੋਇ ।। ਅਜਪਾ ਜਾਪ

ਜਾਪੈ ਸੋਇ ।। ਅਹੰ ਕੋ ਸਾਸ ਵਰਤੇ ਕਹੈ ।। ਹੰਸਾ ਜਾਪ ਐਸਾ ਲਹੈ ।। ਬਪ ਮਨ ਬਚਨ ਕੀ ਇਹੁ ਰੀਤ ।। ਸੋ ਸਭੀ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।। ਤਪਸਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ।। ਸੋ ਤਿਸਕਾ ਕਹੌ ਅਵ ਬੀਚਾਰ ।।੩੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਪ ਕਰੈ ਫਲ ਨਾ ਚਹੈ ਸੋ ਸਾਂਤਕ ਤਪ ਜਾਨ ।। ਸਦਾ ਤਿਆਗੀ ਜਗਤ ਸੌ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਮ ਪਛਾਨ ।।੩੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਪਨੀ ਪੂਜਾ ਕੇ ਨਮਿਤ ਕਰਤਾ ਤਪ ਪਾਖੰਡ ।। ਭਲ ਕਹਾਵੈ ਜਗ ਸੌ ਸੋ ਰਾਜਸ ਪਰਚੰਡ ।।੩੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੋ ਤਪ ਰਾਜਸ ਥਿਰੁ ਨਹੀਂ ਦੁਖ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਮੂਲ ।। ਐਸਾ ਤਪ ਜੋ ਡਿੰਭ ਯਕਾਮਤ ਕਰ ਹੋ ਕੋ ਭੂਲ ।।੩੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੂਰਖ ਮਤ ਸੁਨ ਤਪ ਕਹੈ ਦੇਹਿ ਕੋ ਬਹੁ ਦੁਖ ਦੇਹਿ ।। ਕਰਤੇ ਹੀ ਜਿਸ ਦੁਖ ਹੈ ਫਲ ਤਿਸਕਾ ਦੁਖ ਲੇਹਿ ।।੩੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬੁਰਾਈ ਕਿਸੀ ਨਮਿਤ ਕੋ ਐਸਾ ਜੋ ਤਪ ਹੋਇ ।। ਜਿਸਤੇ ਬਪੁ ਕੋ ਹੋਇ ਦੁਖ ਤਾਮਸ ਜਾਨੋ ਸੋਇ ।।੩੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦਾਸ ਸੁਣ ਜੈਸੇ ਆਖੌ ਤੋਹਿ ।। ਕਹੈ ਮੁਝ ਕਰਨਾ ਜੋਗ ਹੈ ਜਿਉਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਿਧ ਹੋਇ ।।੩੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਸੁ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਇ ਲੇਵੈ ਨਾਹੀ ਜਿਸ ਫੇਰਿ ।। ਉਪਕਾਰ ਜਗਤ ਨਾ ਹੋਇ ਤਿਸ ਸਭ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਮੇਰ ।।੩੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਭਲੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਠਉਰ ਮੇਂ ਐਸਾ ਕੀਜੈ ਦਾਨ ।। ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਰ ਨਿਰਾਹਾਰ ਹੋਇ ਦੀਜੈ ਸਾਧ ਪਹਿਚਾਨ ।।੩੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੁਸਲੀ ਕਰਮੀ ਬੁਧਵਾਨ ਐਸਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਇ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨ ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਿਸਦੀ ਜੈ ਇਹ ਸੋਇ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸੀ ਭਾਂਤਿ ਜੋ ਦੀਜੀਐ ਸੋ ਸਾਂਤਕ ਹੈ ਦਾਨ ।। ਤਿਸਤੇ ਨਰ ਅਤ ਸੁਖ ਲਹੈ ਆਤਮ ਹੋਇ ਪਚਾਨ ।।੪੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੰਸਾਰ ਮਾਇਆ ਉਪਕਾਰ ਕਛੁ ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮਨ ਮੈਂ ਹੋਇ ।। ਤਿਸਕੋ ਦੇਵੈ ਦਾਨ ਵਹੁ ਫਲੁ ਤਿਸ ਚਾਹੈ ਜੋਇ ।।੪੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੋ ਫਲ ਪਾਵੈ ਰਾਮ ਤੇ ਅਰ ਪੀਛੈ ਹੋਇ ਕਲਿਆਨ ।। ਐਸੀ ਬਿਧ ਕਾ ਦਾਨ ਜੋ ਸੋ ਤੂੰ ਰਾਜਸ ਜਾਨ ।।੪੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਠਉਰ ਸਮਾ ਅਪਵਿਤਰ ਹੋਇ ਅਪਾਤਰ ਦੀਜੈ ਦਾਨ ।। ਐਸਾ ਦਾਨ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਤਾਮਸ ਜਾਨ ।।੪੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦਾਨ ਕਰਤ ਨਰ ਇਉ ਕਹੈ ਮੁਝ ਤੇ ਕਛੂ ਨਾ ਹੋਇ ।। ਦੇਵੇ ਲੇਵੈ ਏਕ ਹਰਿ ਤਿਸ ਬਿਨ ਅਵਰ ਨ ਕੋਇ ।।੪੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਹੰਭਾਵ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਿ ਐਸਾ ਕਰਤਾ ਦਾਨ ।। ਸੋ ਦਾਨ ਅਤ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਉਪਜੈ ਗਿਆਨ ।।੪੫।। ਸਭ ਮੈਂ ਰਵਿਆ ਏਕ ਹਰਿ ਤਿਸ ਬਿਨ

ਅਵਰ ਨ ਕੋਇ ।। ਤਾਂਤੇ ਸਭੀ ਪਵਿਤਰ ਹੈ ਸੁਸਰ ਹੋਆ ਨ ਹੋਇ ।।੪੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਮਾਨ ਵਰਤੈ ਤਿਸ ਇਛ ਮੈਂ ਸਭ ਕੋ ਪਾਵੈ ਸੁਖ ।। ਤਿਸਕੀ ਇਛਾ ਜੋ ਵਰਤਦਾ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਾਹੀ ਦੁਖ ।।੪੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਾਨੈ ਸਗਲਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਖਾਨ ਪੀਨ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ।। ਜੇਕੋ ਐਸਾ ਜਾਨਤਾ ਸੋ ਨਿਰਾਹਾਰ ਕਹਾਹਿ ।।੪੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹਰਿ ਸੰਸਾਰ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਦੇਨ ਨ ਲੇਇ ।। ਗੋਬਿੰਦ ਏਕੋ ਪਸਰਿਆ ਆਪ ਆਪ ਕੋ ਦੇਇ ।।੪੯।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਈਸਰ ਅਬਨਾਸੀ ਕੀ ਬਾਤ ।। ਅਬ ਤੁਝ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ਸੁਨ ਤਾਤ ।। ਪਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਓਅੰ ਜਬ ਕਹਿਆ ।। ਤਿਸ ਇਛਾ ਤੇ ਸਭ ਕਛੁ ਭਇਆ ।।੫੦।। ਉਪਜਾਵਨ ਨਮਿਤ ਜਗਤ ਕੇ ਭਾਈ ।। ਬ੍ਰਹਮਾ ਭਇਓ ਜਿਨ ਸਭ ਉਪਜਾਈ ।। ਸੰਖਾਰ ਨਮਿਤ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਜਾਨੋ ।। ਮਹਾ ਰੁਦ੍ਰ ਪਰਗਟੁ ਪਹਿਚਾਨੋ ।।੫੧।। ਤਿਨ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਏਹ ਸਭ ਉਪਜਾਏ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਦ ਅਰ ਕਰਮ ਬਤਾਏ ।। ਜਗ ਅਰ ਜਗ ਬਿਧ ਸਭ ਭਿਨ ਕਰੀ ।। ਉਪਜਾਏ ਦਾਨ ਤਪਸਿਆ ਹਰੀ ।।੫੨।। ਬ੍ਰਹਮਵੇਤਾ ਜੋ ਪੰਡਤ ਆਹੀ ।। ਐਸਾ ਜਾਨ ਵਰਤੇ ਸਭ ਮਾਹੀ ।। ਬੇਦ ਪਾਠੀ ਐਸੇ ਪਹਿਚਾਨੈ ।। ਜੋ ਹੂਆ ਸੋ ਹਰਿ ਤੇ ਮਾਨੈ ।।੫੩।। ਜਿਨ ਕੋ ਮੁਕਤ ਚਾਹਿ ਹੋ ਮੀਤ ।। ਅਜ ਤਨ ਮੁਕਤਿ ਨ ਰਾਖੈ ਚੀਤ ।। ਕਹੈ ਬੰਧ ਹੈਂ ਹਮ ਜਗ ਮਾਹੀ ।। ਮੁਕਤ ਆਸ ਵਹੁ ਨਿਤ ਕਰਾਹੀ ।।੫੪।। ਕਰਣਿ ਤਪਸਿਆ ਅਰੁ ਜਗ ਦਾਨ ।। ਐਸੇ ਕਰਨਿ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਵਾਨ ।।ਵਹੁ ਬਿਬੇਕੀ ਪੁਰਖ ਕਹਾ ਹੀ । ਕਿਰਿਆ ਕਰਿ ਤਿਸ ਫਲ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀ ।।੫੫।। ਸਤਿ ਕਰਮ ਵਹੁ ਨਿਤ ਕਰੈ ਫਲ ਤਿਆਗ ਮੁਕਤਿ ਮਨ ਧਰੈ ।। ਕਰਮੋ ਤੇ ਜਬ ਮਨ ਸੁਧ ਹੋਇ ।। ਉਪਜੈ ਸਹਜੈ ਗਿਆਨ ਗਤ ਸੋਇ ।।੫੬।। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਮ ਸਤ ਕਰੈ ।। ਪ੍ਰਥਮੈ ਬਾਛਾ ਫਲ ਨਾ ਧਰੈ ।। ਦੁਤੀਏ ਮੁਝਕੋ ਨਿਤ ਸਤ ਜਾਨੈ ।। ਸਤ ਜਾਨ ਇਹ ਮੁਖੋਂ ਬਖਾਨੈ ।।੫੭।। ਜੋ ਮੈਂ ਕਰੌ ਰਾਮ ਸਭ ਜਾਨੈ ।। ਭਗਤ ਅਪਨੇ ਕੋ ਨਿਤ ਪਛਾਨੈ ।। ਭਗਤ ਅਪਨੇ ਕਾ ਦੀਆ ਲੇਇ ।। ਐਸਾ ਜਾਨ ਮਨ ਮੁਝ ਮੈਂ ਦੇਇ ।।੫੮।। ਸਰਧਾ ਸੰਜੁਗਤ ਮੁਝ ਸਿਮਤਨ ਕਰੈ ।। ਅਸਤੇਤ੍ਰ ਪਾਠ ਨਿਤ ਮੇਰੈ ਪੜੈ ।। ਸੋ ਕਰਮ ਪੂਰਨ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਏਹ ਕਰਮੋ ਤੇ ਮੁਕਤਾ ਮਾਨੋ ।।੫੯।। ਦਾਨ ਤਪਸਿਆ ਅਰੁ ਜਗ ਜੋਇ ।। ਤਿਸ ਕਰਨੇ ਕੀ ਇਹ ਬਿਧ ਹੋਇ ।। ਐਸੋ ਤਿਆਗ ਅਵਰ ਬਿਧ ਕਰੈ ।। ਅਰੁ ਫਲ ਤਿਸ

ਕਾ ਮਨ ਮੌ ਧਰੈ ।।੬੦।। ਜੋ ਹੋਮੈਂ ਬੈਸੰਤਰ ਮਾਹਿ ।। ਅਰ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਮਾਹਿ ਜੋ ਦਾਨ ਕਰਾਹਿ ।। ਤਪਸਿਆ ਕਿਰਿਆ ਜੋ ਧਾਰੈ ।। ਸੋ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਅਰਜਨ ਪਿਆਰੈ ।।੬੧।। ਤਿਸਕਾ ਫਲੁ ਵਹੁ ਐਸੇ ਪਾਵੈ ।। ਦੇਹਿ ਛਾਡਿ ਪ੍ਰੇਤ ਹੋ ਜਾਵੈ ।। ਪ੍ਰੇਤ ਜੋਨ ਮੈਂ ਸਭ ਫਲ ਭੋਗੈ ।। ਐਸੀ ਕਿਰਿਆ ਦੁਖ ਅਰ ਰੋਗੈ ।।੬੨।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਅਬ ਐਸੇ ਕਹੈ ।। ਪ੍ਰੇਤ ਅਰਥ ਇਉਂ ਮਨ ਮੋਂ ਲਹੈ ।। ਜਿਨ ਜਗ ਦੇਹਿ ਮਾਨਸ ਕੀ ਪਾਈ ।। ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਸੌ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਲਾਈ ।।੬੩।। ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਮੂਲ ਨ ਜਾਨੈ ।। ਆਪਕੋ ਵਰਨ ਆਸ੍ਰਮ ਵਹੁ ਮਾਨੈ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਅਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਜਾਨੈ ਨਾਹਿ ।। ਸਦਾ ਪ੍ਰੇਤ ਦੇਹਿ ਸੋ ਆਹਿ ।।੬੪।। ਪ੍ਰੇਤ ਸੋਈ ਮਾਨਸ ਕਹਾਵੈ ।। ਦੇਹਿ ਮਾਹਿ ਪ੍ਰੇਤ ਫਲ ਪਾਵੈ ।। ਜਿਨ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਅਪਨਾ ਆਪ ।। ਤਿਨਤੇ ਰਹੈ ਦੁਖ ਸੰਤਾਪ ।।੬੫।। ਜਗ ਮੈਂ ਸੁਫਲਾ ਤਿਨਕਾ ਆਵਨ ।। ਦੇਹਿ ਮਾਹਿ ਜੋ ਹਰਿਕਾ ਪਾਵਨ ।। ਪਛਾਨ ਆਪ ਦੇਹਿ ਤੇ ਭਿੰਨ ਰਹੈ ।। ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਸਦਾ ਵਹੁ ਕਹੇ ।।੬੬।। ਤਿਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਪ੍ਰਭ ਅਵਿਤਾਰ ਤਿਨਕੋ ਪਹਿਚਾਨੋ ।। ਖਾਲਸਾ ਤੁਮ ਭੀ ਐਸੇ ਕਰੋ ।। ਆਪ ਪਹਿਚਾਨ ਹਰਿ ਮੈਂ ਚਿਤ ਧਰੋ ।।੬੭।। ਪ੍ਰੇਤ ਨ ਹੋਵਹੁ ਸਮਝਹੁ ਗਾਥ ।। ਪਵਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰੇਤ ਦੋਨੋਂ ਤੁਨ ਹਾਥ ।। ਸੋਊ ਹੋਵਹੁ ਜਿਸ ਸਿਉ ਮਨ ਲਾਵਹੁ ।। ਜੈਸੀ ਮਤ ਤੈਸੀ ਗਤਿ ਪਾਵਹੁ ।। ੬੮।। ਗੁਰ ਉਪਕਾਰ ਏਹੀ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਗੁਰਬਚਨੋ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਮਾਨੋ ।। ਆਗੈ ਧਾਰਨ ਤੁਮਰੇ ਹਾਥ ।। ਕਹੀ ਅਮਰ ਗੁਰ ਤੁਮਕੋ ਗਾਥ ।।੬੯।। ਅਪਨੇ ਖਾਏ ਤੇ ਸਭੀ ਅਘਾਵੈ ।। ਬਿਨ ਖਾਏ ਤੇ ਕੌਣ ਤੋ ਖਾਵੈ ।। ਅਵਰ ਸਭੀ ਤੁਮ ਆਸ ਤਿਆਗੋ ।। ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈਂ ਨਿਸਦਿਨ ਲਾਗੋ ।।੭੦।। ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਸਭ ਤੁਮ ਤੇ ਹੋਇ ।। ਅਵਰ ਨ ਤਾਰੈ ਤੁਮਕੋ ਕੋਇ ।। ਤੁਮ ਸਭ ਵਾਸਦੇਵ ਹੋ ਭਾਈ ।। ਜਸਾ ਧਾਰੋ ਤਿਉ ਹੋਇ ਜਾਈ ।।੭੧।। ਸਪਤ ਦਸਵੋਂ ਅਧਿਆਇ ਪੂਰਨ ਇਹ ਭਇਆ ।। ਸਰਧਾ ਵਿਭਾਗ ਨਾਮੁ ਤਿਸੁ ਲਹਾ ।। ਅਤਿ ਉਤਮ ਹੈ ਇਸ ਮੋਂ ਬਾਤ ।। ਜੇਕੋ ਸਮਝੈ ਮਨ ਮੋਂ ਸਾਤ ।।੭੨।। ਸਮਝ ਬਾਤ ਫਿਰ ਧਾਰੈ ਜੋਇ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਆਵਾਗਮਨ ਨ ਕੋਇ ।। ਆਵਾਗਵਨ ਭਰਮ ਹੈ ਭਾਈ ।। ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਅਵਰ ਨ ਕਾਈ ।।੭੩।। ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗਤ ਗੀਤਾ ਸੂਪ ਨਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਬਾਦੇ

ਸਰਧਾ ਵਿਭਾਗ ਜੋਗ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਸਪਤ ਦਸਵੋਂ ਧਿਆਇ ।।੭੪।। ਆਗੇ ਇਸਕਾ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ ।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਅਬ ਸਤਾਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।। ਏਕ ਮੰਡਲੀਕ ਦੇਸ ਤਹਾਂ ਕੇ ਰਾਜਾ ਕਾ ਨਾਮ ਦੁਸਾਸਨ ਥਾ ।। ਏਕ ਰਾਜਾ ਅਉਰ ਦੇਸ ਕਾ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਹਾਥੀ ਲੜਾਏ ।। ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਸ਼ਰਤ ਬਾਂਧੀ ।। ਜਿਸਕਾ ਹਾਥੀ ਜੀਤੇ ਸੋ ਇਤਨਾ ਧਨ ਲੇਵੈ ।। ਇਤਨਾ ਕਹਿਕੇ ਹਾਥੀ ਲੜਾਏ ।। ਜਬ ਦੋਨੋਂ ਲੜੇ ।। ਤਬ ਅਉਰ ਦੇਸ ਕਾ ਰਾਜਾ ਦੁਸਾਸਨ ਥਾ ।। ਤਿਸ ਕਾ ਹਾਥੀ ਹਾਰਾ ।। ਤਬ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸ਼ਰਤ ਜੀਤੀ ।। ਜਬ ਵਹ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਨਗਰਿ ਕਉ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਸੁਸਾਸਨ ਕਉ ਸੋਚ ਭਇਆ ।। ਏਕ ਤੋ ਮੇਰਾ ਹਾਥੀ ਮੂਆ ।। ਦੂਸਰਾ ਮੈਂਨੇ ਸ਼ਰਤ ਹਾਰੀ ।। ਤੀਸਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਨਿੰਦਾ ਭਈ ।। ਸਭ ਕੋਈ ਕਹੈਗਾ ਰਾਜਾ ਕਾ ਹਾਥੀ ਮੂਆ ।। ਅਰੁ ਸ਼ਰਤ ਭੀ ਹਾਰੀ ।। ਐਸੇ ਸ਼ੋਕ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਕਿਤਨੇਕ ਦਿਨ ਪੀਛੈ ਸੋ ਇਸੀ ਸ਼ੋਕ ਸਿਉ ਮਰ ਗਇਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਕਉ ਜਮ ਬਾਂਧਕਰਿ ਲੇ ਗਏ ।। ਤਬ ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਕਹਾ ਏਹ ਹਾਥੀ ਕੋ ਮੋਹ ਕਰਿ ਮੂਆ ਹੈ ।। ਇਸ ਕਉ ਹਾਥੀ ਕੀ ਜੋਨਿ ਦੇਵਉ ।। ਤਬ ਏਹ ਰਾਜਾ ਦੁਸਾਸਨ ਮਰਿਕੇ ਹਾਥੀ ਭਇਆ ।। ਸਿੰਘਲਦੀਪ ਮੈਂ ।। ਸੋ ਊਹਾਂ ਕੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਹਾਥੀਓ ਮੈਂ ਏਹ ਭੀ ਹਾਥੀ ਭਇਆ ।। ਸੋ ਇਸ ਹਾਥੀ ਕਉ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮਕੀ ਸੁਧ ਰਹੀ ।। ਮਨ ਮੈਂ ਕਹੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੌਂ ।। ਏਕ ਹਾਥੀ ਸਿਉਂ ਮੋਹ ਕੀਆ ਥਾ ।। ਤਿਸਤੇ ਮਰਕੇ ਹਾਥੀ ਭਇਆ ਹੋਂ ।। ਐਸੇ ਹੀ ਪਛੁਤਾਵੈ ।। ਦਾਣਾ ਨਾ ਖਾਵੈ ।। ਪਾਣੀ ਨ ਪੀਵੈ ।। ਰੁਦਨ ਕੀਆ ਕਰੇ ।। ਏਤਏ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਿਸੰਤਰੀ ਆਇਆ ।। ਤਿਸ ਨੇ ਸਿੰਘਲਦੀਪ ਕੇ ਰਾਜਾ ਕਉ ਵਿਦਿਆ ਕਰ ਅਲੋਕੋਂ ਕਰ ਕਥਾ ਕਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੀ ਕਛ ਮਾਂਗੋ ।। ਜੋ ਮਾਂਗੋ ਸੋ ਲੇਵਉ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ।। ਅਉਰ ਤੋ ਮੇਰੇ ਸਭ ਕਛੁ ਹੈ ।। ਏਕ ਹਾਥੀ ਦੇਵਉ ।। ਤਬ ਸਿੰਘਲਦੀਪ ਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਦੁਸਾਸਨ ਰਾਜਾ ਜੋ ਮਰ ਕੇ ਹਾਥੀ ਭਇਆ ਥਾ ।। ਸੋ ਹਾਥੀ ਦੀਆ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਪਣੇ ਘਰਿ ਲੇ ਆਇਆ ।। ਹਾਥੀ ਦੁਆਰੈ ਬੰਧਿਆ ।। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਾਣੀ ਲੇ ਆਇਆ ਏਹ ਪਾਣੀ ਪੀਵੈ ਨਾਹੀਂ ।। ਦਾਣਾ

ਆਗੇ ਧਰਾ ਦਾਨਾ ਖਾਵੈ ਨਾਹੀ ।। ਰੁਦਨ ਕੀਆ ਕਰੇ ।। ਮਹਾਂ ਉਦਾਸੀ ਕਰੇ ।। ਅਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋਕ ਕਰੇ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹੋਇ ਜੋ ਮੁਝ ਕਉ ਇਸ ਦੇਹ ਤੇ ਛੁਡਾਵੈ ।। ਤਬ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮਹਾਵਤ ਬੁਲਾਇਆ ।। ਉਸ ਸਿਉ ਪੂਛਾ ।। ਜੋ ਦੇਖੋ ਤੋ ਇਸ ਹਾਥੀ ਕਉ ਕਉਨ ਦੁਖ ਹੈ ਜਿਸ ਰੋਗ ਸਿਉ ਇਹ ਦਾਨਾ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ।। ਪਾਨੀ ਨਹੀਂ ਪੀਤਾ ।। ਤਬ ਉਸ ਮਹਾਵਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਦੇਖ ਕੇ ਬੋਲਿਆ ।। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੀ ਇਸ ਕਉ ਤੋਂ ਦੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਛਾ ਭਲਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਗਇਆ ।। ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮ ਨੇ ਜੋ ਮੁਝ ਕਉ ਹਾਥੀ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਦਾਨਾ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੀਤਾ ।। ਅਰ ਖੜਾ ਰੁਦਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਚਲੋ ਤੋ ਦੇਖੋ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਚਲਿਆ ।। ਹਾਥੀਓ ਕੇ ਤਬੀਬ ਮਹਾਵਤ ਸੰਗ ਲੀਏ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਊਹਾਂ ਆਇਆ ਨਹਾਂ ਹਾਥੀ ਬਾਂਧਾ ਥਾ ।। ਰਾਜਾਨੇ ਉਨ ਤਬੀਬੋਂ ਕਉ ਕਹਾ ।। ਤੁਮ ਦੇਖੋ ਤੋ ਇਸ ਕਉ ਕਉਨ ਦੁਖ ਹੈ ਤਬ ਉਨ ਮਹਾਵਤੋਂ ਨੇ ਦੇਖ ਕੇ ਕਹਾ ।। ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਕਉ ਦੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ।। ਏਕ ਬਾਤ ਹੈ ਇਸ ਕਉ ਕੋਈ ਮਨ ਕਾ ਦੁਖ ਹੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਹਾਥੀ ਮੁਖ ਸਿਉਂ ਬੋਲ ।। ਤੁਝ ਕਉ ਕਉਨ ਦੁਖ ਹੈ ਤਬ ਉਹ ਹਾਥੀ ਮਾਨੁਖ ਭਾਖਾ ਬੋਲਿਆ ਕਹਾ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਤੂੰ ਬਡਾ ਧਰਮਾਤਮਾ ਹੈਂ ।। ਅਰ ਏਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ ਭਲਾ ਪੰਡਤ ਹੈ ।। ਹਰਿ ਭਗਤ ਹੈ ।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੁਮ ਜੋ ਮੁਝ ਕਉ ਪੂਛਾ ।। ਕਛੁ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਪੀਵਤਾ ਨਾਹੀ ।। ਸੋ ਇਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਘਰਿ ਤੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਦੀਆ ਸਭ ਕਛੁ ਹੈ ।। ਪਰ ਮੇਰੇ ਪਰਾਪਤ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਉਂਕਰਿ ਖਾਵੌਂ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ।। ਰਾਜਾ ਜੀ ਏਹ ਅਪਨਾ ਹਾਥੀ ਫੇਰ ਲੇਵਉ ।। ਨ ਕਛੁ ਖਾਤਾ ਹੈ ਨ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਦਾਨ ਕੀਆ ਕੈਸੇ ਫੇਰ ਲੇਵਉਂ ਭਾਵੈਂ ਮਰੇ ਭਾਵੇ ਜੀਵੇ ।। ਤਬ ਹਾਥੀ ਬੋਲਿਆ ਰਾਜਾ ਜੀ ਤੁਮ ਕਲਪੋ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕਛੁ ਮੈਂ ਕਹੋਂ ਸੋ ਤੁਮ ਕਰੋ ।। ਇਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਗੀਤਾ ਕੀ ਪੋਥੀ ਹੈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਿਆ ਹਾਂ ਹਾਂ ਹੈ ।। ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪੋਥੀ ਲੇ ਆਇਆ ।। ਤਬ ਹਾਥੀ ਨੇ ਕਹਾ ।। ਤੁਮ ਗੀਤਾ ਕਾ ਸਤਾਰਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਪਢੋ ।। ਮੈਂ ਸੁਣੋਂ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋਵੌਂ ।। ਤਬ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੀਤਾ ਕਾ ਸਤਾਰਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕੀਆ ।। ਜਬ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਨਿਆ ।। ਤਬ ਹੀ ਤਤਕਾਲ ਹਾਥੀ ਕੀ ਦੇਹ ਛੁਟੀ ।। ਦੇਵ ਦੇਹੀ

ਪਾਈ ।। ਵਿਮਾਨ ਆਇਆ ਤਿਸ ਊਪਰਿ ਬੈਠਕੇ ਆਗੇ ਆਨ ਖੜਾ ।। ਉਸ ਰਾਜਾ ਕਉ ਅਹਣੇ ਲਾਗਾ ।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਧੰਨ ਤੂੰ ਅਰ ਧੰਨ ਏਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਿਨੋ ਨੇ ਮੁਝ ਕਉ ਤਾਰਿਆ ।। ਅਵ ਮੈਂ ਵੈਕੁੰਠ ਜਾਤਾ ਹੌਂ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਵੈਕੁੰਠ ਜਾਤੇ ਹੋ ।। ਪਰ ਅਪਨਾ ਪਹਿਲਾ ਜਨਮ ਕਹੁ ਮੁਝ ਕਉ ।। ਤੁਮ ਕਉਨ ਥੇ ।। ਹਾਥੀ ਕੀ ਦੇਹਿ ਕਿਉਂਕਰਿ ਪਾਈ ।। ਤਬ ਉਹ ਬੋਲਿਆ ਪਹਿਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਹੌਂ ।। ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਸੁਸਾਸਨ ਥਾ ।। ਸੋ ਮੈਂ ਏਕ ਰਾਜਾ ਸਿਉਂ ਹਾਥੀ ਲੜਾਇਆ ਥਾ ।। ਤਬ ਮੇਰਾ ਹਾਥੀ ਹਾਰਿਆ ।। ਕਿਤਨੇਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਉਹ ਹਾਥੀ ਮਰ ਗਇਆ ।। ਉਸਕੇ ਮਰਨੇ ਕਰ ਮੁਝੇ ਬਡਾ ਸੋਕ ਭਇਆ ।। ਤਿਸ ਪੀਛੈ ਮੇਰੇ ਭੀ ਪ੍ਰਾਨ ਛੂਟੇ ।। ਤਬ ਜਮ ਮੁਝ ਕਉ ਲੇ ਗਏ ।। ਧਰਮਰਾਇ ਕਹਾ ਇਸ ਹਾਥੀ ਕੇ ਮੋਹ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਛੋਡੇ ਹੈਂ ਇਸਕੋ ਹਾਥੀ ਕਾ ਜਨਮ ਦੇਵੋ ।। ਤਬ ਮੁਝ ਕਉ ਹਾਥੀ ਕਾ ਜਨਮ ਦੀਆ ।। ਸੋ ਅਬ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭਇਆ ਹੌਂ ।। ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਇਹ ਤੋਂ ਵੈਕੁੰਠ ਗਇਆ ।। ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਨਗਰ ਕਉ ਆਇਆ ।। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਾਪਣੇ ਕਾਰਜ ਲਗਾ ।। ਤਬ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਸਤਾਰਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਾ ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਣਿਆ ।।੧੭।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸੁਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਸਪਤ ਦਸਮੋ ਧਿਆਇ ।।੧੭।। ਆਗੈ ਅਠਾਰਵਾਂ ਚਲਿਆ ।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਮੁਖ ਤੇ ਇਉਂ ਕਹੇ ਹੇ ਕੇਸਵ ਭਗਵਾਨ ।। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਕੰਸ ਨਿਸੂਦਨੋ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸੁਜਾਨ ।।੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੰਸਾਰ ਬੈਰਾਗ ਤਿਆਗ ਜੋ ਸਭੀ ਬਤਾਵਹੁ ਮੋਹਿ ।। ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਮੈਂ ਜਾਨੋ ਸੋਇ ।।੨।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੁਖ ਤੇ ਕਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਹੇ ਪਾਰਥ ਸੁਨ ਲੇਹੁ ।। ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸਭ ਤੁਝਕੋ ਕਹੋ ਸਮਝੋ ਮਨ ਚਿਤ ਦੇਇ ।।੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੰਸਾਰ ਕਰਮ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਜੋ ਸਰਨੀ ਆਵੈ ਮੋਹਿ ।। ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਨਿਤ ਕਰੇ ਬਾਛਾ ਧਰੈ ਨ ਕੋਇ ।।੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਜਾਨਕੈ ਮੁਝ ਮੈਂ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ।। ਇਉਂ ਵਰਤੈਂ ਜੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸੋਈ ਤਿਆਗਿ ਕਹਾਇ ।।੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਕ ਬੁਧੀ ਜਨ ਇਉਂ ਕਹੈ ਸਗਲੇ ਕਰਮ ਤਿਆਗਿ ।। ਬੁਰੇ ਭਲੇ ਸਭ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਜੋ ਸਰਨੀ ਆਵੈ ਮੋਹਿ ।। ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਨਿਤ ਕਰੇ ਬਾਛਾ ਧਰੈ ਨ ਕੋਇ ।।੪।।

ਦੋਹਰਾ ।। ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਜਾਨਕੈ ਮੁਝ ਮੈਂ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ।। ਇਉਂ ਵਰਤੈਂ ਜੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸੋਈ ਤਿਆਗਿ ਕਹਾਇ ।।੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਕ ਬੁਧੀ ਜਨ ਇਉਂ ਕਹੈ ਸਗਲੇ ਕਰਮ ਤਿਆਗਿ ।। ਬੁਰੇ ਭਲੇ ਸਭ ਤਿਆਤਿ ਕਰਿ ਾਤਮ ਕੈ ਸੰਗ ਲਾਗਿ ।।੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਭਲੇ ਹੈਂ ਬੇੜੀ ਸੂਰਨ ਕੀ ਬੁਰੇ ਲੋਹ ਕੀ ਜਾਨ ।। ਦੋਨੋਂ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਅਗਿ ਦੋਊ ਪਰਵਾਨ ।।੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਉਰ ਬਿਬੇਕੀ ਇਉਂ ਕਹੈ ਜਗ ਦਾਨ ਤਪਸਿਆ ਜੋਇ ।। ਤਿਆਗ ਨ ਤਿਨਕਾ ਕੀਜੀਐ ਅਉਰ ਤਿਾਗਿ ਜਬ ਹੋਇ ।।੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੈਂ ਅਬ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਾਖਹੌਂ ਹੇ ਅਰਜਨ ਪਰਧਾਨ ।। ਤਿਆਗਿ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਮਾਨ ।।੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਗ ਤਪਸਿਆ ਦਾਨ ਏਹੁ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗੈ ਮੂਲ ।। ਬਿਬੇਕੀ ਇਨਕੌ ਨਿਤ ਕਰੈ ਜੋ ਤਿਆਗੈ ਸੋ ਭੂਲ ।।੧੦।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗ੍ਰਿਹ ਗ੍ਰਹ ਭੋਜਨ ਜੋ ਪਕੈ ਇਹੁ ਜਾਨੋ ਸਭ ਕੋਇ ।। ਦਾਤਾ ਭੁਗਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਆਪਿ ਕਰੈ ਜਗ ਸੋਇ ।।੧੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੰਜਮ ਦੁਤੀਏ ਭਾਵ ਤੇ ਨਿਸਦਿਨ ਕਰਤਾ ਜੋਇ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਨ ਅਵਰ ਨ ਪੇਖਤਾ ਇਹੀ ਤਪਸਿਆ ਹੋਇ ।।੧੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਦੇਹ ਭਾਵ ਤਿਆਗਿ ਕਰਿ ਧਾਰੈ ਨਿਤ ਜੋ ਗਿਆਨ ।। ਸੀਸ ਅਪਰੈ ਭਗਵਾਨ ਪੈ ਉੱਤਮ ਹੈ ਇਹੁ ਦਾਨ ।।੧੩।। ਸੋਰਠਾ ।। ਤਪਾਸਿਆ ਜਗ ਅਰ ਦਾਨ ਐਸੇ ਕਹਿਓ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ।। ਅਰਜਨ ਰਿਦ ਨਹੀਂ ਮਾਨ ਤਬ ਮਾਧਵ ਜੀ ਕਹੈ ਅਉਰ ।।੧੪।। ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਅਰਜਨ ਅਵਰ ਸੁਣ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਤਿਆਗ ।। ਸਤਿ ਗੁਨ ਮਾਹਿ ਰਹੈ ਵਹੁ ਲਾਗ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਤਿਹ ਮਨ ਨਹੀਂ ਆਵੈ ।। ਅਰੁ ਮੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਨਿਤ ਵਹੁ ਗਾਵੈ ।।੧੫।। ਸੋ ਸਭ ਸਤ ਕਰਮ ਕਉ ਕਰੈ ।। ਮੁਝ ਅਰਪੈ ਫਲ ਮਨ ਨਹੀਂ ਧਰੈ ।। ਉਤਮ ਤਿਆਗ ਪਾਰਥ ਇਹੁ ਹੋਇ ।। ਗਿਆਨ ਪਾਵੈ ਤਿਸ ਤਿਆਗਿ ਤੇ ਸੋਇ ।। ਸਾਂਤਕੀ ਤਿਆਗਿ ਐਸੇ ਬਿਧਿ ਅਹੈ ।। ਕਰਮ ਫਲ ਤਿਆਗ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਲਹੈ ।।੧੬।। ਰਾਜਸੀ ਤਿਆਗਿ ਬਰਨੰਨ ।। ਚੌਪਈ ।। ਅਬ ਸੁਣ ਰਾਜਸੀ ਤਿਆਗਿ ਬਤਾਵੋ ।। ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਤਿਸਕੋ ਪਾਵੋ ।। ਦੇਹਿ ਕੇ ਦੁਖ ਤੇ ਨਿਤ ਵਹੁ ਡਰੈ ।। ਇਸਨਾਨ ਆਦ ਕਰਮ ਕਾ ਕਰੈ ।।੧੭।। ਰਾਜਸੀ ਤਿਆਗਿ ਐਸਾ ਹੀ ਹੋਇ ।। ਬਪ ਕੈ ਸੁਖ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੋਇ ।। ਅਗਿਆਨ ਅਹੰਕਾਰ ਸੋ ਕਰਮ ਤਿਆਗੈ ।। ਤਮ ਤਿਆਗ ਮੈਂ ਵਹੁ ਨਰ ਲਾਗੈ

।।੧੮।। ਇਸਨਾਨ ਆਦ ਲੇ ਕਰਮ ਸਭ ਕਰੈ ।। ਫਲ ਤਿਸਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਧਰੈ ।। ਐਸਾ ਪੁਰਖ ਸਭ ਕਰੈ ।। ਫਲ ਤਿਸਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਧਰੈ ।। ਐਸਾ ਪੁਰਖ ਬਬੇਕੀ ਜੋਇ ।। ਬਾਛੈ ਨਿਤ ਮੁਕਤ ਕੀ ਸੋਇ ।।੧੯।। ਬੁਰੇ ਕਰਮ ਦੀ ਨਿੰਦ ਨ ਕਰੇ ।। ਸਤ ਕਰਮ ਨਿਤ ਮਨਮੋ ਧਰੇ ।। ਫਲ ਤਿਨਕਾ ਬਾਛੈ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ।। ਕਰਮ ਕਰਿ ਅਪਰੈ ਈਸਰ ਮਾਹਿ ।।੨੦।। ਨਿਹਕਾਮ ਕਰਮ ਤੇ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਇ ਸੁਖ ਸਹਿਜ ਸਮਾਵੈ ।। ਅਰ ਜੋ ਕਹੈ ਮੈ ਕਰਮ ਤਿਆਗੈ ।। ਸੋ ਮੂਰਖ ਮਤ ਝੂਠ ਕਉ ਲਾਗੈ ।।੨੧।। ਵਰਤੈ ਨਹੀਂ ਦੇਹਿ ਬਿਨ ਕਰਮ ।। ਦੇਹਿ ਚਲੈ ਕਰਮ ਕੇ ਧਰਮ ।। ਇਕ ਪਲ ਦੇਹਿ ਬਿਨ ਕਰਮ ਰਹੈ ।। ਕਰਮ ਬਿਨਾ ਦੇਹੀ ਜੜ ਅਹੈ ।।੨੨।। ਕਰਮ ਤਿਆਗੈ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ।। ਝੂਠ ਤਿਆਗਿ ਕਹੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ।। ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਲਗ ਗਿਆਨ ਨ ਹੋਇ ।। ਨਿਹਕਾਸ ਕਰਮ ਕਰੈ ਨਿਤ ਸੋਇ ।।੨੩।। ਕਰਮੋ ਕੇ ਫਲ ਤੀਨ ਪਰਕਾਰ ।। ਦੁਖਦਾਇਕ ਸੁਖਦਾਇਕ ਯਾਰ ।। ਸੁਖ ਦੁਖ ਹੋਇ ਦੋਨੋ ਜਿਹ ਮਾਹਿ ।। ਪਰਕਾਰ ਤੀਸਰੇ ਸੋਈ ਆਹਿ ।। ਸੰਸਾਰ ਤਿਆਗਿ ਜੋ ਮੁਝ ਸਰਨੀ ਆਵੈ ।। ਸੋ ਤੀਨ ਪਰਕਾਰ ਵਹੁ ਨਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ ।।੨੪।। ਅਵ ਸਾਂਥ ਸਾਂਖ ਬਚਨ ਬਰਨੰਨ ।। ਚੌਪਈ ।। ਅਬ ਸਾਂਖ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ।। ਸਾਂਖ ਭਗਤਿ ਫੁਨਿ ਕਹੈ ਪੁਕਾਰ ।। ਦੇਹਿ ਧਾਰੀ ਮਾਨਸ ਜੋ ਆਹਿ ।। ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਹੋ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ।।੨੫।। ਕਰਤਾ ਤਿਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਮਨ ਅਹੈ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਅਕਰਤਾ ਨਿਸਦਿਨ ਰਹੈ ।। ਪਰਮਾਤਮ ਅਲੇਪ ਨਿਤ ਦੇਖੈ ।। ਸਭੀ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੀ ਤੇ ਪੇਖੈ ।। ੨੬।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਦੇਹਿ ਅਨਿਤ ਜੋ ਆਹੀ ।। ਅਨਿਤ ਕੇ ਕਰਮ ਅਨਿਤ ਕਹਾਹੀ ।। ਅਰੁ ਆਤਮ ਤਤ ਪੂਰਨ ਅਹੈ ।। ਸੋ ਅਕ੍ਰੈ ਨਿਰਲੇਪ ਨਿਤ ਰਹੈ ।।੨੭।। ਦੇਹਿ ਝੂਠ ਤਿਸ ਕਰਮ ਸਭ ਕੂੜ ।। ਆਤਮ ਸਤ ਦੇਹਿ ਪਗ ਧੂੜ ।। ਜਿਨ ਕੀ ਬੁਧ ਨੇ ਏਹ ਗਤ ਜਾਨੀ ।। ਸੋ ਹੈ ਸਾਂਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੋ ਮਾਨੀ ।।੨੮।। ਬ੍ਰਹਮ ਅਲੇਪ ਅਕ੍ਰੇ ਤਿਹ ਜਾਨਾ ।। ਅਦ੍ਵੈ ਸੋ ਤਿਸਕਾ ਮਨ ਮਾਨਾ ।। ਬੁਧ ਅਹੰਕਾਰ ਤਿਸ ਨਰ ਕਾ ਗਇਆ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਭਇਆ ।।੨੯।। ਜੋ ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮਾਰੈ ।। ਤਿਸਕੋ ਬੇਦ ਅਲੇਪ ਉਚਾਰੇ ।। ਤਿਸਨੇ ਮਾਰਿਆ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ।। ਅਕ੍ਰੇ ਅਲੇਪ ਸੋਈ ਨਰ ਆਹਿ ।।੩੦।। ਇਹ ਮਤ ਸਾਂਖ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਭਾਈ ।। ਜਿਨ ਧਾਰਿਆ ਤਿਨ ਹੀ ਗਤਿ ਪਾਈ ।।

ਅਬ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਗਿਆਨ ਧਰ ਚੀਤ।। ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਫਲ ਹੈ ਮੀਤ ।।੩੧।। ਗਿਆਨ ਬਰਨਨੰ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਜਾਨ ਕੈ ਸਭ ਲੋਕੋ ਕਉ ਸੁਖ ਦੇਹਿ ।। ਬੁਰਾ ਨਾ ਬਾਛੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਗਿਆਨ ਸਾਂਤਕ ਹੈ ਏਹ ।।੩੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਸਭੂ ਪ੍ਰਾਨੀਓ ਮਾਹਿ ਭੇਦ ਬੁਧ ਜੋ ਕੀਜੀਐ ।। ਰਾਜਸ ਗਿਆਨ ਵਹੁ ਆਹਿ ਸਾਧ ਹੋਰ ਦੋਨੋਂ ਮਨ ਧਰੈ ।।੩੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਭ ਪ੍ਰਾਨੀਓ ਸੋ ਵੈਰ ਭਾਵ ਬਚਨ ਕਠੋਰ ਜਿਹ ਮਾਹਿ ।। ਬਚਨੋ ਡੰਸੈ ਸਭੀ ਕੋ ਤਮ ਗਿਆਨ ਹੈ ਤਾਹੀ ।।੩੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਫਲ ਬਾਂਛੈ ਨਹੀਂ ਕਰਮ ਕਾ ਹਰਖ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਨਿਹਕਾਮ ਕਰੈ ਨਿਰ ਮਮ ਰਹੈ ਸਾਂਤਕ ਕਹੀਐ ਸੋਇ ।।੩੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਫਲ ਬਾਂਛਾ ਹੋਇ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਪਾਵੈ ਕਸ਼ਟ ਜੋ ਦੇਹਿ ।। ਐਸੇ ਕਰਮ ਜੋ ਨਰ ਕਰੇ ਰਾਜਸ ਕਰਮ ਹੈ ਏਹ ।।੩੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਲੋਕੋਂ ਕਉ ਦੁਖ ਦੇਵਤਾ ਮਾਇਆ ਗਰਬ ਮੈਂ ਜੋਇ ।। ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੈ ਬਲ ਲੋਕ ਮੈਂ ਤਬ ਗੁਣ ਕਰਮ ਹੈ ਸੋਇ ।।੩੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੁਖ ਤੇ ਕਹੈ ਮੁਝ ਨਾਹਿ ਕਛੁ ਸਭ ਈਸਰ ਕਾ ਹੋਇ ।। ਜਗ ਸਿਰਾਧ ਜੋ ਇਉਂ ਕਹੈ ਫਲ ਬਾਂਛੈ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।।੩੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਤਿਸ ਜਗ ਕੇ ਕਰਣ ਮੈਂ ਹਰਖ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ।। ਅਧਰਮ ਰਹਤ ਸੋ ਨਰਕ ਕਰੈ ਸੋ ਸਾਂਤਕ ਮਨ ਲਾਇ ।।੩੯।। ਦੋਹਰਾ ।। ਫਲ ਬਾਂਛੈ ਕਰਤੂਤ ਕਾ ਹਰਖ ਸੋਗ ਮਨ ਧਾਰ ।। ਦਰਬ ਖਰਚ ਤੇ ਦੁਖ ਲਹੇ ਫਲ ਤਿਸ ਹਰਖ ਬੀਚਾਰ ।।੪੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਘਾਤ ਕਰੈ ਜੀਵ ਜਗ ਵਿਖੈ ਐਸਾ ਕਰਹੈ ਜੋਇ ।। ਸੋ ਵਹੁ ਜਗ ਹੈ ਰਾਜਸੀ ਫਲ ਤਿਸ ਦੁਖ ਸੁਖ ਹੋਇ ।।੪੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੀਸ ਨਿਵਾਏ ਨਾਹਿ ਵਹੁ ਅਰਬਿਧ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ।। ਲੋਕ ਡੰਡ ਤੇ ਜਗ ਕਰੈ ਸੋ ਜਗ ਤਾਮਸ ਹੋਇ ।।੪੨।। ਸੋਰਠਾ ।। ਬੁਧ ਅਬ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਅਰਜਨ ਤੁਝਕੋ ਕਹੌਂ ।। ਪ੍ਰਥਮ ਸਾਂਤਕੀ ਬੀਚਾਰ ਜੈਸੇ ਭਾਖੌਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ।।੪੩।। ਚੌਪਈ ।। ਜਿਸ ਨਰ ਕੀ ਐਸੀ ਬੁਧ ਹੋਇ ।। ਅਥਵਾ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਮਾਹਿ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਨਿਰਲੇਪ ਰਹੈ ਅਰ ਸੁਖੀ ਸਰੂਪ ।। ਸਮਕਰਿ ਜਾਨੈ ਰੰਕ ਅਰ ਭੂਪ ।।੪੪।। ਅਥਵਾ ਬਿਰਕਤ ਹੋਇ ਵਹੁ ਮੀਤ ।। ਬਿਰਕਤ ਜੁਗਤ ਰਾਖੈ ਵਹੁ ਨੀਤ ।। ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਕਾਰਜ ਸਭ ਜਾਨੈ ।। ਇਹੁ ਬੀਚਾਰ ਨਿਤ ਮਨ ਮੈਂ ਮਾਨੈ ।।੪੫।। ਐਸੇ ਕਰੋ ਇਸ ਮੋ ਭਉ ਨਾਹੀ ।। ਮੁਕਤ ਬੰਧ ਦੋਨੋਂ ਸਮਝਾਹੀ ।। ਇਹੁ ਬਾਤਿ ਜਿਸਕੀ ਬੁਧ ਜਾਨੈ ।। ਸੋ ਬੁਧ ਸਾਂਤਕੀ ਬੇਦ ਬਖਾਨੈ ।।੪੬।।

ਅਬ ਰਾਜਸੀ ਬੁਧ ਬਰਨਨੰ ।। ਚੌਪਈ ।। ਜਿਸਤੇ ਧਰਮਕੋ ਮੂਲ ਨ ਜਾਨੈ ।। ਅਧਰਮ ਕੋ ਧਰਮ ਮਨ ਮਾਹਿ ਪਹਿਚਾਨੈ ।। ਭਲੇ ਕਾਰਜ ਕੋ ਅਤਮੰਦ ਦੇਖੈ ।। ਐਸੀ ਬਾਤ ਉਲਟੀ ਜੋ ਪੇਖੈ ।। ਸੋ ਬੁਧ ਰਾਜਸ ਕੀ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਦੁਖ ਸੁਖ ਐਸੀ ਬੁਧ ਸੌ ਮਾਨੋ ।।੪੭।। ਅਵ ਤਾਮਸ ਬੁਧ ਬਰਨਨੰ ।। ਚੌਪਈ ।। ਪਾਪ ਕਰੋ ਨਿਸਚੈ ਧਰਮ ਹੀ ਜਾਨੈ ।। ਅਗਿਆਨ ਅਹੰਕਾਰ ਬਿਨ ਅਵਰੁ ਨ ਮਾਨੈ ।। ਸੋ ਬੁਧ ਤਾਮਸੀ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਨਰਕ ਜੂਨ ਕੀ ਸੋ ਹੈ ਰੀਤ ।।੪੮।। ਅਬ ਸਾਂਤਕੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ।। ਚੌਪਈ ।। ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ।। ਪ੍ਰਥਮੈ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਸਾਂਤਕੀ ਮਾਨੋ ।। ਮਨ ਬੁਧ ਪ੍ਰਾਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸਭ ਜੋਇ ।। ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੁਢੈ ਸਭੀ ਵਹੁ ਸੋਇ ।।੪੯।। ਬਿਕਾਰ ਮਾਹਿ ਮਨ ਮੂਲ ਨ ਜਾਵੈ ।। ਅਨਿਕ ਭਗਤ ਵਹੁ ਨਿਤ ਕਮਾਵੈ ।। ਦੇਵੌ ਮੈਂ ਜੋ ਆਤਮ ਮਾਹੀ ।। ਐਸੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਸਾਂਤਕ ਆਹੀ ।।੫੦।। ਅਬ ਰਾਜਸੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਵਰਨਨੰ ।। ਚੌਪਈ ।। ਜਿਸ ਕਰਿ ਕੁਲ ਕੇ ਧਰਮ ਸਤ ਮਾਨੈ ।। ਉਪਜਾਵਨ ਦ੍ਰਬ ਕਾ ਉਦਮ ਜਾਨੈ ।। ਖਾਵਨ ਪਹਿਰਨਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਭੋਗ ।। ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਮੈਂ ਨਿਤ ਰਹੋਗ ।।੫੧।। ਪਹਿਲੈ ਫਲ ਮਾਂਗੈ ਪਾਛੈ ਕਰੈ ।। ਦੁਖ ਦੁਖ ਮੈਂ ਵਹੁ ਨਿਸਦਿਨ ਪੜੈ ।। ਸੋ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਰਾਜਸੀ ਭਾਈ ।। ਤਿਸਤੇ ਆਵਾਗਵਨ ਭ੍ਰਮਾਈ ।।੫੨।। ਅਬ ਤਾਮਸੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਬਰਨਨੰ ।। ਚੌਪਈ ।। ਜੋ ਜਾਗੈ ਤਾ ਚਿੰਤਾ ਲਹੈ ।। ਨਹੀਂ ਬਿਸੁਰਤਿ ਹੋਇ ਸੋ ਰਹੈ ।। ਲੋਕੋਂ ਸਾਥ ਕਰੈ ਬਕਬਾਦ ।। ਦੁਰਬੁਧੀ ਬੋਲੈ ਨਿਤ ਵਾਦ ।।੫੩।। ਇਹ ਜੋ ਆਖੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ।। ਅਬ ਨਰ ਕਹੈ ਇਨ ਤਿਨ ਗਾਵਾਰ ।। ਸੋ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਤਾਮਸੀ ਜਾਨੋ ।। ਨਰਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਨੋ ।।੫੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕੀਰਤਨ ਪੂਜਾ ਅਰ ਕਥਾ ਇਨ ਮੈਂ ਜਿਸ ਅਭਿਆਸ ।। ਤਿਸਕੇ ਅਘ ਸਭ ਨਾਮ ਹੋਹਿ ਪਰੈ ਨ ਜਮਕੀ ਫਾਸ ।।੫੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸਗਲ ਦੁਖ ਤਿਸਕੇ ਮਿਟੇ ਸੰਸਾਰ ਰਹਿਓ ਨ ਕੋਇ ।। ਮੁਝ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕੇ ਬਿਖੈ ਪਰਾਪਤ ਹੂਆ ਸੋਇ ।।੫੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੀਨੋ ਗੁਨੋ ਅਤੀਤ ਵਹੁ ਸਭ ਮੈਂ ਜਾਨ ਏਕ ।। ਏਕੋ ਹੀ ਰੂਪ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਦੀਸੈ ਜੋਊ ਅਨੇਕ ।।੫੭।। ਸਾਂਤਕੀ ਸੁਖ ।। ਚੌਪਈ ।। ਪਹਿਲੇ ਕਸਟ ਜਿਸ ਕਰਤੇ ਪਾਇ ।। ਵਹੁ ਦੁਖ ਬਿਖ ਸਮਾਨ ਦਿਖਰਾਇ ।। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮ ਪੀਛੈ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ।। ਸਦਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸਿਵ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵੈ ।। ਐਸਾ ਸੁਖ ਸਾਂਤਕੀ ਹੋਇ ।। ਜਿਸਕੇ ਅਹੈ ਮੁਕਤ ਹੈ ਸੋਇ ।।੫੮।। ਰਾਜਸੀ ਸੁਖ ।। ਸੋਰਠਾ

।। ਪ੍ਰਥਮੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੁਲ ਸੁਖ ਕਾ ਮਨ ਤੇ ਜੋ ਭੋਗਤਾ ।। ਤਿਹ ਫਲ ਸੰਤਤ ਦੁਖ ਦਾਤੇ ਸੋਕ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ।।੫੯।। ਸੋਰਠਾ ।। ਸੰਤਤ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਮੋਹ ਅਗਿਆਨ ਉਪਜਾਵਤੇ ।। ਸੋ ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਰੂਪ ਅਰਜਨ ਏਹ ਸੁਖ ਰਾਜਸੀ ।।੬੦।। ਸੋਰਠਾ ।। ਆਤਮ ਮੋਹਿਆ ਜਾਇ ਪਰਮਾਦ ਆਲਸ ਅਰ ਨੀਦ ਮੈਂ ।। ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਉਪਜਾਇ ਸੋ ਸੁਖ ਤਾਮਸ ਭਾਖੀਏ ।।੬੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਖਤ੍ਰੀ ਸੂਦ ਬੈਸ ਏਹ ਚਾਰੋਂ ਜੋ ਬਰਨ ।। ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਆਪ ਸੁਬਾਵ ਤੇ ਕਰਮ ਸੁਭਾਵਕ ਕਰਨ ।।੬੨।। ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਸੁਭਾਵ ।। ਸਵੈਯਾ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਜੀਤਨ ਰਹਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚਾ ਅਰੁ ਖਿਮਾ ਗਿਆਨ ।। ਤਪਸਿਆ ਸਾਧਨ ਕੋਮਲ ਬਚਨ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪੇਖਨ ਬਿਗਿਆਨ ।। ਈਸਰ ਬਿਖੇ ਸਤ ਬੁਧ ਜਿਨ ਕੀ ਸੋ ਨਰ ਬਰਨ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਜਾਨ ।। ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ਦੋਊ ਇਕ ਜਾਨੈ ਬ੍ਰਹਮ ਅਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਹੋਇ ਪੈਚਾਨ ।।੬੩।। ਖਤ੍ਰੀ ਸੁਭਾਵ ਬਰਨਨੰ ।। ਸਵੈਯਾ ।। ਸੂਰਮਾ ਜੁਧ ਤੇ ਭਾਗੇ ਨਾਹੀਂ ਤੇਜ ਰੂਪ ਵਹੁ ਚਤੁਰ ਸੁਜਾਨ ।। ਧੀਰਜਵੰਤ ਦਾਨ ਮੈਂ ਦਾਤਾ ਈਸਰ ਬਿਖੈ ਨਿਤ ਅਰਪੈ ਪ੍ਰਾਨ ।। ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਸੁਖ ਸਭ ਦੇਵੇ ਖਤ੍ਰੀ ਬਰਨ ਕੋ ਐਸਾ ਜਾਨ ।। ਅਤਮ ਧਰਮ ਮੈਂ ਨਿਤ ਦ੍ਰਿੜ ਰਹਤਾ ਐਸਾ ਪੁਰਖ ਜਾਨੋ ਪਰਧਾਨ ।।੬੪।। ਬੈਸ ਸੂਦ੍ਰ ਸੁਭਾਵ ।। ਕਵਿਤ ।। ਰਾਖੈ ਗਊਆ ਬੀਜੈ ਖੇਤ੍ਰੀ ਬਨਜ ਬਾਪਾਰ ਮੈਂ ਚੰਚਲ ਹੋਇ ।। ਇਹੁ ਸੁਭਾਵ ਜਿਸ ਨਰ ਮੈਂ ਬਰਤੈ ਬੈਸ ਬਰਨ ਜਾਨੋ ਤੁਮ ਸੋਇ ।।ਤੀਨ ਬਚਨ ਕੀ ਟਹਲ ਜੋ ਕਰਤਾ ਤਿਨਕੀ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਨਿਤ ਸੋਇ ।। ਇਹੁ ਸੁਭਾਵ ਹੋਵੈ ਜਿਹ ਮਾਹੀ ਸੂਦ੍ਰ ਕਹੈ ਤਿਸੈ ਸਭ ਕੋਇ ।।੬੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਅਪਨੇ ਬਰਨ ਕੈ ਧਰਮੋ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਇ ।। ਤਿਸ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਕੇ ਸੁਭਾਵ ਮੈਂ ਪਾਵਹਿ ਗਿਆਨ ਨਰ ਸੋਇ ।।੬੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਪਨੇ ਸੁਭਾਵਕ ਕਰਮ ਮੈਂ ਸਭ ਕੋ ਫਲ ਹੀ ਪਾਇ ।। ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਮੈਂ ਸੇਵੈ ਹਰਿ ਪੁਰ ਜਾਇ ।।੬੭।। ਸੋਰਠਾ ।। ਐਸਾ ਪਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਨਾਨਾ ਭਾਂਤ ਜਿਨ ਜਗ ਕੀਆ ।। ਉਪਜਾਵੈ ਸਭ ਕੋਇ ਅਰ ਪ੍ਰਤਪਾਲੈ ਸਰਬ ਕੋ ।।੬੮।। ਸੋਰਠਾ ।। ਬਹੁੜ ਸੰਘਾਰੈ ਆਹਿ ਤਿਸਕੀ ਆਗਿਆ ਇਉਂ ਭਈ ।। ਜੋ ਅਪਣਾ ਧਰਮ ਕਰਾਹਿ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਝ ਹੋਇਗਾ ।।੬੯।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।।ਸੋਰਠਾ ।। ਜਬ ਲਗ ਹੋਇ ਨ ਗਿਆਨ ਤਬ ਲਗ ਵਰਨ ਮੈਂ ਵਰਤੀਏ ।। ਉਦੈ ਗਿਆਨ ਕੋ ਭਾਂਨ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸਭ ਤਿਆਗੀਏ ।।੭੦।। ਦੋਹਰਾ ।।

ਅਪਨੇ ਬਰਨ ਕੇ ਧਰਮ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਪਰਾਪਤ ਹੋਇ ।। ਜਬ ਗਿਆਨ ਸੂਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ।।੭੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਕੇ ਉਦੇ ਤੇ ਸਭ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਇਉਂ ਨਿਸਚਾ ਕੋ ਨ ਕਰੈ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਨੀਤ ।।੭੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਏਹ ਜੋ ਬਰਨ ਹੈਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤਿਨ ਕੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਧਰਮ ।। ਅਪਨੇ ਕਲਿਆਨ ਨਮਿਤ ਕੋ ਕਰਨ ਬਰਨ ਕੇ ਕਰਮ ।।੭੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਕਲਿਆਨ ਕੇ ਦਾਤੇ ਧਰਮ ਹੈ ਅਪਨੇ ਬਰਨ ਕੇ ਮੀਤ ।। ਦੂਸਰੇ ਬਰਨ ਕੀ ਬਾਤ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹ ਰਾਖੈ ਚੀਤ ।।੭੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਪਰਾਇਆ ਧਰਮ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਭੈ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਮੈਂ ਸਭ ਹੂ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ।।੭੫।। ਸੋਰਠਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਸੁਨ ਮੀਤ ਸਭ ਜਗ ਵਰਤੈ ਗੁਣੋ ਮੈਂ ।। ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਹ ਰੀਤਿ ਲਛਨ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤੁਝ ਕਹੋ ।।੭੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਜਿਸਕੋ ਮੇਰੇ ਭਜਨ ਤੇ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣ ਗਤਿ ਜਾਇ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਵਹੁ ਅਮਲ ਨਰ ਸਾਂਤ ਪਰਾਪਤ ਪਾਇ ।।੭੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਚਉਥਾ ਪਦ ਹੈ ਸਹਜਿ ਪਦ ਤੁਰੀਆ ਕਹੀਏ ਸੋਇ ।। ਚਾਰੋਂ ਬਚਰਨ ਜੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਤਿਸੈ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ।।੭੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤਿਸਕੋ ਕਰਮ ਤਿਆਗਤੇ ਪਾਪ ਨ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ।। ਕਛੁ ਅਰੰਭ ਜੋ ਵਹੁ ਕਰੈ ਤਿਸ ਤੇ ਦੁਖ ਸਭ ਹੋਇ ।।੭੯।। ਸਵੈਯਾ ।। ਜੈਸੇ ਧੂਏਂ ਤੇ ਰਹਤ ਅਗਨਿ ਨਿਰਮਲ ਪਰਜਲਤ ਹੋਇ ਧੂਏਂ ਕੀ ਲਕੜੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਲਿਆ ਮੇਲੀਏ ।। ਕਾਲੇ ਕੇ ਸੰਗ ਤੇ ਵਿਗੜੇ ਹੈ ਅਗਨ ।। ਵਹੁ ਜੋਤਿ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਇ ਮੰਦੇ ਕੇ ਕੇਲੀਏ ।। ਤੈਸੇ ਜੋ ਤੁਰੀਆ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਓ ਕੋਈ ਨਰ ਸਾਂਤ ਸੁਖ ਤਿਆਗ ਅਰੰਭ ਬਿਖੈ ਕੇਲੀਏ ।। ਚਉਥੇ ਪਦ ਵਾਲੇ ਕਉ ਸਭ ਅਰੰਭ ਦੁਖ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਬਿਨ ਸਾਂਤ ਪਦ ਕਾਰਜ ਸਭ ਚੇਲੀਏ ।।੮੦।। ਦੋਹਰਾ ।। ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਜਿਸਕੋ ਭਇਓ ਤਿਸਕੇ ਲਛਨ ਏਹ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੁਝ ਅਬ ਕਹੌ ਸੋ ਮਨ ਮੋਂ ਧਰ ਲੇਹ ।।੮੧।। ਸ੍ਵੈਯਾ ।। ਕਕਿਸੀ ਸਾਥ ਮੋਹ ਨਾਹੀ ਉਦਾਸ ਰਹੈ ਦੇਹਿ ਮਾਹੀ ਆਸਾ ਕੋ ਤਿਆਗਿ ਕਰਿ ਅਪਨਾ ਮਨ ਜੀਤ ਹੈ ।। ਕਰਮੋ ਸੰਨਿਆਸ ਰਹੈ ਆਤਮ ਮੈਂ ਬਾਸ ਲਹੈ ਬਾਛਾ ਕੋ ਨਾ ਕਰੈ ਨਿਸਚਲ ਤਿਹ ਚੀਤ ਹੈ ।। ਨਿਰਮਲ ਚਿਤ ਭਇਓ ਸੋਇ ਧੀਰਜ ਅਰੁ ਖਿਮਾ ਹੋਇ ਸੁਨੈ ਨਾਹੀ ਕੋਈ ਬਾਤ ਗਿਆਨ ਮਾਹਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ।। ਇੰਦ੍ਰੀ ਤਿਹ ਸੋਇ ਗਇ ਇਕਾਂਤ ਠਉਰ ਕੋ ਗਈ ਆਤਮ ਕੇ ਮਿਲੇ ਤੇ ਤੂਟੀ ਭ੍ਰਮ ਭੀਤ ਹੈ ।।੮੨।। ਚੌਪਈ

।। ਪਾਛੈ ਜੋ ਲਛਨ ਸਭ ਕਹੈ ।। ਏ ਲਛਨ ਸਭ ਸਾਧੋ ਅਹੈ ।। ਕਿਸੀ ਸਾਥ ਮੋਹ ਨਾ ਕਰੈ ।। ਪਰਮ ਸੁਖ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਧਰੈ ।।੮੩।। ਜਗ ਤੇ ਜੀਤੇ ਤੀਨੋ ਬਾਤ ।। ਜੋ ਅਵ ਭਾਖੋ ਤੁਝ ਕੋ ਤਾਤ ।। ਪ੍ਰਥਮੈਂ ਐਸੀ ਬਾਤ ਮਨ ਧਰੈ ।। ਸੰਸਾਰੀ ਨਰ ਕਾ ਸੰਗਿ ਨ ਕਰੈ ।।੮੪।। ਤਿਨ ਸੋ ਮੁਖ ਤੇ ਬਾਤ ਨ ਕਰੈ ।। ਚਿੰਤਾ ਸੰਸਾ ਰਿਦੈ ਨ ਧਰੈ ।। ਦੇਹਿ ਬਚਨ ਮਨ ਕੀ ਇਹ ਬਾਤ ।। ਤੀਨੋ ਗੁਨ ਜੀਤੈ ਇਹ ਭਾਂਤ ।।੮੫।। ਮੁਝ ਧਿਆਨ ਸੋ ਨਿਸ ਦਿਨ ਰਹੈ ।। ਮਮਤਾ ਰਹਤ ਸਾਂਤਕੋ ਗਹੈ ।। ਬੈਰਾਗ ਰਹੈ ਜਗ ਕੋ ਮਾਹੀ ।। ਬਲ ਅਹੰਕਾਰ ਗਰਬ ਤਿਸ ਨਾਹੀਂ ।।੮੬।। ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰ ਲੋਭ ਤਿਆਗੈ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਮੁਕਤ ਮੈਂ ਲਾਗੈ ।। ਸੁਧ ਮੁਕਤ ਭਇਆ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਭੂਤ ਹੋਵੈ ਤਿਸਕੀ ਰੀਤਿ ।੮੭।। ਸਦਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਆਤਮ ਮਾਹੀ ।। ਕਿਸੀ ਵਸਤ ਕੀ ਚਿਤਵਨੀ ਨਾਹੀਂ ।। ਅਨਹੋਤੀ ਬਸਤ ਕੀ ਚਾਹ ਨ ਕਰੈ ।। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਤਾ ਮਨ ਮੈਂ ਧਰੈ ।।੮੮।। ਜਿਸ ਮੋ ਐਸੇ ਲਛਨ ਹੋਇ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਭੂਤ ਕਹੀਏ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਚਉਥੇ ਪਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ।। ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਵਹੁ ਆਪ ਹੈ ਸੋਇ ।।੮੯।। ਅਥ ਭਗਤ ਬਰਨਨੰ ।। ਚੌਪਈ ।। ਮੇਰੀ ਭਗਤ ਅਬ ਆਗੈ ਜਾਨੋ ।। ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਭੂਤ ਸਭ ਮਾਹਿ ਪਹਿਚਾਨੋ ।। ਐਸਾ ਮੁਝ ਪਰਤਾਪ ਹੈ ਮੀਤ ।। ਸੋਇ ਭਗਤ ਜਾਨੈ ਸੁ਼ਭ ਰੀਤ ।।੯੦।। ਮੇਰੇ ਜਾਨਨ ਕੇ ਉਪ੍ਰਾਂਤ ।। ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਂਤ ।। ਮੇਰੇ ਮਾਹਿ ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ।। ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੌ ਜਲ ਮਿਲ ਗਇਆ ।। ਚਉਥੇ ਪਦ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹੋਇ ।। ਮੁਝ ਗੋਬਿੰਦ ਸੋ ਮਿਲਤਾ ਸੋਇ ।।੯੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਅਵਰ ਭਗਤ ਰਹੈ ਜਗਤ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਮੁਝਕੋ ਨਿਸਦਿਨ ਸਿਮਰਤਾ ਕਾਰਜ ਕਿਰਤ ਕਰਾਹਿ ।।੯੨।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮੇਰੇ ਭਜਨ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇ ਸੋ ਭੀ ਮੁਝ ਮੈਂ ਆਇ ।। ਮੇਰੇ ਉਤਮ ਪਦ ਵਿਖੇ ਵਹੁ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾਇ ।।੯੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਹੌ ਅਵ ਇਉਂ ਕਰਿ ਤੂ ਮੀਤ ।। ਸੰਸਾਰ ਚਿਤਵਨ ਤਿਆਗ ਕੈ ਨਿਸਚਲ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।।੯੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਹਰਿ ਬਿਨ ਸੋ ਜਨ ਚਿਤਵਤਾ ਪਕੜੋ ਬੁਧ ਸੋ ਯਾਰ ।। ਬੁਧ ਸੋ ਮਨ ਪਕੜਾਇ ਕਹੇ ਨਿਤ ਅਨਿਤ ਬੀਚਾਰ ।।੯੫।। ਦੋਹਰਾ ।। ਮਨ ਕਾ ਚੇਤਾ ਮੁਝ ਬਿਖੈ ਨਿਸਚਲ ਜੋ ਨਰ ਲਾਇ ।। ਦੁਖ ਸਮੁੰਦ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਤਿਸਕੋ ਬੇਗ ਤਰ ਜਾਇ ।।੯੬।। ਚੌਪਈ ।। ਜੋ ਮੁਝ ਆਗਿਆ ਤੂ ਮਾਨੈ ਨਾਹੀ ।। ਮਮ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਰਿਦੈ

ਬਢਾਇ ।। ਅਪਨਾ ਬਿਨਾਸ ਅਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਜਾਨੋ । ਅਪਨਾ ਦੁਖਦਾਇ ਆਪ ਕੋ ਮਾਨੋ ।।੯੭।। ਜੋ ਤੂੰ ਕਹੈਂ ਮੈਂ ਜੁਧ ਨ ਕਰਤਾ ।। ਏਹ ਬਾਤ ਝੂਠ ਮਨ ਧਰਤਾ ।। ਖਤ੍ਰੀ ਦੇਹਿ ਤੇਰੀ ਹੈ ਭਾਈ ।। ਸੋ ਸੁਭਾਵ ਤੁਝ ਹੁਧ ਕਰਾਹੀ ।।੯੮।। ਕਰਾਏ ਵਹੁ ਪ੍ਰਿਕ੍ਰਿਤ ਤੁਝ ਜੁਧ ।। ਏਹੀ ਬਾਤ ਜਾਨੋ ਤੁਮ ਸੁਧ ।। ਜੈਸੇ ਸੁਭਾਵ ਹੋਹਿ ਦੇਹਿ ਮਾਹੀ ।। ਤਿਸੀ ਭਾਵ ਸੋ ਨਿਤ ਵਰਤਾਹੀ ।।੯੯।। ਤਿਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਨਿਸਚੈ ਜਾਨੈ ।। ਜਦਪ ਮੋਹਿਆ ਤੁਝੇ ਪਛਾਨੋ ।। ਮੋਹ ਸੋ ਕਹੈਂ ਜੁਧ ਨ ਕਰੋ ।। ਕੈਵਨ ਘਾਤ ਨ ਮਨ ਮੈ ਧਰੋ ।।੧੦੦।। ਸੁਭਾਵ ਖਤ੍ਰੀ ਤੁਝ ਬਪ ਮਾਹੀ ।। ਵਹੀ ਸੁਭਾਵ ਤੁਝ ਬਪ ਮਾਹੀ ।। ਵਹੀ ਸੁਭਾਵ ਤੁਝ ਜੁਧ ਕਰਾਹੀ ।। ਹੇ ਪਾਰਥ ਅਬ ਅਉਰ ਸੁਨ ਬਾਤ ।। ਏਕ ਈਸਰ ਸਭ ਘਟ ਮੈਂ ਤਾਤ ।।੧੦੧।। ਈਸਰ ਬਸੈ ਰਿਦੇ ਕੇ ਮਾਹੀ ।। ਮਾਇਆ ਜੰਤ ਪਰ ਦੇਹਿ ਫਿਰਾਹੀ ।। ਹੇ ਅਰਜਨ ਜੋ ਇਹ ਬਿਧਿ ਈਸਰ ।। ਤਿਸਕੋ ਜਨੈ ਸਰਬ ਮੁਨੀਸਰ ।।੧੦੨।। ਤੂੰ ਭ ਤਿਸਕੀ ਸਰਨੀ ਜਾਇ ।। ਤਿਸ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪਰਮਪਦ ਪਾਇ ।। ਮੇਰਾ ਸਾਂਤ ਪਦ ਉਤਮ ਆਹੀ ।। ਮੇਰੇ ਸਰਨਿ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਹੀ ।।੧੦੩।। ਮੁਝ ਭਾਖਿਆ ਜੋ ਸਾਰ ਗਿਆਨ ।। ਸੋ ਗਿਆਨ ਬਿਗਿਆਨ ਪਹਿਚਾਨ ।। ਗੁਹਜ ਤੇ ਗੁਹਜ ਗਿਆਨ ਹੈ ਭਾਈ ।। ਸਭ ਮਾਰਗ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਬਤਾਈ ।।੧੦੪।। ਪਟ ਕਰਿ ਸੋਊ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਰਾਖਿਆ ।। ਸਰਬ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਭਾਖਿਆ ।। ਜਿ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਰੁਚ ਤੁਝ ਹੋਇ ।। ਵਹੁ ਮਾਰਗ ਧਾਰੋ ਤੁਮ ਸੋਇ ।।੧੦੫।। ਇਸ ਤੇ ਗੁਹਜ ਅਉਰ ਇਕ ਗਿਆਨ ।। ਸੋ ਅਰਜਨ ਅਵ ਕਹੌ ਬਖਾਨ ।। ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੇ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਖੋ ।। ਆਪਣਾ ਮਿਤ੍ਰ ਭਗਤ ਤੁਝ ਲਾਖੋਂ ।। ੧੦੬।। ਤੇਰੀ ਮਤਿ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ ਮੁਝ ਮਾਹੀ ।। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਹੌ ਤੁਝ ਤਾਈ ।। ਤੇਰੇ ਕਲਿਆਨ ਨਮਿਤ ਅਵ ਕਹੌ ।। ਤੁਝਕੋ ਸਖਾ ਅਤਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਲਹੌ ।।੧੦੭।। ਮਨ ਚੇਤਾ ਤੂੰ ਮੁਝ ਮੈਂ ਰਾਖ ।। ਮੇਰੀ ਭਗਤ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚਾਖ ।। ਮੇਰੀ ਪੂਜਾ ਮਨ ਮੈਂ ਧਰੇ ।। ਕਰ ਸੌ ਨਮਸਕਾਰ ਮੁਝ ਕਰੋ ।।੧੦੮।। ਮੇਰਾ ਬਚਨ ਭਗਤੋਂ ਪੈ ਅਹੈ ।। ਜੋ ਮਾਨੈ ਮੁਝ ਪਿਆਰਾ ਅਹੈ ।। ਅਬ ਇਕ ਅਖਰ ਕਹੋ ਤੂੰ ਮਾਨ ।। ਮੂਲ ਗਿਆਨ ਕਾ ਵਹੀ ਪਛਾਨ ।।੧੦੯।। ਸਰਬ ਧਰਮ ਕਉ ਤਿਆਗਉ ਮੀਤ ।। ਕੇਵਲ ਏਕ ਮੁਝ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।। ਸਰਬ ਤਿਆਗ ਮੁਝ ਸਰਨੀ ਜਾਇ ।। ਮੁਝ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਤੂੰ ਭਗਤ ਮੁਕਤ ਫਲ ਪਾਇ

।।੧੧੦।। ਸਭੂ ਬਾਤ ਤੇ ਪਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ।। ਜੋ ਮੁਝ ਮਿਲੈ ਤੂੰ ਐਸੀ ਜੁਗਤਿ ।। ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਮੀਤਾ ।। ਪੂਰਨ ਭਇਆ ਸੁਖ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਗੀਤਾ ।।੧੧੧।। ਦੋਹਰਾ ।। ਰਿਖੀਕੇਸ਼ ਐਸੇ ਕਹੈ ਸੁਨ ਹੋ ਅਰਜਨ ਮੀਤ ।। ਗੀਤਾ ਅਬ ਪੂਰਨ ਭਈ ਅਵਰ ਸੁਨੋ ਦੇ ਚੀਤ ।।੧੧੨।। ਦੋਹਰਾ ਏਹ ਜੋ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕਹਾ ਸੋ ਅਤਿ ਉਤਮ ਆਹਿ ।। ਦੇ ਮੁਖ ਹੋ ਮੁਝ ਭਗਤ ਤੇ ਕਹੋ ਨ ਤਿਨਕੇ ਮਾਹਿ ।।੧੧੩।। ਸੋਰਠਾ ।। ਅਰ ਜੋ ਤਪਸੀ ਹੋਇ ਭਗਤ ਨਹੀਂ ਮੁਝ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ।। ਤਿਸੈ ਨ ਕਹੀਐ ਸੋਇ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਜੋ ਗੁਹਜ ਹੈ ।।੧੧੪।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੁਨਨੇ ਕੀ ਜਿਸ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਾਹਿ ਤਾਹਿ ਨ ਆਖੌਂ ਮੀਤ ।। ਇਸਿਨ੧ ਕੋ ਨਹੀਂ ਆਖਣਾ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਿ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।।੧੧੫।। ਚੌਪਈ ।। ਐਸਾ ਗੁਹਜ ਜੋ ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ ।। ਭਗਤ ਮਾਹਿ ਜੋ ਕਰੈ ਬਖਾਨ ।। ਤਿਨ ਹੀ ਪਰਮ ਭਗਤ ਮੁਝ ਕੀਨੀ ।। ਜਿਸ ਐਸੀ ਬਾਤ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਚੀਨੀ ।।੧੧੬।। ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਜੋ ਗਿਆਨ ਸੁਨਾਵੈ ।। ਸੋ ਮਾਨੁਖ ਮੁਝਕੋ ਅਤਿ ਭਾਵੈ ।। ਤਿਸ ਸਮਾਨ ਮੁਝ ਅਵਰ ਨ ਕੋਈ ।। ਮੁਝਕੋ ਭਗਤ ਪਿਆਰਾ ਸੋਈ ।।੧੧੭।। ਪੀਛੈ ਆਗੈ ਅਬ ਜੋ ਮੀਤ ।। ਤਿਸ ਸਮਾਨ ਨ ਰਾਖੋ ਚੀਤ ।। ਜੋ ਮੇਰੇ ਭਗਤ ਮਾਹਿ ਇਹਿ ਭਾਖੈ ।। ਸੋ ਅਤਿ ਪਿਆਰਾ ਮੁਝਕੋ ਲਾਖੈ ।੧੧੮।। ਅਰੁ ਜੋ ਇਸਕਾ ਅਰਥ ਨ ਜਾਨੈ ।। ਪਾਠ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਸਦਾ ਬਖਾਨੈ ।। ਗੀਤਾ ਜਗ ਅਤ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜੋਇ ।। ਇਸ ਕਰਿ ਮੁਝ ਕਉ ਪੂਜੈ ਸੋਇ ।।੧੧੯।। ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਜਬ ਲਗ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ।। ਤਿਸਕੈ ਨਿਕਟਿ ਮੈਂ ਤਬ ਲਗ ਫਿਰਤਾ ।। ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਨਿਕਟਿ ਤਿਸ ਫਿਰੋ ।। ਬੁਲਾਇਆ ਤਿਸਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਧਰੌ ।।੧੨੦।। ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਬੁਲਾਵੈ ਕੋਇ ।। ਤਿਸਕੇ ਨਿਕਟਿ ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ।।ਤੈਸੇ ਪੜ ਵਹੁ ਮੁਝੈ ਬੁਲਾਵੈ ।। ਅਪਨੇ ਨਿਕਟਿ ਵਹੁ ਮੁਝਕੋ ਪਾਵੈ ।।੧੨੧।। ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਇਹ ਨਿਸਚੈ ਜਾਨ ।। ਜੋ ਸਰਧਾ ਤੇ ਸੁਣ ਕਰਿ ਮਾਨ ।। ਅਰ ਸਤਿ ਸਤਿ ਮਨ ਅਪਨੇ ਧਰੈ ।। ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਕੀ ਨਿੰਦ ਨ ਕਰੈ ।।੧੨੨।। ਜੇਕੋ ਵਰਤੈ ਇਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ।। ਤਿਸ ਨਰ ਕੋ ਤੂੰ ਮੁਕਤ ਬੀਚਾਰ ।। ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਸਭ ਕਾਟੈ ਵਹੁ ਜਨ ।। ਪਾਵੈ ਮੇਰੇ ਭਜਨ ਕਾ ਧਨ ।। ਸੋ ਮੇਰੇ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ।। ਆਵਾਗਵਨ ਨ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ।।੧੨੩।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗੀਤਾ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਭਾਖਿਓ ਮੀਤ ।। ਇਕਾਗਰ ਮਨ ਸੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਿ ਰਾਖਿਓ ਹੈ ਤਿਹ ਚੀਤ ।।੧੨੪।। ਸੋਰਠਾ ।।

ਹੇ ਅਰਜਨ ਇਹੁ ਗਿਆਨ ਜੋ ਤੁਝ ਸੁਨਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ।। ਭਇਓ ਨਸ਼ਟ ਮੋਹੁ ਅਗਿਆਨ ਨਿਸਚੈ ਕਰਿਕੈ ਮੁਝ ਕਿਹਓ ।।੧੨੫।। ਅਰਜਨੋ ਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਅਰਜਨ ਕਹੈ ਭਗਵਾਨ ਪੈ ਹੇ ਅਚੁਤ ਅਬਨਾਸ ।। ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੋਹਿ ਭਇਓ ਮੁਝ ਨਾਮ ।।੧੨੬।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗਿਆਨ ਭੀ ਆਇਓ ਮਨ ਵਿਖੇ ਹੁਧ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ਮੋਹਿ ।। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰੇ ਬਚਨ ਤੇ ਸੰਸਾ ਰਹਿਓ ਨ ਕੋਇ ।।੧੨੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਲਾਭ ਅਲਾਭ ਗਿਆਗ ਕੈ ਜੁਧ ਕਰੋ ਅਬ ਮੀਤ ।। ਪਰਮ ਹਰਖ ਸੌ ਬਚਨ ਤੁਮ ਰਾਖਿਓ ਹੈ ਮੈਂ ਚੀਤ ।।੧੨੮।। ਸੰਜੈਵਾਚ ।। ਦੋਹਰਾ ।। ਸੰਜੈ ਕਹੈ ਧਿਤ੍ਰਾਸ਼ਟਰ ਪੈ ਹੇ ਰਾਜਨ ਸੁਭ ਮੰਤ ।। ਅਰਜਨ ਪੁਰਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਇਉਂ ਭਾਖਿਓ ਭਗਵੰਤ ।।੧੨੯।। ਚੌਪਈ ।। ਬਾਸਦੇਵ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ।। ਕਰਣਾ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਇਆਲ ।। ਅਰਜਨ ਨਰ ਸਰੂਪ ਹੇ ਜੋਇ ।। ਦੋਨੋ ਸੰਬਾਦ ਭਾਖਿਓ ਹੈ ਸੋਇ ।।੧੩੦।। ਅਦਭੁਤ ਗੋਸਟ ਮਹਾ ਅਨੂਪ ।। ਤਿਸਕੇ ਸੁਨੇ ਮਨ ਹਰਖਿਓ ਭੂਪ ।। ਹਰਖ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੁਝ ਪਾਇਓ ।। ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਮੁਝ ਰਿਦ ਮੈਂ ਆਇਓ ।।੧੩੧।। ਬਿਆਸ ਦੇਵ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।। ਮੈਂ ਸੁਨਿਓ ਹੈ ਏਹੁ ਸੰਬਾਦ ।। ਐਸੀ ਗੋਸਟ ਸੁਨੀ ਹੈ ਮੋਹਿ ।। ਗੁਹਜ ਤੇ ਗੁਹਜ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋਇ ।।੧੩੨।। ਜੋ ਬਾਸਦੇਵ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹਿਓ ।। ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਨ ਮੈਂ ਅਤਿ ਸੁਖ ਲਹਿਓ ।। ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਬੀਚਾਰੋ ਏਹੁ ।। ਮੁਝ ਰੋਮ ਰੋਮ ਹਰਖ ਕੋ ਲਏਹਿ ।।੧੩੩।। ਜੋ ਬਿਸ ਰੂਪ ਭਗਵਾਨ ਦਿਖਾਇਓ ।। ਅ੍ਰਜਨ ਤਿਸਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਓ ।। ਬਿਸਮ ਭਇਓ ਮੈਂ ਤਿਸਕੋ ਦੇਖ ।। ਇਹੀ ਬਾਤ ਮੈਂ ਜਾਨੀ ਵਿਸੇਖ ।।੧੩੪।। ਜਿਸਕੀ ਓੜ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ।। ਅਰਜਨ ਤਿਸਕੇ ਸੰਗਿ ਪਛਾਨ ।। ਭਗਤ ਭਗਵੰਤ ਜਿਸਕੇ ਵਲ ਭਏ ।। ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਤਿਸੀ ਉਹ ਪਏ ।।੧੩੫।। ਤਿਨ ਧਰਮੀ ਕੀ ਹੋਵੈ ਜੀਤ ।। ਜਿਸ ਕੀ ਪੁਨ ਧਰਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ।। ਤੇਰੇ ਸੁਖ ਅਧਰਮੀ ਜੋਇ ।। ਨਿਸਚੈ ਕਰਿ ਹਾਰੈਂਗੇ ਸੋਇ ।।੧੩੬।। ਦੁਰਜਨ ਜੋਧਨ ਹਾਰੇਗਾ ਰਾਜਾ ।। ਪੰਡਤ ਜੀਤੇਂਗੇ ਸੁਭ ਕਾਜਾ ।। ਇਹੀ ਨਿਸਚੈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਆਈ ।। ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਮੈਂ ਕਿਹਓ ਸੁਨਾਈ ।।੧੩੭।। ਟੀਕਾਕਾਰ ਵਾਚ ।। ਚੌਪਈ ।। ਆਸਟ ਦਸਮੋਂ ਧਿਆਇ ਗਿਆਨ ਜਿਹ ਰੀਤ ।। ਭਾਖਿਆ ਤਿਨਕੀ ਕੀਤੀ ਮੀਤ ।। ਅਦਭੁਤ ਬਾਤ ਇਸ ਧਿਆਇ ਮੈਂ ਅਹੈ ।। ਜੇ ਕੋ ਮਨ ਮੋ ਐਸੇ ਲਹੈ ।।੧੩੮।। ਸੋ ਨਰ

ਪਰਮਗਤਿ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਪਰਮਗਤਿ ਪਾਇ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸਮਾਵੈ ।। ਤਿਸ ਉਪਰਾਂਤ ਸੁਖ ਅਵਰ ਨ ਕੋਇ ।। ਜਿਸ ਨਰ ਪਾਇਓ ਜਾਨੈ ਸੋਇ ।।੧੩੯।। ਗੀਤਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਖਾਲਸੇ ਮਾਹਿ ।। ਜੋ ਖਾਲਸਾ ਇਸ ਮੈਂ ਵਰਤਾਇ ।। ਤਿਆਗੇ ਸਰਬ ਧਰਮ ਕੋ ਭਾਈ ।। ਏਕ ਅਕਾਲ ਕੀ ਜਬ ਸਰਨਾਈ ।।੧੪੦।। ਸਭ ਕਛੁ ਜਾਨੈ ਏਕ ਅਕਾਲ ।। ਐਸਾ ਜਾਨਕੈ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲ ।। ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭ ਸਹੰਸਕ੍ਰਿਤ ਮੈਂ ਭਾਖੀਓ । ਬਹੁੜਿ ਤਿਸਿ ਭਾਖਿਆ ਮੈਂ ਆਖਿਓ ।।੧੪੧।। ਬਿਨ ਗੋਬਿੰਦ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹੀਂ ।। ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹੀ ਆਈ ।। ਹਰ ਜਾਨਨ ਕੀ ਦੋਨੋਂ ਬਾਤ ।। ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨੇ ਕਰਿ ਸਾਤ ।।੧੪੨।। ਯਾ ਅਪਨੀ ਜੋ ਅਨਭੈ ਹੋਇ ।। ਜਾਨੈ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਸੋਇ ।। ਇਉਂ ਗੋਬਿੰਦ ਆਪ ਕੋ ਪਾਵੈ ।। ਆਪ ਪਾਇ ਆਪ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵੈ ।।੧੪੩।। ਪਾਵਨ ਦੇਖਨ ਸੁਪਨੇ ਮਾਹੀ ।। ਜਾਗਨ ਮਾਹਿ ਏਕ ਹੀ ਆਹੀ ।। ਸੁਪਨ ਮਾਹਿ ਅਪਨਾ ਕਛੁ ਭਇਆ ।। ਸੁਪਨ ਮਾਹਿ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸਭ ਲਹਿਆ ।।੧੪੪।। ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਭੀ ਕਛੁ ਦੇਖੈ ।। ਸੁਪਨ ਮਾਹਿ ਬਾਜੀ ਸਭ ਪੇਖੈ ।। ਖਾਲਸੇ ਕੇ ਸੁਪਨ ਮਾਹਿ ਇਹੁ ਆਖੌ ।। ਕਹਨ ਸੁਨਨ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਲਾਖੋ ।।੧੪੫।। ਜਗਨ ਮੇਂ ਨਿਰਬਚਨੀ ਭਾਈ ।। ਵਹਦਤ ਕਸਰਤ ਤਹਾ ਨ ਕਾਈ ।। ਤਬ ਵਹੁ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ।। ਏਕ ਕਹਨ ਭੀ ਮਨ ਨਹੀਂ ਚਹੈ ।।੧੪੬।। ਏਕ ਤੇ ਅਨੇਕ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ।। ਬਾਜੀ ਸਾਜ ਫਿਰਿ ਖੇਲ ਰਚਾਵੈ ।। ਅਬਾਚਦਸਾ ਮੋਨ ਹੈ ਭਾਈ ।। ਸਭ ਕਛ ਆਪ ਆਪ ਦਿਸਟਾਈ ।।੧੪੭।। ਦੋਹਰਾ ।। ਗੀਤਾ ਸਰੂਪ ਕੀ ਭਾਖਿਆ ਅਨੰਦ ਗੜ ਮੈਂ ਕੀਤ ।। ਖਾਲਸੇ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਕਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਰਬੀਨ ।।੧੪੮।। ਦੋਹਰਾ ।। ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕਰਾਬ ਸਭ ਭਾਖਾ ਦੇਖੀ ਮੋਹਿ ।। ਸਭ ਮਾਹਿ ਏਹ ਕਛੁ ਦੇਖਿਆ ਏਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਸੋਇ ।।੧੪੯।। ਚੌਪਈ ।। ਸਹੰਸਿਕ੍ਰਤ ਭਾਖਾ ਅਰ ਅਰਬੀ ।। ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਬੋਲੀ ਸਰਬੀ ।। ਸਤ ਅਸਤ ਜੋ ਦਿਸਟੀ ਆਵੈ ।। ਸੋ ਸਭੀ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹਾਵੈ ।।੧੫੦।। ਦਿਸਟਿ ਅਦਿਸਟਿ ਜੇਤਾ ਕਛੁ ਆਹਿ । ਸੋ ਸਭ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਵਰਤਾਹਿ ।। ਪੰਥ ਮਾਹਿ ਜਬ ਜਗ ਮੈਂ ਜੋਇ ।। ਸੋ ਸਭ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਹੀ ਹੋਇ ।।੧੫੧।। ਵੈਰ ਪ੍ਰੀਤ ਜਿਤਨੀ ਹੈ ਭਾਈ ।। ਸੋ ਸਭੀ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਕਹਾਈ ।। ਜੇਤੇ ਨਾਮ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਮੈਂ ਲਹੈ ।। ਸੋ ਸਭ ਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਕਹੇ ।।੧੫੨।। ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਜਾਨੋ

।। ਸੁਰਗੁਨ ਤੇ ਨਿਰਗੁਨ ਪਿਹਚਾਨੋ ।। ਸਭੀ ਨਾਮ ਅਨਾਮ ਕੇ ਮਾਨੋ ।। ਗੋਬਿੰਦ ਬਿਨਾਂ ਕਛੁ ਅਵਰ ਨ ਜਾਨੋ ।।੧੫੩।। ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਨਿਰਗੁਨ ਮੈਂ ਆਵੈ ।। ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸਕਲ ਛਪਾਵੈ ।। ਜਬ ਸੁਰਗੁਨ ਕੋ ਯਾਨੈ ਰੂਪ ।। ਏਹ ਸਭ ਜਗ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸਰੂਪ ।।੧੫੪।। ਸੁਰ ਗੁਨ ਨਿਰਗੁਨ ਕਹੀਏ ਜੋਇ ।। ਦੋ ਜਾਮੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਹੋਇ ।। ਪਹਿਰੇ ਨਿਰਗੁਨ ਕਾ ਜਬ ਜਾਮਾ ।। ਪਾਵੈ ਆਪ ਮਾਹਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮਾ ।।੧੫੫।। ਸੁਰਗੁਨ ਜਾਮਾ ਜਬ ਵਹੁ ਪਹਿਰੈ ।। ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਆਪ ਹੋਇ ਠਹਿਰੈ ।। ਕਿਆ ਕਹੌਂ ਕਛੁ ਕਹਿਆ ਨ ਜਾਇ ।। ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਸਭ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ।।੧੫੬।। ਏਕ ਕਹਾ ਭੀ ਅਉਰ ਨ ਭਾਖੌਂ ।। ਆਪ ਕੋ ਅਫਨੇ ਮਾਹਿ ਨਿਤ ਰਾਖੌਂ ।। ਫਿਰ ਨਿਰਬਾਚ ਦਸਾ ਕੋ ਕਹੌਂ ।। ਅਪਨੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਰਹੌਂ ।।੧੫੭।। ਅਠਾਰਹ ਧਿਆਇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਏ ।। ਸੁਣੇ ਪੜੇ ਤੇ ਸਭ ਪਾਤਕ ਗਏ ।। ਜੇ ਕੋ ਧਾਰੈ ਮਨ ਕੇ ਮਾਹਿ ।। ਤਾਤਕਾਲ ਵਹੁ ਸਭ ਫਲ ਪਾਇ ।। ਪੂਰਨ ਭਇਆ ਅਠਾਰਵਾਂ ਧਿਆਇ ।।੧੮।। ਇਸ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ ਸੁਪਨਖਤ੍ਰ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਜੋਗ ਸਾਸਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਰਜਨ ਸੰਬਾਦੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਅਸ਼ਟ ਦਸਮੋਂ ਧਿਆਇ ਸਮਾਪਤੰ ਸੰਪੂਰਣੰ ।।

ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਵਾਨ ।। ਸਦਾ ਭੁਲ ਚੁਕ ਬਖਸੰਦ ।। ਲੇਖਕ ਪਾਠਕ ਸੁਣਤਕੋ ਕਲਿਆਣ ।।੧।।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।। ਆਗੈ ਮਹਾਤਮ ਚਲਿਆ ।।

ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।। ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਅਬ ਅਠਾਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ਤੁਮ ਸੁਣੋ ।। ਜੈਸੇ ਨਦੀਓ ਮੈਂ ਗੰਗਾ ਜੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ।। ਜੈਸੇ ਖੇਤ੍ਰੋਂ ਮਾਹਿ ਹਰਦੁਆਰ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ।। ਜੈਸੇ ਸਭ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇਂ ਪੁਹਕਰ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ।। ਜੈਸੇ ਪਰਬਤੋਂ ਮੈਂ ਕੈਲਾਸ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਿ ਹੈ ।। ਜੈਸੇ ਸਰਬ ਰਖੀਸਰੋਂ ਮੈਂ ਨਾਰਦ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਿ ਹੈ ।। ਜੈਸੇ ਸਰਬ ਮੁਨੀਸਰੋਂ ਮੈਂ ਵਿਆਸ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ।। ਜੈਸੇ ਸਰਬ ਪਸੂ ਮੈਂ ਗਊ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ।। ਤੈਸੇ ਸਰਬ ਧਿਆਓ ਮੈਂ ਅਠਾਰਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ।। ਸੋ ਅਠਾਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਮੈਂ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ।। ਤੁਮ ਸੁਣੋ ।। ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਕੇ ਊਪਰਿ ਦੇਵ ਲੋਕ ਹੈ ।। ਤਹਾਂ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਕੁਬੇਰ ਵਰਣ ਜਬ ਅਰ ਸਭ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ।। ਸੋ ਏਕ

ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਬੈਠਾ ਥਾ ।। ਅਉਰ ਸਭ ਦੇਵਤਾ ਬੈਠੈ ਥੇ ।। ਉਰਵਸੀ ਗਾਵਤੀ ਥੀ ।। ਅਉਰ ਦੇਵਅੰਗਨਾ ਨਰਤਿ ਕਰਤੀ ਥੀ ।। ਸੋ ਰਾਜਾ ਬਡੇ ਸੁਖ ਬਿਲਾਸ ਬਿਖੇ ਬੈਠਾ ਥਾ ।। ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਮਗਨ ਥਾ ।। ਜੋ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਚਾਰ ਪਾਰਖਦ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਕੇ ਬਿਬਾਨ ਊਪਰਿ ਬੈਠਾਇ ਕੇ ਏਕੁ ਚਤੁਰਭੁਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਲੇ ਆਏ ।। ਅਰੁ ਸਭ ਦੇਵਤਾ ਦੇਖਤੇ ਥੇ ।। ਅਰੁ ਕਹਣੇ ਲਗੇ ਏ ਪਾਰਖਦ ਕਿਸ ਕੋ ਲੀਏ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ।। ਤਬ ਪਾਰਖਦੋਂ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਤੁਮ ਇੰਦ੍ਰਾਸਨ ਸੋ ਉਠਿ ਖਰੋ ।। ਇਸ ਚਤੁਰਭੁਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਬੈਠਾਵੋ ।। ਇਹਿ ਬਾਤ ਸੁਨਿ ਕਹਿ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਤੇਜ ਨ ਸਹਿ ਸਕਾ ।। ਉਠਿ ਖੜਾ ਹੂਆ ਉਸ ਚਤਰਭੁਜ ਕੋ ਇੰਦ੍ਰਾਸਨ ਊਪਰਿ ਬੈਠਾਇਆ । ਤਬ ਇੰਦ੍ਰ ਕਹਿਆ ਹੇ ਬ੍ਰਸਪਤ ਜੀ ਏਹ ਕਵਨ ਹੈ ।। ਇਸਨੇ ਕਉਨ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ।। ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਕਾ ਅਧਕਾਰੀ ਭਇਆ ਹੈ ।। ਮੇਰੇ ਜਾਣ ਤੇ ਤੋ ਕੋਈ ਤੀਰਥ ਇਸ਼ਨਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ । ਅਰੁ ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰੀ ਕਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ।। ਅਰ ਵਿਸਵੇਸਰ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ।। ਕੋਈ ਜਗ ਹੋਮ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ।। ਕੋਈ ਠਾਕੁਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ । ਕੋਈ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕਾ ਮੰਦਰ ਨਹੀਂ ਉਸਾਰਿਆ ।। ਅਰੁ ਧਰਤੀ ਕਾ ਪੁੰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ।। ਗਊਆਂ ਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆਂ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸਾਧ ਅਤੀਤ ਨਹੀਂ ਜਿਵਾਏ ।। ਕੋਈ ਖੂਹ ਤਲਾਵ ਨਹੀਂ ਖਟਾਇਆ ।। ਏਤਏ ਪੁੰਨੋਂ ਮੈਂ ਤੋ ਕੋਈ ਪੁੰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ।। ਏਹ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭਇਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪੁੰਨ ਤੇ ਭਇਆ ।। ਹੇ ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ ਜੀ ਤੁਮਹੀ ਕਹੋ ।।ਤਬ ਬ੍ਰਹਸਪਤ ਕਹਿਆ ਇਸਨੇ ਤੋ ਕੋਈ ਐਸਾ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ।। ਜੋ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਤਾ ।। ਤੁਮ ਏਹ ਬਾਤ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਸੋ ਪੂਛ ।। ਤਬ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੋ ਲੈਕੇ ਬੈਕੁੰਠ ਨਾਥ ਪਾਸ ਗਏ ।। ਜਾਇ ਅਸਟਾਗ ਡੰਡਵਤ ਕੀਆ ।। ਅਰ ਪਰਦਛਨਾ ਕੀਆ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ।। ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਚਾਰਿ ਪਾਰਖਦ ਤੁਮਾਰੇ ਏਕ ਚਤੁਰਭੁਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਲੈ ਆਏ ਹੈਂ ।। ਅਰ ਮੁਝਕੋ ਕਹਾ ਤੂੰ ਉਠ ਖੜਾ ਹੋ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਇਸਕੋ ਬੈਠਾਵੋ ।। ਤਬ ਹਮਨੇ ਉਸਕਾ ਤੇਜ ਨ ਝਲ ਸਕਾ ਉਠ ਖੜਾ ਹੂਆ ।। ਅਬ ਮੁਝਕੋ ਏਹ ਬੜਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ।। ਜੋ ਇਸਨੇ ਐਸਾ ਭਾਰੀ ਪੁੰਨ ਕਉਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਕਾ ਅਧਕਾਰੀ ਭਇਆ ਹੈ ।। ਕੋਈ ਅਸਮੇਧ ਜਗ ਨਹੀਂ ਕੀਆ । ਕੋਈ ਬਡਾ ਘੋਰ ਤਪ ਭਜਨ

ਨਹੀਂ ਕੀਆ ।। ਤਬ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਇਸਨੇ ਬਡਾ ਉਤਮ ਗੁਹਜ ਤੇ ਗੁਹਜ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ।। ਇਸਕਾ ਨੇਮ ਥਾ ਜੋ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਇਸਨਾਨ ਕਰਿਕੇ ਗੀਤਾ ਕਾ ਅਠਾਰਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਥਾ ।। ਪਰ ਇਸਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਰਹਿ ਗਈ ਥੀ ਜਬ ਇਸਨੇ ਦੇਹ ਛੋਡੀ ਤਬ ਮੈਨੇ ਪਾਰਖਦੋਂ ਕੋ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ।। ਜੋ ਤੁਮ ਇਸਕੋ ਇੰਦਰ ਲੋਕ ਭੁਗਾਵੋ ।। ਜਬ ਇਸਕਾ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਤਬ ਇਸਕੋ ਵਈਕੁੰਠ ਲੇ ਜਾਵੋ ।।। ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਜਾਇ ਅਪਨਾ ਰਾਜ ਕਰਿ ।। ਏਹ ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤਾ ।। ਅਰ ਇਸਕੋ ਸਭ ਸਮਗ੍ਰੀ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਿ ਦੇਹਿ ।। ਏਹੁ ਸੁਖ ਵਿਲਾਸ ਭੋਗੈ ।। ਜਬ ਇਸਕੀ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋਵੈਗੀ ।। ਤਬ ਮੈਂ ਉਸਕੋ ਮੁਕਤਿ ਕਰੋਂਗਾ ।। ਤਬ ਏਹ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕਰਿ ਇੰਦ੍ਰ ਰਾਜੇ ਡੰਡਉਤ ਕੀਆ ।। ਅਰੁ ਆਗਿਆ ਮਾਨ ਕੈ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਆਇਆ ।। ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਉਸ ਚਤੁਰਭੁਜ ਰੂਪ ਕਉ ਏਕਠੀ ਕਰ ਦੀਨੀ ।। ਅਰ ਕਹਾ ਅਜੀ ਏਹ ਸੁਖ ਭੋਗੋ ।। ਤਬ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਅਠਾਰਵੇਂ ਅਧਿਆਇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਾ ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਣਿਆ ।। ਅਰ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਾਧ ਵੈਸ਼ਨਵ ਹੈ ਜੋ ਨਿਤ ਗੀਤਾ ਕੇ ਅਠਾਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ।। ਤਿਨਕਾ ਅਬ ਤੁਮ ਸਿਉ ਕਹਤਾ ਹੌਂ ।। ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ।।੧੮।। ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਪਦਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਤੀ ਈਸ਼ਰ ਸੰਬਾਦੇ ਉਤਰ ਖੰਡੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤੇ ਨਾਮ ਅਠਾਰਵੋਂ ਧਿਆਇ ।।੧੮।।

ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੋ ਵਾਚ ।।

ਸਥੀ ਨਰਾਇਣ ਜੀ ਬੋਲੇ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਰ ਸਾਧ ਬੈਸਨਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੀਤਾ ਕਾ ਅਠਾਰਵਾਂ ਧਿਆਇ ਨਿਤ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ।। ਤਿਨਕੋ ਹਜਾਰ ਅਸਮੇਧ ਜਗ ਕੀਏ ਕਾ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਅਰ ਕੋਟ ਕਪਲਾ ਗਊ ਕੀਏ ਕਾ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਅਨੇਕ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣ ਬ੍ਰਤ ਕੀਏ ਕਾ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਅਨੇਕ ਬਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ।। ਜੋ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰੇ ।। ਅਥਵਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੰਜੁਗਤਿ ਸੁਣੇ ਸੋ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ।। ਇਨ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਠਉਰੋਂ ਬੈਠਕੇ ਪਾਠ ਕਰੇ ।। ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੇ ਤੀਰ ਪਰ ਪਾਠ ਕਰੈ ।। ਕੈ ਤੁਲਸੀ ਜੀ ਕੈ ਪਾਸ ਪਾਠ ਕਰੇ ।। ਕੈ ਪਿਪਲ ਕੈ ਬਿਰਛ ਪਾਸਿ ਪਾਠ ਕਰੇ ।। ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਉੱਤਮ ਠਉਰ ਹੋਵੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਪਾਠ ਕਰੇ

।। ਤੋ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਅਘੋਰ ਪਾਪੋਂ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਸਲੇਸ਼ੋਂ ਤੇ ਅਪਦਾ ਤੇ ਛੂਟੇ ।। ਜੇ ਚਾਰ ਸਾਧਨ ਕੀਆ ਕਰੇ ।। ਤੋ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਪਾਪ ਵਿਆਪੇ ਨਾਹੀਂ ।। ਪ੍ਰਥਮੇ ਤੋ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ।। ਦੂਸਰਾ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਜਾਪ ।। ਤੀਸਰਾ ਸਾਧਾਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ।। ਚਉਥਾ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ।। ਏ ਸਾਧਨ ਨਿਤ ਕੀਆ ਕਰੇ ।। ਤੋ ਕੋਈ ਪਾਪ ਇਸਕੋ ਲਾਗੇ ਨਾਹੀਂ ।। ਅਰ ਗੀਤਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੋ ਇਨੋ ਪੁਰਬੋਂ ਵਿਖੈ ਤੋ ਆਵਸ ਹੀ ਪਢੇ ।। ਪ੍ਰਥਮੇ ਤੋ ਇਕਾਦਸ਼ੀ ਮੋ ਪੜੋ ।। ਦੂਸਰਾ ਅਮਾਵਸ ਮੋ ਪੜੋ ।। ਤੀਸਰਾ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਮੋ ਪੜੋ ।। ਤੋ ਹਜਾਰ ਗਊ ਦਾਨ ਕੀਏ ਕਾ ਫਲ ਇਸਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਅਰ ਜੋ ਪਿਤਰ ਪਖ ਮੈਂ ਪੜੈ ।। ਤੋ ਜਿਤਨੇ ਪਿਤਰ ਅਧੋਗਤਿ ਗਏ ਹੋਵੈ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈ ।। ਵਈਕੁੰਠ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ।। ਜੋ ਗੀਤਾ ਜੀ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਠ ਰੇ ਤੋ ਆਵਾਗਵਨ ਜਗਤ ਮੋ ਕਦਾਚਿਤ ਨ ਪਾਵੈ ।। ਕੋਈ ਏਕ ਧਿਆਇ ਪਾਠ ਕਰੇ ।। ਅਰੁ ਕੋਈ ਏਕ ਸਲੋਕ ਪਾਠ ਕਰੇ ।। ਤੋ ਭੁਗਤ ਮੁਕਤਿ ਦੋਨੋਂ ਕਉ ਪਾਵੈ ।। ਅਰੁ ਗੀਤਾ ਜੀ ਕਾ ਸਲੋਕ ਪਢਕੇ ਸ੍ਰੋਤਾ ਕੋ ਸੁਨਾਵੈ ।। ਅਥਵਾ ਗਾਇ ਕੇ ਸੁਣਾਵੈ ।। ਤੋ ਏਕ ਗਊ ਦਾਨ ਕੀਏ ਕਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਉਧਾਰਬੇ ਕੋ ਏਹੁ ਛਿਅ ਜਤਨ ਹੈ ।। ਪਹਿਲੇ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ।। ਦੂਸਰਾ ਗੀਤਾ ਜੀ ਕਾ ਪਾਠ ।। ਤੀਸਰਾ ਕਪਲਾ ਗਊ ਕੀ ਸੇਵਾ ।। ਚਉਥਾ ਤੁਲਸੀ ਵਿਖੇ ਜਲ ਸਿੰਚਣਾ ।। ਪੰਜਵਾਂ ਗਿਆਨੀ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ।। ਛਿਹਵਾਂ ਇਕਾਦਸੀ ਬ੍ਰਤ ।। ਏਹ ਛਿਹ ਉਪਾਵ ਜੀਵ ਕੇ ਉਧਾਰਬੇ ਕੇ ਜਤਨ ਹੈਂ ।। ਅਰੁ ਜੋ ਕੋਈ ਇਨੋਂ ਸਾਧਨੋ ਕਉ ਕਰੇ ਤੋ ਅਵਸ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਪਾਵੈ ਹੈ ।। ਹੇ ਲਛਮੀ ਅਰਜਨ ਕਉ ਗੀਤਾ ਕਾ ਅਠਾਰਵਾਂ ਧਿਆਇ ਸੁਨਾਇਕੈ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸਾ ਹੈ ।। ਅਰਜਨ ਸੁਨ ਕਰਿ ਕਿਰਤਾਰਥ ਭਇਆ ਹੈ ।। ਅਰ ਤੁਮ ਕਉ ਮੈਂ ਇਹ ਛਪੀ ਬਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਿਕੇ ਕਹੀ ਹੈ ।। ਇਸੀ ਕਾਰਨ ਜੋ ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਪਾਪੀ ਹੋਵਨਗੇ ।। ਓ ਭੀ ਸੁਨ ਕਰਿ ਕਿਰਤਾਰਥ ਹੋਵੈ ।। ਇਹ ਗੀਤਾ ਗਿਆਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਪਰਵਾਹ ਹੋਇ ਚਲਾ ਹੈ ਇਨ ਜੀਵਉਂ ਕੇ ਸਿੰਚਣੇ ਕਉ ।। ਜੋ ਜੀਵਨ ਸੁਣਕੇ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋਵੈਂ ।। ਵੈਕੁੰਠ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਂ ।। ਇਸ ਗੀਤਾ ਕੇ ਪਢੇ ਤੇ ਇਤਨਾ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਜੋ ਚਾਰ ਵੇਦ ਪਢੇ ਕਾ ਪੁੰਨ ਹੋਵੈ ।। ਜੈਸੇ ਮੇਰੀ ਨਾਭ ਕਮਲ ਤੇ ਚਾਰ ਵੇਦ ਉਪਜੇ ।। ਸ ਤੋ ਏਹ ਚਾਰ ਵੇਦ ਹੈਂ ।। ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੁਗੰਧ ਚਾਹੀਏ ।। ਸੋ

ਇਨ ਚਾਰ ਵੇਦਾਂ ਮੇਂ ਸੁਗੰਧ ਕੀ ਠਉਰ ਗੀਤਾ ਸੁਸੰਘ ਹੈ ।। ਸਲੋਕੁ ।। ਸਰਵ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮਈ ਗੀਤਾ ।। ਸਰਵ ਦੇਵ ਮਾਇਓ ਹਰਹ ।। ਸਰਵ ਤੀਰਥ ਮਈ ਗੰਗਾ ।। ਸਰਵ ਧਰਮੋਂ ਦਇਆ ਪਰਹ ।। ਤਿਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਏਹ ਗੀਤਾ ਮੈਂਨੇ ਪਰਗਟ ਕਰੀ ਹੈ ।। ਕਹੇ ਤੇ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਢੇ ਤੋ ਉਤਮ ਹੈ ।। ਜੋ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਹੇ ।। ਅਰ ਖਤ੍ਰੀ ਵੈਸ ਸੂਦ੍ਰ ਵੈਸਨਵ ਹੋਇਕੈ ਕੋਈ ਪਾਠ ਕਰੇ ਤਾਂ ਅਵਸ ਮੁਕਤ ਹੋਵੈ ।। ਉਧਰੈ ਵੈਕੁੰਠ ਪਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਇਹ ਗੀਤਾ ਸਮਸਤ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਲਿਆਣ ਕਰਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੀ ਹੈ ।। ਇਸ ਗੀਤਾ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਤੁਮ ਸਿਉ ਕਹਾ ।। ਜੋ ਗੀਤਾ ਪਾਠ ਕਰੇ ਭਾਵੇ ਭਲੇ ਤਾ ਅਵਸ ਕਰਿ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਲਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ।। ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੀਤਾ ਮਹਾਤਮੇ ਸਮਾਪਤੰ ।। ਲੇਖਕ ਪਾਠਕ ਕਾ ਕਲਿਆਨ ਸਰਬ ਸੰਤਾ ਕਉ ਗੋਧਾ ਰਾਮ ਕੀ ਨਮਸਕਾਰ ।। ਓਅੰ ਸਿਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਵਾਨ ਕਉ ਨਮਸਕਾਰ ।। ਸੰਮਤ ੧੮੦੧ ਮਘਰ ੨੯ ਥਿਤ ਪੋਹ ਦੀ ੫ ਸੁਕ੍ਰਵਾਰ ਭੁਲ ਚੁਕ ਬਖਸ਼ਣੀ ਸਿਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਜੀ ਅਰਪਣੰ ।। ਧਰਮਸਾਲ ਭਾਈ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਕੀ ਮੁਲਤਾਨ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਪੋਥੀ ।। ਓਅੰ ਨਮਹ ।।

।। ਸਮਾਪਤੰ ।।